

СБОРНИКЪ

**АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.**

ВѢДОМСТВО ВНУТРЕННИХЪ ДѢЛЪ.

ЧАСТЬ VI.

ОБЪ АРЕСТАХЪ И ТЮРЬМАХЪ.

ТОМЪ I.

ZBIÓR

**PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH
KRÓLESTWA POLSKIEGO.**

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

CZĘŚĆ VI.

O ARESZTACH I WIĘZIENIACH.

TOM I.

1868.

D84/84

Печатано по ВІСОЧАЙШЕМУ повелѣнію.

Варшава. Въ типографіи С. Оргельбранда.

Drukowano z rozkazu NAJWYZSZEGO.

Warszawa. W drukarni S. Orgelbranda.

ОБЪЯСНЕНІЕ.

Закрывающіеся въ настоящемъ Сборникѣ матеріалы составляютъ рядъ постановленій объ арестахъ и тюрьмахъ, изданныхъ съ 5 (17) Декабря 1816 по 19 Апрѣля (1 Мая) 1868 г.

Постановленія эти, донинѣ обязательныя, подраздѣлены на пять отдѣловъ и помѣщаются въ четырехъ томахъ.

Въ I-мъ томѣ напечатаны:

Отдѣлъ I, о полицейскихъ арестахъ;

Отдѣлъ II, о detenционныхъ арестахъ;

Отдѣлъ III, о транспортной повинности, и

Отдѣла IV, о слѣдственныхъ и исправительныхъ тюрьмахъ и арестантскихъ ротахъ, главы 1-й, два первые номера.

Во II-й томѣ включены: Отдѣла IV-го, окончаніе I-ой главы и главы II, III и IV-я.

Въ III-мъ томѣ помѣщены: Отдѣла IV-го, главы V, VI, VII, VIII, IX и X.

Въ IV-й томѣ внесены:

окончаніе Отдѣла IV-го, именно: главы XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, и XIX;

и Отдѣлъ V, о гражданскомъ арестѣ должниковъ.

Сборникъ этотъ, подъ главнымъ руководствомъ Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника, Сенатора Фундуклея, составленъ Статсъ-Референдаріемъ Собоцкимъ изъ матеріаловъ, доставленныхъ изъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ Делегатомъ оной, Инспекторомъ тюремъ въ Царствѣ, Кольсдорфомъ.

OBJAŚNIENIE.

Матерялы niniejszym Zbiorem objęte stanowią ciąg przepisów o aresztach i więzieniach, wydanych od d. 5 (17) Grudnia 1816 r., do d. 19 Kwietnia (1 Maja) 1868 r.

Przepisy te, dotąd obowiązujące, podzielone tu zostały na pięć działów i mieszczą się w czterech tomach.

Tom I zawiera:

Dział I, o aresztach policyjnych;

Dział II, o aresztach detencyjnych;

Dział III, o posłudze transportowej, i

Działu IV-go, o domach badań, więzieniach karnych i rotach aresztanckich, pierwsze dwa numera tytułu I-go.

Tom II obejmuje: dalszy ciąg Działu IV-go, a mianowicie koniec tytułu I, oraz tytuły II, III i IV.

Tom III obejmuje: dalszy ciąg Działu IV-go, to jest tytuły V, VI, VII, VIII, IX i X.

Tom IV obejmuje: koniec Działu IV-go, to jest tytuły XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII i XIX, oraz Dział V, o areszcie cywilnym dłużników.

Zbiór niniejszy, pod zwierzchnim kierunkiem Rzeczywistego Tajnego Radcy, Senatora Fundukleja, ułożony został przez Referendarza Stanu Sobockiego, z materyałów dostarczonych ze strony Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, przez delegowanego od tej Władzy, Inspektora objazdowego więzień w Królestwie Kohlshdorfa.

**ОГЛАВЛЕНИЕ ПРЕДМЕТОВЪ,
ЗАКЛЮЧАЮЩИХСЯ ВЪ НАСТОЯЩЕМЪ ТОМЪ.**

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
ОТДѢЛЪ I. О ПОЛИЦЕЙСКИХЪ АРЕСТАХЪ.				
1	Распоряженіе объ устройствѣ полицейскихъ арестовъ тамъ, гдѣ въ нихъ окажется надобность.	6 Октября 1817 г., № 2846/146.	Правитель- ственная Ком- мисія Внут- реннихъ Дѣлъ и Полиціи.	2
2	Распоряженіе, коимъ указы- вается, въ какомъ порядкѣ долженъ быть распростра- ненъ полицейскій надзоръ надъ лицами, отданными подъ оный Уголовными Су- дами послѣ понесенія ими наказанія на основаніи су- дебныхъ приговоровъ.	27 Января 1819 г., № 1378/217.	Правитель- ственная Ком- мисія Внут- реннихъ Дѣлъ и Полиціи.	4
3	Распоряженіе о томъ, чтобы деньги и вещи, найденныя у лицъ, обвиненныхъ въ во- ровствѣ, или другихъ пре- ступленіяхъ, не были задер- живаемы мѣстными поли- цейскими властями, а отсы- лались бы въ подлежащія судебныя мѣста.	11 Апрѣ- ля 1820 г., № 1,056.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	8
4	Распоряженіе о томъ, чтобы въ проектахъ смѣтъ город- скихъ расходовъ показывае- мы были, въ случаѣ надоб- ности, издержки на наемъ	15 Января 1822 г.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	10

**SPIS PRZEDMIOTÓW,
W TOMIE NINIEJSZYM ZAWARTYCH.**

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
DZIAŁ I. O ARESZTACH POLICYJNYCH.				
1	Rozporządzenie, zalecające u- rządzenie aresztów policyj- nych w miejscach, gdzie tego okaże się potrzeba.	6 Paź- dziernika 1817 r. Nr. 2846/146.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	3
2	Rozporządzenie wskazujące, w jaki sposób ma być rozciąga- ny dozór policyjny nad ludź- mi oddanymi pod tenże przez Sądy karzące, po wycierpia- nej karze z wyroków.	27 Sty- cznia 1819 r. Nr. 1378/217.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	5
3	Rozporządzenie, aby pieniądze i rzeczy znalezione u osób o kradzież lub inne występki obwinionych, nie były zatrzy- mywane u władz policyjnych miejscowych, lecz odsyłane były do właściwych Sądów.	11 Kwie- tnia 1820 r. Nr. 1,056.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	9
4	Rozporządzenie, zalecające po- mieszczanie w projektach do etatów kass miejskich wyda- tków na wynajęcie, w miarę	15 Sty- cznia 1822 r.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	11

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
	тюремнаго помѣщенія и на содержаніе онаго.			
5	Распоряженіе о томъ, что ад- министративный чиновникъ можетъ, въ дозволенныхъ закономъ случаяхъ, аресто- вать жителя и имѣеть пра- во насильно вытѣсненнаго изъ недвижимаго имѣнія вести обратно во владѣніе, а съ виновнымъ поступить по закону.	30 Іюня 1826 г., № 882/811	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	10
6	Распоряженіе о содержаніи въ порядкѣ полицейскихъ арестовъ.	19 Сен- тября 1829 г., № 7,837.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	14
7	Распоряженіе о томъ, чтобы Варшавскій Магистратъ до- носилъ Правительственной Коммисіи о каждомъ чинов- никѣ и домовладѣльцѣ, арес- тованномъ по обвиненію въ какомъ либо проступкѣ.	27 Января 1832 г., № 754.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	18
8	Распоряженіе, указывающее порядокъ, который должны соблюдать военно-полицей- скія власти при отправленіи лицъ, обвиненныхъ въ пре- ступленіяхъ, въ мѣста вре- меннаго ареста или заклю- ченія.	22 Февра- ля (5 Мар- та) 1832 г., № 2,168.	Предсѣдатель Временнаго Правленія Царства Польскаго.	20
9	Отзывъ съ объявленіемъ пред- писанія Главнокомандую- щаго Дѣйствующею Арміею о способѣ довольствованія	13 Ноября 1832 г., № 5,668.	Начальникъ Главнаго Шта- ба Дѣйствующей Арміи.	22

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
	potrzeby, lokalu na więzienie i onego utrzymywanie.			
5	Rozporządzenie wskazujące, że urzędnik administracyjny mo- że aresztować mieszkańca w przypadkach prawem dozwo- lonych, i ma prawo mieszkań- ca gwałtem z posiadłości wy- rzuconego, na powrót do pos- sessyi wprowadzić, a z gwał- cącym podług prawa postą- pić.	30 Czerw- ca 1826 r. Nr. 882/811	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	11
6	Rozporządzenie przepisujące po- rządek, w jakim powinny być utrzymywane areszta poli- cyjne.	19 Wrze- śnia 1829 r. Nr. 7,837.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	15
7	Rozporządzenie, zalecające Ma- gistratowi miasta Warszawy donoszenie Kommissyi Rzą- dowej o zaaresztowaniu każ- dego urzędnika lub obywa- tela, z powodu rozmaitych przewinień.	27 Stycz- nia 1832 r. Nr. 754.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	19
8	Rozporządzenie wskazujące po- rządek, jakiego trzymać się winny władze wojenno-poli- cyjne przy odsyłaniu osób, obwinionych o przestępstwa, do aresztów lub więzień.	22 Lutego (5 Marca) 1832 r. Nr. 2,168.	Prezes Rządu Tymczasowego Królestwa Pol- skiego.	21
9	Odezwa objawiająca rozkaz Na- czelnie Dowodzącego Czynną Armią, względem sposobu ży- wienia czasowo aresztowanych	13 Listo- pada 1832 r. Nr. 5,668.	Naczelnik Gło- wnego Sztabu Czynnej Armii.	23

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страница.
	временно арестованныхъ и подъ военный караулъ доставляемыхъ лицъ.			
10	Отзывъ съ объявленіемъ рѣшенія Намѣстника въ Царствѣ объ отсылкѣ праздныхъ людей на работу Александровской Цитадели.	10 (22) Мая 1833 г., № 1,483.	Директоръ Канцеляріи Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ.	24
11	Распоряженіе о замѣнѣ соотвѣтственнымъ лицомъ Аптекаря, а также содержателя или завѣдывающаго аптекою, въ случаѣ ихъ арестованія.	16 Августа 1834 г., № 14624/26625	Правительственная Комисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	26
12	Распоряженіе, воспреещающее выдачу свидѣтельства на отлучку въ окрестности Ново-Георгіевской крѣпости арестантамъ, освобожденнымъ изъ тюремнаго заключенія, если они не происходятъ изъ этой мѣстности.	12 Декабря 1834 г., № 28791/55256	Правительственная Комисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	28
13	Распоряженіе о приѣмѣ въ полковые лазареты заболѣвшихъ лицъ, арестованныхъ военно-полицейскою властію, и о средствахъ содержанія ихъ въ этихъ лазаретахъ.	9 Февраля 1835 г., № 372.	Главнoкомандующій Дѣйствующею Арміею.	30
14	Постановленіе, коимъ учреждается при арестантскихъ №№ 44 и 45 ротахъ, находящихся въ крѣпостяхъ: Ново-Георгіевской и Замосць особое 3-е Отдѣленіе, для помѣщенія въ немъ тѣхъ,	24 Апрѣля (6 Мая) 1836 г., № 35,300.	Совѣтъ Управленія Царства.	32

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającej rozporządzenie.	Stronica.
	i pod straż wojskową oddawanych osób.			
10	Odezwa, objawiająca decyzję Namiestnika Królestwa, o wysyłaniu na roboty do Cytadeli Alexandrowskiej ludzi będących bez zatrudnienia.	10 (22) Maja 1833 r. Nr. 1,483.	Dyrektor Kancleryi Namiestnika Królestwa Polskiego.	25
11	Rozporządzenie, zalecające urządzenie zastępstwa w osobie wykwalifikowanej, w razie aresztowania Aptekarza, lub dzierzawiącego albo zarządzającego apteką.	16 Sierpnia 1834 r. Nr. 14624/26625	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	27
12	Rozporządzenie, zakazujące udzielania świadectw na udawanie się w okolice Twierdzy Nowogeorgiewskiej więźniom z więzień uwolnionym, o ile oni ztamtąd nie pochodzą.	12 Grudnia 1834 r. Nr. 28791/55256	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	29
13	Rozporządzenie, o przyjmowaniu do lazaretów pułkowych chorych osób, aresztowanych przez władzę wojskowo-policyjną, z wskazaniem środków do utrzymywania ich w tychże lazaretach.	9 Lutego 1835 r. Nr. 372.	Głównodowodzący Czynną Armią.	31
14	Postanowienie, urządzające przyrotach aresztantskich NN ^o 44 i 45, znajdujących się w twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamość, oddzielny 3-ci Oddział, dla mieszczenia w nim tych, którzy będą zauwa-	24 Kwietnia (6 Maja) 1836 r. Nr. 35,300.	Rada Administracyjna Królestwa.	33

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	которые замѣнены Варшавскою Полиціею, какъ промышляющіе воровствомъ.			
15	Распоряженіе, изданное въ развитіе постановленія Совѣта Управленія Царства, объ устройствѣ при арестантскихъ ротахъ NN ^о 44 и 45, въ Ново-Георгиевской и Замостьской крѣпостяхъ, особыхъ третьихъ Отдѣленій для помѣщенія въ нихъ лицъ, замѣченныхъ Варшавскою Полиціею въ воровствѣ.	30 Мая (11 Юня) 1836 г., № 5783/21178.	Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	38
16	Распоряженіе о порядкѣ употребленія арестантовъ 3-го Отдѣленія при арестантскихъ ротахъ по крѣпостямъ въ мѣстныя работы и о оборотѣ суммъ, вырученныхъ изъ заработковъ.	29 Юля (10 Августа) 1836 г., № 7752/28963.	Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	40
17	Распоряженіе, запрещающее принуждать къ работамъ лицъ, подвергшихся полицейскому аресту, и указывающее, которыя изъ нихъ и на какия работы могутъ быть употребляемы.	27 Января (8 Февраля) 1838 г., № 30322/47322.	Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	44
18	Распоряженіе о порядкѣ пріятія и отсылки арестантовъ 3-го Отдѣленія въ крѣпости Ново-Георгиевской.	7 (19) Юля 1839 г., № 1,687.	Варшавскій Военный Губернаторъ.	46
19	Постановленіе о мѣрахъ къ прекращенію нищенства, какъ въ г. Варшавѣ, такъ и на провинціи.	6 (18) Февраля 1840 г., № 2,057.	Совѣтъ Управленія Царства.	48

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającej rozporządzenie.	Stronica.
	żani przez Policję Warszawską, iż trudnią się kradzieżą.			
15	Rozporządzenie, rozwijające postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa, urządzające przy kompaniach poprawczych NN ^о 44 i 45, w twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamośćskiej oddzielne 3-cie Oddziały do mieszcznia w nich ludzi zauważanych przez Policję Warszawską jako trudniących się kradzieżą.	30 Maja (11 Czerwca) 1836 r., Nr. 5783/21178.	Dyrektor Główny, Prezydent w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	39
16	Rozporządzenie, o sposobie używania aresztantów 3-go Oddziału przy kompaniach poprawczych w twierdzach do robót w miejscu, oraz obrotu funduszów z zarobków ich osiągniętych.	29 Lipca (10 Sierpnia) 1836 r., Nr. 7752/28963.	Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	41
17	Rozporządzenie, wzbraniające używania przymusowo do robót aresztantów policyjnych, i wskazujące którzy z nich i do jakich robót używanymi być mogą.	27 Stycznia (8 Lutego) 1838 r., № 30322/47322.	Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Oświecenia Publicznego.	45
18	Rozporządzenie, o sposobie przyjmowania i odsyłania aresztantów 3-go Oddziału w twierdzy Nowogeorgiewskiej.	7 (19) Lipca 1839 r., Nr. 1,687.	Gubernator Wojenny Warszawski.	47
19	Decyzja wskazująca środki, dążące do usunięcia żebractwa, tak w mieście Warszawie jak i na prowincyi.	6 (18) Lutego 1840 r., Nr. 2,057.	Rada Administracyjna.	49

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
20	Распоряженіе о томъ, чтобы за содержаніе военныхъ арестантовъ въ Гражданскомъ вѣдомствѣ, т. е. за пищу, было требуемо вознагражденіе отъ Военнаго вѣдомства, а за дрова и свѣчи расходъ былъ покрываемъ изъ дровяныхъ суммъ по каждой губерніи.	10 Декаб- ря 1842 г., № 5,396.	Главнoкоман- дующій I-ю Арміею.	64
21	Распоряженіе о распространѣніи строгаго полицейскаго надзора надъ лицами, которыя Уголовными Судами уволены отъ наказанія, по недостатку уликъ.	7 (19) Августа 1845 г., № 30127/15379	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	66
22	Извлеченіе изъ распоряженія о представленіи списковъ о лицахъ, состоящихъ подъ надзоромъ полиціи.	29 Юня (11 Юля) 1848 г., № 28107/15821	Главный Ди- ректоръ, Пред- сѣдательствую- щій въ Прави- тельственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	70
23	Постановленіе о обязанно- стяхъ полицейскихъ властей въ случаяхъ отдачи имъ подъ надзоръ какихъ либо лицъ или по судебнымъ при- говорамъ, или по распоря- женію Правительства.	17 (29) Августа 1848 г., № 24,521.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	76
24	Извлеченіе изъ распоряженія о порядкѣ исполненія пра- вилъ касательно учрежде- нія полицейскаго надзора.	12 (24) Ноября 1848 г., № 28400/49909	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	80

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
20	Rozporządzenie zalecające, aby za utrzymywanie aresztantów wojskowych w areszcie cywilnym. t. j. za strawę, było ża- dane wynagrodzenie od wła- dzy wojskowej, a wydatki na drzewo i świece były pokry- wane z funduszu wyznaczone- go na ten cel dla każdej gu- bernii.	10 Gru- dnia 1842 r. Nr. 5,396.	Główno-dowo- dzący 1-ą Armiją.	65
21	Rozporządzenie, zalecające roz- ciąganie ścisłego nadzoru po- licyjnego nad uwolnionymi przez Sądy karne od kary, dla braku dowodów.	7 (19) Sierpnia 1845 r. Nr. 30127/15379	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	67
22	Wyciąg z rozporządzenia, wska- zującego zasady do rozciągania dozoru policyjnego, oraz prowadzenia i składania list osób pod tymże zostających.	29 Czer- wca (11 Lipca) 1848 r. Nr. 28107/15821	Dyrektor Głó- wny, Prezydu- jący w Kommis- syi Rządowej Spraw Wewnę- trznych i Du- chownych.	71
23	Decyzya, wskazująca obowiązki władz policyjnych w przy- padkach oddania pod ich nad- zór osób, czy to z wyroków sądowych, czy też z rozpo- rządzeń władz krajowych.	17 (29) Sierpnia 1848 r. Nr. 24,521.	Rada Admini- stracyjna Kró- lestwa.	77
24	Wyciąg z rozporządzenia, wska- zującego bliżej sposób wyko- nywania przepisów, dotyczą- cych rozciągania dozoru poli- cyjnego, nad osobami takowe- mu ulegającymi.	12 (24) Listopada 1848 r. Nr. 28400/49909	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	81

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
25	Распоряженіе о томъ, чтобы для предупрежденія побѣга полицейскихъ арестантовъ, отдаваемыхъ на излеченіе въ ближайшія гражданскія больницы, одновременно наряжаемы были стражники для присмотра за ними, съ производствомъ имъ за сіе платы изъ транспортныхъ суммъ.	3 (15) Декабря 1849 г., № 22247/31094	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	84
26	Отзывъ, объясняющій, что полицейскіе аресты, какъ содержимые изъ городскихъ суммъ и служащіе для временнаго помѣщенія лицъ за маловажные проступки, остаются въ завѣдываніи Административнаго Отдѣленія.	13 (25) Августа 1851 г., № 11387/22116	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	86
27	Извлечение изъ Высочайшаго указа объ устройствѣ сельскихъ гминъ, указывающее власть и обязанности Гминныхъ Войтовъ и Солтысовъ по дѣламъ полицейскимъ, а именно касательно арестованія лицъ и жителей и назначенія полицейскихъ наказаній.	19 Февра- ля (2 Мар- та) 1864 г.	Высочайшій указъ.	88
28	Извлечение изъ Высочайше утвержденного Положенія о Земской стражѣ въ Царствѣ Польскомъ, касательно передачи обязанностей по части исполнительнои полиціи съ Бургомистровъ на старшихъ стражниковъ.	19 (31) Декабря 1866 г.	Высочайшее повелѣніе.	94

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającój rozporządzenie.	Stronica.
25	Rozporządzenie zalecające, aby dla zapobieżenia ucieczce aresztantów policyjnych, oddawanych na kurację do najbliższych szpitali cywilnych, jednocześnie była dodawana straż do ich pilnowania, za opłatą z funduszów transportowych.	3 (15) Grudnia 1849 r. Nr. 22247/31094	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	85
26	Odezwa objaśniająca, że areszta policyjne, jako utrzymywane z funduszów kass miejskich, służące do chwilowego pomieszczenia osób za pomniejsze przewinienia, zostają pod zarządem Wydziału Administracyjnego.	13 (25) Sierpnia 1851 r. Nr. 11387/22116	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych	87
27	Wyciąg z ukazu o urządzeniu gmin wiejskich, wskazujący attribucye i obowiązki Wójtów gmin i Sołtysów, pod względem policyjnym, co do aresztowania osób i mieszkańców i wymierzania kar policyjnych.	19 Lutego (2 Marca) 1864 r.	Ukaz NAJWYŻSZY.	89
28	Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej Ustawy o Straży Ziemskiej w Królestwie Polskiem, dotyczący przelania obowiązków policyi wykonawczej z Burmistrzów na Strażników starszych.	19 (31) Grudnia 1866 r.	Rozkaz NAJWYŻSZY.	95

Номеръ-онъ по ряду.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
ОТДѢЛЪ II				
О ДЕТЕНЦІОННЫХЪ АРЕСТАХЪ.				
а) О detenционныхъ арестахъ вообще, о внутреннемъ ихъ устройствѣ и надзорѣ за арестантами.				
1	Распоряженіе, при которомъ препровождена къ руководству инструкция для detenционныхъ арестовъ при Судахъ Простой Полиции, съ предписаніемъ о составленіи штатовъ для сказанныхъ арестовъ.	29 Апрель 1829 г., № 895.	Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции.	96
2	Инструкция Надзирателю за полицейскимъ (detenционнымъ) арестомъ.	27 Декабря (8 Января) 1836/7 г.	Вице Президентъ города Варшавы.	124
3	Выписка изъ правилъ и постановленій о времени содержанія обвиненныхъ въ detenционныхъ арестахъ.	—	—	144
4	Выписка изъ Гражданскаго Уложенія отъ 1 (13) Іюня 1825 года.	1 (13) Іюня 1825 г.	Высочайшій указъ.	148
5	Распоряженіе о заведеніи порядка въ detenционныхъ арестахъ.	4 (16) Сентября 1844 г., № 6195/28178.	Правительственная Комисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	148

Numar porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającej rozporządzenie.	Stronica.
DZIAŁ II.				
O ARESZTACH DETENCYJNYCH.				
a) O aresztach detencyjnych w ogólności, ich wewnętrzzném urządzeniu i kontrolli nad aresztantami.				
1	Rozporządzenie, przy którym przesłano do wykonywania Instrukcyę dla aresztów detencyjnych przy Sądach Policji Prostej, z poleceniem ułożenia etatów dla tych aresztów.	29 Kwietnia 1829 r. Nr. 895.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji.	97
2	Instrukcyja dla Nadzorcy aresztu policyjnego (detencyjnego).	27 Grudnia (8 Stycznia) 1836/7 r.	Vice-Prezydent miasta Warszawy.	125
3	Wypis z praw i postanowień o czasie zatrzymania obwinionych w aresztach detencyjnych.	—	—	145
4	Wypis z Kodexu Cywilnego z dnia 1 (13) Czerwca 1825 r.	1 (13) Czerwca 1825 r.	Ukaz NAJWYŻSZY.	149
5	Rozporządzenie, względem zaprowadzenia porządku w aresztach detencyjnych.	4 (16) Września 1844 r. Nr. 6195/28178.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	149

Номеръ по по- рянку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
6	Распоряженіе о послѣшномъ исполненіи Административно-полицейскими Управленіями приговоровъ или рѣшеній, а также требованій Судебныхъ мѣстъ, относящихся къ лицамъ, содержащимся въ detenціонныхъ арестахъ, или состоящимъ подъ слѣдствіемъ.	23 Іюня (5 Іюля) 1846 г., № 4604/19283.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	164
7	Распоряженіе, коимъ подтверждаются прежнія предписанія о послѣшномъ разсмотрѣніи и рѣшеніи дѣлъ о лицахъ, содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ, а равно о непродерживаніи этихъ лицъ въ сказанныхъ арестахъ свыше дѣйствительной надобности.	21 Сен- тября (3 Октяб- ря) 1846 г., № 9,888.	Правитель- ственная Ком- мисія Юстиціи.	168
8	Распоряженіе о томъ, что если судебные аресты помѣщаются вмѣстѣ съ полицейскими, то расходы на наемъ для нихъ помѣщеній и на починки должны быть относимы на счетъ тюремныхъ и городскихъ суммъ по равну.	4 (16) Января 1855 г., № 9124/40946.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	172
9	Постановленіе объ упраздненіи тюремнаго замка въ г. Суwalkахъ и объ учрежденіи, вмѣсто онаго, detenціоннаго ареста.	14 (26) Мая 1863 г., № 22982.	Совѣтъ Управ- ленія.	174
10	Извлеченіе изъ Высочайше утвержденного Положенія	19 (31) Декабря 1866 г.	Высочайшее повелѣніе.	178

Нумеръ погрядковъ.	T R E Ś Ć.	Дата и Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
6	Rozporządzenie, zalecające, aby władze administracyjno-policyjne spiesznie wykonywały wyroki lub decyzje oraz rekwizycje Sądów karzących, odnoszące się do osób zatrzymanych w aresztach detencyjnych, lub będących pod badaniem.	23 Czerw- ca (5 Lip- ca) 1846 r. Nr. 4604/19283.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	165
7	Rozporządzenie, wznowiające zalecenia poprzednie co do pospiesznego działania w od-sądzaniu spraw osób zatrzy-mywanych w aresztach de-tencyjnych, i co do nieprze-trzymania tych osób w rze-czonych aresztach nad istotną potrzebę.	21 Wrze- śnia (3 Paź- dziernika) 1846 r. Nr. 9,888.	Kommissya Rządowa Spra- wiedliwości.	169
8	Rozporządzenie, aby tam, gdzie areszta sądowe są razem z po-licyjnemi, koszta najmu loka-lów na nie i koszta napraw były ponoszone w połowie z funduszów więziennych, a w drugiej połowie z fundu-szów miejskich.	4 (16) Stycznia 1855 r. Nr. 9124/40946.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	173
9	Decyzja, upoważniająca do prze-mienienia domu osadzenia w wieży w Suwalkach na a-reszt detencyjny.	14 (26) Maja 1863 r. Nr. 22,982	Rada Admini- stracyjna.	175
10	Wyjątek z Ustawy o zarządzie gubernialnym i powiatowym	19 (31) Grudnia 1866 r.	Rozkaz NAJWYŻSZY.	179

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
	объ Уѣздномъ и Губернскомъ Управленіи въ губерніяхъ Царства Польскаго, касающееся утвержденія плановъ и смѣтъ на постройку, починку и исправленіе зданій городскихъ, тюремныхъ, а также утвержденія торговъ на постройки, починки, подряды, поставки и т. п.			
11	Распоряженіе о представленіи еженедѣльныхъ вѣдомостей объ арестантахъ, состоящихъ въ полицейскомъ арестѣ и подлежащихъ вѣдѣнію Отдѣленія Исправительнаго Суда при Управленіи Варшавскаго Оберъ-Полицеймейстера.	14 (26) Апрѣля 1867 г., № 38,221.	Варшавскій Оберъ-Поли- цеймейстеръ.	180
12	Распоряженіе о томъ, какіе detentionные аресты по губерніямъ должны быть упразднены.	16 (28) Сентября 1867 г., № 3374/20534.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ.	182
b) О казенныхъ контрабандистахъ.				
13	Распоряженіе относительно исполненія наказаній за контрабанду и удовлетворенія издержекъ на содержаніе казенныхъ контрабандистовъ въ полицейско-судебныхъ арестахъ.	3 Мая 1832 г., № 30478/11654.	Правитель- ственная Ком- мисія Финан- совъ и Казна- чейства.	188

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającej rozporządzenie.	Stronica.
	w guberniach Królestwa Polskiego, Najwyższj zatwierdzonej, dotyczący zatwierdzania planów i kosztorysów na budowę, naprawę i ulepszenie budynków miejskich i więziennych, oraz zatwierdzania licytacyi na budowę, naprawę i t. p. przedsiębiorstwa.			
11	Rozporządzenie o składaniu tygodniowych wykazów o aresztantach, zostających w areszcie detencyjnym i ulegających odsądzeniu Wydziału Sądu Poprawczego przy Zarządzie Ober-Policmajstra Warszawskiego.	14 (26) Kwietnia 1867 r. Nr. 38,221	Ober-Policmajster miasta Warszawy.	181
12	Rozporządzenie, wskazujące, które areszta detencyjne w guberniach winny być zniesione.	16 (28) Września 1867 r. Nr. 3374/20534.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych.	183
b) O defraudantach i kontrabandzistach skarbowych.				
13	Rozporządzenie we względzie odbywania kar za defraudacye i ponoszenia wydatków na utrzymanie defraudantów skarbowych w aresztach policyjno-sądowych.	3 Maja 1832 r. Nr. 30478/11654.	Kommissya Rządowa Przy- chodów i Skarbu	189

Номера по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
14	Распоряженіе о томъ, чтобы арестанты, обвиненные въ контрабандѣ, были помѣщаемы отдѣльно отъ уголовныхъ преступниковъ и подлежали отдѣльному контролю.	2 Юня 1832 г.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	202
<i>с) О содержаніи и продовольствіи арестантовъ.</i>				
15	Постановленіе, указывающее средства къ содержанію арестантовъ въ арестахъ Простой Полиціи (детенционныхъ).	17 Декабря 1816 г., № 6,686.	Намѣстникъ	206
16	Законъ, опредѣляющій, что дѣти обязаны доставлять пропитаніе нуждающимся родителямъ и другимъ родственникамъ своимъ въ восходящей линіи.	1 (13) Юня 1825 г.	Высочайшій указъ.	214
17	Постановленіе Совѣта Управленія Царства, указывающее правила для вызова къ торгамъ и производства публичныхъ торговъ на поставки, работы и т. п., а равно для утвержденія торговыхъ условій.	16 (28) Мая 1833 г.	Совѣтъ Управленія Царства.	214
18	Отзывъ съ препровожденіемъ инструкции для Контролера, надзирающаго за продовольствіемъ полицейскихъ арестантовъ въ городѣ Варшавѣ.	23 Декабря (4 Января) 1835/6 г.	Муниципальное Управленіе столичнаго города Варшавы.	214

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającej rozporządzenie.	Stronica.
14	Rozporządzenie, aby aresztanci obwinieni o defraudacyę i kontrabandę mieszczeni byli oddzielnie od więźni kryminalnych, i aby kontrolii oddzielnej ulegali.	2 Czerwca 1832 r.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	203
<i>с) O utrzymywaniu i żywieniu aresztantów.</i>				
15	Postanowienie, wskazujące środki do utrzymania więźni w aresztach policyi prostej (detencyjnych).	17 Grudnia 1816 r. Nr. 6,686.	Namiestnik Królewski.	207
16	Prawo stanowiące, iż dzieci są winne alimentu ojcom i matkom i innym wstępnym, zostającym w potrzebie.	1 (13) Czerwca 1825 r.	Ukaz Najwyższy.	215
17	Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa, wskazujące zasady do ogłaszania i odbywania licytacji publicznych na dostawy, roboty i t. p., oraz do zatwierdzania warunków licytacyjnych.	16 (28) Maja 1833 r.	Rada Administracyjna.	215
18	Odezwa, komunikująca przepisana Instrukcyę dla kontrolera do dozoru żywienia aresztantów policyjnych w mieście Warszawie.	23 Grud. (4 Stycznia) 1835/6 r.	Urząd Muncypalny miasta stołecznego Warszawy.	215

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
19	Постановленіе, разрѣшающее исключить изъ смѣты горо- да Варшавы и внести въ об- щую тюремную смѣту часть издержекъ на содержаніе Варшавскаго detenціоннаго ареста.	14 (26) Февраля 1836 г., № 33,836.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	236
20	Распоряженіе, указывающее основанія для производства торговъ на поставку продо- вольствія для арестантовъ, заключенныхъ въ полицей- ско- detenціонныхъ арес- тахъ и въ тюрьмахъ.	28 Іюля (9 Авгус- та) 1845 г., № 6649/ 30253.	Правитель- ственная Ком- исія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	238
21	Распоряженіе, указывающее источники для покрытія расходовъ на продовольствіе арестантовъ въ detenціон- ныхъ арестахъ.	17 (29) Мая 1846 г., № 4233/ 17715.	Правитель- ственная Ком- исія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	254
22	Распоряженіе о средствахъ снабженія завѣдывающихъ detenціонными арестами Бургомистровъ суммами на содержаніе этихъ арестовъ.	9 (21) Ноября 1849 г., № 43008/ 9494. и 45721/ 10785.	Правитель- ственная Ком- исія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	258
23	Отзывъ съ объявленіемъ по- становленія Совѣта Управ- ленія, разрѣшающаго воз- вышеніе цѣны продоволь- ствія для detenціонныхъ арестовъ и для лицъ, пере- сылаемыхъ транспортнымъ порядкомъ.	13 (25) Апрѣля 1854 г., № 21,598.	Статсъ-Секре- тарь при Совѣ- тѣ Управленія.	262
24	Постановленіе, разрѣшающее возвышать цѣну продоволь-	7 (19) Декабря	Совѣтъ Управленія.	264

Номеръ по порядку.	TREŚĆ.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
19	Decyzya, pozwalająca na prze- mieszenie z etatu miasta War- szawy, na etat ogólny wię- zienny, części wydatków na u- trzymanie więzienia deten- cyjnego w témże mieście.	14 (26) Lutego 1836 r. Nr. 33,836	Rada Admini- stracyjna.	237
20	Rozporządzenie, wskazujące za- sady, podług jakich winny być odbywane licytacje na dostawę żywności dla arez- tantów, osadzonych, tak w a- resztach policyjno-detencyj- nych, jak i w więzieniach	28 Lipca (9 Sierp- nia) 1845 r. Nr. 6649/ 30253.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	239
21	Rozporządzenie, wskazujące źró- dła, z jakich mają być zaspo- kajane koszta żywienia arez- tantów w aresztach detencyj- nych.	17 (29) Maja 1846 r. Nr. 4233/ 17715.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	255
22	Rozporządzenie dotyczące spo- sobu zaopatrywania Burmis- trów, administrujących are- sztami detencyjnemi, fundu- szami na utrzymanie tych a- resztów.	9 (21) Li- stopada 1849 r. Nr. 43008/ 9494. i 45721/ 10785.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	259
23	Odezwa, objawiająca decyzję Rady Administracyjnej, ze- zwalającą na podwyższenie ceny żywności dla areztów detencyjnych i osób transpor- tem przeprowadzanych.	13 (25) Kwietnia 1854 r. Nr. 21,598	Sekretarz Stanu przy Radzie Ad- ministracyjnej.	263
24	Decyzya, upoważniająca do pod- wyższania cen żywności are-	7 (19) Grudnia	Rada Admini- stracyjna.	265

Номеръ по по- рядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
	ствія арестантовъ, содержи- мыхъ въ detenціонныхъ арестахъ, соразмѣрно цѣ- намъ, существующимъ въ уголовныхъ тюрьмахъ.	1855 г., № 8,061.		
25	Отзывъ съ объявленіемъ поста- новленія Совѣта Управле- нія о томъ, что доставка продовольствія и каменнаго угля для полицейско-детен- ціоннаго ареста въ Варша- вѣ должна и впредь произ- водиться по системѣ 1846 г.	16 (28) Августа 1862 г., № 13,311.	Статсъ-Секре- тарь при Совѣ- тѣ Управленія.	268
26	Постановленіе, разрѣшающее возвысить цѣну продоволь- ствія арестантовъ въ deten- ціонныхъ арестахъ съ 5 до 7½ коп. сер. въ день на каждаго изъ нихъ.	10 (22) Января 1864 г., № 594.	Совѣтъ Управленія.	270
27	Распоряженіе о введеніи въ полицейскомъ арестѣ въ г. Варшавѣ измѣненій, какъ въ отношеніи улучшенія продовольствія для арестан- товъ, такъ и въ отношеніи устройства порядка и чис- тоты въ этомъ арестѣ.	17 (29) Марта 1864 г., № 3,670.	Управленіе Ге- нералъ-Поли- ціймейстера въ Царствѣ Поль- скомъ.	274
28	Списокъ судебнымъ (детен- ціоннымъ) арестамъ, по- мѣщеннымъ въ дополни- тельной смѣтѣ вѣдомства Внутреннихъ Дѣлъ, на 1868 годъ.	1868 г.	—	278

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
	sztantów, w aresztach deten- cyjnych osadzonych, do cen praktykowanych w więzie- niach głównych.	1855 r. Nr. 8,061.		
25	Odezwa, objawiająca decyzję Rady Administracyjnej, że dostawa żywności i węgla o- pałowego dla aresztu policyj- no-detencyjnego w Warsza- wie ma być i nadal zapewnio- ną wedle systemu, od 1846 r. w wykonaniu będącego.	16 (28) Sierpnia 1862 r. Nr. 13,311.	Sekretarz Stanu przy Radzie Ad- ministracyjnej.	269
26	Decyzja, zezwalająca na podwyż- szenie ceny żywności osób za- trzymywanych w aresztach detencyjnych z kop. sr. 5 do 7½ dziennie dla każdej z nich.	10 (22) Stycznia 1864 r. Nr. 594.	Rada Admi- nistracyjna.	271
27	Rozporządzenie o wprowadze- nie w areszcie policyjno-de- tencyjnym w mieście War- szawie zmian, tak we wzglę- dzie poprawienia żywności dla aresztów, jak i we względzie zaprowadzenia porządku i czystości w tym areszcie.	17 (29) Marca 1864 r. Nr. 3,670.	Zarząd Jenerał- Policmajstra w Królestwie Polskiem.	275
28	Spis aresztów sądowych (deten- cyjnych) zamieszczonych w e- tacie dodatkowym Wydziału Spraw Wewnętrznych na 1868-ny rok.	1868 r.	—	279

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
<i>d) О пользованіи арестантовъ.</i>				
29	Постановленіе Совѣта Управ- ленія о возмѣщеніи издер- жекъ на леченіе больныхъ, отправляемыхъ въ больни- цы по этапу или изъ поли- цейскихъ арестовъ, считая по 15 коп. сер. въ сутки отъ человѣка, изъ подлежащихъ этапныхъ или тюремныхъ суммъ.	2 (14) Августа 1846 г.	Совѣтъ Управленія.	280
30	Распоряженіе Правитель- ственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о наймѣ сторожей для надзора за арестантами, от- правляемыми, въ крайнихъ случаяхъ, въ ближайшія гражданскія больницы на излеченіе.	3 (15) Декабря 1849 г., № 22247/31094	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	280
31	Распоряженіе Правитель- ственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, опредѣляющее число сторожей, нанимаемыхъ для надзора за арестантами въ гражданскихъ больницахъ, и размѣръ слѣдующаго имъ за это вознагражденія.	14 (26) Марта 1850 г., № 8787/4520	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	280
32	Распоряженіе Правитель- ственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о томъ, что издержки на погребеніе евреевъ, кои,	15 (27) Апрѣля 1850 г., № 17026/8156	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	282

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Władzy, wydającej rozporządzenie.	Stronica.
<i>d) O leczeniu aresztantów.</i>				
29	Decyzja Rady Administracyj- nej o uiszczaniu z właściwych funduszy transportowych lub więziennych kosztów le- czenia chorych w szpitalach, odsyłanych z transportu lub z aresztów detencyjnych, li- cząc dziennie po kopiejek sr. 15 od osoby.	2 (14) Sierpnia 1846 r.	Rada Amini- stracyjna.	281
30	Rozporządzenie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrz- nych i Duchownych, aby przy oddawaniu aresztantów, w ra- zie koniecznej potrzeby, do najbliższych szpitali cywil- nych na kurację, straż do pil- nowania tychże była wynaj- mowana.	3 (15) Grudnia 1849 r. N. 22247/31094	Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	281
31	Rozporządzenie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrz- nych i Duchownych, objaśnia- jące, w jakim stosunku stróże do pilnowania aresztantów w szpitalach cywilnych mają być dodawani i płaceni.	14 (26) Marca 1850 r. Nr. 8787/4520	Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	281
32	Rozporządzenie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrz- nych i Duchownych, iż staro- zakonni, na włóczęgostwie, lub z innych powodów, karę za	15 (27) Kwietnia 1850 r. Nr. 17026/8156	Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	283

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	будучи задержаны на бродяжничествѣ, или по другимъ, влекущимъ за собою наказаніе, проступкамъ, были отправлены въ больницы на излеченіе и тамъ скончались, слѣдуетъ отнести на счетъ суммъ, назначенныхъ на транспортъ по этапамъ бѣглецовъ и бродягъ.			
33	Постановленіе Совѣта Управленія, указывающее, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать съ тѣми больными, отправляемыми Судами въ больницы, которые въ припадкѣ сумасшествія совершили преступленіе.	11 (23) Ноября 1858 г., № 7,136.	Совѣтъ Управленія.	282
34	Постановленіе Совѣта Управленія объ увеличеніи съ 15 до 20 коп. суточной платы за пользованіе въ гражданскихъ больницахъ бродягъ, арестантовъ, а равно нижнихъ чиновъ Варшавской Полицейской стражи и Пожарной команды.	10 (22) Сентября 1863 г.	Совѣтъ Управленія.	282
35	Распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, объясняющее, что увеличеніе платы за леченіе и содержаніе разныхъ лицъ въ гражданскихъ больницахъ, слѣдуетъ считать со времени изданія приведен-	18 (30) Ноября 1863 г., № 28522/3645	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	282

Numer porządkowy.	TREŚĆ.	Data i Numer	Wymienienie Władzy, wydającej rozporządzenie.	Stronica.
	sobą pociągających, pojmani, na kurację do szpitala oddawani i tamże zmarli, grzebani być mają kosztem funduszów, służących na transport zbiegów i włóczęgów.			
33	Decyzja Rady Administracyjnej Królestwa, określająca sposób postępowania z chorymi odsyłanymi do szpitali przez Sądy, z tej przyczyny, iż w obłąkaniu dopuścili się zbrodni.	11 (23) Listopada 1858 r. Nr. 7,136.	Rada Admini- stracyjna.	283
34	Decyzja Rady Administracyjnej Królestwa, podwyższająca z 15 do 20 kopiejek dziennie, kosztu leczenia w szpitalach cywilnych włóczęgów, aresztantów, oraz niższych stopni Warszawskiej straży policyjnej i ogniowej.	10 (22) Września 1863 r.	Rada Admini- stracyjna.	283
35	Rozporządzenie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, objaśniające iż podwyższenie opłaty za kurację i utrzymanie różnych osób w szpitalach cywilnych, liczyć się ma od daty powyżej pod	18 (30) Listopada 1863 r. Nr. 28522/3645	Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	283

Номеръ по по- ряду.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страница.
	наго выше подъ № 34-мъ постановленія, опредѣляю- щаго означенное увеличе- ніе.			
ОТДѢЛЪ III.				
О ТРАНСПОРТНОЙ ПОВИННОСТИ.				
	Объясненіе			288
1	Распоряженіе о томъ, что транспортный сборъ дол- женъ быть передаваемъ въ Городскія Кассы Обводо- выхъ городовъ.	30 Ноября 1824 г., № 3935/957.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	288
2	Распоряженіе о томъ, чтобы, въ случаѣ побѣга арестанта въ пути, или перемѣны ему направленія, увѣдомляемо было о семъ то мѣсто, изъ коего арестантъ первонач- ально отправленъ.	2 Декабря 1834 г., № 4,394.	Главный Штабъ Дѣй- ствующей Ар- міи, по части Дежурнаго Генерала	290
3	Распоряженіе, указывающее порядокъ препровожденія арестантовъ, болѣе или ме- нѣе опасныхъ.	31 Декаб- ря (12 Ян- варя) 1841/2 г., № 5947/28981.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	292
4	Постановленіе о порядкѣ воз- врата Провіантскому въ- домству кормовыхъ денегъ, выданныхъ для конвоя, со- провождающаго преступни-	31 Декаб- ря (12 Ян- варя) 1841/2 г., № 133.	Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ.	296

Листъ роздаковъ.	T R E Ś Ć.	Data i Numer	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenia.	Stronica.
	Nr. 34 powołanej decyzji, podwyższenie to ustanawiają- cej.			
DZIAŁ III.				
O POSŁUDZE TRANSPORTOWEJ.				
	Objaśnienie			289
1	Rozporządzenie zalecające, aby składka transportowa przele- wana była do kass miejskich obwodowych.	30 Listo- pada 1824 r. Nr. 3,935/957	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Polićyi.	289
2	Rozporządzenie, aby na wypa- dek ucieczki aresztanta w dro- dze, albo zmiany dla niego kierunku w onéjże, zawiado- mioną była ta władza, przez którą aresztant był początko- wo wysłany.	2 Grudnia 1834 r. Nr. 4,394.	Sztab Główny Czynnej Armii, po części Deżur- nego Jenerała.	291
3	Rozporządzenie, wskazujące za- sady do transportowania zbro- dniarzy wielkich, oraz mniej ważnych.	31 Grud. (12 Stycz- nia) 1841/2 r. Nr. 5947/28981.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	293
4	Decyzja, o sposobie zwrotu Za- rządom Prowiantskim kosz- tów żywienia, wypłacanych dla transportujących aresz- tantów z twierdz Nowogeor-	31 Grud. (12 Stycz- nia) 1841/2 r. Nr. 133.	Namiestnik w Królestwie Polskiem.	297

Номеръ по по- рядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
	ковъ изъ Новогоріевской и Замостьской крѣпостей въ тюрьмы Гражданскаго вѣ- домства.			
5	Распоряженіе о томъ, чтобы въ трехмѣсячныхъ вѣдомо- стяхъ о расходахъ на со- держаніе тюремъ помѣщае- мы были издержки на пре- провожденіе арестантовъ, съ показаніемъ, сколько у- потреблено на путевое про- довольствіе арестантовъ, сколько на подводы и сколь- ко на уплату суточныхъ де- негъ конвоирующимъ ли- цамъ.	24 Марта (5 Апрѣ- ля) 1843 г., № 2407/12966.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	298
6	Распоряженіе, опредѣляющее плату за доставку подводъ для препровожденія пре- ступниковъ, арестантовъ, бѣглыхъ и бродягъ, по 15 коп. сер. за семь верстъ въ одну сторону съ парокон- ной подводой.	13 (25) Апрѣля 1843 г., № 9656/48630.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	300
7	Распоряженіе о мѣрахъ осто- рожности, какія должны быть принимаемы для со- храненія здоровья преступ- никовъ и арестантовъ, пре- провождаемыхъ въ крѣпос- ти или изъ одной тюрьмы въ другую.	10 (22) Августа 1846 г., № 8073/35099.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	302
8	Распоряженіе съ объявленіемъ постановленія Намѣстника Царства, разрѣшающаго пе-	31 Іюля (12 Ав- густа)	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен-	304

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
	giewskiej i Zamośćskiej do więzień cywilnych.			
5	Rozporządzenie zastrzegające, aby w wykazach kwartalnych wydatków na utrzymanie wię- zień obejmowano wydatki na transport więźni ponoszone, z rozszczególnieniem onych na żywność więźni transpor- towanych, na podwozy i dy- ety dla konwojujących.	24 Marca (5 Kwie- tnia) 1843 r. Nr. 2407/12966.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	299
6	Rozporządzenie wskazujące, że za użycie podwód pod tran- sport zbrodniarzy, więźni, zbiegów i włóczęgów opłacać należy za siedm werst od pa- rokonnéj furmanki po kop. 15 w jedną stronę.	13 (25) Kwietnia 1843 r. Nr. 9656/48630.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	301
7	Rozporządzenie wskazujące ja- kie pod względem zdrowia zachować należy środki ostro- żności przy transportowaniu zbrodniarzy i więźniów do fortec, lub z jednego do dru- giego więzienia.	10 (22) Sierpnia 1846 r. Nr. 8073/35099.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	303
8	Rozporządzenie, objawiające de- cyzyę Namiestnika Królestwa, upoważniającą do transpor-	31 Lipca (12 Sierp- nia)	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych	305

Номеръ по по- ряду.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
	решылку арестантовъ въ крытыхъ повозкахъ, въ теп- лой одеждѣ и съ выдачею имъ въ дорогѣ горячей пи- щи.	1853 г., № 6981/29460.	нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	
9	Постановленіе о производствѣ кормовыхъ денегъ нижнимъ чинамъ 3-го Округа Корпу- са Жандармовъ, во время конвоирования ими граж- данскихъ арестантовъ.	1 (13) Октября 1856 г., № 8,783.	Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ.	310
10	Отзывъ съ объявленіемъ Высо- чайшаго повелѣнія о поряд- кѣ перевозки арестантовъ изъ Варшавы въ Вильну, по С.-Петербургско-Варшавской железной дорогѣ.	10 (22) Февраля 1864 г., № 1,087.	Статсъ-Секре- тарь при Совѣ- тѣ Управленія.	314
11	Распоряженіе о порядкѣ пе- решылки арестантовъ по же- лезнымъ дорогамъ.	8 (20) Мая 1864 г., № 1467/6299.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	316

Numer porządkowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
	towania więźni na furmankach krytych, w cieplejszej odzie- ży i z udzieleniem im cieple- go pożywienia w drodze.	1853 r. Nr. 6981/29460.	i Duchownych.	
9	Decyzja, o uiszczaniu kosztów żywności dla wojskowych niż- szych stopni 3-o Okręgu Kor- pusu Żandarmów, w czasie transportowania przez nich aresztantów cywilnych.	1 (13) Paź- dziernika 1856 r. Nr. 8,783.	Namiestnik w Królestwie Polskiem.	311
10	Odezwa, objawiająca Najwyższy rozkaz co do sposobu prze- wożenia aresztantów z War- szawy do Wilna, drogą żelaz- ną Petersburgsko-Warszaw- ską.	10 (22) Lutego 1864 r. Nr. 1,087.	Sekretarz Stanu przy Radzie Ad- ministracyjnej.	315
11	Rozporządzenie, wskazujące za- sady do transportowania are- sztantów kolejami żelaznymi.	8 (20) Maja 1864 r. Nr. 1467/6299.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	317

Номеръ по по- ряду.	СО Д Е Р Ж А Н І Е	Число и номеръ.	Власть, отъ которой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
О Т Д Ъ Л Ь IV.				
О СЛѢДСТВЕННЫХЪ И ИСПРАВИТЕЛЬНЫХЪ ТЮРЬМАХЪ И АРЕС- ТАНТСКИХЪ РОТАХЪ				
Г Л А В А I.				
ОБЩІЯ ОСНОВНЫЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ.				
1	Постановленіе, утверждающее общую тюремную инструк- цію.	17 Сен- тября 1823 г., № 12,983.	Намѣстникъ Царства.	322
2	Распоряженіе, утверждающее инструкцію для главной слѣдственной тюрьмы.	26 Ноября (8 Декаб- ря) 1835 г., № 1885/59806.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.	386

Nummer rozdziałowy.	T R E Ś Ć.	Data i Numer.	Wymienienie Wła- dzy, wydającej roz- porządzenie.	Stronica.
D Z I A Ł IV.				
O DOMACH BADAN, WIĘZIENIACH KARNYCH I ROTACH ARESZTANCKICH				
T Y T U Ł I.				
PRZEPISY OGÓLNE ZASADNICZE.				
1	Decyzya, zatwierdzająca ogólną instrukcyę więzienną.	17 Wrze- śnia 1823 r. Nr. 12,983.	Namiesnik Królewski.	323
2	Rozporządzenie, zatwierdzające instrukcyę dla więzienia gło- wnego inkwizycyjnego.	26 Listo- pada (8 Grudnia) 1835 r. Nr. 1885/59806.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	387

МАТЕРІАЛЫ,

ЗАКЛЮЧАЮЩІЕ ВЪ СЕБѢ

ПОСТАНОВЛЕНІЯ

ОБЪ

АРЕСТАХЪ И ТЮРЬМАХЪ.

MATERIAŁY,

OWIEJMUJĄCE

PRZEPISY

0

WIEZIENIACH I ARESZTACH.

ОТДѢЛЪ I.

О ПОЛИЦЕЙСКИХЪ АРЕСТАХЪ.

№ 1.

Распоряженіе объ устройствѣ полицейскихъ арестовъ тамъ, гдѣ въ нихъ окажется надобность.

(6 Октября 1817 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, вслѣдствіе отзыва Правительственной Коммисіи Юстиціи о томъ, что, по неимѣнію соотвѣтственнаго помѣщенія, лица, подвергшіяся полицейскому аресту, содержатся въ тюрьмахъ вмѣстѣ съ уголовными преступниками, — предписываетъ Воеводской Коммисіи, войдя въ разсмотрѣніе приведеннаго обстоятельства, принять мѣры къ устройству полицейскихъ арестовъ тамъ, гдѣ въ нихъ окажется дѣйствительная надобность.

О всѣхъ же полицейскихъ арестахъ, находящихся въ воеводствахъ, и о способѣ устройства оныхъ — увѣдомить Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Варшава, 6 Октября 1817 года.

За Министра Предсѣдательствующаго (подписано) *Суминскій*.

№ 2,846/146.

DZIAŁ I.

O ARESZTACH POLICYJNYCH.

№ 1.

Rozporządzenie, zalecające urządzenie aresztów policyjnych w miejscach, gdzie tego okaże się potrzeba.

(d. 6 Października 1817 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Powodowana odezwą Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, w której wyraża, że dla niedostatku stosownego lokalu, aresztowani policyjnie z więźniami kryminalnymi bywają w więzieniach mieszczeni, poleca Kommissyi Województwa N, aby wszedłszy w rozpoznanie wspomnianej okoliczności, przedsięwzięła środki, gdzie tego potrzeba wypadnie, względem urządzenia aresztów policyjnych, uwiadamiając Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi o wszystkich aresztach policyjnych, w województwie znajdujących się, i o sposobie ich urządzenia.

w Warszawie, d. 6 Października 1817 r.

Za Ministra Prezydującego, (podpisano) *Sumiński*.

Nr. 2,846/146.

№ 2.

Распоряжение, коимъ указывается, въ какомъ порядкѣ долженъ быть распространенъ полицейскій надзоръ надъ лицами, отданными подъ оный Уголовными Судами послѣ понесенія ими наказанія на основанія судебныхъ приговоровъ.

(27 Января 1819 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции.

Нѣкоторыя Полицейскія Управленія испрашивали разрѣшенія Правительственной Коммисіи: какимъ порядкомъ распространять надзоръ надъ тѣми лицами, кои, по рѣшеніямъ Уголовныхъ Судовъ, послѣ приведенія въ исполненіе надъ ними такового рѣшенія, пересылаются на мѣста жительства, подѣ полицейскій надзоръ, и какому подлежатъ наказанію тѣ изъ нихъ, кои уклоняются отъ сего надзора, — ибо въ новомъ уголовномъ законѣ нѣтъ достаточныхъ разъясненій, въ чемъ долженъ заключаться означенный надзоръ.

Недостатокъ сей въ законѣ Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции нашла нужнымъ пополнить установленіемъ однообразныхъ полицейскихъ правилъ. По сношеніи о томъ съ Правительственною Коммисіею Юстиціи, указавъ уже нѣкоторымъ мѣстамъ соотвѣтственныя правила, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиции постановила распространить таковыя повсемѣстно въ Царствѣ.

На сей конецъ, Коммисія даетъ знать Воеводской Коммисіи, что въ подобныхъ случаяхъ мѣстныя полицейскія учрежденія, какъ-то: по городамъ Президенты и Бургомистры, а по деревнямъ — Гминные Войты должны имѣть бдительное наблюденіе за тѣмъ, какими средствами содержать себя лица, отданныя подѣ надзоръ, послѣ приведенія въ исполненіе наказанія по судебному рѣшенію, и не совершаютъ ли они новыхъ преступленій; въ случаѣ отлучки сихъ лицъ изъ мѣстъ жительства, допрашивать, со всею строгостью, о причинѣ такого удаленія; въ случаѣ перенесенія ихъ жительства, по какимъ либо обстоятельствамъ, въ другія мѣста, сообщать тамошней

№ 2.

Rozporządzenie wskazujące, w jaki sposób ma być rozciągany dozór policyjny nad ludźmi oddanymi pod tenże przez Sądy karzące, po wycierpianej karze z wyroków.

(d. 27 Stycznia 1819 r.)

Do wszystkich Komisij Wojewódzkich.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Powodowana zapytaniami niektórych Urzędów policyjnych, względem sposobu postępowania z ludźmi, których Sądy Kryminalne, po wykonanej karze zawyroкованей, częstokroć jeszcze pod dozór policyi miejscowej odsyłają, gdy w nowém prawie karném nie znajduje się definicya tego rodzaju dozoru policyjnego, ani przepis, jakim sposobem dozór ten wykonywany być ma, i jakiej karze podpadają osoby dozorowi temu ulegać nie chcące, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi uznała potrzebę zastąpić niedostatek wyraźnych w przedmiocie tym przepisów prawa, przez jednostajne urządzenia policyjne, a przez to zamiarom Sądów i widokom policyjnym odpowiedni zapewnić skutek; za zniesieniem się więc w tej mierze z Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, wskazawszy już w szczególności, komu wypadało, stosowne prawidła, postanowiła rozciągnąć takowe ogólnie w kraju, i tym końcem oświadcza także Kommissyi Wojewódzkiej, iż w wszelkich podobnych zdarzeniach Urzędy policyjne, jako to: po miastach Prezydenci i Burmistrze, a po wsiach Wójci, na osoby, po wykonanej karze, pod dozór sobie oddane, pilną mieć winni baczość na to, jakim sposobem osoby te utrzymują się i czyli nowych jakich przestępstw nie popełniają; jeśli z miejsca swego zamieszkania na czas pewny oddalają się, względem przyczyny takowego oddalenia się ściśle badani być mają; jeśli zaś w inne miejsce stałe swe zamieszkanie z stosunków i okoliczności jakowych przenieść im przyjdzie, zwierzchności właściwej tego miejsca, w które przenoszą się, dla kontynuowania nad nimi dozoru policyjnego, donoszeni

полицейской власти, для установления надъ ними надзора по мѣсту новаго пребыванія; наконецъ, уклоняющихся отъ полицейскаго надзора подвергать наказанію, какъ не повинующихся полицейскимъ учрежденіямъ.

На семь основаній, Воеводская Коммисія дастъ подвѣдомственнымъ ей Полицейскимъ Управленіямъ соотвѣтственное и точнѣйшее распоряженіе, чтобы, въ особенности по городамъ (по деревнямъ наблюденіе надъ подобными людьми гораздо легче), Бургомистры постоянно вели особые списки, въ кои означенные люди должны быть вносимы въ послѣдовательномъ порядкѣ, съ поясненіемъ: имени, фамиліи, лѣтъ отъ роду, краткихъ примѣтъ, рода совершеннаго ими преступленія, понесеннаго за оное наказанія и сколько разъ таковому были подвергаемы, а равно избраннаго ими мѣста жительства.

Каждога изъ такихъ людей надлежитъ допрашивать: знаетъ ли какое либо ремесло, или промыселъ, и какой способъ содержанія избираетъ для себя на будущее время; о чемъ пояснять въ спискахъ, съ обозначеніемъ срока на предъявленіе избраннаго рода занятія, подъ опасеніемъ полицейскаго наказанія за праздную или подозрительную жизнь. Если, по истеченіи означеннаго срока, призванныя лица не докажутъ вѣрнаго и приличнаго источника къ заработку, и окажутся виновными въ праздности, то, по надлежащемъ полицейскомъ наказаніи, получаютъ новую на сей предметъ отсрочку. Такую мѣру повторять до тѣхъ поръ, пока они наказаніемъ и постояннымъ полицейскимъ надзоромъ не будутъ отчасти заставлены къ избранію постояннаго и вѣрнаго способа къ жизни, и не сдѣлаются менѣе опасными обществу.

Варшава, 27 Января 1819 года.

Министръ Предсѣдательствующій (подписано) *Θ. Мостовскій.*

№ 1,378/277.

быть винни; неуступающаго за темъ дозору каре, на неуступающихъ учрежденіяхъ полицейныхъ, подлагающаго.

Слосownie вѣкъ до тыхъ правилъ и въ обзирнѣйшемъ оныхъ развинути, Коммисыя Войеводзка przepisze podwładnymъ Urzędомъ policyjnymъ potrzebne zarządzenia, ażeby въ szczególności, zwłaszcza po miastach (po wsiachъ bowiem utrzymywanie baczenia na ludzi podobnychъ jestъ łatwiejsze), Burmistrze utrzymywali ciągle osobną listę, w której ludzie takowi, w porządkowymъ następstwie, z imienia i nazwiska, z wyrażeniemъ wieku, krótkiego opisu osoby, rodzaju dokonanego występku, odbytejъ zaś kary, i wiele razy już doświadczonej, tudzież z oznaczeniemъ miejsca obranego zamieszkania, zapisywani być powinni. Z każdego ma być szczegółowo uczyniony wywódъ słowny, czy posiada jakowe rzemiosło, lub jaki sposóbъ do dalszego utrzymywania się sobie obiera, co równie zanotowaniemъ w kontrolli być ma, z oznaczeniemъ stosownego do okoliczności terminu, w którymъ okazać winienъ stać swe zatrudnienie, a to pod zagrożeniemъ karami policyjnymi за próżniactwo, lub życie podejrzanе; przyzwani w terminie zakreślonymъ, jeśli nie udowodnią pewnego i godziwego zatrudnienia i z własnej swей winy okazać się próżniakami, po stosownemъ ukaraniu policyjnymъ, nowy terminъ wyznaczony mieć mają, co powtarzanemъ być winno, dopóki karą i przekonaniemъ o dozorującymъ nad sobą oku policyjnymъ, niejako zmuszeni do obrania sobie stałego i pewnego do życia sposobu, nie staną się publiczności mniej niżъ przy praktykowanymъ próżniactwie niebezpiecznymi.

въ Варшавіе, d. 27 Stycznia 1819 r.

Ministerъ Prezydujący (podpisano) *T. Mostowski.*

Nr. 1,378/277.

N° 3.

Распоряженіе о томъ, чтобы деньги и вещи, найденныя у лицъ, обвиненныхъ въ воровствѣ, или другихъ преступленіяхъ, не были задерживаемы мѣстными полицейскими властями, а отсылались бы въ подлежащія судебныя мѣста.

(11 Апрѣля 1820 г.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полици.

Вслѣдствіе отзыва Правительственной Коммисіи Юстиціи, отъ 8 текущаго мѣсяца, относительно предупрежденія злоупотребленій, могущихъ произойти отъ задерживанія денегъ или вещей, найденныхъ у лицъ, арестованныхъ за воровство и другія преступленія, — Правительственная Коммисія предлагаетъ Воеводской Коммисіи предписать командированнымъ въ обводы Коммисарамъ имѣть строгое наблюденіе, дабы деньги и вещи, найденныя у обвиненныхъ, не оставались у мѣстныхъ полицейскихъ властей, но были немедленно отсылаемы, вмѣстѣ съ подробною описью и допроснымъ протоколомъ, въ подлежащія судебныя мѣста.

За исполненіемъ сего Воеводская Коммисія должна наблюдать по прямой своей обязанности.

Варшава, 11 Апрѣля 1820 года.

Министръ Предсѣдательствующій (подписано) *Θ. Мостовскій.*

№ 1,056.

N° 3.

Rozporządzenie, aby pieniądze i rzeczy znalezione u osób o kradzież lub inne występki obwinionych, nie były zatrzymywane u władz policyjnych miejscowych, lecz odsyłane były do właściwych Sądów.

(d. 11 Kwietnia 1820 r.)

Do wszystkich Komisyj Wojewódzkich.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Kommissya Rządowa, powodowana odezwą Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z d. 8 bieżącego miesiąca, względem zapobieżenia nadużyciom, wyrządzać się mogącym, z powodu zatrzymywania pieniędzy lub rzeczy znalezionych przy osobach ujętych, o kradzież lub inne występki obwinionych, poleca Kommissyi Województwa N, wydanie stosownych Kommissarzom delegowanym do obwodów rozporządzeń, co do pilnego baczenia, aby pieniądze i rzeczy znalezione przy obwinionych, w miejscowych władzach policyjnych nie zalegały, lecz aby, z przyzwoitym spisem i wywodami słownemi, do Sądów właściwych niezwłocznie były odsyłane; nad dopełnieniem czego Kommissya Wojewódzka z urzędu czuwać jest obowiązana.

Warszawa, d. 11 Kwietnia 1820 r.

Minister Prezydujący (podpisano) *T. Mostowski.*

Nr. 1,056.

N° 4.

Распоряженіе о томъ, чтобы въ проектахъ смѣтъ город-
скихъ расходовъ показываемы были, въ случаѣ надобности,
издержки на наемъ тюремнаго помѣщенія и на содержаніе
оного.

(15 Января 1822 г.)

*Выписка изъ Инструкцій Городскимъ Бургомистрамъ и Казна-
чеямъ о зазѣдываніи суммами и доходами, поступающими
въ городскія кассы.*

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЯ ПРАВИЛА О ПРОЕКТАХЪ СМѢТЪ.

Статья VI.

На разныя полицейскія издержки.

Къ этой статьѣ относятся: наемъ, въ случаѣ надобности,
зданія для помѣщенія тюрьмы или гауптвахты и содержаніе
оного, очистка улицъ и дымовыхъ трубъ, издержки на покуп-
ку лекарствъ для нищихъ и т. п. расходы.

Варшава, 15 Января 1822 года.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи (подп.) *Θ. Мостовскій.*

N° 5.

Распоряженіе о томъ, что административный чиновникъ
можетъ, въ дозволенныхъ закономъ случаяхъ, арестовать
жителя и имѣть право насильно вытѣсеннаго изъ недви-
жимаго имѣнія ввести обратно во владѣніе, а съ винов-
нымъ поступить по закону.

(30 Іюня 1826 года.)

Мазовецкой Воеводской Коммисіи.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Въ отвѣтъ на вторичное представленіе Мазовецкой Вое-
водской Коммисіи отъ 18 текущаго мѣсяца, за № 42,474,
о разрѣшеніи возбужденныхъ ею прежде вопросовъ, а именно:

N° 4.

Rozporządzenie, zalecające pomieszczanie w projektach do
etatów kass miejskich wydatków na wynajęcie, w miarę po-
trzeby, lokalu na więzienie i onego utrzymywanie.

(d. 15 Stycznia 1822 r.)

*Wyjątek z instrukcyi dla Burmistrzów i Kassyerów miejskich,
dotyczącej administracyi funduszków i dochodów do kass miejskich
wpływających.*

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

PRZEPISY DODATKOWE O PROJEKTACH DO ETATÓW.

Tytuł VI.

Na rozmaite policyjne wydatki.

Do tego tytułu należą: wynajęcie, w miarę potrzeby, odwa-
chu lub więzienia i onego utrzymywanie, czyszczenie ulic, wycie-
ranie kominów, koszt na lekarstwa dla ubogich, i t. p. wydatki.

w Warszawie, dnia 15 Stycznia 1822 roku.

Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi (podpis.) *T. Mostowski.*

N° 5.

Rozporządzenie wskazujące, że urzędnik administracyjny
może aresztować mieszkańca w przypadkach prawem do-
zwolonych, i ma prawo mieszkańca gwałtem z posiadłości
wyrzuczonego, na powrót do possessyi wprowadzić, a z gwał-
cącym podług prawa postąpić.

(d. 30 Czerwca 1826 r.)

Do Kommissyi Województwa Mazowieckiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Na ponowioną przez Kommissyę Województwa Mazowieckie-
go z dnia 18 bieżącego miesiąca Nr. 42,474 odezwę, z okoliczno-
ści wniesionych dawniej zapytań, a w szczególności:

1) имѣетъ ли административный чиновникъ право арестовать жителя, дѣлающаго насиліе, не смотря на сопровождающія оное обстоятельства и личность виновнаго, и въ какихъ именно случаяхъ;

2) въ правѣ ли онъ каждаго жителя, насильно вытѣсненнаго изъ недвижимаго имѣнія, ввести обратно во владѣніе онымъ, даже требуя для этого содѣйствія военной силы?—

Правительственная Коммисія сообщаетъ, что административному чиновнику, а именно Обводовому Коммисару, кромѣ административной власти, присвоена еще и полицейская.

Полицейская власть заключается въ бдительномъ надзорѣ за безопасностію личности и имущества жителей. Главная обязанность полиціи состоитъ въ томъ, чтобы предусмотрѣть и открыть противузаконные замыслы, и недопускать осуществленія оныхъ, а въ противномъ случаѣ оказать помощь обиженному и предоставить судебной власти возможность наказать виновнаго.

Въ какихъ случаяхъ могутъ быть арестованы лица, совершившія преступленія, на то существуютъ особыя правила, постановленныя въ §§ 207 и 208 обязательнаго нынѣ Прускаго Уголовнаго Устава. На основаніи онаго, воры и поджигатели могутъ быть арестованы тотчасъ; прочіе же—тогда только, когда ожидаемая мѣра наказанія превышаетъ наказаніе арестомъ; но и въ такомъ случаѣ слѣдуетъ обращать вниманіе на большую или меньшую степень вѣроятности, что обвиненный посредствомъ побѣга захочетъ избѣжать заслуженнаго наказанія.

Вліяніе полиціи на арестованное лицо весьма непродолжительно, и это именно составляетъ гарантію противъ ея самоуправства. По смыслу ст. 21 Конституціоннаго Устава, каждое задержанное лицо должно быть не позже трехъ дней передано судебной власти, по предварительномъ исполненіи формальностей, предписанныхъ 19 и 20 ст. Устава.

Изъ этихъ указаній, уясняющихъ предѣлы полицейской власти, слѣдуетъ:

по 1-му пункту, что административный чиновникъ, облеченный и полицейскою властью, можетъ арестовать жителя въ случаяхъ, предписанныхъ и дозволенныхъ закономъ;

1) czy urzędnik administracyjny mocen jest czyniącego gwałt, bez względu na okoliczności towarzyszące i charakter mieszkania, aresztować go, i w jakich przypadkach?

2) czy mocen jest każdego mieszkańca, gwałtem z posiadłości wyrzuconego, napowrót, z pomocą nawet siły zbrojnej, wprowadzić w miejsce posiadane?

oświadcza:

że urzędnik administracyjny, jakim jest Kommissarz Obwodowy, prócz attrubucyi administracyjnej, ma jeszcze policyjną.

Attrubucya policyjna zależy na czujnej baczności nad bezpieczeństwem osób i majątkiem obywateli. Całym obowiązkiem Policji jest przewidzieć i odkryć prawu przeciwne zamachy i o-nym zapobiedz, a w razie, gdyby się wydarzyły, nie dopuścić skrzywdzonemu cierpień, i władzy sądowej środki do wymiaru kary ułatwić.

W jakich przypadkach może aresztować osoby wykraczające, to są na to osobne przepisy w §§ 207 i 208-m Ordynacyi Kryminalnej Pruskiej, dziś obowiązującej; podług niej złodzieje i podpalacze natychmiast aresztowani być mogą; inni zaś gdy spodziewana ich kara karę aresztu przenosi; lecz i w tym razie względ mieć należy na większą lub mniejszą obawę, czy podejrzany za pomocą ucieczki będzie chciał uniknąć kary.

Wpływ Policji w aresztowaniu osoby trwa bardzo krótko i to jest rękojmią przeciw jej samowolnościom. Wedle bowiem artykułu 21-go Konstytucyi, każda osoba zatrzymana powinna być, najpóźniej w dniach trzech, oddana władzy Sądowej, za poprzedniczym zachowaniem formalności artykułów 19 i 20-go Ustawy.

Z tego wyjaśnienia attrubucyj władzy policyjnej wynika:

ad 1) że urzędnik administracyjny, mający attrubucye policyjne, może aresztować mieszkańca w przypadkach prawem przepisanych i dozwolonych;

по 2-му пункту, что такъ какъ на обязанности его лежить—блюсти за безопасностію личности и имущества, предупредить преступленія и обиды, то онъ долженъ также имѣть и право возстановлять владѣніе жителя, насильно вытѣсненнаго изъ недвижимаго имѣнія, на сколько это тотчасъ окажется возможнымъ, съ виновнымъ же поступить по закону.

Варшава, 30 Іюня 1826 года.

Министръ Предсѣдательствующій
(подписано) *Θ. Мостовскій.*

№ 882/817.

№ 6.

Распоряженіе о содержаніи въ порядкѣ полицейскихъ арестовъ.

(19 Сентября 1829 года.)

Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полици.

Командированный для устройства тюремъ и полицейскихъ арестовъ Статсъ-Референдарій Графъ Скарбекъ нашелъ во многихъ мѣстахъ величайшій безпорядокъ и нечистоту въ помѣщеніяхъ полицейскихъ арестовъ, состоящихъ въ вѣдѣніи Муниципальныхъ Управленій. Вслѣдствіе сего Правительственная Коммисія вмѣняетъ въ непремѣнную обязанность Воеводской Коммисіи подчинить полицейскіе дома болѣе строгому надзору и посредствомъ Ободовыхъ Коммисаровъ и Муниципальныхъ Управленій исполнить съ точностію слѣдующее распоряженіе.

Каждое помѣщеніе, назначенное для содержанія подѣ полицейскимъ арестомъ, какъ застигнутыхъ при совершеніи преступленія до окончанія предварительнаго слѣдствія, такъ и арестованныхъ за полицейскіе проступки лицъ, должно быть всегда содержимо въ величайшей опрятности, не смотря на то, занято ли оно, или нѣтъ; а именно: должно быть выбѣлено два раза въ годъ, т. е. весною и осенью, и подметаемо ежедневно, преимущественно же, когда въ немъ содержатся арес-

ад 2) же gdy ma obowiązek czuwania nad bezpieczeństwem osób i majątku, zapobiegania występkom i krzywdom, zatem może mieć prawo mieszkańca gwałtem z posiadłości wyrzucenego napowrót do possessyi wprowadzić, o ile to natychmiast skutecznie się może, zaś z gwałcącym podług prawa postąpić.

w Warszawie, dnia 30 Czerwca 1826 roku.

Minister Prezydujący
(podpisano) *T. Mostowski.*

№ 882/817.

№ 6.

Rozporządzenie przepisujące porządek, w jakim powinny być utrzymywane areszta policyjne.

(d. 19 Września 1829 r.)

Do Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Gdy Referendarz Stanu Hrabia Skarbek, delegowany do urządzenia więzień, domów aresztu policyjnego, w wielu miejscach największy zastał nieporządek i nieczystość w lokalach przeznaczonych na areszta policyjne, pod zarządem Urzędów Municypalnych zostające, Kommissya Rządowa zaleca jak najmocniej niniejszem Kommissyi Wojewódzkiej, aby baczniejszy dozór nad domami policyjnemi rozciągnęła i następujące rozporządzenie za pośrednictwem Kommissarzy w obwód delegowanych i Urzędów Municypalnych do skutku przywiodła.

Każdy lokal na areszt policyjny, bądź to dla występnych na uczynku złapanych i w pierwszej detencyi będących, bądź też dla osób o przewinienia policyjne osadzonych przeznaczony, powinien być ciągle, czy jest zajęty, czy też próżny, jak najczyszciej utrzymywany, a mianowicie dwa razy do roku, to jest na wiosnę i w jesieni bielony; codziennie, a zwłaszcza gdy się w nim aresztanci znajdują, zamiatany. Słoma na posłanie powinna być co miesiąc odmie-

танты. Солома въ постеляхъ должна быть перемѣняема ежемѣсячно и каждый день утромъ убрана съ наръ и связана въ пучки, и не должна никогда оставаться въ комнатахъ въ видѣ безобразной берлоги. Въ каждой комнатѣ полицейскаго ареста долженъ находиться въ ночное время для испражнений плотно закрытый ушатъ, который слѣдуетъ выносить и выливать по уграмъ. При томъ въ каждой комнатѣ должна находиться посуда съ водою, гребень и щетка.

Смотритель полицейскаго ареста обязанъ наблюдать, чтобы арестованные соблюдали чистоту въ комнатахъ и около себя.

Запрещается складывать въ помещеніи ареста какія либо вещи, а тѣмъ болѣе съѣстные припасы или огородныя овощи, однимъ словомъ — предметы, несоставляющіе принадлежности ареста.

Каждая комната должна быть въ зимнее время отапливаема; о постройкѣ же печей тамъ, гдѣ таковыхъ нѣтъ, Воеводская Коммисія войдетъ съ представленіемъ, прилагая къ нему исчисленіе нужныхъ на сей предметъ издержекъ.

Предоставляется также Воеводской Коммисіи войти съ представленіемъ о приисканіи средствъ на выѣлку арестантскихъ комнатъ и покупку вышеозначенныхъ принадлежностей тамъ, гдѣ на покрытіе этихъ издержекъ мѣстныя городскія суммы окажутся недостаточными.

На командированныхъ въ обводы Коммисаровъ, а въ Воеводскихъ городахъ — на Коммисара Военно-Полицейскаго Отдѣленія, Воеводская Коммисія возложить обязанность производить частыя ревизіи въ полицейскихъ арестахъ и привлекать къ отвѣтственности Муниципальныя Управленія за неисполненіе ими настоящихъ правилъ.

Варшава, 19 Сентября 1829 года.

За Министра Предсѣдательствующаго, Статсъ-Совѣтникъ
(подписано) *Козмянъ.*

№ 7,837.

niana, a codziennie rano zdjęta z posłania i w pęki powiązana, aby nigdy jako barłóg izb nie zaprzętała.

W każdej izbie aresztu policyjnego ma być na noc kubek szczególnie zamykany do odchodów, który rano wypróżnić i z izby wynieść trzeba; będzie także w każdej izbie konewka z wodą, grzebień i włosiennica.

Dozorca policyjny czuwać będzie nad tém, ażeby sadzani w izbie i koło siebie czystość zachowali.

Zakazuje się składania jakichkolwiek efektów, a témbardziej wiktuałów, lub ważywa, słowem rzeczy jakich bądź nie należących do aresztu, w lokalu na to przeznaczonym.

Każda izba aresztu powinna być ogrzana zimową porą; gdzieby nie było pieca, tam Kommissya Wojewódzka przedstawi potrzebę i kosztorys jego wystawienia.

Podobnież jest upoważnioną Kommissya do przedstawienia potrzeby obmyślenia funduszów na bielenie izb i sprawienie utensyliów wyżej wspomnianych, tam gdzieby fundusze miejskie na to nie wystarczały.

Na Kommissarzy w obwody delegowanych, a w miastach wojewódzkich, na Kommissarza Wydziału Policyjno-Wojskowego, włoży Kommissya Wojewódzka obowiązek, odbywania częstych rewizyj aresztów policyjnych, i pociągania do odpowiedzialności Urzędów Municypalnych, za niedopełnienie wydanych przepisów.

w Warszawie, dnia 19 Września 1829 r.

Minister Prezydujący, w zastępstwie, Radca Stanu
(podpisano) *Koźmian.*

Nr. 7,837.

O aresztach i więzie.

N° 7.

Распоряжение о томъ, чтобы Варшавскій Магистратъ доно-
силъ Правительственной Коммисіи о каждомъ чиновникѣ
и домовладѣльцѣ, арестованномъ по обвиненію въ какомъ
либо проступкѣ.

(27 Января 1832 года.)

Муниципальному Управленію г. Варшавы.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Случается весьма часто, что чиновники и домовладѣльцы,
за разные проступки, подвергаются аресту и заключенію, и что
Правительственная Коммисія не получаетъ о томъ никакихъ
свѣдѣній, не смотря на то, что она, какъ высшая полицейская
власть, должна быть о семъ поставлена въ извѣстность.

И потому Правительственная Коммисія постановила стро-
жайше предписать Муниципальному Управленію столичнаго го-
рода Варшавы, дабы о каждомъ подобномъ случаѣ, если только
сохраненіе тайны не предписано высшею властію оно доно-
сило, подъ личною отвѣтственностію, Правительственной Ком-
мисіи, съ объясненіемъ: кто, за что, когда, и кѣмъ арестованъ
и куда отправленъ?

Точное и неупустительное исполненіе настоящаго распо-
ряженія вѣняется Муниципальному Управленію г. Варшавы
въ непремѣнную обязанность.

Варшава, 27 Января 1832 года.

Главный Директоръ,

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *А. Суминскій.*

№ 754.

N° 7.

Rozporządzenie, zalecające Magistratowi m. Warszawy dono-
szenie Kommissyi Rządowej o zaaresztowaniu każdego
urzędnika lub obywatela, z powodu rozmaitych prze-
winień.

(d. 27 Stycznia 1832 r.)

Do Urzędu Muncypalnego m. Warszawy.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Ponieważ zdarzają się wypadki, iż częstokroć aresztowane
i więzione są osoby, tak z pomiędzy urzędników, jako też i oby-
wateli, z powodu rozmaitych przewinień, o czém Kommissyi Rzą-
dowej, jako władzy naczelnéj policyjnój, wiadomo być powinno,
a jednak wiadomo nie jest, Kommissya Rządowa postanowiła naj-
mocniej polecić Urzędowi Muncypalnemu miasta stołecznego War-
szawy, ażeby o każdym takim wypadku, jeśli zatrzymanie rzeczy w se-
krecie nie jest od władzy wyższej poleczone, pod własną odpowie-
dzialnością Kommissyi Rządowej donosił, z wyrażeniem kto? za
co? kiedy? i przez kogo? został przytrzymanym i dokąd ode-
slanym.

Skrupulatność i regularność w dopełnieniu niniejszego naj-
mocniej się Urzędowi Muncypalnemu miasta stołecznego Warsza-
wy porucza.

w Warszawie, dnia 27 Stycznia 1832 r.

Dyrektor Jeneralny, Radca Stanu

(podpisano) *A. Sumiński.*

Nr. 754.

N° 8.

Распоряжение, указывающее порядок, который должны соблюдать военно-полицейскія власти при отправленіи лицъ, обвиненныхъ въ преступленіяхъ, въ мѣста временнаго ареста или заключенія.

(22 Февраля (5 Марта) 1832 года.)

Господину Губернатору столичнаго города Варшавы и Военнымъ Начальникамъ всѣхъ воеводствъ.

Предсѣдатель Временнаго Правленія Царства Польскаго.

Убѣдясъ, что отсылка военно-полицейскими властями въ общественныя тюрьмы лицъ, безъ опредѣленія ихъ виновности подлежащую судебною властію, не согласуется съ существующими узаконеніями, на основаніи которыхъ каждый арестованный, какою либо властью, долженъ быть немедленно допрошенъ судебнымъ порядкомъ, для изслѣдованія причинъ арестованія, опредѣленія подсудности и т. п.; имѣя при томъ въ виду, что за неимѣніемъ помѣщеній для содержанія лицъ, подлежащихъ обыкновенному Уголовному Суду, можетъ представиться надобность въ безпрестанной отсылкѣ ихъ въ общественныя тюрьмы, — считаю нужнымъ, съ разрѣшенія Временнаго Правленія, обратить вниманіе Ваше на необходимость соблюденія въ этомъ отношеніи постановленій закона, такъ, чтобы въ случаѣ временной отправки кого либо для содержанія подъ стражею, военно-полицейскія власти сносились съ подлежащими судебными мѣстами и, увѣдомляя о родѣ преступленія виновнаго, испрашивали наказъ о принятіи его подъ арестъ, съ тѣмъ однакоже, чтобы тюрьмы не были переполняемы лицами, арестованными за маловажные проступки.

Варшава, 22 Февраля (5 Марта) 1832 года.

Дѣйствительный Тайный Совѣтникъ (подписано) *Энгель*.

№ 2,168.

N° 8.

Rozporządzenie wskazujące porządek, jakiego trzymać się winny władze wojenno-policyjne przy odsyłaniu osób, obwiniętych o przestępstwa, do aresztów lub więzień.

(d. 22 Lutego (5 Marca) 1832 r.)

Do JW. Gubernatora miasta stołecznego Warszawy, i do Naczelników Wojennych wszystkich województw.

PREZES RZĄDU TYMCZASOWEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Przekonawszy się, że odsyłanie do więzień publicznych wprost przez władze wojenno-policyjne osób, których przewinienia pod rozpoznanie Sądów właściwych oddanemi nie są, następuje niezgodnie z przepisami obowiązującymi, na mocy których, każdy przez jakąbądź władzę do więzienia oddany, winien być natychmiast sądownie przesłuchany, w celu przekonania się o powodach jego uwięzienia, i właściwości Sądu, i t. d.

Mając oraz na uwadze, że w braku lokalów na zatrzymywanie osób, zwyczajnemu Sądownictwu Kryminalnemu nieulegających, zachodzić może ciągle potrzeba odsyłania ich do więzień publicznych; w skutek uznania Rządu sądzę potrzebném zwrócić uwagę JW. Pana, na konieczność zachowania w téj mierze przepisów prawa w sposób, aby w zachodzącej potrzebie chwilowego odesłania osoby jakowej do więzienia, zgłaszały się przedewszystkiem władze wojenno-policyjne do Sądów właściwych miejscowych i uwiadomiwszy je o rodzaju jej przestępstwa, zyskiwały od nich nakaz przyjęcia rzeczónej osoby do aresztu, mając wszakże na względzie, ażeby nie przepełniać więzień osobami policyjnie aresztowanymi.

w Warszawie, dnia 22 Lutego (5 Marca) 1832 roku.

Rzeczywisty Tajny Radca (podpisano) *Engiel*.

Nr. 2,168.

№ 9.

Отзывъ съ объявленіемъ предписанія Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею о способѣ довольствованія временно арестованныхъ и подѣ военный карауль доставляемыхъ лицъ.

(13 Ноября 1832 года.)

Гг. Военнымъ Начальникамъ воеводствъ Царства Польскаго.

Начальникъ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи.

Господинъ Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею, усмотрѣвъ изъ доставленныхъ отчетностей о деньгахъ, издержанныхъ на содержаніе арестованныхъ лицъ, принятыхъ подѣ военный карауль, на основаніи циркулярнаго распоряженія, изъясненнаго въ предписаніи Его Свѣтлости къ Вашему Превосходительству отъ 5 Сентября, что подѣ военный карауль принимаются и тѣ лица, кои арестованы не военною, но гражданскою властію, какъ-то: Коммисарами обводовъ, Бургмистрами и Гминными Войтами, приказать извоили: въ предупрежденіе такового недоумѣнія, на будущее время принимать подѣ военный карауль и довольствовать на извѣстномъ положеніи, по 12 грошей въ сутки, тѣхъ только лицъ, кои временно арестованы, и передаваемы будутъ военно-полицейскою властію; но еслибы изъ числа арестантовъ сихъ, переданныхъ на время, нѣкоторые были подвергнуты военному суду, то и таковыхъ довольствовать на семъ же основаніи. Арестовываемыхъ же гражданскою властію принимать подѣ военный карауль и довольствовать тѣмъ же содержаніемъ тѣхъ только лицъ, кои будутъ подлежать отдачѣ подѣ военный судъ.

Сдѣлавъ извѣстнымъ таковую волю Его Свѣтлости по войскамъ Дѣйствующей Арміи, чрезъ Гг. Корпусныхъ Командировъ, я увѣдомляю объ оной и Ваше Превосходительство для надлежащаго руководства.

Варшава, 13 Ноября 1832 года.

№ 5,668.

№ 9.

Odezwa objawiająca rozkaz Naczelnie Dowodzącego czynną Armią, względem sposobu żywienia czasowo aresztowanych i pod straż wojskową oddawanych osób.

(d. 13 Listopada 1832 r.)

Do Wojskowych Naczelników Województw Królestwa Polskiego.

NACZELNIK GŁÓWNEGO SZTABU CZYNNÉJ ARMII.

Naczelnie Dowodzący Armią czynną, dostrzegłszy z podawanych likwidacyj z pieniędzy wydanych na aresztowane osoby i przyjęte pod wojenną straż, na zasadzie obiegnikowego rozporządzenia, objaśnionego w rozkazie do JW. Pana z dnia 5 Września r. b., że pod wojenną straż oddawane są i te osoby, które aresztowane zostały nie przez wojenną ale cywilną władzę, jako to przez Kommissarzy Obwodowych, Burmistrzów i Wójtów gmin, raczył rozkazać, dla zapobieżenia takowemu nieporozumieniu, na przyszłość przyjmować pod straż wojenną i dawać na utrzymanie podług wiadomego przepisu, po 12 groszy na dzień, te tylko osoby, które czasowo zaaresztowanemi zostały, i które będą oddawane pod areszt przez władzę policyjno-wojenną; lecz jeżeliby z liczby tych aresztantów oddanych czasowo, niektórzy podpadli pod Sąd wojenny, to i takim dawać na żywność na tejże samej zasadzie. Aresztowanych zaś przez władzę cywilną, przyjmować pod straż wojenną i dawać wspomniane utrzymanie tym tylko z nich, którzy będą kwalifikowali się do oddania pod Sąd wojenny.

Oznajmiwszy też wolę Księcia, przez Dowódców Korpusnych, wojskom czynnej Armii, uwiadomiam o niej i JW. Pana, dla stosownego w tym względzie postąpienia.

w Warszawie, dnia 13 Listopada 1832 roku.

Nr. 5,668.

N° 10.

Отзывъ съ объявленіемъ рѣшенія Намѣстника въ Царствѣ
объ отсылкѣ праздныхъ людей на работу Александровской
Цитадели.

(10 (22) Мая 1833 года)

*Вице-Президенту Магистрата г. Варшавы, Полковнику
Стороженкѣ.*

Директоръ Канцеляріи Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ.

Намѣстникъ Его Императорско - Царскаго Величества
въ Царствѣ Польскомъ, рассмотрѣвъ представленное отъ Г. Вар-
шавскаго Военнаго Генераль-Губернатора предположеніе Ва-
шего Высокоблагородія о томъ, чтобы для прекращенія въ Вар-
шавѣ бродяжничества отсылать забираемыхъ здѣшнюю поли-
ціею праздныхъ людей, неимѣющихъ ни занятій, ни способа
къ жизни, на работу Александровской Цитадели съ платою имъ
наравнѣ съ прочими работниками, — изволилъ разрѣшить, да-
бы Вы, Милостивый Государь, нынѣ же привели мѣру сію
въ исполненіе по надлежащемъ сношеніи съ Командиромъ За-
паднаго Инженернаго округа, которому дано уже знать, что
присылаемые отъ Васъ люди имѣютъ быть помѣщаемы въ томъ
же домѣ, гдѣ нынѣ содержатся арестанты и гдѣ остается еще
помѣщенія для 100 человекъ.

Вмѣстѣ съ симъ Его Свѣтлость поручилъ Г. Генералу
отъ Кавалеріи Графу Витту назначить въ Ваше распоряженіе
для надзора за сими людьми чиновниковъ и служителей быв-
шаго Варшавскаго рабочаго дома, получающихъ доселѣ жало-
ванье не имѣя никакихъ занятій.

О такомъ распоряженіи Господина Намѣстника увѣ-
домляя Васъ, Милостивый Государь, честь имѣю быть съ со-
вершеннымъ почтеніемъ и преданностію.

Варшава, 10 (22) Мая 1833 года.

(подписано) *Бруевичъ.*

№ 1,483.

N° 10.

Оdezwa, objawiająca decyzję Namiestnika Królestwa, o wy-
syłaniu na roboty do Cytadeli Alexandrowskiej ludzi będą-
cych bez zatrudnienia.

(d. 10 (22) Maja 1833 r.)

*Do Vice-Prezydenta Magistratu miasta Warszawy, Pułkowni-
ka Storożenki.*

DYREKTOR KANCELARYI NAMIESTNIKA KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Namiestnik Jego Cesarsko-Królewskiegó Mości Królestwa
Polskiego, rozpoznawszy przedstawiony przez Warszawskiego Wo-
jennego Jenerał-Gubernatora wniosek W Pana, aby, dla przecięcia
w Warszawie włóczęgostwa, odsyłać zabieranych przez Policję tu-
tejszą ludzi bez zatrudnienia, niemających ani zajęcia, ani sposo-
bu do życia, do roboty do Cytadeli Alexandrowskiej, za wyna-
grodzeniem ich na równi z innymi robotnikami, raczył zadekcydo-
wać, abyś W Pan środek ten zaraz obecnie wprowadził w wyko-
nanie, po zniesieniu się w tój mierze z Komendantem Zachodniego
Inżynierskiego Okręgu, który już uprzedzony został, że przysyłani
przez W Pana ludzie, winni być mieszczeni w tym domu, w kto-
rym nateraz są utrzymywani aresztanci i gdzie znajduje się jeszcze
pomieszczenie na 100 osób.

Jednocześnie Jego Książęca Mość polecił Jenerałowi Kawale-
ryi Hrabiemu Witt wyznaczyć, do rozporządzenia W Pana, do do-
zoru nad tymi ludźmi, urzędników i officyalistów b. Warszawskie-
go Domu roboczego, pobierających dotąd pensye, a niemających
żadnych zajęć.

O takim rozkazie Namiestnika zawiadamiając W Pana, mam
onor p ozostawać z prawdziwym szacunkiem i przychylnością.

w Warszawie, d. 10 (22) Maja 1833 r.

(podpisano) *Brujewicz.*

Nr. 1,483.

№ 11.

Распоряжение о замѣнѣ соотвѣтственнымъ лицомъ Аптекаря, а также содержателя или завѣдывающаго аптекою, въ случаѣ ихъ арестованія.

(16 Августа 1834 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ и Муниципальному Управленію столичнаго города Варшавы.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Такъ какъ, въ случаѣ арестованія Аптекаря, отсутствіе его могло бы повлечь за собою большой безпорядокъ въ самой аптекѣ, и даже временное закрытіе оной, къ крайнему неудобству жителей, лишенныхъ поспѣшной помощи въ случаѣ болѣзни, и такъ какъ, сверхъ того, § 11-мъ инструкціи, данной Аптекарямъ, вмѣнено имъ въ обязанность, въ случаѣ кратковременной даже отлучки изъ своей аптеки, оставлять въ ней лицо, имѣющее необходимыя для сего познанія, тѣмъ болѣе, что хозяева аптекъ на провинціи, не имѣя возможности содержать помощниковъ, сами приготавливаютъ лекарства; то Правительственная Коммисія, по изложеннымъ соображеніямъ и по представленію Общаго Медицинскаго Совѣта, постановляетъ слѣдующее:

1) Въ случаѣ арестованія владѣльца аптеки, содержателя оной, или даже завѣдывающаго аптекою, мѣстная власть должна увѣдомить о томъ Обводоваго Врача или ближайшаго Воеводскаго Физика.

(Муниципальному Управленію—увѣдомить Городскаго Физика.)

2) Обводовой Врачъ, или Воеводскій Физикъ (Городской Физикъ), по полученіи такого увѣдомленія, долженъ снестись немедленно съ принимающими участіе въ дѣлахъ аптеки, или другими интересованными лицами, о назначеніи на мѣсто арестованнаго, на извѣстный срокъ, другаго лица, имѣющаго необходимыя для сего познанія, въ самомъ непродолжительномъ времени и на ихъ счетъ.

3) По назначеніи такимъ порядкомъ заступающаго мѣсто Аптекаря, распоряжавшійся этимъ Врачъ долженъ донести о семъ своему непосредственному начальству, которое пред-

№ 11.

Rozporządzenie, zalecające urządzenie zastępstwa w osobie wykwalifikowanej, w razie aresztowania Aptekarza, lub dzierzawiącego albo zarządzającego apteką.

(d. 16 Sierpnia 1834 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich, i do Urzędu Muncypalnego miasta stołecznego Warszawy.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Gdy w przypadkach aresztowania aptekarza, nieobecność jego pociągnąćby mogła za sobą wielki nieporządek w saméj aptece, a nawet i czasowe jęj zamknięcie, przez co publiczność wystawioną byłaby na największą niedogodność, przez brak dla chorych rychłego ratunku, gdy oraz instrukcyja dla aptekarzy w § 11-m wkłada obowiązek na aptekarza, aby ten, w razie oddalenia się od swej apteki, nawet na czas krótki, zostawiał w niej wykwalifikowanego zastępcę, i nadto, gdy po największej części właściciele aptek na prowincyi, nie będąc w stanie utrzymywać podaptekarzy, sami się trudnią przygotowywaniem lekarstw; z tych zatém powodów, i wskutku przedstawienia Rady Ogólnej Lekarskiej, Kommissya Rządowa postanawia co następuje:

1) W razie przyaresztowania właściciela apteki, lub dzierzawcy onéjże, lub nareszcie zawiadującego apteką, władza miejscowa zawiadomić winna o tém Lekarza Obwodu lub Fizyka Województwa, najbliżej mieszkającego.

(do Urzędu Muncypalnego—zawiadomić winna Fizyka miasta.)

2) Lekarz Obwodu lub Fizyk Wojewódzki (Fizyk miasta) za otrzymaniem podobnego zawiadomienia, natychmiast znieść się powinien z osobami, które apteka ta interessuje, lub do których należy, ażeby w niej na czas potrzebny urządzić zastępstwo w osobie wykwalifikowanej, i w jak najkrótszym czasie, kosztem osób interessowanych.

3) Po urządzeniu takowego zastępstwa, obowiązkiem będzie Lekarza urządzającego donieść o tém swéj władzy, a ta złoży

ставить о томъ рапортъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Варшава, 16 Августа 1834 года.

По порученію Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія
(подписано) *Войда*.

№ 14,624/26,625.

№ 12.

Распоряженіе, воспреещающее выдачу свидѣтельства на отлучку въ окрестности Ново-Георгіевской крѣпости арестантамъ, освобожденнымъ изъ тюремнаго заключенія, если они не происходятъ изъ этой мѣстности.

(12 Декабря 1834 года)

Муниципальному Управленію столичнаго города Варшавы.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Согласно представленію Генераль-Команданта Ново-Георгіевской крѣпости, полученному при отзывѣ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, отъ 22 истекшаго мѣсяца, за № 249, случается часто, что въ г. Закрочимѣ высылаются арестанты, освобожденные изъ тюремнаго заключенія, съ отзывомъ къ мѣстному Бургомистру о дозволеніи имъ пребывать въ этомъ городѣ.

Такъ какъ подобные люди бываютъ вообще дурнаго поведения и большею частію входятъ въ сношенія съ арестантами, находящимися въ арестантской ротѣ, имѣютъ съ ними во время крѣпостныхъ работъ ежедневныя свиданія и могутъ подать поводъ къ предосудительнымъ означенной ротѣ поступкамъ, то упомянутый Командантъ полагаетъ, что лицамъ, освобожденнымъ изъ тюремнаго заключенія, слѣдовало бы воспретить пребываніе въ Закрочимѣ и Новомъ-Дворѣ, а также во всѣхъ деревняхъ, расположенныхъ въ близкомъ отъ Ново-Георгіевской крѣпости разстояніи, за исключеніемъ тѣхъ, которые происходятъ изъ упомянутыхъ городовъ и деревень.

rapport Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

в Варшавіе, дня 16 Сіерпня 1834 r.

Z polecenia Dyrektora Głównego, Dyrektor Wydziału
(podpisano) *Wojda*.

Nr. 14,624/26,625.

№ 12.

Rozporządzenie, zakazujące udzielania świadectw na udawanie się w okolice Twierdzy Nowogeorgiewskiej więźniom z więzień uwolnionym, o ile oni z tamtąd nie pochodzą.

(d. 12 Grudnia 1834 r.)

Do Urzędu Muncypalnego miasta stołecznego Warszawy.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Według przedstawienia Generał-Komendanta Twierdzy Nowogeorgiewskiej, przy odezwie Sztabu Głównego czynnej Armii z dnia 22 zeszłego miesiąca Nr. 249 otrzymanego, zdarza się często, iż do miasta Zakroczymia wysyłani są więźnie uwolnieni, z wezwaniem do miejscowego Burmistrza, aby im tamże pobytu nie wzbraniał.

Gdy zaś podobni ludzie pospolicie są złej konduity i powiekszej części z więźniami, w kompanii poprawczej trzymanymi, mają zwiazki, z nimi się codziennie widują przy robotach fortecznych i mogą stać się przyczyną szkodliwych w kompanii poprawczej wypadków, przeto wspomniony Komendant czyni wniosek, aby ludziom z więzień uwolnionym zabronioném było wskazywanie pobytu w Zakroczymiu i Nowym Dworze, oraz we wszystkich wsiach, w bliskości Twierdzy Nowogeorgiewskiej położonych, wyjąwszy tym tylko, którzy z pomienionych wsi i miast okażą się być pochodzącymi.

По сему поводу Правительственная Коммисія предписываетъ Мунципальному Управленію запретить выдачу свидѣтельствъ арестантамъ, освобожденнымъ изъ тюремнаго заключенія, на отлучку въ мѣстности, прилежающія къ району Ново-Георгиевской крѣпости, если они дѣйствительно оттуда не происходятъ.

Варшава, 12 Декабря 1834 года.

Вице-Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Референдарій
(подписано) *Вержболовичъ.*

№ 28,791/55,256.

№ 13.

Распоряженіе о приѣмѣ въ полковые лазареты заболѣвшихъ лицъ, арестованныхъ военно-полицейскою властію, и о средствахъ содержанія ихъ въ этихъ лазаретахъ.

(9 Февраля 1835 года.)

Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, Господину Генералъ-Лейтенанту и Кавалеру Головину.

Главномандующій Дѣйствующею Арміею.

До свѣдѣнія моего доведено, что жители Царства Польскаго, арестованные военно-полицейскою властію и состоящіе подъ военнымъ судомъ, въ случаѣ ихъ болѣзней, не принимаются для пользованія въ полковые лазареты, по малому способу къ ихъ содержанію.

Желая устранить всякое по сему предмету затрудненіе, я предписалъ вмѣстѣ съ симъ Командиру 3-го пѣхотнаго Корпуса, Генералъ-Адъютанту Ридигеру сдѣлать общее распоряженіе по войскамъ ввѣреннаго ему Корпуса, дабы заболѣвающіе подобнаго рода люди безпрекословно принимаемы были, для пользованія отъ болѣзней, въ таковыя лазареты, съ тѣмъ, чтобы за содержаніе и пользованіе ихъ, въ уваженіе того, что они

Z tego więc powodu Kommissya Rządowa poleca Urzędowi Muncypalnemu, ażeby więźniom z więzień uwolnionym, świadectw na udawanie się w blizkie okolice Twierdzy Nowogeorgiewskiej udzielać zakazał, jeżeli ci nie są ztamtąd rzeczywiście pochodzącymi.

w Warszawie, dnia 12 Grudnia 1834 r.

Vice-Dyrektor Wydziału, Referendarz Stanu
(podpisano) *Wierzbolowicz.*

Nr. 28,791/55,256.

№ 13.

Rozporządzenie, o przyjmowaniu do lazaretów pułkowych chorych osób, aresztowanych przez władzę wojskowo-policyjną, z wskazaniem środków do utrzymywania ich w tychże lazaretach.

(d. 9 Lutego 1835 roku)

Do Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyn Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, Jenerał-Lejtenanta i Kawalera Gołowin.

GŁÓWNODOWODZĄCY CZYNNĄ ARMJĄ.

Doszło do mojej wiadomości, że mieszkańcy Królestwa Polskiego, aresztowani przez władzę wojskowo-policyjną, i zostający pod Sądem wojennym, na wypadek choroby, nie są przyjmowani na kurację do lazaretów pułkowych, z powodu małych środków do ich utrzymania.

Pragnąc usunąć wszelką w téj mierze trudność, poleciłem jednocześnie Dowódcy 3-o Korpusu piechoty, Jenerał-Adjutantowi Rüdigerowi, wydać ogólne rozporządzenie wojskom poruczonego mu Korpusu, żeby ulegający chorobie podobnego rodzaju ludzie, bezsprzecznie przyjmowani byli na kurację do takowych lazaretów, z warunkiem, iżby za utrzymywanie i leczenie ich, z u-

непринадлежать Военному вѣдомству, производимо было, сверхъ двѣнадцати грошей въ сутки, кои обыкновенно отпускаются на ежедневное довольствіе, какъ Вамъ извѣстно изъ предписанія моего къ предмѣстнику Вашему Генераль-Маіору Графу Строгонову отъ 5 Сентября 1832 года, еще по двѣнадцать грошей въ день за время нахождения ихъ въ лазаретѣ, производя требованіе сихъ денегъ изложеннымъ въ сказанномъ предписаніи порядкомъ.

Поставивъ въ извѣстность о таковомъ распоряженіи Военныхъ Начальниковъ воеводствъ, увѣдомляю о томъ и Ваше Превосходительство.

Варшава, 9 Февраля 1835 года.

Генераль-Фельдмаршалъ

(подписано) *Князь Варшавскій, Графъ Паскевичъ Эриванскій.*

№ 372.

№ 14.

Постановленіе, коимъ учреждается при арестантскихъ NN^o 44 и 45 ротахъ, находящихся въ крѣпостяхъ: Ново-Георгиевской и Замосьць особое 3-е Отдѣленіе, для помѣщенія въ немъ тѣхъ, которые замѣчены Варшавскою Полиціею, какъ промышляющіе воровствомъ.

(24 Апрѣля (6 Мая) 1836 года.)

По указу Его Величества
Государя Императора
НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА,

Самодержца Всероссийскаго, Царя Польскаго,
и проч., и проч., и проч.

Совѣтъ Управленія Царства Польскаго ().*

Усматривая изъ донесенія Варшавскаго Военнаго Губернатора и изъ хода дѣлъ въ судебныхъ мѣстахъ, что въ городѣ

(*) Постановленіе это было сообщено къ исполненію Вице-Президенту г. Варшавы при предписаніи Варшавскаго Военнаго Губернатора отъ 2 (14) Мая 1836 года, за № 1,179.

ваги на то: że oni nie należą do zarządu wojskowego, wydawaném było, oprócz dwunastu groszy na dobę, jakie zwykle są wypłacane na codzienne utrzymanie, jak wiadomo JW. Panu z rozkazu mojego, wydanego poprzednikowi JW. Pana Jenerał-Majorowi Hrabiemu Strogonowi, z d. 5 Września 1832 r., jeszcze po dwa-naście groszy codziennie za czas zostawania ich w lazarecie, uskuteczniając zapotrzebowanie téj należności w sposobie wskazanym w powołanym rozkazie.

Objasniwszy o takiém rozporządzeniu Naczelników Wojskowych Województw, zawiadamiam o tém i JW. Pana.

w Warszawie, dnia 9 Lutego 1835 r.

Jenerał-Feldmarszałek

(podpisano) *Książę Warszawski, Hrabia Paskewicz Erywański.*

Nr. 372.

№ 14.

Postanowienie, urządzające przy rotach aresztantskich NN^o 44 i 45, znajdujących się w Twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamość, oddzielny 3-ci Oddział, dla mieszczenia w nim tych, którzy będą zauważani przez Policję Warszawską, iż trudnią się kradzieżą.

(d. 24 Kwietnia (6 Maja) 1836 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYJ, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa ().*

Dostrzegając z doniesienia Warszawskiego Wojennego Gubernatora, oraz z biegu spraw w sądownictwie, że w Warszawie

(*) Postanowienie to było zakomunikowane do wykonania Vice-Prezydentowi miasta Warszawy, przy rozporządzeniu Gubernatora Wojennego Warszawskiego z dnia 2 (14) Maja 1836 r. Nr. 1,179.

O aresztach i więzie.

Варшавѣ находится значительное число людей, которые, не имѣя никакого постоянного занятія и проводя время въ празднотаніи и бродяжничествѣ, снискиваютъ способы жизни только противозаконными средствами, и въ особенности корчемствомъ, контрабандою и воровствомъ, изъ чего составляютъ себѣ настоящій промыселъ, и что есть между ними и такіе, которые, бывъ неоднократно изобличены въ разныхъ преступленіяхъ и, вслѣдствіе того, неоднократно же наказаны по судебнымъ приговорамъ, избираютъ себѣ потомъ какой нибудь родъ жизни только для вида, между тѣмъ какъ, по прежнему, воровству же предаются, и, вовлекая другихъ, составляютъ шайки воровъ, къ искорененію которыхъ безсильны всѣ способы, полиціею употребляемые; находя потому необходимымъ, для вѣщаго обезпеченія собственности общественной и частной, положить преграду преступленіямъ сего рода въ Варшавѣ часъ отъ часу болѣе умножающимся,—Совѣтъ Управленія, согласно представленію Варшавскаго Военнаго Губернатора Генералъ-Адъютанта Панкратьева, постановилъ и постановляетъ слѣдующее:

Ст. 1.

При арестантскихъ ротахъ № № 44 и 45, находящихся въ крѣпостяхъ Ново-Георгіевской и Замосъци, учреждается особое 3-е Отдѣленіе.

Ст. 2.

Людей, которые замѣчены полиціею, какъ промышляющие воровствомъ, и кои по судебнымъ приговорамъ были или будутъ впредь двукратно наказываемы за воровство, коль скоро обнаружено будетъ полиціею, что они вновь учинили воровство, или участвовали въ ономъ, не предавая уже суду, отсылать съ непосредственнаго разрѣшенія Варшавскаго Военнаго Губернатора, прямо въ помянутое 3-е Отдѣленіе арестантскихъ ротъ, находящихся въ крѣпостяхъ Ново-Георгіевской и Замосъци.

Ст. 3.

Поступающихъ въ сіе Отдѣленіе арестантовъ употреблять въ тѣхъ же крѣпостяхъ въ работу, безъ кандаловъ.

Ст. 4.

Надзоръ за ними ввѣрить Офицерамъ арестантскихъ ротъ,

znajduje się znaczna liczba ludzi, którzy, nie mając żadnego stałego zatrudnienia, i pędząc czas na próżniactwie i włóczęgostwie, szukają sposobu do życia tylko w środkach przeciwnych prawu, jako to: defraudacyi trunków, przemycaniu towarów i kradzieży, z czego robią sobie rzemiosło, i że pomiędzy nimi są i tacy, którzy, będąc nieraz przekonani o różne przestępstwa, i skutkiem tego nieraz już sądownie karani, obierają jakikolwiek rodzaj życia tylko dla pozorów i pokrywki, a tym czasem jak wprzód dopuszczają się kradzieży, i wciągając innych, zawiązują bandy złodziei, do wyłączenia których, użyte ze strony Policji środki okazują się bezskutecznymi;

znajdując przeto koniecznem, dla większego zabezpieczenia własności tak publicznej jak prywatnej, położyć tamę coraz więcej szerzącym się w Warszawie tego rodzaju przestępstwom;

Rada Administracyjna, na przedstawienie Warszawskiego Wojennego Gubernatora, Generał-Adjutanta Pankratiew, postanowiła i stanowi:

Art. 1.

Przy aresztantskich kompaniach NN^o 44 i 45, w twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamościu znajdujących się, ustanowiony zostaje III Oddział aresztantów.

Art. 2.

Ci, których policya ma na baczności, jako trudniących się kradzieżą, a którzy wyrokami sądowemi dwukrotnie za kradzież karani byli, lub będą, gdy znowu przez policję wykryci zostaną, bądź jako sprawcy, bądź jako wspólnicy kradzieży, zamiast oddawania ich Sądowi, odsyłani być mają, za bezpośrednią decyzją Warszawskiego Wojennego Gubernatora, wprost do powyższego III Oddziału aresztantskich kompanij, w twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamościu znajdujących się.

Art. 3.

Aresztanci tego oddziału używani być mają w tychże twierdzach do robót, bez kajdan.

Art. 4.

Dozór nad nimi powierza się Officerom aresztantskich kom-

подъ главнымъ начальствомъ Комендантовъ помянутыхъ крѣпостей, которые, на томъ же основаніи, какъ постановлено объ арестантахъ вѣчныхъ и временныхъ, обязаны строго наблюдать, чтобы и отсылаемые въ 3-е Отдѣленіе, не имѣли отнюдь никакихъ сношеній съ другими арестантами.

Ст. 5.

Арестантамъ 3-го Отдѣленія производить за работу ту же плату, какую получаютъ вольнонаемные, но денегъ имъ на руки не отдавать, а удерживая, сколько имъ необходимо потребно на пищу и одежду, обращать остальное на вспомошествованіе женамъ ихъ или дѣтямъ, если же они не женаты, хранить для отдачи имъ, при выпускѣ на свободу.

Ст. 6.

Арестантовъ 3-го Отдѣленія освобождать не прежде, какъ по прошествіи трехъ лѣтъ со дня поступленія ихъ въ Отдѣленіе, и по надлежащемъ удостовѣреніи, что они, раскаяніемъ и приобрѣтенною къ трудамъ охотою, подаютъ надежду на совершенное исправленіе, а преимущественно на поручительство благонадежныхъ людей, и при томъ не иначе, какъ каждый разъ по одному, и по сношенію съ Варшавскимъ Военнымъ Губернаторомъ: можетъ ли быть дозволено назначаемому къ освобожденію возвратиться въ Варшаву.

Ст. 7.

Приведеніе въ дѣйствіе сего постановленія, которое должно быть внесено въ Дневникъ Законовъ, возлагается на Варшавскаго Военнаго Губернатора съ тѣмъ, чтобы о каждомъ арестантѣ, отсылаемомъ въ 3-е Отдѣленіе, извѣщаема была, въ то же время, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ, въ вѣдѣніи которой состоятъ выше помянутыя, арестантскія роты.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія 24 Апрѣля (6 Мая) 1836 года.

Членъ Совѣта Управленія, Предсѣдательствующій въ отсутствіи Его Сіятельства Намѣстника Царства,

Генераль-Адъютантъ (подписано) *Раутенштраухъ*.

№ 35,300.

panij, pod głównym zwierzchnictwem Komendantów twierdz, którzy, na mocy przepisów wydanych względem aresztantów dożywotnich i tymczasowych, obowiązani będą ściśle przestrzegać, aby również aresztanci Oddziału III nie mieli z innymi aresztantami żadnej komunikacyi.

Art. 5.

Aresztantom Oddziału III ma być płaconém za robotę, tyle, ile wynajmowanym wolnym robotnikom; pieniądze jednak nie mają im być dawane do rąk, ale, po odtrąceniu potrzebnej kwoty na żywność i odzież dla nich, reszta użytą być ma, na udzielenie pomocy ich żonom lub dzieciom; gdyby zaś ich nie mieli, reszta ta ma być im oddana przy wypuszczeniu na wolność.

Art. 6.

Aresztanci Oddziału III-go nieprędzej mają być wypuszczani na wolność, jak po upływie lat trzech od daty umieszczenia ich w tym oddziale, i to po należnym przekonaniu się, że, po ich żalu i zamiłowaniu pracy, spodziewać się można zupełnej poprawy, przedewszystkiem zaś, na zaręczenie wiarogodnych osób, nadto, po jednemu tylko na raz, i przy zażądaniu od Warszawskiego Wojennego Gubernatora wiadomości: czy mającemu otrzymać wolność może być dozwolony powrót do Warszawy.

Art. 7.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw zamieszczone być ma, zostawuje się Warszawskiemu Wojennemu Gubernatorowi, z zastrzeżeniem, aby o każdym aresztancie, do Oddziału III-go przeznaczonym, zawiadamiana była Komisya Rządowa Spraw Wewnętrznych, w wiedzy której zostają wyřzeczony kompanie aresztantów.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 24 Kwietnia (6 Maja) 1836 r.

Członek Rady Administracyjnej, w nieobecności JO. Xiecia Namiestnika Królestwa, Prezydujący, Generał-Adjutant
(podpisano) *Rautenstrauch*.

Nr. 35,300.

N° 15.

Распоряжение, изданное въ развитіе постановленія Совѣта Управленія Царства, объ устройствѣ при арестантскихъ ротахъ NN^o 44 и 45, въ Ново-Георгиевской и Замостьской крѣпостяхъ, особыхъ 3-хъ Отдѣленій для помѣщенія въ нихъ лицъ, замѣченныхъ Варшавскою Полиціею въ воровствѣ.

(30 Мая (11 Іюня) 1836 года.)

Гг. Ново-Георгиевскому Коменданту Генералъ-Майору Барону Рэнне, и Замостьскому Коменданту Генералъ-Майору Трусону.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Такъ какъ, согласно прилагаемому при семъ въ копіи постановленію Совѣта Управленія отъ 24 Апрѣля (6 Мая) сего года, при арестантскихъ ротахъ № 44 и 45, находящихся въ Ново-Георгиевской и Замостьской крѣпостяхъ, учреждены 3-я арестантскія Отдѣленія, въ которыя, по непосредственному рѣшенію Варшавскаго Военнаго Губернатора, должны быть отсылаемы изъ Варшавы лица, ведущія преступную жизнь, — а именно, замѣченныя полиціею въ воровствѣ, и которыя двукратно судебными приговорами были или будутъ присуждены къ наказаніямъ за кражу; то, для приведенія въ исполненіе сказаннаго постановленія Правительства, имѣю честь просить Ваше Превосходительство:

Во первыхъ, сдѣлать немедленно распоряженіе, чтобы лица, принадлежащія къ этой категоріи, присланныя Варшавскимъ Военнымъ Губернаторомъ, были принимаемы въ крѣпость и составляли 3-е Отдѣленіе арестантовъ, которыя, по смыслу вышеупомянутаго постановленія, должны наравнѣ съ другими находиться подъ надзоромъ Офицеровъ арестантскихъ ротъ, быть употребляемы въ работы безъ кандаловъ и не имѣть никакихъ сношеній съ прочими арестантами.

Во вторыхъ. Такъ какъ, согласно статьѣ 5 постановленія, арестантамъ 3-го Отдѣленія должна быть производима плата за работы наравнѣ съ вольными рабочими, то неблагоугодно ли будетъ Вашему Превосходительству установить норму этой задѣльной платы, соразмѣрно съ существующими мѣстными

N° 15.

Rozporządzenie rozwijające postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa, urządzające przy kompaniach poprawczych NN^o 44 i 45, w Twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamośćskiej oddzielne 3-cie Oddziały do mieszczenia w nich ludzi zauważanych przez Policję Warszawską jako trudniących się kradzieżą.

(d. 30 Maja (11 Czerwca) 1836 r.)

Do JW. Generał-Majora Barona Roenne, Komendanta Twierdzy Nowogeorgiewskiej, i do JW. Jenerał-Majora Truson, Komendanta Twierdzy Zamość.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Gdy stośownie do załączonego tu w odpisie postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 24 Kwietnia (6 Maja) roku bieżącego, przy kompaniach poprawczych Nr. 44 i 45, w twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamościu znajdujących się, ustanowionemi zostają trzecie Oddziały aresztantów, do których odsyłani być mają z Warszawy, za bezpośrednią decyzją Warszawskiego Wojennego Gubernatora, ludzie występemu życiu oddający się, a mianowicie, których Policya ma na baczności, jako trudniących się kradzieżą, a którzy wyrokami sądowemi dwukrotnie za kradzież karani byli lub będą; dla wprowadzenia przeto w wykonanie powyższego postanowienia Rządu, mam honor wezwać JW. Pana:

Naprzód, o wydanie bezzwłocznie rozkazów, iżby ludzie do téj kategorii należący, a przez Warszawskiego Wojennego Gubernatora odesłani, przyjmowanymi byli w twierdzy i formowali III Oddział aresztantów, którzy, w duchu powołanego postanowienia, zostawać równie mają pod dozorem Officerów aresztantskich kompanij, do robót używani być mają bez kajdan i nie mieć komunikacyi żadnej z innymi aresztantami.

Powtóre. Ponieważ podług artykułu 5-go postanowienia, dla aresztantów Oddziału III ma być zaliczana za roboty zapłata tak jak wynajmowanym wolnym robotnikom; zechcesz przeto JW. Pan ustanowić takową zapłatę, w stosunku ceny za robotę ludzi wolnych w miejscu ciągle praktykującej się. Co się zaś tycze

цѣнами найма рабочихъ, свободнаго состоянія. Что же касается де легт, оставшихся за вычетомъ изъ заработной платы расходовъ на содержаніе, то таковыя должны быть выдаваемы женамъ или дѣтямъ арестантовъ, если они ихъ имѣютъ; для сдѣланія же распоряженія на счетъ пересылки семействамъ арестантовъ собранныхъ для нихъ денегъ, Ваше Превосходительство обязывается каждые три мѣсяца присылать въ Канцелярію Правительственной Коммисіи соотвѣтственную вѣдомость, съ означеніемъ количества собранной суммы, а равно имени и фамиліи жены или дѣтей арестантовъ, и мѣста ихъ жительства.

Въ которое же именно Казначейство нужно будетъ пересылать въ положенные сроки всю сполна сумму, происходящую изъ сего источника, я не премину увѣдомить о семъ Ваше Превосходительство въ послѣдствіи.

Въ третѣихъ. Наконецъ, Ваше Превосходительство обязаны объ истеченіи для котораго либо изъ арестантовъ срока опредѣленнаго ст. 6 наказанія и объ увольненіи его на свободу, увѣдомлять всякій разъ Правительственную Коммисію, для сдѣланія по заведенному на сей предметъ списку арестантовъ этой категоріи, соотвѣтственной отмѣтки.

Варшава, 30 Мая (11 Іюня) 1836 года.

Главный Директоръ (подписано) *Головинъ.*

№ 5,783/21,178.

N° 16.

Распоряженіе о порядкѣ употребленія арестантовъ 3-го Отдѣленія при арестантскихъ ротахъ по крѣпостямъ въ мѣстныя работы и о оборотѣ суммъ, вырученныхъ изъ заработковъ.

(29 Іюля (10 Августа) 1836 года.)

Ново-Георгіевскому Коменданту, Г. Генералъ-Маіору Барону Рѣнке.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ отзывѣ своемъ отъ 17 (29) Іюня сего года, за № 653,

reszty z téj zapłaty, po potrąceniu kosztów utrzymania pozostałej, takowa dla żon lub dzieci tych aresztantów, którzy je posiadają, ma być oddawana; dla zarządzenia zaś przesłania tymże familiom kwot dla nich uzbieranych, raczysz JW. Pannadsyłać co kwartał do Biura Kommissyi Rządowej wykaz stosowny, wyszczególniający ilość kwoty zebranej, jako też imię i nazwisko żony lub dzieci aresztantów, oraz miejsce ich zamieszkania.

Do której zaś kassy całkowitą kwotę, z tego źródła pochodzącą, w terminach odsyłać wypadnie, w późniejszym czasie JW. Pana uwiadomić nie omieszkam.

Potrzenie. Nakoniec, abyś JW. Pan, w każdym razie, po ukończeniu kary przez każdego więźnia, w artykule 6-m przepisanej, i po wypuszczeniu onego na wolność, uczynił do Kommissyi Rządowej stosowne zawiadomienie, dla zanotowania w utrzymywac się mającej liście aresztantów téj kategorii.

w Warszawie, dnia 30 Maja (11 Czerwca) 1836 r.

Dyrektor Główny (podpisano) *Gołowin.*

Nr. 5,783/21,178.

N° 16.

Rozporządzenie, o sposobie używania aresztantów 3-go Oddziału przy kompaniach poprawczych w twierdzach do robót w miejscu, oraz obrotu funduszów z zarobków ich osiągniętych.

(d. 29 Lipca (10 Sierpnia) 1836 r.)

Do JW. General Majora Barona Roenne, Komendanta twierdzy Nowogeorgiewskiej.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W odezwie z dnia 17 (29) Czerwca roku bieżącego Nr. 653

Ваше Превосходительство представили свои замѣчанія относительно заработковъ и содержанія арестантовъ 3-го Отдѣленія, установленнаго по крѣпостямъ при арестантскихъ ротахъ. Признавая съ своей стороны, независимо отъ этихъ замѣчаний, необходимымъ предоставить это дѣло опыту, который лучше всего можетъ указать основанія къ изданію постоянныхъ по сему предмету правилъ, я соглашаюсь съ предположеніями Вашего Превосходительства, помѣщенными въ концѣ Вашего отзыва, и разрѣшаю временно ввести оныя въ дѣйствіе, въ особенности же:

1) чтобы арестанты 3-го Отдѣленія, употребляемы были въ случающіяся на мѣстѣ работы, соотвѣтственно ихъ способностямъ, и порядкомъ, который будетъ признанъ Вашимъ Превосходительствомъ наиболѣе выгоднымъ;

2) чтобы эти арестанты, изъ общихъ заработныхъ суммъ получали общее содержаніе, и чтобы остатки доходовъ, накопившіеся въ теченіе предшествующихъ мѣсяцевъ, обращаемы были на покрытіе недобора, могущаго обнаружиться въ слѣдующихъ мѣсяцахъ, а равно, чтобы оставшіеся въ концѣ года сбереженія раздѣляемы были между арестантами, при чемъ однакожъ слѣдуетъ строго примѣняться къ правиламъ, изложеннымъ въ статьѣ 5 постановленія Совѣта Управленія объ учрежденіи 3-го Отдѣленія арестантовъ.

Наконецъ, что касается предположенія Вашего Превосходительства, чтобы въ случаѣ обнаружившихся недоборовъ по заработкамъ производимы были мною заимообразныя выдачи на содержаніе вышеозначенныхъ арестантовъ, то какъ на подобныя ссуды не имѣется въ виду никакихъ суммъ, а объ отпускѣ оныхъ слѣдуетъ ходатайствовать только тогда, когда въ дѣйствительности окажется по заработкамъ недоборъ, по этой причинѣ благоволите Ваше Превосходительство, въ случаѣ встрѣтившейся надобности, войти по сему предмету ко мнѣ съ соотвѣтственнымъ представленіемъ.

Варшава, 29 Іюля (10 Августа) 1836 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,

(подписано) Головинъ.

№ 7,752/28,963.

JW. Generał przedstawił uwagi swoje, względem zarobkowania i utrzymywania aresztantów z trzech Oddziałów, przy kompaniach poprawczych w twierdzach zaprowadzonych. Znajdując z swęj strony, obok tych uwag, potrzebę jeszcze pozostawienia rzeczy do świadczeniu, co najlepiej wskazać może zasady do stałych w tęg mierze przepisów, zgadzam się na propozycye JW. Generała, w końcu odezwy jego zamieszczone, i na tymczasowe wprowadzenie ich w wykonanie zezwalam, w szczególności zaś:

1) Aby aresztanci z Oddziału trzeciego używani byli do robót, podług sposobności w miejscu wydarzać się mogących, i w sposobie w jaki JW. Generał korzystniejszym uznasz.

2) Aby aresztanci ci z ogólnego funduszu zarobkowego wspólne mieli utrzymanie i aby remanenta z dochodów z jednych miesięcy pozostałe, w razie niedoboru w innych miesiącach służyły na ich pokrycie. Jako też, aby oszczędności z końcem roku pozostałe, służyły do podziału pomiędzy więźni; w czém jednak ściśle stosować się wypada do przepisu w artykule 5-m postanowienia Rady Administracyjnęj, zaprowadzającego Oddział III aresztantów, oznaczonego.

W końcu, co się tyczy wniosku JW. Generała, aby na wypadek wynikłych niedoborów z zarobku, czynionemi były przemnie awanse na utrzymanie tych aresztantów, — gdy na podobne awanse żaden fundusz nie znajduje się w pogotowiu, o wyjednanie zaś onego wtenczas dopiero starania czynić wypadnie, skoro w doświadczeniu niedobór ten zarobkowy istotnie się okaże, raczy przeto JW. Generał, w czasie w którymby potrzeba ta się okazała, stosowne doniesienie mi uczynić.

w Warszawie, dnia 29 Lipca (10 Sierpnia) 1836 r.

Dyrektor Główny Prezydujący,

(podpisano) Gołowin.

№ 7,752/28,963.

N° 17.

Распоряжение, запрещающее принуждать къ работамъ лицъ, подвергшихся полицейскому аресту, и указывающее, **кого-
ро-
зя** изъ нихъ и на какія работы могутъ быть употребляемы.

(27 Января (8 Февраля) 1838 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ
и Народнаго Просвѣщенія.

Вслѣдствіе рапорта Сandomирскаго Губернскаго Правленія, отъ 29 Сентября (11 Октября) истекшаго года, о сдѣланномъ распоряженіи на счетъ найма въ г. Радомѣ полицейскихъ арестантовъ на работы, въ видахъ пополненія расходовъ на продовольствіе оныхъ, Правительственная Коммисія увѣдомила, что, по смыслу 229 и 476 ст. Уголовнаго Кодекса, лица, подвергшіяся полицейскому аресту за маловажные проступки, не могутъ и не должны быть принуждаемы ни къ внутреннимъ, ни къ внѣшнимъ работамъ, такъ какъ къ послѣдствіямъ полицейскихъ наказаній не отнесены рѣшительно никакія работы. Дозволено однакоже Правительственною Коммисіею разрѣшить Муниципальному Управленію г. Радомы употреблать въ маловажныя и легкія, какъ внутреннія, такъ и внѣшнія работы только тѣхъ полицейскихъ арестантовъ, которымъ дозволяютъ это физическія силы и которые изъявятъ на то согласіе; при чемъ строжайше запрещено было мѣстнымъ властямъ прибѣгать къ насильственнымъ мѣрамъ и допускать какія либо, въ этомъ отношеніи, злоупотребленія. Къ сему присовокуплено было Коммисіею, что какъ насильное употребленіе арестантовъ въ работы допущено быть не можетъ, то и нѣтъ надобности опредѣлять вознагражденіе за поденную работу, ибо въ такомъ случаѣ слѣдовало бы непремѣнно заставлять cadaго арестанта работать цѣлый день. Сколько же изъ добровольнаго труда арестантовъ выручится дохода, тому предписано вести надлежащій счетъ и поступающія деньги причислять каждыя три мѣсяца къ общей транспортной суммѣ.

О такомъ распоряженіи своемъ Правительственная Коммисія извѣщаетъ Губернское Правленіе для свѣдѣнія и ру-

N° 17.

Rozporządzenie, wzbraniające używania przymusowo do robót aresztantów policyjnych, i wskazujące którzy z nich i do jakich robót używanymi być mogą.

(d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1838 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Na uczyniony do siebie rapport przez Rząd Gubernialny Sandomierski, pod dniem 29 Września (11 Października) roku zeszłego, o wydaném zarządzeniu wynajmowania w mieście Radomiu aresztantów policyjnych do robót, w celu powrócenia kosztów na żywność tychże wykładanych, oświadczyła Kommissya Rządowa, że w myśl art. 229 i 476-go Kodexu karzącego, osadzeni w areszcie policyjnym, jedynie za przewinienia policyjne, nie mogą i nie powinni być zmuszanymi do robót, tak wewnętrznych jak zewnętrznych, gdyż do skutków kar policyjnych nie należą żadne roboty. Dozwoliła jednak Kommissya Rządowa upoważnić Urząd Municypalny miasta Radomia, do używania do robót pomniejszych i lekkich, bądź wewnętrznych, bądź zewnętrznych, tych tylko aresztantów policyjnych, którym siły fizyczne pracować pozwalają, i którzy nie będą w tój mierze czynić żadnego oporu; niezaniehbując jednak surowo zabronić używania wszelkiego przymusu i dopuszczania się w tój mierze jakichkolwiek przez władze miejscowe nadużyć. Namieniono prócz tego, że gdy przymus używania aresztantów do robót miejsca mieć nie może, stanowić wynagrodzenia za każdy dzień pracy nie ma potrzeby; bo w takim przypadku wypadłoby każdego do całodzienniej pracy nieuchronnie przymuszać; o ile zaś z dobrowolnej pracy aresztantów da się osiągnąć dochodu, zalecono nakazać prowadzenie odpowiedniej kontrolli, i wcielanie kwartalnych wpływów do massy funduszu transportowego.

Decyzją tę Kommissya Rządowa niniejszém Rządowi Gu-

ководства, въ отношеніи употребленія полицейскихъ арестантовъ.

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1838 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ

(подписано) *Бадени.*

№ 30,322/47,322.

№ 18.

Распоряженіе о порядкѣ принятія и отсылки арестантовъ
3-го Отдѣленія въ крѣпости Ново-Георгиевской.

(7 (19) Іюля 1839 года.)

*Команданту Ново-Георгиевской крѣпости, Г. Генералъ-Маіору
Барону Рэнне.*

ВАРШАВСКІЙ ВОЕННЫЙ ГУБЕРНАТОРЪ.

Ваше Превосходительство отъ 17 Іюня с. г., за № 653, изволили увѣдомить меня, что сдѣлано уже Вами распоряженіе объ учрежденіи при находящейся во ввѣренной Вамъ крѣпости, 3-го Отдѣленія, въ которое, на основаніи декрета Совѣта Управленія Царства 24 Апрѣля (6 Мая) сего года, должны быть отправляемы ловимые въ городѣ Варшавѣ воры.

Симъ постановленіемъ предписано: отсылать въ крѣпостную работу тѣхъ людей, которые, бывъ двукратно наказаны по суду, вновь обнаружены полиціею въ воровствѣ или участіи въ ономъ.

Со времени изданія сего декрета пойманы полиціею въ воровствѣ четыре человека, принадлежащіе къ помянутой категоріи, и, сверхъ того, арестованы десять человекъ, которые хотя неизобличены вновь въ воровствѣ, но многократно уже находились подъ судомъ, неоднократно наказаны и не подаютъ никакой надежды къ исправленію.

Первые четыре человека подлежатъ высылкѣ въ арестантскія роты, на такомъ положеніи, какъ постановлено въ помянутомъ декретѣ, т. е. срокомъ на три года.

Послѣднихъ десять человекъ Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ, по докладу моему, изволили приказать отправить

bernialnemu objawia, dla wiadomości i stosowania się, we względzie używania do robót aresztantów policyjnych.

в Варшавіе, дня 27 Стычня (8 Лутега) 1838 р.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu

(podpisano) *Badeni.*

Nr. 30,322/47,322.

№ 18.

Rozporządzenie, o sposobie przyjmowania i odsyłania are-
sztantów 3-go Oddziału w twierdzy Nowogeorgiewskiej.

(d. 7 (19) Lipca 1839 r.)

*Do JW. Jenerał-Majora Barona Roenne, Komendanta twierdzy
Nowogeorgiewskiej.*

GUBERNATOR WOJENNY WARSZAWSKI.

JW-ny Pan raczyłeś zawiadomić mnie pod dniem 17 Czerwca r. b. Nr. 653, że z jego strony wydane już zostało zarządzenie, o urzędzeniu w powierzonyj jego dozorowi twierdzy, 3-go Oddziału, do którego, na zasadzie postanowienia Rady Administracyjnój Królestwa z dnia 24 Kwietnia (6 Maja) r. b. winni być wysyłani chwyćtani w mieście Warszawie złodzieje.

Postanowieniem tém zalecono: wysyłać do robót w twierdzy tych ludzi, którzy będąc dwukrotnie karani sądownie, na nowo dostrzeżeni zostali przez Policję jako złodzieje lub jako biorący w złodziejstwie udział.

Od czasu wydania tego postanowienia schwytani przez Policję na kradzieży czterej ludzie, należący do wspomnionój kategorii, a prócz tego zatrzymani dziesięciu ludzi, którzy, chociaż nie przekonani na nowo o kradzież, lecz kilkakroć razy znajdowali się już pod Sądem, niejednokrotnie byli karani i nie dają żadnej nadziei poprawy.

Czterej pierwsi ludzie ulegają wysyłce do rot aresztantskich, na takiј zasadzie, jak zalecono w powołaném postanowieniu, to jest na lat trzy.

Ostatnich dziesięciu ludzi, J. O. Książę Namiestnik, na wnio-

въ крѣпостную работу, въ видѣ особенной мѣры, для общественной безопасности, срокомъ на одинъ годъ.

Имянный списокъ симъ людямъ, съ раздѣленіемъ ихъ на означенные два разряды, у сего прилагается.

Вмѣстѣ съ симъ, предписавъ исправляющему должность Вице-Президента Генераль-Маіору Стороженкѣ сдѣлать немедленно распоряженіе объ отправленіи помянутыхъ людей въ Новогеоргіевскъ, съ тѣмъ, чтобы они были сданы въ вѣдѣніе Вашего Превосходительства, имѣю честь покорнѣйше просить Васъ, Милостивый Государь, приказать принять ихъ и затѣмъ учредить порядокъ употребленія ихъ въ работу, надзоръ за ними и продовольствіе ихъ на такомъ точно положеніи, какъ изъяснено въ декретѣ Совѣта Управленія у сего въ копіи прилагаемомъ.

Предъ истеченіемъ помянутыхъ сроковъ, Ваше Превосходительство не оставите увѣдомить Варшавскаго Военнаго Губернатора, подають ли сіи арестанты надежду на совершенное исправленіе раскаяніемъ и приобрѣтенною къ трудамъ охотою, а равно какихъ могутъ представить поручителей за себя, само же возвращеніе арестантовъ 3-го Отдѣленія въ Варшаву, производить непрежде, какъ по полученіи разрѣшенія Военнаго Губернатора.

Варшава, 7 (19) Іюля 1839 года.

Генераль-Лейтенантъ (подписано) *Головинъ.*

№ 1,687.

№ 19.

Постановленіе о мѣрахъ къ прекращенію нищенства, какъ въ г. Варшавѣ, такъ и на провинціи.

(6 (18) Февраля 1840 года.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

Его Величество Государь Императоръ, въ проѣздѣ своемъ въ 1838 году чрезъ Царство Польское, замѣтивъ множество нищихъ обоого пола и разнаго возраста, большею частью крѣпкихъ и здоровыхъ, Высочайше повелѣтъ соизволилъ:

сек мой, рачыѣ polecieć wysłać do robót w twierdzy, w sposobie wyjątkowego środka, dla bezpieczeństwa publicznego, na rok jeden.

Listę imienną tych ludzi, z podziałem ich na wzmiankowane dwie kategorie, przesyłam załącznie.

Jednocześnie poleciwszy p: o. Vice-Prezydenta Jenerał Majorowi Storozence wydać niezwłocznie zarządzenie, o wysłanie wspomnianych ludzi do Nowogeorgiewska, z zastrzeżeniem, żeby oni byli oddani do dyspozycji JW. Pana, mam honor uprzejmie go prosić, o zarządzenie ich przyjęcia, a następnie urządzenia sposobu użycia onych do robót, nadzoru nad nimi i utrzymania, na takiej ściśle zasadzie, jak wskazano w postanowieniu Rady Administracyjnej, załączonem przy niniejszem w kopii.

Przed upływem wyrażonych wyżej terminów, JW-ny Pan nieomieszkaż zawiadomić Gubernatora Wojennego Warszawskiego, czy dają ci aresztanci nadzieję zupełnej poprawy przez skruchę i nabytą chęć do pracy, oraz jakich mogą przedstawić poręczycieli za sobą; sam zaś powrót aresztantów 3-go Oddziału do Warszawy dokonywać nie wcześnię, jak po otrzymaniu decyzji Gubernatora Wojennego.

w Warszawie, dnia 7 (19) Lipca 1836 r.

Jenerał-Lejtenant (podpisano) *Gołowin.*

Nr. 1,687.

№ 19.

Decyzja wskazująca środki, dążące do usunięcia żebractwa, tak w mieście Warszawie jak i na prowincyi.

(d. 6 (18) Lutego 1840 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

NAJJAŚNIEJSZY CESARZ JEGOMOŚĆ w przejeździe w roku 1838, przez Królestwo Polskie, dostrzegłszy wielką liczbę żebraków obojęj płci i rozmaitego wieku, z których wielu było czerstwych i zdrowych. NAJWYŻEJ rozkazać raczył:

• O aresztach i wiezie.

1) принять мѣры и представить проектъ объ учрежденіи въ разныхъ мѣстахъ Царства приютовъ, для призрѣнія тѣхъ нищихъ, которые не въ состояніи снискать себѣ пропитаніе собственными трудами; при томъ обсудить, не могутъ ли нѣкоторые изъ таковыхъ приютовъ быть устроены и содержимы на счетъ монастырей;

2) устроить особое заведеніе, для доставленія работы тѣмъ женщинамъ, которыя, будучи еще въ состояніи трудиться, предаются нищенству;

3) нищихъ мужчинъ, способныхъ къ труду, отсылать на работы въ крѣпости, а по приобрѣтеніи ими достаточныхъ средствъ, отправлять немедленно на постоянное мѣсто жительства и позволять имъ поселяться;

4) дѣтей мужескаго пола, просящихъ милостыни, записывать безъ исключенія въ кантонисты, а для малолѣтнихъ дѣвушекъ открыть особый воспитательный институтъ;

5) обязать мѣстныя власти, чтобы они, послѣ учрежденія этихъ заведеній, наблюдали непрерывно за точнымъ исполненіемъ вышеизложенныхъ правилъ и искоренѣніемъ нищенства, подѣ опасеніемъ строгой отвѣтственности.

Въ исполненіе таковой Высочайшей воли Намѣстникъ Царства, отъ 4 (16) Іюля того же года, поручилъ Директору Внутреннихъ Дѣлъ составить соотвѣтственный проектъ и внести оный на разсмотрѣніе Совѣта Управленія.

Главный Директоръ Внутреннихъ Дѣлъ, тщательно изслѣдовавъ въ каждой губерніи средства для вспоможенія бѣдныхъ, а именно, обсудивъ, какого рода суммы могутъ быть обращены на устройство приютовъ и больницъ, въ какихъ монастыряхъ и другихъ зданіяхъ могутъ быть устроены эти заведенія, затребовавъ по сему предмету заключеніе отъ всѣхъ Губернскихъ Правленій и, наконецъ, послѣ личныхъ совѣщаній съ Гражданскими Губернаторами и Варшавскимъ Оберъ-Полицеймейстеромъ, нашелъ соотвѣтственнымъ:

I, мѣры, указанныя для достиженія Высочайше предначертанной цѣли, раздѣлить: а) на временныя, которыя слѣдуетъ принять немедленно для уменьшенія числа нищихъ, какъ въ краѣ, такъ и въ г. Варшавѣ; б) на постоянныя, которыя въ будущемъ должны предотвращать нищенство, посредствомъ

1) предпринять средства и представить проектъ względem urządzenia, w różnych miejscach Królestwa, domów opieki dla przytułku tych biednych, którzy własną pracą nie są w stanie wyżywić siebie, tudzież rozważyć, czy niektóre z takowych domów nie mogłyby być ustanowione i utrzymywane kosztem klasztorów;

2) urządzić osobny zakład dla użycia do robót tych kobiet, które jeszcze pracować mogą, a oddają się żebractwu;

3) mężczyzn żebraków, zdolnych do pracy, odsyłać do roboty do fortec, i skoro tylko przez pracę osiągną dostateczny fundusz, natychmiast odsyłać na stałe zamieszkanie i dozwalać się osiedlać;

4) dzieci płci męskiej, proszące jałmużny, wcielać bez wyjątków do szkoły kantonistów, a dla małoletnich dziewczyn ustanowić osobny instytut wychowania;

5) zobowiązać władze miejscowe, izby po urządzeniu tych zakładów, ciągle czuwały nad ścisłym wykonaniem wyżej przytoczonych przepisów i wytępieniem żebractwa, pod surową odpowiedzialnością.

W wykonaniu tej Najwyższej woli, Namiestnik Królestwa polecił Dyrektorowi Spraw Wewnętrznych pod dniem 4 (16) Lipca tegoż roku ułożenie stosownego do téjże projektu, i wniesienia go pod rozagę Rady Administracyjnej.

Dyrektor Główny Spraw Wewnętrznych, po ścisłym zbadaniu w każdej gubernii środków niesienia pomocy biednym, jako to: po rozważeniu, jakiego rodzaju fundusze mogą być użytymi na założenie domów dobroczynnych i szpitali, po rozpoznaniu klasztorów i innych gmachów na urządzenie podobnych zakładów przydatnych, po zasięgnięciu opinii wszystkich Rządów Gubernialnych w téj mierze, oraz po odbyciu z Gubernatorami Cywilnymi, tudzież z Warszawskim Ober-Policmajstrem narad osobistych w téj mierze, uznał właściwem.

I-o, środki wskazane do osiągnięcia zamierzonego przez Najjaśniejszego Pana celu rozróżnić: а) na środki czasowe, które niezwłocznie przedsięwziąć należy, aby zmniejszyć ilość żebraków, tak w kraju, jako i w Warszawie; б) na środki stałe, które na-

постояннаго попеченія о бѣдныхъ и исправленія закоснѣлыхъ въ нищенствѣ;

II, учредить, подъ предсѣдательствомъ Статскаго Совѣтника Графа Скарбка, особый комитетъ для составленія въ скорѣйшемъ, по возможности, времени проекта о распространѣніи общаго попеченія на бѣдныхъ въ цѣломъ краѣ;

III, приступить немедленно къ приведенію въ дѣйствіе мѣръ первой категоріи, т. е. временныхъ, посредствомъ Губернскихъ Правленій и Варшавскаго Оберъ-Полиціймейстера.

За тѣмъ, согласно съ приведеннымъ заключеніемъ, Главный Директоръ Предсѣдательствующій полагалъ, что въ исполненіе вышеизъясненнаго Высочайшаго повелѣнія нужно было бы сдѣлать на сей разъ слѣдующее распоряженіе:

A) По губерніямъ.

1) Предписать Губернскимъ Правленіямъ распорядиться, чтобы по всѣмъ городскимъ и сельскимъ гминамъ, въ день, назначенный для сего Правительственною Коммисією Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, были задержаны всѣ нищіе обою пола и всѣхъ вѣроисповѣданій, найденные при костелахъ, постоялыхъ дворахъ, на торговыхъ площадяхъ и вообще на всемъ протяженіи гмины, и чтобы каждый изъ задержанныхъ, по снятіи съ него краткихъ допросовъ, внесенъ былъ въ вѣдомость, составленную по формѣ, которая будетъ предписана.

2) Задержанныхъ въ каждой гминѣ нищихъ раздѣлить на мѣстныхъ и постороннихъ; первыхъ внести въ подлежащую книгу населенія, если по таковой не значатся, послѣднихъ же снабдить свидѣтельствами и отправить на мѣсто жительства, т. е. въ тѣ гмины, гдѣ они записаны по книгамъ населенія, за исключеніемъ Варшавскихъ уроженцевъ, которыхъ въ г. Варшаву отсылать не слѣдуетъ.

3) Съ мѣстными нищими, какъ съ признанными гминою во время задержанія, такъ и съ показавшими себя уроженцами г. Варшавы, а равно съ тѣми, которые будутъ препровождены обратно въ свои гмины изъ другихъ мѣстъ, поступить слѣдующимъ образомъ:

a) нищихъ мужчинъ, которые по лѣтамъ и физическимъ силамъ способны къ труду, отправить на работы въ крѣпости, на основаніи 3 пункта Высочайшаго повелѣнія, объявивъ имъ

dal zapobiegać mają żebractwu, przez rozciągnięcie stałej opieki nad ubogimi i przez poprawę nałogowych żebraków;

II-o, ustanowić oddzielny Komitet, pod prezydencyą Radcy Stanu Hrabiego Skarbka, obowiązany ułożyć, w czasie ile być może najkrótszym, projekt urządzenia ogólnej opieki nad ubogimi w całym kraju;

III-o, przystąpić niezwłocznie do użycia środków pierwszego rodzaju, to jest tymczasowych, przez pośrednictwo Rządów Gubernialnych i Warszawskiego Ober-Policmajstra.

Stosownie zatem do powyższej opinii swojej, Dyrektor Główny Prezydujący mniemał, że w wykonaniu rozkazu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA na wstępie przywiedzonego, wypadłoby na teraz wydać rozporządzenia następujące:

A) Po guberniach.

1) Polecieć Rządom Gubernialnym, ażeby we wszystkich gminach miejskich i wiejskich, w dniu przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych oznaczyć się mającym, rozkazały zatrzymać wszystkich żebraków płci obojęd i wszelkiego wyznania, znalezionych przy Kościołach, oberżach, na rynkach i w ogólności w całej rozciągłości gminy, wyprowadzić z każdego zatrzymanego krótką indagacyę i zapisać go do wykazu sporządzonego podług wzoru podać się mającego.

2) Zatrzymanych w każdej gminie żebraków podzielić na miejscowych i obcych, pierwszych wpisać do właściwej księgi ludności, jeżeli do takowej nie są wciągnięni, drugich zaś opatrzyć świadectwami i odesłać do tych gmin, w których są mieszkali, i do księgi ludności wpisani, wyjawszы tych, którzy zeznają, iż są rodem z miasta Warszawy, dokąd odsyłani być niepowinni.

3) Z żebrakami miejscowymi, tak z tymi, którzy w dniu zatrzymania za takowych w każdej gminie uznanymi zostaną, jako i z tymi co się mienią być rodem z Warszawy, tudzież z tymi, którzy z innych gmin do swojej zwrócenі będą, postąpić jak następuje:

a) żebraków płci męskiej, których wiek i siły do pracy zdolnymi czynią, odesłać do twierdz na roboty, a to stosownie do punktu 3-go rozkazu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, z zastrzeżeniem, iż bę-

что коль скоро изъ производимой за таковыя работы платы будетъ собрана ими достаточная сумма, обезпечивающая ихъ содержаніе, они будутъ отпускаемы въ свои гмины, ежели при томъ докажутъ на дѣлѣ свое исправленіе. Для предоставленія же каждому нищему, способному къ труду, возможности избѣгнуть послѣдствій этой мѣры, опубликовать вышеприведенное распоряженіе по всеѣмъ гминамъ и приходамъ по крайней мѣрѣ за мѣсяць до приведенія его въ исполненіе, дабы каждый заблаговременно могъ приискать себѣ какое либо занятіе;

б) нищихъ обоого пола, неспособныхъ къ работамъ, по причинѣ престарѣлости и увѣчья, стараться прежде всего отдать на попеченіе ближайшихъ родственниковъ, обязанныхъ призрѣвать ихъ; для тѣхъ же изъ нихъ, у которыхъ нѣтъ родственниковъ, приискать средства содержанія въ гминѣ на счетъ складокъ, которыя должны быть распределены на основаніи существующихъ правилъ и согласно съ инструкціями, которыя будутъ изданы Правительственною Коммисією Внутреннихъ Дѣлъ. Бѣднѣйшимъ же изъ нищихъ могутъ быть выдаваемы письменныя разрѣшенія на собираніе милостыни только при мѣстномъ приходскомъ костелѣ, съ воспрещеніемъ, подѣ опасеніемъ исправительнаго наказанія, шататься по чужимъ деревнямъ и обществамъ, входить за подаяніемъ въ дома, приближаться къ экипажамъ проѣзжающихъ, садиться на площадяхъ и улицахъ, собираться по корчмамъ и т. п.;

в) мальчиковъ, предающихся нищенству, на основаніи 4 пункта Высочайшаго повелѣнія, записать въ число кантонистовъ, на сколько позволяютъ это ихъ физическія силы;

г) женщинамъ, способнымъ къ работѣ, не позволять нищенствовать, подѣ опасеніемъ исправительнаго наказанія и заключенія въ рабочемъ домѣ;

е) возложить на обязанность божничныхъ дозоровъ и подвѣдомственныхъ имъ жителей содержать нищихъ евреевъ, задержанныхъ въ день ревизіи.

4) По раздѣленіи нищихъ на все означенныя категоріи, поручить Губернскимъ Правленіямъ составить общія объ нихъ вѣдомости и таковыя представить въ Правительственную Коммисію.

5) Для успѣшнаго приведенія въ дѣйствіе вышеуказанныхъ распоряженій:

да могли wrócić do właściwych sobie gmin, skoro, z pobieranéj za teŝ roboty zapłaty, dostateczny kapitał na utrzymanie swoje uzbierają i poprawy swej niezaprzeczone dadzą dowody. Dla podania zaś każdemu żebrakowi, zdolnemu do pracy, sposobności uniknienia tego postąpienia z sobą, ogłosić powyższe rozporządzenie po wszystkich gminach i parafiach, przynajmniej na miesiąc przed jego wykonaniem, aby każdy mógł wcześniej sposób zarobkowania dla siebie obmyśleć;

б) żebraków obojéj płci, dla wieku i kalectwa do pracy niezdolnych, starać się przedewszystkiem pomieścić na przytułku u najbliższych ich krewnych, do ich utrzymania obowiązanych; dla tych zaś którzyby takich krewnych nie mieli, obmyślać utrzymanie w gminie ze składek, które rozpisane być mają na zasadzie istniejących przepisów i zgodnie z instrukcyami, jakie przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych wydane będą. Najbardziej z pomiędzy nich mogą być udzielane дозволенія на piśmie zbierania jałmużny tylko przed własnym kościołem parafialnym; przyczém zabronione będzie im pod karą policyjną, włóczyć się po obcych wsiach i gminach, wchodzić do domu po żebranie, przystępować do pojazdów przejeżdżających, siadać na placach i ulicach, zgromadzać się po karczmach i t. p.;

в) małych chłopców, oddających się z nałogu żebractwu, na zasadzie 4-go punktu rozkazu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA, zapisać do liczby kantonistów, o ile stan ich sił fizycznych na to pozwoli;

г) kobietom, zdolnym do pracy, nie dozwalać żebrac, pod zagrożeniem kary policyjnej i zamknięcia w domach roboczych;

е) włożyć na dozory bóżnicze i mieszkańców do nich należących obowiązek utrzymywania żebraków starozakonnych, w dniu rewizyi zatrzymanych.

4) Po rozgatkowaniu żebraków, podług wszystkich tych kategorii, polecić Rządowi Gubernialnym sporządzić ogólne ich wykazy i takowe Kommissyi Rządowej przesłać.

5) Dla zapewnienia skutku powyższych rozporządzeń:

а) обязать Бургомистровъ, Гминныхъ Войтовъ, чиновниковъ и полицейскихъ надзирателей, а также дорожныхъ кондукторовъ и досмотрщиковъ—задерживать нищихъ, шатающихся по дорогамъ безъ установленныхъ свидѣтельствъ и доставлять ихъ въ ближайшія деревни, подъ надзоръ мѣстныхъ сотскихъ (солтысовъ), если не будетъ возможности отправить ихъ непосредственно въ подлежащія гмины;

б) родственниковъ, на обязанности которыхъ лежитъ содержание престарѣлыхъ и увѣчныхъ членовъ семейства, и которые осмѣлятся высылать сихъ послѣднихъ за сборомъ подаянія, подвергать каждый разъ взысканію штрафа въ 75 коп. въ кружку для бѣдныхъ;

в) Гминныхъ Войтовъ, Бургомистровъ и другихъ полицейскихъ чиновниковъ, за оплошность въ задерживаніи шатающихся въ ихъ гминахъ чужихъ нищихъ и за дозволеніе своимъ шататься и просить подаянія въ постороннихъ гминахъ, подвергать взысканію 30 злотыхъ, опредѣленному 25 ст. Королевскаго декрета отъ 18 Января 1810 года.

В) Относительно нищихъ въ городѣ Варшавѣ, поручить Варшавскому Оберъ-Полицеймейстеру:

1) Удобнѣйшимъ по его усмотрѣнію способомъ, составить вѣрный списокъ всѣхъ нищихъ обоюбого пола и всѣхъ вѣроисповѣданій, и вѣдомость объ нихъ, изготовленную по надлежащей формѣ, представить въ Правительственную Коммисію.

2) При распредѣленіи задержанныхъ нищихъ на мѣстныхъ и постороннихъ, причислить къ симъ послѣднимъ и тѣхъ, которые хотя въ теченіе 5 лѣтъ жительствовавши въ г. Варшавѣ, однако не приискали для себя никакого постояннаго занятія и снискиваютъ себѣ пропитаніе однимъ лишь подаяніемъ таковыхъ, равно какъ и всѣхъ пришельцевъ отправить на мѣсто ихъ рожденія, или въ гмины, въ которыхъ живутъ родные, имѣющіе возможность доставить имъ средства къ поддержанію.

3) Всѣхъ нищихъ мужескаго пола, способныхъ къ работѣ, какъ христіанъ, такъ и евреевъ, отправить въ Ново-Георгиевскую крѣпость, для употребленія ихъ въ работы, съ предвареніемъ, о которомъ сказано выше въ распоряженіи о нищихъ по губерніямъ.

а) zobowiązać Burmistrzów, Wójtów gmin, wszelkiego rodzaju urzędników i dozorców policyjnych, tudzież konduktorów i dozorców drogowych, zatrzymywać tułających się po drogach bez świadectw żebraków i dostawiać takowych do najbliższej wsi, pod dozór miejscowych sołtysów, jeżeli ich sami do właściwej gminy odesłać nie mogą;

б) krewnych, którzy mają obowiązek utrzymywania zgrzybiałych lub kalek z rodziny swojej, i którzyby takowych na żebranie wysyłać powazyli się, pociągać do zapłacenia kary złotych 5, za każde takowe uchybienie, do skarboxy ubogich.

в) Wójtów gmin lub Burmistrzów i innych urzędników policyjnych, którzy zaniedbują zatrzymywać włóczących się obcych żebraków, w swoich, lub udziela miejscowym ubogim pozwolenie tułania się i żebrania po obcych gminach, pociągnąć do kary złotych 30, artykułem 25-m Dekretu Królewskiego z d. 18 Stycznia 1810 roku przepisanej.

В) Co do żebraków miasta Warszawy. Polecieć Ober - Policmajstrowi tegoż miasta, ażeby:

1) W sposób jaki uzna za najstosowniejszy, sporządził dokładny spis wszystkich żebraków płci obojej i wszelkich wyznań, i sporządził z nich wykaz, podług wzoru, i takowy Kommissyi Rządowej przesłał.

2) Rozróżniając zatrzymanych żebraków na miejscowych i obcych, policzy do tych ostatnich i tych, którzy lubo od pięciu lat w Warszawie zamieszkali, nie chwycili się jednak żadnego stałego sposobu zarobkowania i tylko z żebraniny się utrzymują, takowych jako i wszystkich innych obcych odesłać na miejsce urodzenia, lub do gmin, w których mają krewnych, sposób utrzymania dać im mogących.

3) Wszystkich żebraków płci męskiej, zdolnych do pracy, tak chrześcian i żydów, odstawił do twierdzy Nowogeorgiewskiej, celem użycia ich do robót, z zastrzeżeniem wyżej wskazanem co do żebraków gubernialnych.

4) Мальчиковъ, предающихся нищенству, записывать въ кантонисты.

5) Съ нищими, по старости лѣтъ и увѣчью, неспособными къ работѣ, поступить слѣдующимъ образомъ:

a) прежде всего удостовѣриться посредствомъ строгаго дознанія, не имѣютъ ли они въ самомъ городѣ или въ деревнѣ близкихъ родственниковъ, которые бы могли приютить ихъ и обезпечить имъ содержаніе; въ случаѣ отысканія таковыхъ, отсылать къ нимъ задержанныхъ нищихъ съ предвареніемъ, что, въ случаѣ вторичнаго задержанія ихъ за испрашиваніе подаянія, означенные родственники будутъ подвергнуты взысканію 75 коп. сер.;

b) тѣхъ изъ нихъ, которыхъ невозможно было помѣстить у родственниковъ, отсылать въ приюты и рабочіе дома или въ заведеніе благотворительнаго общества, по предварительномъ сношеніи съ этимъ обществомъ;

c) женщинъ, способныхъ къ работѣ, предающихся нищенству, отсылать въ приюты и рабочіе дома или въ подобныя заведенія, устроенныя для нихъ на провинціи, съ тѣмъ, чтобы онѣ были употребляемы въ работы.

6) Нищихъ постороннихъ, возвратившихся изъ мѣстъ, въ которыя они были отправлены транспортомъ, подвергать исправительному наказанію, опредѣленному 505 ст. Уголовнаго Кодекса, и немедленно препровождать обратно транспортомъ по принадлежности, донося о семъ одновременно Правительственной Коммисіи, для привлеченія къ ответственности Войтовъ и Бургомистровъ, за нераспространеніе надъ ними должнаго надзора. Приставамъ Полиціи Исполнительной строго внушить, дабы они не дозволяли никому испрашивать подаяніе въ подвѣдомственныхъ имъ Частяхъ, подъ опасеніемъ взысканія 1 руб. 50 коп. въ пользу бѣдныхъ, за каждаго нищаго, задержаннаго при испрашиваніи милостыни по распоряженію другихъ властей.

По обсужденіи этихъ предположеній, Совѣтъ Управленія положилъ, что, соглашаясь, какъ на учрежденіе особаго комитета, подъ предсѣдательствомъ Графа Скарба, для изысканія постоянныхъ средствъ въ видахъ прекращенія нищенства на будущее время и распространенія попеченія на бѣдныхъ, посредст-

4) Chłopców, żebractwu oddających się, zapisywał do szkoły kantonistów.

5) Z żebrakami, dla wieku i kalectwa do pracy niezdolnymi, postąpił jak następuje:

a) przedewszystkiem rozpoznał przez ścisłe śledztwo, czy nie posiadają w samém mieście lub na prowincyi blizkich krewnych, którzyby im przytułek i sposób utrzymania zapewnić mogli; w razie wynalezienia takowych, odsyłał do nich pochwyconych żebraków i zapowiedział im, iż ulegną karze złotych 5, gdy ci powtórnie na żebractwie przytrzymani zostaną;

b) tych, którzyby przy familii pomieszczeni być nie mogli, odsyłał do domu przytułku i pracy, lub do Instytutu Towarzystwa Dobroczynności, za poprzedniém zniesieniem się w tój mierze z témże Towarzystwem;

c) kobiety zdolne do pracy, dopuszczające się żebractwa, odsyłał do domu przytułku i pracy, lub do podobnego zakładu na prowincyi dla nich urządnego, i polecił używać je do robót.

6) Żebraków obcych, którzyby powrócili z miejsc do których transportowani byli, pociągnął do kary policyjnej przepisanej artykułem 505-m Kodexu karnego, i natychmiast nowym transportem do właściwych miejsc zwracał, a obok tego przedstawił Kommissyi Rządowej do odpowiedzialności Wójtów lub Burmistrzów, którzy nad nimi dostatecznego dozoru nie rozciągnęli. Kommissarzom policyi wykonawczój zalecił jak najsurowiej, ażeby w właściwych cyrkulach nie dopuszczali nikomu żeбраć, pod karą złotych polskich 10, do skarбony ubogich płacić się mającą, za każdego żeбрака, z polecenia innej władzy na uczynku schwytanego.

Po rozważeniu przedstawienia tego, Rada oświadczyła, że zgadzając się, tak na utworzenie pod prezydencyą Hrabiego Skarbka oddzielnego Komitetu, mającego się zająć obmyśleniem stałych środków, dążących do zapobieżenia nadal żebractwu i rozciągnięcia opieki nad ubogimi, przez poprawę nałogowych żebraków;

вомъ исправленія закоснѣлыхъ въ нищенствѣ, такъ равно и на немедленное принятіе временныхъ мѣръ, указанныхъ Главнымъ Директоромъ Внутреннихъ Дѣлъ, считаетъ однако нужнымъ присовокупить слѣдующее:

1) Въ дополненіе 2 пункта правилъ, гдѣ говорится о раздѣленіи нищихъ на мѣстныхъ и постороннихъ, но неупомянуто вовсе о нищихъ, прибывшихъ изъ за границы, Совѣтъ постановляетъ, что помянутые нищіе, какъ снабженные заграничными паспортами, такъ и неимѣющие оныхъ, должны быть отправляемы за границу и передаваемы тамошнимъ властямъ.

2) Въ дополненіе 3 пункта лит. а, опредѣляетъ, что нищій, отправленный на работы въ крѣпость, можетъ быть оттуда выпущенъ и возвратиться въ подлежащую гмину, коль скоро изъ получаемой за работу платы будетъ имъ собрано 15 руб. сер.

3) Хотя представленный проектъ предписываетъ порядокъ дѣйствія относительно нищихъ всякаго рода, однако не указываетъ вовсе средствъ на содержаніе оныхъ, въ промежутокъ времени отъ задержанія ихъ до отправленія въ гмины по принадлежности; посему, въ дополненіе этого недостатка, Совѣтъ постановилъ:

а) что сказанныхъ нищихъ слѣдуетъ считать наравнѣ съ лицами, препровождаемыми пересыльнымъ порядкомъ въ подлежащія гмины, и потому, до времени доставленія ихъ въ подлежащія гмины, слѣдуетъ содержать ихъ изъ транспортныхъ суммъ;

б) что изъ этихъ же суммъ слѣдуетъ производить и впредь расходы на содержаніе означенныхъ нищихъ, бѣжавшихъ изъ мѣста жительства, задержанныхъ вторично на нищенствѣ и вновь отправляемыхъ въ мѣсто происхожденія;

в) что на покрытіе значительныхъ издержекъ, ожидаемыхъ въ Варшавѣ по случаю предстоящаго задержанія всѣхъ нищихъ обоого пола, и временное содержаніе въ рабочемъ домѣ и пріютѣ, доходы котораго могли бы понести отъ этого значительный ущербъ, должно быть отпущено въ распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ 75 руб. сер., которые Намѣстникъ Царства дозволяетъ ассигновать изъ суммъ, находящихся въ его распоряженіи.

jak niemniej na niezwłoczne wykonanie środków tymczasowych, przez Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych wskazanych; uznaje przecież właściwem przytoczyć co następuje:

1) W uzupełnieniu przepisu pod liczbą 2-gą, gdzie jest mowa o podzieleniu żebraków na miejscowych i niemiescowych, pominięty został w zupełności wzgląd na żebraków zagranicznych.

Dla czego Rada stanowi, że żebracy pomienieni, czy to opatrzeni paszportami zagranicznymi, czy też paszportów wcale nie mający, winni być za granicę transportowani i władzom tamczynym wydawani.

2) W uzupełnieniu artykułu 3-go litera a zastrzega, że żebrak do twierdzy na roboty odesłany, może być z téjże wypuszczony i wrócić do właściwej sobie gminy, skoro z pobieranych za roboty zapłat, zbierze sobie kapitał złotych 100.

3) Przedstawiony projekt przepisuje wprawdzie, jak sobie ma być postąpionem z żebrakami wszelkiego rodzaju, lecz nie wspomina bynajmniej o środkach utrzymania tychże, przez czas od chwili ujęcia ich, do chwili odstawienia do gmin właściwych, uzupełniając zatem tę niedokładność, Rada wyrzekła:

a) że żebracy pomienieni, na równi z osobami do gmin właściwych transportowanymi uważani, i jako tacy z funduszów transportowych, aż do czasu wydania ich gminom właściwym, utrzymywani być mają;

b) że tenże sam fundusz ma być i nadal użyty na utrzymanie pomienionych żebraków z miejsca zamieszkania zbiegłych, powtórnie na żebractwie ujętych i znów do miejsca urodzenia odsyłanych;

c) że na pokrycie znaczniejszych wydatków, spodziewanych w Warszawie przy ujęciu wszystkich żebraków płci obojej, i przy chwilowem przytrzymaniu ich w domu przytułku i pracy, którego dochody mogłyby przez to doznać znacznego uszczerbku, oddaną ma być do dyspozycji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych kwota złotych polskich 500, którą Namiestnik Królestwa z funduszu do dyspozycji swej zachowanego, podnieść dozwala:

Предусматривая при томъ, что, при введеніи въ дѣйствіе постоянныхъ мѣръ къ искорененію нищенства, встрѣтится надобность въ приисканіи источниковъ на покрытіе издержекъ по содержанію нищихъ, имѣющихъ родственниковъ, обязанныхъ призрѣвать ихъ; такъ какъ, не обременяя несостоятельныхъ гминъ, придется помѣщать этихъ нищихъ въ заведеніяхъ, содержимымъ на счетъ Казны, — на каковой предметъ слѣдуетъ заблаговременно изыскать необходимыя средства, — Совѣтъ признаетъ одною изъ дѣйствительнѣйшихъ мѣръ поощреніе частныхъ лицъ къ осуществленію предначертаній Правительства, въ томъ убѣжденіи, что каждый, освободясь отъ испытываемой доселѣ наглости нищихъ, употребляющихъ во зло добытое ими подаяніе, охотно принесетъ добровольную жертву въ пользу призрѣнія дѣйствительно бѣдныхъ. По всѣмъ этимъ соображеніямъ, Совѣтъ постановилъ: что, какъ въ Варшавѣ, такъ и въ другихъ городахъ Царства должна быть открываема ежегодно добровольная въ пользу бѣдныхъ подписка; что собираемыя подъ надзоромъ подлежащихъ Частныхъ Приставовъ складки должны быть записываемы каждымъ участвующимъ въ этомъ лицомъ, въ особую, для сего заведенную, книгу; и что, наконецъ, собранная по подпискѣ сумма должна быть передаваема въ распоряженіе Комитета, учреждаемаго подъ предѣлительствомъ Графа Скарбка, съ тѣмъ, чтобы она преимущественно обращена была на содержаніе мѣстныхъ бѣдныхъ, и чтобы только остающійся за тѣмъ излишекъ распределяемъ былъ между несостоятельнѣйшими гминами.

Совѣтъ полагаетъ, что быстрое приведеніе въ дѣйствіе этой мѣры могло бы совершенно устранить необходимость выдачи нищимъ на сборъ подаянія письменныхъ дозволеній, о которыхъ сказано въ 3 пунктѣ, лит. В, проектируемыхъ распоряженій.

Варшава, 6 (18) Февраля 1840 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *О. Тымовскій.*

№ 2,057.

Обок tego przewidywała Rada, że przy wprowadzeniu środków stałych przeciw żebractwu, czuć się da potrzeba obmyślenia pewnych funduszów na pokrycie wydatków utrzymania tych z pomiędzy żebraków, którzy nie mają krewnych do dania im przytułku obowiązanych, i niemogąc być ciężarem gmin niezamożnych, będą musieli mieć dane sobie schronienie w zakładach kosztem Rządu utrzymywanych, i że z tego powodu należy zawczasu myśleć o środkach zaradczych. Jednym z najstosowniejszych w tej mierze uznała Rada zachęcenie osób prywatnych do wspierania zamiarów Rządu, w przekonaniu, że każdy uwolniony od tychczasowego natręctwa i żebractwa, które wyłudzoną jałmużnę na złe obraca, chętnie poniesie dobrowolną ofiarę, w celu niesienia pomocy prawdziwie nieszczęśliwym. Z tych względów postanowiła Rada: że tak w Warszawie, jako i po innych miastach Królestwa, mają być corocznie otwierane dobrowolne składki na ubogich; że składki pomienione, pod dozorem właściwych Kommissarzy Cyrkulowych pobierane, mają być wpisywane przez każdego, kto w nich udział mieć chce, do oddzielnej na ten cel urządzonej książki składkowej; że nakoniec kwota ze składek zebrana ma być oddawana pod rozporządzenie Komitetu, ustanowić się mającego pod przewodnictwem Hrabiego Skarbka, z tem zastrzeżeniem, żeby przedewszystkiem użytą była na utrzymanie ubogich miejscowych i tylko w miarę zbywających funduszów, dla gmin najmniej zamożnych przeznaczana była.

Rada mniemała, że spieszne tego środka użycie, zapobiegłoby może w zupełności potrzebie udzielania pozwolenia na piśmie żebrakom zbierania jałmużny, o jakim w paragrafie 3-m litera B, projektowanych rozporządzeń jest mowa.

w Warszawie, dnia 6 (18) Lutego 1840 roku.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *J. Tymowski.*

Nr. 2,057.

N° 20.

Распоряженіе о томъ, чтобы за содержаніе военныхъ арестантовъ въ Гражданскомъ вѣдомствѣ, т. е. за пищу было требуемо вознагражденіе отъ Военнаго вѣдомства, а за дрова и свѣчи расходъ былъ покрываемъ изъ дровянныхъ суммъ по каждой губерніи.

(10 Декабря 1842 года.)

Исправляющему должность Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ Царства Польскаго, Господину Генералъ-Лейтенанту и Кавалеру Писареву.

Главнокомандующій I-ю Арміею.

Изъ рапорта Дежурнаго Генерала Арміи, отъ 13-го Марта сего года, за № 1,111, Вашему Превосходительству извѣстно, что за время содержанія канонира Замосцскаго Артиллерійскаго Гарнизона, Мойсея Купреянова, подъ арестомъ въ Гражданскомъ вѣдомствѣ, по дѣлу о смертоубійствѣ крестьянина Юзефа Ольшевскаго, Муниципальное Правленіе города Ченстохова (нынѣ Магистратъ) требуетъ отъ Военнаго начальства возврата издержанныхъ на продовольствіе и покупку для этого арестанта дровъ, свѣчъ и соломы 8 рублей 95 копѣекъ серебромъ.

По несуществованію до сего времени никакихъ правилъ на счетъ довольствія военныхъ арестантовъ во время содержанія ихъ подъ арестомъ въ Гражданскомъ вѣдомствѣ въ Царствѣ Польскомъ, я приказалъ — причитающіеся за продовольствіе помянутаго арестанта, съ 19 Октября 1841 по 3 Февраля сего года, всего за 107 дней, полагая на основаніи тарифа, объявленнаго при приказѣ по Арміи 2 Декабря 1831 года, № 643, по 10-ть грошей въ сутки, 35 злот: 10 грошей, или 5 рублей 35 копѣекъ серебромъ, уплатить Магистрату города Ченстохова изъ суммъ Провіантскаго вѣдомства Дѣйствующей Арміи. Что же касается остальныхъ 3 рублей 60 копѣекъ серебромъ, требуемыхъ Гражданскимъ начальствомъ за дрова, свѣчи и солому, то, какъ припасы эти въ Царствѣ Польскомъ отпускаются вообще для воинскихъ чиновъ на счетъ особыхъ бюджетныхъ

N° 20.

Rozporządzenie zalecające, aby za utrzymywanie aresztantów wojskowych w areszcie cywilnym, t. j. za strawę, było żądane wynagrodzenie od władzy wojskowej, a wydatki na drzewo i świece były pokrywane z funduszu wyznaczonego na ten cel dla każdej gubernii.

(d. 10 Grudnia 1842 r.)

Do p. o. Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Królestwa Polskiego, Jenerał-Lejtenanta i Kawalera Pisarewa.

GŁÓWNO DOWODZĄCY I-ą ARMİĄ.

Z rapportu Jenerała Deżurnego Armii z dnia 13 Marca r. b. Nr. 1,111, wiadomo JW. Panu, że za czas utrzymywania kanoniera garnizonu Artylleryjskiego Zamośskiego Mojusza Kupreja nowa w areszcie cywilnym, w sprawie o zabójstwo włościanina Józefa Olszewskiego, Urząd Muncypalny miasta Częstochowy (na teraz Magistrat), żąda od władzy wojskowej zwrotu wydatkowanych na życie i zakupienie dla tego aresztanta drzewa, świec i słomy, rsr. 8. kop. 95.

Z powodu nieistnienia dotąd w Królestwie Polskiem przepisów, względem utrzymywania aresztantów wojskowych, przez czas zatrzymania ich w areszcie cywilnym, poleciłem, przypadające za utrzymywanie wspomnionego aresztanta, od dnia 19 Października 1841 po dzień 3 Lutego r. b., ogółem za dni 107, licząc, na zasadzie taryfły, ogłoszonej przy rozkazie do Armii z dnia 2 Grudnia 1831 r. Nr. 643., po groszy 10 na dobę, złp. 35 gr. 10, czyli rsr. 5 kop. 35, wypłacić Magistratowi miasta Częstochowy, z funduszów Zarządu Prowianckiego czynnej Armii. Co się zaś tyczy pozostałych rsr. 3 kop. 60, żądanych przez władzę cywilną za drzewo, świece i słomę, — to ponieważ artykuły te w Królestwie Polskiem są wydawane w ogólności na potrzeby wojska na rachunek oddzielnych budżetów oznaczonych summ, polecam JW. Panu wydać zarządzenie, aby wspomniona resztująca należność rubli trzy

суммъ, я предлагаю Вашему Превосходительству сдѣлать распоряженіе, чтобы означенныя деньги, три рубли шестьдесятъ копѣекъ серебромъ, были уплачены Магистрату города Ченстохова изъ суммы, на заготовленіе помянутыхъ припасовъ ежегодно ассигнуемой.

На будущее же время, предписываю принять постояннымъ правиломъ, чтобы вообще за содержаніе военныхъ арестантовъ въ Гражданскомъ вѣдомствѣ, то есть, за пищу, дрова и свѣчи (соломы для арестантовъ не полагается) было требуемо: за пищу по 10-ть грошей отъ Военнаго вѣдомства, а за дрова и свѣчи по 2 грош. отъ Губернскихъ Правленій изъ дровяныхъ суммъ, — всего же по двѣнадцати грошей въ сутки за каждого, подобно тому, какъ на основаніи повелѣнія моего бывшему Главному Директору Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ Царства Польскаго, Генераль-Лейтенанту (нынѣ Генераль отъ Инфантеріи) Головину, отъ 10 Апрѣля 1835 года, за № 954, производится такая плата за время содержанія подъ военнымъ арестомъ лицъ Гражданскаго вѣдомства.

Варшава, 10 Декабря 1842 года.

Генераль-Фельдмаршалъ

(подписано) *Князь Варшавскій, Графъ Паскевичъ Эриванскій.*

№ 5,396.

№ 21.

Распоряженіе о распространеніи строгаго полицейскаго надзора надъ лицами, которыя Уголовными Судами уволены отъ наказанія, по недостатку уликъ.

(7 (19) Августа 1845 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Десятый Департаментъ Правительствующаго Сената на-
шелъ нужнымъ обратить вниманіе всѣхъ Судовъ—Уголовныхъ
и Исправительной Полиціи, чтобы, на основаніи дѣйствующихъ

копеекъ шестѣдзiesiąt, была wypłaconą Magistratowi miasta Częstochowy z funduszu assygnowanego corocznie na przysposobienie tego rodzaju artykułów.

Na przyszłość zaś polecam przyjąć za stałą zasadę, żeby w ogólności za utrzymywanie aresztantów wojskowych w aresztach cywilnych, to jest za życie, drzewo i świece (słomy dla aresztantów nie przeznaczają się), było żądaniem: za życie po groszy 10-ć od władzy wojskowej, a za drzewo i świece po groszy 2 od Rządów Gubernialnych, z funduszy na ten cel wyznaczanych, razem po groszy dwanaście na dobę za każdego, a to podobnie, jak na zasadzie rozkazu mojego, wydanego do b. Dyrektora Głównego Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych Królestwa Polskiego Jenerał-Lejtenanta (obecnie Jenerała Piechoty) Gołowina z dnia 10 Października 1835 r. Nr. 954, uiszczana, bywa także zapłata za czas utrzymywania pod aresztem wojskowym osób zarządu cywilnego.

w Warszawie, dnia 10 Grudnia 1842 r.

Jenerał-Feldmarszałek

(podpisano) *Książę Warszawski, Hrabia Paskiewicz Erywański.*

Nr. 5,396.

№ 21.

Rozporządzenie, zalecające rozciąganie ścisłego nadzoru policyjnego nad uwolnionymi przez Sądy karne od kary, dla braku dowodów.

(d. 7 (19) Sierpnia 1845 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Dziesiąty Departament Rządzącego Senatu uznał potrzebę zwrócić uwagę wszystkich Sądów Kryminalnych i Policji Poprawczej, aby na zasadzie obowiązujących w kraju obu procedur

въ Царствѣ двухъ родовъ уголовного судопроизводства, судебныя рѣшенія, освобождающія, временно, отъ наказанія, провождаемы были полицейской власти по мѣсту жительства, избранному обвиненнымъ, — и, вмѣстѣ съ тѣмъ, предписаль, чтобы Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Коммисія Юстиціи сдѣлали надлежащія по сему предмету распоряженія.

Правительственная Коммисія Юстиціи, сообразивъ § 410 Прусской уголовной ординаціи и § 458 Австрійскаго судопроизводства, предписала Уголовному Суду и Исправительной Полиціи, чтобы въ рѣшеніяхъ своихъ объ освобожденіи обвиненнаго, за недостаткомъ доказательствъ, постановляли опредѣленіе о томъ, предстоитъ ли необходимость передавать его подлежащей полицейской власти, и, въ случаѣ надобности, немедленно распоряжались объ этомъ.

Распоряженіе о передачѣ такихъ лицъ въ вѣдѣніе полиціи слѣдуетъ дѣлать по важнѣйшимъ преступленіямъ, возбуждающимъ опасеніе, что освобожденный можетъ употребить во зло свою свободу, или же по причинившимъ невознаградимые убытки, именно: по нарушенію общественнаго спокойствія и безопасности, поддѣлкѣ монеты и бумажныхъ денегъ, участію въ грабежахъ, обманѣ, поджогѣ, значительномъ воровствѣ и тѣмъ подобныхъ случаяхъ, вредныхъ общему интересу жителей.

Съ своей стороны, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ поручаетъ Губернскому Правленію немедленно предписать Уѣзднымъ Начальникамъ, чтобы всѣ полицейскія власти по городамъ и селеніямъ, въ случаѣ сообщенія имъ означенными Судами рѣшенія объ освобожденіи обвиненнаго, въ вѣдѣніи ихъ состоящаго, отъ заключенія, по недостатку уликъ, обращали на него особенное вниманіе и, если замѣтять обстоятельство, увеличивающее противъ него подозрѣніе по дѣлу, по которому онъ былъ освобожденъ лишь за недостаткомъ уликъ, или подающее надежду къ отысканію причиненнаго убытка, тотчасъ увѣдомляли бы о семъ подлежащіе Суды.

Что касается самаго порядка наблюденія за поступками такихъ лицъ, то въ этомъ отношеніи нѣтъ надобности указывать подлежащимъ властямъ другихъ основаній, кромѣ тѣхъ,

kryminalnych, wyroki tymczasowie obwinionych od kary uwalniające, przesyłane były władzy policyjnej mieszkania obwinionych, i zarazem znalazł potrzebném, aby Kommissye Rządowe Spraw Wewnętrznych, tudzież Sprawiedliwości, stosowne w tym przedmiocie wydały rozporządzenia.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, godząc przepisy § 410-go Ord. Kr. Pruskiej, tudzież 458-go Proced. Austriackiej, wydała do Sądów Kryminalnych i Policyi Poprawczej rozporządzenie, aby przy uwalnianiu obwinionego dla braku dowodów, zaraz obok wyroku stanowiły, czy zachodzi potrzeba komunikować go właściwej władzy policyjnej, a w razie uznania takowej potrzeby, iżby bezzwłocznie to uskuteczniały.

Dopełniać zaś tego powinny w przestępstwach ważniejszych, wzbudzających obawę, iż uwolniony na złe użyć może wolności swojej, albo szkodę niewynagrodzoną rządzącących, a mianowicie: w przestępstwach dotyczących bezpieczeństwa powszechnego kraju i spokojności publicznej, fałszowania monet i papierów takowe zastępujących, rabunków, oszustw, podpalania, znaczniejszych kradzieży i tym podobnych, ogół mieszkańców obchodzących.

Ze swęj strony Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu wydać natychmiast, za pośrednictwem Naczelników Powiatowych, ogólne rozporządzenie, zobowiązujące wszystkie władze policyjne w miastach i gminach wiejskich, iżby w razie zakomunikowania im, przez którykolwiek z Sądów rzeczonych, decyzji uwalniającej dla braku dowodów obwinionego, w obrębie ich administracyi zamieszkałego, zwracały na niego uwagę, i za dostrzeżeniem okoliczności zwiększających przeciw niemu podejrzenie w zarzucie, w którym tylko tymczasowo, dla braku dowodów, został uwolniony, lub dających nadzieję odzyskania szkody zrządzonej, bezzwłocznie o tém Sąd właściwy zawiadamiały.

Co do porządku rozciągania bacności na postępowanie osób wzmiankowanej kategorii, niema potrzeby odmiennęj władzom właściwym miejscowym wskazywać zasady nad tę, jakiej się do-

коихъ придерживались онѣ по надзору надъ лицами, присылаемыми, съ этой цѣлью, въ вѣдѣніе полицейскихъ властей послѣ окончанія срока содержанія въ заключеніи, по судебному рѣшенію. За симъ Губернское Правленіе обязано: правила, изложенныя въ предложеніи Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отъ 27 Января 1819 года, за № 1,378 (*), подробно повторить въ циркулярѣ, который изданъ будетъ по предмету распространенія полицейскаго надзора надъ лицами, увольняемыми по недостатку уликъ, о коихъ полицейскія власти получили увѣдомленія отъ Суда Уголовнаго или Исправительной Полиціи; необходимо разъяснить симъ властямъ дѣйствительную цѣль ихъ наблюденія, т. е. чтобы о всякомъ признакѣ, навлекающемъ подозрѣніе въ повтореніи лицомъ проступка, немедленно увѣдомляли подлежащія судебныя власти.

Тщательное наблюденіе за точнымъ исполненіемъ этихъ правилъ возложить на Уѣздныхъ Начальниковъ, подъ отвѣтственностью, и настоящее распоряженіе объявить посредствомъ Губернскихъ Вѣдомостей.

Варшава, 7 (19) Августа 1845 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,

Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ (подписано) *Стороженко*.

№ 30,127/15,579.

№ 22.

Извлеченіе изъ распоряженія о представленіи списковъ о лицахъ, состоящихъ подъ надзоромъ полиціи.

(29 Іюня (11 Іюля) 1848 года)

Н Гражданскому Губернатору.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, въ предписаніи отъ 18 (30) Іюня сего года, за № 3,682, обратилъ вниманіе, что поли-

(*) Предложеніе это помѣщено выше подъ № 2-мъ.

тадъ трzymano w dozorowaniu indywiduów po wycierpianej karze, za wyrokami sądowemi, pod obserwacyę władzy policyjnej odsyłanych; winien więc Rząd Gubernialny zasady te, z reskryptu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 27 Stycznia 1819 roku Nr. 1,378, (*) powtórzyć w całej rozciągłości w rozporządzeniu ogólném, jakie wydać powinien co do rozciągania baczności policyjnej, nad uwalnianymi dla braku dowodów indywiduami, względem których władze policyjne stosowne od Sądu Kryminalnego lub Policyi Poprawczej otrzymały zawiadomienia; należy jak najwyraźniej dać poznać tymże władzom, cel rozciągać się mającej przez nie baczności, to jest, aby o każdej poszlace, stwierdzającej podejrzenie o czyn obwinionej osobie pierwotnie przypisywany, niezwłocznie właściwą władzę karzącą zawiadamiały.

Staranny dozór nad ścisłością wykonywania tych przepisów, pod odpowiedzialnością, Naczelnikom Powiatów poruczyć i całe rozporządzenie przez dziennik gubernialny ogłosić.

w Warszawie, dnia 7 (19) Sierpnia 1845 roku.

Dyrektor Główny Prezydujący, Tajny Radca, Senator
(podpisano) *Storożenko*.

Nr. 30,127/15,579.

№ 22.

Wyciąg z rozporządzenia, wskazującego zasady do rozciągania dozoru policyjnego, oraz prowadzenia i składania list osób pod tymże zostających.

(d. 29 Czerwca (11 Lipca) 1848 r.)

Do Gubernatora Cywilnego Gubernii N.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMMISSYI RZĄDOWEJ SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Książę Namiestnik Królestwa reskryptem z dnia 18 (30)

(*) Reskrypt ten mieści się wyżej, pod Nr. 2.

цейскія власти весьма слабо наблюдаютъ за состоящими подъ ихъ надзоромъ подозрительными лицами, не смотря на то, что такая безпечность, при настоящихъ обстоятельствахъ, можетъ имѣть вредныя послѣдствія.

Вслѣдствіе сего, Князь Намѣстникъ изволилъ приказать объявить Уѣзднымъ Начальникамъ и Бургомистрамъ, что впредь, за подобные проступки, виновные тотчасъ будутъ удалены отъ службы, и наблюсти за точнымъ исполненіемъ сего приказанія.

Изъ представляемыхъ Губернскими Правленіями въ Правительственную Коммисію, по истеченіи каждаго полугодія, вѣдомостей о лицахъ, состоящихъ подъ надзоромъ полиціи, видно, что въ особо-заведенную контрольную книгу вносятся за-одно всѣ лица, какъ отдаваемые подъ надзоръ полиціи по распоряженіямъ губернскихъ и уѣздныхъ властей, за мало-важные проступки, такъ и преступники, состоящіе подъ надзоромъ на мѣстахъ жительства, послѣ окончанія срока ихъ наказанія по судебнымъ рѣшеніямъ, а также состоящіе подъ наблюденіемъ въ слѣдствіе временныхъ, переходящихъ обстоятельствъ, или отданные подъ особенный надзоръ, по распоряженію Князя Намѣстника, по подозрѣнію въ важныхъ проступкахъ.

Кромѣ того, въ спискахъ состоящихъ подъ надзоромъ полиціи находятся такіа лица, коимъ срокъ оставленія подъ надзоромъ уже давно истекъ.

Въ отклоненіе сего на будущее время, предлагаю Губернатору:

1) Разсмотрѣть тщательно контрольную книгу о состоящихъ подъ надзоромъ и исключивъ изъ оной всѣхъ тѣхъ, коимъ опредѣленный на состояніе подъ надзоромъ срокъ истекъ, остальныхъ раздѣлить по категоріямъ, на слѣдующія отдѣленія:

- a)
- b)
- c) присужденныхъ, по рѣшеніямъ мѣстныхъ Судовъ и По-

Сzerwca r. b. Nr. 3,682 zwrócić raczył uwagę, jak mało władze policyjne dają bacności na indywidua podejrzane, zostające pod dozorem policyjnym, chociaż niedbałość podobna może, w obecnych okolicznościach, bardzo szkodliwe pociągać za sobą następstwa.

W skutek tego, Książę polecił raczył, objawić Naczelnikom Powiatowym i Burmistrzom, iż nadal, za pierwszym podobnym wypadkiem, uchylający będą oddaleni od służby, i wykonania takiego rozkazu przestrzegać.

Ze składanych Kommissyi Rządowej co półroku przez Rządy Gubernialne wykazów osób, pod dozorem policyjnym zostających, daje się widzieć: że do oddzielnie prowadzonej kontroli wciągani są w równym stopniu ludzie, brani pod dozór czasowy za mniejsze wykroczenia, za decyzjami władz gubernialnych i powiatowych, przestępcy po wycierpianej karze na mocy wyroku, oddawani pod dozór w miejscu zamieszkania i dozorowani z powodu czasowych przemijających okoliczności, i nakoniec tacy, którzy przez ściąganie na siebie ważnych podejrzeń, za decyzjami Księcia Namiestnika pod wyłączny dozór zostali oddani.

Obok tego ludzie, oddawani pod dozór na czas ograniczony, są pomieszczani stale na listach, chociaż zakres czasu w decyzji oznaczony już oddawna upłynął.

Dla zaradzenia temu, polecam Gubernatorowi:

1) Istniejącą dotąd kontrolę dozorowanych wziąć pod rozbiór szczegółowy, a wypuściwszy z niej wszystkich takich, którzy na pewną liczbę lat oddani pod dozór zostali, jeżeli już ten zakres czasu upłynął, z pozostałych uformować kategoryczne oddziały następujące:

- a)
- b)
- c) Skazanych wyrokami Sądów krajowych i Audyto-

леваго Аудиторіата, къ оставленію подъ надзоромъ, послѣ окончанія срока ихъ наказанія;

d)

2) Послѣ составленія такихъ категорическихъ вѣдомостей, Губернаторъ поручить, кому слѣдуетъ:

Относительно пункта а,

Относительно пункта б,

Относительно пункта с, поступать по смыслу и статьямъ судебного рѣшенія;

Относительно пункта д,

3) Вѣдомости о лицахъ, состоящихъ подъ надзоромъ полиціи, составляемыя по вышеозначеннымъ категоріямъ, должны быть, по прежнему порядку, представляемы мнѣ чрезъ каждое полугодіе.

4)

5) Препровожденную при семъ, въ копіи, инструкцію о порядкѣ распространенія полицейскаго надзора, изъясненную въ предписаніи Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отъ 27 Января 1819 года, № 1,378/277 (*), привести въ точнѣйшее исполненіе, подъ личною отвѣтственностію Уѣздныхъ Начальниковъ.

6)

Поручая Губернатору наблюсти за точнымъ исполненіемъ настоящаго распоряженія, съ подверженіемъ виновныхъ строгому взысканію, . . . Правительственная Коммисія обязываетъ его: о распоряженіи, какое будетъ сдѣлано по сему предмету, донести Коммисіи во всей подробности.

Варшава, 29 Іюня (11 Іюля) 1848 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,

Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ (подписано) *Стороженко*.

№ 28,107/15,821.

(*) Инструкція эта помѣщена выше подъ № 2-мъ.

ryatu Polowego na dozór policyjny, po wycierpianej karze;

d)

2) Po uformowaniu podobnych wykazów katerycznych, Gubernator poleci:

Co do a,

Co do b,

Co do c, postępować podług brzmienia i określeń wyroku;

Co do d,

3) Wykazy dozorowanych, katerycznie, podług oznaczeń powyższych sporządzane, w dotychczasowym porządku winny być co pół roku mi przedstawiane.

4)

5) Załączając się przy niniejszem w kopii instrukcyę postępowania co do sposobu rozciągania dozoru policyjnego, objętą w rozporządzeniu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 27 Stycznia 1819 r. Nr. 1378/277, (*) wprowadzić w jak najscislejsze wykonanie, i dopilnowanie skutku Naczelnikom Powiatowym, pod ich odpowiedzialnością, zalecić.

6)

Dokładności postępowania w tej mierze Gubernator, pod surową odpowiedzialnością wykraczających, przestrzegać zechce.

Z wykonania niniejszego rozporządzenia, rapport dokładny winien być złożony.

w Warszawie, dnia 29 Czerwca (11 Lipca) 1848 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, Tajna Radca, Senator
(podpisano) *Storozenko*.

Nr. 28,107/15,821.

(*) Instrukcyja ta zamieszczona jest już wyżej pod Nr. 2.

N° 23.

Постановленіе о обязанностяхъ полицейскихъ властей въ случаяхъ отдачи имъ подъ надзоръ какихъ либо лицъ или по судебнымъ приговорамъ, или по распоряженію Правительства.

(17 (29) Августа 1848 года)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства ().*

По Уголовному Уложенію 1825 года, а равно и по вновь введенному въ дѣйствіе Уложенію о наказаніяхъ, хотя и опредѣляются случаи, въ коихъ преступники, по выдержаніи опредѣленнаго по суду наказанія, должны оставаться подъ надзоромъ полиціи, но общаго правила, опредѣляющаго, какимъ порядкомъ надзоръ полицейскій долженъ быть исполняемъ, донынѣ въ административныхъ постановленіяхъ нѣтъ. Отъ этого мѣстная полиція, дѣйствуя не единообразно, по собственному только усмотрѣнію, оказывается, для состоящихъ подъ ея надзоромъ, слишкомъ снисходительною, а иногда и вовсе теряетъ ихъ изъ вида.

Недостатокъ положительныхъ на этотъ предметъ правилъ имѣетъ еще болѣе вредныя послѣдствія для лицъ, подвергаемыхъ главнымъ въ краѣ начальствомъ надзору, по подозрѣнію въ злонамѣренныхъ политическихъ дѣйствіяхъ.

Поэтому, находя необходимымъ издать общія правила, опредѣляющія обязанности полицейскихъ начальствъ въ отношеніи къ лицамъ, подвергнутымъ надзору ихъ, по судебнымъ приговорамъ, или по распоряженіямъ главнаго въ краѣ начальства, за политическія дѣйствія, Намѣстникъ въ Царствѣ предлагаетъ Совѣту Управленія постановить слѣдующія правила:

1) Каждому лицу, состоящему, по судебному приговору, подъ надзоромъ полиціи, дозволяется избрать мѣсто жительства въ той губерніи или уѣздѣ, гдѣ таковое ему дозволено;

(*) Выписка эта препровождена была въ копіяхъ Губернскимъ Правленіямъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ при предписаніи отъ 18 (30) Сентября 1848 г., за № 29428/22844.

N° 23.

Decyzja, wskazująca obowiązki władz policyjnych w przypadkach oddania pod ich nadzór osób, czy to z wyroków sądowych, czy też z rozporządzeń władz krajowych.

(d. 17 (29) Sierpnia 1848 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej ().*

Prawo Kryminalne z roku 1825, równie jak i Kodex kar nowo w wykonanie wprowadzony, oznaczają przypadki, w których przestępcy, po wycierpieniu kary przez Sąd naznaczonej, winni zostawać pod dozorem policyjnym; atoli postanowienia administracyjne nie przepisały dotąd, w jaki sposób nadzór policyjny ma być wykonywanym. Wynikło ztąd, że miejscowa policja, działając niejednostajnie, podług własnego jedynie uznania, okazuje się dla zostających pod jej nadzorem zbyt pobłażająca, a częstokroć zupełnie o nich zapomina. Brak stałych w tym przedmiocie przepisów jeszcze szkodliwsze sprowadza następstwa, gdy idzie o osoby oddane przez zwierzchnią w kraju władzę pod dozór, w skutek podejrzenia o złe zamiary polityczne.

Z tego powodu Namiestnik Królestwa, znajdując koniecznem wydanie ogólnych przepisów, określających obowiązki władz policyjnych w przypadkach oddania pod ich nadzór osób, czy to w skutek wyroków sądowych, czyli też z mocy rozporządzenia zwierzchniej władzy krajowej, z powodu przewinień politycznych, wzywał Radę Administracyjną o rozważenie, czyliby na podobne przypadki nie należało postanowić co następuje:

1) Każdej osobie, zostającej, z mocy wyroku sądowego, pod dozorem policyi, pozwala się wybrać miejsce zamieszkania w tej gubernii lub powiecie, gdzie jej zamieszkanie wzbronionem nie

(*) Wypis ten przesłany został w odpisach, przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rządom Gubernialnym, przy reskrypcie z dnia 18 (30) Września 1848 r. Nr. 29428/22844.

лицамъ же, состоящимъ подъ надзоромъ полиціи за политическія преступленія, полицейскія начальства сами обязаны назначать мѣсто для безотлучнаго жительства.

2) Изъ избраннаго и назначеннаго такимъ образомъ мѣста жительства, состоящій подъ надзоромъ ни подъ какимъ предлогомъ, безъ формальнаго дозволенія отъ полицейскаго начальства, въ вѣдѣніи котораго онъ находится, не долженъ отлучаться.

3) Для удостовѣренія мѣстной полиціи въ томъ, что состоящій подъ надзоромъ точно находится на мѣстѣ, онъ обязанъ одинъ разъ въ день лично являться въ полицію. Люди, подвергнутые надзору по судебнымъ приговорамъ, могутъ быть увольняемы отъ сей обязанности на два и на три дня, если полицейское начальство, по образу ихъ жизни и поведенію, имѣетъ довѣріе, что они не отлучатся самовольно; снискивающихъ же пропитаніе работами позволяется увольнять отъ ежедневной явки и на продолжительнѣйшее время, т. е. на нѣсколько недѣль.

4) Еслибы, независимо отъ личной явки состоящаго подъ надзоромъ, полиція признала нужнымъ по-временамъ удостовѣряться о немъ въ его жилищѣ, то это дозволяется полиціи во всякое время, днемъ и ночью.

5) Полицейскія начальства, въ дозволеніи состоящимъ подъ надзоромъ временныхъ отлучекъ, должны поступать съ осмотрительностію, давая таковыя дозволенія по особымъ билетамъ, съ означеніемъ въ оныхъ, что получившій такой билетъ состоитъ подъ надзоромъ полиціи, и сообщеніемъ о томъ полицейскому начальству, въ вѣдѣніе коего состоящему подъ надзоромъ дозволено отлучиться.

6) Въ случаѣ нарушенія сего, въ чемъ либо, со стороны состоящихъ подъ надзоромъ, или въ случаѣ оказаннаго неповиновенія полицейской власти, въ вѣдѣніи которой они состоятъ, сія послѣдняя имѣетъ право подвергнуть ослушныхъ аресту, и, съ объясненіемъ всего дѣла, донести тотчасъ своему начальству, которое опредѣлитъ мѣру дальнѣйшаго взысканія, по силѣ Уложенія о наказаніяхъ.

7) О всѣхъ лицахъ, состоящихъ подъ полицейскимъ надзоромъ за политическія преступленія, безъ опредѣленія срока,

jest;— osobom zaś zostającym pod dozorem policyi za przewinienia polityczne, sama władza policyjna obowiązana jest naznaczyć miejsce do stałego zamieszkania.

2) Z obranego i naznaczonego tym sposobem miejsca zamieszkania, zostający pod dozorem nie może oddalać się bez formalnego pozwolenia władzy policyjnej, pod której nadzorem zostaje.

3) Dla przekonania policyi miejscowej, że zostający pod nadzorem nie oddala się z miejsca oznaczonego, tenże obowiązany jest stawić się raz na dzień osobiście w policyi.

Osobom oddanym pod dozór za wyrokiem sądowym, może być, w miarę poznania przez władzę policyjną ich sposobu życia i postępowania, dozwołonem przez tęż władzę meldowanie się w policyi co dni 2 lub 3; ludziom zaś utrzymującym się z zarobku, mogą być w tej mierze jeszcze dłuższe terminy naznaczone, a mianowicie kilka-tygodniowe.

4) Jeżeliby, oprócz osobistego stawiania się osoby zostającej pod dozorem, policya uznała potrzebę przekonywać się o jej obecności w jej własnym mieszkaniu, może to uskutecznić w każdym czasie, tak we dnie, jako i w nocy.

5) Przy dozwalaniu osobom, zostającym pod dozorem, oddalenia się z miejsca zamieszkania, władze policyjne postępować winny z ostrożnością, powinny udzielać takowe pozwolenia za osobnymi biletami, wyrażać mającemi, że otrzymujący bilet zostaje pod dozorem, a nadto o każdym takim pozwoleniu uprzedzać winny tę władzę policyjną, pod jurysdykcję której udaje się osoba pod dozorem zostająca.

6) W razie przekroczenia tych przepisów w czemkolwiek bądź ze strony osób zostających pod nadzorem, albo w razie okazania przez nie nieuległości władzy policyjnej, pod której wiedzą zostają, służy jej prawo osadzenia przekraczającego w areszcie, lecz obok tego winna jednocześnie z objaśnieniem całej sprawy donieść o tém swojej władzy zwierzchniej, dla przedsięwzięcia stosownych kroków, celem dalszego postąpienia z przekraczającym, według przepisów Kodexu karnego.

7) Władze policyjne obowiązane są w końcu każdego roku, a mianowicie w miesiącu Listopadzie, przedstawiać listy imienne

полицейскія начальства обязаны представлять, въ концѣ каждаго года, именно въ Ноябрь мѣсяцѣ, въ Варшавѣ и Варшавской губерніи — Варшавскому Военному Генералъ-Губернатору, а въ прочихъ губерніяхъ — Военнымъ Начальникамъ, именныя списки, съ точнымъ объясненіемъ поведенія каждаго, а Варшавскій Военный Генералъ-Губернаторъ и Военные Начальники, о тѣхъ, которые по ихъ соображенію будутъ заслуживать освобожденія отъ дальнѣйшаго надзора, представляютъ Намѣстнику.

8) Постановление это, для точнаго исполненія и руководства, напечатать въ губернскихъ вѣдомостяхъ.

Соглашаясь вполне съ заключеніемъ Намѣстника о необходимости опредѣлить единообразныя правила насчетъ исполненія полицейскаго надзора, — Совѣтъ положили: предложенныя Намѣстникомъ правила принять къ исполненію и сообщить о томъ всѣмъ Управленіямъ, а Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ предписать, сверхъ того, изложенныя выше правила напечатать въ губернскихъ вѣдомостяхъ.

Варшава, 17 (29) Августа 1848 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Лебренъ.*

№ 24,521.

№ 24.

Извлеченіе изъ распоряженія о порядкѣ исполненія правилъ касательно учрежденія полицейскаго надзора.

(12 (24) Ноября 1848 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Отъ 14 (26) Октября сего года, за № 15,976/95,766, Пlockое Губернское Правленіе испрашиваетъ разрѣшенія по слѣдующимъ вопросамъ:

всѣхъ осѣбъ zostających pod nadzorem policyi, за przewi-
nienia polityczne, bez oznaczenia terminu: w Warszawie i gubernii
Warszawskiej — Warszawskiemu Wojennemu Jenerał-Gubernato-
rowi, w innych zaś guberniach — Naczelnikom Wojennym, z dokła-
dném objaśnieniem ich postępowania; a Warszawski Wojenny Je-
nerał-Gubernator i Naczelnicy Wojenni przedstawiać będą Na-
miestnikowi Królestwa tych tylko, których uznają godnymi uwol-
nienia od dalszego nadzoru.

8) Postanowienie w tym celu wydać się mające, obok ścisłego wykonania onego i przyjęcia za zasadę, ma być ogłoszoném przez dzienniki gubernialne.

Rada dzielając w zupełności zdanie Jego Książęcej Mości, co do potrzeby przepisania stałych prawideł, podług których nadzór policyjny nad osobami ma być wykonywany, postanowiła zaprojektowane przez Jego Książęcą Mość w tej mierze przepisy zatwierdzić i zakommunikować takowe wszystkim władzom naczelnym, dla wiadomości i stosownego wykonania, a nadto mieć chciała, izby Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych umieszczenie tychże przepisów w dziennikach gubernialnych zarządziła.

w Warszawie, dnia 17 (29) Sierpnia 1848 roku.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu
(podpisano) *LeBrun.*

Nr. 24,521.

№ 24.

Wyciąg z rozporządzenia, wskazującego bliżej sposób wykonywania przepisów, dotyczących rozciągania dozoru policyjnego, nad osobami takowemu ulegającymi.

(d. 12 (24) Listopada 1848 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Rapportem z d. 14 (26) Października r. b. Nr. 15,976/95,766, Rząd Gubernialny Plocki przedstawił do rozwiązania kwestye następujące:

O aresztach i więziach.

1) составлять ли списки лицъ, состоящихъ подъ надзоромъ полиціи, въ 4-хъ отдѣленіяхъ, согласно указанію 1-го пункта, лит. *a, b, c, d*, предписанія отъ 29 Іюня (11 Іюля) сего года, за № 15,821/28,107;

2) прекращается ли указанное въ 3-мъ пунктѣ того же предписанія представленіе списковъ о сихъ лицахъ по истеченіи каждаго полугодія, а также, должно ли Губернское Правленіе входить, каждые 4 года, съ представленіями въ пользу лицъ, состоящихъ подъ надзоромъ;

3) кому полицейскія власти должны представлять, каждый годъ, въ Ноябрь мѣсяцъ, согласно 7 пункту выписки изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія, списки о лицахъ, отданныхъ подъ надзоръ, и въ какіе сроки; а равно, — какъ 7-мъ пунктомъ выписки изъ сего журнала, представленіе о лицахъ, отданныхъ подъ надзоръ безъ означенія срока, за политическія преступленія, предоставлено Военнымъ Начальникамъ, — то не слѣдуетъ ли представленія по сему предмету, требуемыя 4 ст. предписанія Правительственной Коммисіи, прекратить?

Въ разрѣшеніе такихъ вопросовъ, Правительственная Коммисія даетъ знать, что распоряженіе ея отъ 29 Іюня (11 Іюля) сего года на столько должно быть исполняемо, насколько послѣдующею инструкціею, сообщенною въ выпискѣ изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія, не отмѣнено. На семъ основаніи:

По 1-му вопросу. Вѣдомости о лицахъ, состоящихъ подъ надзоромъ, должны быть составляемы согласно 1-му пункту предписанія Правительственной Коммисіи, за исключеніемъ находящихся подъ надзоромъ за политическіе проступки, безъ означенія срока, о которыхъ вѣдомости слѣдуетъ составлять и представлять порядкомъ, указаннымъ въ 7 пунктѣ выписки изъ журнала.

По 2-му вопросу. Представленіе списковъ о лицахъ, состоящихъ подъ надзоромъ, за исключеніемъ лицъ вышеозначенной категоріи, должно быть исполняемо по смыслу предписанія Правительственной Коммисіи.

Что касается представленій объ увольненіи отъ дальнѣйшаго надзора, то обстоятельство это, въ отношеніи прикосно-

1) czy listy osób, zostających pod dozorem władz policyjnych, winny być formowane w 4 oddziałach, jak punkt 1 pod ustępami *a, b, c, d*, reskryptu z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) r. b. Nr. 15,821/28,107 wskazuje;

2) czy podawanie list tych osób co pół roku, przepisane punktem 3 tegoż reskryptu, już ustaje, i czy wchodzenie co 4 lat z przedstawieniami za osobami oddanemi pod dozór, ma Rząd Gubernialny dopełniać;

3) komu władze policyjne każdego roku, w miesiącu Listopadzie, listy osób pod dozorem zostających, wedle punktu 7-go wypisu z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej podawać mają, i w jakim terminie; niemniej, czy z uwagi, że punktem 7-m wypisu z tegoż protokołu poruczono Naczelnikom Wojskowym czynić przedstawienia za osobami za przewinienia polityczne pod dozór, bez oznaczenia terminu, oddanemi, już tém samém nie ustaje obowiązek czynienia takichże przedstawień, wymaganych art. 4-m rozporządzenia Kommissyi Rządowej.

W rozwiązaniu tych kwestyj, Kommissya Rządowa oświadcza w ogólności, iż rozporządzenie jęj z d. 29 Czerwca (11 Lipca) r. b. o tyle wykonywaném być powinno, o ile późniejszą instrukcją, w wypisie z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej rozwiniętą, zmienione lub uchylone nie zostało; i tak

Co do 1 zapytania Rządu Gubernialnego. Wykazy osób dozorowanych formowane być winny jak punkt 1 rozporządzenia Kommissyi Rządowej przepisuje, z wyłączeniem zostających pod nadzorem za przewinienia polityczne, bez oznaczenia terminu, których wykazy w porządku punktem 7-m wypisu z protokołu przepisany formowane i podawane być winny.

Co do 2. Podawanie list osób, pod dozorem zostających, zawsze z wyłączeniem osób wyżej wzmiankowanej kategorii, ma mieć miejsce stosownie do reskryptu Kommissyi Rządowej.

Co się zaś tycze przedstawień o uwolnienie od dalszego dozoru, gdy kwestya w tej mierze co do

венныхъ къ политическимъ дѣламъ, разрѣшаемо будетъ властями, указанными въ 7 пунктѣ выписки изъ журнала; увольненіе же прочихъ лицъ изъ подъ надзора будетъ зависѣть только отъ властей, которыми оный установленъ. За симъ Губернское Правленіе должно принять за правило, какъ разсмотрѣніе, въ установленномъ порядкѣ, правъ на увольненіе, какія лица сіи, могутъ имѣть, такъ и принятіе къ тому надлежащихъ мѣръ. Изъ сего слѣдуетъ, что Правительственной Коммисіи должно представлять только о лицахъ, надъ коими учрежденъ надзоръ по ея распоряженію.

По 3-му вопросу. Самое содержаніе 7-го пункта выписки изъ журнала и два предыдущія объясненія достаточно отвѣчаютъ на настоящій вопросъ.

Варшава, 12 (24) Ноября 1848 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ (подписано) *Стороженко*.

№ 28,400/49,909.

№ 25.

Распоряженіе о томъ, чтобы для предупрежденія побѣга полицейскихъ арестантовъ, отдаваемыхъ на излеченіе въ ближайшія гражданскія больницы, одновременно наряжаемы были стражники для примотра за ними, съ производствомъ имъ за сіе платы изъ транспортныхъ суммъ.

(3 (15) Декабря 1849 года.)

(Напечатано въ Сборникѣ административныхъ постановленій Царства Польскаго, по вѣдомству Внутреннихъ Дѣлъ, часть III о благотворительныхъ заведеніяхъ, томъ I, стр. 360.)

osób politycznie skompromitowanych rozstrzyganą będzie przez władze w punkcie 7-m wypisu z protokołu wskazane; co zaś do zostających pod dozorem innych kategorii, uwolnienie od dozoru zależy tylko może od tej władzy, która takowy postanowiła; Rząd Gubernialny więc przyjmie za zasadę rozpoznawanie w właściwym porządku praw do uwolnienia, jakie osoby zostające pod dozorem mieć mogą, i przedsiębranie w tym celu stosownych kroków; zkaż wynika, iż o takich tylko osobach czynić należy przedstawienia do Kommissyi Rządowej, nad którymi dozór też Kommissya Rządowa postanowiła.

Co do 3. Sama osnowa punktu 7-go wypisu z protokołu i dwa poprzednie objaśnienia dają dostateczną odpowiedź na kwestyę w tym punkcie zawartą.

w Warszawie, dnia 12 (24) Listopada 1848 roku.

Dyrektor Główny Prezydujący, Tajny Radca, Senator
(podpisano) *Storożenko*.

Nr. 28,400/49,909.

№ 25.

Rozporządzenie zalecające, aby dla zapobieżenia ucieczce aresztantów policyjnych, oddawanych na kuracyę do najbliższych szpitali cywilnych, jednocześnie była dodawana straż do ich pilnowania, za opłatą z funduszów transportowych.

(d. 3 (15) Grudnia 1849 roku.)

(Mieści się w Zbiorze przepisów administracyjnych Królestwa Polskiego, Wydziału Spraw Wewnętrznych, Części III-jej, pod tytułem „Zakłady dobroczynne“ w tomie I-m, strona 361.)

N° 26.

Отзывъ, объясняющій, что полицейскіе аресты, какъ содержимые изъ городскихъ суммъ и служащіе для временнаго помѣщенія лицъ за маловажные проступки, остаются въ завѣдываніи Административнаго Отдѣленія.

(13 (25) Августа 1851 года.)

Въ Отдѣленіе Промышленности и Художествъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ дополненіе къ отзыву своему отъ 20 Іюня (2 Іюля) текущаго года, за № 22,116, относительно передачи полицейскихъ арестовъ въ вѣдѣніе Отдѣленія Промышленности, Отдѣленіе Общей Администраціи имѣетъ честь сообщить мнѣніе по сему предмету Контрольной и Счетной Экспедиціи, присовокупляя съ своей стороны, что такъ какъ полицейскій арестъ въ г. Варшавѣ, по приведеннымъ Экспедиціе даннымъ и по существу своему, есть не что иное, какъ detenціонный арестъ, а заведенія этого рода уже давно состоятъ въ вѣдѣніи Отдѣленія Промышленности, то къ оставленію сего ареста подъ вѣдомствомъ онаго Административное Отдѣленіе не находитъ никакихъ препятствій; что же касается прочихъ полицейскихъ арестовъ, то какъ таковыя содержатся изъ городскихъ суммъ и служатъ только для временнаго помѣщенія лицъ, задержанныхъ за маловажные проступки, которыя, въ случаѣ важнѣйшихъ преступленій, сопряженныхъ съ болѣе строгимъ наказаніемъ, немедленно передаются подлежащимъ судебнымъ мѣстамъ, то, по мнѣнію Административнаго Отдѣленія, которое раздѣляетъ Контрольная и Счетная Экспедиція, полицейскіе аресты должны остаться по прежнему и на будущее время въ вѣдѣніи сего Отдѣленія, которому принадлежитъ непосредственное распоряженіе городскими суммами.

Варшава, 13 (25) Августа 1851 года.

Управляющій Отдѣленіемъ, Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Сковронскій.*

№ 11,387/22,116.

N° 26.

Оdezwa objaśniająca, że areszta policyjne, jako utrzymywane z funduszów kass miejskich, służące do chwilowego pomieszczenia osób za pomniejsze przewinienia, zostają pod zarządem Wydziału Administracyjnego.

(d. 13 (25) Sierpnia 1851 roku.)

Do Wydziału Przemysłu i Kunsztów.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W dalszym ciągu odezwy swęj z dnia 20 Czerwca (2 Lipca) roku bieżącego Nr. 22,116, w przedmiocie oddania aresztów policyjnych w Królestwie pod Zarząd Wydziału Przemysłu, Wydział Administracyi Ogólnej ma honor zakommunikować opinię w tęg mierze Biura Kontrolli i Rachunkowości, z tęg z swęj strony nadmienieniem, iż gdy areszt policyjny w Warszawie, wedle dowodów przez Biuro Kontrolli przywiedzionych, z natury swęj niczém inném nie jest jak aresztem deteneyjnym, a podobnego rodzaju areszta już od dawna zostają pod zarządem Wydziału Przemysłu; przeciw należeniu przeto aresztu tego do jego zarządu, Wydział Administracyi nie upatruje żadnych przeszkód; — że zaś inne areszta policyjne utrzymywane są z funduszów kass miejskich, i służą tylko do chwilowego pomieszczenia osób za pomniejsze przewinienia przytrzymanych, które jeśli ulegają karze za ważniejsze przestępstwo, zaraz odsyłane bywają do właściwych Sądów; zdaniem przeto jest Wydziału, które podziela i Biuro Rachuby, że areszta policyjne, jak to dotąd miało miejsce, i nadal pozostać winny pod zarządem tego Wydziału, do którego bezpośrednio szafunek funduszów kass miejskich należy.

w Warszawie, dnia 13 (25) Sierpnia 1851 roku.

Zarządzający Wydziałem, Radca Stanu
(podpisano) *Skowronski.*

Nr. 11,387/22,116.

N° 27.

Извлечение изъ Высочайшаго указа объ устройствѣ сельскихъ гминъ, указывающее власть и обязанности Гминныхъ Войтовъ и Солтысовъ по дѣламъ полицейскимъ, а именно касательно арестованія лицъ и жителей и назначенія полицейскихъ наказаній.

(19 Февраля (2 Марта) 1864 года.)

Божіею Милостію
МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II,

ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКІЙ, ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ,
Великій Князь Финляндскій,
и проч., и проч., и проч.

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ подданнымъ Нашимъ въ Царствѣ Польскомъ:

.....
... трехлѣтній опытъ въ Имперіи доказалъ пользу допущенія крестьянъ къ участию въ дѣлахъ сельскаго управленія. Мы не сомнѣваемся, что и польскіе крестьяне, въ нынѣшнихъ смутныхъ обстоятельствахъ обнаружившіе свой здравый смыслъ и свое уваженіе къ законной власти, оправдаютъ Нане къ нимъ довѣріе.

Принявъ все сіе во вниманіе, Мы признали за благо издать нынѣ законъ о гминномъ устройствѣ и вслѣдствіе сего постановили и постановляемъ:

С) О гминномъ войтѣ.

Ст. 23.

Вѣдомству гминнаго войта подлежатъ всѣ безъ исключенія лица, проживающія, какъ въ деревняхъ и колоніяхъ той гмины, такъ и въ фольваркахъ, мызахъ и всѣхъ безъ изыятія обывательскихъ домахъ, къ гминѣ принадлежащихъ.

Ст. 24.

Гминный войтъ обязанъ, въ предѣлахъ своей гмины:

По дѣламъ полицейскимъ:

a)

b) заботиться о соблюденіи порядка въ общественныхъ мѣстахъ и о безопасности лицъ и имущества, а также, въ слу-

N° 27.

Wyciąg z Ukazu o urządzeniu gmin wiejskich, wskazujący attribucye i obowiązki Wójtów gmin i Sołtysów, pod względem policyjnym, co do aresztowania osób i mieszkańców i wymierzania kar policyjnych.

(d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r.)

z BOŻEJ ŁASKI

MY, ALEXANDER II-gi,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECZ ROSSYJ, KRÓL POLSKI,

WIELKI KSIĄŻE FINLANDZKI,

etc., etc., etc.

Objawiamy wszystkim Naszym wiernym poddanym w Królestwie Polskiem:

Trzechletnie doświadczenie w Cesarstwie przekonało, o użyteczności przypuszczenia włościan do udziału w sprawach wiejskiej administracji. Niewątpimy, że włościanie polscy, objawwszy w teraźniejszych smutnych okolicznościach właściwy sobie zdrowy rozsądek i poszanowanie swe dla prawej władzy, usprawiedliwią i nadal NASZE w nich zaufanie.

Biorąc to wszystko na uwagę, uznaliśmy właściwem wydać obecne prawo o urządzeniu gmin, i wskutek tego Postanowiliśmy i Stanowimy:

C) O Wójtach gminy.

§ 23.

Władza Wójta rozciąga się na wszystkie w ogóle w obrębie gminy przebywające osoby po wsiach, koloniach i folwarkach, dworach dziedziców i wszelkich innych, bez wyłączenia, domach obywatelskich w gminie położonych.

§ 24.

Wójt gminy w obrębie jej jest obowiązany:

Pod względem policyjnym:

a)

b) czuwać troskliwie nad utrzymaniem porządku w miejscach publicznych i nad bezpieczeństwem osób i własności; w przypadku

чаѣ нарушенія порядка и безопасности, принимать мѣры для немедленнаго ихъ возстановленія, впредь до распоряженія уѣздной полиціи;

e) предотвращать нищенство, задерживать бродягъ, бѣглыхъ и военныхъ дезертировъ, и представлять ихъ полицейскому начальству;

d) немедленно доносить начальству о самовольно отлучившихся изъ гмины, а также, о преступленіяхъ и безпорядкахъ случившихся въ гминѣ;

e)

f)

g) принимать предписанныя полицейскія мѣры: къ предупрежденію всякаго рода преступленій и проступковъ; а въ случаѣ совершенія оныхъ, охранять слѣды сдѣланнаго преступленія, открывать и задерживать виновныхъ и представлять ихъ на дальнѣйшее распоряженіе начальства;

h) приводить въ исполненіе, въ предписанныхъ закономъ случаяхъ, приговоры гминнаго суда и общихъ судебныхъ мѣстъ, а равно всякаго рода экзекуціонныя взысканія;

i) . . . а равно имѣть наблюденіе за храненіемъ на складахъ найденныхъ въ гминѣ, или отобранныхъ отъ подозрительныхъ лицъ вещей, оружія и т. п.

Ст. 27.

За маловажные полицейскіе проступки, совершенные лицами, гминному войту на основаніи 23-й ст. подвѣдомственными, гминный войтъ можетъ собственною властію подвергать виновныхъ аресту на время до двухъ дней или денежному штрафу, до одного рубля серебромъ, лица же, не имѣющія средствъ заплатить вышесказанный штрафъ, онъ можетъ назначать на общественныя работы на время до двухъ дней, не примѣняя впрочемъ сей послѣдней мѣры къ лицамъ, изъятымъ по закону отъ сего рода взысканія.

Ст. 28.

Гминные Войты имѣютъ право: требовать предъявленія законныхъ видовъ отъ проѣзжающихъ и отъ временно въ гминѣ проживающихъ, призывать къ явкѣ въ гминное управленіе каждаго изъ жителей гмины, а также дѣлать, въ присутствіи

заъ нарушения порядка и безопасности, предпріимать заараче сродки, dla niezwлочного ихъ przywrócenia, zanim powiatowa policja stosowne z swęj strony rozporządzenia uczyni;

e) zapobiegać żebractwu, przytrzymywać włóczęgów, zbiegów i dezertérów wojskowych, i dostawiać ich policyjnej zwierzchności;

d) donosić natychmiast zwierzchności o samowolnych wydaniach się z gminy i o wszelkich popełnianych w gminie przestępstwach i nieporządkach;

e)

f)

g) przedsiębrać wszelkie nakazane policyjne środki, zapobiegające wszelkiego rodzaju przestępstwom i wykroczeniom, a w razie ich popełnienia, zabezpieczyć ślady przestępstwa, dochodzić i zatrzymywać winowajców, oraz dostawiać ich zwierzchności, do dalszego z nimi postąpienia;

h) wykonywać, w przepisanych prawem wypadkach, wyroki Sądu gminnego i innych władz sądowych, oraz exekwować wszelkiego rodzaju należytosci;

i) oraz mieć nadzór nad bezpiecznym przechowaniem znalezionych w gminie, lub odebranych od osób podejrzanych efektów, broni i t. p.

Art. 27.

Za mniej ważne policyjne wykroczenia, popełnione przez osoby, władzy Wójta gminy na zasadzie artykułu 23-go podległe, Wójtowi gminy służy władza ukarania winnych najwyżej dwudniowym aresztem, lub karą pieniężną, jednego rubla srebrem nie przynoszącą. Niebędących w możności uiścić się z nałożonej na nich pieniężnej kary, Wójt gminy może skazać nie na dłuższą jak na dwudniową publiczną robotę; nie rozciągając wszakże tego ostatniego środka do osób, z pod tego rodzaju ukarania według przepisów prawa wyjętych.

Art. 28.

Wójei gmin mają prawo: żądać okazania sobie legalnych świadectw od osób przejeżdżających i czasowo w gminie przebywających, przywoływać do stawienia się w Urzędzie wójtowskim każdego mieszkańca gminy, i odbywać rewizye po domach i zabu-

двухъ лавниковъ или солтысовъ, осмотры въ частныхъ домахъ и строеніяхъ.

D) *О солтысахъ.*

Ст. 32.

Власть солтыса, какъ помощника гминнаго войта, простирается на всѣхъ жителей гмины; въ особенности же, простирается она на жителей той деревни или колоніи, которою онъ избранъ. Ослушаніе или сопротивленіе законнымъ распоряженіямъ солтыса, подвергаетъ виновныхъ наказанію наравнѣ съ неповиновеніемъ гминному войту.

Ст. 36.

За маловажные полицейскіе проступки, совершенные крестьянами того сельскаго общества, которымъ избранъ солтысъ, онъ можетъ подвергать виновныхъ взысканіямъ въ тѣхъ же размѣрахъ, какъ сіе предоставлено статьею 27-ю гминному войту.

Ст. 37.

Солтысъ обязанъ, при исполненіи дѣлъ особой важности, именно: при производствѣ личныхъ взысканій, какъ полицейскихъ, такъ и налагаемыхъ судомъ, при всякомъ обыскѣ въ крестьянскомъ домѣ или строеніи, при всякомъ задержаніи или взятіи подъ арестъ, а равно при предварительномъ дознаніи по проступкамъ и преступленіямъ, непременно приглашать двухъ свидѣтелей, преимущественно изъ числа домохозяевъ той деревни. Въ случаѣ малолюдства сельскаго общества, или когда въ селеніи остается на лицо мало крестьянъ, солтысу дозволяется требовать на сей предметъ свидѣтелей изъ ближайшихъ селеній той же гмины.

Ст. 112.

Исполненіе настоящаго указа, который долженъ быть неотложно внесенъ въ Дневникъ Законовъ поручается Намѣстнику и Учредительному Комитету въ Царствѣ, а также другимъ вѣдомствамъ, по принадлежности.

Данъ въ С.-Петербургѣ, Февраля 19 (Марта 2) дня 1864 года.

(подписано) „АЛЕКСАНДРЪ.“

Контрасигнировалъ: За Министра Статсъ-Секретаря,
Товарищъ Министра В. Платоновъ.

dowaniach prywatnych; w przytomności zawsze dwóch ławników lub sołtysów.

D) *O Sołtysach.*

Art. 32.

Władza Sołtysa, jako Pomocnika Wójta gminy, rozciąga się na wszystkich mieszkańców gminy, w szczególności zaś na mieszkańców tej wioski lub kolonii, która go obrała. Nieposłuszeństwo i opór Sołtysowi, pociąga za sobą tę samą karę, jakiej ulegają nieposłuszni i opierający się Wójtowi gminy.

Art. 36.

Za mniej ważne policyjne wykroczenia, popełnione przez włóścian gromady, która go Sołtysem obrała, służy mu prawo ukarać winnych w sposób jak to Wójtowi gminy według art. 27-go jest dozwolone.

Art. 37.

Sołtys odbywający ważniejsze czynności, jako to: ściąganie kar policyjnych lub sądowych, rewizye w domach lub zabudowaniach włóściańskich, oraz ilekroć znajdzie się w konieczności przytrzymania lub aresztowania kogo, jak niemniej w czasie początkowego dochodzenia popełnionych przestępstw lub wykroczeń, winien koniecznie powołać dwóch świadków, głównie z pomiędzy gospodarzy miejscowych wybranych. W razach tylko zbyt małej ludności miejscowej, lub gdyby we wsi zbyt mało znajdowało się włóścian obecnych, wolno sołtysowi zawezwać na świadków mieszkańców innych najbliższych wiosek téjże samej gminy.

Art. 112.

Wykonanie niniejszego ukazu, który w Dzienniku Praw niezwłocznie zamieszczonym być ma, Namiestnikowi i Urządzącemu Komitetowi w Królestwie, oraz innym władzom, w czém do której należy, poruczonem zostaje.

Dan w St. Petersburgu, dnia 19 Lutego (2 Marca) 1864 r.

(podpisano) „АЛЕКСАНДРЪ.“

przez CESARZA i KRÓLA,

Minister Sekretarz Stanu, w zastępstwie, Towarzysz Ministra

(podpisano) W. Platonow.

N° 28.

Извлечение изъ Высочайше утвержденного Положения о Земской стражѣ въ Царствѣ Польскомъ, касательно передачи обязанностей по части исполнительной полиціи съ Бургомистровъ на старшихъ стражниковъ.

(19 (31) Декабря 1866 года.)

Ст. 21.

Обязанности по части исполнительной полиціи, которыя до сего времени исполнялись Бургомистрами, возлагаются непосредственно на старшихъ стражниковъ, имѣющихъ пребываніе въ городахъ или мѣстечкахъ, но при семъ имъ строго воспрещается вмѣшательство въ хозяйственныя и административныя дѣла городовъ и мѣстечекъ, какъ остающіяся въ завѣдываніи Бургомистровъ.

Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго (подписано) *Князь Павелъ Гагаринъ.*

N° 28.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej Ustawy o Straży Ziemskiej w Królestwie Polskiem, dotyczący przelania obowiązków policyi wykonawczej z Burmistrzów na Strażników starszych.

(d. 19. (31) Grudnia 1866 r.)

Art. 21.

Obowiązki policyi wykonawczej, spełniane dotąd przez Burmistrzów, wkládają się bezpośrednio na Strażników starszych, znajdujących się w miastach lub miasteczkach; wszakże surowo im się zabrania mieszania się do interesów ekonomicznych i administracyjnych miast i miasteczek, jako należących do attrbyucyj Burmistrzów.

Prezydujący w Komitecie do spraw Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Xiąże Paweł Gagaryn.*

ОТДѢЛЪ II.

О ДЕТЕНЦИОННЫХЪ АРЕСТАХЪ.

А) О ДЕТЕНЦИОННЫХЪ АРЕСТАХЪ ВООБЩЕ, О ВНУТРЕННЕМЪ ИХЪ УСТРОЙСТВѢ И НАДЗОРѢ ЗА АРЕСТАНТАМИ.

№ 1.

Распоряженіе, при которомъ препровождена къ руководству инструкция для detenционныхъ арестовъ при судахъ простой полиціи, съ предписаніемъ о составленіи штатовъ для сказанныхъ арестовъ.

(29 Апрѣля 1829 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Препроводя при семъ составленную по соглашенію съ судебною властью Инструкцію, для арестовъ при Судахъ Простой Полиціи, Правительственная Коммисія предписываетъ N Воеводской Коммисіи сообщить оную кому слѣдуетъ для исполненія, и вмѣстѣ съ тѣмъ, въ видахъ введенія порядка въ счетахъ и однообразія въ содержаніи этого рода арестовъ, распорядиться о составленіи штатовъ для сказанныхъ арестовъ и ввести таковыя въ дѣйствіе.

Варшава, 29 Апрѣля 1829 года.

За Министра Предсѣдательствующаго

(подписано) *Суминскій.*

№ 895.

Приложеніе къ № 1-му.

Инструкция объ исправномъ и однообразномъ содержаніи арестовъ при судахъ простой полиціи.

Многочратно замѣченныя въ полицейскихъ арестахъ не-

DZIAŁ II.

O ARESZTACH DETENCYJNYCH.

A) O ARESZTACH DETENCYJNYCH W OGÓLNOŚCI, ICH WEWNĘTRZNYM URZĄDZENIU I KONTROLI NAD ARESZTANTAMI.

N° 1.

Rozporządzenie, przy którym przesłano do wykonywania Instrukcyę dla aresztów detencyjnych przy Sądach Policyi Prostej, z poleceniem ułożenia etatów dla tych aresztów.

(d. 29 Kwietnia 1829 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Sporządzoną, za porozumieniem się z władzą sądową, instrukcyę dla aresztów przy Sądach Policyi Prostej przesyła w załączeniu Kommissya Rządowa Kommissyi Wojewódzkiej N, polecając, aby takową komu wypada do wykonania podała, niemniej, iżby dla porządku w rachunku i jednostajności w utrzymaniu tego rodzaju aresztów, nakazała Kommissya Wojewódzka ułożenie etatów dla wspomnianych aresztów i takowe przy aresztach zaprowadziła.

w Warszawie, dnia 29 Kwietnia 1829 r.

Za Ministra Prezydującego, (podpisano) *Sumiński.*

Nr. 895.

Annex do Nr. 1-go.

INSTRUKCYA WZGLĘDEM PORZĄDKU I JEDNOSTAJNEGO UTRZYMYWANIA ARESZTÓW POLICYI PROSTEJ.

Liczne wydarzenia, jakie w aresztach policyjnych doświad-

O aresztach i więzie.

исправности, какъ-то: слабый присмотръ или злоупотребленія заставляютъ предполагать, что эти аресты не содержатся въ надлежащемъ порядкѣ и подѣ соотвѣтственнымъ надзоромъ; посему поводу Правительственная Коммисія признала нужнымъ предписать Бургомистрамъ и Президентамъ, имѣющимъ надзоръ за этими арестами, слѣдующія подробныя правила:

Въ отношеніи помѣщенія.

Ст. 1.

Согласно существующимъ постановленіямъ, помѣщеніе подѣ аресты при Судахъ Простой Полиціи въ уѣздныхъ городахъ должно быть отведено административною властью, которая вмѣстѣ съ тѣмъ обязана заботиться о содержаніи онаго въ исправномъ состояніи.

Ст. 2.

Помѣщеніе это должно состоять по крайней мѣрѣ изъ двухъ комнатъ, для раздѣленія арестантовъ по степени ихъ виновности.

Ст. 3.

Арестъ долженъ непременно помѣщаться въ каменномъ зданіи, а въ случаѣ совершенной невозможности пріискать подобное помѣщеніе, онъ долженъ быть по крайней мѣрѣ внутри вымазанъ глиною и оштукатуренъ.

Ст. 4.

Въ этомъ помѣщеніи окна должны быть по возможности самыхъ меньшихъ размѣровъ, такъ, чтобы человекъ не могъ выйдѣть чрезъ оныя; ихъ можетъ быть нѣсколько для постоянного провѣтриванія свѣжимъ воздухомъ. Кроме того, слѣдуетъ снабдить окна желѣзными рѣшетками, глубоко вдѣланными въ стѣну, при чемъ толщина каждой полосы должна быть не менѣе двухъ дюймовъ. Двери въ каждомъ арестѣ должны быть желѣзныя, въ случаѣ же невозможности, дубовыя, окованныя крестообразно крѣпкими желѣзными полосами и снабженныя толстыми, прочными желѣзными петлями, крючья которыхъ обращены одинъ противъ другаго; замки должны быть вдѣланы въ дверь со стороны корридора, съ внутреннею при нихъ задвижкою. Ни въ одномъ арестѣ болѣе одной двери находиться не должно. Печь въ арестантской комнатѣ можетъ быть

чае се дая, jako to: niedokładność stróżowania, lub nadużycia, prowadzą za sobą domniemanie, iż takowe areszta nie są przyzwyczajone utrzymywane i dozorowane, czém Kommissya Rządowa powodowana, uznała potrzebę Burmistrzom i Prezydentom, dozór nad aresztami takimi mającym, wskazać następujące szczegółowe przepisy:

Co do lokalu.

Art. 1.

Stosownie do trwających ustaw, lokal w miastach powiatowych, na areszta Sądów Policji Prostej, dostarczonym być powinien przez władzę administracyjną, która razem o utrzymanie jego w dobrym stanie starać się jest obowiązana.

Art. 2.

Lokal ten składać się powinien najmniej z dwóch izb, dla oddzielenia aresztantów podług stopni przewinienia.

Art. 3.

Lokal ten powinien być koniecznie murowanym, w razie zupełnej niemożności, przynajmniej wewnątrz gliną wyszabrowany i wytynkowany.

Art. 4.

W lokalu tym okna powinny być, ile możność dozwoli, najmniejsze, tak, aby człowiek przez nie wycisnąć się nie mógł, może ich być kilka, dla zapewnienia świeżego powietrza, oprócz tego, okna należy opatrzyć kratami żelaznemi, głęboko w ścianę wpuszczonemi, a przynajmniej dwa cale w jednym przecie grubemi. Drzwi w każdym więzieniu żelazne znajdować się powinny, a w razie niemożności, dębowe, prętami żelaznemi na krzyż przyzwyczajone okute; zawiasy żelazne, grube, mocne, przeciw sobie hakami obrócone i zamki we drzwi wpuszczane, na korytarz wypuszczane i wydane, z krytym szufrygłem przy tychże drzwiach znajdować się mają. W żadnym zaś więzieniu więcej nad jedne drzwi znajdować się niepo-

кирпичная, и должна быть обведена рѣшеткою, крѣпко прикованною къ полу, чтобы воспрепятствовать побѣгу арестантовъ чрезъ печь. Каминъ въ арестантской комнатѣ не могутъ быть устраиваемы ни подъ какимъ предлогомъ. Въ арестантскихъ комнатахъ, ежели сіе дозволять средства, вмѣсто досчатой настилки долженъ быть сдѣланъ полъ изъ кирпича или камня, или же изъ крѣпкихъ дубовыхъ брусевъ; потолокъ также долженъ быть сдѣланъ изъ брусевъ, крѣпко сплоченныхъ между собою, въ деревянныхъ штукатуренныхъ помѣщеніяхъ, въ каменныхъ же долженъ быть устроенъ сводъ. Въ дверяхъ должно быть сдѣлано спереди малое круглое подѣмное окошко, имѣющее въ окружности 4 дюйма, для того, чтобы чрезъ запертую дверь можно было имѣть наблюдение за арестантами.

Ст. 5.

Арестантская комната, въ которой могло бы помѣщаться четыре арестанта, не должна быть больше шести локтей въ длину и столько же въ ширину; одна печь должна согрѣвать двѣ комнаты.

Ст. 6.

Арестантскія комнаты не могутъ имѣть между собою никакого сообщенія, но входъ въ каждую изъ нихъ долженъ быть устроенъ изъ коридора, или же изъ сѣней.

Ст. 7.

Въ арестантской комнатѣ должна находиться скамья для сна, или такъ называемыя нары, изъ досокъ, на ножкахъ вышиною отъ одной до двухъ съ половиною четвертей локтя, шириною отъ стѣны до стѣны, и три локтя длиною, устроенныя такимъ образомъ, чтобы у изголовья были выше на полторы четверти локтя нежели въ ногахъ, въ ногахъ же, какъ выше сказано, вышиною въ одну четверть.

Ст. 8.

На этихъ нарахъ должны находиться сѣнники, набитые свѣжею соломой, служащіе только для сна, на которыхъ днемъ арестанты лежать не должны.

Ст. 9.

Кромѣ того, въ арестантской комнатѣ должны находиться кувшинъ съ водою и деревянная кружка для питья, сосудъ для естественныхъ испражнений, плевальникъ, а также поло-

винны. Печь въ избу вѣзненную быть можетъ цегланая, который ма быть крата обвѣдзены и до подлоги мочно прыкуты, абы прызъ пецъ нецзкъ затамоваѣ. Коминъ въ избу вѣзненную, подъ жаднымъ позоремъ мѣсца мѣѣ не мѣзъ; въ избахъ вѣзненныхъ, жезли мѣзносѣ дозволѣ, въ мѣсцѣ подлоги, повинна быѣ посадзка зъ цеглы луб камѣни, албо наконѣцъ зъ бали мочныхъ дѣбовыхъ; пулапъ такозъ зъ бали мочно попрзыбѣяныхъ въ лѣкалахъ древнѣяныхъ шабровяныхъ, а sklepiecie въ муrowanychъ данѣмъ быѣ повинно; въ дрзвѣяхъ на frontъ данѣ быѣ мажъ малѣ окѣнка засуwane, мажъ 4 cale obwodu, okraglѣ, абы прызъ дрзвѣ замкнѣте мѣзна даѣ baczenie на аresztantѣw.

Art. 5.

Izba aresztu nie powinna byѣ obszerniejszѣ jakъ łokci sześci wzdлuзъ i tyleзъ wъ szerzъ, wъ kтѣrѣjby czterechъ aresztantѣwъ mieściѣ siѣ mogłѣ, jeden pецъ ogrzewaѣ powinienъ dwie izby.

Art. 6.

Izby aresztu nie mogѣ mieѣ zъ sobѣ komunikacyi, lecz wszyskie frontъ na korytarzъ lub siѣnъ mieѣ повинны.

Art. 7.

Wъ izbie aresztu powinienъ byѣ tapezanъ czyli takъ zwany do sypѣiania pokлadъ zъ desekъ, na palikachъ, odъ ѣwierci до pѣłtrzeciej ѣwierci łokcia wysokichъ, szeroki odъ ścianъ до ścianъ, a dлugi trzy łokcie, urzѣdzony заsъ wъ sposobie takimъ, абы wъ głѣwachъ byѣ wyзszymъ o pѣłtory ѣwierci łokcia jakъ wъ nogachъ, a wъ nogachъ jakъ wyзѣjъ powiedziano ѣwierѣ jednѣ.

Art. 8.

Na pokлadzie tymъ znajdowaѣ siѣ повинны sienniki, słѣma swѣжѣя wysłane, a sлужаѣ do sypѣiania, na kтѣrychъ wъ dzieѣnъ aresztanci lezeѣ nie повинни.

Art. 9.

Oprѣczъ tego wъ izbie aresztu znajdowaѣ siѣ повинна konewka zъ wodѣ i kubekъ drewnѣяny do pѣcia, szafelъ do potrzebъ naturalnychъ, spluwaczka, orazъ rѣcznikъ płѣcienny i grzebѣnъ. Lokale прыczѣjъ

тенце и гребень. Впрочемъ такіа помѣщенія должны служить только для лицъ болѣе подозрительныхъ и неблагонадежныхъ, лица же извѣстныя и менѣе подозрительныя должны, по усмотрѣнію Суда, быть помѣщаемы въ болѣе удобныхъ комнатахъ.

О надзорѣ за арестантами.

Ст. 10.

Надзоръ за арестантами и арестами лежитъ на обязанности мѣстнаго Бургомистра, который отвѣтствуетъ за всякое въ этомъ отношеніи упущеніе.

Ст. 11.

Когда изъ Суда Полиціи Простой будетъ доставленъ къ Бургомистру арестантъ, то онъ долженъ по требованію Суда принять его и, согласно тому же требованію, въ которомъ должно быть ясно сказано, какъ слѣдуетъ содержать арестанта, отдать его подъ стражу.

Ст. 12.

Не смотря на то, что арестантъ подвергнутъ былъ уже ревизіи въ Судѣ, Бургомистръ, принимая его, долженъ вторично осмотрѣть и обыскать его, для удостовѣренія, не имѣетъ ли онъ при себѣ какихъ либо орудій, денегъ или вещей, и, по сдѣланномъ обыскѣ, запереть его въ назначенной для него комнатѣ.

Ст. 13.

Арестантская комната должна быть всегда заперта на замокъ, ключъ же отъ этой комнаты долженъ находиться у лица, имѣющаго надзоръ за карауломъ.

Ст. 14.

Арестантъ не можетъ быть выпускаемъ изъ комнаты, за исключеніемъ только, когда онъ отправляется въ Судъ для допроса, или на дворъ для естественной надобности, и то только днемъ, ночью же у него долженъ находиться накрытый сосудъ, который съ наступленіемъ дня долженъ быть убираться изъ комнаты для очистки.

Ст. 15.

При арестантѣ, выводимомъ въ Судъ, или для естественной надобности, долженъ находиться смотритель стражи и два караульныхъ, снабженныхъ оружіемъ, или другими охранительными орудіями, о чемъ будетъ сказано ниже.

такіе служить mają dla osób mocniej podejrzanym i niepewnym, a dla osób takich, które są znane i które mniej podejrzanym, w miarę uznania sądowego, w lokalach czyli izbach wygodniejszych mieszczonych być mają.

O dozorze nad aresztantami.

Art. 10.

Dozór nad aresztantami i aresztami należy do Burmistrza miejscowego, który za niedozór jest odpowiedzialnym.

Art. 11.

Gdy Burmistrz ma sobie nadesłanego aresztanta przez Sąd Policji Prostej, powinien takowego, według wezwania Sądu, odebrać i stosownie do tegoż wezwania, w którym powinno być wyraźnie powiedziano jak aresztant ma być utrzymywany, zabezpieczyć.

Art. 12.

Pomimo tego, że aresztant przez Sąd już zrewidowanym będzie, Burmistrz przyjmując, powinien powtórnie opatrzyć i obrewidować tegoż, dla przekonania się, czy niema przy sobie narzędzi jakich, pieniędzy, lub fantów, a po odbyciu rewizyi, w wyznaczonей izbie zamknąć.

Art. 13.

Izba aresztu zawsze powinna być zamknięta na zamek, od której klucz zostawać powinien przy trzymającym dozór nad wartą.

Art. 14.

Aresztant nie może być wypuszczany z izby jak tylko wtenczas, kiedy jest prowadzonym do inkwizycyi przed Sąd, lub na potrzebę naturalną, i to tylko w dzień; w nocy zaś dany mieć sobie powinien szaflik, czyli wanienkę nakrytą, na dzień wynosić i czyścić się powinna.

Art. 15.

Przy wyprowadzeniu aresztanta do Sądu lub na potrzebę naturalną, powinien być obecny dozorca warty i dwóch ludzi z warty, zaopatrzonych w broń lub inne obronne narzędzia, o czém poniżej będzie.

Ст. 16.

Судъ въ своихъ требованіяхъ долженъ пояснять: слѣдуетъ ли арестанта заковать въ цѣпи, или содержать свободно, вообще же поступать съ арестантомъ строже, чѣмъ сіе предписано правилами ни подъ какимъ предлогомъ не дозволяется.

Ст. 17.

Не дозволяется арестанту имѣть при себѣ деньги, какія бы то ни было орудія или заманчивыя вещи. Всѣ эти предметы до поступления его въ арестъ должны быть отъ него отобраны.

Ст. 18.

Для сохраненія движимостей, составляющихъ собственность арестантовъ, Бургомистръ обязанъ вести контроль, состоящій изъ слѣдующихъ графъ: *a)* номеръ статейнаго списка; *b)* имя и фамилія арестанта; *c)* число поступления въ арестъ; *d)* родъ обвиненія; *e)* названіе Суда, которымъ арестантъ присланъ; *f)* лѣта отъ роду; *g)* вѣроисповѣданіе; *h)* мѣсто рожденія, городъ или деревня; *i)* примѣты арестанта; *k)* послѣднее мѣсто жительства арестанта, съ подраздѣленіемъ какъ подъ литерою *h*; *l)* поименованіе вещей, принесенныхъ съ собою арестантомъ; *m)* поименованіе вещей, отданныхъ арестанту для собственнаго его употребленія; *n)* былъ ли на мѣстѣ наказанъ Судомъ и какимъ образомъ, а равно по какому приговору; *o)* когда освобожденъ, или же отправленъ въ Судъ, и въ какой именно; *p)* куда отправляется; *r)* какія взялъ съ собою вещи; и *s)* примѣчанія (*).

Ст. 19.

Послѣ записанія арестанта въ контроль, отобранныя у него и внесенныя въ опись вещи слѣдуетъ хранить отдѣльно въ безопасномъ мѣстѣ, затѣмъ, при выпускѣ арестанта, выдать ему таковыя подъ росписку, или же вмѣстѣ съ нимъ препроводить въ высшій Судъ.

(*) Въ статьѣ 54 Тюремной Инструкціи отъ 17 Сентября 1823 года, ближе указаны способы контролированія тюремнаго населенія, а именно предписаны формы, какъ для статейной арестантской книги, такъ и для контроля состоянія тюремнаго населенія.

Эта Тюремная Инструкція, въ полномъ своемъ объемѣ, помѣщена ниже, въ отдѣлѣ IV, въ главѣ I, подъ № 1-мъ.

Art. 16.

Sąd w wezwaniach czynionych powinien wyrażać: czy aresztant ma być zamknięty w łańcuszkach, lub na wolnej nodze, inąd przepis z aresztantem postępować pod żadnym pozorem nie jest wolno.

Art. 17.

Nie wolno jest aresztantowi mieć przy sobie, ani pieniędzy, ani narzędzi żadnych, ani fantów powabnych, i to wszystko przed oddaniem do aresztu odebraniem mu być powinno.

Art. 18.

Dla zachowania ruchomości własnością aresztowanych będących, Burmistrz obowiązany jest utrzymywać kontrolle, składającą się z rubryk: *a)* numer rodowodu; *b)* imię i nazwisko aresztanta; *c)* data przybycia do aresztu; *d)* rodzaj obwinienia; *e)* wyszczególnienie Sądu, od którego nadesłany; *f)* wiek; *g)* religia; *h)* miejsce urodzenia, miasto lub wieś; *i)* opis aresztanta; *k)* ostatnie mieszkanie aresztanta, z podziałem jak pod literą *h*; *l)* wyszczególnienie rzeczy, które aresztant z sobą przyniósł; *m)* wyszczególnienie rzeczy, które aresztantowi do własnego użycia oddane; *n)* czy był w miejscu przez Sąd ukarany i jak, oraz jakim wyrokiem; *o)* kiedy uwolniony lub do Sądu i jakiego odesłany; *p)* dokąd się udaje; *r)* jakie rzeczy wziął z sobą; i *s)* uwagi. (*)

Art. 19.

Po zapisaniu aresztanta w kontrolle, rzeczy odebrane i skonfiskowane należy oddzielnie w zabezpieczeniu złożyć, a następnie przy wyjściu aresztanta temuż za kwitem wydać, lub do Sądu wyższego, razem z aresztantem, odesłać.

(*) Artykuł 54-y instrukcyi więziennój z dnia 17 Września 1823 r. bliżej jeszcze wskazuje sposób kontrolowania ludności więziennój, a mianowicie przepisuje wzory, tak na księgę rodowodową więźniów, jak i na kontrolle stanu ludności więziennój. Instrukcyja ta więzienna w całej swojej osnowie zamieszczoną jest poniżej w Dziale IV-m, w tytule I-m pod Nr. 1-m.

Ст. 20.

Арестанту, находящемуся въ арестѣ, не дозволяется употреблять никакихъ крѣпкихъ напитковъ, ни ѣсть лучшихъ кушаний, кромѣ тѣхъ, которыя будутъ указаны ниже; не дозволяется ему также курить трубку или пользоваться чѣмъ либо особеннымъ, составляющимъ предметъ роскоши, развѣ на это послѣдуетъ разрѣшеніе подлежащаго Суда.

Ст. 21.

Не дозволяется также ему имѣть свиданія съ посторонними, развѣ съ дозволенія на то подлежащаго Суда, а тѣмъ менѣе еще находиться съ кѣмъ нибудь въ сношеніяхъ или разговаривать.

Ст. 22.

Запрещается употреблять арестанта въ какое либо услуженіе или работу, за исключеніемъ только обыкновенныхъ работъ для собственной его пользы и надобности.

Ст. 23.

Бургомистръ обязанъ по крайней мѣрѣ два раза въ недѣлю производить лично ревизію въ арестахъ и удостовѣряться: не сдѣлано ли въ нихъ какого либо приготовленія къ излому или вырѣзкѣ рѣшетки, не доставлено ли арестанту какихъ либо орудій или способовъ къ освобожденію, содержится ли арестантъ согласно правиламъ, не оказываетъ ли ему смотритель или кто либо изъ стражи снисхожденія, не подноситъ ли ему горячихъ напитковъ, вообще же слѣдить за всѣмъ тѣмъ, на что укажутъ ему предусмотрительность, благоразуміе и самое положеніе дѣла; вмѣстѣ же съ тѣмъ слѣдуетъ убѣждаться, не содержатся ли арестанты строже, чѣмъ того требуютъ правила.

Ст. 24.

Въ случаѣ открытія какихъ либо упущеній, слѣдуетъ привлекать виновныхъ къ отвѣтственности: смотрителей и стражу—предъ лицомъ Бургомистра, арестантовъ же— предъ подлежащимъ Судомъ.

Ст. 25.

Подсудки Суда Простой Полиціи и Обводовые Коммисары, должны при объѣздахъ вникать въ порядокъ содержанія арестовъ и арестантовъ и за замѣченныя упущенія, по долгу своей

Art. 20.

Aresztantowi w areszcie nie jest wolno pić żadnego trunku i jeść wyborniejszych potraw nad te, które poniżej oznaczone będą, nie może także lulki palić, ani nic takiego przyjmować, coby zbytek oznaczało, chyba że Sąd właściwy tego mu dozwoli.

Art. 21.

Nie może także widzieć się z osobami jak tylko za zezwoleniem właściwego Sądu, a tym mniej z kimkolwiek przestawać lub rozmawiać.

Art. 22.

Aresztanta takiego nie można używać do żadnej posługi ani roboty, chyba właściwej na jego własny użytek i potrzebę.

Art. 23.

Burmistrz obowiązany jest przynajmniej dwa razy w tygodniu czynić osobiste rewizye aresztów, gdzie przekonywać się powinien, czy nie zamierzono jakiego przysposobienia do wyłomu lub wyrznięcia kraty, czy nie podano aresztantowi jakich narzędzi lub sposobu do uwolnienia się, czy aresztant jest utrzymywany według przepisów, czy mu dozorca lub kto z warty nie czyni pobłażania, nie poddaje trunków, zgłosi o tém wszystkiem, cokolwiek przeczona roztropność wskazuje i porządek rzeczy wymaga; obok zaś tego przekonywać się należy, czy aresztanci ostrzej nad przepis nie są traktowani.

Art. 24.

Na wypadek przekonania się o jakichkolwiek bądź uchybieniach, należy pociągać winnych do odpowiedzialności, dozorców i wartę — przed Burmistrza, a zaś aresztantów — przed właściwym ich Sądem.

Art. 25.

Podsędkowie Sądów Policyi Prostej i Kommissarze Obwodowi, przy objazdach, mają wglądać w utrzymanie aresztów i aresztan-

службы, на сколько сіе имъ дозволено, налагать взысканія, или доносить о семъ Воеводской Коммисіи.

О стражѣ

Ст. 26.

Стража при арестантахъ должна состоять по возможности изъ воинскихъ чиновъ, или изъ состоящихъ въ дѣйствительной службѣ ветерановъ; въ мѣстахъ же, гдѣ не расположены воинскія команды, въ этомъ отношеніи долженъ быть соблюдаемъ существующій доселѣ порядокъ, до тѣхъ поръ, пока не будутъ обдуманы другія средства.

Ст. 27.

Лица не военного званія, употребляемыя для стражи, должны быть благонадежны и способны, въ чемъ долженъ удостовѣряться Бургомистръ; лицъ этихъ слѣдуетъ вооружить пиками или бердишами, смотря по тому, который изъ этихъ способовъ вооруженія окажется удобнѣе.

Ст. 28.

Къ тремъ арестантамъ долженъ быть приставленъ по крайней мѣрѣ одинъ стражникъ; всѣ же назначенные для сего стражники должны находиться въ ближайшей къ аресту комнатѣ и по очереди содержать стражу, по мѣрѣ признанной мѣстнымъ Бургомистромъ надобности.

Ст. 29.

Надзоръ за стражею можетъ быть поручаемъ по очереди полицейскому служителю или стражнику, извѣстному по своей благонадежности, который хотя долженъ имѣть при себѣ ключъ отъ арестантской, однакожъ не имѣетъ права отпирать таковой, развѣ только тогда, когда арестантъ изъявитъ желаніе выйти для естественной надобности, или когда Бургомистръ распорядится объ отправленіи его въ Судъ или транспортомъ.

Ст. 30.

Изъ числа стражниковъ, по очереди одинъ долженъ стоять на часахъ у входа при дверяхъ, для присмотра за арестантами, а другой подъ окнами; смѣняться же они могутъ черезъ часъ или черезъ два часа.

Ст. 31.

Если стражникъ замѣтитъ какое либо движеніе въ арес-

тѣхъ, а доstrzeżone uchybienia, mocą swojego urzędowania, o ile im to służy, karać, lub Kommissyi Wojewódzkiej donosić.

O Straży.

Art. 26.

Warta przy aresztantach składać się powinna z wojska lub weteranów czynnych, gdzie to być może; w miejscach zaś gdzie oddziały nie konsystują, w sposobie dotychczasowym, dopóki inne środki obmyślane nie będą.

Art. 27.

Osoby, jeżeli nie są wojskowe, do strzeżenia używane, powinny być pewne i zdolne, o czém Burmistrz przekonywać się ma, które opatrzyć należy w piki lub berdysze, jak gdzie zręczniej będzie.

Art. 28.

Do trzech aresztantów, przynajmniej jeden stróż dodanym być musi; wszyscy zaś wyznaczeni stróże, znajdować się powinni w izbie bliższej aresztu i kolejno straż odbywać, podług uznanej potrzeby przez miejscowego Burmistrza.

Art. 29.

Dozór warty powierzonym być może policyantowi lub stróżowi z kolei, zaufanie posiadającemu, który przecież choć klucz od izby mieć przy sobie powinien, nie jest mocnym otwierać do izby, jak tylko wtenczas, gdy aresztant na potrzebę naturalną iść będzie chciał, lub kiedy Burmistrz wyprowadzenie przed Sąd lub transport zadysponuje.

Art. 30.

Z warty kolejno odbywać powinni straż jeden przed drzwiami frontowymi, jak ich dopilnować może, a drugi przy oknach; luzować się zaś mogą co godzina lub co dwie godzin.

Art. 31.

Gdyby stróż dostrzegł jakie poruszenie w więzieniu, lub we-

тантской, или будетъ приглашенъ арестантомъ для вывода его на свѣжій воздухъ, то онъ долженъ, не оставляя своего поста, довести о томъ до свѣдѣнія Смотрителя, который въ свою очередь увѣдомляетъ о семъ Бургомистра; Бургомистръ же долженъ поступить сообразно встрѣтившейся надобности.

Ст. 32.

Смотритель долженъ осматривать стражу по крайней мѣрѣ каждые полчаса, и о замѣченныхъ упущеніяхъ доносить Бургомистру; если же найдетъ стражника спящаго или въ пьяномъ видѣ, то обязанъ тотчасъ арестовать его и довести о томъ Бургомистру для производства ревизіи и удостовѣренія, не послѣдовала ли со стороны стражника какая либо стачка съ арестованнымъ.

О продовольствіи арестантовъ.

Ст. 33.

Арестантъ не въ правѣ требовать болѣе, какъ только одинъ разъ въ день—теплаго кушанья, а другой разъ—одного только хлѣба.

Ст. 34.

Теплымъ кушаньемъ можетъ быть борщъ, ячная или иная каша, или другого рода питательное блюдо, достаточно посоленное и приправленное.

Ст. 35.

На одного человѣка полагается: гороху $\frac{1}{4}$ кварты, или $\frac{1}{4}$ кварты крупы, или три четверти кварты капусты, или одна кварта съ четвертью картофеля. Эти кушанья однакожъ должны быть приготовляемы по очереди, а именно: въ воскресенье каша, въ понедѣльникъ щи и т. д. На каждое кушаніе въ скоромные дни полагается по одному золотнику сала, а въ постные дни—по одному золотнику коровьяго масла; на каждый же день, безъ различія, по два золотника соли и по одному фунту черного хлѣба. Болѣе того арестантъ даже изъ собственныхъ средствъ требовать не можетъ, развѣ на это будетъ получено дозволеніе подлежащаго Суда.

Ст. 36.

Для обезпеченія этого продовольствія, мѣстный Бургомистръ долженъ заключить условія на поставку онаго, съ воль-

званный został od aresztanta, aby go na świeże powietrze wypuścić, powinien o tém uwiadomić dozorcę, nie schodząc z warty, a dozorca Burmistrza; Burmistrz zaś, stosownie do zaszłej potrzeby, postąpi sobie.

Art. 32.

Dozorca lustrować powinien wartę przynajmniej co pół godziny i dostrzeżone uchybienia Burmistrzowi donosić, a gdyby zastał stróża śpiącego lub pijanego, powinien go natychmiast aresztować i Burmistrzowi donieść, dla odbycia rewizyi, czyli jakie zniesienie się z aresztowanym nie nastąpiło.

O żywieniu aresztantów.

Art. 33.

Aresztant nie może wymagać więcej, jak tylko raz na dzień ciepłej potrawy, a drugi raz samego chleba.

Art. 34.

Na ciepłą potrawę może być barszcz, kasza jęczmienna lub inna, albo innego rodzaju posilająca potrawa, przyzwoicie osolona i okraszona.

Art. 35.

Na jedną osobę oznacza się grochu $\frac{1}{4}$ część kwarty, lub pół kwarty kaszy, lub trzy kwatereki kapusty, lub pięć kwaterek kartofli; co jednak kolejno dawane być ma, jako to: w Niedzielę kasza, w Poniedziałek kapusta i t. d., do każdej potrawy w dnie niepostne po jednym łucie słoniny, a w dnie postne, po jednym łucie masła, w kaźden zaś po dwa łuty soli i na cały dzień chleba razowego funt jeden; nad to, nawet z własnych funduszów, więcej żądać nie może, chyba, że Sąd właściwy na to zezwoli.

Art. 36.

W celu zabezpieczenia téj żywności, Burmistrz miejscowy z wolnej ręki, lub przez licytację zawrze umowę na dostawę téj

ной руки или съ публичныхъ торговъ, съ тѣмъ, чтобы расходъ на одного человѣка не только не превышалъ десяти грошей, но чтобы, за удовлетвореніемъ онаго, могло быть еще сдѣлано сбереженіе.

Ст. 37.

Для каждаго арестанта должна быть заведена отдѣльная деревянная или глиняная миска и деревянная ложка; въ мискахъ этихъ должны быть приносимы въ арестантскія обѣденныя порціи.

Ст. 38.

Подрядчикъ долженъ получать отъ Бургомистра въ удовольствіи арестантовъ за каждый истекшій день квитанціи, въ которыхъ должны быть означены имя и фамилія арестанта, а равно и день доставки.

Ст. 39.

Въ концѣ мѣсяца подрядчикъ долженъ составить вѣдомость полученнымъ квитанціямъ въ томъ порядкѣ, какъ онѣ были ему выдаваемы, и, по засвидѣтельствованіи ея Бургомистромъ, представить оную въ Судъ Простой Полиціи, въ распоряженіи котораго находится нынѣ сумма на содержаніе арестантовъ; Судъ же обязанъ уплатить слѣдующіе деньги и получить въ томъ квитанцію, а вѣдомость приложить къ подлежащимъ счетамъ.

Объ удовлетвореніи другихъ надобностей.

Ст. 40.

Что касается удовлетворенія другихъ потребностей, какъ-то: заготовленія соломы для постелей, тюфяковъ, отопленія и освѣщенія, то мѣстный Бургомистръ долженъ, по мѣрѣ надобности, доставлять все это въ теченіе мѣсяца на счетъ суммъ городской кассы, съ тѣмъ однакожъ, чтобы ежедневное содержаніе одного арестанта, включая и издержки на пересылку обвиненныхъ въ Судъ высшей инстанціи, на содержаніе помѣщенія и на продовольствіе, не обходилось болѣе, какъ въ одинъ золотый и пятнадцать грошей.

Ст. 41.

По истеченіи мѣсяца, Бургомистръ долженъ представить удостовѣренный счетъ расходамъ, указаннымъ въ предыду-

іе, такъ пречіе, абы koszt na jedną osobę nie przenosił dziesięciu groszy, lecz owszem, абы jeszcze oszczędność zrobioną być mogła.

Art. 37.

Dla każdego aresztanta powinna być osobna miska drewniana lub gliniana i łyżka drewniana, na której to misce poręczy do więzień przynoszone być mają.

Art. 38.

Dostarczyciel powinien od Burmistrza zyskiwać kwity na żywienie osób każdego dnia osobno, które obejmować powinny imię i nazwisko aresztanta, oraz dzień dostawy.

Art. 39.

Z końcem miesiąca, dostarczyciel powinien ułożyć konsygnację zyskanych kwitów, datami, jak były kwity datowane, i poświadczoną przez Burmistrza, podać Sądowi Policji Prostej, przy którym jak teraz fundusz na utrzymanie aresztów zostaje; Sąd zaś wypłacić należytość i kwit na wypłaconą zyskać, a konsygnację do rachunków sobie właściwych dołączyć ma.

O zabezpieczeniu innych potrzeb.

Art. 40.

Co do zabezpieczenia innych potrzeb, jako to: słomy na posłanie, sienników, opału i światła, Burmistrz miejscowy, w miarę potrzeby, to wszystko w ciągu miesiąca z kassy miejskiej załatwiać będzie, tak prczież, абы utrzymanie jednego aresztanta dziennie, łącząc w to transport do Sądu wyższego, utrzymanie lokalu i żywność, nie kosztowało więcej nad złoty jeden groszy piętnaście.

Art. 41.

Po skończonym miesiącu, Burmistrz powinien podać likwidację udowodnioną wydatków, poprzedzającym punktem wyrażo-

щей статьѣ, въ подлежащій Судъ, который, повѣривъ оный и удостовѣрившись, что расходы не превышаютъ смѣтнаго назначенія, уплачиваетъ исчисленную сумму.

Ст. 42.

Для болѣе вѣрнаго опредѣленія размѣра издержекъ, Воеводская Коммисія постановляетъ: что одинъ тюфякъ изъ толстаго холста долженъ служить на одинъ годъ, а 15 фунтовъ свѣжей соломы—на 16 дней, четыре полѣна дровъ, длиною въ полтора локтя и шириною въ четыре дюйма—на отопленіе одной печи къ двумъ комнатамъ; двѣ литыя свѣчи на одну зимнюю и одна—на лѣтнюю ночь для цѣлой стражи, такъ какъ арестантскихъ комнатъ освѣщать нѣтъ надобности.

Ст. 43.

Такъ какъ починка помѣщенія обусловлена дѣйствительною надобностью, то, по мѣрѣ сбереженія на то средствъ, она можетъ быть производима по частямъ.

О содержаніи больныхъ.

Ст. 44.

Въ случаѣ болѣзни, арестантъ долженъ быть тотчасъ отдѣленъ отъ другихъ и переведенъ въ особую комнату; затѣмъ слѣдуетъ пригласить къ нему мѣстнаго Лекаря, который неимущему арестанту долженъ подать требуемое медицинское пособіе безвозмездно, состоятельныхъ же арестантовъ—пользоваться на собственный ихъ счетъ.

Ст. 45.

Лекарства для арестантовъ должны быть выдаваемы изъ мѣстной аптеки, со всевозможною однакожъ бережливостію, на счетъ суммъ, назначенныхъ на дневное ихъ содержаніе. Издержки на этотъ предметъ возмѣщаются Судомъ по представленіи разсчета.

Ст. 46.

Равнымъ образомъ больные должны пользоваться улучшенною пищею, на которую слѣдуетъ имъ отпускать по десяти золотниковъ говядины, полквартиы крупы и фунтъ ситнаго хлѣба, съ тѣмъ, что расходъ на это также не долженъ превышать 16-ти грошей въ день; имѣющіе однакожъ собственные средства содержанія могутъ требовать для себя лучшихъ удобствъ.

ных, а Садъ właściwy, по sprawdzeniu i przekonaniu się, że nie przynosi oznaczenia, wyrachowaną należytość wypłacić.

Art. 42.

Dla tém pewniejszego oznaczenia kosztów, Kommissya Wojewódzka stanowi, że jeden siennik z płótna zgrzebnego służyć ma na rok jeden, a 15 funtów słomy świeżej—na dni 16, cztery szczapy czyli łupy drzewa, półtora łokcia długie, a cztery cale szerokie—na ogrzanie jednego pieca, do dwóch stancyj; zaś dwie świece rurkowe—na noc zimową jedną i jedna na letnią, dla warty całej, ponieważ w izbach więziennych świecić nie ma przyczyny.

Art. 43.

Reparacya lokalu, ponieważ zależy od potrzeby, więc w miarę oszczędzonego funduszu uskutecznią częściowo być może.

O utrzymaniu chorych.

Art. 44.

Na wypadek, gdyby arestant zachorował, powinien być natychmiast odosobniony i do oddzielnej izby przeniesiony, przywołać oprócz tego należy Lekarza, jaki jest w miejscu, który dla arestanta, nie mającego funduszu, usługę tę darmo odbyć powinien, mający zaś fundusz, z takowego kurować się powinien.

Art. 45.

Lekarstwa dla więźnia brane być mają z apteki miejscowej, zwszelką jednakże oszczędnością, na rachunek wyznaczonego dziennego funduszu, i za podaniem likwidacyi, przez Sąd zaspokojone.

Art. 46.

Równie dla chorego należy lepsza wygoda w jedzeniu, jako to: 10 łutów mięsa, pół kwarty kaszy i funt chleba pyłowego, co także nie może przynosić dziennego kosztu groszy 16-stu, mający przecież fundusz własnego utrzymania, mogą sobie dostateczniejszą wygodę zapewnić.

Ст. 47.

Если болѣзнь арестанта будетъ продолжаться болѣе восьми дней, то есть выше срока, до истеченія котораго онъ можетъ находиться въ арестѣ, то Судъ обязанъ на содержаніе его обдумать средства, или окончить производство дѣла.

О пересылкѣ арестантовъ.

Ст. 48.

Если встрѣтится надобность выслать арестанта въ высшій Судъ, то мѣстный Бургомистръ, по требованію сего Суда, обязанъ изготавить транспортный листъ и пояснить въ немъ степень виновности арестанта, для предупрежденія о мѣрахъ предосторожности въ надзорѣ за нимъ.

Ст. 49.

Въ транспортномъ листѣ должны быть ясно прописаны станціи, отстоящія одна отъ другой не ближе двухъ миль, считая прямымъ трактомъ къ мѣсту нахождения Суда и избирая для станцій болѣе населенныя гмины, или, по возможности, города.

Ст. 50.

Арестантъ долженъ быть провожаемъ пѣшкомъ, исключая ежели изъ собственныхъ своихъ средствъ пожелаетъ нанять подводу; въ случаѣ же болѣзни арестанта, Судъ отпускаетъ деньги на наемъ подводы изъ находящагося въ его распоряженіи аванса.

Ст. 51.

Къ тремъ связаннымъ между собою арестантамъ слѣдуетъ наряжать для конвоя двухъ крѣпкихъ и благонадежныхъ проводниковъ, вооруженныхъ ружьями, пиками или бердышами; къ четыремъ арестантамъ—тремъ проводниковъ, къ пяти—четыремъ и такъ далѣе; при чемъ предваряется, что для сопровожденія одного даже арестанта, слѣдуетъ назначать двухъ сторожей.

Ст. 52.

Впредь до изданія общихъ по сему предмету правилъ, пересылка арестантовъ должна, гдѣ сіе окажется возможнымъ, производиться подъ надзоромъ жандарма или состоящаго въ дѣйствительной службѣ ветерана, которымъ однакожъ на стан-

Art. 47.

Gdyby aresztant dłużej chorował nad dni ośm, to jest nad czas, jaki w areszcie zostawać może, Sąd obowiązany jest na utrzymanie jego fundusz obmyśleć lub sprawę ukończyć.

O transporcie.

Art. 48.

Gdy wypadnie potrzeba transportowania aresztanta do Sądu wyższego, Burmistrz miejscowy, na wezwanie Sądu, obowiązany jest wypisać kartę drożną, w której wyrazić powinien ważność przewinienia aresztanta, dla ostrzeżenia jak go pilnować należy.

Art. 49.

Stacye w karcie drożnej wypisane być powinny wyraźnie i jedna od drugiej najbliżej mil dwie, rachując prostym gościńcem do miejsca, gdzie Sąd jest umieszczony, i wybierając na stacye gminy najosiadlejsze, lub, ile to być może, miasta

Art. 50.

Aresztant piechotą prowadzonym być powinien, wyjąwszy jeżeli z własnych funduszków podwodę wynająć sobie może; na wypadek choroby aresztanta, Sąd fundusz na podwodę z forszusu sobie powierzonego zabezpieczy.

Art. 51.

Do trzech aresztantów powiązanych, dodanych być ma dwóch silnych i pewnych ludzi, zaopatrzonych w broń, piki, lub berdy-sze; do czterech aresztantów trzech stróżów; do pięciu—czterech, i tak dalej; ostrzega się nadto, iż nawet do jednego aresztanta dwóch ludzi dodać wypada.

Art. 52.

Nim ogólne w téj mierze urządzenia ogłoszone być będą mogły, transporta odbywać się mają pod dozorem żandarma lub weterana czynnego, gdzie to być może, z dodaniem przecieź pomocy na stacyach, punktem poprzedzającym oznaczonej; gdzie zaś niemasz

ціяхъ должны быть придаваемы въ помощь проводники, въ количествѣ, указанномъ въ предыдущей статьѣ; гдѣ же нѣтъ жандармовъ, ни ветерановъ, тамъ арестанты (ежели того будетъ требовать необходимость) должны быть препровождаемы, подъ присмотромъ назначеннаго для сего отъ станціи до станціи кондуктора.

Ст. 53.

Арестантъ не долженъ проходить въ день болѣе четырехъ миль, и можетъ быть выводимъ изъ ночлега не прежде, какъ тотчасъ послѣ восхожденія солнца; не можетъ же слѣдовать далѣе, если окажется невозможнымъ привести его на слѣдующую станцію передъ закатомъ солнца.

Ст. 54.

На ночлегахъ и привалахъ, арестанту, кромѣ соломы на постель и хорошо устроенной и безопасной комнаты, болѣе ничего давать не слѣдуетъ, такъ какъ высланному съ мѣста арестанту подлежащій Судъ долженъ отпустить на продовольствіе по 10 грошей въ день, считая столько дней, сколько онъ будетъ находиться въ пути, слѣдуя къ мѣсту назначенія.

Ст. 55.

Какъ деньги, такъ равно и вещи, не должны быть отдаваемы на руки арестанту, но кондуктору при транспортномъ листѣ, который, по доставленіи его на станцію, обязанъ сдать оныя мѣстному Гминному Войту, или Бургомистру города.

Ст. 56.

По доставленіи арестанта на станцію, сопровождающая его стража обязана ожидать одинъ часъ прибытія новой стражи, или назначенія станціи, потомъ, получивъ квитанцію, должна передать арестанта въ назначенное мѣсто.

Ст. 57.

Чиновникъ, отказывающій въ выдачѣ квитанціи, или не принявшій арестанта въ теченіе часа, будетъ привлеченъ къ отвѣтственности, какъ за упускъ арестанта.

Ст. 58.

Арестанту во время пересылки можетъ быть дозволено, въ счетъ выданныхъ ему на путевое продовольствіе денегъ, выпить на станціи стаканъ пива въ полкварти, но горячаго вина ни подъ какимъ предлогомъ пить ему не дозволяется, а тѣмъ болѣе—угощать сопровождающую его стражу.

жандармовъ, ani weteranów czynnych, transport pod dozorem konduktora (jeżeli tego potrzeba wymagać będzie), od stacyi do stacyi wyznaczonego, odbyć się powinien.

Art 53.

Aresztant nie może być więcéj na dzień prowadzony jak mil cztery, nie może wcześnziej z noclegu być wyprowadzonym jak o wschodzie słońca, a nie może iść dalej, jeżeli przed zachodem słońca doprowadzenia go do stacyi następnej pokaże się niepodobienstwo.

Art. 54.

Na noclegu i spoczynku, aresztantowi, oprócz słomy na posłanie i stancyi dobrze opatrzonej i bezpiecznej, nie się więcéj nie należy; bo wysłanemu z miejsca Sąd właściwy powinien dać na żywność groszy 10 na dzień, rachując tyle dni, ile do miejsca przeznaczonego podróż zajmie.

Art. 55.

Pieniądze, tak jak równie rzeczy, niepowinny być oddane aresztantowi, lecz przy karcie dróżnej konduktorowi, który po doprowadzeniu go do stacyi, to wszystko miejscowemu Wójtowi gminy lub Burmistrzowi miasta oddać jest winien.

Art. 56.

Po doprowadzeniu na stacyę, straż konwojująca obowiązana jest czekać godzinę jedną na zebranie nowéj straży lub wyznaczenie stancyi, poczem odebrawszy kwit, aresztanta odda w przeznaczone miejsce.

Art. 57.

Urzędnik odmawiający kwitu, lub nieodbierający w godzinie aresztanta, pociągnionym zostanie do odpowiedzialności, tak jak za wypuszczenie aresztanta.

Art. 58.

Aresztant w czasie transportu może mieć dozwolone, z funduszu na drogę danego, wypić na stacyi szklanke półkwartową piwa, lecz wódki pod żadnym pozorem pić nie powinien, a tym mniej dodaną straż częstować.

Ст. 59.

Сторожъ, уличенный въ принятіи отъ арестанта подарка или угощенія, долженъ быть представленъ въ подлежащій Судъ, для присужденія его къ наказанію.

Ст. 60.

Если арестантъ заболѣетъ на пути, то, подъ свозъ его отъ станціи до станціи, должна быть наряжена подвода; гмина же, доставившая оную, должна за полученіемъ слѣдующаго вознагражденія обратиться, чрезъ посредство подлежащаго Суда, къ Бургомистру, въ завѣдываніи котораго состоятъ тюремныя заведенія, а причитающіяся деньги будутъ ей тотчасъ уплачены; если же арестантъ, ни подъ какимъ видомъ, не въ состояніи продолжать пути, то слѣдуетъ донести о томъ Суду, откуда онъ былъ отправленъ.

О капиталахъ.

Ст. 61.

Такъ какъ, постановленіемъ Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 17 Декабря 1816 года, полагаемые, на основаніи декрета Короля Саксонскаго отъ 18 Января 1810 года, полицейскія взысканія предназначены на содержаніе арестовъ и арестантовъ, то изъ этихъ суммъ и слѣдуетъ производить расходы на удовлетвореніе ихъ потребностей, считая на одного арестанта 1 злотый и 15 грошей.

Ст. 62.

Такъ какъ въ счетъ этого содержанія включены издержки на пересылку, продовольствіе, содержаніе тюремнаго помѣщенія, то и всѣ потребности, какъ-то: продовольствіе, постель, содержаніе помѣщенія и пересылка, должны быть удовлетворяемы указаннымъ выше порядкомъ.

Ст. 63.

Такъ какъ, по существующимъ правиламъ, Судамъ Простой Полиціи, въ видѣ постоянного пособія, назначено (желѣзнаго капитала) изъ полицейскихъ штрафовъ по 300 злотыхъ на содержаніе арестовъ, то, впредь до новаго устройства, положеніе это остается въ своей силѣ, съ тѣмъ условіемъ, что ежели отпущаемое пособіе окажется для какого либо Суда недостаточнымъ, то объ увеличеніи его онъ въ правѣ войти съ соотвѣтственнымъ представленіемъ.

Art. 59.

Stróż przekonany o przyjęcie od aresztanta podarunku lub poczęstowania, do Sądu właściwego po karę odesłanym być powinien.

Art. 60.

Gdyby aresztant w ciągu podróży zachorował, podwoda dla niego od stacyi do stacyi dostarczona być powinna, a gmina dostarczająca podwody, o wynagrodzenie do Burmistrza, administracyą więzień trudniącego się, za pośrednictwem właściwego Sądu, udać się ma, gdzie przypadającą należytość natychmiast odbierze; gdyby zaś w żaden sposób dalej podróży odbywać nie mógł, Sądowi, z kąd wyprawionym został, doniesione o tem być powinno.

O funduszach.

Art. 61.

Gdy postanowieniem Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 17 Grudnia 1816 roku kary policyjne, w skutek dekretu Króla Imci Saskiego z dnia 18 Stycznia 1810 roku rozciągane, na utrzymanie aresztów i aresztantów przeznaczone zostały; z tych więc załatwienie potrzeb, rachując na jednego aresztanta złp. 1 gr. 15, nastąpić powinno.

Art. 62.

W utrzymanie to ponieważ porachowany jest transport, żywność, utrzymanie lokalu więziennego, przeto wszystkie potrzeby, jako to: żywność, posłanie, utrzymanie lokalu i transport, w sposobie powyżej przepisany, załatwiane być powinny.

Art. 63.

Gdy podług urządzeń dotąd trwających, Sady Policyi Prostej mają sobie wyznaczone tytułem żelaznego funduszu z kar policyjnych po złp. 300, na utrzymanie aresztów; nim więc inne urządzenie nastąpi, istniejące w swej mocy utrzymuje się, z tém nadmienieniem, iż jeżeliby któremu Sądowi fundusz ten nie wystarczył, o pomnożenie onego stosowne przełożenie czynić jest mocen.

Ст. 64.

Вся отчетность по расходованию этой суммы должна ограничиваться предписанными выше формальностями, а именно представлением расчетных ведомостей, квитанций и извлечений из судебных дѣлъ, засвидѣтельствованных установленнымъ порядкомъ.

Ст. 65.

Такъ какъ, на основаніи дѣйствующихъ въ краѣ законовъ, а именно Уголовнаго Кодекса, никто изъ арестованныхъ не можетъ содержаться въ detenціонномъ арестѣ болѣе восьми дней, и въ продолженіе этого времени долженъ быть осужденъ, или же отправленъ въ другія тюремныя заведенія, то Суды должны располагать свои дѣйствія такимъ образомъ, чтобы арестанты не задерживались болѣе означеннаго срока, такъ какъ расходы на содержаніе ихъ свыше восьми дней не будутъ приняты. Если же встрѣтится надобность задержать арестанта болѣе продолжительное время, то въ удостовѣреніе сего должно быть представлено свидѣтельство Суда высшей степени.

Вообще.

Ст. 66.

Наконецъ, Суды Простой Полиціи, Коммисары командированные въ обводы, Президенты и Бургомистры городовъ, а равно и Гминные Войты, сознавая всю важность настоящихъ постановленій, должны заняться точнымъ исполненіемъ оныхъ и соблюденіемъ всего того, что требуется въ видахъ сохраненія полицейскаго порядка.

Варшава, 29 Апрѣля 1822 года.

За Министра Предѣдательствующаго,

(подписано) *Суминскій.*

Art. 64.

Całe rachunki z funduszu tego ograniczać się mają w sposobie powyżej przepisany, to jest likwidacyami, kwitami i wyciągiem z akt sądowych, urzędownie poświadczonym, popartym.

Art. 65.

Ponieważ wedle ustaw krajowych, mianowicie prawa karnego krajowego, żaden aresztant nie może być dłużej zatrzymywany w więzieniu detencyjnym jak dni ośm, i w przeciągu tego czasu osądzonym, lub do innych więzień odesłanym być winien; zatem Sądy w działaniach swych tak postępować zechcą, aby dłużej aresztanci przytrzymywani nie byli, ponieważ koszt, przenoszące dni ośm, przyjętemi być nie mogą; gdyby zaś dłuższego zatrzymania aresztanta potrzeba okazała się, ta udowodnioną być winna świadectwem wyższego Sądu.

W ogólności.

Art. 66.

Wreszcie Sądy Policji Prostej, Kommissarze w obwoły delegowani, Prezydenci i Burmistrze miast, oraz Wójci gmin przejawszy się ważnością niniejszych urzędzeń, zajmą się dokładnym onych wykonaniem i wypełnieniem tego wszystkiego, cokolwiek dobro porządku policyjnego wymaga.

w Warszawie, dnia 29 Kwietnia 1822 r.

Za Ministra Prezydującego, (podpisano) *Sumiński.*

N° 2.

Инструкция Надзирателю за полицейскимъ (детенціоннымъ) арестомъ.

(27 Декабря (8 Января) 1836/7 года.)

Въ исполненіе предписанія заступающаго мѣсто Варшавскаго Военнаго Губернатора, Г. Генераль-Адъютанта Головина, отъ 30 Ноября 1836 года, № 2,926, дана сія Инструкция Надзирателю за полицейскимъ въ главной Ратушѣ арестомъ, для дальнѣйшаго руководства при исполненіи обязанностей его, подѣ опасеніемъ строгой по законамъ отвѣтственности за всякое отступленіе.

О т д ѣ л е н і е I.

Основанія общія.

Ст. 1.

Полицейскій арестъ назначенъ для содержанія въ немъ лицъ: а) обвиняемыхъ въ проступкахъ полицейскихъ, подлежащихъ наказанію на основаніи 3-ей книги V тома Дневника Законовъ; б) состоящихъ подѣ судебнымъ слѣдствіемъ за разные преступленія, влекущія за собою исправительныя наказанія, и в) арестантовъ, коихъ дѣла представлены на разрѣшеніе высшаго начальства.

Ст. 2.

Полицейскій арестъ, сообразно 472 ст. книги 3-ей тома V-го Дневника Законовъ, есть заключеніе виновнаго въ полицейскомъ домѣ въ особо устроенной для сего свѣтлой комнатѣ, безѣ цѣпей, безѣ кандаловъ и безѣ всякихъ подобныхъ стѣсненій. Если арестантъ на время своего заключенія не имѣетъ собственныхъ средствъ для пропитанія, въ такомъ случаѣ дается ему на день одно теплое кушанье, хлѣбъ и вода.

Ст. 3.

Содержащіеся въ полицейскомъ арестѣ лица безусловно подлежатъ всѣмъ правиламъ, установленнымъ для сохраненія порядка и повиновенія въ арестѣ, и не могутъ простираť никакихъ домогательствъ, удовлетвореніе коихъ не согласно съ сими правилами.

N° 2.

Instrukcja dla Nadzorca aresztu policyjnego (detencyjnego).

(d. 27 Grudnia (8 Stycznia) 1836/7 r.)

W wykonaniu reskryptu Jaśnie Wielmożnego Generała Lejtenanta Gołowina, Dyrektora Głównego, Prezydującego w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, po części Warszawskiego Wojennego Gubernatora, z dnia 30 Listopada v.s. 1836 r. Nr. 2,926, wydaje niniejszą Instrukcję Nadzorca aresztu policyjnego w Ratuszu głównym, podług której tenże Nadzorca w sprawowaniu powierzonych mu obowiązków, jak najściślej, pod surową odpowiedzialnością i karami prawem przepisanimi, postępować winien.

Т и т у л I.

Zasady ogólne.

Art. 1.

Areszt policyjny przeznaczony jest na zatrzymanie osób: а) o przewinienia policyjne obwinionych, i wedle księgi 3, tomu V Dziennika Praw na ukaranie zasługujących; б) na zatrzymanie czasowe osób o rozmaite przestępstwa, kary poprawcze za sobą pociągające, pod badaniem sądowem zostających; в) w końcu na zabezpieczenie czasowe wszystkich innych osób, pod decyzjami władz wyższych zostających i na takowe oczekujących.

Art. 2.

Areszt policyjny, stosownie do art. 472-go księ. 3, tom V Dziennika Praw, jest: „zamknięcie skazanego w domu policyjnym, w izbie widnej, oddzielnie na to urządzonej, bez wiazania, bez kajdan i bez żadnych innych ostrości.“ Jeżeli zamknięty niema funduszu własnego na wyżywienie się przez ciąg aresztu, dana mu będzie jedna potrawa ciepła na dzień, chleb i woda.

Art. 3.

Zatrzymane osoby w areszcie policyjnym winny się poddać bezwarunkowo wszystkim przepisom porządku i karności, w areszcie policyjnym obowiązującym, i nie mają prawa domagać się niczego takiego, coby się z temi przepisami nie zgadzało.

Ст. 4

Арестантъ, не желающій безусловно подчиниться вышеизложеннымъ правиламъ, или, подчинившись, нарушающій оныя, теряетъ право на снисхожденіе, которое бы ему слѣдовало.

Ст. 5.

Начальники частей, отъ коихъ зависятъ рѣшенія объ арестантахъ, опредѣляютъ мѣры предосторожности, которыя слѣдуетъ принять въ отношеніи къ каждому изъ нихъ, а равно на счетъ свиданія съ ними постороннихъ лицъ.

Ст. 6.

Ни Надзиратель, ни же кто либо, принадлежащій къ управленію полицейскаго ареста, не имѣетъ права отмѣнять, облегчать или усиливать помянутыя распоряженія объ арестантахъ, сдѣланныя соответственными властями.

Ст. 7.

Главное правило заведыванія арестантами заключается въ томъ, чтобы каждый изъ нихъ, кто по рѣшенію долженъ содержаться отдѣльно, не имѣлъ ни свиданія, ни какихъ либо особыхъ съ кѣмъ либо сношеній.

ОТДѢЛЕНІЕ II.

О содержаніи арестантовъ въ полицейскомъ арестѣ и о порядкѣ содержанія самаго ареста.

Ст. 8.

Надзиратель обязанъ содержать всегда полицейскій арестъ въ самомъ лучшемъ состояніи, порядкѣ и чистотѣ.

Ст. 9.

Все строеніе, назначенное подъ полицейскій арестъ, съ наступленіемъ весны должно быть выбѣлено (о чемъ Надзиратель обязанъ сдѣлать въ свое время представленіе къ высшему начальству); полы во всемъ помѣщеніи, то есть въ комнатахъ, сѣняхъ и корридорахъ, должны быть ежедневно подметаемы и часто вымываемы; арестантскія комнаты должно ежедневно пересвѣжать воздухомъ и каждый часъ окуривать мозжевелникомъ или уксусомъ.

ОТДѢЛЕНІЕ III.

О приѣмѣ и увольненіи арестантовъ.

Ст. 10.

Каждого, кто будетъ присланъ въ арестъ за буйство, нару-

Art. 4.

Osoba przyaresztowana, któraby się nie chciała poddać warunkowo dopiero co wzmiankowanym przepisom, lub poddawszy się im, takowych nie zachowywała, utraci prawo do względności, jakaby się jej należała.

Art. 5.

Naczelnicy Wydziałów, decyzyę względem aresztowanych osób wydający, stanowią względem środków ostrożności z każdym przyaresztowanym, jako też widywania się osób obcych z tymiż.

Art. 6.

Administracya, ani żadna osoba do administracyi aresztu policyjnego należąca, nie jest władną zmienić, łagodzić, lub obostrzać rozporządzeń Wydziałów decydujących.

Art. 7.

Główna zasada zawiadywania aresztantami jest ta: iż każdy obwiniony, z mocy decyzyi na ścisłym odosobnieniu trzymany, ani się widywać, ani żadnych stosunków z nikim mieć nie powinien.

TYTUŁ II.

O utrzymywaniu aresztantów w areszcie policyjnym i czystości lokali.

Art. 8.

Obowiązkiem jest Nadzorcy utrzymywać areszt policyjny zawsze w jak najlepszym stanie, porządku i czystości.

Art. 9.

Cały gmach na areszt policyjny przeznaczony, z początkiem wiosny winien być wybielonym, o co do władzy przełożonej Nadzorcy raportem odniesie się; podłogi w całym lokalu aresztu, t. j. w izbach, sieniach i korytarzach, powinny być codziennie zamiatane i myte często; lokale aresztu codziennie wietrzone, następnie, bądź to jałowcem, bądź to octem, co godzina kadzone.

TYTUŁ III.

O przyjmowaniu i wypuszczaniu na wolność aresztantów.

Art. 10.

Nadzorca aresztu obowiązany jest każdego aresztanta o do-

шеніе спокойствія, причиненіе шуму и за другія подобныя дѣйствія, а тѣмъ болѣе, кто будетъ обвиняемъ въ преступленіи, Надзиратель обязанъ тотчасъ принять.

Ст. 11.

У каждаго арестанта Надзиратель обязанъ лично сдѣлать обыскъ; найденныя при немъ деньги, вещи и другіе предметы а въ особенности орудія, которыя могли бы способствовать къ побѣгу, долженъ отобрать, хранить въ складѣ и при рапортѣ вмѣстѣ съ арестантомъ представить.

Ст. 12.

Каждый арестантъ долженъ быть тотчасъ записанъ въ книгу арестантовъ, которая должна быть ведена по надлежащей формѣ, порядочно и чисто, по очереди поступленія сихъ людей. Сверхъ того, Надзиратель ареста обязанъ содержать книгу, также по установленной формѣ, для записки фамилій всѣхъ арестантовъ по порядку алфавитному, дабы, въ случаѣ надобности, удобнѣе можно было отыскать требующіяся объ арестантѣ свѣдѣнія.

Ст. 13.

Каждаго арестанта, на основаніи прежде изданныхъ вышнимъ начальствомъ распоряженій, Надзиратель обязанъ снабдить надлежащимъ свидѣтельствомъ, заключающимъ въ себѣ причины арестованія его.

Ст. 14.

Надзиратель обязанъ ежедневно по утру въ 8 часовъ, а вечеромъ въ 7 часовъ, представлять Вице-Президенту рапорты о состояніи ареста.

Ст. 15.

Объ арестантахъ, которые, во время содержанія своего въ полицейскомъ арестѣ, оказались бы безпокойными, или же имѣли намѣреніе сдѣлать побѣгъ, Надзиратель ареста обязанъ тотчасъ представить своему начальству.

Ст. 16.

Сообразно постановленіямъ, полицейскіе арестанты раздѣ-

пущеніе się гwałту, chałasu, нарушение spokojności i innych podobnych nadużyć, tembardziej zaś o występек, lub zbrodnię obwinionego, bezpośrednio sobie, przy stosownym raporcie dostawionego, natychmiast do aresztu przyjąć.

Art. 11.

Każdego aresztanta dostawionego Nadzorca aresztu obowiązany jest rewidować osobiście, jak tylko pod dozór jego oddanym zostaje; znalezione zaś przy nim pieniądze, rzeczy i inne przedmioty, a szczególnie narzędzia, któremiby ucieczka aresztantowi ułatwioną być mogła, odebrawszy, zatrzymuje w depozycie, i przy raporcie wraz z aresztantem przedstawi.

Art. 12.

Każdy, do aresztu dostawiony, powinien być natychmiast zapisany do księgi aresztantów, porządnie i czysto, podług wydane-go wzoru, utrzymywanej, z kolei, jak w areszcie osadzony został. Prócz tego Nadzorca aresztu obowiązany jest utrzymywać księgę, również podług wzoru sporządzoną, do której wpisywani być powinni wszyscy aresztanci, pod literami porządkowymi ich nazwisk, to jest: alfabetycznie, aby w każdym przypadku potrzebna wiadomość względem któregoś aresztanta, tém łatwiej po wzięt być mogła.

Art. 13.

Każdy aresztowany zaopatrzony zostaje przez Nadzorcę aresztu w stosowne świadectwo, obejmujące powody zatrzymania, a to na zasadzie poprzednio przez wyższą władzę wydanych w tym względzie rozporządzeń.

Art. 14.

Codziennie z rana o godzinie 8-ej, wieczorem zaś o godzinie 7-ej, Nadzorca aresztu winien jest złożyć na ręce Vice-Prezydenta rapport obejmujący stan aresztu.

Art. 15.

O aresztantach niebezpiecznych, którzyby, podczas pobytu swego w areszcie policyjnym, dali dowody niespokojności swojej, lub usiłowali dokonać ucieczkę, Nadzorca aresztu policyjnego obowiązany jest natychmiast zrobić przedstawienie władzy swęj przełożonej.

Art. 16.

Stosownie do przepisów praw, aresztanci policyjni dzielić się
O aresztach i więzie.

ляются на содержащихся на счетъ Казны и на имѣющихъ пропитаніе собственными издержками.

Ст. 17.

Всѣ вообще полицейскіе арестанты должны довольствоваться пищею, какая по положенію будетъ имъ даваема въ присутствіи Надзирателя, и не имѣютъ права требовать другихъ выгодъ, кромѣ тѣхъ, которыя для нихъ назначены. О тѣхъ же арестантахъ, которые бы желали содержать себя собственными издержками, если не встрѣтится противу нихъ никакихъ особенныхъ обстоятельствъ, слѣдуетъ сноситься съ Контролеромъ, состоящимъ при Муниципальномъ Управленіи для веденія счетовъ о продовольствіи арестантовъ, который обязанъ удовлетворять таковымъ требованіямъ соотвѣтственно изданнымъ и утвержденнымъ на сей предметъ правиламъ.

Ст. 18.

Освѣщеніе, какъ въ лѣтнее, такъ и въ зимнее время арестантамъ, въ полицейскомъ арестѣ содержащимся, употреблять воспрещается. Изъ сего исключаются такіе арестанты, для коихъ послѣдуютъ отъ высшаго начальства письменныя на сіе позволенія.

Ст. 19.

Безъ вѣдома и дозволенія начальства, никто не можетъ быть впускаемъ въ полицейскій арестъ, или въ прилежащія къ оному мѣста для свиданія или разговоровъ съ арестантами, а въ особенности съ лицами, содержащимися по уголовнымъ дѣламъ. Еслибы на сіе дано было отъ начальства дозволеніе, въ такомъ случаѣ свиданіе и разговоры съ арестантами вообще, а въ особенности съ лицами, по распоряженію высшаго начальства арестованными, и съ уголовными преступниками, не иначе должно быть допускаемо, какъ въ присутствіи Надзирателя ареста.

Ст. 20.

Надзиратель, подъ собственною отвѣтственностію, долженъ наблюдать, чтобы рѣшенія высшихъ властей, относящіяся къ содержащимся въ полицейскомъ арестѣ лицамъ, безъ отлагательства и во всей точности были выполняемы.

Ст. 21.

На обязанности Надзирателя лежитъ также имѣть наблю-

маю на такихъ, ко сѣ утрzymywани kosztem skarbowym i na takichъ co сѣ własnym utrzymują kosztem.

Art. 17.

Wszyscy w ogólności aresztanci policyjni poprzestać winni na żywności, jaka im wedle przepisów w obec Nadzorcy aresztu policyjnego dostarczana będzie, i nie mają prawa żądać więcej wygód, lub przedmiotów jakichbądź nad to, co dla nich jest przepisane. O tych zaś, którzyby pragnęli się utrzymywać własnym kosztem i względem których nie nastęczałyby się jakie okoliczności, porozumie się z Kontrollerem Urzędu Municypalnego, do utrzymywania kontroll żywności ustanowionym, który wedle wydanych i zatwierdzonych w tym względzie przez wyższą władzę przepisów, żądania podobne załatwiać jest obowiązany.

Art. 18.

Światła, tak w porze letniej, jako też i zimowej, aresztantom, w areszcie policyjnym zostającym, używać nie jest wolno. Wyłączają się jednakże od tego aresztanci tacy, dla których władza zwierzchnia udzieli przez siebie stosowne w tym celu na piśmie pozwolenie.

Art. 19.

Bez wiedzy i zezwolenia władzy, nikt nie powinien być puszczany do aresztu, albo miejsc przyległych, do widzenia się, albo rozmawiania z aresztantami, a tém bardziej z osobami, w sprawach kryminalnych zatrzymanymi. Jeżeliby władza zwierzchnia wydała na to pozwolenie, natenczas widzenie się i rozmawianie, szczególnie z osobami z rozporządzenia wyższych władz przyaresztowanymi, jako też kryminalistami, nieinaczej, jak w obecności Nadzorcy aresztu, miejsce mieć powinno.

Art. 20.

Nadzorca, pod osobistą odpowiedzialnością, przestrzegać będzie, aby względem aresztantów, w areszcie policyjnym zatrzymanych, wydawane przez zwierzchnią władzę decyzje w zupełności natychmiast dopełniane były.

Art. 21.

Nadzorca w obowiązku jest dopilnować, aby tak pieniądze,

деніе, чтобы деньги и вещи, у арестанта отобранныя и въ особомъ складѣ хранившіяся, при освобожденіи его изъ ареста, были ему возвращаемы, если не встрѣтятся къ сему особенныхъ препятствій.

Ст. 22.

Ни одинъ арестантъ, подъ какимъ бы то ни было предложемъ, не можетъ выходить изъ ареста въ городъ, безъ вѣдома и позволенія начальства, а если позволеніе будетъ дано, то для надзора за симъ арестантомъ долженъ быть посланъ особый караульный. Еслибы арестантъ на срокъ не возвратился, или успѣлъ найти средство къ побѣгу, въ такомъ случаѣ Надзиратель обязанъ тотчасъ донести о семъ своему начальству, съ поясненіемъ, кто именно былъ посланъ для надзора за арестантомъ.

Ст. 23.

Съ арестантами, отправлявшимися изъ ареста, по возвращеніи, Надзиратель долженъ поступать сообразно 11 статьѣ настоящей Инструкціи.

Ст. 24.

Поелику полицейскіе арестанты, какъ содержащіеся на счетъ Казны, такъ равно имѣющіе собственное пропитаніе, по распоряженію начальства, получаютъ продовольствіе въ натурѣ, посему, для предупрежденія могущихъ послѣдовать злоупотребленій, доставленіе для нихъ пищи отъ родныхъ или знакомыхъ не должно имѣть мѣста.

Ст. 25.

Никто изъ арестантовъ не можетъ имѣть средствъ къ пьянству; а посему Надзиратель обязанъ строго наблюдать, дабы арестантамъ крѣпкіе напитки, а въ особенности водка, не были ни подъ какимъ предлогомъ доставляемы. Еслибы сіе было замѣчено, то, какъ Надзиратель, такъ и стражники будутъ подвергнуты строгой отвѣтственности.

ОТДѢЛЕНІЕ IV.

Обязанности и повиновеніе арестантовъ.

Ст. 26.

Арестанты, содержащіеся въ полицейскомъ арестѣ, обязаны безусловно выполнять порядокъ и правила сего ареста,

яко тежъ inne efekta, od osoby przyaresztowanej odebrane, i w depozycie złożone, przy uwolnieniu tejże, zostały doręczone, jeżeli w tym względzie inne jakie ważne nie następują się przeszkody.

Art. 22.

Żaden aresztant, pod jakim bądź pozorem, nie powinien wychodzić na miasto z aresztu, bez wiedzy i pozwolenia władzy zwierzchniej, które gdy nastąpi, ścisła obserwacja aresztantowi dodana być winna. Jeżeliby aresztant przedłużył czas na wyjście onemu naznaczony, lub za wyjściem ucieczkę sobie ułatwić potrafił, Nadzorca aresztu obowiązany jest o tém, niezwłocznie, władzy swej przełożonej raportować, z wyrażeniem, kto na obserwację aresztantowi był dodany.

Art. 23.

Z aresztantami, którzy korzystali z udzielonego im na wyjście pozwolenia, po powrocie do aresztu, Nadzorca powinien postąpić stosownie do artykułu 11-go niniejszej instrukcyi.

Art. 24.

Ponieważ aresztanci policyjni wszyscy w ogólności, tak ci, co kosztem skarbowym, jako też i własnym są utrzymywani, wedle rozporządzeń Rządu, otrzymują w naturze żywność; przeto dla usunięcia mogących się wcisnąć nadużyć, nadesłane dla podobnych osób od krewnych lub przyjaciół jedzenia miejsca mieć nie mogą.

Art. 25.

Żaden aresztant nie powinien mieć sposobności upijania się w areszcie. Dla tego Nadzorca obowiązany jest dawać baczność jak największą, aby aresztantom tęgie trunki, a najbardziej wódka, pod żadnym względem nie były dostarczane. Gdyby jednak takie zaszło zdarzenie (czego się spodziewać nie należy), wówczas, tak Nadzorca, jako też i strażnicy, do surowej zostaną pociągnięni odpowiedzialności.

Tytuł IV.

Obowiązki i karność aresztantów.

Art. 26.

Aresztant, do aresztu policyjnego nadesłany, winien jest bezwarunkowo uległość przepisom i urządzeniom tegoż aresztu, jako

а равно повиноваться Надзирателю и всѣмъ прочимъ лицамъ, принадлежащимъ къ управленію полицейскаго ареста.

Ст. 27.

Арестантъ не долженъ въ полицейскомъ арестѣ дѣлать попытки къ безпокойному и дурному поведенію, а тѣмъ болѣе — къ освобожденію себя изъ онаго, до воспослѣдованія о томъ рѣшенія.

Ст. 28.

Каждый арестантъ, который какимъ либо способомъ узналъ бы о замышляемомъ его товарищами заговорѣ и намѣреніи къ побѣгу, обязанъ тотчасъ донести о семъ Надзирателю или заступающему его мѣсто.

Ст. 29.

Арестантъ, отдѣльно или вмѣстѣ съ прочими содержащійся, долженъ вести себя спокойно, не дѣлать никакого шума, не кричать, не стучать, не пѣть и не употреблять ругательныхъ словъ противу своихъ товарищей, а тѣмъ болѣе противу лицъ, принадлежащихъ къ службѣ при полицейскомъ арестѣ.

Ст. 30.

Каждый арестантъ обязанъ сохранять большую чистоту въ арестѣ, а особенно воспрещается пачкать стѣны, скоблить, писать и рисовать на нихъ. Курить табакъ арестантамъ также строго воспрещается.

Ст. 31.

Арестантамъ не дозволяется имѣть при себѣ никакихъ острыхъ орудій, ни же какихъ либо предметовъ, могущихъ служить къ вредному употребленію. Со всѣми вещами, какія у арестанта будутъ найдены, Надзиратель поступаетъ сообразно 11-й статьѣ настоящей Инструкціи.

Ст. 32.

Смотрѣть чрезъ окно, а тѣмъ болѣе разговаривать чрезъ оное съ кѣмъ либо громко или перемигиваться арестантамъ воспрещается, подъ опасеніемъ тѣлеснаго наказанія.

О т д ѣ л е н і е V.

О службѣ при полицейскомъ арестѣ.

Ст. 33.

Къ службѣ полицейскаго ареста, какъ внутри онаго, такъ

тежъ Надзорцы и wszystkim innym osobom, do administracyi aresztu policyjnego należącym.

Art. 27.

Zatrzymany w areszcie policyjnym nie powinien brać potuchy do złego i niespokojnego sprawowania się, a témъ bardziej do zamiarówъ wydobyć się, przedъ zapasć mającą decyzyą.

Art. 28.

Każdy aresztant, któryby powziął jakimbądź sposobem wiadomość o knowaniu spisków i o zamiarze dokonania ucieczki przez innych współaresztowanych, obowiązany jest donieść o témъ niezwłocznie Nadzorcy, lub jego miejsce zastępującemu.

Art. 29.

Każdy aresztowany, czy na osobności, czy też wspólnie z innymi osadzony, powinien się zachować spokojnie, nie robić żadnych chałasów, nie krzyчеć, nie stukać, nie śpiewać i nie używać słów obelżywych przeciwko wspólnie osadzonym, tem mniej przeciwko osobom do służby aresztu należącym.

Art. 30.

Każdy aresztant obowiązany jest do zachowania największej czystości, a mianowicie zakazuje się wszelkiego walań ścian, skrobania, pisania i rysowania po nich. Palenie tytoniu osobom aresztowanym zupełnie się zabrania.

Art. 31.

Żadnemu aresztantowi nie wolno jest mieć przy sobie żadnych narzędzi ostrych, ani jakichbądź przedmiotów, do szkodliwego użytku służyć mogących. Co tylko takowego przy aresztowanym znalezioném zostanie, Nadzorca postąpi stosownie do artykułu 11-go niniejszej instrukcyi.

Art. 32.

Nie wolno jest aresztantom wyglądać oknami, a tembardziej rozmawiać z kimbądź przez okna, czy to w głos, czy też na migi, a to pod karą cielesną.

Т и т у л V.

O służbie aresztu policyjnego.

Art. 33.

Do służby, tak zewnętrznej jako też i wewnętrznej aresztu

и снаружки принадлежатъ: Надзиратель, Письмоводитель, старшій канцеляристъ, стражникъ и два другіе стражника.

Ст. 34.

Надзиратель есть начальникомъ общей службы; имѣть непосредственный надзоръ надъ всѣми прочими лицами, къ оной принадлежащими, и отвѣчаетъ за всякія упущенія по службѣ, происшедшія, какъ по собственной его винѣ, такъ и со стороны подчиненныхъ. Онъ обязанъ также наблюдать, чтобы Лекарь по крайней мѣрѣ два раза въ сутки осматривалъ всѣхъ лицъ, содержащихся въ полицейскомъ арестѣ, и о здоровьи ихъ давать свое мнѣніе на спискахъ, четкимъ почеркомъ.

Ст. 35.

Никто изъ чиновниковъ и служителей, находящихся при арестѣ, не можетъ отлучаться въ городъ безъ дозволенія Надзирателя; равнымъ образомъ Надзиратель, подъ отвѣтственностію, не имѣетъ права удаляться изъ канцеляріи безъ позволенія своего начальства; еслибы дозволеніе было дано, онъ долженъ дать знать о томъ Письмоводителю и поручить ему во всякомъ случаѣ заступать его мѣсто. Одинъ разъ воспрещается навсегда отлучаться Надзирателю и Письмоводителю въ одно и то же время.

Ст. 36.

Надзиратель обязанъ по крайней мѣрѣ четыре раза въ сутки дѣлать строжайшую ревизію полицейскаго ареста, а именно: въ первый разъ—въ 6 часовъ утра, во второй—предъ обѣдомъ, въ третій разъ—въ 6 часовъ вечера, четвертый разъ—въ полночь. При чемъ онъ долженъ съ особеннымъ вниманіемъ и предосторожностію осматривать кандалы, ежели содержатся въ оныхъ нѣкоторые арестанты, а равно двери, окна, замки въ арестѣ, и даже мѣста или нары, на которыхъ спятъ арестанты. Всякая нечистота, всякій беспорядокъ и несоблюденіе правилъ, а также всѣ случаи, относящіеся къ побѣгу арестантовъ, остаются на особенной отвѣтственности Надзирателя, и онъ не имѣетъ права ни въ какомъ случаѣ ссылаться на нерадѣніе или упущеніе своихъ подчиненныхъ.

Ст. 37.

Отвѣчая за подчиненныхъ стражниковъ, Надзиратель имѣетъ право представлять кандидатовъ на сіи мѣста, а равно

policyjnego należą: Nadzorca, Pisarz, strażnik i dwóch innych strażników.

Art. 34.

Nadzorca jest Naczelnikiem ogólnej służby, ma bezpośredni dozór nad wszystkimi innemi osobami, do téj służby należącemi, i odpowiedzialnym jest za wszelkie uchybienia służbowe, tak z własnej, jako też i z winy podwładnych pochodzące.

Przestrzegać równie winien, aby Lekarz wszystkie osoby do aresztu policyjnego dostawione, przynajmniej dwa razy dziennie rewidował i opinię swoją o stanie zdrowia osób aresztowanych, na właściwych aktach, czytelnie domieszczał.

Art. 35.

Żaden z urzędników i officyalistów aresztu policyjnego nie może się oddalać po za mury aresztu policyjnego, bez wyraźnego na to pozwolenia Nadzorcy. Sam równie Nadzorca nie ma prawa, bez zezwolenia władzy swój zwierzchniej, pod odpowiedzialnością, opuszczać biura i z takowego się wydalać. Wszakże gdyby to nastąpiło, wówczas winien o tém uprzedzić Pisarza i zalecić mu, aby go w każdym względzie zastąpił. Raz równie na zawsze wydale nie się razem Nadzorcy i Pisarza z kancelaryi aresztu, jak najmocniej się wzbrania.

Art. 36.

Nadzorca obowiązany jest, przynajmniej razy cztery w przeciągu 24 godzin, odbywać jak najściślejszą rewizję aresztu, a mianowicie: pierwszy raz z rana o godzinie 6-jej, drugi raz przed objadem, trzeci raz wieczorem o godzinie 6-jej, czwarty raz o północy. Łańcuszki, jeżeli który z aresztantów będzie w takowe okuty, drzwi, okna, zamki w areszcie policyjnym, miejsca nawet na których aresztanci spiąją, czyli tak zwane prycze, z szczególną ostrożnością i uwagą Nadzorca powinien zrewidować. Wszelka nieczystość, wszelki nieporządek, wszelkie niedopełnienie przepisów, jako i przypadki ucieczki, lub wyłomu aresztantów, na niego główną odpowiedzialność ściągają, i w żadnym przypadku niedbalstwem lub uchybieniem podwładnych składać się on w tem nie może.

Art. 37.

Będąc odpowiedzialny za podwładnych sobie strażników, ma Nadzorca prawo przedstawiania kandydatów do nominacyi na wa-

къ удаленію тѣхъ, которые не исполняютъ своихъ обязанностей.

Ст. 38.

Надзиратель обязанъ ежедневно осматривать пищу для арестантовъ и наблюдать, чтобы она была приготовлена хорошо и доставляема была по положенію.

Ст. 39.

Надзиратель также обязанъ имѣть наблюдение, дабы о каждомъ арестантѣ, по силѣ существующихъ законовъ, не позже трехъ дней послѣдовало разрѣшеніе на дальнѣйшее содержание его въ полицейскомъ арестѣ; онъ долженъ предварять о семъ производителя дѣла, а еслибы и за тѣмъ распоряженіе по сему предмету не послѣдовало, то доносить о семъ Вице-Президенту.

Ст. 40.

Письмоводитель полицейскаго ареста ведетъ всю переписку, счета и проч.; для исполненія сихъ обязанностей назначается ему въ помощь канцеляристъ. Онъ отвѣчаетъ за невѣрное внесеніе въ книги всѣхъ подробностей, относящихся къ арестантамъ, а равно на счетъ вещей, которыя они съ собою принесутъ, или какія при ревизіи будутъ найдены, кромѣ денегъ, которыя подъ квитанцію Надзирателя и на храненіе у него должны быть отдаваемы. Сверхъ занятій по канцеляріи, Письмоводитель обязанъ быть помощникомъ Надзирателю въ главномъ надзорѣ за арестантами. Онъ заступаетъ мѣсто Надзирателя въ случаѣ отсутствія сего послѣдняго и подвергается отвѣтственности за всякія произшествія по службѣ, случившіяся во время исправленія имъ сей должности.

Ст. 41.

Каждый стражникъ есть непосредственный блюститель за безопасностію, порядкомъ и чистотою. Въ особенности онъ обязанъ наблюдать за поступками арестантовъ, дабы своевременно предупредить всякія ихъ покушенія, противныя безопасности, и не допускать нарушенія правилъ, изложенныхъ въ настоящей Инструкціи. На сей конецъ каждый стражникъ обязанъ непрерывно смотрѣть за арестантами и обо всемъ, что имъ будетъ замѣчено, доносить Надзирателю. Ни въ какомъ случаѣ не позволяется стражнику бранить арестан-

куjące miejsca tychże, i do dymissyi tych, którzy obowiązków swoich nie dopełniają.

Art. 38.

Obowiązany jest Nadzorca przestrzegać codziennie, aby dobra i zgodna z przepisami żywność aresztantom dostarczana była.

Art. 39.

Nadzorca równie przestrzegać będzie, aby najdalej w dniach 3-ch, stosownie do obowiązujących przepisów prawa, względem każdego aresztanta policyjnego zapadła decyzja; o przetrzymaniu aresztantów nad czas dopiero co zakresłony, Nadzorca obowiązany jest właściwego referenta przestrzedz, a gdyby przestroga uczyniona skutku nie przyniosła, wówczas złożyć rapport Vice-Prezydentowi.

Art. 40.

Pisarz aresztu policyjnego utrzymuje całą korespondencję, kontrolę i t. p. mając sobie dodanego do pomocy w tej czynności kancellistę. Jest on odpowiedzialnym za nierzetelne zaciągnięcie do kontroll wszystkich szczegółów, dotyczących się osób do aresztu odsyłanych, jako też rzeczy, jakie z sobą przyniosą, lub jakie przy nich podczas rewizji znalezione zostaną, wyjawszы pieniądze, które za kwitem Nadzorcy do jego depozytu składane być mają. Oprócz czynności biurowych, Pisarz pomocnym być winien Nadzorcy w prowadzeniu zwierzchnego dozoru nad aresztantami. Jest z urzędu zastępcą jego w każdym razie nieobecności tegoż, i odpowiada za wszelkie wypadki i uchybienia służbowe, w czasie tego zastępstwa wydarzone.

Art. 41.

Strażnik każdy jest bezpośrednim stróżem bezpieczeństwa, porządku i czystości; głównym jego obowiązkiem jest czuwać nad postępowaniem aresztantów, aby wcześniej zapobiedz wszelkim ich zamiarom, bezpieczeństwu przeciwnym, i niedopuszczyć przekroczeń instrukcyą niniejszą objętych. W tym celu każdy strażnik powinien ciągle dozorować aresztantów i o wszystkim, coby tylko dostrzegł, donosić Nadzorcy. W każdym razie nie wolno jest strażnikowi używać obelżywych wyrazów względem aresztantów, a tém mniej cielesnie ich samowolnie karać; wyjawszы jedynie

товъ, а тѣмъ болѣе самовольно ихъ тѣлесно наказывать, за исключеніемъ одного только случая, еслибы арестантъ бросился на него самаго; тогда онъ имѣетъ право защитить себя отъ такового нападенія.

Ст. 42.

Воспрещается строжайше стражнику разговаривать съ арестантами, прислуживаться имъ, исполнять ихъ порученія, касающіяся другихъ арестантовъ или третьяго лица, принимать отъ арестантовъ подарки, давать имъ деньги въ займы и доставлять имъ что либо изъ окна, а въ особенности горячіе напитки. За несоблюденіе правилъ, въ сей статьѣ изложенныхъ, подвергаются они: въ первый разъ—вычету $\frac{1}{8}$ части мѣсячнаго жалованья; во второй разъ—семидневному аресту на хлѣбъ и воду, а въ третій разъ—удаленію вовсе отъ должности и отдачѣ подъ уголовный судъ. Вычеты изъ жалованій, сдѣланные съ нерадивыхъ стражниковъ, должны быть распредѣляемы въ награду, въ концѣ года, стражникамъ, отличившимся по службѣ.

Ст. 43.

Выше изложенныя наказанія въ такой же степени будутъ назначаемы на стражниковъ: а) за отлучку безъ дозволенія Надзирателя и б) за нетрезвое состояніе во время исполненія должности.

Ст. 44.

Поелику особенное вниманіе всѣхъ находящихся по службѣ при арестѣ лицъ должно быть обращено на то, чтобы никто изъ арестантовъ не учинилъ побѣга, то стражники обязаны строжайше наблюдать, дабы арестанты ни подъ какимъ предлогомъ не выходили за двери ареста. На сей конецъ они не могутъ впускать кого либо посторонняго, безъ особеннаго на то дозволенія высшаго начальства, кромѣ лицъ, принадлежащихъ къ полицейскому управленію; каждаго же посторонняго челоуѣка, усиливающагося безъ позволенія войти въ арестъ, они должны представлять въ канцелярію онаго для ближайшаго о немъ удостовѣренія.

Ст. 45.

Стражники обязаны наблюдать, дабы никто изъ посторон-

въ случаѣ порванія сія на него аresztанта, моченъ jest одепречъ сія, напасть гвалтoвнa.

Art. 42.

Zakazuje się jaknajmocniej każdemu strażnikowi rozmawiać z aresztantami, czynić nimi wysługi, wypełniać ich zlecenia względem innych aresztantów, lub trzeciej osoby dane, przyjmować od nich datki, czynić im pożyczkę, dostarczać im czego bądź z poza obrębu aresztu, mianowicie trunków. Przekroczenie zakazów, niniejszym artykułem objętych, pociąga za pierwszym razem potrącenie połowy czwartej części miesięcznej płacy, za drugim razem areszt o chlebie i wodzie przez tydzień, a za trzecim razem oddalenie ze służby i oddanie pod Sąd Kryminalny. Kwoty za karę od uchylających strażników potrącane, mają być przeznaczane na wynagrodzenie odznaczających się strażników w służbie, w końcu każdego roku.

Art. 43.

Dopiero co wymienione kary w podobnymże stopniowaniu wymierzone będą na strażnika: a) któryby się oddalił bez pozwolenia Nadzorcy, lub b) któryby się upił w czasie pełnienia swych obowiązków.

Art. 44.

Gdy głównie na to bacznąość całej służby aresztu policyjnego zwróconą być winna, aby żaden z aresztowanych ucieczki nie dokonał, obowiązkiem jest przeto strażników jaknajmocniej przestrzegać, aby się pod jakim bądź pozorem która z aresztowanych osób za drzwi aresztu nie wcisnęła. W tym celu nie mogą wpuszczać ani wypuszczać nikogo obcego, bez osobnego dozwolenia od władzy zwierzchniej, oprócz osób do składu biura Policji należących. Wszystkie zaś osoby, bez upoważnienia do aresztu wcisnąć się usiłujące, do kancelaryi aresztu, dla bliższej legitymacji, przedstawiać winni.

Art. 45.

Strażnicy przestrzegać winni, aby żadna z osób obcych na

нихъ лицъ не останавливался на дворѣ ареста и съ арестантами не разговаривалъ и не перемигивался.

Ст. 46.

Для ревизіи полицейскаго ареста Надзиратель, по сношенію съ Начальникомъ полицейской стражи, употребляетъ унтеръ-офицера и двухъ стражниковъ, находящихся въ караулѣ, при главной Рагушѣ.

Ст. 47.

Во время засѣданій въ Канцеляріи Полиціи, какъ самъ Надзиратель, такъ и прочіе чиновники должны всѣ вообще находиться тамъ, съ тою цѣлью, дабы удобнѣе и со всею точностію могли быть немедленно приведены въ исполненіе рѣшенія производителей дѣлъ объ арестантахъ. Сверхъ того, какъ Надзиратель, такъ и всѣ прочіе полицейскіе чиновники должны всегда находиться въ установленной форменной одеждѣ.

Обязанности Лекаря.

Ст. 48.

Ежедневно поутру въ 7 часовъ и въ 12 часовъ по полудни будетъ производимо Лекаремъ освидѣтельствованіе здоровья лицъ, въ полицейскомъ арестѣ содержащихся.

Ст. 49.

Когда Лекарь кончитъ свою ревизію и дастъ свое мнѣніе, — здоровые арестанты остаются въ полицейскомъ арестѣ, а больные, соотвѣтственно роду ихъ болѣзни, отсылаются тотчасъ подъ присмотромъ въ госпитали.

Ст. 50.

Въ случаѣ опасной болѣзни одного или нѣсколькихъ арестантовъ, Надзиратель обязанъ тотчасъ пригласить Лекаря для опредѣленія рода болѣзни; а за симъ отправляетъ больныхъ въ госпитали и о томъ доноситъ своему начальству.

Ст. 51.

Лица, содержащіяся въ арестѣ подъ особеннымъ надзоромъ по распоряженію высшаго начальства, въ случаѣ болѣзни, могутъ быть отправляемы въ такой только госпиталь, куда назначать ихъ производители дѣлъ; уголовные же преступники должны быть отсылаемы въ больницу инквизиціонной тюрьмы.

дзiedzіncu nie zatrzymywała się, z aresztantami bądź to głośno lub na migi nie rozmawiała.

Art. 46.

Do odbywania rewizyi aresztu policyjnego, Nadzorca, za odniesieniem się do Setnika straży policyjnej, przybierze podofficera i dwóch strażników, warty w głównym Ratuszu odbywających.

Art. 47.

Podczas odbywania posiedzeń w biurze Policyi, tak Nadzorca, jako i inni officjaliści w komplecie znajdować się winni, aby tem łatwiej z największą akuratnością decyzye Referentów, względem osób aresztowanych, do skutku bezzwłocznie doprowadzone być mogły. Nadto, tak Nadzorca jako też i inni officjaliści policyjni raz na zawsze w kompletnych uniformach czyli mundurach przepisanych znajdować się mają.

Służba lekarska.

Art. 48.

Codziennie z rana o godzinie 7-jej, w południe zaś o godzinie 12-jej, odbywać się będzie przez Lekarza rewizya zdrowia osób, do aresztu policyjnego dostawionych.

Art. 49.

Po dopełnieniu rewizyi, jako też opinii lekarskiej, zdrowi aresztanci do aresztu policyjnego odprowadzeni, chorzy zaś, stosownie do kwalifikacyi, do właściwych szpitali, pod nadzorem, odesłani niezwłocznie zostaną.

Art. 50.

W każdym zaś innym przypadku niebezpiecznej choroby jednego lub kilku aresztantów, Nadzorca winien jest niezwłocznie wezwać Lekarza, aby ten udzielił kwalifikacyę, po czém chorych do właściwych szpitali odesłać, władzy zaś swęj zwierzchniej stosowny o tem zrobić rapport.

Art. 51.

Osoby pod szczególném baczeniem, z rozporządzenia wyższych władz, w areszcie policyjnym zatrzymane, chorobą dotknięte, do takiego tylko szpitala mogą być przesłane, do jakiego właściwi Referenci uznają potrzebę; kryminaliści zaś do lazaretu więzienia inkwizycyjnego.

Ст. 52.

Надзоръ за больными арестантами, отправляемыми въ городскіе госпитали, въ случаѣ надобности поручается Циркуловымъ Коммисарамъ.

Ст. 53.

Въ случаѣ скоропостижной смерти арестанта, Надзиратель, отправивъ тѣло умершаго въ ближайшій госпиталь, представляетъ о семъ своему начальству и, независимо отъ сего, по полученіи мнѣнія Лекаря, сообщаетъ о томъ подлежащему Суду, для исполненія формальностей, законами установленныхъ.

Ст. 54.

Вообще упущенія или невыполненіе въ чемъ либо правилъ, настоящею Инструкціею предписываемыхъ, подвергнуть чиновниковъ и служителей ареста тѣмъ наказаніямъ, которыя опредѣлены сею Инструкціею и существующими законами.

Варшава, 27 Декабря (8 Января) 1836/7 года.

Военный Генераль-Полиціймейстеръ Дѣйствующей Арміи и испр. долж. Вице-Президента, Генераль-Маіоръ
(подписано) *Стороженко*.

№ 3.

Выписка изъ правилъ и постановленій о времени содержанія обвиненныхъ въ detenціонныхъ арестахъ.

1) *Постановленіе Совѣта Управленія отъ 5 (17) Декабря 1816 года.*

Ст. 6.

Такъ какъ, на основаніи 21 статьи Конституціоннаго Устава Царства Польскаго, каждое арестованное лицо должно быть, до истеченія трехъ дней, представлено въ подлежащій Судъ, для допроса и сужденія по установленной формѣ, то никто изъ обвиненныхъ не долженъ содержаться въ полицейскомъ арестѣ долѣе вышеопредѣленнаго срока, и даже Подсудокъ, которому по закону предоставлено снимать допросы и опредѣлять сущность преступленія, въ качествѣ Судьи, обязанъ, по доставленіи къ нему обвиненнаго, въ тотъ же самый срокъ, представить подробный рапортъ Суду Исправительной Полиціи

Art. 52.

Nad osobami choremi, do szpitali zwyczajnych przesłanemi, dozór policyjny przez właściwych Kommissarzy Cyrkułowych rozciągany być winien, jeżeli tego zajdzie konieczna potrzeba.

Art. 53.

W przypadku nagłej śmierci, na osobie przyaresztowanej nastąpiej, Nadzorca aresztu ciało zmarłego przesyłszy do szpitala najbliższego, złoży rapport władzy swęj zwierzchniej, a nadto, po otrzymaniu opinii Lekarza, zawiadamia o tém właściwy Sąd, dla wypełnienia względem zmarłego formalności, prawem zastrzeżonych.

Art. 54.

W ogólności uchybienie, opuszczenie, lub niedopełnienie w czemkolwiek przepisów niniejszą Instrukcyą objętych, pociągnie za sobą kary na urzędników i officyalistów, jakie tak instrukcyą jakoteż i prawem karnem są oznaczone.

w Warszawie, dnia 27 Grudnia (8 Stycznia) 1836/7 r.
Wojenny Generał-Policmajster Czynnęj Armii i p. o. Vice-Prezydenta miasta Warszawy, Generał Major
(podpisano) *Storożenko*.

№ 3.

Wypis z praw i postanowień. o czasie zatrzymania obwinionych w aresztach detencyjnych.

1) *Postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 5 (17) Grudnia 1816 roku.*

Art. 6.

Gdy stosownie do artykułu 21 Konstytucyi Królestwa, każda osoba, zatrzymana, stawiona być winna najpóźniej w dniach trzech przed Sąd właściwy, końcem jej wybadania lub osądzenia podług form przepisanych; zaczęm żaden obwiniony dłużej nad czas powyższy w areszcie policyjnym zatrzymanym być nie może, a wówczas nawet gdy stawionym zostanie przed Podsejka, jako do wybadania i ustanowienia corporis delicti upoważnionego Sejdziego, obowiązany jest tenże w czasie powyżej przepisany, rap-

или, посредствомъ онаго, Уголовному Суду, какъ подлежащимъ судебнымъ мѣстамъ, коимъ подсуденъ обвиненный, о совершенномъ имъ проступкѣ или преступленіи, съ точнымъ изъясненіемъ въ сказанномъ рапортѣ причинъ, послужившихъ поводомъ къ арестованію обвиненнаго.

2) *Инструкція для detenціонныхъ арестовъ, 1822 года.*

Ст. 65.

Такъ какъ, на основаніи дѣйствующихъ въ краѣ законовъ, а именно Уголовнаго Кодекса (*), никто изъ арестованныхъ не можетъ содержаться въ detenціонномъ арестѣ болѣе восьми дней и въ продолженіе этого времени долженъ быть осужденъ или отправленъ въ другія тюремныя заведенія, то Суды должны располагать свои дѣйствія такимъ образомъ, чтобы арестанты не содержались долѣе означеннаго срока, такъ какъ расходы на содержаніе ихъ свыше восьми дней не будутъ приняты; если же встрѣтится надобность задержать арестанта болѣе продолжительное время, то, въ удостовѣреніе сего, должно быть представлено свидѣтельство Суда высшей степени.

3) *Высочайше дарованная Царствѣ Польскому грамота 14 (26) Февраля 1832 года.*

(Дневникъ Законовъ томъ XIV, стр. 172.)

Ст. 9.

Всякій взятый подъ стражу, не позднѣе какъ въ теченіе первыхъ трехъ дней представляется подлежащему судебному мѣсту, для допроса или суда по установленному порядку. Если при семъ первомъ изслѣдованіи онъ будетъ признанъ невиннымъ, то ему немедленно возвращается свобода; равнымъ образомъ освобождается изъ подъ стражи и тотъ, кто въ опредѣляемыхъ для сего закономъ случаяхъ представитъ за себя благонадежное поручительство.

(*) Здѣсь необходимо присовокупить, что прежній Польскій Уголовный Кодексъ 1818 года замѣненъ Уложеніемъ о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ, которое, на основаніи Высочайшаго указа, состоявшагося 12 (24) Мая 1847 года, введено въ дѣйствіе въ Царствѣ Польскомъ съ 20 Декабря (1 Января) 1847/8 г.

портемъ докладнымъ, Wydział Policji Poprawczej, lub przez pośrednictwo tegoż, Sąd Kryminalny, jako właściwe forum obwinionego, o popełnionym występku lub zbrodni zawiadomić, wyrażając w raporcie swym докладные wszelkie indicia, które do zaareztowania obwinionego powodem się stały.

2) *Instrukcja dla areztów detencyjnych z r. 1822.*

Art. 65.

Ponieważ wedle ustaw krajowych, mianowicie prawa karne go krajowego (*), żaden aresztant nie może być dłużej zatrzymywany w więzieniu detencyjnym jak dni ośm, i w przeciągu tego czasu osądzonym lub do innych więzień odesłanym być winien; zatem Sądy w działaniach swych tak postępować zechcą, aby dłużej areztanci przetrzymywani nie byli, ponieważ koszta przenoszące dni ośm, przyjętemi być nie mogą. Gdyby zaś dłuższego zatrzymania aresztanta potrzeba okazała się, ta udowodniona być winna świadectwem wyższego Sądu.

3) *Statut organiczny Królestwa z dnia 14 (26) Lutego 1832 roku.*

(Dziennik Praw tom XIV, karta 172.)

Art. 9

Każdy z areztowanych, nie dalej jak w przeciągu pierwszych trzech dni swojego zatrzymania, powinien być stawiony przed władzą sądowniczą, końcem wybadania go lub osądzenia, według porządku przepisanego. Jeżeli przy takowem pierwszém śledztwie uznany będzie za niewinnego, odzyskuje natychmiast wolność, równie uwalnia się z pod straży i ten, kto, w przypadkach prawem przepisanych, złoży za siebie dostateczną rękojmię.

(*) W tém miejscu czyni się wzmianka, że dawny Kodex Karny Polski z 1818 r. zastąpiony został Kodexem Kar Głównych i Poprawczych, z mocy Najwyższego Ukazu z dnia 12 (24) Marca 1847 roku wprowadzonym w wykonanie w Królestwie Polskiem z dniem 20 Grudnia (1 Stycznia) 1847/8 roku.

№ 4.

Выписка изъ Гражданскаго Уложенія отъ 1 (13) Іюня
1825 года.

Ст. 138.

Во всѣхъ случаяхъ насильственной смерти, или смерти, послѣдовавшей въ тюрьмахъ и арестахъ, какъ судебныхъ такъ и полицейскихъ, или же понесенной вслѣдствіе судебного приговора, о обстоятельствахъ этихъ не упоминается вовсе въ актѣ о смерти, который долженъ быть составленъ обыкновеннымъ порядкомъ, по правиламъ, изложеннымъ въ ст. 132-й.

№ 5.

Распоряженіе о заведеніи порядка въ detenціонныхъ
арестахъ.

(4 (16) Сентября 1844 года.)

Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ (*).

Находящіеся въ уѣздныхъ городахъ detenціонные аресты назначены, по существующимъ правиламъ, только для кратковременнаго содержанія въ нихъ лицъ, состоящихъ подъ первоначальнымъ судебнымъ слѣдствіемъ, къ числу которыхъ принадлежатъ:

а) обвиненные въ совершеніи проступковъ или преступленій, противъ которыхъ имѣются законныя улики, или на которыхъ падаетъ подозрѣніе;

(*) Копія съ этого распоряженія препровождены, одновременно, въ Правительственныя Коммисіи Юстиціи, и Финансовъ и Казначейства для руководства подлежащихъ Судовъ и Казенныхъ Управленій.

№ 4.

Wypis z Kodexu Cywilnego z dnia 1 (13) Czerwca 1825 r.

Art. 138.

We wszelkich przypadkach gwałtownej śmierci, albo śmierci zasłój w domach więzienia i aresztu, bądź sądowego, bądź policyjnego, albo śmierci poniesionej w skutku wyroku karnego, żadna wzmianka o tych okolicznościach czyniona nie będzie w akcie zejścia, który spisany być winien prostym sposobem, podług prawideł w artykule 132-m wyłuszczonych.

№ 5.

Rozporządzenie, względem zaprowadzenia porządku w aresztach detencyjnych.

(d. 4 (16) Września 1844 r.)

Do Rządów Gubernalnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH. (*)

Areszta detencyjne, po miastach powiatowych znajdujące się, służyć winny, podług obowiązujących przepisów, tylko do krótkiego zatrzymania w nich osób, które pod pierwszą indagacyą Sądów się znajdują, a do rzędu których należą:

а) обвинени о popełnienie występków, lub zbrodni, przeciw którym walczą prawne poszlaki, lub na których pada podejrzenie;

(*) Odpisy tego rozporządzenia przesłane zostały jednocześnie Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, w celu zapewnienia stosowania się do niego przez Sądy właściwe i Urzędy skarbowe.

- b) застигнутые при совершении преступления;
- c) обвиненные въ водвореніи контрабанды;
- d) присужденные за сіи послѣдніе проступки къ незначительнымъ наказаніямъ.

Лица, принадлежащія къ первымъ тремъ категоріямъ, не могутъ оставаться въ detenціонномъ арестѣ долѣе трехъ дней, лица же, принадлежащія къ четвертой категоріи, — долѣе 8-ми дней.

Между тѣмъ оказалось:

что въ нѣкоторыхъ сего рода арестахъ обвиненные, состоящіе подъ первоначальнымъ слѣдствіемъ мѣстнаго Суда, содержатся иногда даже по нѣскольکو десятковъ дней;

что съ этими арестантами неправильно въ одной палатѣ помѣщаются лица, виновныя въ полицейскихъ проступкахъ, въ бродяжничествѣ, и даже подлежащіе рекрутскому набору, во время препровожденія ихъ къ мѣсту назначенія;

что отведенныя подъ аресты помѣщенія не содержатся въ чистотѣ и не снабжены мебелью и утварью, нужною для арестантовъ.

Обративъ на таковое положеніе дѣль особенное вниманіе, Совѣтъ Управленія предписалъ Правительственнымъ Коммисіямъ Юстиціи, а равно Финансовъ и Казначейства, 28 Апрѣля (10 Мая) сего года, за № 13,377, поручить Судамъ и Казеннымъ Управленіямъ имѣть наблюденіе за тѣмъ, чтобы лица, отправляемые въ detenціонныя аресты, не содержались въ нихъ долѣе опредѣленнаго закономъ срока.

Сверхъ того, Совѣтъ Управленія поручилъ Правительственнымъ Коммисіямъ: Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, а также Юстиціи, принять надлежащія мѣры, для собранія свѣдѣній о состояніи detenціонныхъ арестовъ, а равно для успѣшнаго исправленія могущихъ оказаться отступленій отъ обязательныхъ правилъ.

Вслѣдствіе сего, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ поставлена была въ извѣстность:

1) отзывомъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 11 (23) Мая сего года, за № 38,912, о сдѣланномъ ею того же числа по всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ распоряженіи о томъ, въ подтвержденіе прежнихъ рас-

- b) schwytani na gorącym uczynku;
- c) obwinieni o dopuszczenie się defraudacyi, lub kontrabandy, tudzież;

d) skazani na pomniejsze kary za te ostatnie występki.

Osoby, do trzech pierwszych kategorii należące, nie mogą dłużej nad dni 3, a do czwartej nad dni 8, w aresztach detencyjnych pozostawać.

Tymczasem okazało się, iż w niektórych tego rodzaju aresztach, zatrzymywani są aresztanci, pod śledztwem pierwiastkowym miejscowego Sądu, niekiedy nawet po dni kilkadziesiąt.

Że z aresztantami tymi, niewłaściwie w jednej izbie mieszczą się osoby, dopuszczające się wykroczeń policyjnych, włóczegostwa, a nawet i popisowi w czasie, gdy są transportowani do miejsca przeznaczenia.

Że lokale aresztu w nieczystości są utrzymywane, i nie zaopatrzone w porządk i potrzeby dla aresztantów.

Na ten stan rzeczy Rada Administracyjna zwróciwszy szczególną uwagę, poleciła Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, oraz Przychodów i Skarbu, przez notę dnia 28 Kwietnia (10 Maja) r. b. Nr. 13,377, izby pierwsza zaleciła Sądom, a druga Urzędowi skarbowym, czuwanie nad tem, izby osoby do aresztów detencyjnych odsyłane, dłużej nad czas prawem oznaczony tamże zatrzymywane nie były.

Prócz tego Rada Administracyjna poruciła Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, tudzież Sprawiedliwości, przedsięwzięcie właściwych środków, w celu przekonania się o stanie aresztów detencyjnych, tudzież skutecznego sprostowania wykazać się mogących zboczeń, od przepisów obowiązujących.

W skutku tego Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych zawiadomiona została:

1) Odezwą Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu z dnia 11 (23) Maja r. b. Nr. 38,912 o wydaném przez nią pod tą datą wszystkim Rządom Gubernialnym poleceniu, izby w ponowieniu poprzednich rozporządzeń, wydały jak najsurowsze rozkazy do

поряжений, было строжайше предписано ими Таможнямъ и Казеннымъ Управлѣніямъ, занимающимся производствомъ дѣлъ о контрабандѣ, въ случаѣ содержанія обвиненныхъ въ арестахъ, производить слѣдствія со всевозможною поспѣшностью и, по окончаніи оныхъ, представлять дѣла на рѣшеніе въ Губернскія Правленія, а равно, чтобы Губернскія Правленія, постоянно наблюдая за ходомъ дѣлъ этого рода, сами не допускали въ нихъ ни малѣйшаго замедленія, но, напротивъ того, рѣшали оныя прежде другихъ и отправляли состоявшія по нимъ рѣшенія съ первою отходящею почтою, для поспѣшнаго приведенія ихъ въ исполненіе;

2) отзывомъ Правительственной Коммисіи Юстиціи отъ 21 Іюня (3 Іюля) сего года, за № 7,884, объ изданномъ ею 18 (30) Мая сего года, за № 6,620, по всеѣмъ Уголовнымъ Судамъ распоряженіи, о предписаніи всеѣмъ Окружнымъ Судамъ Простой Полиціи обращать постоянно вниманіе на состояніе и содержаніе арестовъ сего рода, съ тѣмъ, чтобы, въ случаѣ замѣченныхъ въ этомъ отношеніи отступленій и безпорядковъ, они входили немедленно въ сношеніе съ мѣстными административными властями для поспѣшнаго устраненія зла, въ случаѣ же замедленія, представляли о томъ подлежащему Уголовному Суду, который обязанъ довести о семъ до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ. Въѣствъ съ тѣмъ Правительственная Коммисія Юстиціи подтвердила всеѣмъ Уголовнымъ Судамъ о точномъ исполненіи прежнихъ распоряженій своихъ относительно поспѣшнаго производства дѣлъ о лицахъ, содержащихся во время слѣдствія подъ стражею, съ тѣмъ, чтобы они не содержались въ detenціонныхъ арестахъ долѣе установленнаго срока.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ, принявъ съ своей стороны въ уваженіе:

1) что, по настоящему предмету, мѣстныя начальства, въ завѣдываніи которыхъ состоятъ detenціонные аресты, должны, во всемъ, что относится къ ихъ обязанностямъ, руководствоваться инструкціею, препровожденною для исполненія бывшимъ Воеводскимъ Коммисіямъ, при предписаніи Правительственной Коммисіи отъ 17 (29) Апрѣля 1822 года, за № 895/1,249, въ которой изложены подробныя правила относительно:

Комор и Урядовъ skarbowych, instrukcyą spraw defraudacyjnych trudniących się, izby też w przypadkach gdzie obwinieni w arestach osadzeni zostają, jaknajspieszniej śledztwo prowadziły, i po ukończeniu owych spraw, akta do zdecydowania Rządom Gubernialnym odsyłały; same zaś Rządy Gubernialne, aby, na ciągłej mając baczności tego rodzaju sprawy, żadnej z swęj strony nie dopuszczaly w nich zwłoki, ale owszem takowe przed wszystkiemi innemi rozpoznawały; wyroki zaś wydane, pierwszą pocztą do spieszного wykonania przesyłały.

2) Odezwą Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości z dnia 21 Czerwca (3 Lipca) r. b. Nr. 7,884 o wydaniu w dniu 18 (30) Maja r. b. Nr. 6,620 rozporządzeniu do wszystkich Sądów Kryminalnych, izby zaleciły Sądom Policji Prostej wszystkich okręgów, zwracanie ciągłej uwagi na stan i utrzymywanie tego rodzaju arestów; aby w razie dostrzeżenia w tym względzie zboczeń lub nieporządku, zносиły się zaraz z miejscowemi władzami administracyjnymi, dla natychmiastowego zaradzenia potrzebie, a w razie zachodzącej zwłoki, przedmiot natychmiast właściwemu Sądowi Kryminalnemu przedstawiały, który obowiązany będzie rzecz do wiadomości Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych podać. Kommissya Rządowa Sprawiedliwości przypominała zarazem Sądom Karnym poprzednio wyszłe swe rozporządzenia, względem pośpiechu w sprawach dotyczących osób podczas śledztw summarycznych aresztowanych, z zaleceniem, izby te w aresztach detencyjnych przetrzymywanemi nie były.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, zważywszy z swęj strony:

1) iż w przedmiocie obecnym, w tém wszystkim co się dotyczy attrubucyj władz miejscowych, nad aresztami detencyjnymi przełożonych, służy za zasadę do postępowania instrukcyja przy reskrypcie Kommissyi Rządowej z dnia 17 (29) Kwietnia 1822 roku Nr. 895/1,249 byłym Kommissyom Wojewódzkim do wykonywania przesłana, i w której wskazanemi są szczegółowe prawidła, mianowicie we względzie:

a) избранія помѣщеній подѣ detenціонные аресты, содержанія въ нихъ порядка и чистоты, а также надлежащаго охраненія оныхъ,

b) снабженія арестовъ нужною мебелью, посудой и снарядами,

c) доставки жизненныхъ припасовъ, отопленія, освѣщенія и соломы,

d) заведыванія арестами, которое поручено Президентамъ или Бургомистрамъ городовъ, подѣ надзоромъ Уѣзднаго Начальника и Подсудка мѣстнаго Суда Простой Полици;

2) что въ ежегодно утверждаемыхъ Правительственною Коммисіею для detenціонныхъ арестовъ штатахъ назначаются соотвѣтственные суммы на всѣ надобности оныхъ;

3) что такимъ образомъ предоставляются всѣ средства для содержанія этихъ арестовъ въ надлежащемъ состояніи, и что, слѣдовательно, оказывающіеся безпорядки и неисправности должны быть отнесены къ безопасности и нерадивому надзору мѣстныхъ исполнительныхъ властей, за что онѣ должны подлежать строгой отвѣтственности, —

предписываетъ Губернскому Правленію:

I, принять, безъ малѣйшаго замедленія, соотвѣтственные мѣры къ подробному и точному изслѣдованію состоянія и нуждъ каждаго detenціоннаго ареста въ губерніи, устранить всѣ замѣченныя въ нихъ отступленія отъ установленныхъ правилъ и виновныхъ въ упущеніяхъ подвергнуть наказанію; сверхъ того, распорядиться о введеніи улучшеній, какія окажутся необходимыми, и въ случаѣ, если это будетъ превышать предѣлы предоставленной ему власти, предположенія свои по сему предмету представить на разсмотрѣніе и рѣшеніе Правительственной Коммисіи;

II, въ подтвержденіе прежняго распоряженія своего, предписать Начальникамъ уѣздовъ о неослабномъ наблюденіи за порядкомъ, чистотою и потребностями арестовъ, а равно за тѣмъ, чтобы, кромѣ вышеозначенныхъ лицъ, подлежащихъ по закону содержанію въ detenціонныхъ арестахъ, никакія другія не были помѣщаемы вмѣстѣ съ ними, но въ отдѣльныхъ соотвѣтственныхъ арестахъ, предваривъ, что, въ случаѣ замѣченныхъ отступленій, Уѣздный Начальникъ, за слабый надзоръ,

a) wyboru lokaliów na areszta detencyjne, utrzymywania w porządku i czystości onych, tudzież należytego ubezpieczenia;

b) zaopatrywania w potrzebne sprzęty, naczynia i narzędzia;

c) dostarczania potrzeb żywności, opału, światła i słomy;

d) zarządu nad aresztami, który poruczony jest Prezydentom lub Burmistrzom miast, pod dozorem Naczelnika Powiatu i Podśędka miejscowych Sądów Policyi Prostej;

2) że etaty corocznie przez Kommissyę Rządową dla aresztów detencyjnych stanowione, zawierają na wszelkie ich potrzeby odpowiedni fundusz;

3) że zatem zapewnione są wszelkie środki utrzymania tych aresztów w stanie należytym; — jeśli więc zły stan takowych się okazuje, to w tym razie jedynie obojętności i zaniedbania dozoru miejscowych władz wykonawczych przypisanem być winno, za co surowa ciążę ich powinna odpowiedzialność;

poleca Rządowi Gubernialnemu:

I, iżby bez najmniejszej zwłoki, przez stosowne środki, starał się wejść w szczegółowe i ścisłe rozpoznanie stanu i potrzeb kaźdego aresztu detencyjnego w swęj gubernii, i wszelkie w nich zboczenia od przepisów zaraz usunął i dopuszczających się uchybień do kary pociągnął, tudzież ulepszenia, jakie się koniecznie okazały być potrzebnymi, rozporządził; w razie zaś, gdyby tego sam uczynić nie mógł, wnioski swoje do uznania i zadecydowania Kommissyi Rządowej przełożył;

II, aby ponowił rozporządzenie swe do Naczelników Powiatowych, iżby ci ciągle baczili, na porządek, czystość i na potrzeby aresztu; tudzież, iżby, prócz osób za występki do osadzenia w areszcie detencyjnym się kwalifikujących, a które tu powyżej wymienionemi zostały, żadne inne wspólnie mieszczonemi nie były, lecz w osobnych właściwych aresztach, z zagrożeniem, iż za wszelkie zboczenia dostrzeżone, tak Naczelnik Powiatu za niedozór, ja-

и Президентъ или Бургомистръ города, за дурное завѣдываніе ввѣренными ему арестомъ, подвергнутся строгой отвѣтственности.

При этомъ, желая имѣть подробное описаніе detenционныхъ арестовъ, Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію распорядиться о составленіи таковыхъ описаній по каждому аресту отдѣльно, по приложенной при семъ формѣ подъ лит. *A*, съ приложеніемъ чертежа хотя бы даже и ручнаго, съ масштабомъ, и описанія эти, по засвидѣтельствованіи ихъ Губернскимъ Правленіемъ, представить въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ, въ скорѣйшемъ, по возможности, времени.

Сверхъ того, Губернское Правленіе должно предписать Президентамъ и Бургомистрамъ городовъ, въ которыхъ находятся detenционные аресты, тотчасъ по полученіи сего распоряженія, представить прямо въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ именной списокъ лицамъ, содержащимся въ detenционномъ арестѣ, по приложенной при семъ формѣ подъ лит. *B*, и въ послѣдствіи представлять Коммисіи такіе же списки ежемѣсячно.

Съ своей же стороны, Губернское Правленіе, представляя годовые отчеты о дѣйствіяхъ своихъ, должно, начиная съ текущаго года, къ статистическимъ вѣдомостямъ объ уголовныхъ тюрьмахъ, прилагать, по препровождаемой при семъ формѣ лит. *C*, нужныя свѣдѣнія о detenционныхъ арестахъ.

Въ формѣ этой могутъ быть, въ случаѣ надобности, прибавлены графы, нужныя для помѣты отчета.

Варшава, 4 (16) Сентября 1844 года.

Генералъ-Лейтенантъ Сенаторъ (подписано) *Писаревъ*.

№ 6,195/28,178.

ко и Президентъ или Бурмистръ, за злы зарząd аresztu mu powierzono, surowo odpowiedzialnymi będą.

Chcąc przytem Kommissya Rządowa posiadać opis szczegółowy aresztów detencyjnych, poleca Rządowi Gubernialnemu, iżby opis takowy co do każdego aresztu, podług załączonego tu wzoru pod literą *A*, sporządzić kazał, z dołączeniem rysunku, choćby odręcznego ze skalą, które to opisy przez Rząd Gubernialny poświadczzone, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, w czasie najrychlejszym, przedstawionemi być maja.

Prócz tego Rząd Gubernialny zarządzi, iżby Prezydenci i Burmistrze miast, w których areszta detencyjne się znajdują, zaraz za odebraniem tego zarządzenia, nadesłali wprost Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych listę imienną osób, które pod ten czas znajdować się będą w areszcie detencyjnym, podług załączonego tu wzoru litera *B*, sporządzona, i aby podobne listy co miesiąc Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych składali.

Z swęj strony zaś Rząd Gubernialny przy sprawozdaniach z czynności swych rocznych, do wykazów statystycznych co do więzień głównych dołączać będzie wszelkie wiadomości o aresztach detencyjnych, wedle załączonego tu wzoru pod literą *C*, zaczynając od roku bieżącego.

Do wzoru tego mogą być, w razie potrzeby, dodane rubryki, dla dokładności sprawozdania potrzebne.

w Warszawie, dnia 4 (16) Września 1844 roku.

General-Lejtenant, Senator (podpisano) *Pisarew*.

Nr. 6,195/28,178.

Приложение 1-ое къ № 5-му.

(Форма лит. А)

Описание detentionного ареста, состоящаго въ N городѣ, N уѣзда, N губернии.

Наименованіе города, въ которомъ находится де- тенціонный арестъ.	Кому принадлежитъ домъ, въ которомъ помѣщается арестъ, или на одномъ изъ этихъ комнатъ въ нихъ пещей, существуеъ ли частному лицу, ка- менный ли домъ, или деревянный и въ ка- комъ состояніи.	Сколько комнатъ отвѣ- дно подъ арестъ, находятъ ли эти комнаты внизу, или на одномъ изъ эта- жей, сколько въ нихъ пе- щей, существуеъ ли одинъ только detenціон- ный арестъ, или кромѣ него другія мѣста заклю- ченія.	Если помѣще- ніе нанимается, то какая произ- водится на е- м- ная плата.		Каково устрой- ство ареста для предотвраще- нія побѣга арестантовъ.	Какая имѣется въ арестѣ ме- бель и посуда.	Какимъ образомъ произво- дятся поставка для арес- тантовъ продовольствія, дровъ, свѣчей, соломъ и проч.		
			руб.	коп.					
								Здѣсь поясня- ется, устройены ли желѣзные решетки у о- конъ, окованы ли прочны ли двери, имѣется ли стража и изъ сколькихъ со- стоитъ лицъ.	Здѣсь показы- вается: имѣется: Наръ N Стульевъ N Кувшиновъ N Чашекъ N Мисокъ N Кандаловъ N Замковъ N

Къ настоящему описанію слѣдуетъ приложить чертежъ съ мантабломъ.

1-шы Annex do Nr. 5-go.

(Wzór lit. A.)

Описание аресъу detentionного въ мѣстѣ N, powiecie N, губернии N, находящагося въ.

Wymienienie miasta, w którym się znajduje areszt detentionny.	Czyja jest własnością dom, w którym się mieści areszt, to jest: Rządu, miasta, lub prywatnego; czy murowany, drewniany, jaki stan jego.	Wiele izb zajmuje się na areszt, czy te są na dole lub na piętrze, wiele pieców, czy sam tylko areszt detentionny się znajduje lub inny jeszcze.	Jeśli lokal najmuje się, za jaką opłatę.	<table><tr><td>Rs.</td><td>kop.</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	Rs.	kop.			Jak jest zabezpieczony od wypadku ucieczki.	Jakie porządki, sprzęty i narzędzia posiada areszt.	W jaki sposób dopełnia się dostawa żywności dla aresztantów, opatu, światła, słomy i t. d.
Rs.	kop.										
					Tu wyszczególnić należy, czy są kraty w oknach, drzwi czy są mocne i okute, jaka straż się znajduje i z wielu osób.	Tu wyszczególnić należy, gdzie znajduje się: prycz . . . stołków . . . konew . . . kubków . . . misek . . . kajdanek . . . kłódek . . .					

Do niniejszego należy dołączyć rysunek odręczny ze skalą.

Приложение 3-е къ № 5-му.

(Форма лит. С.)

ВѢДОМОСТЬ АРЕСТАНТАМЪ, СОСТОЯВШИМЪ ВЪ ДЕТЕНЦИОННОМЪ АРЕСТѢ N ВЪ ТЕЧЕНІЕ МѢСЯЦА 18 . . . ГОДА.

Наименованіе города, въ которомъ находится детенціонный арестъ.	Всѣмъ содержавшимся днеш.	Въ томъ числѣ содержавшихся на казенный счетъ.	Въ томъ числѣ содержавшихся на собственный счетъ.	въ уголовныхъ преступленіяхъ	въ совержаніи контрабанды.	за контрабанду	осужденныхъ		Въ томъ числѣ бывшихъ														
							обвиненныхъ	по вѣроисповѣданіямъ	по способамъ содержанія до арестованія	женатыхъ	вдовцевъ	свободнаго состоянія	имѣющихъ дѣтей										
									Православнаго	Римско-Католическаго	Лютеранскаго	Еврейскаго	прочихъ исповѣданій	дворянъ	мѣщанъ	крестьянъ	чиновниковъ	служителей ремесленниковъ	торговцевъ	земледѣльцевъ	поденщиковъ	прислуги	содержащихся при семействѣ

3-ei Annex do Nr. 5-go.

(Wzór lit. C.)

WYKAZ ARESTANTÓW, KTÓRZY SIĘ ZNAJADOWALI W ARRESZIE DETENCYJNYM N, W CIĄGU MIESIĄCA . . . 18 . . . ROKU.

Wymienienie miejsca areztu deten- cyjnego	Było w ogóle głów	Ci wszyscy wysiedzieli dni	Z pomiędzy nich było utrzymywa- nych		Obwinionych			Skazanych		Z p o m i e d z y n i c h b y ł o																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																														
			kosztom Skarbu	kosztom własnym	o występki kryminalne	o dopuszczenie się detrau- dacy lub kontrabandy	za detraudacyę lub kon- trabandę	Wyznania	Stanu	Sposobu utrzymania się przed uwięzieniem	zmarłych	owdowiałych	stanu wolnego	mających dzieci																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																										

№ 6.

Распоряжение о поспѣшномъ исполненіи Административно-полицейскими Управленіями приговоровъ или рѣшеній, а также требованій Судебныхъ мѣстъ, относящихся къ лицамъ, содержащимся въ detenціонныхъ арестахъ, или состоящимъ подъ слѣдствіемъ.

(23 Іюня (5 Іюля) 1846 года)

Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Желая имѣть свѣдѣніе о лицахъ, содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ долѣ опредѣленнаго закономъ срока, Правительственная Коммисія 4 (16) Сентября 1844 года, за № 6,195/28,178, предписала Губернскимъ Правленіямъ распорядиться о представленіи въ оную ежемѣсячно Президентами и Бургомистрами тѣхъ городовъ, въ которыхъ таковыя аресты находятся, именныхъ вѣдомостей, всѣмъ вообще содержащимся въ оныхъ лицамъ, съ означеніемъ, между прочимъ, времени поступленія ихъ въ арестъ и времени выбытія изъ онаго. Изъ доставляемыхъ этими чиновниками вѣдомостей объ арестантахъ, Правительственная Коммисія препровождаетъ соотвѣтственные извлечения о лицахъ, содержащихся долѣ опредѣленнаго срока, въ Правительственную Коммисію Юстиціи, которая, для повѣрки и предупрежденія продерживанія этихъ лицъ въ арестѣ, сообщаетъ означенныя извлечения подлежащимъ Уголовнымъ Судамъ.

Изъ доставленныхъ этими Судами объясненій оказалось, что нѣкоторые лица были назначены Судами къ отпуску на свободу, или къ отправленію въ тюрьму, раньше, нежели это дѣйствительно послѣдовало.

Такъ какъ по этому поводу возникла несообразность во времени содержанія подъ арестомъ, показанномъ Президентами и Бургомистрами городовъ и означенномъ Судебными мѣстами, и какъ, сверхъ того, оказалось, что послѣ постановленія въ Судахъ рѣшеній о переводѣ или освобожденіи арестованныхъ, лица эти содержатся въ арестахъ еще нѣкоторое время, — то

№ 6.

Rozporządzenie zalecające, aby władze administracyjno-policyjne spiesznie wykonywały wyroki lub decyzje oraz rekwizycye Sądów karzących, odnoszące się do osób zatrzymanych w aresztach detencyjnych, lub będących pod badaniem.

(d. 23 Czerwca (5 Lipca) 1846 r.)

Do Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Chcąc mieć wiadomość o osobach zatrzymanych w aresztach detencyjnych, nad zakres czasu prawem oznaczony, Kommissya Rządowa przez rozporządzenie w dniu 4 (16) Września 1844 roku Nr. 6,195/28,178, do Rządów Gubernialnych wydane, poleciła składanie sobie co miesiąc przez Prezydentów i Burmistrzów miast, w których areszta takowe się znajdują, list imiennych wszystkich w ogóle osób w tychże osadzonych, z wykazaniem, pomiędzy innemi daty ich przybycia do aresztu i wyjścia z niego. Z składanych w tej mierze podobnych list przez pomienione urzędy, stosowne wyciągi co do osób przetrzymywanych Kommissya Rządowa przesyła Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, która następnie, dla sprawdzenia i zapobieżenia przetrzymywaniu, komunikuje je właściwym Sądom Kryminalnym.

Z wyjaśnień tychże Sądów okazało się, iż niektóre osoby, wcześniej zakwalifikowane były przez Sąd do wypuszczenia na wolność, lub wytransportowania do więzień, niż to istotnie nastąpiło.

Gdy z tego powodu wynikła niezgodność między czasem zatrzymania, przez Prezydentów miast i Burmistrzów wykazanym, a oznaczonym przez Sądy, i oprócz tego okazuje się, że po wydanej przez Sądy decyzji, zarządzającej przeprowadzenie lub uwolnienie aresztowanych, ciż zatrzymywani są jeszcze niejaki czas

Правительственная Коммисія поручаетъ Губернскому Правленію строжайше подтвердить помянутымъ чиновникамъ:

1) чтобы они всячески избѣгали несообразностей и ошибокъ, въ представляемыхъ въ Правительственную Коммисію вѣдомостяхъ лицамъ, содержащимся въ detenціонныхъ арестахъ;

2) чтобы о каждомъ лицѣ, доставленномъ въ detenціонный арестъ былъ, въ тотъ же самый день, извѣщаемъ ими подлежащій Судъ;

3) чтобы по полученіи судебныхъ рѣшеній объ освобожденіи задержаннаго изъ ареста или объ отправленіи его въ тюрьму,—рѣшенія эти были приводимы ими въ исполненіе немедленно, такъ, чтобы по воспослѣдованіи рѣшеній, продержаніе лицъ въ арестѣ, по винѣ сказанныхъ чиновниковъ, вовсе допускаемо не было.

Притомъ Губернское Правленіе должно сдѣлать распоряженіе, чтобы въ представляемыхъ въ Правительственную Коммисію вышеупомянутыхъ вѣдомостяхъ, были прибавлены еще слѣдующія графы:

первая, заключающая объясненіе рода преступленія, то есть, обвиняется ли лицо, заключенное въ detenціонномъ арестѣ, въ полицейскомъ нарушеніи, подлежащемъ разбирательству Суда Простой Полиціи, или же въ проступкѣ и преступленіи, рѣшеніе о которыхъ принадлежитъ Судамъ: Исправительной Полиціи или Уголовному;

вторая, заключающая число рѣшенія объ освобожденіи изъ подъ ареста.

Сверхъ того, такъ какъ нѣкоторыми изъ означенныхъ чиновниковъ вѣдомости эти не доставляются въ срокъ, установленный распоряженіемъ Правительственной Коммисіи отъ 12 (24) Іюля 1845 года, за № 5,205/23,522, то есть первыхъ чиселъ каждаго мѣсяца, но, или слишкомъ поздно, или только по понудительнымъ предписаніямъ Правительственной Коммисіи,—и какъ по этому поводу замедляется заключеніе заведеннаго для сего общаго контроля; то Губернское Правленіе должно предписать всѣмъ, безъ исключенія, о представленіи таковыхъ вѣдомостей въ Правительственную Коммисію, не позже пяти дней по истеченіи каждаго мѣсяца, такъ какъ въ

въ аresztach; Kommissya Rządowa przeto poleca Rządowi Gubernialnemu, iżby jak najsurowiej ostrzegł pomienionych urzędników:

1) aby żadna niezgodność lub omyłka, w przedstawianych Kommissyi Rządowej listach osób osadzonych w aresztach detencyjnych, miejsca nie miały;

2) aby o każdej osobie, do aresztu detencyjnego przyprowadzonej, zawiadamiali Sąd właściwy w tymże samym dniu;

3) aby po otrzymaniu decyzji Sądu, czy to na uwolnienie zatrzymanego z aresztu, czy na przeprowadzenie onego do więzienia, decyzje te natychmiast wykonywali, a témsamém, iżby po wydaniu takowych, żadne przetrzymanie osób w areszcie z winy tychże urzędów dopuszczaném nie było.

Zaleci przytem Rząd Gubernialny, aby w składanych dotąd Kommissyi Rządowej powyżej rzeczonych wykazach, dodane były jeszcze następne rubryki:

pierwsza, obejmująca w sobie rodzaj przestępstwa, to jest czyli osobę osadzoną w areszcie detencyjnym ciąży zarzut przewinienia policyjnego, podlegającego zawyrokowaniu Sądu Policji Prostej, czy występku, lub zbrodni, których osądzenie należy do Sądu Policji Poprawczej, lub Kryminalnego;

druga, obejmująca datę wyroku uwalniającego.

Nadto, ponieważ niektóre z wspomnianych urzędów nie przysyłają wykazów tych w terminie oznaczonym przez rozporządzenie Kommissyi Rządowej z dnia 12 (24) Lipca 1845 roku Nr. 5,205/23,522, to jest w pierwszych dniach miesiąca, lecz albo zbyt późno, albo też dopiero za excytacyami Kommissyi Rządowej, a przez to opóźniają zamknięcie prowadzonej w tym względzie ogólnej kontroli,—polecą zatem Rząd Gubernialny wszystkim bez wyjątku, aby wykazy takowe najdalej w dni pięć po upływie każdego miesiąca Kommissyi Rządowej składali; gdyż wrazie dalszej

случаѣ замедленія, Президенту или Бургомистру города, въ которомъ находится detenціонный арестъ, послано будетъ по-
нужденіе прямо отъ Правительственной Коммисіи, съ упла-
тою, въ первый разъ почтовыхъ платежей, а въ другой разъ
со взысканіемъ, кромѣ того, и денежнаго штрафа.

Въ заключеніе, по случаю поступающихъ отъ занимаю-
щихся производствомъ слѣдствій Судебныхъ мѣстъ жалобъ
на медленное исполненіе Административными Управленіями
требованій тѣхъ же Судовъ, о доставленіи лицъ, нужныхъ
для упомянутыхъ слѣдствій, — Правительственная Коммисія
признала нужнымъ, въ подтвержденіе сдѣланныхъ уже по се-
му предмету распоряженій, обратить на этотъ предметъ вни-
маніе Губернскаго Правленія, съ тѣмъ, чтобы оно предписало
низшимъ Административно-полицейскимъ Управленіямъ, къ
которымъ это относится, о принятіи зависящихъ отъ нихъ
мѣръ къ скорѣйшему, подъ опасеніемъ отвѣтственности, ис-
полненію вышеозначенныхъ требованій Судовъ.

Объ исполненіи настоящаго распоряженія Губернское
Правленіе должно представить рапортъ въ теченіе 30 дней.

Варшава, 23 Іюня (5 Іюля) 1846 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,
Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ (подписано) *Стороженко*.

№ 4,604/19,283.

№ 7.

Распоряженіе, коимъ подтверждаются прежнія предписанія
о поспѣшномъ разсмотрѣніи и рѣшеніи дѣлъ о лицахъ, со-
держащихся въ detenціонныхъ арестахъ, а равно о непро-
держиваніи этихъ лицъ въ сказанныхъ арестахъ выше
дѣйствительной надобности.

(21 Сентября (3 Октября) 1846 года.)

Всѣмъ Уголовнымъ Судамъ.

Правительственная Коммисія Юстиціи.

Многочисленными предписаніями, а именно послѣдними
отъ 17 (29) Мая 1845 года, № 7,681, отъ 27 Сентября (9

звѣлки, Prezydent lub Burmistrz miasta, w którym się znajduje
areszt detencyjny, wprost przez Kommissyę Rządową excytowa-
nym będzie, za pierwszym razem za opłatą portoryi, a za drugim
z tą opłatą i dodaniem kary pieniężnej.

W końcu, z powodu zachodzących ze strony Władz Sąd-
owych, zajmujących się prowadzeniem śledztw, zażaleń na zwłokę
w załatwianiu przez Władze administracyjne rekwizycyj tychże
Sądów, o dostawienie osób do pomienionych śledztw potrzebnych,
Kommissya Rządowa widzi jeszcze potrzebę, w ponowieniu wyda-
wanych już w tej mierze rozporządzeń, zwrócić na ten przedmiot
uwagę Rządu Gubernialnego, z zaleceniem, aby ostrzegł wszystkie
podrzedne Władze administracyjno-policyjne, do których to
należy, iżby używając wszelkich w mocy będących środków,
jak najspieszniej, pod własną odpowiedzialnością, powyższe rekwi-
zycye Sądów załatwiała.

Rapport o skutku niniejszego rozporządzenia w dniach 30-tu
zastrzega.

w Warszawie, dnia 23 Czerwca (5 Lipca) 1846 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, Tajny Radca, Senator
(podpisano) *Storożenko*

Nr. 4,604/19,283.

№ 7.

Rozporządzenie, wznowiające zalecenia poprzednie co do pó-
spiesznego działania w odsadzaniu spraw osób zatrzymywa-
nych w aresztach detencyjnych i co do nie przetrzymywania
tych osób w rzeczonych aresztach nad istotną potrzebę.

(d. 21 Września (3 Października) 1846 r.)

Do wszystkich Sądów Kryminalnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAWIEDLIWOŚCI.

Wielolicznymi reskryptami, mianowicie ostatnimi z dnia 17
(29) Maja 1845 roku Nr. 7,681, d. 27 Września (9 Października)

Октября) 1845 года, № 13,668 и отъ 15 (27) Ноября 1845 г., за № 17,165, предписано было Уголовному Суду строжайше наблюсти, по лежащей на немъ обязанности надзора, чтобы лица, содержащіяся въ detenціонныхъ арестахъ, не продерживались въ нихъ свыше указаннаго дѣйствительною необходимостью срока.

Не смотря на то, оказывается, о чемъ извѣстно и Уголовному Суду изъ сообщаемыхъ ему извлеченій изъ именныхъ вѣдомостей арестантамъ сего рода, доставляемыхъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, что многіе изъ нихъ по цѣлымъ даже мѣсяцамъ содержатся въ detenціонныхъ арестахъ.

Правительственная Коммисія Юстиціи, имѣя въ виду: что опредѣленіе сущности преступнаго дѣянія не можетъ вообще требовать столь продолжительнаго времени, въ теченіе котораго содержатся арестанты при первоначальномъ слѣдствіи, а также, что нынѣшнее устройство detenціонныхъ арестовъ не представляетъ достаточнаго обезпеченія противъ побѣга содержащихся въ оныхъ лицъ; что, по поводу тѣсноты устроенныхъ для этой надобности помѣщеній, арестанты не могутъ быть содержимы по одиночкѣ, но, собранные въ одной палатѣ, имѣютъ возможность не только сдѣлать между собою стачку на побѣгъ, но и условиться объ изворотахъ при допросѣ, чѣмъ затрудняется обнаруженіе истины,—нашлась въ необходимости, въ подтвержденіе вышеприведенныхъ распоряженій, строжайше предписать Уголовному Суду объ изданіи Судамъ Полиціи Простой предписаній, чтобы они, опредѣляя сущность преступления по дѣламъ уголовнымъ и исправительнымъ, старались произвести о каждомъ обвиненномъ изслѣдованіе въ продолженіе не болѣе 8 дней, и отправить его, вмѣстѣ съ дѣломъ, въ Исправительный Судъ; а ежели, въ особенныхъ случаяхъ, исполненіе этого въ опредѣленный срокъ окажется невозможнымъ, то о причинѣ продержанія донести немедленно подлежащему Суду Исправительной Полиціи, подѣ опасеніемъ строжайшей отвѣтственности.

При этомъ Уголовный Судъ обязывается увѣдомить подвѣдомственные ему Суды Простой Полиціи, что Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, оказывая

Nr. 13,668 i 15 (27) Listopada tegoż roku Nr. 17,165 poleciła Sądowi Kryminalnemu dopilnowanie jak najściślej, w drodze nadzoru, aby osoby zatrzymane w aresztach detencyjnych, nad konieczną potrzebę przetrzymywane nie były.

Pomimo to wszakże dostrzegać się daje, jak o tém i Sąd Kryminalny z komunikowanych mu wyciągów z list imiennych tego rodzaju aresztantów, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych nadsyłanych, ma przekonanie, że wielu z nich po miesiącu nawet w aresztach detencyjnych są zatrzymywani.

Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, mając na względzie, że ustanowienie istoty czynu nie może w ogólności wymagać tak znakomitego czasu, przez który aresztanci w pierwszym śledztwie są przetrzymywani, a obok tego, że dotychczasowe obwarowanie aresztów detencyjnych, nie przedstawia dostatecznego zapewnienia od ucieczki osób w nich zatrzymanych; że z powodu szczupłości lokalów, na ten cel urządzonych, aresztanci nie mogąc być należycie odosobnieni, nagromadzeni w jednej izbie, nie tylko mają sposobność zmówienia się na ucieczkę, ale i porozumienia się względem wybiegłego tłómaczenia się, przez co utrudzają dojście prawdy, widzi się spowodowaną, w ponowieniu powyższych rozporządzeń, zalecić jak najmocniej Sądowi Kryminalnemu wydanie do Sądów Policji Prostej poleceń, aby też Sądy, ustanawiając w sprawach kryminalnych i poprawczych istotę czynu, starały się każdego obwinionego, najdalej w przeciągu dni 8 załatwić i tegoż, wraz z aktami, Sądowi Poprawczemu odesłać; a gdyby w szczególnych przypadkach nie były w możności dopełnić tego w zakresłonym czasie, iżby rapport usprawiedliwiający przyczynę przetrzymania właściwemu Sądowi Policji Poprawczej natychmiast, pod najsurowszą odpowiedzialnością, złożyły.

Zawiadomi także Sąd Kryminalny Sądy Policji Prostej mu podwładne, że Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, idąc Sądem w pomoc, ku spiesznemu i sprężystemu

Судамъ содѣйствіе къ скорому и неослабному производству дѣлъ, поручила Губернскимъ Правленіямъ сдѣлать распоряженіе: чтобы о каждомъ лицѣ, доставленномъ въ detenціонный арестъ, подлежащій Суду былъ извѣщаемъ въ тотъ же день; чтобы по полученіи судебныхъ рѣшеній объ освобожденіи обвиненнаго изъ ареста, или объ отправленіи его въ тюрьму, рѣшенія эти были приводимы въ исполненіе немедленно; и чтобы Административно - полицейскія Управленія, подъ личною отвѣтственностью чиновниковъ, исполняли, какъ можно поспѣшнѣе все требованія Судовъ о доставленіи нужныхъ для допроса лицъ и принимали для сего дѣятельныя, зависящія отъ нихъ мѣры.

Слѣдовательно Суды Полиціи Простой обязаны наблюдать за точнымъ исполненіемъ означенныхъ распоряженій начальства и за тѣмъ, чтобы рѣшеніе объ освобожденіи обвиненныхъ изъ подъ ареста, или объ отправленіи оныхъ въ Исправительный Судъ были тотчасъ же приводимы въ исполненіе подлежащими Бургомистрами.

О сдѣланіи соответственныхъ настоящему предписанію распоряженій, Правительственная Коммисія Юстиціи ожидаетъ рапорта въ теченіи 14-ти дней.

Варшава, 21 Сентября (3 Октября) 1846 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Референдарій

(подписано) *Бржезинскій*

№ 9,888.

№ 8.

Распоряженіе о томъ, что если судебные аресты помѣщаются вмѣстѣ съ полицейскими, то расходы на наемъ для нихъ помѣщеній и на починки должны быть относимы на счетъ тюремныхъ и городскихъ суммъ поровну.

(4 (16) Января 1855 года.)

Люблинскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Изъ представленныхъ при рапортѣ Губернскаго Правле-

дѣланію въ справкахъ, заклала Рządомъ Губерниалнымъ выданіе rozporządzeń, aby o każdėj osobie do aresztu detencyjnego przeprowadzonej Sąd właściwy w tymże samymъ dniu byłъ zawiadomiony. Aby po otrzymaniu decyzji Sądu, czy to na uwolnienie zatrzymanego zъ aresztu, czy też na przeprowadzenie go do więzienia, decyzye te natychmiastъ были wykonywane. Aby Władze administracyjno-policyjne, pod własną urzędnikówъ odpowiedzialnością, jakъ najspieszniej załatwiałały wszelkie rekwizycye tychъ Sądów, względemъ dostawienia osóbъ do śledztwъ potrzebnych, zъ użyciemъ ku temu energicznychъ i w mocy ichъ będącychъ środkówъ.

Обowiązkiemъ więc jestъ Sądówъ Policyi Prostějъ przestrzegać ścisłego wykonywania tychъ rozporządzeńъ władzy i dopilnować, aby decyzye, czy to na uwolnienie zatrzymanego zъ aresztu, czy też na odesłanie go Sądowi Poprawczemu zapadłe, natychmiastъ przezъ właściwychъ Burmistrzówъ wykonywane były.

О выданіи stosownychъ do niniejszego reskryptu rozporządzeńъ Kommissya Rządowa Sprawiedliwości oczekiwać będzie rapportu w dniachъ 14-tu.

в Варшавіе, dnia 21 Września (3 Października) 1846 r.

Дыректоръ Wydziału, Referendarzъ Stanu

(podpisano) *Brzeziński.*

№ 9,888.

№ 8.

Rozporządzenie, aby tam, gdzie areszta sądowe są razemъ zъ policyjnemi, koszta najmu lokaliówъ na nie i koszta naprawъ były ponoszone w polowie zъ funduszówъ więziennychъ, a w drugiej polowie zъ funduszówъ miejskichъ.

(d. 4 (16) Stycznia 1855 r.)

Do Rządu Gubernialnego Lubelskiego.

KOMMISSYA Rządowa Spraw Wewnętrznychъ i Duchownychъ.

Zъ przedstawionychъ przy raporcie Rządu Gubernialnego

нія, за № 16,919, двухъ описаній судебно-слѣдственныхъ или detenціонныхъ арестовъ въ Люблинской губерніи, оказы-
вается, что въ городахъ: Грубѣшовѣ, Казимѣрже, Красноставѣ,
Влодавѣ, Красникѣ, Томашовѣ, Луковѣ, Гарволинѣ, Желеховѣ,
и Радзинѣ, судебно-слѣдственные аресты помѣщаются вмѣстѣ
съ полицейскими, и что въ трехъ первыхъ городахъ плата за
наемъ помѣщеній для арестовъ производится исключительно
изъ городскихъ, въ семи же послѣднихъ городахъ—изъ тюрем-
ныхъ суммъ.

Такъ какъ каждый арестъ долженъ содержаться на счетъ
подлежащихъ суммъ, а именно судебный — на счетъ Казны,
а полицейскій — на счетъ городскихъ суммъ; то Правитель-
ственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію—
плату за наемъ помѣщеній, въ тѣхъ городахъ, гдѣ судебные
аресты устроены вмѣстѣ съ полицейскими, а равно расходы
на починки этихъ помѣщеній, производить, съ начала текуща-
го года, поровну, изъ однихъ и другихъ суммъ.

Варшава, 4 (16) Января 1855 года.

Директоръ Отдѣленія, Тайный Совѣтникъ

(подписано) *Бруевичъ.*

№ 9,124/40,946.

№ 9.

Постановленіе объ упраздненіи тюремнаго замка въ г. Су-
валкахъ и объ учрежденіи, вмѣсто онаго, detenціоннаго
ареста.

(14 (26) Мая 1863 года.)

*Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства
Польскаго.*

На основаніи постановленія Совѣта Управленія отъ 14
(26) Марта 1850 года, за № 10,985, detenціонный арестъ въ
г. Сувалкахъ, принадлежавшій тогда къ числу самыхъ значи-
тельныхъ, по нахожденію въ ономъ ежедневно около 100
арестантовъ, замѣненъ тюремнымъ замкомъ, расходы на со-
держаніе котораго составляли ежегодно по штату 705 рублей.

Nr. 16,919 dwóch opisów aresztów sądowo-słedczych, czyli deten-
cyjnych w gubernii Lubelskiej, okazuje się, iż w miastach: Hrubie-
szowie, Kazimierzu, Krasnymstawie, Włodawie, Kraśniku, Toma-
szowie, Łukowie, Garwolinie, Żelechowie i Radzyniu, areszta są-
dowo-słedcze mieszczą się razem z policyjnymi, i w trzech pierw-
szych miastach lokale dla nich opłacane są w zupełności z fundu-
szów miejskich, a w siedmiu ostatnich z funduszków więziennych.

Gdy każdy areszt powinien być z właściwych funduszków u-
trzymywany, mianowicie sądowy z funduszków Skarbu, a policyjny
z funduszków miejskich, — Kommissya Rządowa przeto poleca
Rządowi Gubernialnemu, aby czynsz z najmu lokali tam, gdzie
areszta sądowe połączone są razem z policyjnemi, jak równie ko-
szta reparacyi w tychże lokalach, opłacane były od początku ro-
ku bieżącego, w połowie z jednych, a w połowie z drugich fundu-
szów.

w Warszawie, dnia 4 (16) Stycznia 1855 r.

Dyrektor Wydziału, Tajny Radca

(podpisano) *Brujewicz.*

Nr. 9,124/40,946.

№ 9.

Decyzja, upoważniająca do przemienienia domu osadzenia
w więzy w Suwałkach na areszt detencyjny.

(d. 14 (26) Maja 1863 r.)

*Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej Kró-
lestwa Polskiego.*

Na mocy decyzji Rady Administracyjnej z dnia 14 (26)
Marca 1850 roku, Nr. 10,985, areszt detencyjny w mieście Su-
wałkach, należący wówczas do rzędu znaczniejszych, gdyż w nim
znajdowało się około 100 aresztantów dziennie, zamieniony został
na dom osadzenia w więzy,—etat plac służby tegoż domu, wynosi
rocznie rs. 705.

Правительственная Коммисія Внутренних и Духовныхъ Дѣлъ, имѣя въ виду: что въ послѣдствіи времени число арестантовъ въ сказанномъ тюремномъ замкѣ значительно уменьшилось и среднимъ числомъ составляетъ только по 25 ежедневно; что поэтому нѣтъ надобности содержать для нихъ столь обширное и дорого стоящее заведение, тѣмъ болѣе, что въ Сувалкахъ находится только Судъ Простой Полиціи, для котораго достаточно имѣть detenціонный арестъ; и что контрабандисты и бродяги, часто присылаемые въ тюремный замокъ въ г. Сувалкахъ изъ мѣстностей, отстоящихъ на нѣскольکو десятковъ миль, могутъ быть содержимы въ ближайшихъ соотвѣтственныхъ сему заведеніяхъ,—по сношенію съ Правительственною Коммисією Юстиціи и Таможеннымъ Отдѣленіемъ, просила 3 (15) Мая сего года, за № 8,411/32,302, разрѣшенія Совѣта Управленія:

1) на упраздненіе тюремнаго замка въ г. Сувалкахъ и учрежденіе на мѣсто онаго detenціоннаго ареста;

2) на установленіе при означенномъ арестѣ слѣдующихъ должностей: Смотрителя съ жалованьемъ по 60 руб. въ годъ и двухъ стражниковъ, съ жалованьемъ одному по 120 и другому по 100 рублей въ годъ, — безъ предоставленія остающимся за штатомъ чиновникамъ и служителямъ нынѣшняго тюремнаго замка, а именно: врачу и фельдшеру, какъ имѣющимъ средства къ содержанію себя, половиннаго оклада жалованья, за исключеніемъ впрочемъ двухъ стражниковъ, которымъ, по мнѣнію Правительственной Коммисіи, слѣдовало бы производить означенное жалованье въ теченіе двухъ лѣтъ, если, до истеченія этого времени, они не будутъ опредѣлены на службу, изъ суммъ, назначенной ежегодно по смѣтѣ на содержаніе тюремъ въ Августовской губерніи.

3) предоставить Правительственной Коммисіи соотвѣтственное разрѣшеніе возникшаго вопроса относительно помѣщенія тюремнаго замка, контрактъ на наемъ котораго оканчивается едва 1 Сентября 1867 года, а равно соотвѣтственное устройство, изъ назначенной на тюремный замокъ штатной суммы, расходовъ на detenціонный арестъ, который долженъ помѣщаться въ мѣстной Ратушѣ; расходы эти не могутъ быть нынѣ опредѣлены, но, впродъ до введенія упомянутого

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mając na uwadze, że w następstwie czasu liczba aresztantów w mo-wie będącego domu więzy znacznie się zmniejszyła, wynosi bo-wiem w przecięciu tylko po 25 dziennie, że zatem nie ma potrze-by utrzymywania dla nich tak obszernego i kosztownego zakładu, tém więcej, że w Suwałkach znajduje się tylko Sąd Policyi Pro-stej, dla którego dostatecznym jest areszt detencyjny, i że defrau-danci i włóczęgi, częstokroć o kilkanaście mil do domu więzy w Suwałkach odsyłani, mogą być mieszczeni w pobliskich własci-wych na to zakładach, — по porozumieniu się z Kommissyą Rzą-dową Sprawiedliwości i Wydziałem Celnym, upraszała Radę Administracyjną pod d. 3 (15) Maja r. b., Nr. 8,411/32,302, o zezwolenie:

1) aby dom osadzenia w więzy w Suwałkach był zniesiony, a w jego miejsce utworzony areszt detencyjny;

2) aby służba przy tym areszcie ustanowiona była z Nadzor-cy z płacą rub. sr. 60, i dwóch strażników, jednego z płacą rub. sr. 120, a drugiego z płacą rsr. 100 rocznie, bez zapewnienia spadłym z etatu urzędnikom i officyalistom dotychczasowego domu więzy, mianowicie Lekarzowi i felczerowi, jako mającym sposób utrzy-mania, połowicznej płacy, z wyjątkiem tylko dwóch strażników, którym, zdaniem Kommissyi Rządowej, należałoby przyznać takąż płacę przez lat 2, jeżeli wcześniej nie zostaną pomieszczeni w służ-bie, z funduszów na więzienia w gubernii Augustowskiej corocznie etatem wydzielanych;

3) aby pozostawioném było Kommissyi Rządowej odpowie-dnie załatwienie następczającej się kwestyi, co do lokalu domu więzy, o najem którego kontrakt expiruje dopiero z d. 1 Wrze-sznia 1867 roku, niemniej odpowiednie uregulowanie z etatu domu więzy wydatków na areszt detencyjny, mający się mieścić w ratu-szu miejscowym, które to wydatki nie dadzą się obecnie ustano-

устройства, будутъ производимы по правиламъ, установленнымъ для detenционныхъ арестовъ.

На содержаніе личнаго состава устроеннаго такимъ образомъ detenціоннаго ареста требовалось бы въ годъ 280 р. а какъ нынѣ расходуется 705 „
то ожидается экономіи на 425 р.

Совѣтъ положилъ, вышеизложенное представленіе утвердить.

Варшава 14 (26) Мая 1863 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *Энохъ*.
№ 22 982.

№ 10.

Извлеченіе изъ Высочайше утвержденнаго Положенія объ Уѣздномъ и Губернскомъ Управленіи въ губерніяхъ Царства Польскаго, касающееся утвержденія плановъ и смѣтъ на постройку, починку и исправленіе зданій городскихъ, тюремныхъ, а также утвержденія торговъ на постройки, починки, подряды, поставки и т. п.

(19 (31) Декабря 1866 года.)

ГЛАВА ТРЕТЬЯ.

О Губернскомъ Правленіи, составъ и обязанности оного.

Ст. 34.

Разсмотрѣнію и разрѣшенію Губернскаго Правленія, подъ предсѣдательствомъ Губернатора, подлежатъ:

IV. По части строительной и дорожной: а) утвержденіе плановъ и смѣтъ на постройку, починку и исправленіе зданій городскихъ, тюремныхъ, и т. п., до суммы 3,000 рублей.

Ст. 35.

Разсмотрѣнію и разрѣшенію Губернскаго Правленія, подъ предсѣдательствомъ Вице-Губернатора, подлежатъ:

I. По предметамъ общимъ всѣмъ Отдѣленіямъ: а) утвержденіе торговъ на постройки, починки, подряды, поставки и отдачу въ аренду казенныхъ и городскихъ имуществъ и дохо-

въ, а бѣда, допóки uregulowanie to nie nastąpi, według zasad dla aresztów detencyjnych przepisanych, ponoszone.

Uposażenie służby tak urządzonego aresztu detencyjnego wynosiłoby rocznie rsr. 280,
a że teraźniejsze wynosi rsr. 705,
oszczędność przeto wyniesie „ 425.

Rada oświadczyła, że się do przedstawienia powyższego przychyła.

w Warszawie, dnia 14 (26) Maja 1863 roku.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *Enoch*.

Nr. 22,982.

№ 10.

Wyjątek z Ustawy o zarządzie gubernialnym i powiatowym w guberniach Królestwa Polskiego, NAJWYŻEJ zatwierdzonej, dotyczący zatwierdzania planów i kosztorysów na budowę, naprawę i ulepszenie budynków miejskich i więziennych, oraz zatwierdzania licytacji na budowę, naprawę, i t. p. przedsiębiorstwa.

(d. 9 (31) Grudnia 1866 r.)

ROZDZIAŁ TRZECI.

O zarządzie gubernialnym, jego składzie i obowiązkach.

Art. 34.

Rozpoznaniu i decyzji Rządu Gubernialnego, pod prezydenturą Gubernatora, podlegają:

IV. W przedmiotach dotyczących budownictwa i dróg:
a) zatwierdzanie planów i kosztorysów na budowę, reparację i polepszenie budowli miejskich, więziennych i t. d. . . . do wysokości rsr. 3,000.

Art. 35.

Rozpoznaniu i decyzji Rządu Gubernialnego, pod prezydenturą Vice-Gubernatora, podlegają:

I. W przedmiotach wspólnych wszystkim Wydziałom:
a) zatwierdzanie licytacji na budowę, restaurację, przedsiębior-

довъ до суммы 5,000 рублей, считая сумму подряда, поставки или аренды на весь контрактный срокъ; б) разсмотрѣніе разнаго рода штатовъ, смѣтъ, тарифовъ и т. п., подлежащихъ утвержденію высшихъ властей;
 в) принятіе и возвратъ при торгахъ залоговъ, вносимыхъ подрядчиками.

Предсѣдательствующій въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, (подписано) *Князь Павелъ Гагаринъ*.

N° 11.

Распоряженіе о представленіи еженедѣльныхъ вѣдомостей объ арестантахъ, состоящихъ въ полицейскомъ арестѣ и подлежащихъ вѣдѣнію Отдѣленія Исправительнаго Суда при Управленіи Варшавскаго Оберъ-Полиціймейстера.

(14 (26) Апрѣля 1867 года.)

Смотрителю Полицейскаго ареста.

Варшавскій Оберъ-Полиціймейстеръ.

Утвердивъ совѣщательный протоколъ, состоявшійся 31 Марта (12 Апрѣля) сего года, на засѣданіи вновь учрежденнаго при подвѣдомственномъ мнѣ Управленіи Отдѣленія Суда Исправительной Полиціи, предписываю Вашему Благородію на будущее время руководствоваться въ точности слѣдующею 9-ю статьею этого протокола:

„Для надзора лицъ, арестованныхъ по дѣламъ, подлежащимъ сужденію на основаніи Уложенія о наказаніяхъ и состоящихъ подъ слѣдствіемъ, какъ Отдѣленія Исправительнаго Суда, такъ и Слѣдственнаго Отдѣленія, Смотритель Полицейскаго ареста сообщаетъ Помощнику Прокурора при Отдѣленіи Исправительнаго Суда, еженедѣльно вѣдомости, согласно приложенной у сего формѣ, о тѣхъ лицахъ, съ показаніемъ, гдѣ находится производимое о нихъ дѣло и съ котораго времени они задержаны. Сверхъ того, какъ Предсѣдательствующій въ Отдѣленіи, такъ и Помощникъ Прокурора, могутъ, смотря по надобности, прибыть въ арестъ, или потребовать отъ Слѣдственнаго Отдѣленія объясненія, по какимъ причинамъ обви-

ства, доставки и выдѣржавленіе majątków i dochodów skarbowych i miejskich, do summy rsr. 5,000, licząc sumę przedsiębiorstwa, dostawy, lub dzierżawy na cały termin kontraktowy; b) rozpoznawanie rozmaitego rodzaju etatów, anszlagów, taryff i t. p. podlegających zatwierdzeniu władz wyższych;
 d) przyjmowanie i zwrot kaucyj, wnoszonych przez przedsiębiorców przy licytacyach.

Prezydujący w Komitecie do spraw Królestwa Polskiego,
 (podpisano) *Xiąże Paweł Gagaryn*.

N° 11.

Rozporządzenie, o składaniu tygodniowych wykazów o aresztantach, zostających w areszcie detencyjnym i ulegających odsądzeniu Wydziału Sądu Poprawczego przy Zarządzie Ober-Policmajstra Warszawskiego.

(d. 14 (26) Kwietnia 1867 r.)

Do Nadzorey aresztu policyjno-detencyjnego.

OBER-POLICMAJSTER MIASTA WARSZAWY.

Zatwierdziwszy protokół naradczy, spisany dnia 31 Marca (12 Kwietnia) r. b. na posiedzeniu nowo zorganizowanego przy powierzonym mojemu kierunkowi Zarządzie Wydziału Sądu Policyi Poprawczej, polecam Panu, abyś na przyszłość stosował się ściśle do następującego artykułu 9-go tegoż protokołu:

„Dla nadzoru nad osobami aresztowanymi w sprawach ulegających odsądzeniu na zasadzie Kodexu kar głównych, i zostających pod śledztwem, tak Wydziału Sądu Poprawczego, jak i Wydziału śledczego, Nadzorca aresztu policyjno-detencyjnego składa Podprokuratorowi przy Wydziale Sądu Poprawczego tygodniowe wykazy, odpowiednio do załączającego się przy niniejszem wzoru, o tychże osobach, z wskazaniem: gdzie znajdują się początkowe o nich akta i od jakiego czasu są one zaaresztowane.

Prócz tego tak Prezydujący w Wydziale, jako też i Podprokurator, mogą, stosownie do potrzeby, przybyć do aresztu, albo zapotrzebować od Wydziału śledczego objaśnienia, z jakich powo-

няемое лицо содержится въ арестѣ долѣе обыкновеннаго, то есть восьмидневнаго срока задержанія.“

Варшава, 14 (26) Апрѣля 1867 года.

Свиты Его Величества, Генераль-Майоръ,
(подписано) *Власовъ*.

№ 38,221.

Приложеніе къ № 11-му.

Семидневная вѣдомость

объ арестантахъ, состоящихъ въ полицейскомъ арестѣ и подлежащихъ вѣдѣнію Отдѣленія Исправительнаго Суда, при Управленіи Варшавскаго Оберъ-Полицеймейстера.

№ по порядку	Имя и фамилія	За что арестованъ	Съ котораго времени находится въ арестѣ	Почему до настоящаго времени оставался безъ допроса и рѣшенія.

Начальникъ Отдѣленія (подписано) N N.

№ 12.

Распоряженіе о томъ, какіе detenціонные аресты по губерніямъ должны быть упразднены.

(16 (28) Сентября 1867 года.)

N Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Въ нѣкоторыхъ городахъ, гдѣ находятся Суды Исправительной Полиціи, а при нихъ тюрьмы, не имѣется особыхъ detenціонныхъ арестовъ; лица же, состоящія подъ первоначальнымъ слѣдствіемъ Судовъ Престой Полиціи, равно какъ и приговоренныя къ кратковременному аресту, отсылаются въ тюрьмы.

dów obwiniony jest zatrzymanym w areszcie dłużej nad zwykły ośmiodniowy termin.

w Warszawie, dnia 14 (26) Kwietnia 1867 r.

Swity Jego CESARSKIEJ MOŚCI Jenerał Major,
(podpisano) *Własow*.

Nr. 38,221.

Annex do Nr. 11-go.

(Wzór)

WYKAZ SIEDMIODNIOWY,

o aresztantach zostających w areszcie policyjno-detencyjnym i ulegających odsądzeniu Wydziału Sądu Poprawczego przy Zarządzie Ober-Policmajstra miasta Warszawy.

Numer	Imię i nazwisko	Za co jest aresztowanym	Od jakiego czasu znajduje się w areszcie	Dla czego do tej pory pozostawał bez badania i zawyrokowania

Naczelnik Wydziału (podpisano) NN.

№ 12.

Rozporządzenie wskazujące które areszta detencyjne w guberniach winny być zniesione.

(d. 16 (28) Września 1867 r.)

Do Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

W niektórych miastach, gdzie znajdują się Sady Policyi Poprawczej i przy nich więzienia, nie ma oddzielnych aresztów detencyjnych; osoby zaś zostające pod początkowem badaniem Sądów Policyi Prostěj, oraz skazane na krótkotrwały areszt, są odsyłane do więzień.

Порядокъ этотъ, существующій издавна, не представляетъ на практикѣ никакихъ неудобствъ. Притомъ, по распоряженію Правительственной Коммисіи отъ 30 Января (11 Февраля) 1861 года, за № 684/3,153, дозволено уже важнѣйшихъ арестантовъ, о коихъ дѣла производятся въ Судахъ Простой Полиціи, отсылать, для предупрежденія ихъ побѣга, въ мѣстные слѣдственные тюрьмы.

По соображеніи сего и по соглашеніи съ Правительственною Коммисіею Юстиціи, Правительственная Коммисія постановила: для болѣе удобнаго и безопаснаго помѣщенія арестантовъ, а также въ видахъ сокращенія расходовъ Казны, ввести вышесказанный порядокъ во всѣхъ городахъ, гдѣ находятся нынѣ особые detenціонные аресты и тюрьмы.

Согласно съ этимъ, по упраздненіи означенныхъ арестовъ, лица, подлежащіе заключенію въ оныхъ, какъ состоящіе подъ первоначальнымъ слѣдствіемъ Судовъ Простой Полиціи, такъ и присуждаемые судебными приговорами къ кратковременному аресту, а также контрабандисты, должны быть помѣщаемы впредь въ мѣстныхъ тюрьмахъ.

Причемъ слѣдуетъ наблюдать, чтобы лица, состоящіе подъ слѣдствіемъ Судовъ Простой Полиціи, не были помѣщаемы вмѣстѣ съ другими арестантами, несущими разнаго рода наказанія, а равно съ тѣми, кои, находясь подъ слѣдствіемъ, были уже прежде помѣщены въ тюрьмахъ, такъ какъ мѣра эта полезна для успѣха самаго слѣдствія и для охраненія личной чести подсудимыхъ, между которыми нерѣдко, преимущественно же при предварительныхъ допросахъ, могутъ находиться лица невинныя и безукоризненнаго поведенія.

Впрочемъ же, лица, приговариваемыя Судомъ къ кратковременному аресту, могутъ быть помѣщаемы въ полицейскихъ арестахъ, если имѣется въ нихъ мѣсто, и въ такомъ лишь случаѣ, если арестанты сии содержатся на собственный счетъ и помѣщеніе ихъ въ сказанныхъ арестахъ не повлечетъ для Казны никакого расхода.

Содержаніе лицъ, отсылаемыхъ послѣ упраздненія detenціонныхъ арестовъ въ тюрьмы, должно производиться на общемъ основаніи, на какомъ содержатся всѣ тюремные арестанты, а именно, если они будутъ содержимы на счетъ Казны.

Porządek ten istniejący oddawna, w praktyce nie przedstawia żadnych niedogodności. Przypomnę, wedle rozporządzenia Kommissyi Rządowej z dnia 30 Stycznia (11 Lutego) 1861 roku Nr. 684/3,153 dozwolono już ważniejszych aresztantów, których sprawy są odsądzone w Sądach Policji Prostej, dla uniknienia ich uciezki, odsyłać do miejscowych więzień badań.

Po rozważeniu tego i po zniesieniu się z Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, Kommissya Rządowa postanowiła, dla dogodniejszego i bezpiecznego pomieszczenia aresztantów, jak niemniej w celu zaoszczędzenia wydatków Skarbu, wprowadzić wzmiankowany wyżej porządek, we wszystkich tych miastach, w których znajdują się obecnie oddzielne areszta detencyjne i więzienia.

Zgodnie z tém, po zniesieniu takowych aresztów, osoby ulegające zatrzymaniu w onych, tak zostające pod początkowém badaniem Sądów Policji Prostej, jak i skazane wyrokami sądowemi na krótkotrwały areszt, oraz kontrabandyści, winni być mieszczeni na przyszłość w miejscowych więzieniach.

Przyczém należy przestrzegać, żeby osoby, zostające pod badaniem Sądów Policji Prostej, nie były mieszczone razem z innymi więźniami, ulegającymi różnego rodzaju karom, niemniej z tymi, którzy znajdując się pod śledztwem, zostawali już poprzednio w więzieniach, ponieważ środek ten jest pożyteczny dla postępu samego śledztwa, i dla zastronienia godności osobistej podsądnych, pomiędzy którymi dość często, szczególnie zaś przy początkowych badaniach, mogą znajdować się osoby niewinne i nienagannego prowadzenia.

Wreszcie osoby skazane przez Sąd na krótkotrwały areszt mogą być mieszczone w aresztach policyjnych, o ile znajduje się, w nich pomieszczenie, i w takim jedynie razie, jeżeli aresztanci ci utrzymują się na swoim koszcie, i pomieszczenie ich w wspomnianych aresztach nie spowoduje dla Skarbu żadnego wydatku.

Utrzymanie osób, odsyłanych, po zniesieniu aresztów detencyjnych, do więzień, winno dokonywać się na ogólnej zasadzie, podług jakiej są utrzymywani wszyscy aresztanci więzienni, mianowicie: jeżeli oni będą utrzymywani na koszt Skarbu, zapłata za

плата за ихъ продовольствіе, мытье бѣлья, постель, отопленіе, (на сколько плата за оное опредѣлена, не по количеству дровъ и печей, а въ сутки на человѣка), содержаніе домашняго порядка и письменные матеріалы, должна быть произведена на счетъ суммъ опредѣленныхъ по росписи на содержаніе подлежащихъ тюремъ въ такомъ размѣрѣ, въ какомъ она производится за всѣхъ другихъ арестантовъ, содержащихся въ этихъ тюрьмахъ. Если же сказанныя лица будутъ содержаться на собственный счетъ, то слѣдуетъ производить изъ вышеозначеннаго источника только плату за отопленіе, а также за содержаніе домашняго порядка и письменные матеріалы.

Сообщая Губернскому Правленію о вышеизложенномъ, вслѣдствіе рапорта его отъ N числа, мѣсяца и года, за № N, для руководства и соотвѣтственнаго распоряженія на счетъ упраздненія detenціоннаго (или detenціонныхъ) ареста (или арестовъ),

(Въ Калишское Губернское Правленіе: въ городахъ Сѣрадзѣ и Ленчицѣ; въ Люблинское Губернское Правленіе: въ городѣ Люблинѣ; въ Сѣдлецкое Губернское Правленіе: въ городахъ Сѣдльцѣ и Бѣлой; въ Радомское Губернское Правленіе: въ городахъ Радомѣ и Сandomирѣ; въ Кѣлецкое Губернское Правленіе: въ городѣ Кѣльцахъ; въ Варшавское Губернское Правленіе: въ городѣ Брестѣ-Куявскомъ; въ Петроковское Губернское Правленіе: въ городѣ Петроковѣ.)

Правительственная Коммисія присовокупляетъ, что вслѣдствіе упраздненія сказаннаго (или сказанныхъ) ареста (или арестовъ), назначенная по табели № 25, приложенной къ 4-ой статьѣ 25 §, смѣты доходовъ и расходовъ вѣдомства Внутреннихъ Дѣлъ на 1867 годъ, сумма на содержаніе онаго (или оныхъ); какъ-то:

(въ Калишское Губернское Правленіе:			
въ Сѣрадзѣ	244 руб. 4	коп.	
въ Ленчицѣ	105 „		
итого по обоимъ арестамъ	349 руб. 4	коп.	
въ Люблинское Губернское Правленіе:			
въ Люблинѣ	305 руб. 55	коп.	
въ Сѣдлецкое Губернское Правленіе:			
въ Сѣдльцѣ	86 руб. 97 1/2	коп.	
въ Бѣлой	60 руб. 65	коп.	
итого по обоимъ арестамъ	147 руб. 62 1/2	коп.	

ich żywienie, pranie bielizny, pościel, opał, (o ile zapłata za nie jest oznaczona, nie w stosunku liczby drzewa i pieców, lecz na dobę, na człowieka), utrzymanie porządku domowego i materiały piśmienne, ma być dokonywana na rachunek funduszów oznaczonych budżetem na utrzymanie właściwych więzień, w tej wysokości, w jakiej dokonywa się za wszystkich innych więźni, utrzymywanych w tych więzieniach. Jeżeli zaś rzeczony osoby będą utrzymywać się własnym kosztem, to należy dokonywać z wskazanego źródła jedynie zapłatę za opał, oraz za utrzymywanie porządku domowego i materiały piśmienne.

Zawiadamiając Rząd Gubernialny o powyższym stanie rzeczy w skutku rapportu jego z dnia, mca i roku N, Nr. N, w celu zastosowania się i wydania odpowiednich zarządzeń, względem zniesienia aresztu detencyjnego (lub aresztów detencyjnych),

(do Rządu Gubernialnego Kaliskiego: w miastach Sieradzu i Łęczycy; do Rządu Gubernialnego Lubelskiego: w mieście Lublinie; do Rządu Gubernialnego Siedleckiego: w miastach Siedlce i Białej; do Rządu Gubernialnego Radomskiego: w miastach Radomiu i Sandomierzu; do Rządu Gubernialnego Kieleckiego: w mieście Kielcach; do Rządu Gubernialnego Warszawskiego: w mieście Brześć Kujawski; do Rządu Gubernialnego Petrokowskiego: w mieście Petrokowie.)

Kommissya Rządowa nadmienia, że skutkiem zniesienia wymienionego aresztu (lub wymienionych aresztów), wskazany wedle tabelli Nr. 25, dołączonej do art. 4-o § 25-go etatu dochodów i wydatków Wydziału Spraw Wewnętrznych na 1867 rok, fundusz na utrzymywanie onego (lub onych), jakoto:

(do Rządu Gubernialnego Kaliskiego, w Sieradzu rs. 244 k. 4,	
	w Łęczycy „ 105 „ —
łącznie na obydwu areszta „ 349 „ 4.	
„ „	Lubelskiego, w Lublinie „ 305 „ 55.
„ „	Siedleckiego, w Siedlcach „ 86 „ 97 1/2,
	w Białej „ 60 „ 65.
łącznie na obydwu areszta „ 147 „ 62 1/2.	

въ Радомское Губернское Правленіе:
 въ Радомѣ 244 руб. 59½ коп.
 въ Сандомирѣ 64 руб. 27½ коп.

итого по обоимъ арестамъ . 308 руб. 87 коп.

въ Кѣлецкое Губернское Правленіе:
 въ Кѣльцахъ 82 руб. 33 коп.
 въ Варшавское Губернское Правленіе:
 въ Брестъ-Куявскомъ 67 руб. 50 коп.
 въ Петроковское Губернское Правленіе:
 въ Петроковѣ 332 руб. 62½ коп.)
 должна (или должны) быть исключена (или исключены)
 изъ смѣты.

Посему не оставить Губернское Правленіе донести Правительственной Коммисіи о распоряженіи, какое послѣдуетъ по этому предмету, съ показаніемъ времени, съ котораго оно будетъ приведено въ исполненіе.

Варшава, 16 (28) Сентября 1867 года.

По порученію Главнаго Директора,
 за Директора Отдѣленія (подписано) *А. Блюменфельдъ*.
 № 3,374/20,534.

В) О КАЗЕННЫХЪ КОНТРАБАНДИСТАХЪ.

№ 13.

Распоряженіе относительно исполненія наказаній за контрабанду и удовлетворенія издержекъ на содержаніе казенныхъ контрабандистовъ въ полицейско-судебныхъ арестахъ.

(3 Мая 1832 года)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначействъ.

Такъ какъ существующія доселѣ правила, относительно

(до Рządu Gubernialnego Radomskiego, w Radomiu rs. 244 k. 59½,
 w Sandomierzu „ 64 „ 27½.

łącznie na obydwia areszta „ 308 „ 87.

„ „ Kieleckiego, w Kielcach „ 82 „ 33.

„ „ Warszawskiego, w Brze-
 ściu Kujawskim „ 67 „ 50.

„ „ Petrokowskiego, w Petrokowie „ 332 „ 62½)
 winien być wypuszczony z etatu.

Dla tego Rząd Gubernialny nie omieszká donieść Kommissyi Rządowej o treści zarządzenia, jakie wyda w téj mierze, z wskazaniem czasu, od którego wprowadzone ono będzie w wykonanie.

w Warszawie, dnia 16 (28) Września 1867 roku.

Z polecenia Dyrektora Głównego,
 за Директора Wydziału (podpisano) *A. Blumenfeld*.

Nr. 3,374/20,534.

B) O DEFRAUDANTACH I KONTRABANDZISTACH SKARBOWYCH.

№ 13.

Rozporządzenie we względzie odbywania kar za defraudacye i ponoszenia wydatków na utrzymanie defraudantów skarbowych w aresztach policyjno-sądowych.

(d. 3 Maja 1832 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA PRZYCHODÓW I SKARBU.

Gdy dotychczasowe przepisy względem exekucyi kar na u-

исполнения надъ неимущими контрабандистами наказаний, определяемыхъ при замѣнѣ денежныхъ взысканий личнымъ арестомъ, на основаніяхъ, указанныхъ въ § 21 общаго положенія 1 Октября 1809 года, не опредѣляютъ продолжительности этого ареста, то, желая назначить извѣстный срокъ, свыше котораго арестъ кантрабандиста продолжаться не долженъ, и притомъ отдать арестованныхъ контрабандистовъ подъ присмотръ и распоряженіе надзора судебныхъ тюремъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, рапортомъ своимъ отъ 13 Апрѣля текущаго года, за № 47,519; 47,956; 49,827, представила Совѣту Управленія слѣдующія предположенія:

1) чтобы наказаніе личнымъ арестомъ, установленное въ замѣнѣ денежныхъ взысканий, по дѣламъ о контрабандѣ и другихъ проступкахъ противъ имущества и доходовъ Казны на основаніи § 21 Собранія карательныхъ уставовъ и постановленій, отъ 1 Октября 1809 года, ни подъ какимъ видомъ не превышало трехъ лѣтъ;

2) чтобы приговоренные къ аресту, не превышающему 8-ми дней, содержались въ полицейскомъ арестѣ, въ случаѣ же присужденія къ аресту свыше 8 дней подвергаемы были оному:

а) въ домѣ публичнаго ареста— ежели къ нему приговорено лицо, пользующееся въ краѣ или за границей правами гражданства или украшено орденами,

б) въ смиренномъ домѣ— если приговоренные къ аресту, не подлежатъ вышеозначенному исключенію, съ употребленіемъ помѣщенныхъ въ немъ въ работы, опредѣленные постановленіемъ Намѣстника Царства отъ 10 Февраля 1824 года;

3) чтобы контрабандисты, не представляющіе Казнѣ надежнаго обезпеченія въ уплатѣ денежныхъ взысканий, къ которымъ они могутъ быть присуждены впредь до воспослѣдованія приговора, отсылаемы были по особымъ постановленіямъ Воеводской Коммисіи, не въ видѣ наказанія, но для безопаснаго содержанія, въ слѣдственно-судебныя тюрьмы, въ такихъ только случаяхъ, когда удаленіе обвиненнаго съ мѣста, гдѣ производится о немъ дѣло, не будетъ препятствіемъ къ окончанію онаго, и чтобы время, проведенное въ тюремномъ заключеніи до воспослѣдованія приговора, зачислено было въ срокъ ареста,

богихъ defraudantów wymierzanych, przy zamienieniu kar pieniężnych na areszt osobisty, podług stosunku w § 21-m ogólnych przepisów z dnia 1 Października 1809 roku zawartego, nie zakreślają czasu trwania tegoż aresztu; chcąc więc oznaczyć pewny zakres czasu, za który areszt defraudanta rozciągać się niepowinien, pragnąc oraz aresztowanych defraudantów oddać pod dozór i administracyę nadzoru więzień Sądowych,—Kommissya Rządu wa Przychodów i Skarbu, raportem swoim z dnia 13 Kwietnia roku bieżącego, Nr. 47,519—47,956—49,827, przedstawiła Radzie Administracyjnej następnę wnioski:

1) aby kara aresztu osobistego, ustanowiona w zamian kar pieniężnych w sprawach o kontrabandy i defraudacye i inne przekroczenia skarbowe, z mocy § 21-go Zbioru ustaw i przepisów karnych, z dnia 1 Października 1809 roku, w żadnym przypadku lat trzech nie przenosiła;

2) aby areszt takowy, jeżeli dni 8-miu nie przewyższa, odbywanym był w areszcie prosto policyjnym; dłuższy zaś nad dni 8, aby był wysiadywany:

a) w domu aresztu publicznego, jeżeli wymierzony jest na osobę praw obywatelskich w kraju lub zagranicą używającą, albo znakami honorowemi ozdobioną,

b) w domu kary i poprawy, jeżeli skazani na areszt nie ulegają powyższemu wyłączeniu, z użyciem osadzonych w nim do zatrudnień, postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia 10 Lutego 1824 roku oznaczonych;

3) aby defraudanci zostający w niemożności zabezpieczenia Skarbowi kar ustanowić się mających, przed zapadnięciem wyroku, odesłani byli za szczególnemi decyzyami Kommissyi Wojewódzkiej, nie dla wycierpienia kary, lecz bezpiecznego zatrzymywania, do aresztów inkwizycyjno-sądowych, w takich mianowicie razach, gdy oddalenie tym sposobem obwinionego od miejsca, gdzie instrukcyja processu jest prowadzona, nie będzie przeszkodą do jej ukończenia; areszt zaś takowy, przed wyrokiem wysiedziany,

опредѣленнаго состоявшимся приговоромъ въ замѣнъ денежныхъ взысканій;

4) чтобы расходы, произведенные на этотъ предметъ въ текущемъ году, были возвращены Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства изъ суммы, назначенной по смѣтѣ настоящаго года, на содержаніе въ арестахъ неимущихъ контрабандистовъ, и чтобы напредъ смѣта на содержаніе Полицейско-Судебныхъ тюремъ, была соотвѣтственно увеличена.

Совѣтъ Управленія, сообразивъ замѣчанія, сдѣланныя относительно вышеизъясненныхъ предположеній Правительственною Коммисіею Юстиціи, а равно Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, постановленіемъ своимъ отъ 11 (23) Апрѣля с. г., за № 3,635, сообщеннымъ выпискою изъ журнала засѣданій, предположенія Финансоваго Управленія вполнѣ утвердилъ.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, препровождая копію означеннаго постановленія, издаетъ въ развитіе онаго слѣдующее распоряженіе:

Относительно 1-го пункта. Въ проектированномъ ограниченіи срока личнаго наказанія, опредѣляемаго въ замѣнъ денежныхъ взысканій, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства не имѣла въ виду отступить отъ основаній, указанныхъ къ этому замѣну въ § 21 общаго положенія 1 Октября 1809 года, и потому поручаетъ Воеводской Коммисіи строго примѣняться къ правиламъ сего положенія до трехлѣтняго срока ареста, свыше котораго, дальнѣйшій замѣнъ не можетъ имѣть мѣста, равно какъ и увеличеніе наказанія, вытекающее изъ § 10 того же положенія. Такимъ образомъ по дѣламъ, по которымъ, вслѣдствіе замѣна окончательно присужденнаго денежнаго взысканія, слѣдовало бы приговорить виновнаго болѣе нежели къ трехлѣтнему аресту, Воеводская Коммисія, постановляя рѣшеніе о содержаніи неимущаго контрабандиста подъ стражею, должна вообще ограничивать срокъ личнаго наказанія тремя годами, не принимая вовсе въ соображеніе времени ареста, выходящаго за предѣлы этого срока. Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, обращая вниманіе Воеводской Коммисіи на то, что наказаніе арестомъ составляетъ только средство ко взысканію денежныхъ пеней, которыя и считаются единственными соотвѣтственными наказаніями за

абы былъ потраченъ отъ кары аresztu, в заміан кар пиеніежныхъ по западніеіу wyroku ustanowionych;

4) aby wydatek na ten cel, w roku bieżącym poniesiony, zwrócony został przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu, z funduszu na utrzymanie ubogich defraudantów w aresztach, etatem tegorocznym oznaczonego; na przyszłość zaś etat utrzymywania więzień policyjno-sądowych stosunkowo był podwyższonym;

Rada Administracyjna, po zebraniu uwag nad powyższemi wnioskami, przez Kommissyę Rządową Sprawiedliwości, tudzież Spraw Wewnętrznych i Policji poczynionych, decyzją swoją z dnia 11 (23) Kwietnia r. b. Nr. 3,635 wydaną, przez wypis z protokołu posiedzeń, wnioski władzy skarbowej w całkowitości zatwierdziła.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, przy załączeniu w kopii takowej decyzji, w jej rozwinięciu następne wydaje rozporządzenie:

Co do 1-go. W projektowaném ograniczeniu kary osobistej, w zamian kar pieniężnych podstawiać się mianej, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu nie miała zamiaru odstąpić zasady, jaką § 21-y ogólnych przepisów z dnia 1 Października 1809 roku do zamiany oznaczył; poleca zatem Kommissyi Wojewódzkiej, aby ściśle do tegoż przepisu stosowała się, aż do wysokości aresztu lat trzech, nad które już dalsza zamiana miejsca mieć nie może, a nawet i obostrzenie wypływające z § 10-go tychże przepisów; w sprawach zatem, gdzie kara pieniężna ostatecznie zasądzona, przez zamianę, utworzy areszt większy niż trzy letni, Kommissya Wojewódzka, wydając decyzję względem osadzenia ubogiego defraudanta w areszcie, ogółem stopień kary osobistej na lat trzy naznaczy, z pominięciem téj ilości aresztu, jaka nad stopień ten może superować. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu zwracając uwagę Kommissyi Wojewódzkiej, iż kara aresztu jest tylko środkiem exekucyi kar pieniężnych, które li tylko są wła-

контрабанду и тому подобные проступки, предписывает ей, чтобы в приговорах и решениях ее по делам этого рода определяемы были ею только денежные взыскания, и чтобы, при отсылке таковых приговоров к исполнению, в предписаниях своих, издаваемых в административном порядке, она определяла степень и срок ареста на случай невозможности взыскания денежных пеней.

Относительно 2-го пункта. Вследствие соединения контрабандных арестов с полицейско-судебными, публичными и исправительными арестами, прекратилась надобность в содержании отдельного помещения для неимущих контрабандистов; посему, где существуют еще отдельные контрабандные аресты, там Воеводская Коммисия должна таковые немедленно упразднить, содержащихся в них контрабандистов, размещая в различных, определенных в постановлении Совета Управления между контрабандистами в отношении срока ареста и личных качеств, приказав перевести одних в полицейско-судебный арест, других же в публичную тюрьму или в смиренный дом. В будущем же, Воеводская Коммисия, заменяя денежное взыскание арестом, обязана вместе с тем означить, в каком именно месте заключения контрабандист должен нести личное наказание.

Относительно 3-го пункта. Указанное выше различие между неимущими контрабандистами, при заключении их для большей безопасности в следственно-судебных тюрьмах впредь до постановления приговора, не имело вовсе в виду в утвержденном Советом Управления предположении Правительственной Коммисии Финансов и Казначейства; поэтому все контрабандисты без различия, кои не в состоянии будут представить поручительства во взнос в Казну присуждаемых с них взысканий, должны быть отсылаемы в тот же арест, откуда уже после воспоследования приговора должны быть переведены в подлежащие аресты, или в смиренный дом.

Правительственная Коммисия Финансов и Казначейства, обращая внимание Воеводской Коммисии на то, что заключение контрабандиста в следственной тюрьме может последовать только вследствие особых ее постановлений, вменяет ей в

своими карами за defraudacye и tym podobne przekroczenia, poleca jej, aby w wyrokach i decyzjach przez siebie wydawanych w tego rodzaju sprawach, stanowiła tylko kary pieniężne; przy przesyłaniu zaś takowych wyroków do exekucyi, w reskryptach swoich w drodze administracyjnej wydawanych, wyznaczała stopień i wysokość aresztu na przypadek niemożności ściągnięcia kar pieniężnych.

Co do 2-go. Przez połączenie aresztów defraudacyjnych z aresztami policyjno-sądowymi, publicznymi i poprawczymi, ustała potrzeba utrzymywania oddzielnego lokalu dla ubogich defraudantów; gdzie zatem istnieją dotąd osobne areszta defraudacyjne, Kommissya Wojewódzka ma natychmiast takowe znieść, osadzonych w nich defraudantów, w zastosowaniu się do rozróżnienia jakie postanowienie Rady Administracyjnej pomiędzy defraudantami, ze względu na czas trwania aresztu i osobiste własności, czyni, już to do aresztu policyjno-sądowego, już do aresztu publicznego, lub do domu kary i poprawy przeprowadzić poleci. W przyszłości zaś Kommissya Wojewódzka zamieniając karę pieniężną na areszt, obowiązana jest zarazem oznaczyć w jakim więzieniu defraudant karę osobistą wycierpieć powinien.

Co do 3-go. Powyższe rozróżnienie defraudantów ubogich przy osadzaniu ich w aresztach inkwizycyjno-sądowych, przed zapadnięciem wyroku, dla bezpiecznego zatrzymania osoby, wedle zatwierdzonego przez Radę Administracyjną wniosku Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu miejsca nie znajduje; wszyscy zatem defraudanci, którzy są w niemożności zabezpieczenia Skarbowi kar ustanowić się mających, bez różnicy, do tegoż aresztu odsyłani być mają, z kąd dopiero po zapadnięciu wyroku, do właściwych aresztów lub domu kary i poprawy przeprowadzeni być powinni.

Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu, zwracając uwagę Kommissyi Wojewódzkiej na to, że osadzenie defraudanta w areszcie inkwizycyjnym następować tylko może za szczególnymi jej decyzjami, wkłada nań obowiązek poprzedniego rozpoznania, czyli zachodzi potrzeba przytrzymania obwinionego, to jest czyli waż-

обязанность удостовѣряться предварительно, оказывается ли надобность въ задержаніи обвиненнаго, то есть требуетъ ли важность дѣла непременно того, чтобы пресѣчь контрабандисту способы къ побѣгу, такъ какъ въ менѣ важныхъ дѣлахъ, по которымъ ожидаемое взысканіе окажется по вычисленіи малозначительнымъ, и обвиненный имѣетъ постоянное мѣсто жительства и вѣрные средства содержанія, сей послѣдній, впредь до воспослѣдованія окончательнаго приговора, можетъ оставаться на свободѣ; что впрочемъ предоставляется Правительственной Коммисіею Финансовъ и Казначейства усмотрѣнію Воеводской Коммисіи.

Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства не предписываетъ по сему предмету Воеводской Коммисіи подробнаго порядка дѣйствій и предоставляетъ ей обдумать самыя вѣрные средства, чтобы въ производствѣ дѣлъ не происходило по сему поводу никакого замедленія, и чтобы контрабандисты не нашли средствъ къ побѣгу, прежде чѣмъ состоится постановленіе о задержаніи ихъ въ слѣдственно-судебномъ арестѣ (въ Мазовецкую Коммисію писать); имѣя однакожъ въ виду иски, возбужденные Варшавскимъ Консумціоннымъ Управленіемъ и Складочною Таможнею, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписала имъ, вмѣстѣ съ симъ, чтобы, по доставленіи къ нимъ задержаннаго контрабандиста и опредѣленіи сущности противузаконнаго его дѣянія, составленный о семъ протоколъ немедленно сообщали Воеводской Коммисіи, для постановленія предварительнаго опредѣленія о преданіи виновнаго суду. О чемъ Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства, увѣдомляя Воеводскую Коммисію, предписываетъ ей излагать немедленно свое опредѣленіе на сообщаемомъ протоколѣ и, въ случаѣ надобности, давать Смотрителю слѣдственной тюрьмы приказаніе о принятіи захваченнаго контрабандиста.

(Ко всѣмъ Коммисіямъ.) Само собою разумѣется, что по маловажнымъ дѣламъ, по которымъ ожидаемое наказаніе не превышаетъ 8-дневнаго ареста, приводъ контрабандиста въ слѣдственную тюрьму вовсе ненуженъ, и сей послѣдній можетъ быть задержанъ въ мѣстномъ арестѣ; что также не воспрепятствуетъ, если личное присутствіе обвиненнаго въ мѣстѣ, гдѣ

нось справу wymaga koniecznie zabezpieczenia defraudanta od ucieczki; w pomienionych bowiem sprawach, w których kara spodziewana z wyrachowania okaże się być niską, a obwiniony ma stałe zamieszkanie i pewny sposób utrzymania się, tenże na wolności aż do ostatecznego wyroku pozostać może; co uznaniu Kommissyi Wojewódzkiej Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu pozostawia.

Szczegółowego postępowania w tym względzie Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu nie przepisuje Kommissyi Wojewódzkiej, i zostawia jej obmyślenie najskuteczniejszych środków, aby z tego powodu sprawy na zwłokę nie były narażone, a defraudanci nie znaleźli sposobności do ucieczki, wprzód nim zatrzymanie ich w areszcie inkwizycyjno-sądowym będzie wyrzeczonem. (do Kommissyi Mazowieckiej) Mając jednak na słusznej uwadze processa formowane przez Urząd Konsumcyjny Miasta Warszawy i Komorę konsumowo-składową, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu wydaje do tych polecenie, aby po dostawieniu sobie ujętego defraudanta i ustanowieniu istoty czynu, protokół z nim zdziałany natychmiast odręcznie komunikowały Kommissyi Wojewódzkiej, dla pozyskania decyzji kwalifikacyjnej; o czym zawiadamiając ją, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleca jej, iżby bez żadnej zwłoki, decyzję na zakomunikowanym protokole zapisała, i w razie zachodzącej potrzeby, wydała rozkaz do Nadzorca więzienia inkwizycyjnego do przyjęcia ujętego defraudanta.

(Do wszystkich Kommissyj) Rozumie się samo przez się, że w sprawach pomniejszych, gdzie kara spodziewana nie przeniesie dni 8 aresztu, przeprowadzania defraudanta do aresztu inkwizycyjno-sądowego niema potrzeby, i takowy w miejscowym areszcie zatrzymany być może; co również nie jest wzbronionem, gdy

производится слѣдствіе, не представляется безусловно необходимымъ.

По уваженію же, что, на основаніи приведеннаго въ началѣ постановленія Совѣта Управленія, время, проведенное въ арестѣ до постановленія приговора, должно быть зачислено въ срокъ ареста, опредѣленный состоявшимся впослѣдствіи приговоромъ въ замѣнъ денежнаго взысканія, — Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства находитъ нужнымъ, въ подтвержденіе сдѣланныхъ уже многократно предостереженій, предписать Воеводской Коммисіи, чтобы дѣла этого рода она рѣшала предпочтительно предъ всѣми другими, обращая строгое вниманіе на то, чтобы обвиненный не вытерпѣлъ въ слѣдственной тюрьмѣ того наказанія, къ которому онъ будетъ присужденъ за контрабанду, такъ какъ въ противномъ случаѣ виновные въ семъ упущеніи будутъ подвергнуты строгой отвѣтственности.

Относительно 4-го пункта. Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства предписываетъ Воеводской Коммисіи, чтобы, касательно помѣщенія неимущихъ контрабандистовъ въ судебныхъ тюрьмахъ, а также относительно ихъ содержанія и продовольствія, издала отъ себя соотвѣтственную инструкцію и учредила контроль, изъ котораго можно было бы во всякое время почерпнуть свѣдѣнія о числѣ этого рода арестантовъ и на основаніи онаго выдавать свидѣтельства объ окончаніи наказанія, а равно удостовѣренія въ оправданіе расходовъ на ихъ содержаніе и продовольствіе и выручки за употребленіе содержащихся въ смирительномъ домѣ арестантовъ въ работы, указанныя постановленіемъ Намѣстника Царства отъ 10 Февраля 1824 года. На предметъ покрытія расходовъ, какіе въ текущемъ году, по случаю соединенія контрабандныхъ арестовъ съ судебными тюрьмами, могутъ быть отнесены на счетъ суммы, назначенной по смѣтному росписанію на содержаніе тюремъ, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства разрѣшаетъ Воеводской Коммисіи употребить, въ видѣ аванса, изъ текущихъ доходовъ слѣдующія суммы:

Краковской	4,200	злотыхъ,
Сандомирской	1,000	„
Калишской	800	„

obecność obwinionego w miejscu, gdzie się śledztwo prowadzi, jest niezbędnie potrzebną.

Z powodu zaś, że wedle postanowienia Rady Administracyjnej na wstępie powołanego, areszt wysiedziany przed wyrokiem potracony będzie od kary aresztu w zamian kar pieniężnych po zapadnięciu wyroku ustanowionej, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu widzi potrzebę ponowić tyle razy czynione ostrzeżenia, aby Kommissya Wojewódzka tego rodzaju sprawy przed wszystkimi innemi decydowała, i baczna zwracała uwagę na to, aby obwiniony nie przesiedział w areszcie inkwizycyjno-sądowym kary, jaka go za defraudacyę spotkać może. W razie albowiem przeciwnym, winni do surowej odpowiedzialności pociągnięci będą.

Co do 4-go. Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu poleca Kommissyi Wojewódzkiej, aby względem umieszczenia ubogich defraudantów w więzieniach sądowych, ich utrzymywania i żywienia, wydała od siebie stosowną instrukcyę, urządziła kontrolę, któraby posłużyć mogła do wykazania w każdym czasie stanu ludności tego rodzaju aresztantów, wydawania poświadczeń z wysiedzianej kary, usprawiedliwienia wydatku na ich utrzymanie i żywienie, tudzież wpływu za użycie osadzonych w domu kary i poprawy do robót, stosownie do postanowienia Namiestnika Królewskiego, z dnia 10 Lutego 1824 roku wskazanych. Celem pokrycia wydatków, jakie w roku bieżącym, z powodu połączenia aresztów defraudacyjnych z więzieniami sądowymi, fundusz na utrzymanie więzień etatem przeznaczony ciążyć mogą, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważnia Kommissyę Wojewódzką do użycia sposobem forszusu z wpływów bieżących, sumy:

Krakowska	złotych 4,200,
Sandomierską	„ 1,000,
Kaliską	„ 800,

Люблинской	4,200	злотыхъ,
Плоцкой	4,400	„
Мазовецкой	13,000	„
Подляской	2,100	„
Августовской	5,600	„

По окончаніи же текущаго года, Воеводская Коммисія обязана представить отчетъ въ употребленіи выданнаго ей аванса, послѣ чего таковой будетъ пополненъ изъ соотвѣтственныхъ суммъ, назначенныхъ на содержаніе въ арестѣ неимущихъ контрабандистовъ. На будущее же время, Воеводская Коммисія, при представленіи проекта смѣты, соотвѣтственно увеличившимся расходамъ, вслѣдствіе соединенія контрабанднаго ареста съ судебными тюрьмами, должна войти съ предложеніемъ объ усиленіи средствъ на ихъ содержаніе.

Обязательныя по настоящее время правила, изданныя относительно неимущихъ контрабандистовъ, по предмету представленія рапортовъ о числѣ и движеніи содержащихся за контрабанду арестантовъ, на сколько таковыя не противурѣчатъ настоящему распоряженію, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства оставляетъ въ своей силѣ и предписываетъ Воеводской Коммисіи строго примѣняться къ онымъ.

Настоящее распоряженіе Воеводская Коммисія должна немедленно опубликовать посредствомъ Воеводскихъ вѣдомостей, для оповѣщенія о томъ всѣхъ жителей края, а равно поставить о семъ въ извѣстность подвѣдомственные ей Управленія и указать имъ въ этомъ отношеніи порядокъ дѣйствій вполне соотвѣтствующій предположенной цѣли.

Изданныя же ею вслѣдствіе настоящаго предписанія распоряженія, какъ Смотрителю тюремъ, такъ и Казеннымъ Управленіямъ, она должна представить въ копіяхъ въ Правительственную Коммисію Финансовъ и Казначейства для свѣдѣнія.

Варшава, 3 Мая 1832 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *О. Моравскій*.

№ 30,478/11,654.

Lubelską	„	4,200
Płocką	„	4,400,
Mazowiecką	„	13,000,
Podlaską	„	2,100,
Augustowską	„	5,600.

Po ukończeniu zaś bieżącego roku, Kommissya Wojewódzka obowiązana zostaje wyrachować się z udzielonego jęj forszusu, a wtedy takowy z właściwego funduszu, na utrzymanie ubogich defraudantów w areszcie, umorzony zostanie. Na przyszłe zaś lata, Kommissya Wojewódzka przy zaprojektowaniu etatu stosunkowo do powiększonych wydatków, z powodu połączenia aresztu defraudacyjnego z więzieniami sądowemi, fundusz na ich utrzymanie do podwyższenia przedstawi.

Dotychczas obowiązujące przepisy względem ubogich defraudantów wydane, co do zdawania rapportów o stanie ludności aresztantów defraudacyjnych, o ile niniejszemu rozporządzeniu nie są przeciwnie, Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu w swęj mocy pozostawia, i ściśle do nich stósowanie się Kommissyi Wojewódzkiej poleca.

Niniejsze rozporządzenie Kommissya Wojewódzka natychmiast przez Dzienniki Wojewódzkie ogłosi, dla oznajmienia o tém wszystkich mieszkańców kraju, urzędом sobie podwładnym do wiadomości podać jest obowiązana, oraz przepisze im sposób najtrafniejszego w tym względzie postępowania.

Jakie zaś wyda polecenia na skutek powyższego reskryptu tak Nadzorcy więzień, jakoteż i Urzędом Skarbowym, takie w kopii, dla wiadomości, Kommissyi Przychodów i Skarbu przysłać ma.

w Warszawie, dnia 3 Maja 1832 roku.

Z polecenia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Radca Stanu (podpisano) *J. Morawski*.

Nr. 30,478/11,654.

Приложение къ № 13-му.

Выписка из журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Рассмотрѣвъ рапортъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства отъ 1 (13) Апрѣля сего года, № 47,519, 47,956 и 49,827, по предмету сообщенныхъ ей замѣчаній Правительственной Коммисіи Юстиціи, а равно Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, на сдѣланное ею во Временное Правленіе представленіе относительно ограниченія срока ареста, опредѣляемаго въ замѣнъ денежныхъ взысканій за поимки и контрабанды, а также относительно соединенія сего ареста съ полицейско-исправительнымъ, Совѣтъ объявилъ, что совершенно соглашается съ изъясненными въ концѣ упомянутаго рапорта предположеніями Финансоваго Управленія.

Варшава, 1 (13) Апрѣля 1832 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Заступающій мѣсто Статсъ-Секретаря, Экстраординарный
Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *О. Тимовскій*.

№ 3,635.

№ 14.

Распоряженіе о томъ, чтобы арестанты, обвиненные въ контрабандѣ, были помѣщаемы отдѣльно отъ уголовныхъ преступниковъ и подлежали отдѣльному контролю.

(2 Іюня 1832 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Вслѣдствіе сообщеннаго Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства распоряженія ея, отъ 3 минувшаго мѣсяца, къ № 30,478, разосланнаго циркулярно всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ, въ которомъ, согласно постановленію

Annex do Nr. 13-go.

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Rozważywszy rapport Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, z dnia 1 (13) bieżącego miesiąca za Nr. 47,519, 47,956 i 49,827, w przedmiocie zakommunikowanych jej uwag Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, tudzież Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, nad przedstawieniem jej uczynioném do Rządu Tymczasowego, zmierzającém do uorganizowania aresztu, co do czasu jego trwania, stanowionego w zamian kar pieniężnych za defraudacye i kontrabandy, niemniej do połączenia tegoż aresztu z aresztem policyjno-poprawczym, Rada oświadczyła, iż do wniosków władzy skarbowej, w konkluzji rzeczzonego raportu przywiedzionych, w całkowitości się przychyła w Warszawie, dnia 1 (13) Kwietnia 1832 roku.

Zgodno z protokołem:

Zastępca Radcy Sekretarza Stanu, Radca Stanu Nadzwyczajny
(podpisano) *J. Tymowski*.

Nr. 3,635.

№ 14.

Rozporządzenie, aby aresztanci obwinieni o defraudacye i kontrabandę mieszczeni byli oddzielnie od więźni kryminalnych, i aby kontrolli oddzielną ulegali.

(d. 2 Czerwca 1832 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

Mając sobie komunikowane przez Kommissyę Rządową Przychodów i Skarbu rozporządzenie jej z dnia 3 z. m. do Nr. 30,478, do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich w ogólności wydane, podług którego, stosownie do decyzji Rady Administracyjnej

Совѣта Управленія отъ 11 (23) Апрѣля сего года, указаны правила дѣйствій относительно дозволеннаго соединенія контрабандныхъ арестовъ съ полицейско-исправительными, а равно средства содержанія этого рода арестантовъ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ, въ отношеніи внутренней службы, признала нужнымъ съ своей стороны издать Воеводской Коммисіи слѣдующее распоряженіе:

1) Воеводская Коммисія должна употребить всѣ возможные усилія къ тому, чтобы арестанты, обвиненные въ контрабандѣ, на сколько дозволить помѣщеніе, содержались не вмѣстѣ съ другими уголовными преступниками, но отдѣльно, съ назначеніемъ для нихъ особаго присмотра изъ числа тюремной стражи;

2) въ статейные списки, которые ведутся Смотрителями согласно правиламъ инструкции, сіи послѣдніе не должны включать арестантовъ, обвиненныхъ въ контрабандѣ, но должны завести для нихъ отдѣльные списки; въ мѣсячныхъ же и трехмѣсячныхъ рапортахъ, которые, на основаніи существующихъ правилъ, представляются прямо въ Правительственную Коммисію, Смотрители должны, какъ это было принято доселѣ, показывать самихъ арестантовъ, содержимыхъ за другія уголовныя преступленія, а въ отмѣткахъ въ тѣхъ же рапортахъ, сверхъ того, помѣщать свѣдѣніе, какое, кромѣ этихъ арестантовъ, находится число арестантовъ обвиненныхъ въ контрабандѣ.

О введеніи сего въ дѣйствіе Воеводская Коммисія должна немедленно предписать кому слѣдуетъ и наблюсти за исполненіемъ.

Варшава, 2 Іюня 1832 года.

За Главнаго Директора Предѣдательствующаго,
Членъ Правительственной Коммисіи,
Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Суминскій*.

нѣй з дня 11 (23) Квiетня r. b. wskazane zostały prawidła do postępowania w dozwoloném połączeniu aresztów defraudacyjnych z aresztami policyjno-poprawczemi, tudzież sposobu utrzymywania tego rodzaju aresztantów, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, pod względem służby wewnętrznej, uznała jeszcze z swęj strony potrzebném wydać Kommissyi Wojewódzkiej następujące zarządzenie :

1) iż staraniem być ma najmocniej Kommissyi Wojewódzkiej, iżby, o ile tylko lokalność miejscowa dozwoli, aresztanci o defraudacyę i kontrabandę obwinieni nie łącznie z innymi więźniami kryminalnymi, lecz oddzielnie, z przeznaczeniem dla nich osobnego dozoru ze straży więziennęj, lokowani byli;

2) że książki rodowodowe, przez Nadzorców w myśl przepisów Instrukcyi utrzymywane, nie mają łączyć aresztantów i defraudantów, lecz osobno dla tychże założone być winny; w raportach zaś (więziennych) miesięcznych i kwartalnych, jakowe wskutek przepisów istniejących wprost Kommissyi Rządowej są składane, Nadzorcy wykazywać mają, tak jak nateraz, samych więźni za inne przestępstwa kryminalne osadzonych, i tylko w adnotacyach tychże domieszczać wiadomość, jaka prócz tychże więźni znajduje się liczba aresztantów defraudantów.

W ykonanie czego, Kommissya Wojewódzka komu wypada niezwłocznie poleci i skutku dopilnuje.

w Warszawie, dnia 2 Czerwca 1832 roku.

Za Dyrektora Głównego Prezydującego, Radca Stanu,
Członek Kommissyi Rządowej
(podpisano) *Sumiński*.

О СОДЕРЖАНИИ И ПРОДОВОЛЬСТІИ АРЕСТАНТОВЪ.

№ 15.

Постановленіе, указывающее средства къ содержанію арестантовъ въ арестахъ Простой Полиціи (детенціонныхъ).

(17 Декабря 1816 года.)

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА I-го,

ИМПЕРАТОРА И САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Намѣстникъ Царства, по Государственному Совѣту.

Принимая во вниманіе, что распоряженіе бывшаго Верховнаго Совѣта относительно суммъ на содержаніе арестантовъ Простой Полиціи, послѣдовавшее 25 Февраля прошедшаго года, по Люблинскому департаменту, не устраняетъ всѣхъ затрудненій, встрѣчающихся по сему предмету во всѣхъ воеводствахъ, впредь до изданія общихъ постоянныхъ правилъ въ отношеніи содержанія всякаго рода тюремныхъ заключеній, по представленію Правительственныхъ Коммисій: Юстиціи, Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, а равно Финансовъ и Казначейства, мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1.

Обвиненные въ проступкахъ или преступленіяхъ, равно и соучастники ихъ, владѣющіе собственнымъ имуществомъ, коль скоро они будутъ признаны виновными, обязаны, подѣ общею круговою отвѣтственности, возратить изъ имущества своего, или своихъ соучастниковъ, всѣ расходы, понесенные на ихъ содержаніе, равно и на доставленіе въ подлежащіе Суды. Расходы эти, обнимающіе собою издержки на продовольствіе, одежду, бѣлье, отопленіе, надзоръ за арестантами и другія тому подобныя надобности, должны составлять на одного человѣка одинъ золотый и пятнадцать грошей въ сутки.

Ст. 2.

Когда ни обвиненный, ни же кто либо изъ соучастниковъ

О УТРИЖЫВАНІИ И ЖЫВІЕНІИ АРЕШТАНТОВЪ.

№ 15.

Postanowienie wskazujące środki do utrzymania więźni w aresztach policyi prostěj (detencyjnych).

(d. 17 Grudnia 1816 r.)

w Imieniu NAJJAŚNIEJSZEGO

ALEXANDRA I-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECZ ROSSYJ, KRÓLA POLSKIEGO,

etc., etc., etc.

Namiestnik Królewski, w Radzie Stanu.

Zważając, iż rozporządzenie byłej Rady Najwyższej w przedmiocie funduszu na utrzymywanie więźni policyi prostěj, zaszcze pod dniem 25 Lutego r. z. co do Departamentu Lubelskiego, nie uchyla wszelkich trudności, które się we wszystkich województwach w téj mierze okazują, nim będą mogły nastąpić ogólne stałe zasady co do utrzymywania wszelkiego rodzaju więzień, na przedstawienie Kommissyj Rządowych Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Policyi, oraz Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowimy:

Art. 1.

Obwinieni o występек lub zbrodnię, tudzież ich współnicy, posiadający własny majątek, skoro za winnych uznani zostaną, obowiązani są in solidum z swego majątku lub ich współników, zwrócić wszelkie koszta łożone na ich utrzymywanie, tudzież przedstawienie do właściwych Sądów. Koszta te, obejmując w nich żywienie, odzież, bieliznę, opał, dozór więźni i inne podobne potrzeby, liczyć się mają na jedną osobę dziennie złoty jeden groszy piętnaście.

Art. 2.

Gdy ani obwiniony ani żaden z współników jego własnego

его, не имѣютъ собственнаго имущества, то во все время со-
держанія въ арестахъ Простой Полиціи, а равно въ продолже-
ніе слѣдствія, производимаго Подсудками для установленія су-
щества преступнаго дѣянія и во время пересылки въ подле-
жащіе Суды, они будутъ содержаться на счетъ штрафныхъ
суммъ, къ которымъ причисляется доходъ съ продажи отобран-
ныхъ отъ виновныхъ вещей, хозяева которыхъ не отысканы
въ назначенный для сего закономъ срокъ.

Ст. 3.

Ревизія отчетности и контроль суммъ, поименованныхъ
въ предыдущей статьѣ, по всему воеводству, будетъ сосре-
доточиваться въ учрежденномъ въ каждомъ Воеводскомъ городѣ,
въ силу изданнаго сего числа особаго постановленія, Казенномъ
Контролѣ, на основаніи правилъ инструкціи, данной этому
Контролю.

Ст. 4.

Бургомистръ и Гминные Войты, коимъ, по званію Поли-
цейскихъ Судей, предоставлено Королевскимъ постановленіемъ
26 Іюля 1810 года право налагать полицейскія взысканія,
должны изъ сказанныхъ суммъ производить заимообразно вся-
кія выдачи, какія окажутся нужными, на содержаніе и пере-
сылку арестантовъ, задержанныхъ въ арестѣ Простой Полиціи;
еслибы же эти суммы оказались недостаточными, то они
должны покрывать расходы изъ другихъ источниковъ, и за-
тѣмъ немедленно потребовать отъ Воеводскаго Контроля, чрезъ
посредство Обwodоваго Коммисара, возврата произведеннаго
изъ другихъ суммъ аванса, представляя для сего удостовѣрен-
ный расчетъ покрытымъ заимообразно расходамъ.

Ст. 5.

Мировые Суды въ качествѣ Полицейскихъ Судовъ, равно
Подсудки Мировыхъ Судовъ, обязанные по закону заниматься
производствомъ первоначальныхъ изслѣдованій, снятіемъ до-
просовъ и опредѣленіемъ существа преступленія, по дѣламъ,
подлежащимъ вѣдомству Уголовныхъ Судовъ и Отдѣленій Ис-
правительной Полиціи, должны содержать обвиненныхъ въ пре-
ступленіяхъ изъ штрафныхъ суммъ, взысканныхъ въ означен-
ныхъ Судахъ, до тѣхъ поръ, пока они не будутъ отосланы въ
Суды Исправительной Полиціи, покрывая, сверхъ того, изъ этихъ

не posiada majątku, utrzymywanyмъ będzie, w czasie zostawania
w więzieniach policyi prostej, oraz w czasie ustanawiania corporis
delicti przez Podsejdków, jako też w czasie transportu do właści-
wego Sądu, z funduszu kar, do którego dochód z sprzedaży ode-
branych winowajcom rzeczy, których właściciele odkrytymi wcza-
sie prawem przepisanyмъ nie zostaną, dołącza się.

Art. 3.

Obrachunek i kontrolla funduszu, poprzednim artykułem
wzmiankowanego, koncentrować się będzie z całego województwa
w ustanowionej w tym celu oddzielnej uchwale, w dniu dzisiejszym
wydana, w każdym mieście wojewódzkim Kontrolli Skarbowej,
podług przepisów instrukcyi onéjże danéj.

Art. 4.

Burmistrz i Wójci, jako Sędziowie policyjni, dekretem Kró-
lewskim z dnia 26 Lipca 1810 roku do wskazywania kar policyj-
nych umocowani, zastąpić winni z funduszu wymienionego opłaty,
w sposobie awansu, jakie okażą się potrzebnymi na utrzymywanie
i na transport więźni w areszcie policyi prostej zatrzymywanych;
gdyby zaś fundusz ten wystarczającym nie był, zastąpić go winni
z innych źródeł i zwrotu uczynionego z innych funduszy awansu,
natychmiast w Kontrolli Wojewódzkiej, przez pośrednictwo Kom-
misarza Obwodowego dopomnieć się, przy załączeniu udowodnio-
nego obrachunku awansowanych kosztów.

Art. 5.

Sądy Pokoju, jako Sądy Policyjne, oraz Podsejdkowie przy
Sądach Pokoju do wyprowadzenia pierwszych indagacyj, badań
i ustanawiania corporis delicti w sprawach do Sądów Kryminal-
nych i Wydziałów Policyi poprawczej należących, prawem obo-
wiązani, utrzymywać winni, również z funduszu kar w Sądach
swych zebranych, obwinionych o występki dopóty, dopóki ciż do
Sądów Policyi Poprawczej odesłanymi nie zostaną, i koszta trans-
portu z tegoż funduszu zastępować mają; gdyby zaś fundusz ten

же суммъ ирасходы на пересылку; еслибы же эти суммы оказались недостаточными, то должны поступить по правиламъ, изложеннымъ въ предыдущей статьѣ.

Ст. 6.

Такъ какъ, по смыслу ст. 21 Конституціоннаго Устава Царства, всякое задержанное лицо должно быть представлено въ подлежащій Судъ не позже трехъ дней, для снятія съ него показаній или осужденія его установленнымъ порядкомъ, то ни одинъ обвиненный не можетъ быть задержанъ въ полицейскомъ арестѣ свыше указаннаго срока, и тогда даже, когда онъ будетъ приведенъ въ присутствіе Подсудка, какъ Судьи, уполномоченнаго для изслѣдованія и опредѣленія сущности преступленія. Сей послѣдній обязанъ, въ теченіе выше опредѣленнаго срока, увѣдомить обстоятельнымъ рапортомъ Отдѣленіе Исправительной Полиціи, или чрезъ посредство того же Отдѣленія Уголовный Судъ, какъ подлежащія судебныя мѣста, коимъ подсуденъ обвиненный, о совершенномъ проступкѣ или преступленіи, пояснивъ подробно въ своемъ рапортѣ всѣ обстоятельства обвиненія, послужившія поводомъ къ арестованію обвиненнаго.

Ст. 7.

Такъ какъ, согласно инструкціи для Воеводскаго Казеннаго Контроля, къ вѣдомству котораго отнесены и всякіе судебные доходы, Бургомистры и Гминные Войты, по званію Полицейскихъ Судей, обязаны о всякихъ взносахъ по наложеннымъ полицейскимъ взысканіямъ представлять Обводовому Коммиссару трехмѣсячные рапорты, Писаря же Мировыхъ Судовъ, тоже всякіе три мѣсяцы должны представлять Воеводскому Контролю извлеченія изъ книги о взысканіяхъ; то вышеозначенные рапорты Бургомистровъ и Войтовъ, какъ Полицейскихъ Судей, равно извлеченія изъ книги о взысканіяхъ Писарей Мировыхъ Судовъ, должны вмѣстѣ съ тѣмъ заключать въ себѣ расходы, сдѣланные на основаніи правилъ предыдущихъ статей настоящаго постановленія, съ требованіемъ возврата авансовъ, если, по недостатку назначенныхъ на то суммъ, они должны были быть произведены изъ другихъ источниковъ.

Ст. 8.

Воеводскій Контроль, рассмотрѣвъ представленный раз-

доставляющимъ не былъ, поспѣявъ себѣ подлугъ przepisów artykułu poprzedzającego.

Art. 6.

Gdy stosownie do art. 21-go Konstytucyi Królestwa, każda osoba zatrzymana stawiana być winna najpóźniej w dniach trzech przed Sąd właściwy, końcem jej wybadania lub osądzenia podług form przepisanych, zaczęm żaden obwiniony dłużej nad czas powyższy w areszcie policyjnym zatrzymywany być nie może, a wówczas nawet, gdy stawionym zostanie przed Podśędkiem, jako do wybadania i ustanowienia corporis delicti upoważnionego Sędziego, obowiązany jest tenże w czasie powyżej przepisany, raportem dokładnym Wydział Policyi Poprawczej, lub przez pośrednictwo tegoż, Sąd Kryminalny jako właściwe forum obwinionego, o popełnionym występku lub zbrodni zawiadomić, wyrażając w raporcie swym dokładnie wszelkie indicia, które do zaareztowania obwinionego powodem stały się

Art. 7.

Że zaś, stosownie do Instrukcyi dla Kontrolli Wojewódzkiej Skarbowej względnie wszelkich dochodów Sądowych ustanowionej, obowiązani są Burmistrze i Wójci, jako Sędziowie policyjni, o wszelkich wpływach z kar policyjnych kwartalnie rapporta Kommissarzowi Obwodowemu składać; Pisarze zaś Sądów Pokoju wyciągi z księgi kar również kwartalnie Kontrolli Wojewódzkiej przysyłać; zaczęm rapporta powyższe Burmistrzów i Wójtów, jako Sędziów policyjnych, oraz wyciągi z księgi kar Pисarzy Sądów Pokoju, obejmować zarazem powinny wydatki, jakie z powodu przepisów artykułów poprzedzających uchwały niniejszej uskutecznione zostały, z wnioskiem o zwrot forszusów, jeśli dla niedostateczności funduszu wymienionego, awans z innych źródeł uskutecz-nionym być musiał.

Art. 8.

Kontrolla Wojewódzka, roztrząsnąwszy nadesłany sobie ra-

счетъ и, по тщательномъ соображеніи онаго съ правилами ст. 21, Конституціоннаго Устава Царства Польскаго, не найдя въ немъ никакихъ неправильностей, долженъ изготovitъ ассигновку на погашеніе аванса, если таковой сдѣланъ изъ другихъ источниковъ; при семъ въ случаѣ, еслибы авансъ не могъ быть пополненъ изъ суммъ подлежащаго обвода, таковой долженъ быть возмѣщенъ и немедленно возвращенъ изъ общихъ штрафныхъ суммъ всего воеводства.

Ст. 9.

Если Контролемъ, при разсмотрѣніи отчетности этого рода, замѣчено будетъ нарушеніе правилъ ст. 21 Конституціоннаго Устава Царства, то онъ не только долженъ признать расходы на содержаніе арестантовъ болѣе продолжительное время недействительными и обратить оныя на счетъ виновнаго, но, сверхъ того, еще донести о подобномъ случаѣ, чрезъ посредство Царскаго Прокурора, или заступающаго его мѣсто, Правительственной Коммисіи Юстиціи, для принятія дальнѣйшихъ мѣръ.

Ст. 10.

Гдѣ опытъ прошедшихъ лѣтъ доказалъ недостаточность мѣстныхъ штрафныхъ суммъ, тамъ, по предварительномъ строгомъ изслѣдованіи, будутъ выдаваемы Воеводскими Казначействами пропорціональные авансы изъ штрафныхъ суммъ, въ которыхъ должны быть представляемы трехмѣсячные отчеты.

Исполненіе настоящаго нашего постановленія, а также внесеніе онаго въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Правительственныя Коммисіи Юстиціи, Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, а равно Финансовъ и Казначейства, въ чемъ до которой изъ нихъ относится.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія 17 Декабря 1816 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

№ 6,686.

chunek i mając szczególniejszy wzgląd na przepis artykułu 21-go Konstytucyi Królestwa Polskiego, gdy żadnych monitów do uczynienia mieć nie będzie, przełoży wygotowaną assygnacyę na umorzenie awansu, jeśli takowy z innych źródeł zrobiony został, którym to awans, skoroby z funduszu właściwego obwodu zaspokojonym być nie mógł, z ogółowych funduszy kar województwa całego wypłaconym i zwróconym niezwłocznie być winien.

Art. 9.

Skoro Kontrola, przy roztrząsaniu obrachunków podobnych, uchybienie przepisom artykułu 21-go Konstytucyi Królestwa dostrzeże, nie tylko ekspens utrzymywania więźni, za czas dłuższy, monitować będzie i na koszt uchybiającego tenże położy, ale nadto o wypadku podobnym, przez pośrednictwo Prokuratora Królewskiego, lub miejsce jego zastępującego, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości, dla przedsięwzięcia dalszych kroków, donieść est obowiązana.

Art. 10.

W miejscach, gdzie doświadczenie okazało, iż fundusze miejscowe z kar dostatecznemi być nie mogą, po ścisłem tego wyexaminowaniu, poporcyonalne awanse z funduszu kar przez Kassy wojewódzkie dawane będą, z których rachunki kwartalne oddawane być mają.

Wykonanie niniejszej uchwały naszej, Kommissyom Rządowym Sprawiedliwości, Spraw Wewnętrznych i Policyi, oraz Przychodów i Skarbu, w czym do której należy, niemniej umieszczenie jej w Dzienniku Praw polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 17 Grudnia 1816 roku.

(podpisano) *Zajączek.*

Nr. 6,686.

N° 16.

Законъ, опредѣляющій, что дѣти обязаны доставлять пропитаніе нуждающимся родителямъ и другимъ родственникамъ своимъ въ восходящей линіи.

(1 (13) Іюня 1825 г.)

Извлеченіе изъ Гражданскаго Уложенія.

Ст. 205.

Дѣти обязаны доставлять средства къ пропитанію нуждающимся родителямъ, а равно и другимъ восходящимъ родственникамъ.

N° 17.

Постановленіе Совѣта Управленія Царства, указывающее правила для вызова къ торгамъ и производства публичныхъ торговъ на поставки, работы и т. п., а равно для утвержденія торговыхъ условій.

(16 (28) Мая 1833 года.)

(Помѣщено въ Сборникъ административныхъ постановленій Царства Польскаго, по вѣдомству Финансовъ, томъ IV о взиманіи и взысканіи казенныхъ податей и сборовъ, отдѣлъ I, подъ N° 16-мъ.)

N° 18.

Отзывъ съ препровожденіемъ инструкціи для Контролера, надзирающаго за продовольствіемъ полицейскихъ арестантовъ въ городѣ Варшавѣ.

(23 Декабря (4 Января) 1835/6 года.)

Исправляющему должность Военнаго Генералъ-Полиціймейстера дѣйствующей арміи и Вице-Президента города Варшавы, Г. Генералъ-Маіору Стороженко.

Муниципальное Управленіе столичнаго города Варшавы.

Его Превосходительство Господинъ Генералъ-Адъютантъ

N° 16.

Prawo stanowiące, iż dzieci są winne alimenty ojcom i matkom i innym wstępnym, zostającym w potrzebie.

(d. 1 (13) Czerwca 1825 r.)

Wyciąg z Kodeksu Cywilnego.

Art. 205.

Dzieci winne są alimenty ojcom i matkom i innym wstępnym, zostającym w potrzebie.

N° 17.

Postanowienie Rady Administracyjnej Królestwa, wskazujące zasady do ogłaszania i odbywania licytacji publicznych na dostawy, roboty i t. p., oraz do zatwierdzania warunków licytacyjnych.

(d. 16 (28) Maja 1833 r.)

(Mieści się w zbiorze przepisów skarbowych, mianowicie w tomie IV-m, o poborze i egzekucyi należności Skarbowych, w dziale I-m pod Nr. 16-m.)

N° 18.

Odezwa komunikująca przepisana Instrukcyę dla Kontrolera do dozoru żywienia aresztantów policyjnych w mieście Warszawie.

(d. 23 Grudnia (4 Stycznia) 1835/6 r.)

Do Jaśnie Wielmożnego Generał-Majora Storożenko, pełniącego obowiązki Wojennego Generał-Policmajstra Czynnej Armii, i Vice Prezydenta m. Warszawy.

URZĄD MUNICYPALNY MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY.

Reskryptem z d. 14 (26) Grudnia roku bieżącego, Nr. 2,518

Губернаторъ города Варшавы, предписаніемъ своимъ отъ 14 (26) Декабря сего года, за № 2,518, о которомъ Ваше Превосходительство увѣдомлены того же числа, изволилъ утвердить учрежденіе новой должности Контролера для надзора за продовольствіемъ полицейскихъ арестантовъ и возвратомъ расходовъ, въ лицѣ представленнаго кандидатомъ на эту должность Г. Целестина Фабриція.

Снабдивъ Г. Фабриція нужными печатными бланками и инструкціею, Муниципальное Управление поручило ему вступить въ исправленіе этой должности съ 1-го числа Января. Въ видахъ же содѣйствія къ достиженію предположенной цѣли, Муниципальное Управление, препровождая завѣренную копію инструкции съ приложеніями, имѣетъ честь покорнѣйше просить Ваше Превосходительство, по званію Генераль-Полицій-мейстера арміи и Вице-Президента г. Варшавы, издать, съ своей стороны, распоряженіе Приставамъ Исполнительной Полиціи, относительно присылки вмѣстѣ съ арестованными лицами расходовъ на ихъ продовольствіе по 20 грошей въ сутки, а равно приказать Смотрителю ареста оказывать помощь и содѣйствіе въ исполненіи возложенной на Контролера обязанности, а именно, чтобы въ его отсутствіе не были производимы у арестантовъ обыски, и чтобы всѣ относящіеся въ нимъ бумаги были ему сообщаемы.

Варшава, 23 Декабря (4 Января) 1835/6 года.

Президентъ, Статсъ-Референдарій (подписано) *Лашинскій*.

Приложеніе 1-ое къ № 18-му.

Инструкція Контролеру для надзора за продовольствіемъ полицейскихъ арестантовъ.

Статсъ-Референдарій, Президентъ столичнаго города Варшавы.

Желая ввести экономію въ расходахъ на продовольствіе полицейскихъ арестантовъ, посредствомъ строгаго контроля и взысканія издержекъ, подлежащихъ возврату отъ лицъ, обязанныхъ содержать себя собственными средствами, я, соглас-

Яśnie Wielmożny Generał-Adjutant Gubernator Miasta Warszawy, jak o tém Яśnie Wielmożny Generał-Major, pełniący obowiązki Wojennego Generał-Policmajstra Czynnój Armii i Vice-Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy, pod tąż datą, zawiadomionym zostałeś, zatwierdzić raczył ustanowienie nowój posady Kontrollera żywienia aresztantów policyjnych i zwrotu kosztów, w osobie przedstawionego kandydata p. Celestyna Fabrycego.

Zaopatrzwszy p. Fabrycego w potrzebne druki i instrukcyę, polecił jemu zajęcie się obowiązkami od dnia 1 Stycznia; aby jednak pożądaný cel ociągnięty być mógł, przy przesłaniu w kopii wierzytelnój instrukcyi, wraz z annexami, ma honor uprzejmie wezwać Яśnie Wielmożnego Generała-Majora, pełniącego obowiązki Wojennego Generał-Policmajstra Czynnój Armii i Vice-Prezydenta Miasta Warszawy, aby z swój strony wydać raczył rozporządzenia do Kommissarzy Policyi Wykonawczój, w przedmiocie nadsyłania, wraz z aresztowanymi osobami, kosztów na ich żywienie, po groszy 20 dziennie, oraz do Nadzorcy aresztu o pomoc i ułatwienie w dopełnieniu włożonego obowiązku na Kontrollera, mianowicie, aby bez obecności tegoż nie była odbywana rewizya osób, i aby wszelkie akta onemuż komunikowane były.

w Warszawie, dnia 23 Grudnia (4 Stycznia) 1835/6 roku.

Prezydent, Referendarz Stanu (podpisano) *Łaszczynski*.

1-szy Annex do Nr. 18-go.

INSTRUKCYA DLA KONTROLLERA DO DOZORU ŻYWIENIA ARESZTANTÓW POLICYJNYCH.

Referendarz Stanu, Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy.

Pragnąc zaprowadzić oszczędność w wydatkach na żywienie aresztantów policyjnych, przez utrzymanie ścisłej kontroli, oraz przez zwrot kosztów od osób własnym funduszem utrzymywać się

но съ мнѣніемъ Его Превосходительства Г. исправляющаго должность Военнаго Генераль-Полицеймейстера дѣйствующей арміи и Вице-Президента города Варшавы, изложеннымъ въ отзывѣхъ отъ 24 Ноября (6 Декабря) 1834 г., за № 64,311/16,397, и 29 Марта (10 Апрѣля) 1835 г., за № 18,775/5,534, призналъ необходимымъ установить Контролера, для надзора за продовольствіемъ полицейскихъ арестантовъ, который въ исправленіи возложенныхъ на него обязанностей долженъ руководствоваться слѣдующими правилами.

1.

По смыслу статьи 472 Уголовнаго Устава, тѣмъ изъ арестантовъ, кои не внесутъ на свое содержаніе опредѣленной въ ст. 2 суммы, будетъ ежедневно отпускаемо въ 1-мъ часу по полудни одно теплое кушанье, два фунта хлѣба и вода.

Контролеръ обязанъ находится при раздачѣ порцій и ежедневно удостовѣряться, приготовлено ли кушанье изъ свѣжихъ продуктовъ, посолено ли оно и достаточно ли приправлено саломъ или масломъ, а равно доставляется ли хлѣбъ предписаннаго качества и вѣса, однимъ словомъ—долженъ имѣть надзоръ, чтобы условія контракта по всѣмъ статьямъ въ точности были исполняемы. Если же окажется, что кушанье уменьшено или перемѣнено въ отношеніи рода продукта, или же, что продукты недоброкачественны, въ такомъ случаѣ онъ обязанъ донести о томъ Президенту города, для принятія въ этомъ отношеніи необходимыхъ мѣръ и взысканія съ кого слѣдуетъ штрафа.

2.

Полицейскій арестантъ, который желаетъ или обязанъ содержать себя изъ собственныхъ средствъ, долженъ представить Контролеру деньги, впередъ за все время содержанія его въ арестѣ, считая въ сутки по два золотыхъ и пятнадцати грошей; если же срокъ ареста не опредѣленъ, въ такомъ случаѣ долженъ внести деньги за недѣлю впередъ и вносить оныя исправно послѣдняго дня каждой истекающей недѣли, впередъ до освобожденія его изъ подъ ареста, или перевода въ другое мѣсто. Деньги эти Контролеръ отсылаетъ подрядчику, который долженъ ежедневно доставлять арестанту въ 8 часовъ утра завтракъ, а въ 1-мъ часу по полудни—обѣдъ, состоящій изъ

обовязанных, Referendarz Stanu, Prezydent, zgodnie z opinią JW. Generał-Majora, pełniącego obowiązki Wojennego Generał-Policmajstra Czynnej Armii i Vice-Prezydenta Miasta Warszawy, oświadczoną w odezwach z dnia 24 Listopada (6 Grudnia) 1834 r. Nr. 64,311/16,397, i z dnia 29 Marca (10 Kwietnia) 1835 roku Nr. 18,775/5,534, uznał za konieczną potrzebę ustanowić Kontrollera do dozoru żywienia aresztantów policyjnych, obowiązki te odbywać mającego, podług następujących przepisów:

1.

W myśl artykułu 472-go Kryminalnej Ustawy, tym aresztantom, którzy na utrzymanie swoje nie wniosą funduszu w artykule 2-m oznaczonego, będzie dawana na dzień o godzinie 1-jej z południa jedna ciepła potrawa, dwa funty chleba i woda.

Kontroller obowiązany jest znajdować się przy rozdawaniu porcyj, i codziennie przekonywać się, czyli potrawa przysposobioną jest z świeżych produktów, czyli osolona i dostatecznie okraszona, a również, czyli przepisanej dobroci i wagi jest chleb, słowem mieć nadzór, aby kontraktowa umowa we wszystkich punktach i w zupełności była wykonywana; a jeżeliby się okazało, że potrawa zmniejszona, albo co do rodzaju produktu przemienioną została, lub że produktu w złym są gatunku, w takim razie, Kontroller obowiązany donieść o tém Prezydentowi Miasta, dla użycia potrzebnych w téj mierze środków i ściągnięcia kary od kogo należy.

2.

Aresztant policyjny, życzący albo obowiązany utrzymywać się z własnych zasobów, powinien przedstawić Kontrollerowi pieniądze naprzód na cały czas zatrzymania go w areszcie, rachując po złotych 2 groszy 15 na dzień, a jeżeli czasu trwania aresztu nie przeznaczono, w takim razie wprzód na tydzień, wniosek ten ponawiać ostatniego dnia upływającego tygodnia, aż do uwolnienia go z aresztu, lub przeniesienia w inne miejsce. Pieniądze Kontroller odeśle entrepreneurowi, który dostawi aresztantowi codziennie o 8-jej godzinie rano śniadanie, a o godzinie 1-jej z południa obiad z sytną i zdrową potrawą, gatunek i ilość której po-

питательнаго и здороваго блюда, качество и количество котораго должны быть означены въ заключенномъ съ подрядчикомъ контрактѣ. На обязанности Контролера лежитъ удостовѣряться, своевременно ли и въ достаточномъ ли количествѣ получаютъ пищу арестанты, содержащіеся на собственномъ своемъ иждивеніи. Если арестантъ въ теченіе недѣли выйдетъ изъ полицейскаго ареста, въ такомъ случаѣ подрядчикъ, чрезъ посредство Контролера, долженъ возвратить ему деньги, оставшіяся за послѣдніе дни до истеченія недѣли.

3.

На основаніи изданныхъ Правительствомъ правилъ и согласно инструкціи 25 Мая 1821 года, данной Смотрителю полицейскаго ареста, продовольствіе арестантовъ должно производиться на счетъ Казны, въ такомъ только случаѣ, если они сами не въ состояніи содержать себя и не имѣютъ родственниковъ, которые, по смыслу ст. 205 дѣйствующаго Гражданскаго Уложенія, должны были бы доставлять имъ средства къ содержанію. Всѣ же прочіе арестанты, не находящіеся въ такомъ положеніи и обстоятельствахъ, обязаны сами, или чрезъ посредство своихъ родственниковъ, возвратить всѣ издержки, понесенныя на ихъ содержаніе.

4.

Расходы на продовольствіе, отопленіе и освѣщеніе, а равно на надзоръ и другія надобности ареста арестованное лицо обязано возвратить на основаніи распоряженій Правительства, а именно:

a) Постановленія Намѣстника Царства, изданнаго 17 Декабря 1816 года, относительно суммъ на содержаніе полицейскихъ арестовъ:

Ст. 1. Обвиненные въ проступкахъ или преступленіяхъ, а равно соучастники ихъ, владѣющіе собственнымъ имуществомъ, коль скоро будутъ признаны виновными, обязаны, подъ общою круговою отвѣтственностью, изъ своего собственного или своихъ соучастниковъ имущества, возвратить всѣ расходы, понесенныя на ихъ содержаніе и на пересылку въ подлежащіе Суды; расходы эти, включая продовольствіе, одежду, бѣлье, отопленіе, надзоръ за арестантами и другія тому подобныя надобности, полагаются на одного человѣка ежедневно по одному золотому и пятнадцати грошей.

винны быть замещены въ завартомъ з entrepreneurem контракте. Обязаніемъ будде Kontrollera przekonywać się, czy otrzymują żywność aresztanci, na własnemъ utrzymanіи будацы, regularnie w swoimъ czasie i w dostatecznej ilości. Jeżeli aresztant wychodzi z policyjnego aresztu w przeciągu tygodnia, w takimъ razie entrepreneur за pośrednictwemъ Kontrollera zwróci mu pieniądze pozostałe na ostatnie dni, do upłynienia tygodnia.

3.

Na zasadzie postanowionychъ przez Rządъ prawideł i odpowiednio instrukcyi z dnia 25 Maja 1821 roku Nadzorcy policyjnego aresztu udzielonej; żywienie aresztowanychъ osóbъ powinno następować na kosztъ Skarbu w takimъ tylko razie, jeżeli oni sami nie będą w stanie utrzymywać siebie i nie mają rodziny, która podługъ artykułu 205-go obowiązującego Kodexu cywilnego, obowiązana by była dostarczać imъ utrzymanіе. Wszyscy zaś inni aresztanci, niebędący w takimъ położeniu i stosunkachъ, obowiązani sami, lub за pośrednictwemъ swojej rodziny, zwrócić wydatki na utrzymanіе ichъ wyłożone.

4.

Wydatekъ за koszta żywienia, opał, światło, dozór i inne potrzeby aresztu. osoba aresztowana obowiązана jest zwrócić, a to na zasadzie rozporządzeń Rządu, a mianowicie:

a) Postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 17 Grudnia 1816 roku, wydanego w przedmiocie funduszów na utrzymanіе aresztówъ policyjnychъ:

Art. 1. Obwinieni o występекъ lub zbrodnię, tudzież ichъ wspólnicy, posiadający własny majątekъ, skoro за winnychъ uznani zostaną, obowiązani są in solidum z swego majątku, lub ichъ wspólników, zwrócić wszelkie koszta złożone na ichъ utrzymanіе, tudzież przystawienie do właściwychъ Sądów; koszta te, obejmując w nichъ żywność, odzież, bieliznę, opał, dozór więźni i inne podobne potrzeby, liczyć się mają na jedną osobę dziennie złoty jeden groszy piętnaście;

б) Уголовнаго Кодекса книги III статья 476 относить, въ пунктѣ б, къ послѣдствіямъ полицейскихъ наказаній: „обязанность къ вознагражденію по возбужденному гражданскимъ порядкомъ иску и къ возмѣщенію издержекъ, согласно правиламъ статьи 47, книги 1-ой.

Такъ какъ издержки эти, какъ сказано выше въ пунктѣ а, простираются съ арестанта до 1 злотаго и 15 грошей, на основаніи же постановленія Совѣта Управленія 13 (25) Сентября 1832 года, относительно гражданского ареста для несостоятельныхъ должниковъ, составляютъ одинъ злотый, то есть 15 грошей на продовольствіе и 15 грошей вознагражденія за помѣщеніе, отопленіе и надзоръ, то расходы на продовольствіе въ полицейскомъ арестѣ, считая за порцію, по существующимъ нынѣ цѣнамъ 10 грошей, и, сверхъ того, за кухонную посуду, дрова для приготовленія пищи и отопленія ареста, мебель, метлы, кадила, надзоръ, починку помѣщенія и другія потребности—другія 10 грошей, устанавливаются вообще по 20 грошей на человѣка въ сутки. Арестанты же, уплачивающіе Контролеру деньги на свое продовольствіе, обязаны вносить ежедневно по 10 грошей на пополненіе расходовъ для отопленія ареста, на домашнюю утварь, метлы, кадило, надзоръ и починку помѣщенія.

5.

Контролеръ обязанъ существующимъ доселѣ порядкомъ составлять ежедневно, по формѣ лит. А, перечневый рапортъ о числѣ и движеніи арестантовъ, на основаніи именнаго списка лицъ, содержимыхъ въ полицейскомъ арестѣ, и таковой въ 10 часовъ утра сообщать поставщику продовольствія для того чтобы онъ зналъ сколько именно нужно приготовить порцій. Рапортъ этотъ послѣ подписанія его Смотрителемъ ареста и подрядчикомъ, Контролеръ долженъ представить Статсъ-Референдарію, Президенту, другой же экземпляръ вручить подрядчику, который будетъ служить ему документомъ къ представляемой ежемѣсячно расчетной вѣдомости о вознагражденіи.

6.

По совмѣстному соглашенію съ Смотрителемъ ареста, онъ долженъ поочередно призывать арестантовъ по списку и допрашивать ихъ, какими они обладаютъ средствами къ содержанію, какое знаютъ ремесло, или какіе имѣютъ капиталы,

б) Kodexu karnego księgi III artykuł 476 wymienia skutki kar policyjnych pod ustępem b: „obowiązek do wynagrodzeń cywilnych i ponoszenia kosztów, stosownie do przepisu artykułu 47 księgi I-jej.“

Gdy kosztą te jak wyżej wyrażono w ustępie a, wynoszą od więźnia złotych 1 groszy 15, zaś podług postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 13 (25) Września 1832 r. stanowiącego względem aresztu cywilnego dla dłużników, wynoszą złoty jeden, to jest groszy 15 na żywność, a groszy 15 jako wynagrodzenie za lokal, opał i dozór, zatem kosztą żywienia w areszcie policyjnym, licząc za porcję jak dziś się opłaca groszy 10, za naczynia kuchenne, drzewo do gotowania i opalania aresztu, sprzęty, miotły, kadzidła, za dozór, wydatki na reparację lokalu i inne—groszy 10, w ogóle na groszy 20 dziennie od osoby ustanawia się. Aresztanci, doręczający Kontrollerowi pieniądze na żywienie ich, obowiązani każdodziennie wносить groszy 10 na wynagrodzenie wydatków, na opalenie aresztu, na narzędzia, miotły, kadzidło, dozór i reparację pomieszkania.

5.

Kontroller sporządzi codziennie podług wzoru A, rapport summaryczny o stanie ludności aresztu, z utrzymywanej kontrolli imiennej osób w areszcie policyjnym osadzonych, w sposobie dotychczasowy, i takowy o godzinie 10-ej rano zakomunikuje przedsiębiorcy żywienia, dla uwiadomienia go o ilości gotować się mających porcyj. Rapport ten, po podpisaniu przez Nadzorcę aresztu tudzież przedsiębiorcę, złoży Referendarzowi Stanu, Prezydentowi, drugi zaś exemplarz przedsiębiorcy wręczy, który posłuży mu za dowód do likwidacyi wynagrodzenia, miesięcznie podającą się.

6.

Za wspólném zniesieniem się z Nadzorcą aresztu, podług kontrolli przywoływać będzie kolejno osoby aresztowane, badając ich: jaki posiadają sposób utrzymania się, professyę, lub fundusze, gdzie było ostatnie lub przedostatnie ich zamieszkanie, jeśli są

гдѣ было ихъ послѣднее или предпослѣднее мѣсто жительства, если находятся въ услуженіи, то гдѣ мѣсто жительства ихъ господъ, если же принадлежатъ къ ремесленному классу, то гдѣ мѣсто жительства ихъ мастеровъ или начальствующихъ, при чемъ они должны обозначать номеръ дома и часть города. Если окажется изъ допроса, что арестантъ въ состояніи самъ, или посредствомъ другаго лица, имѣющаго въ отношеніи къ нему какія либо законныя обязанности, возратить расходы на продовольствіе, то такое лицо Контролеръ долженъ записать въ заведенный на сей предметъ, по формѣ лит. В, контроль возврата расходовъ на продовольствіе, съ замѣщеніемъ въ немъ всѣхъ графъ.

7.

Такъ какъ, согласно инструкции, данной Смотрителю ареста, арестованныя лица подвергаются обыску, то найденныя при нихъ наличныя деньги должны быть внесены на приходъ въ шнуровую книгу, заведенную по формѣ лит. С, вырѣзанная же изъ нея квитанція должна быть приложена къ дѣлу о виновности арестованнаго лица. Наличность эта будетъ служить источникомъ къ возврату расходовъ и должна быть записана въ вышеозначенный контроль; если же окажется какой либо остатокъ, и таковой будетъ возвращенъ арестованному лицу, то оно, въ доказательство сего, должно росписаться въ шнуровой книгѣ. Деньги, найденныя при обыскѣ, должны быть приняты Контролеромъ отъ Смотрителя ареста, который о количествѣ ихъ долженъ посвидѣтельствовать своею подписью въ квитанціонной книгѣ. Правило настоящей статьи распространяется только на лицъ, заключенныхъ не за уголовныя преступленія, и не относится вовсе къ драгоценностямъ и къ суммамъ свыше 20 злотыхъ, какія могутъ при нихъ быть найдены и подлежатъ уже распоряженію Полицейскаго Управленія, которое во всякомъ подобномъ случаѣ должно также рѣшать, должны ли остальные деньги быть задержаны Контролеромъ, или же должны быть выданы лицу, освобожденному изъ подъ ареста, или кому либо другому, и подъ чью росписку.

8.

По освобожденіи изъ ареста, или послѣ перевода въ дру

служащими—о mieszkaniu ich panów, jeśli rzemieślnikami—o mieszkaniu ich majstrów lub przełożonych, wymieniając numer domu i cyrkul. Jeżeli z badania okaże się, że osoba aresztowana jest w możności sama przez siebie, lub przez inną osobę, mającą względem niej jaki prawny obowiązek, zwrócić kosztą żywienia, taką osobę Kontroller zapisze do założonej tym celem podług wzoru B kontrolli zwrotu kosztów za żywienie, z zapełnieniem wszelkich rubryk.

7.

Gdy stosownie do instrukcyi dla Nadzorcy aresztu wydaney, osoby aresztowane ulegają rewizyi, zatem znalezione przy téj rewizyi gotowe pieniądze, zaperceptowane będą do księgi sznurowej wpływów, podług wzoru C, kwit z niej wycięty dołączy się do akt, stanowiących o przewinieniu osoby aresztowanej. Gotowizna ta posłuży na zwrot kosztów i zapisana być winna do kontrolli wyżej wzmiankowanej; gdyby zaś pozostała się jaka reszta, i skoro zwrócona zostanie osobie aresztowanej, winna ona na dowód pokwitować w księdze sznurowej. Pieniądze przy rewizyi znalezione odbierze Kontroller od Nadzorcy aresztu, którego przez podpis swój w kwitariuszu ilość poświadczy. Rozporządzenie niniejszego artykułu jednak rozciąga się tylko do osób za występki kryminalne nieosadzonych, i nie do preciosów lub większych kwot nad złotych 20, przy nich znaleść się mogących, w których przypadkach Biuro Policyi rozporządza; w każdym szczegółowym przypadku także decydować będzie, czy reszta pozostałych pieniędzy przy Kontrollerze, lub uwolnionej z aresztu osobie zostanie, albo komu innemu wydana być ma, i za czyjem pokwitowaniem.

8.

Po uwolnieniu z aresztu, albo po przeniesieniu do innego

тое мѣсто заключенія, лицъ, которыя обязаны возвратить расходы на ихъ содержаніе, Контролеръ долженъ составить, по частямъ города, вѣдомость расходамъ, подлежащимъ возврату, и таковую, по формѣ подѣ лит. D, представить въ Мунципальное Управленіе для сдѣланія соотвѣтственнаго распоряженія о взысканіи оныхъ; затѣмъ, когда взысканныя суммы будутъ отосланы Полицейскимъ Приставомъ, онъ долженъ записать таковыя въ квитанціонную книгу, по формѣ лит. C, и вырѣзанную изъ нея квитанцію препроводить къ Полицейскому Приставу, для врученія оной плательщику, а равно внести поступившія деньги въ указанный выше въ § 6 контроль. По окончаніи же недѣли, въ субботу, составивъ соотвѣтственную вѣдомость, то есть извлеченіе изъ контроля платежей лит. B, Контролеръ долженъ представить таковую въ Мунципальное Управленіе, для изданія Главной Экономической Кассѣ распоряженія о принятіи денегъ, полученную же изъ Кассы квитанцію оставить у себя для удостовѣренія.

9.

Контролеръ для надзора за продовольствіемъ считается на службѣ при Счетномъ Отдѣленіи и подчиняется надзору Старшаго Рахмистра. Кромѣ исчисленныхъ выше обязанностей, онъ долженъ, на сколько сіе дозволитъ время, заниматься канцелярскими работами.

Варшава, 15 (27) Іюля 1835 года.

(подписано) *Я. Лашчынскій.*

вѣзения осѣб, ктѣре кѣзта вѣзения зврѣіе сѣ обѣязане, kōtroller sporządzi kolejѣ cyrkulŃw wykaz kŃstŃw do zwrotu, i takowy podług wzoru D, Urzędowi Muncypalnemu przedstawi, celem zarządzenia exekucyi; następnie gdy kŃzta te Kommissarz Policyi nadeśle, zapisze takowe do kwitariuszu podług wzoru C, kwit wycięty prześle Kommissarzowi Policyi, kтѣry go doręczyć winien osobie opłacającej, oraz do kontrolli wyżej pod § 6-m wskazanej, a po skończonym tygodniu w dzień sobotni, sporządziwszy stosowny wykaz, to jest wyciąg z kontrolli lit. B, wpływŃw, takowy Urzędowi Muncypalnemu przedstawi, dla wydania Kassie GłŃwnej Ekonomicznej upoważnienia do przyjęcia, a zyskany kwit Kassy dla swej legitymacyi zatrzyma.

9.

Kontroller dozoru żywienia liczyć się ma do biura rachuby i zostawać będzie pod nadzorem Nadrachmistrza. Prócz obowiązków wyżej wzmiankowanych, o ile czas dozwoli, zatrudniać się będzie pracѣ biurowѣ.

w Warszawie, dnia 15 (27) Lipca 1835 r.

(podpisano) *J. Łaszczyński.*

Приложение 2-е къ № 18-му.

(Форма лит. А.)

РАПОРТЪ О ЧИСЛѢ И ДВИЖЕНІИ АРЕСТАНТОВЪ ВЪ ПОЛИЦЕЙСКОМЪ АРЕСТѢ ПРИ ГЛАВНОЙ РАТУШѢ, 18 . . . г.

[illegible]

2-gi Annex do Nr. 18-go.

(Wzór lit. A.)

RAPPORT O STANIE LUDNOŚCI W ARESZCIE POLICYJNYM W RATUSZU GŁÓWNYM, Z DNIA . . . MCA . . . R. . . R.

[illegible]

Приложеніе 3-е къ N° 18-му.

(Форма лит. В.)

Контроль возврата расходовъ, слѣдующихъ Экономическому Казначейству столичнаго города Варшавы, за продоволь-
ствие полицейскихъ арестантовъ въ Главной Ратушѣ.

текущих	контроля арестантовъ	Имя и фамилия арестанта	Средства содержанія или ремесло	Число дней и выданныхъ порцій			годъ мѣсяцъ и число		злот. грош		Количество подлежащихъ возврату расходовъ		Означеніе мѣста жительства арестованнаго лица или лица, обязаннаго возвратитъ расходы на продовольствіе, а равно мѣръ къ взысканію сихъ послѣднихъ.		Въ счетъ возврата расходовъ поступило		Число и номеръ квитанціи Главной Экономической Кассы, въ полученіи внесенныхъ въ оную де-негъ	
				заключенъ	уволенъ	затѣмъ просидѣлъ дней			злот. грош		Количество подлежащихъ возврату расходовъ	число поступленія и изъ ка-кого источника	число поступленія	количество поступленія				

3-ci Annex do Nr. 18-go,

(Wzór lit. B.)

KONTROLA ZWROTU KOSZTÓW NALEŻNYCH KASIE EKONOMICZNEJ MIASTA ST. WARSZAWY, ZA ŻYWIENIE ARESTANTÓW
POLICYJNYCH W RATUSZU GŁÓWNYM.

Data i numer kwitu Kas- sy Główniej Ekonomicznej z wniesionych do niej pieniędzy.		Na zwrot kosztów wpłynęło		Wysańnienie zamieszkania o- soby aresztowanej lub osób koszta żywienia zwrócić obo- wiązanych i środków ścia- gnięcia kosztów.		Płóć zwrócić się ma- jących kosztów		Płóć dni i wydanych porcyj		Sposób utrzymania się lub professya		bieżący		№	
		d a t a		Płóć											
		wpływu i z jakie- go źródła		wpływu				osadzony		uwolniony		zatem siedział dni			
		złp.		gr.		złp.		gr.		dnie, miesiące i rok					

Приложение 4-е къ N° 18-мѹ.

(Форма лит. С.)

Квѣтанціонная книга о поступлении различныхъ денегъ въ возвратъ расходовъ на продовольствіе полицейскихъ арестантовъ: а) изъ суммъ найденныхъ при обыскѣ арестантовъ; б) вслѣдствіе возмужденной переписки.

по порядку	№	Имя и фамилия арестанта	При обыскѣ отобрано	Поменованіе монеты, отобранной отъ арестанта.	Задержано въ счетъ расходовъ на продовольствіе и внесено въ ведомость	Возвращено арестантамъ при освобожденіи изъ подѣ ареста.	Росписка получателя.	№ контрола	Поступило въ возвратъ расходовъ на продовольствіе.	Въ возвратъ расходовъ на продовольствіе въ полицейскомъ арестѣ NN съ N по N число 1836 г. поступило сего числа отъ NN, записаннаго подѣ N, . . . злот. . . гр., прописью . . . злот. . . гр., въ удостовѣреніе чего и выдана мною настоящая квитанція.	Варшава, . . дня . . мѣс. . года.	Надзирагелъствующій Контролеръ	Номеръ Контроля
------------	---	-------------------------	---------------------	---	---	--	----------------------	------------	--	--	-----------------------------------	--------------------------------	-----------------

4-ty Annex do Nr. 18-go.

(Wzór lit. C.)

KWITARYSZ WPŁYWU GOTOWIZNY NA ZWROT KOSZTÓW ŻYWIENIA ARESZTANTÓW POLICYJNYCH, *a)* Z FUNDUSZU ZNALEZIONEGO PRZY REWIZJI OSÓB, *b)* Z ZWROTU PRZEZ KORRESPONDENCJE.

[illegible]

Приложение 5-е къ № 18-му.

(Форма лит. D.)

Вѣдомость расходамъ на продовольствіе арестантовъ, подлежащихъ возврату въ Главную Экономическую Кассу города Варшавы.

[illegible]

5-y Annex do Nr. 18-go.

(Wzór lit. D.)

WYKAZ KOSZTÓW ŻYWIENIA ARESZTANTÓW POLICYJNYCH DO ZWROTU KASIE GŁÓWNEJ EKONOMICZNEJ MIASTA WARSZAWY.

[illegible]

№ 19.

Постановление, разрешающее исключить изъ сметы города Варшавы и внести въ общую тюремную смету часть издержекъ на содержание Варшавскаго detentionнаго ареста.

(14 (26) Февраля 1836 г.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Предположение Правительственной Коммисіи о облегченіи города, по содержанію detentionнаго ареста, такимъ образомъ, чтобы часть нужныхъ на сей предметъ издержекъ въ количествѣ 33,700 злот. была исключена изъ городской сметы и внесена въ общую смету о тюрьмахъ, вполне соотвѣтствуетъ видамъ Совѣта Управленія, который, одобливъ оное, разрешилъ вмѣстѣ съ тѣмъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, по предварительномъ сношеніи съ Правительственною Коммисіею Финансовъ и Казначейства, внести означенную сумму въ видѣ постояннаго расхода, отнесеннаго на тюремныя суммы, въ смету будущаго 1837 года. Еслибы же Коммисіею Финансовъ встрѣчены были по сему предмету какія либо недомѣнкія, въ такомъ случаѣ она обязана представить ихъ на предварительное разрѣшеніе Совѣта.

Вслѣдствіе вышеизложенныхъ заключеній Совѣтъ, утверждая во всѣхъ частяхъ составленную Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ смету доходовъ и расходовъ Экономической Кассы города Варшавы на текущій годъ, безъ всякихъ измѣненій, положилъ: подписать о немедленномъ введеніи оной въ исполненіе.

Варшава, 14 (26) Февраля 1836 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь (подписано) *О. Тимовскій.*

№ 33,836.

№ 19.

Decyzja, pozwalająca na przeniesienie z etatu miasta Warszawy, na etat ogólny więzienny, części wydatków na utrzymanie więzienia detentionnego w temże mieście.

(d. 14 (26) Lutego 1836 r.)

Wyciąg z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Wniosek Kommissyi Rządowej, we względzie przyniesienia miastu ulgi w utrzymaniu więzienia detentionnego, a to przez przeniesienie z etatu miasta na etat ogólny więzienny, części wydatków na ten cel w summie złotych polskich 33,700, trafił w zupełności do przekonania Rady, która, przychyłając się do takowego, upoważniła zarazem Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych, ażeby, po poprzedniem zniesieniu się z Kommissyą Rządową Przychodów i Skarbu, powyższy wydatek, stale fundusze więzienne ciążąc mający, wniosła do etatu roku przyszłego 1837; gdyby zaś pomieniona Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu miała w tym względzie jakowe wątpliwości, aby takowe Radzie do poprzedniego rozwiązania przedstawiła.

W skutek powyższych decyzyj wyrzekła Rada, że przygotowany przez Kommissyę Rządową etat dochodów i wydatków Kasy Ekonomicznej miasta Warszawy na rok bieżący w zupełności bez żadnej zmiany zatwierdza, i niezwłoczne wprowadzenie onegoż w wykonanie poleca.

w Warszawie, dnia 14 (26) Lutego 1836 r.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu (podpisano) *J. Tymowski.*

Nr. 33,836.

N° 20.

Распоряжение, указывающее основания для производства торговъ на поставку продовольствія для арестантовъ, заключенныхъ въ полицейско-детенціонныхъ арестахъ и въ тюрьмахъ.

(28 Іюля (9 Августа) 1845 г.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

1) *Варшавскому Губернскому Правленію.*

Варшавское Губернское Правленіе, при рапортѣ отъ 7 (19) Іюля сего года, за № 1,509/10,725, представило на утверждение Правительственной Коммисіи выписъ условій для публичныхъ торговъ, долженствующихъ быть произведенными на поставку продовольствія для тюремъ Варшавской губерніи, въ теченіе 1846 года.

Правительственная Коммисія, удостовѣрившись, что эти условія составлены съ соблюденіемъ всѣхъ правилъ, предписанныхъ для поставокъ этого рода, постановила утвердить оныя и утверждаетъ въ силу настоящаго распоряженія.

Принимаю однакожъ во вниманіе, что соединеніе подряда на доставку продовольствія для двухъ здѣшнихъ уголовныхъ тюремъ, съ поставкою онаго для ареста, находящагося при здѣшнемъ Магистратѣ, на что по смѣтѣ назначена сумма 1,650 рублей серебромъ, можетъ вызвать болѣе сильную конкуренцію и тѣмъ обезпечить больше выгодъ для Казны, тѣмъ болѣе, что въ сказанномъ арестѣ нѣтъ вовсе больныхъ, продовольствіе которыхъ обходится гораздо дороже продовольствія здоровыхъ арестантовъ, — Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію, при производствѣ торговъ на поставку продовольствія для двухъ здѣшнихъ тюремъ, соединить съ этимъ подрядомъ подобную же поставку и для детенціоннаго ареста, на условіяхъ, изъясненныхъ въ прилагаемомъ при семъ въ копіи контрактѣ, заключенномъ съ подрядчикомъ, производившимъ эту поставку до настоящаго времени. Ближайшихъ по сему предмету объясненій Губернское Правленіе, если въ томъ встрѣтится надобность, должно затребовать отъ Варшавскаго Городскаго Магистрата, которому дано знать Правитель-

N° 20.

Rozporządzenie wskazujące zasady, podług jakich winny być odbywane licytacye na dostawę żywności dla aresztantów, osadzonych tak w aresztach policyjno-detencyjnych, jak i w więzieniach.

(d. 28 Lipca (9 Sierpnia) 1845 r.)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

1) *Do Rządu Gubernialnego Warszawskiego.*

Przy raporcie z dnia 7 (19) Lipca r. b. Nr. 1,509/10,725, Rząd Gubernialny Warszawski złożył do zatwierdzenia Komisji Rządowej wypis warunków, mających służyć do licytacji na dostawę żywności do więzień w gubernii Warszawskiej na przeciąg roku 1846.

Kommissya Rządowa przekonawszy się, iż warunki te zawierają wszelkie zastrzeżenia na tego rodzaju dostawę przepisami wskazane, postanowiła je zatwierdzić, jakoż niniejszem zatwierdza.

Zważając zaś Kommissya Rządowa, iż połączenie entrepryzy na dostarczenie żywności dla dwóch tutejszych więzień głównych, z dostawą żywności dla aresztu przy Magistracie tutejszym będącego, na co etatem summa rubli srebrem 1,650, jest oznaczona, zapewnić może większą konkurencyę, a ztąd i korzyść dla Skarbu, tѣm więcѣj, że w rzeczonym areszcie niemasz do żywienia chorych, których żywność jest droższą od żywności zdrowych, poleca Rządowi Gubernialnemu, aby odbywając licytację na dostarczenie żywności do dwóch więzień tutejszych, połączył z tą entrepryzą i dostawę tę do aresztu detencyjnego, podług zasad objętych kontraktem dotychczasowego przedsiębiorcy tѣj dostawy, tu w kopii dołączonym, w czem bliższych objaśnień Rząd Gubernialny, o ile tego potrzeba zajdzie, zażąda od Magistratu miasta Warszawy, który o tѣm rozporządzeniu przez Kommissyę Rządową uprzedzo-

ственною Комисією о настоящемъ распоряженіи, съ присовокупленіемъ, что пріемъ и контроль продовольствія для упомянутого ареста будетъ производиться по прежнему въ Ратушѣ тою властью, которая нынѣ этимъ занимается.

Но такъ какъ нынѣшній подрядчикъ, поставляя продовольствіе для Варшавскаго полицейскаго ареста по цѣнѣ 3⁹⁹/₁₀₀ копѣекъ серебромъ въ сутки на человѣка, которая должна служить основаніемъ для торговъ, кромѣ того, согласно вышеприведенному контракту доставляетъ еще продовольствіе:

a) для конскриптовъ, содержащихся подъ надзоромъ въ detenціонномъ арестѣ при Ратушѣ, по 7¹/₂ копѣекъ серебромъ за дневную порцію;

b) для полицейскихъ арестантовъ, обязанныхъ содержать себя на собственномъ иждивеніи, по 37¹/₂ копѣекъ серебромъ въ сутки на человѣка;

c) для конскриптовъ, находящихся во время рекрутскаго набора въ Цитадели или въ другомъ мѣстѣ, по 13¹/₂ копѣекъ серебромъ въ сутки,—

то Губернское Правленіе должно немедленно снести съ Магистратомъ, или съ тѣми властями, отъ которыхъ можетъ послѣдовать окончательное по сему предмету рѣшеніе, не слѣдовало бы ли для большей пользы Казны соединить еще и этихъ поставокъ съ вышеозначенными подрядами.

Послѣ окончанія торговъ, которые должны производиться или in minus, начиная съ цѣны ежедневной порціи, или же на сбавку процента съ общей суммы каждаго изъ поименованныхъ здѣсь отдѣльно подрядовъ, если сіе будетъ признано Губернскимъ Правленіемъ болѣе выгоднымъ, хотя условія для каждаго изъ нихъ могутъ быть составлены отдѣльно, — Губернское Правленіе должно представить въ Правительственную Комисію торговый протоколъ непремѣнно въ назначенный распоряженіемъ Правительственной Комисіи отъ 10 (22) Января, за № 11,478, срокъ, то есть предъ 3 (15) числомъ Сентября.

2) Варшавскому Городовому Маиистрату.

Имѣя въ виду могуція произойти для Казны выгоды, отъ соединенія поставки продовольствія для находящагося при Городовомъ Магистратѣ ареста, съ таковоюжъ поставкою для

ny zostaje, z nadmienieniem, iż odbiór i kontrola żywności do aresztu tu rzeczono, pozostaje w Ratuszu przy téj władzy, która tém teraz się zatrudnia.

Że zaś teraźniejszy przedsiębiorca dostarczając żywność do aresztu policyjnego w Warszawie, po cenie kopiejek srebrem 3⁹⁹/₁₀₀ dziennie od osoby i która za zasadę do licytacji ma służyć, oprócz tego, stosownie do powołanego wyżej kontraktu, jeszcze dostawia żywność:

a) dla spisowych, którzy w Ratuszu pod dozorem w detencji zostają, po kopiejek srebrem 7¹/₂ dziennie;

b) dla aresztantów policyjnych, własnym kosztem utrzymywać się obowiązanych, po kopiejek srebrem 37¹/₂ od osoby dziennie;

c) dla spisowych, którzy w czasie poboru do wojska są w cytadeli lub gdzie indziej, po kopiejek srebrem 13¹/₂ dziennie;

przeto Rząd Gubernialny porozumie się niezwłocznie z Magistratem, lub z władzami, do których należeć może wyrzeczenie w téj mierze, czyliby, dla większej korzyści Skarbu, i tych jeszcze dostaw do wymienionych powyżej przyłączyć nie wypadało.

Po odbyciu licytacji, która odbywać się ma, czy to in minus od ceny porcyi dziennéj, czy też na odstąpienie procentu od ogólnej summy każdéj z wymienionych tu szczegółowych entrepryz, jeśliby to Rząd Gubernialny korzystnem dla siebie uważał, chociaż warunki każdéj z nich mogą być oddzielnie ułożone, Rząd Gubernialny przedstawi Kommissyi Rządowej protokół licytacji niezawodnie w czasie oznaczonym przez rozporządzenie Kommissyi Rządowej z dnia 10 (22) Stycznia r. b. Nr. 11,478, to jest przed dniem 3 (15) Września r. b.

2) Do Magistratu miasta Warszawy.

Zważając na korzyść Skarbu, wyniknąć mogącą z połączenia dostawy żywności do aresztu przy Magistracie miasta będącego, z takąż dostawą dla dwóch tutejszych więzień głównych, to jest

двухъ здѣшнихъ уголовныхъ тюремъ, то есть слѣдственной и исправительной, Правительственная Коммисія предписала вмѣстѣ съ симъ Варшавскому Губернскому Правленію, чтобы оно на таковыя соединенныя подряды произвело, въ предписанный срокъ, торги, на основаніяхъ, указанныхъ въ представленіи Магистрата отъ 2 (14) Мая с. г., за № 21,470.

О чемъ Коммисія увѣдомляетъ Магистратъ, для немедленнаго сообщенія Варшавскому Губернскому Правленію тѣхъ свѣдѣній, какія по сему предмету будутъ имъ затребованы, или какія самъ Магистратъ признаетъ нужнымъ сообщить ему.

Само собою разумѣется, что пріемъ и контроль продовольствія для арестантовъ оставляется и на будущее время за Ратушею, въ завѣдываніи власти, доселѣ этимъ занимающейся.

Варшава, 28 Іюля (9 Августа) 1845 года.

По порученію Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подписано) *Бруевичъ*.

№ 6,649/30,253.

Приложеніе къ № 20-му.

Состоялось въ Варшавѣ,
26 Сентября (8 Октября) 1836 г.

Между Ратманомъ, Начальникомъ Административнаго Отдѣленія Муниципальнаго Управленія, дѣйствующимъ отъ лица и въ пользу того же Управленія съ одной, и Г. Александромъ Вамбахомъ, жительствоющимъ подъ № 411-мъ, дѣйствующимъ, отъ своего имени, съ другой стороны, заключенъ контрактъ на поставку продовольствія для арестантовъ, содержащихся въ полицейскомъ арестѣ при Ратушѣ, который долженъ имѣть обязательную силу съ 1 Января 1837 по 31 Декабря 1839 года.

§ 1.

Господинъ Александръ Вамбахъ, допущенный, вслѣдствіе поданнаго имъ 24 Сентября (6 Октября) объявленія, къ произведенію того же числа публичнымъ торгамъ и предложившій самую меньшую цѣну, обязывается пост

domu badań i karnego, Kommissya Rządowa wydała w dniu dzisiejszymъ zarządzenie Rządowi Gubernialnemu Warszawskiemu, iżby na takową połączoną entrepryzę, licytację w terminie przepisany, na zasadachъ wskazanychъ przełożeniemъ Magistratu z dnia 2 (14) Maja r. b. Nr. 21,470, odbył.

O czémъ zawiadamia Magistrat, dla niezwłocznego udzielenia Rządowi Gubernialnemu Warszawskiemu wiadomości, jakieby w tej mierze zażądał, lub jakieby sam Magistrat udzielić mu uznał za potrzebę.

Samo z siebie wynika, że odbiór i kontrolla żywności do areztu, pozostanie nadal w Ratuszu, przy władzy dotąd nią trudniący się.

w Warszawie, dnia 28 Lipca (9 Sierpnia) 1845 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego, Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Brujewicz*.

Nr. 6,649/30,253.

Annex do Nr. 20-go.

Działo się w Warszawie, d. 26 Września (8 Października) 1836 roku.

Miedzy Radnym Naczelnikiem Wydziału Administracyi Urzędu Municypalnego w imieniu i na rzecz tegoż Urzędu działającymъ z jednej, a P. Aleksandremъ Wambach, pod Nr. 411-m zamieszkałym, w własnymъ imieniu czyniącymъ z drugiej strony, zawarty został kontraktъ o dostawę żywności dla areztantów, w areście policyjnymъ w Ratuszu mieszczonych, od dnia 1 Stycznia 1837 roku do 31 Grudnia 1839 roku obowiązujący mający.

§ 1.

Pan Aleksander Wambach, jako minus licytant, w skutek złożonej deklaracyi z dnia 24 Września (6 Października) r. b. do licytacji w powyższymъ dniu publicznie odbytej, obowiązuje się dostawiać żywność dla areztantów, w areście policyjnymъ w Ratuszu

для арестантовъ, содержащихся въ полицейскомъ арестѣ въ Ратушѣ, въ теченіе слѣдующихъ трехъ лѣтъ, то есть съ 1 Января 1837 по 31 Декабря 1839 года включительно.

§ 2.

На основаніи ст. 68 Тюремной инструкции, подрядчикъ будетъ доставлять продовольствіе для каждаго арестанта, въ теченіе вышеозначеннаго срока, въ слѣдующемъ порядкѣ:

въ воскресенье полкварти гороха,
въ понедѣльникъ квартиру капусты,
во вторникъ полторы квартиры картофеля,
въ среду полкварти гороха,
въ четвергъ квартиру капусты,
въ пятницу полкварти гречневой крупы,
въ субботу полкварти ячневой крупы;

при томъ къ каждому изъ вышеисчисленныхъ кушаній—въ постные дни одинъ золотникъ масла, въ скоромные же—одинъ золотникъ сала, равно чернаго ржанаго хлѣба по два фунта, кромѣ того, въ праздникъ Рождества Христова будетъ давать по четверти фунта говядины.

§ 3.

Изъ предписанныхъ въ предыдущемъ пунктѣ припасовъ должны быть приготовляемы теплыя кушанья, хорошо сваренныя, въ мѣру посоленныя и приправленныя масломъ или саломъ; хлѣбъ долженъ быть хорошо выпеченъ, безъ всякой примѣси, изъ чистой ржаной муки.

§ 4.

Продовольствіе должно состоять изъ чистыхъ и здоровыхъ припасовъ; для чего подрядчикъ долженъ имѣть соотвѣтственный запасъ, такъ, чтобы не только приготовленная пища, но и сырые продукты могли быть подвергнуты ревизіи.

§ 5.

Подрядчикъ, по каждому востребованію командированнаго для сего чиновника, долженъ представить для ревизіи съѣстные припасы и приготовленныя кушанья; если же сырые или сваренные продукты окажутся нечистыми или вредными для здоровья, или же нехорошо приготовленными, недостаточно приправленными масломъ или саломъ и не въ мѣру посоленными, въ такомъ случаѣ съ подрядчика взыскивается, въ первый разъ,

затzymanыхъ, а то przez przeciąg następnych lat trzech, od dnia 1 Stycznia 1837 r. do włącznie 31 Grudnia 1839 r.

§ 2.

Na zasadzie artykułu 68-go Instrukcyi więzienniej, przedsiębiorca dostarczać będzie dla każdego aresztanta, w czasie wyżej oznaczonym, żywność, podług następującego porządku:

w niedzielę, grochu pół kwarty,
w poniedziałek, kapusty kwartę,
we wtorek, kartofli półtory kwarty,
we środę, grochu pół kwarty,
we czwartek, kapusty kwartę,
w piątek, kaszy gryczanej pół kwarty,
w sobotę, kaszy jęczmienniej pół kwarty;

do każdej z powyższych potraw okraszy kół jeden, która w dni postne z masła, w dni zaś zwyczajne z słoniny składać się ma, oraz chleba żytnego razowego funtów dwa, oprócz tego w Święto Bożego Narodzenia po jednej ćwierci funta mięsa dodawać będzie.

§ 3.

Z przepisanych w powyższym punkcie żywności, sporządzane być mają potrawy ciepłe, dobrze ugotowane, przyzwoicie osolone i okraszone, chleba należy wypieczony i bez żadnej mieszanki, lecz z czystej żytniej mąki składający się.

§ 4.

Żywność powinna być z artykułów czystych i zdrowych; dla czego przedsiębiorca powinien mieć odpowiedni zapas, ażeby nie tylko po ugotowaniu, lecz i na surowych wiktuałach dopełniona być mogła rewizya.

§ 5.

Przedsiębiorca na każde żądanie urzędnika, w tym celu delegowanego, winien poddać pod rewizyę żywność i gotowane strawy, i gdyby znaleziono, czy to w surowym stanie, czy też po ugotowaniu, wiktuały nieczyste, lub niezdrowe, albo nie dobrze zgotowane, źle okraszone, nie należy osolone, w jednym z takich zdarzeń, pierwszy raz zapłaci przedsiębiorca kary złotych 30, drugi raz złotych 60, a za trzecim razem komu innemu z wolnej

30 золотыхъ, во второй разъ — 60 золотыхъ, въ третій же разъ Муниципальное Управленіе поручаетъ поставку продовольствія съ вольной руки кому либо другому и произшедшіе отъ сего убытки взыскиваетъ мѣрами административной экзекуціи, со всего движимаго и недвижимаго имущества подрядчика, гдѣ бы оно ни находилось.

§ 6.

Арестантовъ Мойсеева исповѣданія не дозволяется принуждать къ употребленію пищи съ саломъ, и, по ихъ желанію, кушанья, вмѣсто сала, должны быть приправлены масломъ.

§ 7.

Въ 10 часовъ утра подрядчикъ долженъ быть увѣдомленъ Контролеромъ для надзора за продовольствіемъ арестантовъ, на какое число лицъ онъ долженъ доставить предписанную въ § 2 пищу; въ 1-мъ же часу по полудни ежедневно онъ обязанъ акуратно выдать оную арестантамъ, подъ опасеніемъ взысканія 6-и золотыхъ за несвоевременную выдачу.

§ 8.

Для приготовленія пищи, подрядчику будетъ отведена кухня въ Ратушѣ которую, послѣ окончанія подряда, онъ обязанъ сдать въ такомъ же состояніи, въ какомъ она была имъ принята; кухонная же посуда, какъ-то: котлы и чашки для раздачи порцій, заготовленные подрядчикомъ на собственный счетъ, должны всегда содержаться въ надлежащей чистотѣ; мѣдная посуда должна быть по мѣрѣ надобности перелужаема, жестяная — сколь можно чаще очищаема; деревянныя же ложки послѣ мытья слѣдуетъ складывать въ сухомъ мѣстѣ; для раздачи порцій должны быть отдѣльныя чашки. Какъ для приготовленія пищи, такъ и для раздачи оной, равно для всѣхъ другихъ, сопряженныхъ съ этимъ работъ, подрядчикъ долженъ употреблять свою собственную прислугу.

§ 9.

Дрова для приготовленія пищи подрядчикъ будетъ получать въ натурѣ; выдача оныхъ будетъ производиться съ строгимъ соблюденіемъ правилъ Тюремной инструкціи.

§ 10.

Мѣсто для склада съѣстныхъ припасовъ будетъ отведено подрядчику въ зданіи Ратуши на чердакѣ, для картофеля же и капусты, если того будетъ требовать, — въ погребѣ.

реки Урядъ Муніципалны доставę powierzy, i szkodę ztąd wynikłą z całego majątku, przedsiębiorcy ruchomego i nieruchomego, gdziekolwiek i osiadanego, w drodze prostej exekucyi administracyjnej ściagnie.

§ 6.

Aresztantów wyznania Mojżeszowego nie można przymuszać do jedzenia potraw ze słoniną, i na ich żądanie potrawy masłem zamiast słoniny krasić należy.

§ 7.

O godzinie 10 z rana uwiadomiony będzie przedsiębiorca przez Kontrollera żywienia aresztantów, dla jakiej liczby osób ma dostawić przepisaną w § 2-m żywność; o godzinie zaś 1-jej z południa punktualnie w każdym dniu takową żywność wydać aresztantom ma obowiązek, pod karą złotych 6 za uchybienie terminu.

§ 8.

Kuchnią do gotowania żywności przeznaczoną mieć będzie przedsiębiorca w Ratuszu, i takową po expiracyi entrepryzy w takim samym stanie w jakim odbierze zwrócić obowiązany; naczynia zaś kuchenne, jako to: kotły i miseczki do rozdawania porcyj, kosztem przedsiębiorcy sprawione, zawsze czysto utrzymywane być winny, miedź w miarę potrzeby wybielana, naczynia blaszane często szorowane, łyżki zaś drewniane po umyciu w suchości składane być winny; do rozdawania porcyj mają być pojedyncze miski. Tak gotowanie żywności, jak jej rozdawanie, tudzież wszelkie inne posługi z tąd wynikające, przedsiębiorca swoimi ludźmi dopełniać będzie.

§ 9.

Drzewo do gotowania żywności otrzyma przedsiębiorca w naturze; wydawanie onego ściśle stosowane będzie do Instrukcyi więziennęj.

§ 10.

Skład na wiktuały otrzyma przedsiębiorca w zabudowaniach Ratusza pod strychem, na kartofle zaś i kapustę w piwnicy, jeżeli potrzebować go będzie.

§ 11.

Уплата слѣдующей за продовольствіе полицейскихъ арестантовъ суммы, по цѣнѣ, означенной въ объявленіи подрядчика отъ 24 Сентября (6 Октября), то есть по 7 и $\frac{98}{100}$ гр., прописью по семи и девяносто восемь сотыхъ грошей въ сутки за одного человѣка, будетъ производиться въ мѣсячные сроки, послѣ окончанія каждаго мѣсяца, по представленіи расчетной вѣдомости, къ которой должно быть приложено дневное положеніе и именной списокъ продовольствованныхъ арестантовъ составленный согласно указанной формѣ.

§ 12.

Такъ какъ въ числѣ полицейскихъ арестантовъ, продовольствуемыхъ на счетъ Казны, находятся и такіе, которые желаютъ или обязаны содержать себя собственными средствами, на что они должны представлять ежедневно по 2 злотыхъ и 15 грошей, то подрядчикъ будетъ обязанъ, сколько разъ сіе отъ него потребуется, доставлять для нихъ продовольствіе, состоящее изъ слѣдующихъ кушаній:

1) въ воскресеніе, къ завтраку:	
рубцы или зразы съ картофелемъ	12 грошей,
булка	3 „
къ обѣду: супъ съ рисомъ или клецками . . .	13 „
говядина подъ соусомъ съ горчицей, хрѣномъ	
или свеклой	10 „
на пирожное, вареники, блины, и т. п.	10 „
порція капусты или другой зелени съ масломъ	
или свѣжимъ саломъ	10 „
жаркое изъ говядины, телятины, баранины или	
свинины	10 „
бутылка пива	7 „

итого 2 злота 15 грошей,

къ тому хлѣба ситнаго $1\frac{1}{2}$ фунта;

2) въ понедѣльникъ, къ завтраку:	
селянка съ говядиной или свининой	12 грошей,
булка	3 „
къ обѣду: борщъ изъ свеклы со свининой . . .	18 „
пирожное, какъ въ воскресеніе	10 „
морковь съ бараниной	15 „

§ 11.

Выплата należitości за żywienie aresztantów policyjnych по цене в декларациі przedsiębiorcy з дня 24 Września (6 Października) r. b. objętej, то есть по groszy 7 i $\frac{98}{100}$ wyraźnie groszy siedem i dziewięćdziesiąt ośm setnych od osoby jednej dziennie, następować będzie w ratach miesięcznych, po każdym ukończonym miesiącu, za podaniem likwidacyi, do której dołączone być mają codzienne sytuacje i kontrola aresztantów żywionych, imiennie, stosownie do wskazanego wzoru ułożona.

§ 12.

Ponieważ między aresztantami policyjnymi z funduszów skarbowych żywionymi, znajdują się i tacy, którzy życzą sobie lub są obowiązani żywić się swoim kosztem, i na to powinni składać po złotych 2 groszy 15 dziennie; przedsiębiorca więc będzie w obowiązku, ile razy o to wezwany zostanie, dostarczać dla nich żywność, złożoną z potraw jak następuje:

1) в Niedziele на *śniadanie*:

flaki albo zrazy z kartoflami	gro. 12,
bułka	„ 3,
na objad: rosół z ryżem lub kluskami	„ 13,
sztuka mięsa z musztardą, chrzanem lub ćwikłą . . .	„ 10,
legomina, pierogi, naleśniki i t. d.	„ 10,
porcja kapusty lub innej jarzynы z masłem lub	
świeżą słoniną	„ 10,
pieczeń wołowa, cielęca, skopowa lub wieprzowa . .	„ 10,
butelka piwa	„ 7,

razem złotych 2 „ 15,

do tego chleba pytlowego funt $1\frac{1}{2}$.

2) в Poniedziałek на *śniadanie*:

bigos z mięsem wołowym lub wieprzowem . . .	gro. 12,
bułka	„ 3,
na objad: barszcz z buraków z wieprzowiną . . .	„ 18,
legomina jak w Niedziele	„ 10,
marchew z baraniną	„ 15,

жаркое, какъ выше, съ перемѣной 10 грошей,
бутылка пива 7 „

итого 2 злота 15 грошей,

къ тому ситнаго хлѣба $1\frac{1}{2}$ фунта;

3) во вторникъ, къ завтраку:

эразы съ краковской ячневой кашей или
колбаса съ соусомъ 12 грошей,

булка 3 „

къ обѣду: супъ съ лапшею 13 „

говядина подъ соусомъ, какъ въ воскресенье 10 „

пирожное тоже . . 10 „

зелень тоже . . 10 „

жаркое тоже . . 10 „

бутылка пива 7 „

итого 2 злота 15 грошей,

къ тому ситнаго хлѣба $1\frac{1}{2}$ фунта;

4) въ среду, къ завтраку:

почки подъ соусомъ 12 грошей,

булка 3 „

къ обѣду: бѣлый супъ съ рисомъ или пер-

ловою крупю 13 „

говядина подъ соусомъ изъ лука 10 „

пирожное, какъ въ воскресенье 10 „

зелень, какъ выше, съ перемѣной 10 „

жаркое „ „ „ „ 10 „

бутылка пива 7 „

итого 2 злота 15 грошей,

къ тому ситнаго хлѣба $1\frac{1}{2}$ фунта.

5) въ четвергъ, къ завтраку:

эразы съ мелкою гречневою кашею 12 грошей,

булка 3 „

къ обѣду: супъ съ клецками 13 „

говядина подъ соусомъ съ корнишонами 10 „

пирожное, какъ выше, съ перемѣной 10 „

зелень тоже . . 10 „

жаркое тоже . . 10 „

бутылка пива 7 „

итого 2 злота 15 грошей,

къ тому ситнаго хлѣба $1\frac{1}{2}$ фунта;

pieczeń jak wyżej z odmianą gro. 10,
piwa butelka „ 7,

razem złotych 2 „ 15,

do tego chleba pytlowego funt $1\frac{1}{2}$.

3) we Wtorek na śniadanie:

zrazy z kaszą jęczmienną krakowską, lub kiełbasa

z sosem gro. 12,

bułka „ 3,

na obiad: rosół z makaronem „ 13,

sztuka mięsa jak w Niedzielę „ 10,

legomina „ 10,

jarzyna „ 10,

pieczeń „ 10,

butelka piwa „ 7,

razem złotych 2 „ 15,

do tego chleba pytlowego funt $1\frac{1}{2}$.

4) we Środę na śniadanie:

cynadry z sosem gro. 12,

bułka „ 3,

na obiad: zupa biała z ryżem lub kaszą perłową „ 13,

sztuka mięsa z sosem cybulowym „ 10,

legomina jak w Niedzielę „ 10,

jarzyna jak wyżej z odmianą „ 10,

pieczeń „ 10,

butelka piwa „ 7,

razem złotych 2 „ 15,

do tego chleba pytlowego funt $1\frac{1}{2}$.

5) we Czwartek na śniadanie:

zrazy z kaszą drobną gryczaną gro. 12,

bułka „ 3,

na obiad: rosół z kluskami „ 13,

sztuka mięsa z korniszonami „ 10,

legomina jak wyżej z odmianą „ 10,

jarzyna „ 10,

pieczeń „ 10,

butelka piwa „ 7,

razem złotych 2 „ 15,

do tego chleba pytlowego funt $1\frac{1}{2}$.

6) въ пятницу, къ завтраку:

супъ изъ пива съ яйцами, сыромъ и сахаромъ	12	грошей,
булка	3	„
къ обѣду: грибной супъ съ клецками	20	„
вареники съ сыромъ и масломъ	13	„
рыба	20	„
бутылка пива	7	„

итого 2 злота 15 грошей,

къ тому ситнаго хлѣба $1\frac{1}{2}$ фунта;

7) въ субботу, къ завтраку:

стаканъ кофе съ булкой	13	грошей,
къ обѣду: супъ изъ рыбы съ мелкою радомскою крупой или съ клецками	13	„
рыба вареная	20	„
жаркое изъ рыбы	20	„
бутылка пива	7	„

итого 2 злота 15 грошей,

къ тому ситнаго хлѣба $1\frac{1}{2}$ фунта;

Выдача завтрака должна происходить въ 8 часовъ утра, обѣдъ же въ часъ по полудни.

О поименованной въ настоящемъ параграфѣ пищѣ, подрядчикъ расчетныхъ вѣдомостей представлять не долженъ, но если таковая будетъ отъ него затребована, то причитающуюся за оную плату по 2 злота 15 грошей за человѣка онъ получить прямо отъ Контролера для надзора за продовольствиемъ арестантовъ.

§ 13.

Хотя, по годовому исчисленію задержанныхъ въ полицейскомъ арестѣ арестантовъ, выходитъ среднимъ числомъ 146 человѣкъ въ день, слѣдовательно и столько же выдаваемыхъ для оныхъ порцій, однако Муниципальное Управление не можетъ ручаться за постоянное, соответствующее вышеозначенной цифрѣ число продовольствуемыхъ арестантовъ, которое попеременно можетъ увеличиваться или уменьшаться, почему и подрядчикъ не можетъ и не будетъ имѣть по сему поводу никакой претензіи.

§ 14.

Еслибы въ теченіе срока подряда, по случаю новаго

6) w Piątek na *śniadanie*:

piwo grzane z jajami, serem i cukrem	gro. 12,
bułka	„ 3,
na obiad: zupa grzybowa z kluskami	„ 20,
pierogi z sera z masłem	„ 13,
ryby	„ 20,
butelka piwa	„ 7,

razem złotych 2 „ 15,

do tego chleba funt $1\frac{1}{2}$.

7) w Sobotę na *śniadanie*:

szklanka kawy z bułką	gro. 13,
na obiad: zupa rybna z kaszą drobną radomską,	
lub z kluskami	„ 13,
ryby gotowane	„ 20,
ryby smażone	„ 20,
butelka piwa	„ 7,

razem złotych 2 „ 15,

do tego chleba funt $1\frac{1}{2}$.

Wydanie śniadania następować będzie o godzinie 8-jej z rana, objadu zaś o godzinie 1-jej z południa.

Za żywność, w niniejszym paragrafie wyrażoną, przedsiębiorca likwidacyi podawać nie będzie, lecz jeżeli takowa będzie od niego żądana, należność za nią przypadającą po zło. 2 groszy 15 od osoby, otrzyma z rąk Kontrollera, mającego dozór żywienia aresztantów.

§ 13.

Lubo z obrachunku rocznego zatrzymanych aresztantów w areszcie policyjnym wypada przez przecięcie 146 osób na dzień, a ztąd wydanie im tyleż porcyi, Urząd Muncypalny jednak nie ręczy za stałą powyższą liczbę aresztantów żywić się mających, która na przemian może być większą lub mniejszą; przedsiębiorca więc z tego tytułu żadnej nie będzie mógł rościć pretensyi.

§ 14.

Gdyby w ciągu trwania entrepryzy, przez nowe urządzenie

устройства полицейскаго ареста, оказалось необходимымъ расторгнуть настоящий контрактъ, въ такомъ случаѣ подрядчикъ не въ правѣ представлять по сему поводу никакой претензіи.

§ 15.

Всякіе споры, могущіе возникнуть по настоящему подряду, подлежатъ разбирательству высшей административной власти, рѣшеніемъ которой подрядчикъ обязанъ довольствоваться не вчиняя судебного иска, отъ котораго онъ положительно и безусловно отказывается.

§ 16.

Сумма 2,000 злотыхъ въ двухъ закладныхъ листахъ, по 1,000 злот. каждый, съ восьмью къ каждому изъ нихъ купонами, представленная подрядчикомъ въ залогъ удержки въ настоящемъ контрактѣ, будетъ ему возвращена по истеченіи срока контракта, если всѣ условія онаго будутъ имъ исполнены.

§ 17.

Расходы на гербовую бумагу для настоящаго контракта, для расчетовъ и квитанцій, а равно на опубликованіе вызова къ торгамъ подрядчикъ принимаетъ на свой счетъ.

§ 18.

Настоящій контрактъ, написанный въ двухъ тождественныхъ экземплярахъ, послѣ прочтенія, обѣими сторонами принять и подписанъ.

N° 21.

Распоряженіе, указывающее источники для покрытія расходовъ на продовольствіе арестантовъ въ detenціонныхъ арестахъ.

(17 (29) Мая 1846 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ (*).

По случаю появившихся въ концѣ минувшаго года въ нѣ-

(*) О содержаніи сего распоряженія вмѣстѣ съ симъ увѣдомлена Правительственная Коммисія Юстиціи.

аресту полицейскаго, заслѣла потреба розвѣзанія контракту нинѣшсего, прѣдсѣбѣрца въ такомъ разѣ жадней з tego powodu не бѣдзіе мѣал прѣва formować pretensyi.

§ 15.

Wszelkie spory z niniejszej entrepryzy wynikać mogące, rozpoznawane i załatwiane będą przez wyższą władzę administracyjną, na decyzji której, bez odwoływania się do procesu sądowego, którego się przedsiębiorca wyraźnie i bezwarunkowo zrzeka, przestać obowiązują się.

§ 16.

Summa złotych 2,000 w dwóch listach zastawnych, po złotych 1,000 z ośmiu do każdego kuponami, złożona przez przedsiębiorcę jako vadium na dotrzymanie warunków tego kontraktu, zwrócona mu będzie po expiracji onego, jeżeli wszystkim jego artykułom zadosyć uczyni.

§ 17.

Koszta papieru stemplowego do niniejszego kontraktu, likwidacji i kwitów, tudzież kosztów ogłoszenia licytacji, przedsiębiorca poniesie.

§ 18.

Kontrakt niniejszy w dwóch jednogodnych exemplarzach spisany, po odczytaniu, przez obiedwie strony przyjęty i podpiany został.

N° 21.

Rozporządzenie, wskazujące źródła, z jakich mają być zaspokajane koszty żywienia aresztantów w aresztach detencyjnych.

(d. 17 (29) Maja 1846 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH (*).

Z powodu wynikłych w końcu roku zeszłego chorób w nie-

(*) O podstawie tego rozporządzenia zawiadomiona została jednocześnie Kommissya Rządowa Sprawiedliwości.

которыхъ тюрьмахъ болѣзней, происшедшихъ отъ переполненія этихъ заведеній арестантами, Правительственная Коммисія Юстиціи, какъ въ томъ удостовѣряетъ отзывъ ея отъ 6 (18) Февраля сего года, за № 2,110, вслѣдствіе предположенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, предписала Уголовнымъ Судамъ, чтобы лица, претерпѣвающія по тюрьмамъ наказаніе публичнымъ арестомъ, въ особенности же приговоренные къ кратковременному заключенію, были переведены въ полицейскіе, или же въ отдѣльно устроенные при Городовыхъ Ратушахъ аресты.

Нынѣ однакожъ Правительственная Коммисія Юстиціи, отзывомъ отъ 27 Марта (8 Апрѣля) сего года, за № 4,911, увѣдомила Правительственную Коммисію, что распоряженіе это не могло быть въ точности приведено въ исполненіе, по тому поводу, что Бургомистры городовъ не имѣютъ никакихъ суммъ на содержаніе лицъ, приговоренныхъ къ публичному аресту.

По сему поводу Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ постановляетъ слѣдующее:

1) по городамъ, гдѣ Экономическія Кассы обладаютъ значительными средствами и имѣютъ въ своемъ распоряженіи суммы на содержаніе лицъ, приговоренныхъ къ публичному аресту и долженствующихъ нести это наказаніе въ detenціонномъ или полицейскомъ арестѣ, и которыя не въ состояніи содержать себя собственными средствами, Губернское Правленіе должно разрѣшить Бургомистрамъ дѣлать изъ тѣхъ же кассъ авансы на содержаніе сказанныхъ арестовъ.

Авансы эти, тотчасъ по истеченіи каждаго мѣсяца, по представленіи въ Губернское Правленіе расчетной вѣдомости расходамъ, понесеннымъ на содержаніе упомянутыхъ лицъ, должны быть погашаемы посредствомъ ассигнованія исчисленнаго количества изъ подлежащихъ суммъ, назначенныхъ смѣтою настоящаго года на содержаніе арестантовъ, въ каждой по принадлежности губерніи;

2) въ городахъ, гдѣ Экономическія Кассы не на столько состоятельны, чтобы могли изъ собственныхъ суммъ содержать этого рода лицъ, Губернское Правленіе будетъ выдавать въ отчетное распоряженіе Бургомистровъ, на содержаніе ихъ,

которыхъ więzieniach, pochodzących z przepełnienia tychże zakładów ludnością więzienną. Kommissya Rządowa Sprawiedliwości, jak świadczy jej odezwa z dnia 6 (18) Lutego r. b. Nr. 2,110, na wnioszek Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, poleciła Sądom Kryminalnym, aby osoby odsiadujące po więzieniach karę aresztu publicznego, a zwłaszcza skazane na krótki przeciąg czasu, przeniesione zostały do aresztów policyjnych, lub do aresztów w ratuszach miast oddzielnie urządzonych.

Obecnie wszakże Kommissya Rządowa Sprawiedliwości odezwą z dnia 27 Marca (8 Kwietnia) r. b. Nr. 4,911, zawiadamia Kommissyę Rządową, iż zarządzenie to nie mogło być w zupełności wykonane, z powodu, że Burmistrze miast nie mają na utrzymanie osób, na areszt publiczny skazanych, żadnego funduszu.

Z tej przeto przyczyny Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych wydaje niniejszem następujące zarządzenie:

1) по miastach, gdzie kassy ekonomiczne są zamożne, i posiadają fundusze na utrzymanie osób karę aresztu publicznego w areszcie detencyjnym lub policyjnym odsiadujących mających, które własnym kosztem żywić się nie są w stanie, Rząd Gubernialny upoważnić winien Burmistrzów do czynienia z rzeczonych kass założeń na utrzymanie tychże osób.

Awanse te, zaraz po każdym skończonym miesiącu, za podaniem Rządowi Gubernialnemu likwidacyi kosztów utrzymania wspomnianych osób, mają być znoszone przez wyasygnowanie po likwidowanych kwot z właściwego funduszu, na utrzymanie więzień w każdej respective gubernii tegorocznym etatem oznaczonego;

2) по miastach, gdzie kassy ekonomiczne nie są tyle zamożne, iżby były w stanie z swoich funduszy utrzymywać tego rodzaju osoby, Rząd Gubernialny udzielać będzie Burmistrzom, salvo calculo, pewne kwoty na ich utrzymanie, z funduszu powyżej

известное количество денег изъ указанныхъ выше суммъ, съ тѣмъ условіемъ, чтобы, въ удостовѣреніе употребленія оныхъ, акуратно по окончаніи каждаго мѣсяца представляема была въ Губернское Правленіе отчетная вѣдомость расходамъ, на содержаніе вышеупомянутыхъ лицъ, съ приложеніемъ въ подтвержденіе ея соотвѣтственныхъ документовъ.

При томъ Правительственная Коммисія строго предвѣряетъ:

1) чтобы лица, о которыхъ здѣсь идетъ рѣчь, были довольствуемы въ точности по тюремному тарифу;

2) чтобы цѣна этого продовольствія ни въ какомъ случаѣ не превышала цѣны, по которой доставляется продовольствіе для ареста, въ которомъ находился, или же долженъ былъ находиться арестантъ.

О сдѣланныхъ по сему предмету распоряженіяхъ Коммисія ожидаетъ рапорта.

Варшава, 17 (29) Мая 1846 года.

Директоръ Отдѣленія. Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Бруевичъ*.

№ 4,233/17,715.

№ 22.

Распоряженіе о средствахъ снабженія завѣдывающихъ detentionными арестами Бургомистровъ суммами на содержаніе этихъ арестовъ.

9 (21) Ноября 1849 года)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ (*).

Нѣкоторые Губернскія Правленія, доказывая несостоятельность требованія, чтобы Бургомистры, завѣдывающіе де-

(*) Копія настоящаго распоряженія вмѣстѣ съ симъ сообщена Высшей Счетной Палатѣ.

вказаного, з заstrzeżeniem, iżby usprawiedliwienie z użycia zaliczonych summ następowało regularnie po każdym skończonym miesiącu, przez złożenie Rządowi Gubernialnemu likwidacyi kosztów utrzymania tyle razy rzeczonych osób, stosownymi dowodami popartéj.

Zastrzega przytém najmocniej Kommissya Rządowa:

1) aby osoby, o których mowa, żywione były ściśle według taryffy więziennéj;

2) aby koszt tej żywności nie przenosił w żadnym razie ceny, według której dostarczana jest żywność dla więzienia, w którym też osoba siedziała lub siedzieć miała.

O wydanych zarządzeniach rapportu oczekuje.

w Warszawie, dnia 17 (29) Maja 1846 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Brujewicz*.

№ 4,233/17,715.

№ 22.

Rozporządzenie dotyczące sposobu zaopatrywania Burmistrzów, administrujących aresztami detencyjnemi, funduszami na utrzymanie tych aresztów.

(d. 9 (21) Listopada 1849 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH (*).

Niektóre Rządy Gubernialne przedstawiając, że nie podobna wymagać, aby Burmistrze, administrujący aresztami detencyjnemi

(*) Odpis tego rozporządzenia przesłany został jednocześnie Najwyższej Izbie Ob- rachunkowej.

тенціонными арестами при Окружных Судах, дѣлали изъ собственныхъ денегъ расходные авансы на продовольствіе лицъ, содержащихся въ тѣхъ же арестахъ и ожидали возврата оныхъ изъ подлежащихъ источниковъ, вошли съ представленіями о снабженіи таковыхъ Бургомистровъ соотвѣтственными суммами, на расходы этого продовольствія.

Правительственная Коммисія, принимая во вниманіе:

что въ тюремную смѣту каждой губерніи вносится сумма, какъ на продовольствіе, такъ равно и на другія надобности для detenціонныхъ арестовъ, и

что сказанные расходы могутъ быть производимы изъ подлежащаго источника, безъ обремененія Бургомистровъ, или Городскихъ Кассъ авансами, которые, если они будутъ производиться сими послѣдними, съ одной стороны противорѣчатъ кассовымъ правиламъ, а съ другой—вовлекаютъ Правительственныя мѣста въ обширную и излишнюю переписку, относительно погашенія оныхъ,—

признала соотвѣтственнымъ постановить, чтобы Губернское Правленіе, на продовольствіе содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ лицъ и другія надобности этихъ арестовъ, ассигновало завѣдывающимъ оными Бургомистрамъ изъ Губернскаго Казначейства, изъ назначенныхъ на каждый detenціонный арестъ по смѣтѣ суммъ, примѣрное количество денегъ, какія, по приблизительному исчисленію на три мѣсяца, смотря по существующимъ цѣнамъ, могутъ оказаться нужными, и которыя должны быть внесены въ казначейскія книги, въ статью дѣйствительныхъ расходовъ.

Затѣмъ Бургомистры въ употребленіи полученныхъ ими суммъ должны, тотчасъ по истеченіи каждыхъ трехъ мѣсяцевъ, представлять въ Губернское Правленіе отчеты, подкрѣпленные документами.

Губернское Правленіе, получивъ таковыя отчеты, должно обривизовать оныя согласно правиламъ и на сколько слѣдуетъ утвердить, а за симъ препроводить оныя въ Губернское Казначейство, для приобщенія ихъ къ казначейскимъ счетамъ, въ оправданіе передъ Высшею Счетною Палатою ассигнованныхъ расходовъ, и одновременно съ исполненіемъ сего ассиг-

przy sądach okręgowych, mieli z własnych funduszów awansować wydatki na żywienie osób w tychże aresztach utrzymywanych, i oczekiwać na zwrot ich z właściwych źródeł, uczyniły wnioszek: o zaopatrzenie tychże Burmistrzów w odpowiedni fundusz na koszt takiego żywienia.

Kommissya Rządowa zważywszy:

że na etacie więziennym w każdej gubernii mieści się fundusz, tak na żywność, jak i inne potrzeby dla aresztów detencyjnych, i

że namieniane wydatki mogą być uskuteczniane z właściwego źródła, bez wystawienia Burmistrzów, lub kass miejskich na awanse, które jeśli z tych ostatnich następują, to jak z jednej strony sprzeciwiają się przepisom kassowym, tak z drugiej znoszenie onych pomnaża tylko władzom niepotrzebną korespondencyę;

uznała właściwem postanowić, aby odtąd Rząd Gubernialny dla Burmistrzów, utrzymujących areszta detencyjne, na żywność dla osadzonych w nich osób i inne potrzeby tychże aresztów, asygnował z kassy swój gubernialnej, z właściwych na każdy areszt detencyjny w etacie oznaczonych funduszów, pewne kwoty, jakie z przybliżonego wyrachowania na jeden kwartał, stosunkowo do praktykowanych kosztów, potrzebnemi się okażą, a które zaraz w księgach kassowych do realnej expensy winny być wprowadzone.

Następnie z użycia pobranych kwot Burmistrze obowiązani będą zaraz po upływie każdego kwartału składać Rządowi Gubernialnemu rachunki, dowodami wsparte.

Skoro zaś Rząd Gubernialny rachunki takowe otrzyma, powinien je podług przepisów zrewidować i o ile wypadnie zatwierdzić, oraz przesłać Kassie gubernialnej, dla dołączenia do jej rachunku, na usprawiedliwienie przed Najwyższą Izbą Obrachunkową wydatków wyasygnowanych, a z dopełnieniem tego jednocze-

новать Бургомистрамъ новыя выдачи на дальнѣйшее содержа-
ніе detenціонныхъ арестовъ.

Варшава, 9 (21) Ноября 1849 года.

По порученію Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Бруевичъ*.

№ 43,008/9,494 и 45,721/10,785

№ 23.

Отзывъ съ объявленіемъ постановленія Совѣта Управленія,
разрѣшающаго возвышеніе цѣны продовольствія для deten-
ціонныхъ арестовъ и для лицъ, пересылаемыхъ транспорт-
нымъ порядкомъ.

(13 (25) Апрѣля 1854 года.)

*Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.*

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія.

Имѣю честь увѣдомить Правительственную Коммисію, что,
вслѣдствіе представленія ея отъ 25 Марта (6 Апрѣля) сего го-
да, за № 3,004/11,485, Совѣту Управленія угодно было разрѣ-
шить: чтобы нормальная цѣна продовольствія лицъ, задер-
жаныхъ въ detenціонныхъ арестахъ и пересылаемыхъ отту-
да транспортомъ въ тюрьмы, а равно бродягъ, отправляемыхъ
къ мѣстамъ задержанія ихъ, составляющая 5 копѣекъ сереб-
ромъ въ сутки на человека, была на текущій годъ увеличена,
тамъ, гдѣ сіе окажется необходимо нужнымъ, до размѣра цѣ-
ны продовольствія въ исправительныхъ тюрьмахъ, по которой,
вслѣдствіе постановленія Совѣта Управленія отъ 2 (14) Октября
м. г., за № 17,365, производится поставка продовольствія отно-
сительно для всѣхъ губерній, — считая со дня приведенія въ
исполненіе распоряженій, долженствующихъ быть изданными
по сему предмету Правительственною Коммисіею Внутрен-
нихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Варшава, 13 (25) Апрѣля 1854 года.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Лебренъ*.

№ 21,598.

śnie ma udzielać Burmistrzom nowe zaliczenia na dalsze utrzyma-
nie aresztów detencyjnych.

в Варшавіе, дня 9 (21) Listopada 1849 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego, Dyrektor Wydziału,
Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Brujewicz*.

Nr. 43,008/9,494 i 45,721/10,785.

№ 23.

Odezwa objawiająca decyzję Rady Administracyjnej, zezwa-
lającą na podwyższenie ceny żywności dla aresztów deten-
cyjnych i osób transportem przeprowadzanych.

(d. 13 (25) Kwietnia 1854 r.)

Do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ.

Mam honor oznajmić Komisji Rządowej, że w skutku
przedstawienia jej z d. 25 Marca (6 Kwietnia) r. b. Nr. 3,004/11,485,
Rada Administracyjna raczyła zezwolić: aby cena normalna ży-
wności indywiduów, w aresztach detencyjnych zatrzymywanych,
tudzież żywienia ich w transporcie do więzień, równie jak włóczę-
gów do miejsc zatrzymania transportowanych, wynosząca po ko-
piejek 5 dziennie od głowy, podwyższona była na rok bieżący,
tam gdzie się to okaże koniecznym potrzebny, do ceny żywności
więzień poprawczych, po jakiej, w skutku decyzji Rady Admini-
stracyjnej z dnia 2 (14) Października r. z. Nr. 17,365, dostawa
takowej żywności, dla każdej respective gubernii jest uskutecznia-
ną, licząc od daty wprowadzenia w wykonanie zarządzeń przez
Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych w tym
przedmiocie wydać się mających.

в Варшавіе, дня 13 (25) Kwietnia 1854 r.

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *LeBrun*.

Nr. 21,598.

№ 24.

Постановленіе, разрѣшающее возвышать цѣну продовольствія арестантовъ, содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ, соразмѣрно цѣнамъ, существующимъ въ уголовныхъ тюрьмахъ.

(7 (19) Декабря 1855 года.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

По поводу дороговизны съѣстныхъ припасовъ и по встрѣчаемой вслѣдствіе сего невозможности продовольствовать пищею арестантовъ, содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ, по нормальной цѣнѣ, т. е. по 5 коп. сер. за дневную порцію на каждаго арестанта, — Его Сіятельство Намѣстникъ Царства, постановленіемъ отъ 29 Декабря (10 Января) 1854/5 года, № 27,402, разрѣшить изволилъ, тамъ, гдѣ это окажется неизбѣжнымъ, возвысить на текущій годъ цѣну порціи до той, какая платится въ исправительныхъ тюрьмахъ, соразмѣрно цѣнамъ, по которымъ производится поставка продовольствія въ каждой губерніи. Впослѣдствіи Намѣстникъ Царства, по уваженію, что въ Люблинской губерніи оказалось невозможнымъ продовольствовать содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ лицъ по цѣнѣ, по какой поставляется въ той губерніи ежедневная порція для тамошнихъ четырехъ тюремъ, т. е. по $6\frac{29}{100}$ до $7\frac{5}{12}$ коп. сер., предписалъ отъ 8 (20) Іюня с. г., № 3,470, отпускать на содержаніе помянутыхъ арестантовъ по $7\frac{1}{2}$ к. с. на каждаго въ день, въ мѣстѣ ареста, и по 8 коп. сер. во время препровожденія ихъ транспортнымъ порядкомъ.

Положеніе дѣлъ въ отношеніи дороговизны вовсе не измѣнилось, и въ будущемъ году невозможно совершенно надѣяться пониженія цѣны на жизненные припасы. По этой причинѣ цѣна для торговъ на поставку продовольствія въ теченіе будущаго года, назначенная первоначально Намѣстникомъ въ Царствѣ по 8 коп. сер., увеличена впослѣдствіи согласно постановленію Его Сіятельства отъ 9 (21) Ноября с. г., № 7,261, для 4-хъ тюремъ Варшавской губерніи до 10 коп. сер. за дневную порцію арестанта. Не смотря однако и на это повы-

№ 24.

Decyzja upoważniająca do podwyższania cen żywności areztantów w aresztach detencyjnych osadzonych, do cen praktykowanych w więzieniach głównych.

(d. 7 (19) Grudnia 1855 roku)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Z powodu drożyzny ziemiopłodów i zachodzącej ztąd niemożności wyżywienia za cenę normalną, kopiejek srebrnych pięć dziennie od głowy, pomiędzy innemi, osób w aresztach detencyjnych zatrzymanych, J. O. Książę Namiestnik Królestwa, decyzją z dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) 1854/5 roku Nr. 27,402, pozwolić raczył, aby tam, gdzie się to okaże koniecznem, cena rzeczona podwyższoną była na rok bieżący do ceny żywności więzień poprawczych, po jakiej dostawa takowej żywności w każdej respective gubernii jest uskutecznianą. Następną zaś decyzją pod dniem 8 (20) Czerwca r. b. Nr. 3,470 wydana, Jego Książęca Mość, ze względu, że w gubernii Lubelskiej za ceny żywności tamiecznych czterech więzień, od kop. sr. $6\frac{29}{100}$ do kopiejek $7\frac{5}{12}$ dziennie od osoby wynoszące, nie można było zapewnić żywności osób w aresztach detencyjnych, oznaczyć raczył na żywienie tychże osób w pomienionej gubernii po kop. sr. $7\frac{1}{2}$ dziennie w miejscu, a w transporcie po kop. sr. 8 od osoby.

Stan rzeczy pod względem drożyzny wcale się nie zmienił, i w roku przyszłym wcale się nie można spodziewać spadnięcia cen artykułów żywności. Z powodu tego cena do licytacji, na dostawę przez ciąg roku przyszłego żywności, oznaczona początkowo przez J. O. Księcia Namiestnika Królestwa na kop. sr. 8, podwyższoną została następnie dla czterech więzień w gubernii Warszawskiej, stosownie do decyzji z dnia 9 (21) Listopada r. b. Nr. 7,261

шеніе, объявленныя отъ сей цѣны торги на доставку продовольствія вовсе не состоялись, по неявкѣ соискателей.

Принимая въ уваженіе, что при такомъ положеніи дѣла, лица, задержанныя въ detenціонныхъ арестахъ, не могутъ быть продовольствуемы по нормальной цѣнѣ, которая, какъ выше упомянуто, установлена по 5 коп. сер. за дневную порцію, и что нѣкоторыя Губернскія Правленія, а именно Плоцкое и Радомское, вошли въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ съ представленіями о возвышеніи этой цѣны не до цѣнъ, установленныхъ въ уголовныхъ тюрьмахъ, но до $7\frac{1}{2}$ коп. сер. въ день на каждого арестанта, для введенія однообразія въ счетахъ; имѣя при томъ въ виду, что означенная цѣна въ нѣкоторыхъ мѣстахъ немногимъ разнится съ цѣнами, принятыми въ уголовныхъ тюрьмахъ, такъ какъ напр. на торгахъ, произведенныхъ въ нынѣшнемъ году на поставку въ теченіе будущаго года продовольствія для пяти тюремъ въ Радомской и Люблинской губерніяхъ, состоялись цѣны отъ $7\frac{43}{100}$ до $7\frac{15}{16}$ коп. сер. за порцію арестанта, — Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ 4 (16) Декабря с. г., № 10,632/43,988, испрашивала разрѣшенія Совѣта Управленія на установленіе цѣны продовольствія вышеупомянутыхъ лицъ, тамъ, гдѣ сіе окажется крайне необходимымъ, въ размѣрѣ, предположенномъ двумя Губернскими Правленіями, а именно по $7\frac{1}{2}$ коп. сер. въ день на каждого арестанта, на основаніяхъ, указанныхъ въ вышеприведенномъ постановленіи Намѣстника Царства отъ 29 Декабря (10 Января) 1854/5 года, № 27,402, а именно, что таковое возвышеніе цѣнъ должно считаться со времени приведенія въ исполненіе распоряженій, долженствующихъ быть изданными по сему предмету Правительственною Коммисіею.

А какъ не подлежить никакому сомнѣнію, что коль скоро заключенные въ уголовныхъ тюрьмахъ арестанты не могутъ быть продовольствуемы по нормальнымъ цѣнамъ, то невозможно продовольствовать по таковымъ цѣнамъ и лицъ, содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ; посему Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, дабы не утруждать начальство отдѣльными въ этомъ отношеніи представленіями, испрашиваетъ вмѣстѣ съ симъ общаго разрѣшенія воз-

до коп. sr. 10-ciu за порцію дневную вѣзнія, а nawet i od tѣj ceny dostawy do trzech wѣzień nikt licytować nie chciał.

Ponieważ w tѣm położeniu rzeczy, żywienie osób, w aresztach detencyjnych zatrzymywanych, nie może być uskuteczniane po cenie normalnej, która jak wyżej wyrażono wynosi kopiejek sr. pięć dziennie od osoby, i niektóre Rządy Gubernialne, jako to: Radomski i Płocki uczyniły już do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych przedstawienia, o podwyższenie tѣjże ceny na dalszy czas, nie do cen wѣzień głównych, ale do kopiejek sr. $7\frac{1}{2}$ dziennie od osoby, a to dla jednostajności w rachunkach; z tego przeto względu, i gdy cena ta w niektórych miejscach niewiele różnić się może od cen głównych wѣzień; bo jak dotąd na przykład z licytacji, które się w roku bieżącym na dostawę przez ciąg roku przyszłego do pięciu wѣzień w guberniach Radomskiej i Lubelskiej odbyły, osiągnięto rezultat od kopiejek $7\frac{43}{100}$ do kop. $7\frac{15}{16}$, za porcję wѣzнія, pomieniona Kommissya Rządowa upraszała Radę Administracyjną pod dniem 4 (16) Grudnia r. b. Nr. 10,632/43,988 o dozwole nie oznaczenia na rok przyszły na żywienie wymienionych wyżej osób, tam gdzie się to okaże koniecznem, ceny przez wzmiankowane dopiero Rządy Gubernialne projektowanej kop. sr. $7\frac{1}{2}$ dziennie od osoby, według zasady powołanej na początku decyzji z dnia 29 Grudnia (10 Stycznia) 1854/5 roku Nr. 27,402, to jest, że podwyższenie takowe liczyć się powinno od daty wprowadzenia w wykonanie zarządzeń, przez Kommissyę Rządową w tym przedmiocie wydać się mających.

Że zaś wtedy, gdy zachodzi niemożność żywienia za cenę normalną osób w wѣzieniach głównych zostających, nie podobna jest także żywić za tѣż cenę osoby w aresztach detencyjnych zatrzymywane; przeto Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, dla nieutrudzania Władzy wyższej pojedynczymi przedstawieniami w tѣj mierze, upraszała zarazem o upoważnienie

вышать цѣну продовольствія для арестантовъ, содержащихся въ detenціонныхъ арестахъ, соразмѣрно съ цѣнами продовольствія арестантовъ, заключенныхъ въ уголовныхъ тюрьмахъ, въ случаѣ если сии послѣднія цѣны будутъ выше нормальныхъ, и если означенное возвышеніе окажется гдѣ либо неизбежно необходимымъ.

Совѣтъ согласился съ представленіемъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Варшава, 7 (19) Декабря 1855 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Θ. Лебренъ.*

№ 8,061.

№ 25.

Отзывъ съ объявленіемъ постановленія Совѣта Управленія о томъ, что доставка продовольствія и каменнаго угля для полицейско-detenciоннаго ареста въ Варшавѣ должна и впредь производиться по системѣ 1846 года.

(16 (28) Августа 1862 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія.

Въ разрѣшеніе представленія Правительственной Коммисіи отъ 26 Іюля (7 Августа) сего года, за № 6,095, Совѣтъ Управленія опредѣлилъ: что поставки продовольствія и каменнаго угля для полицейскаго ареста въ Варшавѣ должны, впредь до дальнѣйшаго распоряженія, производиться установленнымъ съ 1846 года порядкомъ; для каковой цѣли, сумма на эти расходы, включенная въ смѣту здѣшней полиции, должна оставаться въ распоряженіи Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

О необходимости улучшенія этого порядка поставокъ и способахъ введенія улучшеній Правительственная Коммисія

до podwyższania cen żywności osób w aresztach detencyjnych, do ceny żywności więzień głównych, o ileby te ostatnie wyższe były od ceny normalnej i o ileby podwyższenia tego nieodzowna zachodziła potrzeba.

Rada przychyliła się do przedstawienia Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

w Warszawie, dnia 7 (19) Grudnia 1855 r.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu, Rzeczywisty Radca Stanu,
(podpisano) *T. LeBrun.*

Nr. 8,061.

№ 25.

Odezwa objawiająca decyzję Rady Administracyjnej, że dostawa żywności i węgla opałowego dla aresztu policyjno-detencyjnego w Warszawie ma być i nadal zapewnioną wedle systemu od 1846 r. w wykonaniu będącego.

(d. 16 (28) Sierpnia 1862 r.)

Do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ

W załatwieniu przedstawienia Komisji Rządowej z d. 26 Lipca (7 Sierpnia) r. b. Nr. 6,095, Rada Administracyjna wyrokła, że dostawy żywności i węgla opałowego, dla aresztu policyjnego w Warszawie, mają być, do dalszego wyrzeczenia, zapewniane wedle systemu od roku 1846 w wykonaniu będącego, w którym to celu fundusz na te wydatki na etacie tutejszej policyi znajdujący się, ma być pozostawiony do dyspozycji Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych

Czy zaś zachodzi potrzeba ulepszenia tego porządku dostaw i w jaki sposób, ma być przez Komisję Rządową, uzyskana opi-

должна исходатайствовать мнѣніе Комитета (*), учрежденнаго на основаніи постановленія Совѣта Управленія отъ 10 (22) Августа сего года, за № 13,415, для ревизіи и составленія проектовъ по преобразованію тюремныхъ учреждений.

Варшава, 16 (28) Августа 1862 года.

Статсъ-Секретарь Его Императорскаго Величества,
(подписано) *Энохъ*.

№ 13,311.

№ 26.

Постановленіе, разрѣшающее возвысить цѣну продовольствія арестантовъ въ detenціонныхъ арестахъ съ 5 до 7½ коп. сер. въ день на каждого изъ нихъ.

(10 (22) Января 1864 года.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

По поводу недостаточной при нынѣшнихъ потребностяхъ цѣны на пищу для лицъ, задержанныхъ въ detenціонныхъ арестахъ, опредѣленной еще въ 1822 году по 5 коп. сер. въ сутки на человѣка, за каковую цѣну пища должна быть уже сварена, Совѣтъ Управленія, постановленіемъ отъ 28 Января (9 Февраля) минувшаго года, за № 19,629, разрѣшилъ возвысить означенную цѣну для detenціоннаго ареста на Прагѣ, до 7½ коп. сер. въ сутки на человѣка. Такая же цѣна по 7½ коп. опредѣлена и для detenціоннаго ареста въ городѣ Сувалкахъ, учрежденнаго рѣшеніемъ Совѣта Управленія отъ 14 (26) Мая того же года, № 22,982, вмѣсто существовавшаго тамъ смирительнаго дома.

Такъ какъ предстоитъ необходимость возвысить цѣны и во всѣхъ прочихъ detenціонныхъ арестахъ, находящихся въ подобномъ упомянутомъ двумъ арестамъ положеніи, чего также требовали и нѣкоторые Уѣздные Совѣты, и такъ какъ, сверхъ того, Правительственная Коммисія Финансовъ и Казначейства по предмету введенія съ 1864 г. увеличенной цѣны

(*) *Примѣчаніе.* Учрежденіе сего Комитета не состоялось.

на Комитету, (*) przez decyzję Rady Administracyjnej z dnia 10 (22) Sierpnia r. b. Nr. 13,415, w celu rewizji i zaprojektowania reformy instytucji karnych ustanowionego.

w Warszawie, dnia 16 (28) Sierpnia 1862 r.

Sekretarz Stanu Jego-Cesarsko-Królewskiej Mości,
(podpisano) *Enoch*.

Nr. 13,311.

№ 26.

Decyzja zezwalająca na podwyższenie ceny żywności osób zatrzymywanych w aresztach detenacyjnych z kop. sr. 5 do 7½ dziennie dla każdój z nich.

(d. 10 (22) Stycznia 1864 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Z powodu niedostateczności, w obec dzisiejszych potrzeb, ceny na żywność dla osób zatrzymanych w aresztach detenacyjnych, oznaczonej jeszcze w roku 1822 po kopiejek 5 dziennie od głowy, za którą to cenę żywność ma być już zgotowaną, Rada Administracyjna decyzją z dnia 28 Stycznia (9 Lutego) r. z. Nr. 19,629 zezwoliła na podwyższenie rzeczzonej ceny dla aresztu detenacyjnego na Pradze do kop. 7½ dziennie od głowy. Takież same oznaczenie po kop. 7½ przyjęto i co do aresztu detenacyjnego w Suwałkach, utworzonego przez decyzję Rady Administracyjnej z d. 14 (26) Maja t. r. Nr. 22,982, w miejsce istniejącego tam domu osadzenia w więzy.

Ponieważ potrzeba podwyżki takowej zachodzi również i we wszystkich innych aresztach detenacyjnych, jako w takim samym położeniu, jak i pomienione dopiero dwa areszta będących, o co także wystąpiły i niektóre Rady Powiatowe, ponieważ nadto Kommissya Rządowa Przychodów i Skarbu w przedmiocie wprowadzenia od początku roku 1865 podwyżki ceny, o której mowa, wy-

(*) *Uwaga.* Komitet ten nie doszedł do skutku.

изъявила на это свое согласие, присовокупивъ только, не слѣдовало ли бы, по вниманію къ нынѣшнему состоянію казенныхъ сборовъ, сказанное увеличеніе отнести на счетъ сокращеній, введенныхъ въ другихъ статьяхъ тюремнаго штата, для избѣжанія увеличенія бюджета; то Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ, имѣя въ виду, что условію этому можно удовлетворить покрытіемъ вышеозначеннаго увеличенія сбереженіями, ожидаемыми по перемѣнѣ нѣкоторыхъ статей тюремнаго штата, въ представленіи отъ 19 (31) Декабря 1863 года, за № 3,396/13,829, испрашиваетъ разрѣшенія Совѣта Управленія:

1) чтобы возвышенная для detenционныхъ арестовъ на Прагѣ и въ Сувалкахъ цѣна на пищу до 7½ коп. сер. въ сутки на человѣка введена была и во всѣхъ detenционныхъ арестахъ, считая со дня приведенія въ исполненіе рѣшенія Совѣта Управленія по сему предмету;

2) чтобы исчисленная по таковому увеличенію сумма вне сена была въ тюремные штаты, въ счетъ суммы, оными опредѣленной, а пока это не послѣдуетъ, уплачиваема была изъ общихъ тюремныхъ суммъ.

Къ сему Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ присовокупила: что всѣхъ detenционныхъ арестовъ, кромѣ ареста на Прагѣ и вновь устроеннаго въ Сувалкахъ числится 71; что на пищу для этихъ арестовъ опредѣлена по штату сумма 2,698 р. 75 к. которая съ возвышеніемъ цѣны до 7½ коп. сер. въ сутки на человѣка, увеличится до . . . 4,048 р. 12 к.

или противъ штата болѣе на 1,349 р. 37 к.; что, наконецъ, дѣйствительное увеличеніе расхода, соображаясь съ числомъ дней, проведенныхъ арестантами въ detenционныхъ арестахъ въ послѣдніе годы, можетъ составлять примѣрно около 1,300 руб. сер. въ годъ.

Совѣтъ представленіе это утвердилъ.

Варшава, 10 (22) Января 1864 года.

Вѣрно съ журналомъ:

За Статсъ-Секретаря, его Помощникъ,
(подписано) А. Заборовскій.

№ 594.

nurzyła przychylną opinię, dodając tylko uwagę: czyby ze względu na obecny stan poborów nie było możliwem zwiększenie, o które idzie, pokryć odpowiedniem na innych tytułach etatu więziennego zmniejszeniem, dla uniknienia powiększenia się budżetu, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych przeto, zważywszy, iż uwadze takowej stać się może zadosyć, przez pokrycie przewyżki w mowie będącej z oszczędności na zmianie niektórych pozycyí etatu więziennego spodziewanych, w przedstawieniu z dnia 19 (31) Grudnia r. z. Nr. 3,396/13,829, upraszała Radę Administracyjną o zezwolenie:

1) aby podwyższona dla aresztów detencyjnych na Pradze, i w Suwałkach cena na żywność do kopiejek 7½ dziennie na głowę, rozciągniętą była do wszystkich aresztów detencyjnych, licząc od daty wprowadzenia w wykonanie decyzji Rady Administracyjnej w tym względzie;

2) aby wynikająca z téj podwyżki kwota wprowadzoną została do etatów więziennych, w obrębie summy temiz oznaczonej, a dopóki to nie nastąpi, aby uiszczaną była z ogólnych funduszów więziennych.

Objasniła przytem Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, że w ogóle aresztów detencyjnych, oprócz aresztu na Pradze i nowo utworzonego w Suwałkach, jest 71; że na żywność dla tych aresztów w etatach oznaczony jest fundusz rsr. 2,698 kop. 75, który za powiększeniem ceny do kopiejek 7½ dziennie na osobę zwiększy się do „ 4,048 „ 12,

czyli nad etat o rsr. 1,349 kop. 37;

że wreszcie rzeczywista przewyżka w wydatku, biorąc miarę z liczby dni, jaką aresztanci detencyjni przepędzili w ostatnich latach, wynosić może w przybliżeniu około rsr. 1,300 rocznie.

Rada przychyliła się do takowego przedstawienia.

w Warszawie, dnia 10 (22) Stycznia 1864 r.

Zgodno z protokółem:

Sekretarz Stanu, w zastępstwie, Podsekretarz Stanu

(podpisano) A. Zaborowski.

Nr. 594.

N° 27.

Распоряжение о введеніи въ полицейскомъ арестѣ въ г. Варшавѣ измѣненій, какъ въ отношеніи улучшенія продовольствія для арестантовъ, такъ и въ отношеніи устройства порядка и чистоты въ этомъ арестѣ.

(17 (29) Марта 1864 года.)

Исправляющему должность Варшавскаго Оберъ-Полицеймейстера.

УПРАВЛЕНІЕ ГЕНЕРАЛЬ-ПОЛИЦЕЙМЕЙСТЕРА ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ. *)

Вслѣдствіе докладовъ моихъ о необходимости улучшеній въ мѣстахъ заключенія, Его Сіятельство Графъ Намѣстникъ, въ числѣ прочаго, изволилъ приказать слѣдующее, съ 1 (13) Апрѣля сего года:

1) Содержащимся за политическія преступленія въ полицейскомъ арестѣ увеличить содержаніе до 15 копѣекъ въ сутки на человѣка, а неполитическихъ до 7½ коп.

Объ отпускѣ этихъ добавочныхъ 8⅞ коп. вмѣстѣ съ симъ сообщено Статсъ-Секретарю Совѣта Управленія Царства, объ ассигновкѣ ихъ на законномъ основаніи изъ общихъ суммъ Царства.

2) Не допускать свиданія съ тѣми, надъ которыми слѣдствіе не окончилось.

3) Тѣмъ, которые преданы уже суду, можно допускать свиданія (на основаніи существующихъ законовъ) съ самыми ближайшими родственниками (матерью, отцемъ, женою и на оборотъ).

4) Въ слѣдственной тюрьмѣ разрѣшается принимать носильное и постельное бѣлье, до 5 смѣнъ.

Бѣлье же это будетъ мыться въ самой тюрьмѣ; за тѣмъ приемъ вещей, съѣстнаго, вина и пива, а также возвратъ грязнаго бѣлья воспрещается.

Все приносимыя вещи должны быть по возможности безъ бумажныхъ обертокъ для облегченія ихъ осмотра.

(*) Копія этого распоряженія сообщена Магистрату города Варшавы исправляющимъ должность Варшавскаго Оберъ-Полицеймейстера при отзывѣ отъ 19 (31) Марта 1864 года, за N° 52,021.

N° 27.

Rozporządzenie, o wprowadzenie w areszcie policyjno-detencyjnym w mieście Warszawie zmian, tak we względzie poprawienia żywności dla aresztantów, jak i we względzie zaprowadzenia porządku i czystości w tym areszcie.

(d. 17 (29) Marca 1864 r.)

Do p. o. Ober-policmajstra miasta Warszawy.

ZARZĄD JENERAŁ-POLICMAJSTRA W KRÓLESTWIE POLSKIM. (*)

W skutku przedstawień moich, o konieczności zaprowadzenia ulepszeń w aresztach, Hrabia Namieśnik, między innemi, raczył rozkazać co następuje, od dnia 1 (13) Kwietnia r. b.

1) Dla zatrzymanych, za przestępstwa polityczne, w areszcie policyjno-detencyjnym, powiększyć koszt utrzymania do kop. sr. 15 na dobę dla jednej osoby, a za przekroczenia nie polityczne do kop. sr. 7½.

O wydawaniu tych dodatkowych 8⅞ kop. zawiadomiono jednocześnie Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej Królestwa, w celu assygnowania onych w przepisany porządku z funduszów ogólnych Królestwa.

2) Nie dozwalać odwiedzania tych, co do których śledztwo nie jest jeszcze ukończone.

3) Odwiedzania tych, którzy już oddani są pod Sąd, można dozwolić (na zasadzie istniejących przepisów), najbliższym krewnym, (t. j. matce, ojcu, żonie i nawzajem).

4) W więzieniu badawczem dozwala się przyjmować bieliznę i pościel na pięć zmian.

Bielizna ta ma być prana w samém więzieniu; dla tego przyjmowanie rzeczy, żywności, wódki i piwa, oraz zwrot zbrudzonej bielizny zabrania się.

Wszystkie rzeczy przynoszone winny być, o ile możności, bez papierowych okładek, dla ułatwienia ich rewizyi.

(*) Odpis tego rozporządzenia był zakomunikowany Magistrowi miasta Warszawy przez p. o. Ober-Policmajstra miasta Warszawy przy odezwie z dnia 19 (31) Marca 1864 r. Nr. 52,021.

Въ случаѣ попытки пронести что либо недозволенное, конфискуется вся посылка, а за намѣреніе передать записку виновный отсылается къ Оберъ-Полиціймейстеру для розысканія по мѣрѣ проступка.

5) Въ полицейскомъ арестѣ устроить баню, прачечную, кухню, 300 аршинъ нарѣ, кладовую и водопроводъ для кухни, бани и прачечной, если общество водопроводовъ приметъ на себя устройство трубы; баня и прачечная помѣстятся въ подвальномъ этажѣ, рядомъ съ кухнею, отсюда предполагается вывести трехъ приставниковъ, занимающихъ тамъ помѣщенія.

6) Въмѣсто находящихся въ номерахъ непокрытыхъ ночныхъ горшковъ и ушатовъ или деревянныхъ аппаратовъ, ввести металлическіе выносные ватерклозеты трехъ разрядовъ.

Таковыхъ понадобится въ полицейскій арестъ № 1 — 5; № 2—8; № 3—4.

7) Число прислуги въ полицейскомъ арестѣ увеличить двумя дозорцами, опредѣливъ каждому изъ нихъ по 20 рублей серебромъ въ мѣсяцъ, а двумъ 40 рублей.

8) Устроить въ полицейскомъ арестѣ нары.

9) Во всѣхъ мѣстахъ заключенія: а) въмѣсто посыпки половъ пескомъ посыпать рубленымъ ельникомъ, включивъ издержки на покупку его въ мелочные расходы; б) для мытья половъ ввести особыя щетки или же употреблять для этого голины и суконки.

Всѣ расходы, касающіеся полицейскихъ арестантовъ и устройство для нихъ, должно быть отнесено на штрафныя суммы полиціи, кромѣ, разумѣется, содержанія этихъ арестантовъ, которое производится изъ Городскихъ суммъ.

Увѣдомляя объ этомъ Ваше Высокоблагородіе, для надлежащаго въ чемъ слѣдовать будетъ исполненія, нужнымъ считаю присовокупить, что по волѣ Намѣстника, всѣ работы и закупка матеріаловъ возложена на Полковника Лебедева, котораго и прошу къ этому допустить.

Варшава, 17 (29) Марта 1864 года.

Генераль-Полиціймейстеръ въ Царствѣ, Генераль-Маіоръ
(подписано) *Треповъ*.

№ 3,670.

Na wypadek przyniesienia czego bądź zabronionego, konfiskować wszelką przysyłkę, a za zamiar wręczenia kartki, winnego oddać do Ober-Policmajstra dla ukarania, w miarę przekroczenia.

5) W areszcie policyjno-detencyjnym urządzić łaźnię, pralnię, kuchnię, 300 arszynów tapczanów, skład i wodociąg dla kuchni, łaźni i pralni, jeżeli towarzystwo wodociągowe przyjmie na siebie urządzenie rury; łaźnia i pralnia pomieszczą się w suterynach obok kuchni, z kąd zamierzono przenieść trzech dozorców, zajmujących tam lokal.

6) Zamiast znajdujących się w numerach nie zakrytych nocnych garczków i cebrów lub aparatów drewnianych, zaprowadzić metalowe naczynia wyносne trzech rodzajów.

Naczyń takich potrzeba będzie w areszcie policyjno-detencyjnym Nr. 1—5-ć, Nr. 2—8-m, Nr. 3—4-ry.

7) Liczbę usługi w areszcie policyjno-detencyjnym powiększyć o dwóch dozorców, wyznaczwszy dla każdego z nich po 20 rsr. na miesiąc, a obydwom rs. 40.

8) Urządzić w areszcie policyjno-detencyjnym tapczany.

9) We wszelkich aresztach, a) zamiast wysypywania podłóg piaskiem, wysypywać trocinami, pomieściwszy wydatki na ich kupno pomiędzy drobne wydatki; b) do szorowania podłóg, zaprowadzić oddzielne szczotki, lub też używać do tego miotły i płaty sukienne.

Wszelkie wydatki odnoszące się do więźniów policyjnych i urządzeń dla nich, winny być zaregulowane do summ kontrybucyjnych policyi, oprócz rozumie się kosztu utrzymywania tych więźniów, który dopełnia się z funduszów miejskich.

Zawiadamiając o tém W. Pana, dla właściwego w czém należy wykonania, znajduję potrzebnem nadmienić, że podług woli Namiestnika, wszelkie roboty i zakupienie materyałów, poruczone zostało Pułkownikowi Lebediewowi, którego proszę do tego dopuścić.

w Warszawie, dnia 17 (29) Marca 1864 r.

Jenerał-Policmajster w Królestwie,

Jenerał-Major (podpisano) *Треповъ*.

Nr. 3,670.

№ 28.

Списокъ судебнымъ (детенционнымъ) арестамъ, помѣщен-
нымъ въ дополнительной смѣтѣ вѣдомства Внутреннихъ
Дѣлъ, на 1868 годъ.

- 1) въ г. Варшавѣ;
въ Варшавской губерніи:
- 2) въ Блонѣ, 3) въ Гройцѣ, 4) въ Радиминѣ, 5) въ Мин-
скѣ, 6) въ Ловичѣ, 7) въ Гомбинѣ, 8) въ Кутнѣ, 9) въ Кова-
лѣ, 10) въ Радѣвѣ, 11) въ Служевѣ;
по Калишской губерніи:
- 12) въ Калишѣ, 13) въ Пыздрахъ, 14) въ Конинѣ, 15) въ
Шадкѣ, 16) въ Вартѣ, 17) въ Вѣлюнѣ;
по Петроковской губерніи:
- 18) въ Равѣ, 19) въ Брезинахъ, 20) въ Лодзи, 21) въ
Радомскѣ, 22) въ Ченстоховѣ, 23) въ Жаркахъ;
по Радомской губерніи:
- 24) въ Козеницахъ, 25) въ Сташовѣ, 26) въ Сольцѣ, 27)
въ Опатовѣ, 28) въ Шидловцѣ, 29) въ Опочнѣ, 30) въ Конскѣ;
по Кѣлецкой губерніи:
- 31) въ Андреевѣ, 32) въ Стопницѣ, 33) въ Хмѣльникѣ,
34) въ Олькушѣ, 35) въ Пилицѣ, 36) въ Сломникахъ, 37) въ
Прошовицахъ, 38) въ Шкальбмержѣ;
по Люблинской губерніи:
- 39) въ Любартовѣ, 40) въ Щебржешинѣ, 41) въ Кази-
мержѣ, 42) въ Красникѣ, 43) въ Грубешовѣ, 44) въ Красно-
ставѣ, 45) въ Холмѣ, 46) въ Томашовѣ, 47) въ Бѣлгораѣ;
по Сѣдлецкой губерніи:
- 48) въ Соколовѣ, 49) въ Луковѣ, 50) въ Гарволинѣ, 51) въ
Желѣховѣ, 52) въ Лосицахъ, 53) въ Радинѣ, 54) въ Влодавѣ;
по Плоцкой губерніи:
- 55) въ Млавѣ, 56) въ Линѣ, 57) въ Праснышѣ, 58) въ
Закрочимѣ;
по Ломжинской губерніи:
- 59) въ Остроленкѣ, 60) въ Тыкоцицѣ, 60) въ Щучинѣ;
по Сувалской губерніи:
- 62) въ Сувалкахъ, 63) въ Сейнахъ, 64) въ Мариамполѣ.

№ 28.

Spis aresztów sądowych (detencyjnych) zamieszczonych w
etacie dodatkowym Wydziału Spraw Wewnętrznych na
1868-my rok.

- 1) W mieście Warszawie;
w gubernii Warszawskiej:
- 2) w Błoniu, 3) w Grójcu, 4) w Radiminie, 5) w Mińsku,
6) w Łowiczu, 7) w Gombinie, 8) w Kutnie, 9) w Kowalu, 10)
w Radziejewie, 11) Służewie;
w gubernii Kaliskiej:
- 12) w Kaliszu, 13) w Pyzdrach, 14) w Koninie, 15) w Szad-
ku, 16) w Warce, 17) w Wieluniu;
w gubernii Petrokowskiej:
- 18) w Rawie, 19) w Brzezinach, 20) w Łodzi, 21) w Ra-
domsku, 22) w Częstochowie, 23) w Żarkach.
w gubernii Radomskiej:
- 24) w Kozienicach, 25) w Staszowie, 26) w Solcu, 27) w O-
patowie, 28) w Szydłowcu, 29) w Opocznie, 30) w Końskich;
w gubernii Kieleckiej:
- 31) w Andrejewie, 32) w Stopnicy, 33) w Chmielniku,
34) w Olkusz, 35) w Pilicy, 36) w Słomnikach, 38) w Proszo-
wicach, 38) w Szkalbmierzu;
w gubernii Lubelskiej:
- 39) w Lubartowie, 40) w Szczepieszynie, 41) w Kazimie-
rzu, 42) w Kraśniku, 43) w Hrubieszowie, 44) w Krasnymsta-
wie, 45) w Chołmie, 46) w Tomaszowie, 47) w Białgoraju;
w gubernii Siedleckiej:
- 48) w Sokołowie, 49) w Łukowie, 50) w Garwolinie, 51)
w Żelechowie, 52) w Łosicach, 53) w Radlinie, 54) w Włodawie;
w gubernii Płockiej:
- 55) w Mławie, 56) w Lipnie, 57) w Przasnyszu, 58) w Za-
kroczymiu;
w gubernii Łomżyńskiej:
- 59) w Ostrołęce, 60) w Tykocinie, 61) w Szczuczynie;
w gubernii Suwałskiej:
- 62) w Suwałkach, 63) w Sejnach, 64) w Maryampolu.

№ 29.

Постановление Совѣта Управленія о возмѣщеніи издержекъ на лечение больныхъ, отправляемыхъ въ больницы по этапу или изъ полицейскихъ арестовъ, считая по 15 коп. сер. въ сутки отъ человѣка, изъ подлежащихъ этапныхъ или тюремныхъ суммъ.

(2 (14) Августа 1846 года.)

(Помѣщено въ Сборникъ административныхъ постановлений Царства Польскаго, по вѣдомству Внутреннихъ Дѣлъ, часть III о благотворительныхъ заведеніяхъ, томъ I, стр. 348.)

№ 30.

Распоряжение Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ о наймѣ сторожей для надзора за арестантами, отправляемыми, въ крайнихъ случаяхъ, въ ближайшія гражданскія больницы на излечение.

(3 (15) Декабря 1849 года.)

(Помѣщено въ томъ же Сборникъ и томъ, какъ и предыдущій номеръ, на стр. 360.)

№ 31.

Распоряжение Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, опредѣляющее число сторожей, нанимаемыхъ для надзора за арестантами въ гражданскихъ больницахъ, и размѣръ слѣдующаго имъ за это вознагражденія.

(14 (26) Марта 1850 года.)

(Помѣщено въ томъ же Сборникъ и томъ, какъ и предыдущіе номера, на стр. 364.)

№ 29.

Decyzja Rady Administracyjnej o uiszczaniu z właściwych funduszów transportowych lub więziennych kosztów leczenia chorych w szpitalach, odsyłanych z transportu lub z aresztów detencyjnych, licząc dziennie po kop. sr. 15 od osoby.

(d. 2 (14) Sierpnia 1846 r.)

(Znajduje się zamieszczoną w Zbiorze przepisów administracyjnych Królestwa Polskiego, Wydziału Spraw Wewnętrznych, części III-jej, Zakłady Dobroczynne, mianowicie w tomie I, na stronie 349.)

№ 30.

Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, aby przy oddawaniu aresztantów, w razie koniecznej potrzeby do najbliższych szpitali cywilnych na kurację, straż do pilnowania tychże była wynajmowana.

(d. 3 (15) Grudnia 1849 r.)

(Mieści się w tym samym Zbiorze i tomie co i poprzedni numer, na stronie 361.)

№ 31.

Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych objaśniające, w jakim stosunku stráže do pilnowania aresztantów w szpitalach cywilnych mają być do dawani i placeni.

(d. 14 (26) Marca 1850 r.)

(Mieści się w tym samym Zbiorze i tomie co i poprzedni numer, na stronie 365.)

N° 32.

Распоряжение Правительственной Комиссии Внутренних и Духовных Дѣлъ о томъ, что издержки на погребение евреевъ, кои, будучи задержаны на бродяжничествѣ, или по другимъ, влекущимъ за собою наказаніе, проступкамъ, были отправлены въ больницы на излеченіе и тамъ скончались, слѣдуетъ отнести на счетъ суммъ, назначенныхъ на транспортъ по этапамъ бѣглецовъ и бродягъ.

(15 (27) Апрѣля 1850 года.)

(Помѣщено въ томъ же Сборникъ и томъ, какъ и предыдущіе номера, на стр. 368.)

N° 33.

Постановленіе Совѣта Управленія, указывающее, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать съ тѣми больными, отправляемыми Судами въ больницы, которые въ припадкѣ сумасшествія совершили преступленіе.

(11 (23) Ноября 1858 года.)

(Помѣщено въ томъ же Сборникъ и томъ, какъ и предыдущіе номера, на стр. 440.)

N° 34.

Постановленіе Совѣта Управленія объ увеличеніи съ 15 до 20 коп. суточной платы за пользованіе въ гражданскихъ больницахъ бродягъ, арестантовъ, а равно нижнихъ чиновъ Варшавской Полицейской стражи и Пожарной команды.

(10 (22) Сентября 1863 года.)

(Помѣщено въ томъ же Сборникъ и томъ, какъ и предыдущіе номера, на стр. 484.)

N° 35.

Распоряжение Правительственной Комиссии Внутренних

N° 32.

Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, iż starozakonni, na włóczęgostwie, lub z innych powodów, karę za sobą pociągających, pojmani, na kurację do szpitala oddawani i tamże zmarli, grzebani być mają kosztem funduszów, służących na transport zbiegów i włóczęgów.

(d. 15 (27) Kwietnia 1850 r.)

(Mieści się w tym samym jak poprzedni numer Zbiorze i to-mie, na stronicy 369.)

N° 33.

Decyzja Rady Administracyjnej Królestwa, określająca sposób postępowania z chorymi odsyłanymi do szpitali przez Sądy, z tej przyczyny, iż w obłąkaniu dopuścili się zbrodni.

(d. 11 (23) Listopada 1858 r.)

(Mieści się w tym samym jak poprzedni numer Zbiorze i to-mie, na stronicy 441.)

N° 34.

Decyzja Rady Administracyjnej Królestwa, podwyższająca z 15 do 20 kopiejek dziennie, kosztu leczenia w szpitalach cywilnych włóczęgów, aresztantów, oraz niższych stopni Warszawskiej straży policyjnej i ogniowej.

(d. 10 (22) Września 1863 r.)

(Mieści się w tym samym jak poprzedni numer Zbiorze i to-mie, na stronicy 485.)

N° 35.

Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych

и Духовныхъ Дѣлъ, объясняющее, что увеличение платы за лечение и содержаніе разныхъ лицъ въ гражданскихъ больницахъ слѣдуетъ считать со времени изданія приведеннаго выше подъ N° 34-мъ постановленія, опредѣляющаго означенное увеличение.

(18 (30) Ноября 1863 года.)

(Помѣщено въ томъ же Сборникѣ и томъ, какъ и предыдущіе номера, на стр. 488.)

- Примѣчаніе 1)* Распоряженіе Предсѣдательствующаго въ Совѣтѣ Управленія Царства отъ 13 Марта 1829 года, за N° 10,357, съ объявленіемъ Высочайшаго повелѣнія о порядкѣ представленія тюремными смотрителями непосредственно Его Величеству Государю Императору рапортовъ о числѣ обвиненныхъ, содержимыхъ въ разныхъ тюрьмахъ, помѣщено ниже въ IV' отдѣлѣ, въ главѣ V, подъ N° 1.
- 2) Распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отъ 27 Июля 1829 г., N° 3,146, измѣняющее порядокъ продовольствія арестантовъ, въ томъ, что таковое возложено уже не на тюремныхъ смотрителей а на поставщиковъ по контрактамъ, помѣщено ниже въ отдѣлѣ IV, въ главѣ VII, подъ N° 1.
- 3) Постановленіе Совѣта Управленія Царства отъ 7 (19) Сентября 1837 г., N° 9,583, о томъ, чтобы контрабандисты, по задержаніи ихъ, были подвергнуты рекрутскому набору, помѣщено въ отдѣлѣ IV, въ главѣ XIX, подъ N° 1.
- 4) Распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 14 (26) Января 1845 г., N° 11,391/53,499, о разстояніи отъ тюремъ и detenціонныхъ арестовъ, въ которомъ могутъ быть открываемы шинки и питейныя заведенія, помѣщено ниже въ IV' отдѣлѣ, въ главѣ II, подъ N° 2.
- 5) Распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 22 Февраля (6 Марта) 1845 г., N° 1,879/8,781, о томъ, какимъ образомъ должны быть составляемы именныя списки лицамъ, содержимымъ въ detenціонныхъ арестахъ, съ показаніемъ въ нихъ всѣхъ арестантовъ, задержанныхъ свыше предписаннаго закономъ срока, помѣщено ниже въ IV' отдѣлѣ, въ главѣ V, подъ N° 5.
- 6) Извлеченіе изъ Инструкціи, заключающей Высочайше утвержденное 3 (15) Марта 1859 года, Положеніе о рекрутской повинности въ Царствѣ Польскомъ, а именно статьи 210—218, касающіяся рекрутскаго набора лицъ содержащихся въ арестахъ или тюрьмахъ, помѣщено ниже въ отдѣлѣ IV-мъ, въ главѣ IX, подъ N° 2.

обясняющее, изъ подвызшеніе олаты за курачеу и utrzymanіе рѣзныхъ осѣбъ въ шпиталахъ цивилныхъ, личычъ сѣ ма од даты powyżej pod Nr. 34 powołanej decyzji, podwyższenie to ustanawiającej.

(d. 18 (30) Listopada 1863 r.)

(Mieści się w tym samym jak poprzedni numer Zbiorze i tomie, na stronie 489.)

- Uwaga 1)* Rozporządzenie Prezydującego w Radzie Administracyjnej Królestwa z dnia 13 Marca 1829 roku Nr. 10,357, objawiające rozkaz Najwyższy, co do sposobu składania przez Nadzorców więzień, wprost Najjaśniejszemu Panu, raportów o liczbie obwinionych, w rozmaitych więzieniach zatrzymanych, mieści się poniżej w dziale IV-m o więzieniach, w tytule V-m, pod Nr. 1-m.
- 2) Rozporządzenie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi z dnia 27 Lipca 1829 r., Nr. 3,146, zmieniające porządek zaopatrywania więźni w żywność w sposób: iż tę dostarczać mają, nie już Nadzorcy więzień, ale kontraktowi dostawcy, mieści się poniżej w dziale IV-m o więzieniach, w tytule VII-m, pod Nr. 1-m.
- 3) Decyzja Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 7 (19) Września 1837 r. Nr. 9,583 stanowiąca, aby defraudanci, po ich ujęciu, podlegali poborowi do wojska, znajduje się zamieszczoną poniżej w dziale IV-m o więzieniach, w tytule XIX, pod Nr. 1-m.
- 4) Rozporządzenie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 14 (26) Stycznia 1845 r. Nr. 11,391/53,499, wskazujące, w jakiej odległości od więzień i aresztów detenacyjnych mogą być zakładane szynki z trunkami, mieści się poniżej w dziale IV-m, tytule II-m, pod Nr. 2-m.
- 5) Rozporządzenie Kommissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 22 Lutego (6 Marca) 1845 r. Nr. 1,879/8,781, wskazujące jak mają być układane listy imienne osób trzymanyh w aresztach detenacyjnych, z zamieszczeniem w nich wszystkich aresztantów nad prawo dłużej w tych aresztach przetrzymanych, mieści się poniżej w dziale IV-m, tytule V-m, pod Nr. 5-m.
- 6) Wyciąg z Instrukcyi, zawierającej zatwierdzoną Najwyżej w dniu 3 (15) Marca 1859 roku Ustawę o powinności zaciagowej w Królestwie Polskiem, mianowicie artykułów od 210 do 218 włącznie, dotyczących zaciagu wojskowego osób, zatrzymanych w aresztach lub więzieniach, pomieszczony jest niżej w dziale IV, tytule IX, pod Nr. 2-im.

- Примѣчаніе* 7) Распоряженіе Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 6 (18) Сентября 1851 года, за № 7,598/17,709, изданное въ разрѣшеніе недоумѣній возникшихъ относительно издержекъ на содержаніе контрабандистовъ, доставляемыхъ пограничными Таможнями, помѣщено ниже въ отдѣлѣ IV, въ главѣ VII, подъ № 11.
- 8) Отзывъ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 10 (22) Ноября 1859 года, № 14,998, съ объявленіемъ постановленія Намѣстника въ Царствѣ объ освѣщеніи въ тюрьмахъ и арестахъ фонарей во всю ночь въ продолженіи года, помѣщенъ ниже въ отдѣлѣ IV, въ главѣ IX, подъ № 4.
- 9) Постановленіе Совѣта Управленія Царства отъ 24 Мая (5 Іюня) 1866 года, объ увеличеніи цѣны за продовольствіе арестантовъ въ арестахъ и тюрьмахъ, и объ утвержденіи новой таксы на продовольствіе арестантовъ, помѣщено ниже въ отдѣлѣ IV въ главѣ VII, подъ № 22.
- 10) Постановленіе Учредительнаго Комитета въ Царствѣ Польскомъ отъ 5 (17) и 9 (21) Января 1868 года, № 1,435 (статья 1,572), о томъ, чтобы контрабандисты, приговоренные къ аресту на срокъ свыше 30-ти дней, содержимы были по мѣрѣ возможности въ ближайшихъ detenционныхъ арестахъ, осужденныхъ же къ заключенію на срокъ превышающій 30 дней, чтобы безусловно во всякомъ случаѣ отправляемы были въ тюрьмы, помѣщено ниже въ отдѣлѣ IV, въ главѣ V, подъ № 15.

- Uwaga* 7) Rozporządzenie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchowych z dnia 6 (18) Września 1851 r. Nr. 7,598/17,709, rozstrzygające wątpliwości, co do kosztów utrzymywania defraudantów, przez Komory celne nadsyłanych, znajduje się zamieszczone poniżej w dziale IV o więzieniach, w tytule VII, pod Nr. 11-m.
- 8) Odezwa Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej z dnia 10 (22) Listopada 1859 r. Nr. 14,998, objawiająca decyzję Namiestnika Królestwa, nakazującą oświetlanie latarni w więzieniach i aresztach przez całe noce w ciągu roku, mieści się poniżej w dziale IV-m, w tytule IX, pod Nr. 4-m.
- 9) Decyzja Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1866 roku, powiększająca cenę za żywienie aresztantów w aresztach i więzieniach, i zatwierdzająca nową taryfę żywności więźni, mieści się poniżej w dziale IV o więzieniach, w tytule VII pod Nr. 22-m.
- 10) Postanowienie Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem z d. 5 (17) i 9 (21) Stycznia 1868 r. Nr. 1,435, (pozycya 1,572), aby kontrabandyści, zawyrokowanych do zatrzymania w areszcie nie wyżej nad dni 30-ci, utrzymywać, w miarę możności, w najbliższych aresztach detencyjnych, a osadzonych wyżej nad dni 30-ci, odsyłać w każdym razie na zatrzymanie do więzień, znajduje się zamieszczone poniżej w dziale IV-m o więzieniach, w tytule V-m pod Nr. 15-m.

ОТДѢЛЪ III.

О ТРАНСПОРТНОЙ ПОВИННОСТИ.

О Б Ъ Я С Н Е Н І Е.

Постановленія, относящіяся къ транспортной повинности, помѣщены въ Сборникъ административныхъ постановленій Царства Польскаго, по вѣдомству Внутреннихъ Дѣлъ, часть IV о иминныхъ повинностяхъ, томъ I, стр. 8 до 548 включительно.

Поэтому ниже помѣщаются только такія распоряженія, которыя не вошли въ составъ вышеприведеннаго Сборника.

№ 1.

Распоряженіе о томъ, что транспортный сборъ долженъ быть передаваемъ въ Городскія Кассы Обwodовыхъ городовъ

(30 Ноября 1824 г.)

Вспѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полици.

Такъ какъ, согласно полученному отъ Правительственной Коммисіи Финансовъ и Казначейства увѣдомленію, приемъ въ Обwodовыя Казначейства новыхъ депозитныхъ суммъ не можетъ уже болѣе имѣть мѣста, то Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полици постановила: 4-ю статью предписанія своего отъ 28 Іюля 1823 года, за № 2,562/1,811, измѣнить такимъ образомъ: что суммы, указанныя въ 10-ой статьѣ постановленія Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 27 Мая 1823 года, должны поступать въ Экономическія Городскія Кассы однихъ только Обwodовыхъ городовъ, изъ которыхъ должны быть расходуемы, въ видѣ переходящихъ суммъ, съ разрѣшенія Воеводскихъ Коммисій или Обwodовыхъ Коммисаровъ.

DZIAŁ III.

O POSŁUDZE TRANSPORTOWÉJ.

O B J A Ś N I E N I E.

Przepisy, dotyczące posługi transportowej, mieszczą się w Zbiorze przepisów administracyjnych Królestwa Polskiego, Wydziału Spraw Wewnętrznych, części IV-tój, pod tytułem: „Powinności i posługi gminne“, mianowicie w tomie I-m, od strony 9 do 549, włącznie.

Tu więc zamieszczone zostały poniżej dodatkowo te tylko, które w powołany wyżej Zbiór nie weszły.

№ 1.

Rozporządzenie zalecające, aby składka transportowa przelewana była do Kass miejskich obwodowych.

(d. 30 Listopada 1824 r.)

Do wszystkich Kommissyj Wojewódzkich.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Gdy według odebranego zawiadomienia od Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu pomnażanie depozytów wpływami nowego rodzaju przy Kassach obwodowych nie może mieć miejsca, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi postanowiła przeto zmienić artykuł 4-y reskryptu swego z dnia 28 Lipca 1823 roku Nr. 2,562/1,811, w ten sposób, iż fundusze, artykułem 10-ym postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 27 Maja 1823 roku oznaczone, wpływać mają do Kass ekonomiczno-miejskich miasta tylko każdego obwodu, gdzie jako fundusze przecho-dnie, za upoważnieniem Kommissyj Wojewódzkich lub Kommissarzy Obwodowych użyte będą.

На этомъ основаніи, накопившіяся по настоящее время въ Обводовыхъ Казначействахъ этого рода суммы должны быть переданы въ Городскую Кассу, состоящую въ каждомъ Обводовомъ городѣ.

Годовыхъ же отчетовъ, которые, съ 1 Января 1823 года, требовались 7-ю статьею вышеприведеннаго предписанія, нѣтъ уже надобности представлять въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, такъ какъ приходъ и расходъ упомянутаго сбора, отнесеннаго къ переходящимъ суммамъ, долженъ быть показываемъ по отчетамъ Городскихъ Кассъ Обводовыхъ городовъ.

Съ начала же установленія транспортной повинности до послѣдняго числа Декабря 1824 года, Воеводская Коммисія, согласно предписанію отъ 28 Іюля 1823 года, обязана представить въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи отчетъ, но уже не по каждой станціи или по каждому обводу отдѣльно, а вообще по всему воеводству; вѣрность этого отчета должна быть засвидѣтельствована Воеводскою Коммисіею.

Варшава, 30 Ноября 1824 года.

За Министра Предсѣдательствующаго,

Статсъ-Совѣтникъ (подписано) *Карскій*.

№ 3,935/957.

№ 2.

Распоряженіе о томъ, чтобы, въ случаѣ побѣга арестанта въ пути, или перемѣны ему направленія, увѣдомляемо было о семъ то мѣсто, изъ коего арестантъ первоначально отправленъ.

(2 Декабря 1834 года)

Военному Начальнику *N*, воеводства *N*.

Главный Штабъ Дѣйствующей Арміи, по части Дежурнаго Генерала.

Состоящій въ должности Военнаго Начальника Августовскаго воеводства представляетъ, что такъ какъ сдѣлано по од-

Uzbierane przeto dotąd kwoty z powyższego funduszu w Kasach obwodowych mają być przeniesione do Kassy miejskiej, w każdym mieście obwodowém znajdującęj się.

Zastrzeżone zaś rachunki roczne artykułem 7-m na wstępie namienionym reskryptem, od 1 Stycznia 1823 roku już Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji składać nie będzie potrzeby, gdyż przychód i rozchód pomienionej składki jako fundusz przechodni w rachunkach Kass miejskich miast obwodowych winny być kontrollowane.

Od początku zaś zaprowadzenia posługi transportowej aż po koniec dnia ostatniego Grudnia 1824 roku, Kommissya Wojewódzka jest obowiązana rachunek Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji złożyć, stosownie do reskryptu z dnia 28 Lipca 1823 roku, atoli nieszczegółowo z każdej stacyi lub obvodu, lecz razem z całego województwa, któren co do rzetelności ma być przez Kommissyę Wojewódzką poświadczony.

Warszawa, d. 30 Listopada 1824 r.

За Министра Преzyдующаго, Radca Stanu

(podpisano) *Karski*.

Nr. 3,935/957.

№ 2.

Rozporządzenie, aby na wypadek ucieczki aresztanta w drodze, albo zmiany dla niego kierunku w onęjże, zawiadomioną była ta władza, przez którą aresztant był początkowo wysłany.

(d. 2 Grudnia 1834 r.)

Do Naczelnika Wojsennego Województwa *N*.

Sztab Główny Czynnęj Armii, po części Deżurnego Jenerała.

p. o. Naczelnika Wojsennego Województwa Augustowskiego, przedstawia, że gdy wydane zostało tylko pojedyncze w temże

ному только воеводству распоряженіе объ отправленіи по этапамъ арестантовъ при открытыхъ листахъ, съ коими они должны слѣдовать до мѣста, которое обыкновенно предупреждается о томъ особымъ увѣдомленіемъ, то случается, что, послѣ побѣга арестанта въ пути за чертою воеводства, или при дачѣ ему другаго направленія мѣстнымъ Начальникомъ пункта, по тракту, теряются слѣды его, а между тѣмъ то мѣсто, въ которое онъ первоначально отправленъ, остается въ ожиданіи прибытія арестанта, что навлекаетъ бесполезную переписку, чему и въ недавнемъ времени былъ примѣръ.

Въ отвращеніе сего, Полковникъ Рутковскій проситъ предписать всѣмъ Комендантамъ, Начальникамъ сборныхъ пунктовъ и этаповъ въ Царствѣ, чтобы, въ случаѣ побѣга арестанта въ пути или перемѣны ему, по какимъ либо причинамъ, направленія, они увѣдомляли о томъ то мѣсто, изъ коего арестантъ первоначально отправленъ, дабы въ первомъ случаѣ имѣть въ виду поимку бѣжавшаго, а въ послѣднемъ — отклонить бесполезную переписку.

Вслѣдствіе сего, по волѣ Господина Главнокомандующаго Арміею, имѣю честь покорнѣйше просить Ваше Превосходительство дать испрашиваемое Полковникомъ Рутковскимъ предписание Комендантамъ и Начальникамъ этаповъ во ввѣренномъ Вамъ воеводствѣ.

Варшава, 2 Декабря 1834 года.

Генераль Арміи, Генераль-Маіоръ (подписано) *Википскій*.

№ 4,394.

№ 3.

Распоряженіе, указывающее порядокъ препровожденія арестантовъ, болѣе или менѣе опасныхъ.

(31 Декабря (12 Января) 1841/2 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ разрѣшеніе возникшаго недоумѣнія о томъ, какимъ порядкомъ должны быть пересылаемы арестанты изъ одного

воjewództwie rozporządzenie, o wysyłanie przez etapy aresztantów przy listach otwartych, za któremi oni winni postępować do władzy, która zwykle uprzedzana jest o tém przez oddzielne zawiadomienie, zdarza się, że na wypadek ucieczki aresztanta w drodze za granicę województwa, lub przy daniu mu innego kierunku przez miejscowego Naczelnika punktu, po trakcie, nikną ślady jego, a tymczasem ta władza, do której on początkowo został wysłany, wyczekuje przybycia aresztanta, co wyradza bezpożyteczną korespondencyę, jak tego świeży był przykład.

Dla uniknienia czego, Pułkownik Rutkowski uprasza o wydanie rozporządzenia do wszystkich Komendantów, Naczelników Punktów zbórnych i etapów w Królestwie, żeby na wypadek ucieczki aresztanta w drodze, lub zmiany onemuż, dla jakich bądź powodów, kierunku, ciż zawiadamiali tę władzę, przez którą aresztant początkowo był wysłany, w celu, by w pierwszym wypadku, miała na względzie pojmanie zbiegłego, a w drugim by uniknąć bezpotrzebnej korespondencyi.

W skutku tego, z woli Głównodowodzącego Armią, mam honor prosić uprzejmie JW. Pana o wydanie żądanego przez Pułkownika Rutkowskiego zarządzenia do Komendantów i Naczelników etapów w województwie kierunkowi JW. Pana poruczoném.

w Warszawie, dnia 2 Grudnia 1834 r.

Jenerał-Armii, Jenerał-Major (podpisano) *Wikiniński*.

Nr. 4,394.

№ 3.

Rozporządzenie, wskazujące zasady do transportowania zbrodniarzy wielkich, oraz mniej ważnych.

(d. 31 Grudnia (12 Stycznia) 1841/2 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Z powodu zaszłej wątpliwości, jak transporta więźni z jednego do drugiego miejsca odbywać się winny, to jest czyli pieszo

мѣста въ другое, то есть пѣшкомъ ли, съ назначеніемъ только одноконной подводы подъ вещи арестантовъ и конвойныхъ, или же на подводахъ, — Правительственная Коммисія объявляетъ:

Относительно порядка пересылки арестантовъ не существуетъ никакого положительнаго закона, который бы вмѣнялъ властямъ въ обязанность препровождать ихъ на подводахъ или пѣшкомъ; а потому распоряженіе о способѣ препровожденія каждого преступника изъ одного мѣста въ другое зависитъ исполнѣ отъ усмотрѣнія мѣстнаго начальства, наряжающаго транспортную пересылку арестантовъ.

Желая однакожъ ввести въ этомъ отношеніи однообразный порядокъ дѣйствія, Правительственная Коммисія постановляетъ слѣдующее:

1) Во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда отправляются арестанты, извѣстные по своей изворотливости и попыткамъ къ побѣгу, а также когда препровождается важный преступникъ, пересылка ихъ должна происходить на подводахъ, подъ стражею, съ наложеніемъ оковъ, и если это окажется нужнымъ для большей безопасности отъ побѣга, то съ приковкой къ телегѣ.

2) Въ тѣхъ случаяхъ, когда препровождаемые арестанты менѣе опасны, или обвиняются въ менѣе важныхъ преступленіяхъ, и когда при томъ препровождаются на разстояніи не болѣе 100 верстъ, они могутъ слѣдовать пѣшкомъ съ приковкой одного арестанта къ другому по рукамъ и съ наложеніемъ желѣзныхъ ручныхъ оковъ, употребляемыхъ въ Люблинской губерніи.

Варшава, 31 Декабря (12 Января) 1841/2 года.

По порученію Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія,
Статскій Совѣтникъ (подписано) *Бруевичъ*.

№ 5,947/28,981.

z przybraniem tylko jednokonnej podwojy pod rzeczy do nich i do straży należące, lub też na podwodach, Kommissya Rządowa oświadcza:

Nie istnieje żaden przepis prawa, któryby wkładał obowiązek na władzę, aby więźni na wozach lub pieszo transportowani byli; zarządzenie zatem, jak który zbrodniarz ma być z jednego miejsca w drugie przeniesionym, zależy zupełnie od uznania władzy miejscowej, zarządzającej transporta więźni.

W celu wszakże jednostajnego w tym przedmiocie postępowania Kommissya Rządowa stanowi co następuje:

1) Gdzie idzie o transport więźni znanych z przebiegłości i usiłowań ucieczki, tudzież w każdym razie, gdy transportowanym jest zbrodniarz wielki, transporta mają się odbywać wozami, pod strażą, bez zdjęcia kajdan i przykuciem do wozu, jeśliby to było potrzebnem, dla większego zabezpieczenia się od ucieczki transportowanych.

2) Gdy idzie o transport więźni mniej niebezpiecznych i mniej ważnych, a nadto, gdy transport nie jest więcej, jak o 100 wiorst odległy, tam transporta odbywać się mają pieszo, po złączeniu przykuciem jednego więźnia do drugiego za rękę i z dodaniem na ręce rękawiczek żelaznych, jakie w gubernii Lubelskiej są w użyciu.

w Warszawie, dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 1841/2 roku.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego, Dyktor Wydziału,
Radca Stanu (podpisano) *Brujewicz*.

Nr. 5,947/28,981.

N° 4.

Постановление о порядкѣ возврата Провіантскому вѣдомству кормовыхъ денегъ, выданныхъ для конвоя, сопровождающаго преступниковъ изъ Новогоріевской и Замостьской крѣпостей въ тюрьмы Гражданскаго вѣдомства.

(31 Декабря (12 Января) 1841/2 года.)

Исправляющему должность Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

Намѣстникъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ (*).

Путевое содержаніе Комендантамъ внутренней стражи, употребляемымъ для препровожденія гражданскихъ арестантовъ, производится сообразно ст. 850, примѣчанія 1, тома 7, Свода Военныхъ постановленій изъ суммъ Гражданскаго вѣдомства.

На семъ основаніи предлагаю Вашему Превосходительству, во избѣжаніе расчетовъ при пополненіи кормовыхъ денегъ, которыя будутъ отпущены Провіантскимъ вѣдомствомъ Дѣйствующей арміи для конвоя, назначеннаго сопровождать преступниковъ, переводимыхъ изъ арестантскихъ ротъ, въ Новогоріевской и Замостьской крѣпостяхъ находящихся, въ тюрьмы Гражданскаго вѣдомства, производить кормовыя конвойнымъ, по сношенію съ Комендантами Новогоріевской и Замостьской крѣпостей, по положенію, на cadaго человека по 13 грошей въ сутки, за то число дней, которое въ оба пути причтется, изъ суммъ на содержаніе тюремъ въ Царствѣ Польскомъ ассигнуемыхъ.

Варшава, 31 Декабря (12 Января) 1841/2 года.

Намѣстникъ, Генераль-Фельдмаршалъ
(подписано) *Князь Варшавскій.*

№ 133.

(*) Постановленіе сіе сообщено Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ Комендантамъ Новогоріевской и Замостьской крѣпостей, а также Губернскимъ Правленіямъ отъ 11 (23) Февраля 1842 года, за № 1,333/336, для свѣдѣнія и руководства.

N° 4.

Decyzja, o sposobie zwrotu Zarządom Prowiantskim kosztów żywienia, wypłacanych dla transportujących aresztantów z twierdz Nowogeorgiewskiej i Zamośćskiej do więzień cywilnych.

(d. 31 Grudnia (12 Stycznia) 1841/2 r.)

Do p. o. Dyrektora Głównego, Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

NAMIESTNIK JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIÉJ MOŚCI W KRÓLESTWIE POLSKIEM (*).

Utrzymanie w drodze komend straży wewnętrznej, używanych do przeprowadzania aresztantów cywilnych, odbywa się, odpowiednio art. 850-mu uwadze 1-éj, tomu 7 Swodu przepisów wojсковых, z funduszów zarządu cywilnego.

Na téj zasadzie polecam JW. Panu, w celu uniknienia rozrachunków przy realizacji kosztów żywności, jakie będą wydawane przez Zarząd Prowiantski Armii Czynnéj dla konwojujących, wyznaczonych do transportowania zbrodniarzy, przeprowadzanych z rot aresztantskich, w twierdzach Nowogeorgiewskiej i Zamośćskiej znajdujących się, do więzień cywilnych, wypłacać koszta te konwojującym, po porozumieniu się z Komendantami rzeczonych twierdz wedle ustawy, dla każdego człowieka po groszy 13 na dobę, za taką liczbę dni, jaka wypadnie za podróż tam i z powrotem, z funduszów wyznaczanych na utrzymanie więzień w Królestwie Polskiem.

w Warszawie, dnia 31 Grudnia (12 Stycznia) 1841/2 roku.

Namiestnik, Generał-Feldmarszałek
(podpisano) *Książę Warszawski.*

Nr. 133.

(*) Decyzja ta przesłana została przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych Komendantom twierdz Nowogeorgiewskiej i Zamośćskiej, oraz Rządom Gubernialnym pod dniem 11 (23) Lutego 1842 r. Nr. 1,333/336, dla wiadomości i stosowania się.

N° 5.

Распоряжение о томъ, чтобы въ трехмѣсячныхъ вѣдомостяхъ о расходахъ на содержаніе тюремъ помѣщаемы были издержки на препровожденіе арестантовъ, съ показаніемъ, сколько употреблено на путевое продовольствіе арестантовъ, сколько на подводы и сколько на уплату суточныхъ денегъ конвоирующимъ лицамъ.

(24 Марта (5 Апрѣля) 1843 года.)

Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Такъ какъ срокъ, назначенный для представленія вѣдомостей о расходахъ на содержаніе тюремъ за 1-ю четверть текущаго года, приближается, а нынѣшняя форма этихъ вѣдомостей не вполне соответствуетъ цѣли, то Правительственная Коммисія, желая, чтобы необходимыя свѣдѣнія по сему предмету помѣщены были уже въ вѣдомости за текущую четверть года, предписываетъ Губернскому Правленію, въ вѣдомостяхъ этого рода, какъ за текущую, такъ и слѣдующія четверти года, прибавить особую графу для замѣщенія расходовъ, произведенныхъ на счетъ суммы, предназначенной по смѣтному росписанію въ распоряженіе Губернскаго Правленія на мелочныя поправки и покупки для тюремныхъ заведеній.

Сверхъ того, графа, въ которой записывалась донѣдѣ сумма на экстраординарные расходы и самые эти расходы, должна быть раздѣлена на двѣ графы, изъ коихъ въ одной слѣдуетъ показывать однѣ лишь расходы на препровожденіе арестантовъ, въ другой же графѣ помѣщать всѣ прочіе расходы, отнесенные на экстраординарную сумму.

Независимо отъ сего, Правительственная Коммисія вѣняетъ Губернскому Правленію въ обязанность, чтобы по упомянутымъ вѣдомостямъ, какъ предназначеннымъ для контролированія тюремныхъ суммъ, отпускаемыхъ по ежегоднымъ смѣтамъ, не только по Губернскому, но и по Главному Казначейству Царства, показываемы были сперва тѣ расходы, которые произведены на счетъ суммы, положенной въ смѣтномъ росписаніи Губернскаго Казначейства, а затѣмъ по выведеніи

N° 5.

Rozporządzenie zastrzegające, aby w wykazach kwartalnych wydatków na utrzymanie więzień, obejmowano wydatki na transport więźni ponoszone, z rozszczególnieniem onych na żywność więźni transportowanych, na podwozy i diety dla konwojujących.

(d. 24 Marca (5 Kwietnia) 1843 roku)

Do Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Ponieważ termin oznaczony do złożenia wykazu wydatków, na utrzymanie więzień w kwartale I-m roku bieżącego poczynionych, zbliża się, a dotychczasowy wzór do tegoż wykazu nie jest potrzebie zupełnie odpowiadający; przeto Kommissya Rządowa pragnąc w wykazie za kwartał bieżący mieć już zamieszczone potrzebne wiadomości, wzywa Rząd Gubernialny, aby tak w nadesłać się mającym za tenże kwartał wykazie, jak i w następnych, dodał rubrykę na wydatki z funduszu, jaki w etacie na wszelkie drobne reperacye i sprawunki więzienne do dyspozycyi Rządu Gubernialnego oznaczony znajduje się.

Prócz tego Rząd Gubernialny rubrykę mieszczącą dotąd fundusz na extraordynarya i wydatki z tegoż funduszu spełniane, rozdzieli na dwie rubryki, z których pierwsza obejmować ma wydatki na sam transport więźni ponoszone, z wyszczególnieniem w uwadze, ile wypłacono na żywność więźni transportowanych, ile na podwozy, a ile na diety dla officyalistów więziennych przy transporcie i dla konwojujących; druga zaś wszelkie inne z funduszu na extraordynarya ponoszone.

Nadto Kommissya Rządowa zastrzega, ażeby w wykazach powyższych, jako służących do kontrollowania funduszu więziennego, nie tylko przy Kassie gubernialnej, ale i Kassie Jeneralnej Królestwa, corocznym etatem oznaczonego, obejmowano naprzód te wydatki, które z funduszu przy Kassie gubernialnej etatem

итога симъ расходамъ, помѣщаемы были ниже расходы, исполняемые Губернскимъ Казначействомъ на счетъ особыхъ кредитовъ, переведенныхъ изъ смѣтнаго росписанія Главнаго Казначейства Царства, если таковые расходы будутъ произведены.

Варшава, 24 Марта (5 Апрѣля) 1843 года.
Директоръ Отдѣленія (подписано) *Сковронскій*.
№ 2,407/12,966.

№ 6.

Распоряженіе, опредѣляющее плату за доставку подводы для препровожденія преступниковъ, арестантовъ, бѣглыхъ и бродягъ, по 15 коп. сер. за семь верстъ въ одну сторону съ пароконной подводы.

(13 (25) Апрѣля 1843 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ (*).

Плата за доставку подводы для препровожденія арестантовъ, назначается Губернскими Правленіями не въ одинаковомъ размѣрѣ, такъ какъ нѣкоторые изъ нихъ отпускаютъ за пароконную подводу по 22½ коп. за каждые семь верстъ, наравнѣ съ подводами, доставляемыми для войскъ, между тѣмъ другія выдаютъ по 15 коп. за семь верстъ, то есть по цѣнѣ, установленной за наемъ подводы изъ транспортныхъ суммъ.

Правительственная Коммисія, принимая во вниманіе, что въ отношеніи доставки подводы для препровожденія арестантовъ и размѣра платы за оныя должно служить руководствомъ постановленіе Князя Намѣстника въ Царствѣ о транспортной повинности, отъ 15 (27) Мая 1823 года, по которому гмины или обыватели обязаны доставлять подводы съ уплатою по пятнадцати копѣекъ за семь верстъ въ одинъ путь для препро-

(*) О распоряженіи этомъ увѣдомлена одновременно Высшая Счетная Палата.

oznaczonego, czynione są, a po zasumowaniu tychże, poniżej dopiero wykazywano wypłaty, w zastępstwie Kassы Jeneralnej z funduszu tejże, na etat Kassы gubernialnej przechodzącego, uskuteczniane, o ile takowe miejsce mieć będą.

в Warszawie, dnia 24 Marca (5 Kwietnia) 1843 r.
Dyrektor Wydziału (podpisano) *Skowronski*.
Nr. 2,407/12,966.

№ 6.

Rozporządzenie wskazujące, że za użycie podwód pod transport zbrodniarzy, więźni, zbiegów i włóczęgów opłacać należy za siedm wiorst od parokonnej furmanki po kop. sr. 15, w jedną stronę.

(d. 13 (25) Kwietnia 1843 r.)

Do wszystkich Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH (*).

W opłacie podwód używanych pod transporta więźni, Rządy Gubernialne postępują niejednostajnie; albowiem jedne opłacają za siedm wiorst od parokonnej podводы по 22½ копеек, podobnie jak за подводы доставляемые для воjsка, другие знову плаца je по копеек 15 за siedm wiorst, так jak to ma miejsce за dostarczanie podwód z funduszu posługi transportowej.

Kommissya Rządowa, wzięwszy na uwagę, że właściwym przepisem w przedmiocie dostawy podwód pod transport więźni, i zapłaty за nie, jest postanowienie Jaśnie Oświeconego Księcia Namiestnika Królestwa o posłudze transportowej z dnia 15 (27) Maja 1823 roku, podług którego gminy, czyli mieszkańcy, mają obowiązek dostarczania podwód по копеек piętnaście за siedm wiorst, за użycie powody w jedną stronę, pod transport wszel-

(*) О розпорядженіи тѣмъ завіадовіона została jednocześnie Najwyższa Izba Obrachunkowa.

вожденія всѣхъ преступниковъ, бѣглыхъ и бродягъ, — въ за-
сѣданіи своемъ 24 Марта (5 Апрѣля) сего года, опредѣлила:
упомянутое выше постановленіе предписать Губернскимъ
Правленіямъ принять въ руководство по предметамъ этого ро-
да, тѣмъ болѣе, что случаи примѣненія сего постановленія
весьма рѣдки.

Варшава, 13 (25) Апрѣля 1843 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Бруевичъ.*

№ 9,656/48,630.

№ 7.

Распоряженіе о мѣрахъ осторожности, какія должны быть
принимаемы для сохраненія здоровья преступниковъ и арес-
тантовъ, препровождаемыхъ въ крѣпости или изъ одной
тюрьмы въ другую.

(10 (22) Августа 1846 года)

Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ (*).

Въ виду настоятельной необходимости въ указаніи мѣръ
предосторожности, какія должны быть принимаемы для охра-
ненія здоровья арестантовъ, препровождаемыхъ, какъ въ крѣ-
пости, такъ равно изъ одной тюрьмы въ другую, Правитель-
ственная Коммисія предписываетъ Губернскимъ Правленіямъ
къ исполненію слѣдующія правила:

1) Независимо отъ строжайшаго наблюденія за тѣмъ,
чтобы для препровожденія въ крѣпости и другія мѣста назна-
чаемы были одни лишь совершенно здоровые арестанты, из-
бирать для отправленія ихъ транспортнымъ порядкомъ, по

(*) О содержаніи сего распоряженія увѣдомлены одновременно, для наблюден-
исполненіемъ, Команданты Новогеоргиевской и Замостьской крѣпостей.

кихъ збродниарзы, зbieгów i włóczegów, na posiedzeniu z dnia 24
Marca (5 Kwietnia) roku bieżącego uchwaliła: postanowienie to
wskazać Rządowi Gubernialnemu za правило postępowania w przed-
miotach tego rodzaju, tem bardziej, że przypadki zastosowania te-
go przepisu są nader rzadkie.

в Варшавіе, дня 13 (25) Квіетнія 1843 року.

З upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Dyrektor Wydziału, Radca Stanu
(podpisano) *Brujewicz.*

№ 9,656/48,630.

№ 7.

Rozporządzenie wskazujące jakie pod względem zdrowia za-
chowac należy środki ostrożności przy transportowaniu
zbrodniarzy i więźniów do fortec, lub z jednego do drugiego
więzienia.

(d. 10 (22) Sierpnia 1846 roku)

Do Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH(*).

Zważając na potrzebę bliższego oznaczenia ostrożności, jakie
przy wysyłaniu więźni, czy to do fortec, czy z jednych więzień do
drugich, mianowicie pod względem stanu ich zdrowia, zachowywa-
ne być powinny, Kommissya Rządowa następne w tej mierze Rzą-
dom Gubernialnym wskazuje zasady:

1) Obok największej baczności, aby więźnie do transportu,
czyli to do twierdz, czyli do innych miejsc, przesuaczeni byli tyl-
ko sami zupełnie zdrowi. Transporta takowe dopełniać się win-

(*) O osnowie tego rozporządzenia zawiadomieni zostali jednocześnie Komendanci
Twierdz: Nowogeorgiewskiej i Zamośćkiej, dla dopilnowania skutku.

возможности, самое удобное время, то есть не слишком жаркое и не слишком холодное.

2) Въ случаѣ надобности въ высылкѣ арестантовъ въ холодное осеннее или зимнее время, арестанты должны быть снабжены теплою одеждою, предохраняющею ихъ отъ суровости климата, а именно полушубками и обувью съ соломенною подстилкою или подвѣтками изъ толстаго сукна, какъ о семъ предписано Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 19 Ноября (1 Декабря) 1842 года, за № 8,233, и, наконецъ,

3) Во время путешествія должна быть отпускаема арестантамъ на транспортныхъ станціяхъ здоровая пища и питье.

О неукоснительномъ исполненіи всего вышеизложеннаго подъ опасеніемъ строгой отвѣтственности за противное, обязывается Губернское Правленіе предписать кому слѣдуетъ и наблюсти за исполненіемъ; о изданныхъ же съ его стороны распоряженіяхъ по настоящему предписанію донести Правительственной Коммисіи не позже 30 дней.

Варшава, 10 (22) Августа 1846 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ
(подписано) *Бругевичъ*.

№ 8,073/35,099.

№ 8.

Распоряженіе съ объявленіемъ постановленія Намѣстника Царства, разрѣшающаго пересылку арестантовъ въ крытыхъ повозкахъ, въ теплой одеждѣ и съ выдачею имъ въ дорогѣ горячей пищи.

(31 Іюля (12 Августа) 1853 года.)

Губернскимъ Правленіемъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

По случаю происходившаго въ Ноябрѣ мѣсяцѣ 1852 года, въ Кальварійской тюрьмѣ чрезмѣрнаго накопленія арестантовъ,

ны в czasie, ile być może do tego najdogodniejszym, to jest, ani zbyt gorącym, ani zbyt zimnym.

2) W razie potrzeby transportu w porze jesiennej, chłodnej, lub w czasie zimy, więźnie zaopatrywani być mają w odzież ciepłą, zabezpieczającą ich od ostrości powietrza, a mianowicie w kożuszki i obuwie ze słomą lub onucze z grubego sukna, a to wedle przepisu w téj mierze Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych na dniu 19 Listopada (1 Grudnia) 1842 r. Nr. 8,233 wydanego, nakoniec

3) W czasie podróży dawane im być mają po stacyach, regularnie, zdrowe pokarmy i napoje.

Ścisłe wykonywanie tego Rząd Gubernialny komu należy, pod odpowiedzialnością surową, zaleci, a sam skutku pilnować będzie i o wydanych z powodu niniejszego rozporządzeniach, raportem Kommissyi Rządowej w dniach 30 doniesie.

w Warszawie, dnia 10 (22) Sierpnia 1846 roku.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego, Dyktor Wydziału,
Radca Stanu (podpisano) *Brugiewicz*.
Nr. 8,073/35,099.

№ 8.

Rozporządzenie, objawiające decyzję Namiestnika Królestwa, upoważniającą do transportowania więźni na furmankach krytych, w cieplejszej odzieży i z udzieleniem im ciepłego pożywienia w drodze.

(d. 31 Lipca (12 Sierpnia) 1853 r.)

Do Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Z powodu panującego w Listopadzie roku zeszłego natłoku więźni w Kalwaryjskiem więzieniu, skutkiem którego liczba ich

O aresztach i więzie.

число которыхъ превышало, на 240 человекъ, штатное положеніе, составляющее 320 человекъ. Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ распорядилась о переводѣ изъ Кальваріи въ городъ Плоцкъ 100, и въ городъ Ломжу 40 арестантовъ, въ какихъ мѣстахъ оказалось въ то время возможнымъ помѣстить ихъ.

Партіи арестантовъ, препровождаемыхъ изъ однихъ тюремныхъ заведеній въ другія, на основаніи постановленія Совѣта Управленія отъ 15 (27) Мая 1853 года, отправляются обыкновенно пѣшкомъ или на крестьянскихъ подводахъ посредствомъ транспортныхъ станцій, съ назначеніемъ соответственнаго конвоя; деньги же на расходы отпускаются завѣдывающему транспортомъ, который покупаетъ на оныя продовольствіе, состоящее обыкновенно изъ холодныхъ съѣстныхъ припасовъ.

Августовскій Гражданскій Губернаторъ, въ виду неудобствъ, съ какими сопряжено препровожденіе арестантовъ на дальнемъ разстояніи въ неблагоприятное время года, желая предохранить ихъ отъ болѣзней, коимъ они могли бы подвергаться вслѣдствіе ненастной погоды и простуды, распорядился отправкою упомянутыхъ 140 арестантовъ въ нанятыхъ крытыхъ повозкахъ, снабженныхъ достаточнымъ количествомъ соломы, приказавъ притомъ выдать арестантамъ болѣе теплую противъ обыкновенной одежду и приготовить для нихъ горячую пищу въ мѣстахъ, назначенныхъ для отдыховъ и ночлеговъ.

Отправленные такимъ порядкомъ арестанты прибыли благополучно въ города Плоцкъ и Ломжу безъ всякаго приключенія, и, какъ оказывается изъ доставленнаго Августовскимъ Губернскимъ Правленіемъ разчета, пересылка ихъ обошлась Казнѣ въ 807 руб. 6 к., а какъ на препровожденіе такой же партіи арестантовъ обыкновеннымъ вышепоименованнымъ порядкомъ, потребовалось бы расхода 1,051 „ 17 „, то оказалось сбереженія въ пользу Казны на 244 „ 11 „.

Поэтому упомянутое выше распоряженіе оказалось во всѣхъ отношеніяхъ удовлетворительнымъ; такъ какъ однакожъ, по случаю отступленія въ ономъ отъ установленнаго порядка и во избѣжаніе замѣчаній со стороны Счетной Палаты

означеніе etatowe, 320 головъ выносящее, превышало о 240 головъ, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych zarządziła transport 100 więźni z Kalwarii do Płocka, a 40 do Łomży, gdzie okazywała się wówczas możność ich pomieszczenia.

Transporta więźni z jednych zakładów karnych do drugich, stosownie do postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 15 (27) Maja 1853 r. skuteczniają się zwyczajnie pieszo lub na podwozach włościańskich, przez stacye transportowe, za dodaniem odpowiedniej straży, a pieniądze udzielane są dyrygującemu transportem, który za nie zakupuje dla aresztantów żywność, zwykle z zimnych artykułów składającą się.

Gubernator Cywilny Augustowski, zważając na odległość podróży, na przykrą porę roku, tudzież w celu zapobieżenia chorobom więźni ze słot i przeziębień wyniknąć mogącym, zarządził transport rzeczonych 140 więźni na wynajętych krytych furmankach, zaopatrzonych w dostateczną ilość słomy, z dodaniem aresztantom cieplejszej jak zwykle odzieży i zarządzeniem spórządzenia dla nich ciepłej żywności w miejscach odpoczynków i noclegów.

Transporta tym sposobem uskutecznione doszły do Płocka i Łomży w zupełności i bez wypadku, a jak okazuje rachunek, przez Rząd Gubernialny Augustowski złożony, kosztowały w ogóle rs. 807 kop. 6, że zaś podobny transport zwykłym wyżej opisanym sposobem byłby kosztował rs. 1,051 kop. 17, przeto wynikło ztąd oszczędności dla Skarbu . rs. 244 kop. 11.

Postąpienie zatem powyższe odpowiedziało celowi pod każdym względem; że jednak w formie onego nie zastosowano się do żadnego w tej mierze porządku, i dla uniknienia monitów Izby Obrachunkowej przy rachunkach tego wydatku potrzebne jest z a

при ревизии отчетовъ въ употреблении вышеозначенной суммы, необходимо было утверждение сего распоряжения высшимъ начальствомъ, то Правительственная Коммисія входила съ представлениемъ къ Князю Намѣстнику Царства не только объ утверждении означеннаго распоряжения Августовскаго Гражданскаго Губернатора, но, сверхъ того, и о разрѣшеніи на будущее время отправлять такимъ же порядкомъ арестантовъ во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда расходъ на препровождение оныхъ окажется ниже, или по крайней мѣрѣ не выше противъ расхода, необходимаго на пересылку арестантовъ существующимъ нынѣ транспортнымъ порядкомъ.

Изъ отзыва Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 9 (21) Іюля сего года, за № 14,392, видно, что Его Свѣтлость изволилъ одобрить предположеніе Правительственной Коммисіи. Поэтому Правительственная Коммисія увѣдомляетъ Губернское Правленіе о такомъ постановленіи, для надлежащаго въ подобныхъ случаяхъ руководства.

Варшава, 31 Іюля (12 Августа) 1853 года.

Директоръ Отдѣленія, Тайный Совѣтникъ
(подписано) *Бруевичъ.*

№ 6,981/29,460.

Приложеніе къ № 8-му.

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

СТАТСЪ-СЕКРЕТАРЬ ПРИ СОВѢТѢ УПРАВЛЕНІЯ.

Ссылаясь на рапортъ Правительственной Коммисіи, отъ 23 Іюня (5 Іюля) сего года, за № 4,227/17,369, имѣю честь сообщить, что Князь Намѣстникъ Царства изволилъ утвердить распоряженіе Августовскаго Гражданскаго Губернатора относительно препровожденія изъ Кальварійскаго тюремнаго замка 100 арестантовъ въ городъ Плодкъ и 40 въ городъ Ломжу, съ нѣкоторымъ отступленіемъ отъ правилъ, указанныхъ постановленіемъ Князя Намѣстника Царства, отъ 15 (27) Мая 1823 года, а именно въ нанятыхъ крытыхъ повозкахъ, снаб-

wierdzenia onego przez władzę wyższą; przeto Kommissya Rządowa uprasza Jaśnie Oświeconego Księcia Namiestnika Królestwa, o zatwierdzenie powyższego zarządzenia Gubernatora Cywilnego Augustowskiego; jako i o upoważnienie do podobnego nadal postępowania we wszystkich tych przypadkach, gdzie koszt podobnych transportów będzie mniejszy lub przynajmniej nie wyższy od wydatków, z dotychczasowego sposobu transportowania więźni wynikających.

Gdy Jego Książęca Mość, jak okazuje odezwa Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej dnia 9 (21) Lipca r. b. Nr. 14,392, do wniosków Kommissyi Rządowej przychylić się raczył; przeto Kommissya Rządowa o decyzji téj, dla stosowania się w podobnych zdarzeniach, Rząd Gubernialny niniejszem zawiadamia.

w Warszawie, dnia 31 Lipca (12 Sierpnia) 1853 r.

Dyrektor Wydziału, Tajny Radca
(podpisano) *Brujewicz.*

Nr. 6,981/29,460.

Annex do Nr. 8-go.

Do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ.

W odwołaniu się do rapportu Kommissyi Rządowej z dnia 23 Czerwca (5 Lipca) r. b. Nr. 4,227/17,369, mam zaszczyt oznajmić jej, że J. O. Książę Namiestnik Królestwa zatwierdzić raczył postąpienie Gubernatora Cywilnego Augustowskiego w zarządzeniu przewiezienia z więzienia Kalwaryjskiego 100 więźni do Płocka, a 40 do Łomży, z niejakim odstępniem od zasad, postanowieniem Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 15 (27) Maja 1823 roku przepisanych, a mianowicie: na wynajętych krytych furmankach, zaopatrzonych w dostateczną ilość słomy, z dodaniem aresz-

женныхъ достаточнымъ количествомъ соломы, съ выдачею арестантамъ одежды нѣсколько потеплѣе обыкновенной и съ приготовленіемъ для нихъ горячей пищи въ мѣстахъ, назначенныхъ для отдыха и ночлеговъ, а также съ употребленіемъ на сей предметъ суммы восьмисотъ семи рублей шести копѣекъ серебромъ (807 руб. 6 коп.), то есть на 244 руб. 11 коп. менѣе противъ расхода, какой слѣдовало бы понести въ случаѣ препровожденія арестантовъ предписаннымъ порядкомъ.

Причемъ Его Свѣтлость изволилъ разрѣшить поступать и впредь на томъ же основаніи во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, когда расходъ на пересылку арестантовъ окажется ниже, или по крайней мѣрѣ не выше расхода, съ какимъ сопряжено препровожденіе ихъ существующимъ нынѣ транспортнымъ порядкомъ.

Варшава, 9 (21) Іюля 1853 года.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Лебренъ*.

№ 14,392.

№ 9.

Постановленіе о производствѣ кормовыхъ денегъ нижнимъ чинамъ 3-го Округа Корпуса Жандармовъ, во время конвоирования ими гражданскихъ арестантовъ.

(1 (13) Октября 1856 года.)

Начальнику 3-го Округа Корпуса Жандармовъ.

Наместникъ Его Императорско-Царскаго Величества въ Царствѣ Польскомъ (*).

Въ разрѣшеніе вступившихъ къ Вашему Превосходительству вопросовъ на счетъ продовольствія въ пути Жандармовъ, конвоирующихъ гражданскихъ арестантовъ, Вы спрашиваете, въ отрывахъ за №№ 2,302 и 2,842, слѣдуетъ ли производить имъ при таковыхъ командировкахъ кормовыя деньги и отъ какого именно вѣдомства.

(*) Копія этого постановленія Канцелярія Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ препроводила въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, при отрывѣ отъ 8 (20) Октября 1856 года, за № 9,091.

tantom ciepłej żywności w miejscach odpoczynków i noclegów, oraz w wydatkowaniu na powyższy cel, summy rs. 807 kop. 6, wyraźnie rubli srebrem ośmset siedm kopiejek sześć, niższej o rs. 244 kop. 11 od wydatku, jakiby na ten cel, w ścisłym wykonaniu przepisanego porządku, ponieść wypadało.

Zarazem Jego Książęca Mość wyrzec raczył, iż udziela upoważnienie do podobnego nadal postępowania we wszystkich tych przypadkach, gdzie koszt podobnych transportów będzie mniejszy lub przynajmniej nie wyższy od wydatków, z dotychczasowego sposobu transportowania więźni wynikających.

w Warszawie, dnia 9 (21) Lipca 1853 roku.

Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *LeBrun*.

№ 14,392.

№ 9.

Decyzja, o uiszczaniu kosztów żywności dla wojskowych niższych stopni 3-o Okręgu Korpusu Żandarmów, w czasie transportowania przez nich aresztantów cywilnych.

(d. 1 (13) Października 1856 r.)

Do Naczelnika 3-go Okręgu Korpusu Żandarmów.

NAMIESTNIK JEGO CESARSKO-KRÓLEWSKIEJ MOŚCI W KRÓLESTWIE POLSKIM (*).

Dla zadecydowania wniesionych do JW. Pana kwestyj, we względzie żywienia w drodze żandarmów, transportujących więźni cywilnych, czynisz zapytanie w przedstawieniach do NN-ów 2,302 i 2,842, czy należy udzielać im przy takich konwojach kosztu żywności i przez jaką mianowicie władzę?

(*) Kопję тѣй decyzји Kancellarya Namiestnika w Królestwie Polskim przesłała Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przy odezwie z dnia 8 (20) Października 1856 r. Nr. 9,091.

Изъ дѣлъ Канцеляріи моей, по званію Намѣстника, видно: что предмѣстникъ Вашъ, Генераль-Лейтенантъ Графъ Несельроде, входилъ уже, въ 1833 году, съ представленіемъ по упомянутому предмету, и что, въ разрѣшеніе сего, покойный Генераль-Фельдмаршалъ Князь Варшавскій предписалъ ему, отъ 8 Февраля того же года, за № 551, чтобы Жандармскимъ нижнимъ чинамъ, командируемымъ въ дальніе города, для сопровожденія разныхъ арестованныхъ лицъ, производимо было, на основаніи указа Правительствующаго Сената 3-го Декабря 1830 года, на путевое ихъ содержаніе, по 50 копѣекъ ассигнаціями въ сутки, каждому, съ отнесеніемъ такового расхода на счетъ того вѣдомства, коему принадлежать арестанты.

Такъ какъ по настоящее время неизмѣнено упомянутое постановленіе, то слѣдовало Вашему Превосходительству руководствоваться таковымъ при разрѣшеніи представленій о путевомъ довольствіи Жандармовъ, во время означенныхъ командировокъ. Въ отвращеніе же всякихъ недоразумѣній по сему предмету, на будущее время, предписываю, сдѣлать распоряженіе по ввѣренному Вамъ Округу, дабы въ точности исполняемо было, изъясненное въ предписаніи Его Свѣтлости, за № 551, правило продовольствія нижнихъ чиновъ при конвоированіи ими арестантовъ, и чтобы Жандармы были въ конвой назначаемы только по смыслу 5-го пункта § 37 Положенія о 3-мъ Округѣ Корпуса Жандармовъ.

Варшава, 1 (13) Октября 1856 года.

Намѣстникъ, Генераль-Адъютантъ

(подписано) *Князь Горчаковъ.*

№ 8,783

Z akt Kancellaryi mojej, jako Namiestnika, widać: że poprzednik JW. Pana, Jenerał-Lejtenant Hrabia Nesselrode czynił już w 1833 r. przedstawienie w przedmiocie niniejszym, i że w za-
decydowaniu onego, zmarły Jenerał-Feldmarszałek Książę Warszawski polecił mu pod dniem 8 Lutego tegoż roku Nr. 551, żeby dla żandarmów niższych stopni, delegowanych do miast dalszych, do przeprowadzenia rozmaitych osób aresztowanych, wypłacanem było, na zasadzie ukazu Senatu Rządzącego z dnia 3 Grudnia 1830 r., na utrzymanie dla nich w drodze, po kopiejek assygnacyjnych 50 na dobę, każdemu, z odniesieniem tego wydatku na rachunek téj władzy, do której należą aresztanci.

Ponieważ dotąd nie została zmienioną wzmiankowana decyzja, należało zatem JW-u Pann zastosować się do niej przy decydowaniu wniosków o kosztach żywienia w podróży żandarmów, w czasie wspomnianych konwojów.

Dla usunięcia zaś na przyszłość jakichbądź wątpliwości w téj mierze polecam, abyś JW. Pan wydał odpowiednie zarządzenia komu należy w Okręgu jemu powierzonym, iżby wykonywanym był ściśle wskazany w rozkazie Jego Książęcej Mości do Nr. 551, przepis, co do żywienia wojskowych niższych stopni przy transportowaniu przez nich aresztantów, i żeby żandarmi byli wyznaczani do konwoju jedynie w myśl punktu 5-go § 37-go Ustawy o 3-m Okręgu Korpusu Żandarmów.

w Warszawie, d. 1 (13) Października 1856 r.

Namiestnik, Generał-Adjutant

(podpisano) *Książę Gorczakow.*

Nr. 8,783.

№ 10.

Отзывъ съ объявленіемъ Высочайшаго повелѣнія о порядкѣ перевозки арестантовъ изъ Варшавы въ Вильну, по С.-Петербургско-Варшавской желѣзной дорогѣ.

(10 (22) Февраля 1864 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ.

СТАТСЬ-СЕКРЕТАРЬ ПРИ СОВѢТѢ УПРАВЛЕНІЯ.

Начальникъ Штаба войскъ, расположенныхъ въ Царствѣ Польскомъ, вслѣдствіе сообщенныхъ ему 10 (22) Сентября прошлаго года, № 5,590/23,273, предположеній Правительственной Коммисіи по предмету проекта Устава о перевозкѣ арестантовъ изъ Варшавы въ Вильну по С.-Петербургско-Варшавской желѣзной дорогѣ, — нынѣ отзывомъ отъ 19 (31) Января с. г., № 202, увѣдомилъ меня, что Его Императорское Величество, утвердивъ означенный Уставъ, который объявленъ уже приказомъ по Военному вѣдомству за № 8, Высочайше повелѣтъ соизволять:

1) необходимыя по упомянутому Уставу издержки въ предѣлахъ Царства Польскаго, производить изъ Казны Царства;

2) по поводу учреждаемой нынѣ, сказаннымъ Уставомъ, конвойной команды для сопровожденія арестантовъ, уменьшить штатный составъ Варшавской Команды Внутренней стражи двумя унтеръ-офицерами, однимъ старшимъ и однимъ младшимъ, и десятию рядовыми, — и

3) потребное для формированія команды число военныхъ чиновъ назначить изъ войскъ, расположенныхъ въ Царствѣ Польскомъ, по усмотрѣнію Главнокомандующаго этими войсками.

О такомъ Высочайшемъ повелѣніи имѣю честь увѣдомить Правительственную Коммисію, для надлежащаго, въ чемъ до нея относится, исполненія (*).

Варшава, 10 (22) Февраля 1864 года.

За Статсь-Секретаря, его Помощникъ (подп.) *А. Заборовскій.*
№ 1,087.

*) Означенное Высочайшее повелѣніе приведено въ исполненіе предписаніемъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, даннымъ 10 (22) Марта 1864 г., за № 4,533/1,04, Губернскимъ Правленіемъ и Магистрату города Варшавы.

№ 10.

Одезwa objawiająca NAJWYŻSZY rozkaz co do sposobu przewożenia aresztantów z Warszawy do Wilna, drogą żelazną Petersburgsko-Warszawską.

(d. 10 (22) Lutego 1864 r.)

Do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNÉJ.

Naczelnik Sztabu Wojsk w Królestwie konsystujących, mając sobie zakomunikowane wnioski Kommissyi Rządowej z dnia 10 (22) Września r. z. Nr. 5,590/23,273, w przedmiocie projektu ustawy o przewożeniu aresztantów z Warszawy do Wilna, drogą żelazną St. Petersburgsko-Warszawską, obecnie odezwą z dnia 19 (31) Stycznia r. b. Nr. 202 zawiadomił mnie, że NAJJAŚNIEJSZY PAN, zatwierdziwszy powyższą ustawę, która przy rozkazie do Władz wojskowych Nr. 8 ogłoszoną została, NAJWYŻEJ rozkazać raczył:

1) aby, potrzebne, stosownie do pomienionej ustawy, wydatki w granicach Królestwa Polskiego, zaregulowane były do Skarbu Królestwa;

2) aby z powodu ustanawiającego się obecnie ustawą rzeczona oddziału konwojowego do przeprowadzania aresztantów, zmniejszonym był etat Komendy Warszawskiej Straży Wewnętrznej o 2-ech podoficerów, jednego starszego i jednego młodszego, tudzież o 10-ciu szeregowców, i

3) aby potrzebna do uformowania oddziału konwojowego liczba stopni wojskowych wyznaczoną była z pośród wojsk w Królestwie Polskiem konsystujących, stosownie do uznania Głównodowodzącego temiż wojskami.

O takowej NAJWYŻSZEJ woli mam honor Kommissyę Rządową zawiadomić, dla dalszego stosownego w czem do niej należy wykonania (*).

w Warszawie, dnia 10 (22) Lutego 1864 roku.

w Zastępstwie, Podsekretarz Stanu (podpisano) *A. Zaborowski.*

№ 1,087.

*) Rozkaz ten NAJWYŻSZY wprowadzony został w wykonanie rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 10 (22) Marca 1864 r. Nr. 4,533/1,046 do Rządów Gubernialnych i Magistratu miast Warszawy wydanem.

N° 11.

Распоряжение о порядкѣ пересылки арестантовъ по желѣзнымъ дорогамъ.

(8 (20) Мая 1864 года.)

Радомскому, Люблинскому, Плоцкому и Августовскому Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Тюремною Инструкціею, относительно порядка пересылки арестантовъ по желѣзной дорогѣ, предписано:

1) въ ст. 124-й, что, для препровожденія пересылаемыхъ такимъ порядкомъ арестантовъ, должно назначать по одному сторожу на трехъ или болѣе арестантовъ, сообразно категоріи пересылаемыхъ лицъ;

2) въ ст. 120 и 144-ой, что арестанты должны быть перевозимы вагонами самаго дешеваго, т. е. 4-го класса.

Варшавское Губернское Правленіе, находя:

что вышеозначенная стража недостаточна;

что иногда необходимо перевозить арестантовъ вагонами 3-го класса, потому, что поѣзды съ вагонами 4-го класса не всегда отправляются поутру, и отправленные въ оныхъ арестанты не прибывали бы на мѣсто въ означенный Тюремною Инструкціею срокъ,—

вошло съ представленіемъ объ измѣненіи сказанныхъ правилъ.

Въ разрѣшеніе этого представленія, Правительственная Коммисія:

по 1-му пункту, постановила: чтобы для конвоирования арестантовъ по желѣзной дорогѣ, вмѣсто стражи, установленной 124-ю статьею Тюремной Инструкціи, была назначаема слѣдующая стража:

къ одному арестанту, одинъ сторожъ,
къ двумъ, тремъ, или четыремъ арестантамъ, два сторожа,
къ пяти, шести, семи или восьми арестантамъ, три сторожа,
свыше восьми, по одному сторожу на каждаго трехъ арестантовъ.

По усмотрѣнію начальства, сообразно категоріи арестантовъ, стража можетъ быть назначаема въ меньшемъ числѣ,—

N° 11.

Rozporządzenie, wskazujące zasady do transportowania aresztantów kolejami żelaznemi.

(d 8 (20) Maja 1864 r.)

Do Rządów Gubernialnych Radomskiego, Lubelskiego, Płockiego i Augustowskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WĘWNETRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Instrukcyja więzienna, co do porządku transportowania aresztantów drogą żelazną, przepisuje:

1) w artykule 124-m, iż do transportów takowych dodawany być winien jeden stróż na trzech więźni lub na więcej, stosownie do rodzaju transportowych;

2) w artykułach: 120 i 144-m, że aresztanci przewożeni być winni w wagonach najtańszej klasy, to jest 4-jej.

Rząd Gubernialny Warszawski znajdując: że wymieniona tu straż jest niedostateczną, że zachodzi nieraz potrzeba przewożenia aresztantów wagonami klasy trzeciej, dla tego iż pociągi z wagonami klasy 4-jej nie zawsze odchodzą rano, i wyprawieni takowemi aresztanci nie przybyliby na miejsce w czasie oznaczonym instrukcyą więzienną,— wnosil o zmianę powołanych przepisów.

W zaecydowaniu tego przełożenia Kommissya Rządowa postanowiła:

Ad 1-m. Aby do konwoju aresztantów koleją żelazną, w miejsce straży, oznaczonej artykułem 124-m instrukcyi więzienną, dawana była następująca straż:

do jednego aresztanta,—jeden stróż,
do dwóch, trzech, czterech aresztantów,—dwóch stróży,
do pięciu, sześciu, siedmiu, ośmiu,—trzech stróży,
a wyżej nad ośmiu, po jednym stróżu na trzech aresztantów.

W miarę uznania władzy, ze względu na rodzaj aresztantów, może być mniejszą dawana straż, w żadnym zaś razie zwiększoną

но ни въ какомъ случаѣ, она не можетъ быть усилена; почему оговоренное въ ст. 124 разрѣшеніе назначать, въ случа надобности, одного сторожа на двухъ арестантовъ, вмѣсто на трехъ, отмѣняется.

По 2-му пункту. Правительственная Коммисія не изъявила согласія на измѣненіе ст. 120 и 144 Тюремной Инструкціи, по коимъ арестанты должны быть отправляемы вагонами самого дешеваго, т. е. 4-го класса; почему изъясненныя въ нихъ правила остаются и впредь въ своей силѣ, и слѣдуетъ ими руководствоваться въ точности. Расходъ на перевозку арестантовъ вагонами 3-го класса могъ бы быть утвержденъ въ такомъ только случаѣ, еслибы формально было доказано, что вагоны 4-го класса не отходили поутру, такъ, чтобы арестанты могли прибыть на мѣсто въ назначенное Тюремною Инструкціею время,—что въ прибавленіи къ поѣзду этихъ вагоновъ для перевозки арестантовъ было отказано Управленіемъ желѣзной дороги,—и что разстояніе мѣста, къ которому слѣдовали арестанты, было такое, что дѣйствительно, въ случа ожиданія отхода поѣзда съ вагонами 4-го класса, они не могли бы прибыть на мѣсто, предъ закатомъ солнца.

О таковыхъ измѣненіяхъ, не относящихся впрочемъ къ тѣмъ арестантамъ, на которыхъ распространяется Высочайше утвержденный Уставъ о перевозкѣ арестантовъ по желѣзной дорогѣ отъ Варшавы до Вильна, объявленный въ предписаніи отъ 10 (22) Марта сего года, за № 4,533/1,040, Правительственная Коммисія даетъ знать Губернскому Правленію.

При томъ, Правительственная Коммисія, вслѣдствіе представленія Губернскаго Правленія, извѣщаетъ, что, такъ какъ Высочайшее повелѣніе, сообщенное Губернскому Правленію въ предписаніи Правительственной Коммисіи отъ 28 Марта (9 Апрѣля) 1862 года, за № 6,075/9,284, коимъ опредѣлена плата за наемъ людей и подводъ для пересылки арестантовъ, не по желѣзной дорогѣ, въ слѣдующемъ размѣрѣ:

за наемъ пѣшаго сторожа, по десяти коп. на одну милю или семь верстъ,

за наемъ подводъ, на такое же разстояніе, и не смотря на число лошадей, по двадцати копѣекъ,—

не различаетъ вовсе категорій арестантовъ, и такъ какъ въ

быть не може; а тем самым дозволенные wymienionym art. 124-m w razie potrzeby dawanie jednego stróża na dwóch aresztantów zamiast na trzech, uchyla się.

Ad 2-m. Iż co do artykułów 120 i 144-go instrukcyi więziennej, przepisujących, aby więźnie przesyłani byli wagonami najtańszej klasy to jest czwartej, Kommissya Rządowa na zmianę ich nie zgodziła się, takowe więc przepisy pozostają nadal w swęj mocy i do nich jak najściślej stosować się należy. W takim zaś tylko razie wydatki na przewóz aresztantów wagonami klasy 3-ciej mogłyby być przyjęte, jeśliby formalnie zostało udowodnionem: że wagony klasy 4-tej nie odchodziły rano tak, żeby aresztanci mogli przybyć do miejsca na czas instrukcyą więzienną oznaczony,—że dodanie takichże wagonów dla przewózki aresztantów było odmówione przez Zarząd Drogi Żelaznej, i że odległość miejsca, do którego aresztanci byli transportowani, jest taka, iż rzeczywiście, jeśliby oczekiwali na odejście pociągu z wagonami klasy 4, nie zdołaliby przybyć do miejsca przed zachodem słońca.

O powyższych więc zmianach, nie stosując się jednak do transportów, do których odnosi się Najwyżej zatwierdzona ustawa o przewożeniu więźni kolejją żelazną z Warszawy do Wilna, oznajmiona przez reskrypt Kommissyi Rządowej z dnia 10 (22) Marca r. b. Nr. 4,533/1,040, Kommissya Rządowa zawiadamia niniejszem Rząd Gubernialny.

Przytem Kommissya Rządowa, w powołaniu się na przedstawienie Rządu Gubernialnego, oświadcza, iż gdy decyzya Najwyższa, oznajmiona Rządowi Gubernialnemu przez Kommissyę Rządową, pod dniem 28 Marca (9 Kwietnia) 1862 roku, Nr. 6,075/9,284., oznaczająca wynagrodzenie za najem ludzi i podwód do transportu aresztantów nie kolejją żelazną, w stosunku następującym:

za najem stróża pieszego po kopiejek dziesięć za milę czyli siedm wiorst,

za najem podwoły za taką odległość i bez względu na ilość uprząży po kopiejek dwadzieścia,

nie czyni żadnej różnicy co do rodzaju aresztantów, i w tym

этомъ отношеніи слѣдуетъ придерживаться одинаковыхъ правилъ, то, упомянутые расходы должны быть производимы въ указанномъ размѣрѣ, при всякомъ безысключеніи отпращиваніи арестантовъ, на счетъ транспортныхъ или тюремныхъ суммъ, что и соблюдается уже въ другихъ губерніяхъ.

Варшава, 8 (20) Мая 1864 года.

По порученію Главнаго Директора, за Директора Отдѣленія,
Юридическій Совѣтникъ (подписано) *О. Августиновичъ*.

№ 1,467/6,299.

względzie zachowane być winny jednostajne zasady; według téj przeto stopy, koszta pomienione uiszczać należy za wszelkie transporta więźni dopełniane, tak z funduszów transportowych jak i z funduszów więziennych, jak to już w innych guberniach ma miejsce.

w Warszawie, dnia 8 (20) Maja 1864 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego, za Dyrektora Wydziału,
Radca Prawny (podpisano) *J. Augustynowicz*.

Nr. 1,467/6,299.

ОТДѢЛЪ IV.

О СЛѢДСТВЕННЫХЪ И ИСПРАВИТЕЛЬНЫХЪ ТЮРЬ-
МАХЪ И АРЕСТАНТСКИХЪ РОТАХЪ.

ГЛАВА I.

ОБЩІЯ ОСНОВНЫЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ.

№ 1.

Постановленіе, утверждающее общую тюремную инструкцію.

(17 Сентября 1823 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Князь Намѣстникъ Царства.

Утвердивъ симъ представленную намъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, отъ 21 Августа с.г., за № 1,735/1,466, общую тюремную инструкцію, составленную по соглашенію съ Правительственною Коммисіею Юстиціи и Счетною Палатою и заключающую въ себѣ правила о внутреннемъ управленіи администраціи, надзорѣ и отчетности въ тюрьмахъ, возвращаемъ ее къ дальнѣйшему руководству, съ слѣдующими однакожъ относительно нѣкоторыхъ правилъ замѣчаніями:

По главѣ IV, о тюремной стражѣ.

1) Главный входъ въ тюрьму долженъ быть всегда запертъ, и двери должны быть отворяемы только при выходѣ лица, по предварительномъ опознаніи онаго привратнымъ стражникомъ.

DZIAŁ IV.

O DOMACH BADAŃ, WIEZIENIACH KARNYCH I ROTACH ARESZTANCKICH.

TYTUŁ I.

PRZEPISY OGÓLNE ZASADNICZE.

№ 1.

Decyzja zatwierdzająca ogólną instrukcję więzienną.

(d. 17 Września 1823 r.)

Do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.

XIAŻE NAMIESTNIK KRÓLEWSKI.

Przedstawioną nam przez Komisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji pod dniem 21 Sierpnia r. b. Nr. 1,735/1,466 Ogólną Instrukcję Więzienną, za porozumieniem się z Komisją Rządową Sprawiedliwości i Izba Obrachunkową ułożoną, obejmującą przepisy prowadzenia wewnętrznej administracji, kontroli i rachunkowości więźni, niniejszem zatwierdzamy, i do dalszego użycia zwracamy, z następującemi jednak co do niektórych przepisów uwagami.

W tytule IV-m, o straży więziennej.

1) Iż główny wchód do więzienia zawsze zamkniętym i tylko podczas wychodu osoby, po rozpoznaniu jęj przez strażnika odźwiernego, otwieranym być winien.

2) Определенное число сторожей, для караула за выходящими арестантами, излишне, темъ болѣе что содержание ихъ повлекло бы за собою напрасно значительные расходы; почему полагаемъ: что для караула за арестантами внутри тюрьмы достаточно употреблять одного сторожа на 20, для сопровожденія же выходящихъ на работы — одного на 10-ть человѣкъ.

По глави IV.

3) Арестанты, находящіеся подъ слѣдствіемъ(*), не только могутъ, но и должны быть употребляемы въ работы преимущественно внутреннія, именно въ тѣхъ тюрьмахъ, въ которыхъ заведены мастерскія, причемъ поставляется въ особенную заботливость Воеводскихъ Коммисій, чтобы арестанты занимались такими работами, которыя даже по освобожденіи ихъ изъ заключенія могли бы имъ послужить средствомъ къ дальнѣйшимъ заработкамъ.

По глави VII.

4) Въ арестантскихъ статейныхъ спискахъ, послѣдняя графа, подъ заглавіемъ: „какія арестантъ взялъ съ собою вещи,“ неподлежаще заключаетъ въ себѣ арестантскую одежду; развѣ бы эта графа не относилась къ освобожденнымъ арестантамъ, а только къ такимъ, которые переводятся изъ одной тюрьмы въ другую, въ противномъ же случаѣ она должна заключать вещи, принесенныя съ собою освобождаемымъ арестантомъ, или же, при недостаткѣ таковыхъ, казенныя, но не арестантской формы, такъ какъ было бы совершенно неприлично, чтобы освобожденные арестанты при выходѣ на свободу были одѣты въ арестантское платье, и потому для этой цѣли необходимо, чтобы каждая тюрьма имѣла въ своемъ распоряженіи извѣстную сумму на заготовку одежды.

Относительно главы о продовольствіи арестантовъ.

5) Устройство по тюрьмамъ паровыхъ кухонь и приготовленіе румфордскихъ суповъ было бы весьма полезно; такъ

(*) Вслѣдствіе Высочайшаго повелѣнія 11 (23) Декабря 1840 г., за № 2,086, выраженія: инквизиція, инквизиціонный, инквирентъ и инквизитъ, замѣнены словами: слѣдствіе, слѣдственный, зашѣдатель и подсудимый.

2) Изъ означена liczba stróżów, do strzeżenia więźni wychodzących, jest zbyt duża, których utrzymanie za wieleby wymagało kosztu, bez potrzeby, sądzimy: iż dosyć aby do straży więźni, wewnątrz więzienia, do 20-tu jeden, na roboty, zaś wychodzących do 10-ciu jeden był użytym.

W tytule IV-m.

3) Iż więźnie, pod inkwizycją(*) będący, do robót, szczególnie wewnętrznych, mianowicie w tych więzieniach, gdzie są zaprowadzone jakie warsztaty, nie tylko użytymi być mogą, ale winno; szczególnie zaś staraniem Kommissyów Wojewódzkich być winno, aby więźnie takimi robotami zatrudniani byli, któreby nawet za wyjściem z więzienia posłużyć im mogły za sposób do zarobku.

W tytule VII-m.

4) Że w księdze rodowodu więźni, rubryka ostatnia, pod tytułem: „jakie rzeczy więzień wziął z sobą“, niewłaściwie mieści ubiór więzienny; chyba że takowa rubryka nie tyczy się więźni uwolnionych, lecz tylko tych, którzy z jednego do drugiego więzienia przeprowadzani będą; inaczej zaś mieścić powinna rzeczy, które więzień wychodzący przyniósł z sobą, lub też w braku tych, karbowe, ale nie kształtu więziennego, gdyż nieprzyzwoicieby było, aby więźnie uwolnieni, wychodząc na wolność, przybrani byli w suknie więziennie; w tym celu wypada więc, aby każde więzienie miało przeznaczony jakowy fundusz na sprawienie odzieży.

Co do tytułu o żywności więźniów.

5) Zaprowadzenie kuchni parowych w więzieniach i gotowanie zup rumfordkich byłoby bardzo użyteczne; nie tylko bowiem

(*) Rozkazem Najwyższym z dnia 11 (23) Grudnia 1840 r. Nr. 2,086 poniżej zamieszczonym zmienione zostały nazwy inkwizycya, inkwizycyjny, inkwирент, inkwизит, na badanie, badawczy, Assessor, obwiniony.

какъ арестанты могли бы не только получать питательнѣйшую пищу, но черезъ это значительно сократились бы расходы на ихъ продовольствіе и на дрова.

6) По нашему мнѣнію, не представляется безусловно необходимымъ, чтобы арестанты, осужденные къ тяжкому или крѣпостному заключенію въ исправительной тюрьмѣ, были продовольствуемы на счетъ Казны; напротивъ того полагаемъ, что арестанты, имѣющие достаточное состояніе для содержанія себя въ тюрьмѣ, должны бы нести по сему предмету всѣ издержки, не исключая даже и судебныхъ.

7) Для выдачи пищи слѣдовало бы завести деревянные или глиняныя чашки, вмѣщающія въ себѣ назначенную для продовольствія порцію; такимъ образомъ можно было бы предупредить всякія злоупотребленія относительно произвольнаго уменьшенія количества пищи въ обиду арестантамъ.

8) Луженіе посуды, служащей для приготовленія пищи, должно производиться періодически, одинъ или два раза въ мѣсяць.

По главѣ объ одеждѣ, обуви и постели.

9) Находящійся подъ слѣдствіемъ арестантъ, неимѣющій собственнаго платья, долженъ бы получить не изношенную, а новую тюремную одежду, такъ какъ онъ можетъ быть еще признанъ невиннымъ, а между тѣмъ испытать бы больше лишений нежели дѣйствительно виновный, нося старую одежду, отъ которой онъ могъ бы еще потерять здоровье.

10) Наконецъ, неразъясненныя еще въ тюремныхъ правилахъ техническія основанія, относительно употребленія времени, силы, матеріаловъ, и примѣненія другихъ техническихъ способовъ къ издѣліямъ, производимымъ на тюремныхъ фабрикахъ и мастерскихъ, должны быть установлены такимъ образомъ, чтобы они облегчали, но отнюдь не стѣсняли учрежденія этого рода фабрикъ.

Варшава, 17 Сентября 1823 года.

(подписано) *Заіончекъ.*

№ 12,983.

вѣзніе поżywniejsząбы mieć mogli strawę, lecz z mniejszym kosztem, a wielką oszczędnością drzewa.

6) Że nie znajdujemy rzeczą konieczną, aby więźnie poprawczego, ciężkiego i warownego więzienia, kosztem Skarbu żywieni byli; owszem rozumiemy, iż więźnie mający majątek dostateczny na utrzymanie siebie w więzieniu, wszelki koszt na ten przedmiotłożony, a nawet processowy, ponosićby winni.

7) Że do wydawania żywności, powinnyby być zaprowadzone miarki drewniane lub gliniane, zastosowane do porcyi na pożywienie oznaczonej; tym sposobem zapobiegłoby się wszelkim nadużyciom co do pokrzywdzenia więźni w żywności.

8) Iż wybielenie naczyń, do gotowania żywności służących, peryodycznie raz lub dwa na miesiąc oznaczone być winno.

W tytule o odzieży, obuwiu i pościeli.

9) Że więzień pod inkwizycją zostający, w braku własnej odzieży, powinienby dostać nie starą lecz nową więzienną, gdyż może być jeszcze za niewinnego uznany, a jużby doznał większej przykrości od winowajcy nosząc starą odzież, któraby go jeszcze pozbawić mogła zdrowia.

10) Nakoniec, iż oznaczyć się mające w aktach więziennych principia manipulacyjne, co do użycia czasu, siły, materyałów, i inne względem wyrobu przy fabrykach i rękodzielniach więziennych, tak postanowione być winny, aby zakładanie tego rodzaju fabryk ułatwiały a nie ścieśniały.

w Warszawie, dnia 17 Września 1823 r.

(podpisano) *Zajaczek.*

Nr. 12,983.

Приложение къ № 1-му.

ТЮРЕМНАЯ ИНСТРУКЦІЯ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи,

желая усовершенствовать и упрочить на однообразныхъ началахъ внутреннее тюремное управленіе, а также, посредствомъ ясныхъ по сему предмету положеній, обезпечить строгій надзоръ и порядокъ по тюрьмамъ, предписываетъ симъ къ исполненію нижеслѣдующую Тюремную Инструкцію, составленную по взаимному соглашенію съ Правительственною Коммисією Юстиціи и Счетною Палатою.

ГЛАВА I.

О тюремныхъ зданіяхъ и о размѣщеніи въ нихъ арестантовъ.

Ст. 1.

Въ тюремныхъ зданіяхъ слѣдуетъ обращать вниманіе чтобы окна и двери были совершенно безопасны и снабжены рѣшетками, и чтобы каждая арестантская комната была отдѣлена отъ другихъ, и, сверхъ того, чтобы для помѣщенія арестантовъ избираемы были по возможности сухія комнаты.

Ст. 2.

Въ такихъ комнатахъ, окна должны быть вышиною не больше полъ локтя и шириною въ одинъ локоть, въ косяки и въ стѣну должна быть вдѣлана, по крайней мѣрѣ на четверть локтя со всѣхъ сторонъ, желѣзная рѣшетка; оконныя рамы должны состоять изъ мелкихъ стеколъ, и быть такъ устроены чтобы могли открываться изъ комнаты.

Ст. 3.

Изъ каждой комнаты дверь должна выходить въ корридоръ, и если не можетъ быть желѣзная, то по крайней мѣрѣ должна быть сдѣлана изъ дубовыхъ досокъ, толщиною въ три дюйма, и крѣпко обшита шинными желѣзными полосами накрестъ и по четыремъ краямъ въ окружности; петли двери должны быть укрѣплены на обращенныхъ внутрь крючьяхъ, вдѣланныхъ въ стѣну насквозь и заклепанныхъ изъ корридора; къ дверямъ долженъ быть придѣланъ замокъ, длиною въ четверть локтя, сдѣланный французскою работою, и дверь должна запирается ключомъ.

Annex do Nr. 1-go.

INSTRUKCYA WIĘZIENNA.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Pragnąc wewnętrzną administracyę więzień według jednostajnych prawideł udoskonalić, i przez wyraźne w tej mierze przepisy, zapewnić ścisły dozór i porządek w więzieniach; sporządzoną, za wspólném porozumieniem się z Kommissyą Rządową Sprawiedliwości i Izłą Obrachunkową, Instrukcyę więzienną niniejszem do wykonania podaje.

Tytuł I.

O domach więziennych i dotychczasowem umieszczeniu w nich więźni.

Art. 1.

W domach więziennych uważać należy, aby okna i drzwi były bezpieczne, i kratami opatrzone, i aby każda izba więzienna była odosobniona, nadto, aby do pomieszczenia więźniów ile być może nie wilgotne izby obierane były.

Art. 2.

W izbach takich nie mogą być większe okna, jak pół łokcia wysokie, a łokieć szerokie, w których krata żelazna, przynajmniej na ćwierć łokcia ze wszystkich stron wpuszczona, wmurowaną być ma; kwatera zaś wprawiona szklanna, z drobnych szyb składająca się, do otwierania z izby sposobna, urządzoną być powinna.

Art. 3.

Z każdej izby drzwi na korytarz wychodzić mają, które jeżeli nie mogą być żelazne, przynajmniej na trzy cale grube, z białów dębowych zrobione, i na krzyż żelaznemi sztabami, tudzież w czworobok w obwodzie drzwi takiemiż żelaznemi prętami mocno opatrzone być powinny, których zawiasy na hakach przeciw sobie obróconych, i w ściany na wylot wmurowanych, z korytarzy zanitowanych, osadzone być mają, a zamek ćwierć łokcia długi, francuzką robotą zrobiony, na klucz zamykać takowe powinien.

Ст. 4.

Въ двери должно быть круглое окошечко, въ четыре дюйма въ окружности, закрываемое изъ корридора засовкою, запирающеюся на завертку, для освѣженія воздуха въ комнатѣ, а иногда и для наблюденія за арестантами, что они дѣлаютъ и не покушаются ли на взломъ тюрьмы.

Ст. 5.

Печи для отопленія тюремныхъ комнатъ должны быть устроены такъ, чтобы одна печь, гдѣ это возможно, могла согрѣвать двѣ комнаты; притомъ онѣ должны быть снабжены внутри комнаты желѣзною рѣшеткою, окружающею цѣлую печь и препятствующею арестанту не только пробраться въ корридоръ за взломомъ печки, но даже и затрудняющею ему проходъ изъ комнаты въ комнату.

Ст. 6.

Стѣны, отдѣляющія камеру отъ камеры, или корридоръ а тѣмъ болѣе лицевыя, должны быть толщиною по крайней мѣрѣ въ одинъ локоть и не должны быть ослабляемы никакими нишами.

Ст. 7.

Потолки въ камерахъ должны быть построены изъ крѣпкихъ кирпичныхъ сводовъ.

Ст. 8.

Полы должны быть вымощены изъ крѣпкихъ дубовыхъ брусевъ, прибитыхъ къ лежнямъ и по возможности вдѣланныхъ концами въ стѣну; въ случаѣ же недостатка такого матеріала, должны быть сдѣланы изъ кирпича, уложеннаго ребрикомъ.

Ст. 9.

Каждая вновь устраиваемая камера должна быть не больше, какъ на четыре человѣка, и не заключать болѣе шести локтей въ ширину и столько же въ длину; въ нынѣшнихъ однако тюремныхъ зданіяхъ, прежде устроенныя камеры должны оставаться безъ измѣненія.

Ст. 10.

Должны быть также устроены отдѣльныя столовыя комнаты, въ которыхъ женщины и мужчины должны собираться особо для ѣды въ соответственныхъ отдѣленіяхъ. Равномѣрно

Art. 4.

W tychże drzwiach powinno być okienko okrągłe, cztery cali obwodu mające z korytarza zakrywane i na antabkę zamykane, dla wpuszczania świeżego powietrza, i niekiedy przegłądania co więźnie tam robią, i czyli jakiego na wyłamanie się zamiarunie przedsięwiorą.

Art. 5.

Piece do ogrzewania izb więziennych powinny być tak urządzone, aby jeden piec dwie stancye ogrzewał, gdzie się to da zrobić, lecz mają być opatrzone kratą żelazną z izby, otaczającą cały piec, broniącą nietylko wychodu więźniowi na korytarz, za wyłamaniem się przez piec, lecz nawet możności przejścia z izby do izby.

Art. 6.

Ściany dzielące izbę od izby, lub korytarz, a tym bardziej od frontu, powinny być przynajmniej łokieć grube i żadną siłą nie osłabiane.

Art. 7.

Sufity w izbach powinny się składać z mocnych sklepień ceglanych.

Art. 8.

Podłoga powinna być ułożona z bali mocnych dębowych, poprzybijaną do ligarów, i o ile możność dozwoli, końcami w mur wpuszczoną, lub w braku téj, z cegły na kant kłaść się mianej ułożoną.

Art. 9.

Każda izba, nowo urządzać się mogąca, nie powinna być większą jak na osób cztery, a nie obejmować więcej jak sześć łokci szerokości i tyleż długości; w dzisiejszych przecież domach więziennych jakie się znajdują, takie pozostać muszą.

Art. 10.

Urządzone także być mają oddzielne izby jadalne, w których osobno kobiety, osobno mężczyźni w stosownych oddziałach do jedzenia zgromadzani będą. Również oddzielne izby urządzone

должны быть устроены отдѣльныя комнаты для больных, и, кромѣ того, въ каждой тюрьмѣ для крѣпостнаго и тяжкаго заключенія и въ каждой слѣдственной тюрьмѣ, на предвидѣнные закономъ случаи, должна быть отведена по крайней мѣрѣ одна комната, съ соответственнымъ въ ней устройствомъ, для безопасной приковки къ цѣпи.

Ст. 11.

Здоровые арестанты, по раздѣленіи ихъ на мужескую и женскую половину, на основаніи вышеуказаннаго правила, должны быть помѣщаемы вмѣстѣ въ количествѣ, соответствующемъ величинѣ тюремной комнаты, такъ однакожь, чтобы каждый изъ нихъ могъ имѣть для лежанія мѣсто въ полтора локтя.

Ст. 12.

Находящіеся подъ слѣдствіемъ арестанты, обвиняемые въ однихъ и тѣхъ же или по крайней мѣрѣ въ подобныхъ преступленіяхъ и проступкахъ, не должны быть помѣщаемы вмѣстѣ, напротивъ того, слѣдуетъ имъ даже воспретить имѣть между собою какое либо сообщеніе.

При совмѣстномъ помѣщеніи арестантовъ, необходимо имѣть въ виду ихъ возрастъ, въ особенности же не слѣдуетъ смѣшивать малолѣтнихъ, недостигшихъ пятнадцатилѣтняго возраста арестантовъ съ совершеннолѣтними преступниками, во избѣжаніе порчи ихъ нравовъ.

Г л а в а II.

О домашнемъ тюремномъ порядкѣ.

Ст. 13.

Тюремныя комнаты должны быть выбѣливаемы известью два раза въ годъ; полы въ комнатахъ моются по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ три мѣсяца, а окна—ежемесячно; лѣтомъ слѣдуетъ часто отворять сіи послѣднія для освѣженія воздуха.

Ст. 14.

Каждая тюремная камера должна быть ежедневно по утрамъ вспрыснута водою, выметена, постель въ ней порядочно сложена, окурена можжевельникомъ, а въ сырую погоду—уксусомъ; камеры же больныхъ должны быть нѣсколько разъ днемъ и ночью выкуриваемы уксусомъ или другимъ курительнымъ порошкомъ; то же самое слѣдуетъ соблюдать и по корридорамъ.

быть повинны и на лазареты, и oprócz tego w każdym więzieniu warownem, ciężkiem i inkwizycyjnem, na przypadki prawem przewidziane, ma być przynajmniej jedna izba urządzoną, w której dla bezpiecznego przykucia do łańcucha stosowne przysposobienie zrobione być ma.

Art. 11.

Więźnie zdrowi, odosobniając płeć męską i żeńską, podług powyższego podziału, mają być razem w takiej ilości mieszczeni, w jakiej w izbie więziennnej pomieścić się mogą, tak przecież, aby każdy dla leżenia półtora łokcia miał miejsca.

Art. 12.

Więźnie pod inkwizycją zostający, którzy o podobne, a przynajmniej o te same zbrodnie lub występki obwinieni są, razem ułokowanymi być nie powinni, i wzbronіe im nawet komunikacyi z sobą należy. Wiek także przy mieszczeniu razem więźniów na względzie mieć potrzeba, szczególniej więźni małoletnich, nie mających lat piętnastu, z dorosłymi zbrodniarzami mieszać nie należy, dla uniknienia ich zepsucia.

T Y T U Ł II.

O porządku domowym w więzieniach.

Art. 13.

Izby więzienne bielone być powinny dwa razy na rok wapnem, podłoga w izbach myta przynajmniej co trzy miesiące, a okna co miesiąc, które w lecie dla świeżego powietrza często otwierać należy.

Art. 14.

Każda izba więzienna codziennie rano wodą skropiona, wymięciona, pościel porządnie ułożona, jałowcem, a w dniach wilgotnych, octem wykadzona; izby zaś chorych po kilka razy dniem i nocą, octem lub innem kadzidłem, wykadzane być mają, toż samo ma być dopełniane na korytarzach.

Ст. 15.

Равнымъ образомъ слѣдуетъ содержать въ должномъ порядкѣ отхожія мѣста, которыя должны быть ежедневно очищаемы и высыпаны пескомъ, при чемъ, по мѣрѣ надобности, слѣдуетъ производить очистку оныхъ посредствомъ чистильщиковъ; къ тому очищать канавки и всѣ отапливаемые дымовыя трубы два раза въ мѣсяцъ и чаще, гдѣ сіе окажется необходимымъ.

Ст. 16.

Наружныя стѣны тюремнаго зданія должны быть содержимы всегда въ чистотѣ; площадь и дворъ, окружающіе тюремное зданіе, должны быть ежедневно выметены и высыпаны пескомъ, вообще же вездѣ и во всемъ должна быть соблюдаема величайшая опрятность.

Ст. 17.

Въ тюремной камерѣ должны находиться:

a) нары, поставленные отъ стѣны къ стѣнѣ поперегъ, вышиною въ головахъ въ одинъ локоть, а въ ногахъ въ три четверти локтя, съ планкою въ ногахъ же для удержанія постели. Нары эти должны быть построены такимъ образомъ, чтобы доски могли быть подняты во всякое время для сдѣланія обыска, не скрыто ли что либо подъ ними;

b) кувшинъ съ крышкою, наполненный свѣжею водою, лѣтомъ два раза, а зимою одинъ разъ въ день, и жестяная или деревянная кружка съ ушкомъ для зачерпыванія воды;

c) гребенка съ частыми и рѣдкими зубами для прически волосъ, для чистки которой долженъ быть повѣшенъ волосникъ;

d) при нарѣ скамья, для сидѣнія арестантовъ днемъ, ночью же для укладки одежды;

e) ряжка глубиною и шириною въ одинъ локоть овальной формы, съ плотно пристающею крышкою и деревянными ручками, для естественной надобности, которая ежедневно должна быть очищаема и вносима только на ночь;

f) двѣ деревянные ручки одна для вѣшанія гребенки, а другая для полотенца.

Кромѣ исчисленной выше посуды и постели, ничего болѣе въ тюремной камерѣ не должно находиться; поэтому не можетъ быть въ ней поставлена никакая полка, ни же вколоченъ какой либо гвоздь, или какая бы то ни было вѣшалка.

Art. 15.

Również należy kloaki w porządku utrzymywać, co dzień chędożyć i piaskiem wysypywać, tudzież wedle potrzeby przez czyściciela chędożyć; rynsztoki czyścić i kominy wszelkie, które są opalane, dwa razy na miesiąc, a gdzie potrzeba i częściej, wycierać.

Art. 16.

Także mają być ściany zewnętrzne więzienia zawsze czysto utrzymywane, plac, dom więzienny otaczający, dziedziniec, codziennie omiecione, piaskiem wysypywane, zgoła wszędzie i we wszystkim największe ochędóstwo zachować należy.

Art. 17.

W więziennój izbie znajdować się ma:

a) tarczan czyli prycza, od ściany do ściany w poprzek ustawiona, mająca w głowach wysokości łokieć jeden, a w nogach trzy ćwierci łokcia, opatrzona oprócz tego listwą w nogach dla zatrzymania postania. Budowa takiej pryczy ma być urządzona w sposobie, aby każdego czasu deski, dla odbycia rewizyi czyli pod niemi co nie ukryto, podniesione być mogły;

b) konewka nakryta, świeżą wodą latem dwa razy, a zimą raz na dzień napełniona, i czerpaczek czyli kubek blaszany lub drewniany z uszkiem, do czerpania wody;

c) grzebień o gęstych i rzadkich zębach, do czesania włosów, do którego chędożenia należy zawiesić włosiennicę;

d) przy pryczy ława do siedzenia dla więźniów na dzień a na noc dla składania odzieży;

e) wanienka łokieć głęboka, tyleż szeroka, w owal zbudowana, z nakryciem ściśmem i antabami drewnianymi, dla ułatwienia naturalnej potrzeby, która to wanienka codziennie wyczyszczona, i na noc tylko wstawiana być powinna;

f) antabki dwie drewniane, jedna do zawieszania grzebienia, a druga do ręcznika.

Oprócz wyrażonych wyżej naczyń i pościeli, nic więcéj w izbie więziennój znajdować się nie powinno; dla czego też żadna pułka, żaden gwoźdź, ani jakie bądź wieszadło znajdować się nie może.

Ст. 18.

Въ камерахъ, предназначенныхъ для больныхъ, для каждаго арестанта отдѣльно должны находиться:

- a) кровать, устроенная на доскахъ;
- b) при кровати, съ лѣвой стороны въ головахъ, долженъ быть поставленъ малый столикъ, для помѣщенія на немъ лекарствъ;
- c) скамейка длиною въ полтора и шириною въ полъ локтя;
- d) надъ столикомъ каждаго больного должна быть повѣшена дощечка, заключающая номеръ по порядку, имя и фамилію больного и родъ болѣзни;
- e) при каждой кровати плевальникъ;
- f) въ каждой камерѣ одинъ стульчакъ, закрытый ширмами, состоящими изъ трехъ рамъ;
- g) кромѣ того, въ каждой камерѣ долженъ быть поставленъ отдѣльный столикъ для врача, на которомъ должны находиться: распятие, чернилица, перья и бумага, надъ столикомъ же — освещенная свѣча;
- h) одни деревянные часы на всѣ камеры, для соображенія при выдачѣ больнымъ лекарствъ;
- i) равномерно въ каждой камерѣ должна быть повѣшена одна лампада и горѣть всю ночь, для того, чтобы, во всякомъ случаѣ, могло быть подано больному арестанту нужное пособіе

Ст. 19.

Всякая посуда должна быть постоянно содержи́ма въ надлежащей чистотѣ.

Ст. 20.

На расходы по содержанію домашняго порядка, то есть: на очистку, курительный порошокъ, песокъ, луженіе посуды, починку утвари, выбѣлку комнаты, вставку стеколъ и на прочія мелочныя надобности, тюремный Смотритель будетъ получать изъ Казны постоянную, назначаемую ежегодно по штату сумму, въ безотчетное распоряженіе, и за тѣмъ не въ правѣ уже требовать никакого вознагражденія за произведенные имъ какіе либо текущіе расходы.

ГЛАВА III.

О чинахъ тюремной службы.

Ст. 21.

Въ составъ чиновъ тюремной службы входятъ: Инспекторъ

Art. 18.

W izbach dla chorych przeznaczonych, dla każdego więźnia powinno oddzielnie być:

- a) urządzone łóżko na deskach;
- b) przy łóżku w głowach z lewej strony, postawiony być powinien mały stolik, dla stawiania na nim lekarstwa;
- c) ławeczka półtora łokcia długa, pół łokcia szeroka;
- d) nad stolikiem każdego chorego, zawieszoną być ma tabliczka, obejmująca numer porządkowy, imię i nazwisko chorego i gatunek choroby;
- e) przy każdym łóżku spluwaczka;
- f) w każdej stancyi, jeden stolec, parawanem o trzech skrzydłach zastawiony;
- g) w każdej izbie ma być prócz tego postawiony stolik oddzielny dla Lekarza, na którym to stoliku znajdować się powinien krucyfiks, kałamarz, pióro i papier, nad stolikiem zaś zawieszona gromnica;
- h) zegar drewniany na wszystkie izby jeden, dla regulowania się w dawaniu lekarstw;
- i) również w każdej izbie zawieszoną być powinna lampa i całą noc się świecić, aby w każdej potrzebie, pomoc choremu więźniowi dana być mogła.

Art. 19.

Wszystkie naczynia ciągle w największej czystości utrzymywane być mają.

Art. 20.

Na koszt utrzymania porządku domowego, to jest: czyszczenie, kadzidło, piasek, pobielanie naczyń, reparacyę sprzętów, bieżenie mieszkań, wprawianie szyb i wszelkie drobne wydatki, będzie Nadzorca ze Skarbu pobierał stałą, każdorocznym etatem oznaczać się mającą opłatę, bez wyrachowania się, prócz tego zaś wynagrodzenia, więcej żadnych potocznych wydatków likwidować nie jest mocen.

TYTUŁ III.

O służbie więziennej.

Art. 21.

Służba więzienna składa się: z Inspektora, czyli Nadzorcy, Le-

O aresztach i więz.

тритель, Врачъ, фелѣшерь и соразмѣрное дѣйствительной потребности число стражниковъ и сторожей. При тюрьмахъ долженъ также находиться Священникъ для исполненія религиозныхъ обрядовъ, кромѣ того, въ главнѣйшихъ тюрьмахъ назначаются въ помощь Смотрителямъ писаря. Стражники же и сторожа должны быть исключительно употребляемы для исполненія обязанностей тюремной стражи.

Ст. 22.

Смотритель считается управляющимъ и хозяиномъ тюрьмы и имѣетъ непосредственный надзоръ за тюремною прислугою и арестантами, и потому отвѣчаетъ за всѣ упущенія по службѣ и убытки, какъ за себя, такъ равно и за своихъ подчиненныхъ.

Ст. 23.

Для обезпеченія получаемыхъ суммъ, цѣлости имущества, а равно всякихъ взысканій по тюремной службѣ, Смотрители обязаны представить залогъ или наличными деньгами, или же въ соотвѣтственной ипотечной записи; залоги эти раздѣляются на три разряда, а именно:

I-й разрядъ	6,000 злотыхъ,
II-й „	4,000 „
III-й „	2,000 „

Воеводская Коммисія должна, смотря по величинѣ тюрьмы, опредѣлить разрядъ, къ которому долженъ принадлежать назначенный Смотрителемъ чиновникъ.

Ст. 24.

Такъ какъ принято за правило, чтобы сами Смотрители, въ видѣ подрядчиковъ, занимались поставкою продовольствія и одежды, стиркою бѣлья, отопленіемъ, освѣщеніемъ, обновленіемъ разныхъ предметовъ и удовлетвореніемъ мелкихъ надобностей, за установленное съ вольной руки вознагражденіе, то еслибы кто либо изъ нихъ не пожелалъ, или же не могъ принять на себя этого обязательства, тѣмъ самымъ долженъ быть признанъ неспособнымъ къ исполненію должности Тюремнаго Смотрителя (*).

(*) Правило, изложенное въ ст. 24, относительно продовольствія арестантовъ, отмѣнено распоряженіемъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 15 (27) Іюля 1829 г., за № 3,146, помѣщеннымъ ниже въ главѣ VII, въ томъ смыслѣ: что поставка продовольствія должна производиться посредствомъ частнаго подряда, но отнюдь не Тюремными Смотрителями.

karza, chirurga, i stosownej liczby, podług uznania potrzeby, strażników i stróżów; powinny mieć także więzienia duchownego, do sprawowania obrządków religijnych; a nadto w więzieniachъ większychъ dodani będą Nadzorcom do pomocy pisarze. Strażnicy i stróże, wyłącznie do straży więziennей używani być mają.

Art. 22.

Nadzorca jest rządcą i gospodarzemъ domu więziennego, ma bezpośredni dozór nad sługami więziennymi i więźniami, a zatem за wszystkie uchybienia w służbie i straty, tak за siebie, jako i podwładnychъ swoich, jest odpowiedzialnymъ.

Art. 23.

Dla zabezpieczenia odbieranychъ funduszów, jako i całości inventarza, oraz poszukiwania wszelkiej ze służby więziennей odpowiedzialności, obowiązani są Nadzorcy złożyć kaucyę, bądź w gotowiźnie, bądź w pewnej hypotece; kaucyе zaś takowe dzielić się będą na trzy klasy, to jest:

I-a klasa	Złp. 6,000,
II-a „	„ 4,000,
III-a „	„ 2,000.

Kommissya Wojewódzka postanowi, do której klasy Nadzorca mianowany, w miarę wielkości więzienia, należeć ma.

Art. 24.

Ponieważ przyjętą została zasada, aby sami Nadzorcy trudnili się, sposobemъ entrepryzy, żywieniem, odzieżą, opraniem, opałem, światłem, odświeżaniemъ efektów, i opatrywaniemъ drobnychъ potrzeb, за zapłatą z wolnej ręki ustanowioną, zatemъ ktoby czynności тей podjąć się nie chciał, lub nie mógł, tem samemъ uważanymъ byćby musiałъ за niezdolnego do sprawowania funkcyi Nadzorcy dziennewog. (*)

(*) Uwaga. Przepisъ artykułu 24-go co do żywności więźniówъ zmieniony zostałъ rozporządzeniemъ Kommissyi Rządowej Sprawъ Wewnętrznychъ z dnia 15 (27) Lipca 1829 roku Nr. 3,146, poniżej zamieszczonemъ w tytule VII, w ten sposóbъ: że dostawa żywności ma się dokonywać przezъ entrepryzę prywatną, a nie przezъ Nadzorcówъ więzień.

Ст. 25.

Смотритель, тюремный писарь, стражники и сторожа должны неотступно находиться въ тюрьмѣ, поэтому они должны имѣть квартиры въ тюремномъ зданіи. Врачъ же, фельдшеръ и Священникъ должны только приходить по мѣрѣ надобности, а именно: Врачъ, хотя бы и не было ни одного больного арестанта, обязанъ посѣщать тюрьму три раза въ недѣлю, а если будутъ больные, то на всякое востребованіе, и непременно одинъ разъ въ день долженъ соотвѣтственно надобности подавать больнымъ медицинское пособіе; въ помощь себѣ онъ долженъ употреблять фельдшера; прислуга же для больныхъ должна быть назначаема изъ мѣстныхъ арестантовъ, такъ, чтобы въ каждой лазаретной камерѣ находился одинъ арестантъ для услуженія. Священникъ долженъ приходить въ тюрьму въ каждое воскресенье и въ праздники, для отправленія Богослуженія и религіозныхъ поученій, а равно для слушанія исповѣди, кромѣ того, долженъ явиться на всякое востребованіе больного, для исполненія духовныхъ требъ.

Ст. 26.

Тюремные стражники и сторожа должны исполнять при арестантахъ въ тюрьмѣ и внѣ тюрьмы всѣ обязанности, относящіяся къ тюремной службѣ, и тѣ, кои будутъ имъ указаны Смотрителемъ, въ вѣдѣніи и распоряженіи котораго они находятся; при томъ предвѣщается, что они не могутъ быть вовсе употребляемы для частнаго услуженія.

Смотритель имѣетъ полное право взыскивать тотчасъ на мѣстѣ съ стражниковъ и сторожей за всѣ маловажныя ихъ злоупотребленія и прекращать оныя; въ случаѣ же замѣченныхъ болѣе важныхъ упущеній, устранить виновныхъ отъ должности, долженъ представить о нихъ въ Воеводскую Комисію или же Окружному Коммисару для подверженія ихъ заслуженному наказанію.

Ст. 27.

Всѣ входящіе въ составъ тюремной службы чиновники и служители, при вступленіи въ должность, обязаны исполнить на вѣрность службы присягу.

Ст. 28.

Смотритель, безъ разрѣшенія Воеводской Комисіи, или

Art. 25.

Nadzorca, pisarz więzienny, strażnicy i stróże, mają być ciągle obecnymi w więzieniu; a zatem i mieszkać w domu więziennym powinni; zaś Lekarz, chirurg i Ksiądz dochodzić tylko będą, w miarę potrzeby, to jest: Lekarz obowiązany jest, gdyby nawet żadnego chorego więźnia nie było, odwiedzić trzy razy na tydzień więzienie, a gdy się chorzy znajdą, na każde wezwanie, i koniecznie raz na dzień chorych stosownie do potrzeby opatrzyć; do pomocy używać będzie chirurga; usługa zaś dla chorych zapewniona być ma z więźniów miejscowych, tak, aby w każdej izbie lazaretovej osobno jeden więzień dla odbywania posługi zostawał. Duchowny przybyć powinien w każdą niedzielę i święta do więzienia dla odprawiania nabożeństwa, odbycia nauki religijnej, tudzież dla wysłuchania spowiedzi, a oprócz tego przyjsć na każde wezwanie do chorego, dla odbycia usługi religijnej.

Art. 26.

Strażnicy i stróże więzienni wykonywają w więzieniu i za więzieniem wszelkie posługi przy więźniach, jakich służba więzienna wymaga, i które im przez Nadzorcę, pod którego dozorem i zarządzeniem zostają, wskazane będą. Zastrzega się, iż strażników i stróżów do żadnych posług prywatnych używać nie wolno.

Nadzorca mocen jest powściągać i karcić zaraz na miejscu wszelkie mniejsze nadużycia strażników i stróżów więziennych; w razie zaś dostrzeżonych większych przewinień, zawiesiwszy w obowiązках winnych, do ukarania Kommissyi Wojewódzkiej, lub Kommissarza Obwodowego przedstawić.

Art. 27.

Wszyscy do składu służby więziennnej należący, officjaliści i słudzy, obowiązani będą, wstępując w obowiązki, wykonać na wierność przysięgę.

Art. 28.

Nadzorca bez zezwolenia Kommissyi Wojewódzkiej, lub Kom-

гдѣнѣтъ таковой, Обводоваго Коммисара, не можетъ отлучаться изъ мѣста своего служенія болѣе какъ на 24 часа, писцамъ же, стражникамъ и сторожамъ, самъ Смотритель имѣетъ право разрѣшать отлучку отъ ихъ обязанностей только на 24 часа.

ГЛАВА IV.

О тюремной стражѣ.

Ст. 29.

При главной двери, которая должна быть всегда заперта и отворяться можетъ только во время прихода и выхода лицъ послѣ предварительнаго опознанія ихъ стражникомъ, — долженъ находиться привратный стражникъ, которому, при той же двери, должна быть отведена квартира; этотъ стражникъ постоянно долженъ находиться у дверей, и не можетъ оставить своего поста безъ вѣдома Смотрителя и назначенія на его мѣсто заступающаго. Въ случаѣ необходимости удалиться отъ главной двери, онъ долженъ имѣть ключъ при себѣ, и, безъ вѣдома и положительнаго дозволенія на то Смотрителя, никому такового оставлять не можетъ, подѣ строгою за сѣ отвѣтственностью.

Ст. 30.

Привратный стражникъ не долженъ:

- a) никого впускать въ тюрьму; кромѣ военнаго караула и тюремныхъ чиновниковъ и служителей, равно и выпускать изъ тюрьмы, безъ предварительнаго увѣдомленія о томъ Смотрителя и его позволенія;
- b) никакой арестантъ, безъ вѣдома и яснаго приказанія Смотрителя, равно и безъ наложеннаго къ нему караула, не можетъ выходить изъ тюремнаго зданія, и не долженъ быть выпущенъ;
- c) привратникъ долженъ наблюдать, чтобы отлучающійся подѣ карауломъ арестантъ, не выносилъ съ собою изъ тюрьмы какихъ либо вещей;
- d) долженъ наблюдать, чтобы при корридорной двери возлѣ его квартиры, никогда не сходились съ собою арестанты, и неразговаривали съ посторонними лицами;
- e) долженъ вести себя трезво и строго смотрѣть, чтобы никто не приносилъ арестантамъ писемъ, никакихъ напитковъ

missarza Obwodowego, tam gdzie niema Kommissyi Wojewódzkiej nad 24 godzin oddalać się od obowiązku z miejsca urzędowania nie może, zaś pisarzowi, strażnikom i stróżom sam Nadzorca może jest tylko na 24 godzin wydawać pozwolenie, do oddalenia się od obowiązków.

ТЪТУЕ IV.

О стражѣ więziennей.

Art. 29.

Przy drzwiach głównych, które zawsze zamknięte być powinny, i tylko podczas przyjscia lub wyjścia osoby, po rozpoznaniu jej przez strażnika odźwiernego, otwierane być mogą, znajdować się ma strażnik odźwierny, który mieć będzie pomieszkание przy tychże drzwiach; strażnik ten powinien być ciągle przy drzwiach obecnym, i bez wiadomości Nadzorcy, i oznaczenia zastępcy, oddalić się z swego miejsca nie może. W każdej potrzebie oddalenia się od głównych drzwi powinien mieć klucz przy sobie i bez wiadomości i wyraźnego zlecenia Nadzorcy, nikomu go powierzać, pod surową karą, nie wolno.

Art. 30.

Odźwierny nie powinien:

- a) nikogo, oprócz warty wojskowej i officyalistów więziennych do więzienia wpuszczać, ani z więzienia wypuszczać, bez poprzedniczego zameldowania Nadzorcy i jego zezwolenia;
- b) żaden więzień, bez wiadomości i wyraźnego polecenia Nadzorcy, jako też bez przydanej mu straży, nie może z więzienia wychodzić, i nie powinien być wypuszczany;
- c) pilnować powinien odźwierny, aby więzień idący z strażą nie wynosił z sobą jakich bądź rzeczy z więzienia;
- d) przestrzegać będzie, aby przy drzwiach korytarza, obok jego pomieszkания, więźnie nigdy nie schodzili się z sobą, i nie rozmawiali z osobami obcemi;
- e) powinien się zawsze zachować trzeźwo i pilnować bacznie, aby nikt nie donosił więźniom korespondencyi, żadnych trunków

и другихъ вещей. Замѣтивъ кого либо въ нарушеніи этого запрещенія, долженъ тотчасъ донести о семъ Смотрителю, для немедленнаго предотвращенія этого злоупотребленія;

г) въ свободное отъ занятій при главномъ входѣ время онъ долженъ прохаживаться возлѣ дверей комнатъ, въ которыхъ помѣщаются арестанты, и изрѣдка заглядывать въ тюремныя камеры чрезъ находящіяся въ дверяхъ окошка, наблюдая, точно ли арестанты ведутъ себя смирно и въ случаѣ замѣченнаго какого бы то ни было движенія, тотчасъ донести о семъ Смотрителю.

Ст. 31.

Для караула арестантовъ должны быть употребляемы стражники и сторожа, которые будутъ вооружены короткими тесаками на черныхъ португезахъ и алебардами; кромѣ того, наряжается къ нимъ военный караулъ, по назначенію подлежащей власти.

Ст. 32.

Весь караулъ долженъ находиться въ отведенной для сего караульной комнатѣ, находящейся при входѣ въ тюрьму и никуда не отлучаться; караулъ этотъ, если онъ военный, подчиняется командѣ по назначенію начальства, если же состоитъ изъ сторожей—надзору старшаго стражника.

Ст. 33.

Тюремный Смотритель, при всякой смѣнѣ дневнаго караула, долженъ смѣнившей его стражѣ словесно указать всѣ обязанности, и съ точностью объяснить всѣ подробности, дабы не подавать караульнымъ повода отговариваться незнаніемъ чего либо.

Ст. 34.

Караульныхъ, въ особенности ночью, слѣдуетъ ставить соотвѣтственно числу постовъ внутри, въ корридорахъ, и внѣ зданія, такъ, чтобы часовой могъ удобно видѣть всѣ двери и всѣ окна, считая по три человека на каждый постъ для смѣны.

Ст. 35.

Часовой на посту долженъ смѣняться лѣтомъ чрезъ два часа, а ночью—черезъ часъ; зимою же днемъ и ночью—черезъ часъ; для смѣны караула нужно отправить вмѣстѣ столько человекъ, сколько есть часовыхъ, которые другъ другу долж-

и иныхъ rzeczy. Dostrzegłszy przestąpienie tego zakazu przez kogo bądź, donieść to powinien natychmiast Nadzorcy, dla zapobieżenia niezwłocznie nadużyciu;

г) w czasie, gdy przy wchodzie głównym nie jest czynny, powinien przechodzić się przy drzwiach izb, w których więźnie umieszczeni, i niekiedy okienkami, we drzwiach będącemi, do izb więziennych zaglądać; przestrzegając, czyli więźnie spokojnie się zachowują, w razie zaś dostrzeżenia jakiego poruszenia, natychmiast Nadzorcę o tém zawiadomić.

Art. 31.

Do pilnowania więźni używani będą strażnicy i stróże, którzy w pałasze krótkie, na bandoletach czarnych, i w berdysze uzbrojeni być mają; prócz tego będzie straż wojskowa, jaką właściwa władza przeznaczy.

Art. 32.

Cała warta znajdować się ma w izbie na to oznaczonej, przy wchodzie do więzień położonej, i nigdzie nie oddalać się; zostawać zaś będzie pod właściwą kommandą, jeżeli jest wojskowa, a pod dozorem starszego strażnika, jeżeli składa się z stróżów.

Art. 33.

Nadzorca więzienia, przy każdej zmianie warty dzienniej, przychodzącym na służbę, powinien ustnie wskazać wszelkie obowiązki i o wszystkiem dostatecznie objaśnić, aby niewiomością wymawiać się nie mieli przyczyny.

Art. 34.

Warta, stosownie do potrzeby stanowisk, mianowicie w nocy, powinna być postawioną wewnątrz na korytarzach, i zewnątrz lokalu, tak, aby strzegący mógł dostatecznie widzieć wszystkie drzwi i wszystkie okna, licząc po trzech ludzi na każde stanowisko, dla luzowania się.

Art. 35.

Stróż czyli szyldwach na stanowisku powinien być luzowany latem co dwie godziny, a w nocy co godzina; w zimie zaś w dzień i w nocy co godzina; luzując wartę powinno iść tyle osób razem, ile jest szyldwachów, jeden drugiemu zdawać ma ustnie

ны передавать словесно обязанности надзора, и указывать тѣ мѣста, за которыми слѣдуетъ наблюдать

Ст. 36.

Часовые обязаны строго смотрѣть (въ особенности ночью): смирно ли ведутъ себя арестанты, не дѣлаютъ ли какого либо движенія или заговора, не доставляетъ ли кто либо арестантамъ средствъ къ побѣгу, или какихъ либо извѣстій, однимъ словомъ обязаны недопускать никакихъ сообщеній.

Ст. 37.

Если часовой услышитъ какое либо движеніе, то долженъ тотчасъ дать знать о семъ дежурному стражнику, коему порученъ дневной или ночной надзоръ, и сей послѣдній обязанъ немедленно донести Тюремному Смотрителю. Въ такомъ случаѣ Смотритель, вызвавъ весь карауль подъ ружье, обязанъ тотчасъ лично и со всею осторожностью и осмотрительностью отправиться въ указанную ему камеру, и основательно, съ необходимою въ этомъ отношеніи предусмотрительностью, удостовѣрившись о причинахъ сего движенія, сдѣлать, кромѣ того, строгій обыскъ во всѣхъ тюремныхъ камерахъ и у всѣхъ арестантовъ.

Ст. 38.

Часовой, находящійся извнѣ, замѣтивъ что либо подобное, долженъ окликнуть „къ ружью“, вслѣдствіе чего, весь карауль долженъ выйти подъ ружье, и для удостовѣренія о причинахъ движенія послать патруль и черезъ одного изъ караульныхъ увѣдомить о семъ Смотрителя, который въ дальнѣйшихъ дѣйствіяхъ долженъ руководствоваться правилами, изложенными въ предыдущей статьѣ.

Ст. 39.

Смотритель, удостовѣрившись о вредномъ замыслѣ арестантовъ, обязанъ донести о томъ Воеводской Коммисіи, если тюрьма находится въ главномъ Воеводскомъ городѣ, или же въ противномъ случаѣ увѣдомить Обводоваго Коммисара и подлежащій Судъ, съ подробнымъ изложеніемъ обстоятельствъ происшествія и поименованіемъ лицъ; затѣмъ приставить къ арестантамъ зачинщикамъ усиленную стражу и задержать постороннихъ лицъ, принимавшихъ участіе въ безпорядкахъ.

обowiązki strzeżenia, i wskazywać miejsca, na które oko mieć należy.

Art. 36.

Stojący na warcie, obowiązany jest pilnie uważać (szczególniej w nocy) czyli więźnie spokojnie się zachowują, czyli nieczynią jakiego poruszenia, albo zмовы, czy kto więźniowi nie podaje jakiej sposobności do ucieczki, lub jakiej wiadomości, zgół nie dozwalać najmniejszej komunikacji.

Art. 37.

Gdyby odbywający straż usłyszał jakiegokolwiek poruszenie, obowiązany jest natychmiast uwiadomić o tém strażnika, dozór dzienny lub nocny mającego, czyli dyżurnego, a ten Nadzorcy więzień, bezwłocznie to donieść powinien. Nadzorca zaś zawezwawszy całą wartę, do stawienia się pod bronią, obowiązany jest natychmiast osobiście do izby wskazanej z ostrożnością i zabezpieczeniem udać się, i o przyczynie poruszenia gruntownie, z potrzebą w téj mierze przezornością, powziąć przekonanie i oprócz tego ścisłą rewizyę wszystkich więziennych izb i więźniów odbyć.

Art. 38.

Szyldwach zewnątrz stojący, w razie podobnego dostrzeżenia, powinien zawołać „do broni,” na skutek czego, cała warta pod bronią stanąć ma, i, dla przekonania się o przyczynie poruszenia, patrol wysłać i przez jednego z warty uwiadomić o tém Nadzorcę, który postąpi sobie wedle przepisów, punktem poprzedzającym wskazanych.

Art. 39.

Nadzorca, przekonawszy się o złym zamiarze więźniów, obowiązany jest Kommissyi Wojewódzkiej, gdzie jest więzienie w mieście stołeczném Wojewódzkim, lub inaczej Kommissarzowi Obwodowemu i Sądowi właściwemu, stósowny o tém zdać rapport, z dokładnem opisaniem wydarzonej okoliczności, i wskazaniem osób; więźni niespokojnych ścisłej zabezpieczyć, a dostrzeżone obce osoby, mające udział w zaburzeniu, przytrzymać.

Ст. 40.

Кромѣ того, дежурный стражникъ въ сопровожденіи двухъ челоѣкъ обязанъ по крайней мѣрѣ три раза ночью, и два раза днемъ, повѣрять часовыхъ, для удостовѣренія, исполняютъ ли они свою обязанность.

Ст. 41.

Въ случаѣ, если арестантъ, по болѣзни или по другимъ причинамъ, потребуеъ ночью, чтобы ему была отворена дверь, то дежурный сторожъ долженъ донести о семъ Смотрителю, который долженъ удостовѣриться о поводахъ къ тому; днемъ однакожъ, для естественной надобности самъ сторожъ можетъ отпереть дверь арестанту, и дозволить ему выйти въ сопровожденіи другаго сторожа, но двухъ арестантовъ вмѣстѣ никогда выпускать не слѣдуетъ.

Ст. 42.

Отправляемые на работы арестанты должны всегда находиться подъ надзоромъ сторожа, для чего къ десяти арестантамъ долженъ наряжаться одинъ сторожъ. При всякой высылкѣ арестантовъ на общественныя работы, за предѣлы тюремнаго зданія, слѣдуетъ нарядить достаточный караулъ, дабы обезпечить себя отъ могущаго послѣдовать насилія и побѣга арестантовъ.

ГЛАВА V.

О образъ жизни арестантовъ и тюремной дисциплинѣ.

Ст. 43.

Арестантъ долженъ оказывать повиновеніе и вести себя смирно, довольствоваться предписанною пищею, никакого вспомошествованія ни отъ кого не принимать, табаку не курить, ни въ какія игры не играть, не пѣть и не шумѣть, никакихъ напитковъ, кромѣ воды, не употреблять и вообще не требовать никакихъ удобствъ кромѣ тѣхъ, которыми ему дозволено пользоваться въ тюрьмѣ; не дозволяется арестанту имѣть при себѣ деньги, или какіе либо металлы, а также вести съ кѣмъ либо переписку или другимъ образомъ входить въ сношеніе; воспрещается ругать, злословить, употреблять неприличныя соблазнительныя выраженія, угрожать кому или бросаться на другихъ арестантовъ; кромѣ того, арестантъ обязанъ соблюдать

Art. 40.

Oprócz tego strażnik dyżurny obowiązany jest, przynajmniej trzy razy w nocy, a dwa razy we dnie, odbyć rewizję szyldwachów, w towarzystwie dwóch ludzi, dla przekonania się, czyli ci pełnią swoją powinność.

Art. 41.

W razie, gdyby więzień, czy to dla słabości, czy dla innéj przyczyny w nocy otworzenia żądał, stróż dyżurny powinien donieść o tém Nadzorcy, a ten o przyczynie przekonać się; w dzień jednak dla potrzeby naturalnéj sam stróż więźniowi otworzyć i wyjścia pod dozorem innego stróża dozwolnić może, lecz nigdy dwóch razem więźniów iść niepowinno.

Art. 42.

Więźnie na roboty wysyłani, powinni zawsze zostawać pod dozorem stróża, do dziesięciu więźni jeden stróż dodany być ma. W każdym razie wysłania więźni do robót publicznych, za obręb więzienia, należy zapewnić dostateczną straż, dla zabezpieczenia się od gwałtownego wybiecia się i ucieczki więźni.

T Y T U Ł V.

O zachowaniu się więźni i ich karności.

Art. 43.

Więzień ma być uległym, spokojnym, poprzestawać na żywności przepisanej, od nikogo żadnego wsparcia do rąk przyjmować, tytoniu kurzyć, w żadne gry grać, śpiewać, lub chałasować, żadnego trunku prócz wody pić, zgola żadnych wygód, nad te które mu są w więzieniu dozwolone, wymagać nie może; niewolno więźniowi mieć przy sobie pieniędzy, i wszelkiego metalu, niewolno z kimkolwiek bądź korespondencyi prowadzić, lub innym sposobem porozumiewać się, niewolno łajać, kłać, nieprzyzwoitych gorszących wyrazów używać, odgrażać się, lub na drugih więźni porywać; nadto obowiązany jest zachować się ochędźnie, to

чистоплотность, то есть: утромъ умыться, причесаться, вычистить зубы, равно вычистить одежду и обувь, если что либо испорчено, тотчасъ починить, обрѣзать ногти на рукахъ и ногахъ; волосы носить всегда низко подстриженные, равно какъ и бороду, которую слѣдуетъ стричь ножницами по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ мѣсяцъ. Бритва не должна быть употребляема по тюрьмамъ, развѣ только для бритья головы преступникамъ, осужденнымъ на крѣпостное заключеніе.

Ст. 44.

Сторожъ обязанъ наблюдать на работахъ, чтобы арестанты не разговаривали между собою о вредныхъ предметахъ, чтобы не перешептывались другъ съ другомъ, чтобы съ ними никто не разговаривалъ, чтобы не испрашивали подавлянія у проходящихъ и не принимали никакихъ подарковъ; чтобы не заходили по домамъ, въ особенности же въ питейныя заведенія, и чтобы на назначенныхъ имъ работахъ не предавались праздности.

Ст. 45.

Сторожъ не долженъ оказывать арестантамъ никакого покровительства на работѣ и не входить съ ними въ дружескія сношенія, но вмѣстѣ съ тѣмъ не въ правѣ съ ними обходиться строго; въ случаѣ же замѣченнаго упорства и неповиновенія, долженъ при сдачѣ арестантовъ къ обѣду или на ночь, донести о томъ Смотрителю, который за эти предосудительные поступки обязанъ или самъ наказать виновныхъ, или о наказаніи войти съ представленіемъ по принадлежности.

Ст. 46.

Если приговоренный арестантъ будетъ постоянно замѣчаемъ въ непослушаніи, упорствѣ или дерзости, то Смотритель имѣетъ право подвергнуть его заключенію въ уединенной камерѣ на срокъ не болѣе 48-ми часовъ, или же посадить его на хлѣбъ и на воду; въ случаѣ же насильственной дерзости, онъ долженъ, для временной безопасности, крѣпче заковать буйнаго арестанта, а въ болѣе важныхъ проступкахъ донести подлежащему Суду, для наложенія на него опредѣленнаго закономъ наказанія. Арестанта же находящагося подъ слѣдствіемъ, онъ не можетъ наказывать безъ вѣдома Суда.

jest: rano się umyć, wyczesać, zęby wychędożyć, odzież i obuwie oczyścić, jeżeli zepsute, zaraz naprawić, paznokcie u rąk i u nóg mieć obcięte, tudzież włosy nisko ostrzyżone, niemniej brodę przynajmniej co miesiąc nożyczkami strzyżoną. Brzytwa niepowinna być w więzieniu używana, tylko do golenia głowy winowajcom na warowne więzienie skazanym.

Art. 44.

Do stróża należy na robocie przestrzegać, aby więźnie z sobą o rzeczach szkodliwych nie rozmawiali, aby cicho do siebie nie mówili, aby z nimi nikt nie rozmawiał, aby od przechodzących nie żebrali, i żadnych podarunków nie przyjmowali; aby po domach, mianowicie po szynkowniach nie wstępowali, i aby przy wyznaczonej robocie nie próżnowali.

Art. 45.

Stróż niepowinien pobłażać więźniom na robocie, i z nimi w żadną wdawać się poufałość, lecz oraz nie ma prawa obchodzić się z nimi surowo; w razie jednak dostrzeżenia krnąbrności i nieposłuszeństwa, przy oddawaniu więźniów na objad lub na noc, Nadzorcy stosowne doniesienie uczynić powinien, który dostrzeżone uchybienia, albo sam ukarze, albo do ukarania gdzie wypadła przedstawi.

Art. 46.

Gdyby więzień osadzony pokazał się być nieposłusznym, ciągle krnąbrnym, lub zuchwałym, Nadzorca mocen jest więźnia zamknąć na osobności najdłużej na 48 godzin, lub postem o chlebie i wodzie skarcić; w razie gwałtownej zuchwałości, może burzliwego więźnia dla tymczasowego bezpieczeństwa mocniej okuć, w wykroczeniach zaś większych Sądowi właściwemu donieść, dla wymierzenia kary prawem przepisanej. Więźnia zaś pod inkwizycją będącego, bez wiedzy Sądu karcić nie może.

Ст. 47.

Замѣченныя со стороны арестантовъ упущенія слѣдуетъ устранять увѣщаніями и исправлять такимъ образомъ, чтобы излишнею строгостью не изглаживать въ нихъ чувства нравственнаго достоинства и не приводить ихъ въ отчаяніе, а равно не лишать ихъ надежды, что въ будущемъ они могутъ сдѣлаться полезными обществу.

Ст. 48.

Арестантамъ не слѣдуетъ воспрещать подачи жалобъ административному или судебному начальству, въ случаѣ если имъ покажется, что тюремные чиновники, или служители притѣсняютъ и обижаютъ ихъ.

Ст. 49.

Ежедневно по утрамъ, а равно передъ обѣдомъ и вечеромъ, арестанты обязаны каждый по своему вѣроисповѣданію читать молитвы съ подобающимъ смиреніемъ.

ГЛАВА VI.

О принятіи арестантовъ и о движеніи ихъ въ численномъ отношеніи.

Ст. 50.

Смотритель не долженъ ни принимать арестанта въ тюрьму, ни же освобождать его оттуда, безъ приговора или опредѣленія подлежащаго Суда; что же касается личности арестанта, то есть легчайшаго или болѣе строгаго тюремнаго заключенія, присужденнаго тѣлеснаго наказанія, позорной одежды, лишенія пищи, назначенія на публичныя работы, или освобожденія отъ оныхъ, и доставленія арестанта въ случаѣ надобности въ Судъ, то во всемъ этомъ Смотритель долженъ строго примѣняться къ судебнымъ приговорамъ или опредѣленіямъ, и никакого другаго облегченія или же усиленія наказанія, кромѣ опредѣленныхъ Судомъ, дѣлать не въ правѣ.

Онъ долженъ тщательно наблюдать, чтобы ни одинъ арестантъ, вытерпѣвъ назначенное ему по приговору наказаніе, не былъ задерживаемъ въ тюрьмѣ. Съ этою цѣлью, до истеченія арестантамъ сроковъ заключенія, онъ обязанъ заблаговременно доносить о томъ Суду, испрашивая соотвѣтственнаго распоряженія. Равномѣрно Смотритель долженъ наблюдать, чтобы, по вос-

Art. 47.

Dostrzeżone uchybienia więźnia powinny być w taki sposób napomniane i prostowane, aby przez zbyt uczynną surowość nie wytepić w nim uczucia moralnego i nie dać powodu do rozpacz i stracenia nadziei stania się w przyszłości towarzystwu użytecznym.

Art. 48.

Więźniowi nie można wzbraniać zanoszenia zażaleń do zwierzchności administracyjnej lub sądowej, gdyby się sądził przez officialistów lub sług więziennych być ukrzywdzonym.

Art. 49.

Codziennie rano, tudzież przed objadem i w wieczór powinni więźnie, stosownie do wyznań, z przyzwoitą pokorą modlitwy odmawiać.

Tytuł VI.

O przyjęciu więźni i stanie ludności więziennej.

Art. 50.

Nadzorca nie powinien więźnia ani przyjmować do więzienia ani z niego wypuszczać, tylko za wyrokiem lub rezolucją właściwego Sądu; co się dotyczy osoby więźnia, to jest co do łagodniejszego, lub ostrzejszego więzienia, zawyroкованей chłosty, ochydnego ubioru, postu, wskazania na publiczne roboty, lub uwolnienia od nich, przystawienia więźnia, w razie potrzeby, do Sądu w tém wszystkim Nadzorca do wyroków lub rezolucyj sądowych ściśle stosować się powinien, i żadnego nad też zwolnienia lub obostrzenia czynić nie jest mocen.

Ściśle przestrzegać będzie, aby żaden więzień, po odsiedzeniu czasu kary wyrokiem zasądzonęj, dłużej w więzieniu zatrzymywany nie był; i w tym celu przy zbliżających się terminach, wcześniej do Sądu odnosić się powinien, dla uzyskania stosownej rezolucyi, również Nadzorca przestrzegać będzie, aby po wy-

послѣдованія судебнаго опредѣленія объ освобожденіи арестанта изъ слѣдственной тюрьмы, таковой немедленно былъ выпущенъ на свободу.

Ст. 51.

Относительно употребленія не осужденныхъ еще, но находящихся подъ слѣдствіемъ арестантовъ къ внутреннимъ работамъ, Смотритель обязанъ испросить на то дозволеніе подлежащаго Суда, безъ вѣдома котораго, никакого находящагося подъ слѣдствіемъ арестанта употреблять въ работы не дозволяется.

Ст. 52.

Съ доставленнаго арестанта Смотритель долженъ снять одежду, въ которой онъ прибылъ, и тщательно его обыскать, затѣмъ сличить съ присланнымъ ему статейнымъ спискомъ, и если найдетъ въ немъ что либо пропущенное, или замѣтитъ у арестанта особыя примѣты, прибавить все это въ статейной книгѣ. Принесенныя арестантомъ вещи, по уложеніи ихъ въ одинъ узелокъ, послѣ обвязки и обозначенія тѣмъ самимъ номеромъ, подъ которымъ въ статейной книгѣ записано имя арестанта, должны быть отданы для храненія въ магазинъ.

Ст. 53.

Кромѣ осмотра одежды, слѣдуетъ еще удостовѣриться о состояніи здоровья арестанта, что долженъ исполнить тюремный Врачъ; въ случаѣ замѣченной какой либо болѣзни, слѣдуетъ отправить арестанта въ лазаретныя камеры и пользоваться его, смотря по надобности.

Ст. 54.

Въ каждой тюрьмѣ должна быть заведена статейная книга по прилагаемой формѣ литера А (*), въ которую каждый арестантъ, по очереди, долженъ быть записанъ тотчасъ по прибытіи въ тюрьму; кромѣ того, Смотритель долженъ вести контроль числа арестантовъ по прилагаемой формѣ литера В. Этотъ

(*) *Примѣчаніе* 1. Распоряженіемъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 9 (21) Января 1845 года, за № 246/1,570, отмѣненъ способъ веденія статейныхъ книгъ соответственно предписанному новому образцу. Распоряженіе это и образецъ помѣщены ниже: первое въ главѣ V-й Сборника а послѣдній при тюремной инструкціи 1859 года.

2. Всѣ формы, относящіяся, какъ къ настоящей инструкціи, такъ равно и къ изданнымъ въ послѣдствіи подробнымъ распоряженіямъ, пропущены, по тому уваженію, что онѣ приложены, къ тюремной инструкціи 1859 года.

даніи резолюціи сѣдовой, на увольненіе арестованного зъ вѣзненія инквизиторскаго, натыхмист тенѣ выпущеннымъ зосталъ.

Art. 51.

Względem użycia do roboty wewnętrznej w więzieniach więźniów nieosądzonych, pod inkwizycją będących, Nadzorca obowiązany jest uzyskać pozwolenie właściwego Sądu, to jest bez wiedzy tegoż Sądu żadnego więźnia pod inkwizycją zostającego do robót nie używać.

Art. 52.

Przystawione sobie więźnia powinien z odzieży w której przyszedł zupełnie rozebrać, ściśle zrewidować, z rodowodem sobie przysłanym skonfrontować, co by w rodowodzie mu przysłanym opuszczonem znalazł, lub gdyby więzień szczególne miał znamiona, w księdze rodowodowej dodać. Rzeczy, które więzień z sobą przyniesie, w jedno zwiniecie porządnie złożone, obwiązane, i tym samym numerem, pod którym imię więźnia do księgi rodowodu wciągnięto, oznaczone, w składzie zachowane być mają.

Art. 53.

Oprócz rewizyi co do odzieży, należy więźnia zrewidować co do zdrowia, co Lekarz więzienny dopełni; w razie zaś dostrzeżenia jakiego defektu, należy tegoż więźnia do izb chorych odesłać i stosownie do potrzeby leczyć.

Art. 54.

Utrzymywana być ma w każdym więzieniu księga rodowodowa, podług załączonego wzoru litera A(*), w której każdy więzień po kolei, zaraz za przybyciem do więzienia, zapisany być powinien; prócz tego prowadzić będzie Nadzorca kontrolę stanu ludności, podług załączonego wzoru litera B. Takowa kontrola

(*) *Uwaga* 1. Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 9 (21) Stycznia 1845 r. Nr. 246/1,570 zmieniło wzór do prowadzenia tych rodowodów, odpowiednio do przepisane-go nowego szematu. Rozporządzenie to i szemat są zamieszczone poniżej, pierwsze w tytule V Zbioru, a drugie przy Instrukcyi więziennęj z 1859 roku.

2. Wszystkie wzory, tak do instrukcyi niniejszej jak i szczegółowych rozporządzeń później wydanych należące, zostały pominięte z powodu, że te znajdują się przy Instrukcyi więziennęj z 1859 r.

контроль долженъ быть веденъ на каждый мѣсяцъ въ отдѣльной тетради такимъ образомъ, чтобы изъ него можно было почерпнуть свѣдѣнія о ежедневномъ числѣ арестантовъ, и вмѣстѣ съ тѣмъ объ употребленіи ихъ въ заработки и другія занятія. Означенный контроль долженъ быть посвидѣтельствованъ подлежащими Воеводскими или Обводовыми Коммисарами, или же подлежащимъ Судомъ, на основаніи мѣстныхъ ревизій, и, какъ въ отношеніи прибыли, такъ равно и убыли каждаго арестанта, удостовѣренъ судебными предписаніями. Контроль этотъ будетъ служить главнымъ основаніемъ всей тюремной отчетности, какъ о томъ будетъ сказано ниже, въ соотвѣтственной главѣ; и поэтому онъ долженъ быть веденъ съ величайшею точностью и исправностью; за всякую сдѣланную въ немъ рѣзкую ошибку, будетъ налагаемо денежное взысканіе, за замѣченныя же умышленные упущенія или неправильности, клонящіяся къ ущербу Казны, виновные будутъ наказаны удаленіемъ отъ должности.

Контроль арестантовъ, по заключеніи онаго, долженъ быть посвидѣтельствованъ Обводовымъ или Воеводскимъ Коммисаромъ, равно и подлежащимъ Судомъ, не только въ дѣйствительности общаго числа арестантовъ, но даже и въ точномъ показаніи числа арестантовъ, находящихся подъ слѣдствіемъ, къ публичномъ арестѣ и въ тяжкомъ или крѣпостномъ заключеніи, а равно арестантовъ, содержащихся на свой собственный счетъ, такъ какъ, согласно сему распределенію, будутъ производимы разныя уплаты, или вычеты, за продовольствіе и одежду

Ст. 55.

На основаніи упомянутаго контроля, Смотритель обязанъ представлять ежедневные рапорты Обводовому Коммисару, или Воеводской Коммисіи о числѣ арестантовъ, по прилагаемой формѣ подъ литерою С. Эти рапорты должны быть представляемы съ окончаніемъ дня.

Ст. 56.

Смотритель, получивъ отъ Суда повѣстку о высылкѣ арестантовъ въ высшій или другой Судъ, обязанъ немедленно донести о семъ рапортомъ, въ Обводовомъ городѣ — Обводовому Коммисару, а въ Воеводскомъ городѣ — Воеводской Коммисіи, съ приложеніемъ къ нему повѣстки и вѣдомости расходамъ на

бѣдѣ на кажды мѣсяцъ в oddzielnym sexternie założoną, z niej wykazywać się powinien każdodzienny stan ludności, a razem i użycie onęj, przy zarobkach i innych zatrudnieniach; kontrola ta powinna być przez respective Kommissarzy Wojewódzkich lub Obwodowych i przez właściwy Sąd, na mocy miejscowych rewizyj poświadczoną, i tak co do przybycia, jako i ubycia każdego więźnia poleceniami sądowemi udowodnioną. Ta to kontrola służyć będzie za główną podstawę, do całej rachunkowości więziennęj, jak o tém poniżej w właściwym tytule będzie mowa; dla tego utrzymywana być powinna z największą wiernością i akuratnością; każda w niej popełniona szczególna pomyłka pieniężnie karana będzie, zaś dostrzeżone umyślne uchybienia, lub nierzetelności, mające zamiar pokrzywdzenia Skarbu, utratą funkcyi ukarane będą.

Kontrola ta po zamknięciu powinna być poświadczoną przez Kommissarza Obwodowego, lub Wojewódzkiego, tudzież przez właściwy Sąd, nie tylko za rzetelność ogólnej liczby ludności, ale nawet i za rzetelne wyszczególnienie liczby więźni, w inkwizycyi, w areszcie publicznym i w więzieniu ciężkiem lub warowném zostających, tudzież więźni utrzymujących się własnym kosztem; albowiem stosownie do takowego rozgatkowania, różna zapłata lub potrącenie za żywność i odzież następować będzie.

Art. 55.

Na fundamencie wspomnionęj kontroli, obowiązany jest Nadzorca każdodziennie podawać rapporta o stanie ludności Kommissarzowi Obwodowemu lub Kommissyi Wojewódzkiej, podług załączonego pod literą C, wzoru; rapport takowy z końcem dnia podawanym być winien.

Art. 56.

Gdy Nadzorca otrzyma wezwanie z strony Sądu, o wysłanie aresztantów do wyższego lub innego Sądu, obowiązany jest natychmiast raportem, przy dołączeniu wezwania, donieść w mieście obwodowem, — Kommissarzowi Obwodowemu, zaś w mieście wojewódzkim, Kommissyi Wojewódzkiej, wraz z przedstawieniem wy-

наемъ подводы и выдачу сторожу суточныхъ денегъ, послѣ чего будетъ ему безотлагательно выданъ транспортный листъ; по доставленіи же арестанта куда слѣдуетъ, свидѣтельство въ принятіи его должно быть приложено къ контролю, въ доказательство этой убыли.

Ст. 57.

Въ сторожа или надсмотрщики для сопровожденія арестантовъ въ пути, слѣдуетъ избирать людей способныхъ, заслуживающихъ довѣрія и расторопныхъ, могущихъ во всякомъ случаѣ легко пособить себѣ. Сопровождая арестантовъ, сторожи должны обращать особенное вниманіе на то: чтобы арестанты ни съ кѣмъ не разговаривали, чтобы ихъ везли и вели только днемъ и по тракту, чтобы, кромѣ приваловъ, партія арестантовъ нигдѣ болѣе не останавливалась, чтобы арестанты не были оставляемы сами, чтобы не было даваемо горячихъ напитковъ не только арестантамъ, но и назначенной къ нимъ стражѣ, однимъ словомъ—должны наблюдать за всѣмъ тѣмъ, чего требуютъ предусмотрительность и правильный надзоръ.

Ст. 58.

Въ случаѣ смерти арестанта, Смотритель долженъ немедленно и не позже 24 часовъ донести о томъ подлежащему Суду и, сверхъ того, наблюсти, чтобы, согласно дѣйствующимъ законамъ и правиламъ, составленъ былъ актъ о его смерти; о случившемся же происшествіи онъ обязанъ въ дневномъ своемъ рапортѣ донести Административному Управленію. Мертвое тѣло арестанта, если не послѣдуетъ о семъ со стороны Суда другое какое либо распоряженіе, должно быть погребено съ помощію сторожей и арестантовъ, въ простомъ гробѣ, который долженъ быть построенъ на счетъ тюремныхъ суммъ.

ГЛАВА VII.

О ревизіи тюремъ.

Ст. 59.

Смотритель обязанъ непремѣнно три раза въ день лично осматривать тюрьмы и арестантовъ, а именно въ разные часы утромъ, вечеромъ и ночью; при этихъ осмотрахъ онъ долженъ наблюдать и удостовѣряться, во всѣхъ ли подробностяхъ

казу kosztów, na wynajęcie furmana i opłacenie dyet stróżowi danemu potrzebnych, do czego niezwłocznie karta dróżna wydana mu będzie; po odbyciu zaś podróży, świadectwo z oddanego więźnia do kontroli w dowód ubytku dołączone być ma.

Art. 57.

Na stróża czyli dozorcę do transportu wybierać należy człowieka zdolnego, zaufanie posiadającego i roztropnego, aby w każdymъ wydarzeniu mógł sobie zaradzić; który w transporcie szczególную uwagę zwrócić powinien na to, aby więźni z nikim nie rozmawiał, aby z nim nie jechano, lub go nieprowadzono jak tylko w dzień i to gościńcem, aby nigdzie, oprócz popasu, nie stawano aby go samego niezostawiano, aby nie tylko jemu, lecz nawet danej straży trunków nie dawano, zgoła baczyć należy na to wszystko, cokolwiek przezorność i dobra uwaga nastręcza.

Art. 58.

Na przypadek śmierci więźnia, winien Nadzorca niezwłocznie, najpóźniej zaś w 24 godzin, właściwemu Sądowi donieść; nadto dopilnować, aby akt zejścia, stosownie do istniejącychъ правъ i przepisów, był sporządzony; o takowémъ zaś zdarzeniu, w raporcie dziennymъ Urzędowi administracyjnemu doniesie; pochowanie ciała, jeżeli inne zalecenie Sądowe nie zajdzie, nastąpi za pomocą stróżów i więźniów, a trumna prosta sprawioną będzie z funduszu więziennego.

ТѢМЪ VII.

О ревизіи тюремъ.

Art. 59.

Nadzorca obowiązany jest odbywać koniecznie osobiście rewizye więzienia i więźni trzy razy na dzień, to jest: rano, w wieczór i w nocy, w różnychъ godzinach, przy których to rewizyach, przestrzegać i zapewnić się powinien, aby przepisomъ niniejszej instrukcyi, tak względemъ bezpieczeństwa, jako i porządku we wszy-

исполняются правила настоящей инструкции, какъ въ отношеніи безопасности, такъ и въ отношеніи внутренняго порядка. Между прочимъ онъ долженъ наблюдать, чтобы тюремныя камеры, а равно и арестанты были обыскиваемы подлежащими стражниками съ должною предосторожностью, съ тѣмъ, чтобы убѣдиться: дѣйствительно ли находятся на лицо всѣ арестанты; не скрыто ли ими какого либо орудія для сдѣланія взлома; не имѣютъ ли они между собою стачки или какого либо вреднаго и угрожающаго опасностью намѣренія; поэтому стражники должны тщательно осмотрѣть постель, нары, окна и находящіяся въ стѣнахъ и полахъ щели, щѣпы, всякую одежду, даже осматривая тѣло, заглянуть подъ мышки и въ ротъ.

Ст. 60 (*).

Воеводскій и Обwodowy Коммисары, смотря по тому, находится ли тюрьма въ Воеводскомъ, или въ Обwodовомъ городѣ, должны производить ежедневно личные осмотры, одинъ же разъ въ мѣсяцъ произвести совместно съ Судомъ периодическую ревизію тюрьмы съ составленіемъ о томъ протокола. Если бы же тюрьма находилась не въ Обwodовомъ городѣ, то ежедневный осмотръ долженъ производиться Бургомистромъ, и по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ мѣсяцъ Коммисаромъ, или чаще, если сіе потребуется по особенно уважительнымъ причинамъ. При этихъ осмотрахъ Коммисары и Члены Суда должны, смотря по признанной надобности, посредствомъ тщательныхъ наблюдений и даже допроса сторожей и арестантовъ, удостовѣряться: исполняется ли тюремная служба въ надлежащемъ порядкѣ и во всѣхъ подробностяхъ, и соблюдена ли должная опрятность; размѣщены ли арестанты согласно правиламъ, а равно по положенію ли получаютъ они продовольствіе, одежду и чистое бѣлье; подается ли нужное медицинское пособие больнымъ; перемѣняется ли въ приличное время постель; достаточно ли отапливаются камеры, и освѣщаются ли положе-

(*) Статья эта дополнена статьею 100 изданной впоследствии инструкціи отъ 26 Ноября (8 Декабря) 1835 г. для главной слѣдственной тюрьмы, относящаяся къ тому же тюремному заключенію.

сткихъ szczegółахъ стало сіе задосыѣ. Между инными zaś доstrzeгаѣ będzie, aby izby więzienne i więźnie przez właściwych strażników z przyzwolitą ostrożnością rewidowane były, a mianowicie, czy liczba więźni jest kompletna, czy nieukryto jakiego narzędzia, do wyłamania się, i nie zrobiono zamiaru i zмовы szkodliwej; niebezpieczeństwem grożącęj; powinni zatem obejrzeć dokładnie pościel, pryczę, okna, szpary w ścianach i podłogach, gdyby jakowe się okazały, kajdany, odzież wszelką, a nawet rewidując około ciała zajrzeć pod pachy i w usta.

Art. 60. (*)

Kommissarz Wojewódzki, gdzie więzienie w stolicy województwa się znajduje; Kommissarz zaś Obwodowy, jeżeli jest w obwodzie, powinni co tydzień odbyć rewizyę oczną, zaś co miesiąc wspólnie z Sądem odbyć peryodyczną rewizyę więzienia, przez spisanie wywodu słownego. Jeżeli by zaś więzienie nie było w stolicy obwodu, natenczas rewizyę przez Burmistrza co tydzień, zaś Kommissarza, najmniej raz w miesiąc odbywane będą, gdyby szczególna potrzeba nie wymagała tego częściej. Przy takowych rewizyach, za uznaniem potrzeby, przez pilną uwagę, a nawet i badanie, bądź stróżów, bądź więźniów, przekonywać się będą Kommissarze i Sądy, czy służba więzienna z należytym порядkiem i we wszystkich szczegółach jest dopełniana, i ochędóstwo zachowane; czyli więźnie dostatecznie i podług przepisów są rozlokowani, żywieni, odziani, oprani, chorzy starannie opatrywani, czy pościel w przyzwolonym czasie zmieniana, pomieszkania dostatecznie ogrzane i oznaczone w etacie miejsca podług przepisów są oświecone. Zgoła czyli wszystko dochodzi więźniów, tak jak przepisy wskazują, czyli w czemkolwiek nie doznają pokrzywdzenia, uważając na to wszystko, co się tyczy dobrej administracyi.

(*) Artykuł ten uzupełniony został artykułem 100 późniejszej instrukcyi z dnia 26 Listopada (8 Grudnia) 1835 r. dla więzienia głównego badań wydanej, odnośnie do tegoż więzienia.

нію всѣ мѣста, обозначенныя въ смѣтномъ росписаніи; однимъ словомъ—все ли получаютъ арестанты по положенію, и не испытываютъ ли какихъ либо притѣсненій,—обращая вниманіе на все то, что относится къ хорошей администраціи. Сверхъ того, они должны повѣрять и свидѣтельствовать мѣсячные арестантскіе контроли, удостовѣряясь о числѣ арестантовъ, содержащихся на свой собственный счетъ, а равно осужденныхъ къ тяжкому и крѣпостному заключенію, не упуская при томъ удостовѣряться о правильности прихода съ заработковъ. За тѣмъ они должны удостовѣряться, дѣйствительно ли находится на лицо вся тюремная движимость, и, наконецъ, обращать свое вниманіе на склады жизненныхъ припасовъ и одежды, строго наблюдая, чтобы тюремная служба вообще и во всѣхъ подробностяхъ, какъ въ отношеніи администраціи, такъ и въ отношеніи судебныхъ положеній, исполнялась съ надлежащею точностью. Такъ какъ отъ хорошихъ ревизій зависитъ весь порядокъ и безопасность, и такъ какъ, по лежащей на Смотрителяхъ обязанности снабженія тюремъ жизненными припасами^(*) и отопленіемъ, точныя только ревизіи представляютъ Правительству надежное средство для оцѣнки достигнутыхъ результатовъ, то слѣдуетъ производить оныя съ величайшею строгостью, внимательностью и основательнымъ изслѣдованіемъ всѣхъ подробностей, безъ всякаго потворства замѣченнымъ упущеніямъ, по тому уваженію, что за всѣ необнаруженныя ревизующими упущенія Смотрителей падетъ на нихъ самихъ заслуженная отвѣтственность.

Ст. 61.

При сказанныхъ ревизіяхъ, Коммисары, вмѣстѣ съ Членами Суда, должны свидѣтельствовать реестры, счета и документы, удостовѣряясь въ дѣйствительности сихъ послѣднихъ, а равно наблюдая, чтобы слѣдующіе интересованнымъ лицамъ платежи не были задерживаемы.

Ст. 62.

Менѣ важныя упущенія въ правѣ исправить на мѣстѣ сами Коммисары, посредствомъ соответственныхъ внушеній

^(*) Относительно продовольствованія арестантовъ нужно имѣть въ виду примѣчаніе, помѣщенное выше въ статьѣ 24-ой.

Справждать надто бѣда и поswiadczać kontrolle miesięczne stanu ludności, przekonywając się o ilości utrzymujących się własnym kosztem więźni, również więźni ciężkiego i warownego więzienia; przekonywać się także będą o rzetelności poboru z zarobków. Dalej o rzeczywistości sprawionych utensyliów, наконецъ, зwracać mają uwagę swoją na składy żywności, odzieży, pilnując ściśle ażeby służba więzienna w ogólności i we wszystkich szczegółach, tak co do administracyi, jako i przepisów sądowych, z przyzwolitą odbywana była dokładnością. Ponieważ na dobrych rewizjach cały porządek i pewność zależy, i gdy przy oddaniu samym Nadzorcom zaopatrywania więzień w potrzeby żywności^(*) i opał, w dokładnych rewizjach tylko istotna Rządowi pozostaje dla zapewnienia się o dobrych skutkach rękojmi, zatem odbywać je należy z największą ścisłością, pilnością i gruntownym wybadaniem wszystkich szczegółów, bez pobłażania dostrzeżonych uchybień, albowiem za wszelkie przemilczane przez rewidujących uchybienia Nadzorców, na samych rewidujących stosowna odpowiedzialność spada.

Art. 61.

Przy tych rewizjach widymować mają Kommissarze wraz z Sądem rejestra, likwidacye i dowody, przekonywając się o rzeczywistości tych ostatnich, również pilnując, aby wypłaty interesantom zatrzymywane nie były.

Art. 62.

Uchybienia pomniejsze, przez stosowne przestrogi i napomnienia, mocni są Kommissarze sami na miejscu sprostować, większe

^(*) Codo żywności dla więźniów, służy uwaga zamieszczona powyżej przy artykule 24-m.

и напоминаний, болѣе же важныя упущенія, происходящія отъ небрежности или своекорыстныхъ видовъ и желанія причинить арестантамъ ущербъ по какимъ бы то ни было предметамъ, заключающимся въ смѣтѣ, должна разсматривать Воеводская Комиссія, подвергая виновныхъ или денежному взысканію, или удаленію отъ должности, или, наконецъ, при болѣе важныхъ проступкахъ, предавая виновнаго Суду.

Ст. 63.

О произведенныхъ указаннымъ порядкомъ мѣсячныхъ ревизіяхъ составляются краткіе, но возможно полные и ясные протоколы, въ трехъ экземплярахъ, изъ которыхъ одинъ долженъ быть приложенъ, какъ документъ, къ мѣсячному счету, для повѣрки всѣхъ расходовъ, два же другіе экземпляры должны быть представлены въ Воеводскую Комиссію, изъ коихъ одинъ, по утвержденіи оныхъ, долженъ быть приложенъ къ представляемымъ каждыя три мѣсяца въ Правительственную Комиссію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи тюремнымъ вѣдомостямъ.

ГЛАВА VIII.

О продовольствіи арестантовъ.

Ст. 65 (*).

Изъ предписаннаго въ предыдущей статьѣ продовольствія должны быть приготовлены теплыя кушанья, для здоровыхъ арестантовъ одно къ обѣду (**), для больныхъ же два, то есть одно къ завтраку, а другое къ обѣду.

Ст. 66.

Означенная пища должна быть приготовлена изъ доброкачественныхъ и здоровыхъ припасовъ, хорошо сварена, въ мѣру посолена и приправлена.

Въ случаѣ мѣстной надобности, предписанные въ статьѣ 64-ой жизненные припасы и зелень могутъ быть измѣняемы,

(*) Вся 64 статья не имѣетъ обязательной силы и замѣнена новымъ тарифомъ продовольствія арестантовъ, утвержденнымъ Совѣтомъ Управленія Царства, отъ 24 Мая (5 Іюня) 1866 г., за № 22,729, и помѣщеннымъ въ главѣ VII настоящаго Сборника.

(**) Мнѣніемъ Совета Управленія, 27 Іюля (8 Августа) 1843 г., состоявшимся и помѣщеннымъ въ главѣ VII настоящаго Сборника, дозволено раздѣлить по ^{части} на два раза.

заś, czy to z niedbalstwa, czy chęci zysku i pokrzywdzenia więźni, w jakichkolwiek etatem objętych przedmiotach, decydować będzie Kommissya Wojewódzka, stanowiąc na winnych, w miarę uznania, albo kary pieniężne, albo oddalenie od funkcyi, albo na koniec przy większych przewinieniach oddanie winnego pod Sąd.

Art. 63.

Wywody słowne z odbywanych w tym sposobie miesięcznych rewizyj, w krótkiej lecz wyraźnej osnowie spisane być powinny w trzech exemplarzach, z których jeden załączony być ma za dowód do miesięcznej likwidacyi, dla sprawdzenia wszelkich wydatków, dwa zaś odesłane będą do Kommissyi Wojewódzkiej, a z tych jeden, po zadecydowaniu, dołączony być ma przy składanych kwartalnych dezygnacyach więziennych Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.

TYTUŁ VIII.

O żywności więźniów.

Art. 65. (*)

Z przepisanych w powyższym artykule żywności, sporządzone być mają potrawy ciepłe dla zdrowych więźni, jedna na objad (**), dla chorych dwie, to jest jedna na śniadanie, druga na objad.

Art. 66.

Żywność ta powinna być z wiktuałów czystych, zdrowych, dobrze zgotowana, przyzwoicie osolona i okraszona. W razie miejscowej potrzeby, leguminy i jarzyny w artykule 64-m przepi-

(*) Artykuł 64 nie obowiązuje, jako zastąpiony nową taryfą żywności więźni, zatwierdzoną przez Radę Administracyjną Królestwa z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1866 r. Nr. 22,729 i pomieszczoną poniżej w tytule VII-m.

(**) Decyzją Rady Administracyjnej z dnia 27 Lipca (8 Sierpnia) 1843 r., zamieszczoną poniżej w tytule VII-m, dozwolono podzielić porcyje na dwa dania.

но только вслѣдствіе положительнаго на то разрѣшенія Воеводской Коммисіи, всегда однакожь съ соблюденіемъ предписаннаго количества и того условія, что одна и та же пища не можетъ быть даваема болѣе двухъ разъ сряду.

Ст. 67.

Хотя въ статьѣ 64-й предписана пища для больныхъ, предоставляется однакожь Врачу, съ вѣдома Смотрителя, прописывать другія легкія, не заключающіяся въ той статьѣ кушанья, какъ-то: кашу, овсяный супъ, черносливъ, телятину и т. п., смотря по тому, какъ это будетъ признано необходимымъ для здоровья больного; предваряется однакожь, что за такую пищу отдѣльнаго вознагражденія полагать не слѣдуетъ, такъ какъ плата за продовольствіе Смотрителямъ исчислена въ общей суммѣ расходовъ.

Ст. 68.

Питья для арестантовъ другаго не полагается, какъ только чистая и свѣжая вода.

Ст. 69.

Приговоренный къ лишенію пищи арестантъ не можетъ получить ничего болѣе, какъ только ежедневно разъ въ полдень порцію хлѣба и воды.

Ст. 70.

Арестанты, находящіеся подѣ слѣдствіемъ и окончательно не осужденные, или же приговоренные къ публичному аресту въ тюрьмѣ, могутъ, если пожелаютъ, содержать себя на собственномъ своемъ иждивеніи, и въ такомъ случаѣ казенное продовольствіе для нихъ не должно быть показываемо по счетамъ; но арестанты, присужденные къ исправительному, тяжкому и крѣпостному заключенію, непремѣнно должны быть продовольствуемы казенною пищею и не могутъ получать другой пищи, какъ только ту, которая предписана выше на каждый день.

Ст. 71.

Воспрещается заставлять арестантовъ Моисеева исповѣданія къ употребленію пищи съ свинымъ саломъ, и, по ихъ требованію, слѣдуетъ готовить кушанья съ масломъ, вмѣсто свиного сала.

sane, mogą być zmieniane, lecz tylko za wyraźnem upoważnieniem Kommissyi Wojewódzkiej, zawsze jednak z zachowaniem przepisanej ilości, niemniej z zastrzeżeniem, że jeden gatunek żywności więcej jak dwa razy, raz po raz, nie może być dawany.

Art. 67.

Lubo w art. 64-m przepisana została żywność dla chorych, wolno jednakże będzie Lekarzowi, za wiadomością Nadzorczy, wyznaczyć i inne lekkie, a w tymże artykule nieobjęte, potrawy, jako to: kaszkę, klejek, śliwki, cielęcinę i t. p., w miarę jak je dla zdrowia chorego uzna być potrzebne; zastrzega się jednak, iż za takowe pokarmy oddzielne wynagrodzenie rachowanem być nie może; gdyż zapłata za żywność w ogólnych kosztach dla Nadzorców jest obliczoną.

Art. 68.

Napój dla więźniów nie może być inny, jak tylko woda czysta i świeża.

Art. 69.

Więzień skazany na post nie może więcej dostać jak porcję chleba, raz na dzień w południe i wodę.

Art. 70.

Więźnie pod inkwizycją zostający i ostatecznie nie osądzeni, lub na areszt publiczny skazani, mogą, jeżeli zechcą, utrzymywać się na własnym wikcie, i w takim razie żywność skarbową na tychże rachowana nie będzie, lecz więźnie poprawczego, ciężkiego i warownego więzienia, koniecznie strawą skarbową żywieni być muszą i nie mogą innej dostawać żywności, jak tylko tę, która powyżej na każdy dzień przepisana została.

Art. 71.

Nie można więźnia wyznania Mojżeszowego przymuszać do jedzenia potraw ze słoniną, i na ich żądanie masłem zamiast słoniną potrawy okraszać należy.

Ст. 72.

Порции пищи должны считаться съ того включительно дня, въ которомъ арестантъ поступаетъ въ тюрьму, равнымъ образомъ и день выпуска его долженъ быть включенъ въ число продовольственныхъ дней.

Ст. 73.

За дни, проведенные пересылаемымъ арестантомъ въ пути, слѣдуетъ показывать по счетамъ такія же самыя издержки на продовольствіе, какія установлены на обыкновенное его содержаніе. Расходы эти должны быть покрываемы кассою тюрьмы пересылающей арестанта.

Ст. 74.

Завтракъ слѣдуетъ выдавать лѣтомъ въ 5, зимою же—въ 7 часовъ утра, а обѣдъ—всегда въ 12 часовъ.

Ст. 75.

Приготовление пищи должно производиться въ тюрьмѣ, для чего Смотритель долженъ избрать изъ среды арестантовъ способнаго къ тому повара или стряпху, а также и нужную прислугу; кромѣ того ежедневно, попеременно, долженъ находиться на кухнѣ одинъ дежурный арестантъ, который, будучи свидѣтелемъ раздачи пищи, могъ бы, въ случаѣ производимыхъ ревизій, сообщить объясненія, дѣйствительно ли выдана пища въ такомъ количествѣ и качествѣ, въ какомъ слѣдовало выдать ее на наличное число арестантовъ.

Еслибы по произведенной на мѣстѣ ревизіи оказалось, что Смотритель не продовольствуетъ арестантовъ по указаннымъ выше правиламъ, и что обижаютъ ихъ либо чрезъ уменьшеніе порцій, либо чрезъ недозволенный обмѣнъ продуктовъ, либо же, наконецъ, посредствомъ доставки недоброкачественныхъ припасовъ, и что арестантамъ, признаннымъ врачемъ больными, отказывается въ выдачѣ лазаретной пищи, то Смотритель, по мѣрѣ виновности своей, будетъ подвергнутъ соотвѣтственному наказанію.

Ст. 76.

Кухонная посуда, равно какъ и употребляемая для раздачи вареной пищи, должна всегда содержаться въ надлежащей чистотѣ, а именно: мѣдные котлы должны быть по мѣрѣ надобужаемы, жестяные—сколь можно чаще очищаемы

Art. 72.

Racye żywności rachowane być mają, od włącznie tego dnia w którym do więzienia więzień przybywa, również i dzień wyjścia do żywności włączonym będzie.

Art. 73.

Za dnie w transporcie więźnia strawione, liczyć potrzeba taką samą należytość za żywność, jaka na zwyczajne utrzymanie więźnia będzie ustanowiona, a wydatki takie ponoszone zostaną przez kasę więzienia odsyłającego.

Art. 74.

Śniadanie ma się wydawać latem o godzinie 5-jej, zimą o godzinie 7-jej z rana, obiad zaś zawsze o 12-jej.

Art. 75.

Gotowanie potraw odbywać się ma w więzieniu, do czego Nadzorca z więźniów zdolnych kucharza lub kucharkę tudzież potrzebną usługę zapewnić powinien; prócz tego ma się codziennie znajdować w kuchni na przemianę, jeden więzień dyżurny, który będąc świadkiem wydawaney żywności, mógłby w razie odbywanych rewizyj potrzebne udzielać objaśnienia, czyli tyle i takie wydano żywności, ile na znajdującą się liczbę ludzi wydawać należało.

Gdyby zaś z rewizyj miejscowych okazało się, że Nadzorca nie żywi więźniów podług powyższych przepisów, i że ich pokrzywdza bądź przez uszczuplenie racyi, bądź niedozwoloną zamianę produktów, bądź nakoniec przez dostarczanie artykułów w złych gatunkach, dalej że więźniom przez Lekarza za chorych uznanym, odmawia żywności lazaretowej; Nadzorca natenczas ulegnie stosownej karze, w miarę przewinienia.

Art. 76.

Naczynia kuchenne, jak równie do rozdawania warzywa używane, powinny być zawsze czysto utrzymywane, jako to: miedziane kotły w miarę potrzeby wybielane, a blaszanne często szoro-

деревянные ложки послѣ вымытыя, должны быть положены въ сухомъ мѣстѣ, для раздачи же порцій должны быть отдѣльные миски.

Ст. 78 (*).

Смотрители обязаны имѣть соотвѣтственный запасъ, предписанныхъ продовольственныхъ припасовъ, для того, чтобы арестанты никогда не испытывали даже временнаго недостатка оныхъ. Для храненія этихъ запасовъ, будутъ имъ отведены въ тюремныхъ зданіяхъ подъ собственный ихъ ключъ склады, въ количествѣ, соотвѣтствующемъ обширности тюремнаго помѣщенія.

ГЛАВА XI(**).

О стиркѣ бѣлья и освѣженіи постели.

Ст. 92.

Рубашки, платки, чепчики и полотенца должны быть смѣняемы и стираемы для здоровыхъ одинъ разъ въ недѣлю, а для больныхъ, по мѣрѣ надобности, и чаще; тюфяки и изголовья слѣдуетъ стирать и перемѣнять, а равно набивать соломою одинъ разъ въ теченіе шести недѣль, для больныхъ же по меньшей мѣрѣ одинъ разъ въ двѣ недѣли; халаты одинъ разъ въ двѣ недѣли, подштанники же, юбки, простыни и носки еже-недѣльно, а одѣяла должны стираться по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ три мѣсяца.

Принимается за правило, что для стирки бѣлья нужно

(*) Правила 77-ой статьи, относительно доставки продовольствія Смотрителями, отмѣнены распоряженіемъ Правительственной Комиссіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, отъ 15 (27) Іюля 1829 г., за № 3,146, помѣщеннымъ ниже въ главѣ VII Сборника, въ томъ смыслѣ, что доставка продовольствія производится посредствомъ публичныхъ торговъ. Распоряженіе это, по представленію той же Правительственной Комиссіи, утверждено мнѣніемъ Временнаго Правленія, состоявшимся 31 Октября 1831 г., а равно и послѣдующимъ постановленіемъ Правительственной Комиссіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія отъ 6 (18) Ноября 1834 г., за № 9,558, которое напечатано въ той же главѣ VII.

(**) Глава IX, о доставленіи лекарствъ, замѣнена врачебно-тюремною инструкціею отъ 1 (13) Августа 1857 г. помѣщеною ниже въ главѣ XI настоящаго Сборника; глава же X-я объ одеждѣ, обуви и постели, отмѣнена постановленіемъ Правительственной Комиссіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 5 (17) Октября 1834 года, напечатаннымъ ниже въ главѣ VIII Сборника.

wane, łyżki zaś drewniane, po wymyciu w suchości składane, do rozdawania porcyj mają być pojedyncze miski.

Art. 78. (*)

Nadzorcy obowiązani są stosowne wiktuałów przepisanych mieć zapasy, żeby więzienie nigdy na chwilowy niedostatek narażonem nie było. Na takowe zapasy będą im dostarczone w domach więziennych pod ich zamknięcie skład, jakie lokalność więzień dostarczyć dozwoli.

TYTUŁ XI(**)

O praniu bielizny i odświeżaniu pościeli.

Art. 92.

Koszule, chustki, czepki i ręczniki, mają być odmieniane i prane, dla zdrowych co tydzień, dla chorych w miarę potrzeby i częściej; sienniki i wałki dla zdrowych prać i odmieniać należy oraz słomą napychać co tygodni sześć, a dla chorych najmniej co dwa tygodnie, szlafroki co dwa tygodnie, gatki zaś, spódnice, prześcieradła i skarpetki co tydzień, deki przynajmniej co kwartał prane być powinny.

Przyjmuje się za zasadę, że do prania potrzebną jest nastę-

(*) Przepisy artykułu 77-go, co do dostawy żywności przez Nadzorców, zmienione zostały przez rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji z dnia 15 (27) Lipca 1829 r. Nr. 3146, poniżej zamieszczone w tytule VII-m, w ten sposób, że dostawa żywności odbywa się przez licytację.

Rozporządzenie to, na wniosek téż Kommissyi Rządowej, zatwierdzone zostało decyzją b. Rządu Tymczasowego z dnia 31 Października 1831 r. jak niemniej rozporządzeniem późniejszym Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego z dnia 6 (18) Listopada 1834 r. Nr. 9,558 również mieszczącym się poniżej w tym samym tytule VII-m.

(**) Przepisy tytułu IX o dostarczaniu lekarstw, zastąpione zostały instrukcją lekarsko-więzienną z d. 1 (13) Sierpnia 1857 roku, poniżej zamieszczoną w tytule XI-m. Przepisy zaś tytułu X-go o odzieży, obuwiu i pościeli, zmienione zostały rozporządzeniem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 5 (17) Października 1834 roku poniżej zamieszczonem, w tytule VIII-m Zbioru.

слѣдующее количество мыла: на рубашки 2 золотника; на подштаники 2 золотника; на полотенце 1 золотникъ; на простыню 2 золотника; на чепчикъ и платокъ 1 золотникъ; на халатъ 2 золотника; на холстяную юбку 2 золотника; на колпакъ и носки 1 золотникъ, прочее бѣлье и одежда не требуютъ мыла и должны быть заливаемы щелокомъ.

Ст. 93.

На указанномъ выше основаніи устанавливается, что за стирку бѣлья и за солому на постель Смотритель будетъ получать за всякаго арестанта, содержащагося на счетъ Казны, безъ различія пола и тюрьмы, а равно безъ различія, здоровый ли онъ, или больной, по одному грошу въ день; на арестантовъ же, содержащихся на свой собственный счетъ, не будетъ отпускаемо никакого вознагражденія за стирку бѣлья и за постель; если впрочемъ для такихъ арестантовъ, Смотритель будетъ поставлять на собственный счетъ солому и постель, въ такомъ случаѣ отъ нихъ самихъ онъ долженъ требовать за сіе платы, но не болѣе какъ по два гроша въ день, то есть, грошъ за постель и грошъ за солому.

ГЛАВА XII.

Объ отопленіи и освѣщеніи.

Ст. 94.

Въ ежегодной смѣтѣ должны быть указаны, соответственно мѣстности, основанія, сколько именно кромѣ камеръ для самихъ арестантовъ, должно отопляться печей, сколько слѣдуетъ освѣщать лампъ, и сколько употребить свѣчей.

Ст. 95.

Для здоровыхъ арестантовъ, степень теплоты назначается обыкновенно въ двѣнадцать градусовъ, для больныхъ же — смотря по назначенію Врача.

Ст. 96.

Хотя по принятымъ настоящей Инструкціе основаніямъ, за отопленіе, наравнѣ съ другими потребностями, доставляемыми съ подряда, слѣдуетъ вознаграждать Смотрителя соразмѣрно числу арестантовъ, однакожъ, въ видахъ установленія и въ этомъ отношеніи постоянной нормы, предписываются для сего слѣдующія правила:

пьющая ilość mydła: na koszule łutów 2, na gatki łutów 2, na ręcznik łut 1, na prześcieradło łutów 2, na czepek i chustę łut 1, na szlafrok łutów 2, na spodnicę płócienną łutów 2, na szlafmycę i skarpetki łut 1, inna bielizna i odzież nie potrzebuje mydła i ługiem zoloną być ma.

Art. 93.

Na powyższej więc zasadzie ustanawia się, iż za pranie bieleziny i słomę do pościeli pobierać będzie Nadzorca, za każdego na koszcie skarbowym utrzymywanego więźnia, bez różnicy płci i więzienia, oraz bez różnicy, czyli jest zdrowym lub chorym, po jednym groszu na dzień; od więźni zaś na własnym koszcie zostających, żadne wynagrodzenie za pranie i posłanie liczonem nie będzie; gdyby wszakże dla takich Nadzorca własną słomę i posłanie dostarczał, od nich samych będzie mógł upomnieć się o zapłatę, lecz nie więcej jak po groszy dwa na dzień, to jest grosz za pościel, a grosz za słomę.

TYTUŁ XII.

Co do opału i światła.

Art. 94.

Przy każdorocznym etacie, wskazane będą stosownie do miejscowości zasady, ile, oprócz lokali dla samych więźniów, opalanych być ma pieców, ile lamp oświeconych i wiele świec użytych.

Art. 95.

Temperatura ciepła zwyczajnego dla więźni zdrowych przeznacza się na dwanaście stopni, dla chorych zaś w miarę uznania Lekarza.

Art. 96.

Lubo podług zasad niniejszą instrukcją przyjętych, opał również jak inne potrzeby sposobem entrepryzy, w stosunku ludności, Nadzorcy wynagradzanym być ma, chcąc atoli w tej mierze stałe ustanowić zasady, następujące co do spotrzebowania przepisuje się prawidło, jako to:

а) *Относительно отопления.* На каждую печь въ камерѣ, занимаемой здоровыми арестантами, полагается по пяти сажень въ годъ, въ лазаретныхъ же палатахъ—по десяти сажень, считая одну печь на двѣ камеры и въ нихъ восьми арестантовъ, придется среднимъ числомъ въ теченіе года по одной седьмой части полѣна ежедневно на человѣка.

На каждую печь въ помѣщеніяхъ чиновниковъ и служителей, въ канцеляріи, на гауптвахтѣ, въ руководѣльных палатахъ и т. п.,—по восьми сажень въ годъ.

Для кухни полагается одна десятая часть полѣна ежедневно на человѣка.

На стирку бѣлья, ванны и другія лазаретныя надобности, полагается ежедневно одна пятидесятая часть полѣна на человѣка.

Такая сажень должна содержать три локтя въ вышину, полтора въ ширину и три въ длину, и заключать въ себѣ семьдесятъ пять полѣнъ длиною въ полтора локтя и толщиною въ девять дюймовъ; стоимость такой сажени устанавливается въ пятнадцать польскихъ злотыхъ.

б) *Относительно освѣщенія.* Смотрителю для ревизій и для писмоводства назначается шестьдесятъ фунтовъ свѣчей въ годъ; Врачу тридцать фунтовъ, для стирки и починки бѣлья сорокъ фунтовъ, для дежурнаго надзирателя на цѣлую ночь восемьдесятъ фунтовъ; на каждого надзирателя для производства ночныхъ и вечернихъ осмотровъ тридцать фунтовъ.

На каждую лампу внутри тюремнаго зданія, въ лазаретахъ, на гауптвахтѣ, въ корридорахъ и въ мастерскихъ—постного масла десять гарнцевъ, хлопчатой бумаги одинъ фунтъ, и на весь годъ десять стеклянныхъ лампъ.

На освѣщеніе астральной лампы, горящей ежедневно по 24 часа, еслибы таковая гдѣ либо находилась,—очищенного масла шестьдесятъ восемь гарнцевъ.

На освѣщеніе астральной лампы, которая въ теченіи года должна горѣть 240 ночей,—двадцать семь гарнцевъ масла, сорокъ восемь стеколъ, и двѣсти сорокъ свѣтильнъ.

Ст. 97.

Отопленіе печей должно начинаться съ половины Октября и продолжаться до половины Апрѣля, освѣщеніе же лампъ

а) *Co do opału.* На кажды́й печь въ więzieniu, zamieszkały przez zdrowych, po sążni pięć rocznie, przez chorych,—po sążni dziesięć, licząc jeden piec na dwie izby, a w tych ośmiu ludzi, wypada w przecięciu na cały rok po jednej siódmej części szczapy dziennie na głowę.

На кажды́й печь въ mieszkaniach officyalistów, kancellaryi, odwachu, izbach rękodzielnych, i t. p. po sążni ośm rocznie.

На кухню liczy się jedna dziesiąta część szczapy na osobę dziennie.

На pranie, kąpiele, i inne w lazaretach potrzeby, liczy się jedna pięćdziesiąta część szczapy na osobę dziennie.

Sążeń taki trzymać powinien wysokości łokci trzy, szerokości półtora, długości trzy; zawierać zaś ma szczap siedmdziesiąt pięć, półtora łokcia długich, a dziewięć cali grubych, którego wartość ustanawia się na złotych polskich piętnaście.

б) *Co do światła.* Nadzorcy do rewizyi i ekspedycyi rocznie świec funtów sześćdziesiąt; Lekarzowi funtów trzydzieści; do prania i reperacyi bielizny, funtów czterdzieści; dla dyżurnego dozorca na całą noc, funtów ośmdziesiąt; na każdego dozorcę do rewizyj nocnych i wieczornych, funtów trzydzieści.

На każdą lampę wewnątrz więzienia, po lazaretach, odwachu, korytarzach i warsztatach, oleju garncy dziesięć, bawełny funt jeden, i szklanych lamp przez cały rok dziesięć. Na opalanie lampy astralnej codziennie po 24 godzin palącej się, gdzieby ta miała miejsce, oleju preparowanego garncy sześćdziesiąt ośm.

На opalanie lampy astralnej, która w ciągu roku przez 240 nocy paloną być powinna, oleju po garncy dwadzieścia siedm, po czterdzieści ośm szkiełek, i po dwieście czterdzieści knotków.

Art. 97.

Opalanie pieców ma się zaczynać od połowy miesiąca Paź-

должно начинаться и продолжаться по нижеслѣдующему положенію:

въ Январѣ мѣсяцѣ съ 5 часовъ вечера до 7 часовъ утра,
 въ Февралѣ — съ 6 часовъ вечера до 6 часовъ утра,
 въ Мартѣ — съ 7 часовъ вечера до 5 часовъ утра,
 въ Апрѣлѣ — съ 8 часовъ вечера до 4 часовъ утра,
 въ Маѣ — съ 9 часовъ вечера до 3 часовъ утра,
 въ Іюнѣ — съ 9 часовъ вечера до 3 часовъ утра,
 въ Іулѣ — съ 9 часовъ вечера до 3 часовъ утра,
 въ Августѣ — съ 8 часовъ вечера до 4 часовъ утра,
 въ Сентябрѣ — съ 7 часовъ вечера до 5 часовъ утра,
 въ Октябрѣ — съ 6 часовъ вечера до 6 часовъ утра,
 въ Ноябрѣ — съ 5 часовъ вечера до 7 часовъ утра,
 въ Декабрѣ — съ 4 часовъ вечера до 8 часовъ утра.

Въ тюремныхъ камерахъ освѣщенія не полагается.

Ст. 98.

Что касается вознагражденія за дрова, употребленныя на отопленіе печей, кухонь и прачечныхъ, то, считая ежедневно среднимъ числомъ на одного арестанта одну четвертую часть полѣна. Смотритель будетъ получать изъ Казны за всякаго безъ различія арестанта, содержащагося на своемъ собственномъ иждивеніи или же на счетъ Казны, здороваго или больнаго, по полтора гроша въ день; за дрова же для чиновниковъ и служителей, для гауптвахты и мастерскихъ, равно за всякое освѣщеніе, будетъ назначаема въ ежегодной смѣтѣ постоянная плата за опредѣленное число сажень дровъ, и за вѣсь, или мѣру освѣщенія.

Г л а в а XIV(*).

О тюремной отчетности.

Ст. 110.

Главнымъ основаніемъ отчетности и цѣлаго порядка кас-

(*) Глава XIII о тюремныхъ заработкахъ и о возвратѣ продовольственныхъ расходовъ, измѣнена постановленіемъ Совѣта Управленія отъ 29 Іюля (10 Августа) 1832 г., № 7,623, помѣщеннымъ ниже въ главѣ X настоящаго Сборника, которымъ заведены въ тюрьмахъ фабрики суконныхъ, льняныхъ и пенъковыхъ издѣлій, а равно изданными въ развитіе его распоряженіями, напечатанными въ той же самой главѣ X-ой.

dziernika, i trwać do połowy Kwietnia, zaś oświecanie lamp będzie się zaczynać i trwać jak następuje:

въ Стычніу od godziny 5 wieczór do godziny 7-ěj z rana,
 въ Lutym od godziny 6 wieczór do godziny 6-ěj z rana,
 въ Marcu od godziny 7 wieczór do godziny 5-ěj z rana,
 въ Kwietniu od godziny 8 wieczór do godziny 4-ěj z rana,
 въ Maju od godziny 9 wieczór do godziny 3-ěj z rana,
 въ Czerwcu od godziny 9 wieczór do godziny 3-ěj z rana,
 въ Lipcu od godziny 9 wieczór do godziny 3-ěj z rana,
 въ Sierpniu od godziny 8 wieczór do godziny 4-ěj z rana,
 въ Wrześniu od godziny 7 wieczór do godziny 5-ěj z rana,
 въ Październiku od godziny 6 wieczór do godziny 6-ěj z rana,
 въ Listopadzie od godziny 5 wieczór do godziny 7-ěj z rana,
 въ Grudniu od godziny 4 wieczór do godziny 8-ěj z rana.
 W izbach więziennych światło dawanem być nie ma.

Art. 98.

Co się tyczy wynagrodzenia za drzewo na opał, kuchnię i pralnie użyte, licząc w przecięciu na jednego więźnia codziennie jedną czwartą część szczapy, odbierać będzie Nadzorca ze Skarbu, za każdego bez różnicy więźnia, czy to na koszcie własnym lub skarbowym zostającego, czy zdrowego lub chorego, po jednym groszu i pół na dzień; zaś za drzewo dla officyalistów, dla odwachu i warsztatów, oraz za wszelkie światło, wyznaczona będzie w każdorocznym etacie stała zapłata, za ustanowioną liczbę sążni drzewa, i wagę lub miarę światła.

Т и т у л XIV.(*).

O rachunkowości więzień.

Art. 110.

Główną podstawą do rachunkowości i do całej manipulacyi

(*) Tytuł XIII, o zarobkach więziennych i zwrocie kosztów alimentacyjnych zmieniony postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 29 Lipca (10 Sierpnia) 1832 roku Nr. 7,623, poniżej zamieszczonem w tytule X-m, zaprowadzającem fabryki wyrobów wełnianych, lnianych i konopnych wewnątrz więzień, tudzież rozporządzeniami w rozwinięciu jego wydanemi i również niżej w tym samym tytule mieszczącemi się.

соваго производства служить смѣта. Проектъ смѣты составляется ежегодно Смотрителемъ, и, по разсмотрѣніи его Воеводскою Коммисією, представляется вмѣстѣ съ ея заключеніемъ на утверждение Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи съ приложеніемъ къ нему протокола, объясняющаго разницы противъ прежняго смѣтнаго назначенія. Срокъ для представленія проекта смѣты назначается не позже 1 Іюля.

Ст. 111.

Въ смѣтахъ должны быть сначала прописываемы главнѣйшія основанія администраціи каждой тюрьмы по принадлежности, примѣненныя къ мѣстнымъ потребностямъ, то есть: сколько положено отпускать дровъ для чиновниковъ и служителей, и для гауптвахты, и сколько должно быть освѣщено лампъ и фонарей; затѣмъ какая существуетъ цѣна заработной платы, и, наконецъ, устроены ли и какія именно мастерскія и на какихъ основаніяхъ предполагается производить въ нихъ работы въ теченіи года.

Послѣ того слѣдуетъ уже перейти къ изложенію соотвѣтственныхъ подраздѣленій смѣты, показывая въ приходѣ одни только заработки арестантовъ, въ расходѣ же — всѣ статьи издержекъ на содержаніе арестантовъ и тюремнаго зданія, какъ-то: 1) продовольствіе арестантовъ; 2) одежда и обувь; 3) отопленіе и освѣщеніе, съ особымъ подраздѣленіемъ для арестантовъ и для отпуска должностнымъ лицамъ; 4) стирка бѣлья и постель; 5) лекарства; 6) жалованье чиновникамъ и служителямъ; 7) заготовленіе разныхъ движимостей; 8) починки и постройки въ тюремномъ зданіи; 9) лежащія на тюремномъ зданіи повинности, то есть: подати, расходы на уплату трубочистамъ, и очистку отхожихъ мѣстъ; 10) письменные матеріалы; 11) текущіе расходы на содержаніе домашняго порядка, на обновленіе мебели, на очищеніе и выбѣлку комнатъ, на курительный порошокъ, на мелкія починки, на отправление Богослуженія и т. п.; 12) экстраординарные расходы, то есть на вспомошествованіе выбывающихъ арестантовъ, на оковку арестантовъ, на похороны умершихъ арестантовъ, на приведеніе въ исполненіе приговоровъ надъ преступниками и на пересылку арестантовъ.

kassowej jest etat. Takowy projektowanym będzie każdorocznie przez Nadzorcę, a przez Kommissyę Wojewódzką zaopiniowany, do zatwierdzenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji przedstawiony, wraz z protokołem objaśniającym różnice, względnie poprzedniczego etatu zachodzące. Termin do podania projektu do etatu oznacza się najpóźniej do 1 Lipca.

Art. 111.

W etatach wypisywane być powinny naprzód głównejsze zasady administracyi respective więzienia, stosownie do lokalnej potrzeby, to jest; ile się należy deputatu dla officyalistów, i dla odwachu i wiele lamp, tudzież latarni oświeconych być ma, dalej jaka jest cena opłaty zarobkowej, nakoniec czyli i jakie warsztaty, tudzież podług jakich pryncypiów w ciągu roku prowadzone być mają.

Potem dopiero właściwe rozdziały etatu zaczynać się będą, to jest: przychód obejmować będzie same tylko zarobki więźniów, rozchód zaś wszelkie tytuły kosztów utrzymywania więźniów i więzienia, jako to: 1) żywność więźniów; 2) odzież i obuwie; 3) opał i światło, z podziałem oddzielnie na więźni, a oddzielnie na deputat; 4) pranie i posłanie; 5) lekarstwa; 6) pensye officyalistów; 7) sprawienie inwentarza; 8) reparacye i budowle gmachu; 9) ciężary do domu przywiązane, to jest podatki, opłata kominiarza i czyszczenie kloak; 10) materyały piśmienne; 11) potoczne wydatki na utrzymanie porządku domowego, odświeżanie sprzętów, czyszczenie i bielenie mieszkań, kadzidło, drobne reparacye, wydatki kościelne i t. p.; 12) extraordynarya, to jest: wsparcie dla wychodzących więźni, okucie więźni, pochowanie zmarłych więźni, koszta exekucyi delikwentów i transport więźniów.

Размѣръ суммъ по каждой отдѣльной статьѣ опредѣляется въ проектѣ смѣты по трехлѣтней сложности взысканныхъ доходовъ и произведенныхъ расходовъ и по усмотрѣнію Воеводской Коммисіи.

Ст. 112.

Составленная такимъ образомъ смѣта служить только основаніемъ ко взиманію доходовъ и къ производству расходовъ, но отнюдь не можетъ служить непреложнымъ ограниченіемъ, чтобы непременно поступило, или израсходовано было столько и не болѣе, сколько вообще назначено по смѣтѣ, такъ какъ необходимость большаго или меньшаго расхода можетъ быть обусловлена только числомъ арестантовъ. Поэтому, коль скоро число содержащихся арестантовъ будетъ достаточно удостовѣрено, и коль скоро не будетъ отступлено отъ подробныхъ основаній, указанныхъ для содержанія арестантовъ, то тѣмъ самымъ уже приходы или расходы, хотя и несогласные съ общимъ смѣтнымъ назначеніемъ, не требуютъ дальнѣйшаго утвержденія и будутъ приняты на основаніи прежнихъ разрѣшеній. Для удовлетворенія же такихъ излишнихъ расходовъ, независимо отъ подробныхъ смѣтъ, будетъ ежегодно назначаемъ для всего края общій запасный капиталъ.

Ст. 114(*).

Разныя статьи расходовъ, помѣщенныхъ въ мѣсячной расцѣпной вѣдомости(**), должны быть оправдываемы слѣдующими документами:

а) Издержки на одежду, отопленіе и стирку бѣлья, по числу головъ, должны быть удостовѣрены контролемъ числа арестантовъ и квитанціею Смотрителя.

б) На дрова, выдаваемые по назначенію, и на дрова для гауптвахты, и на освѣщеніе, а равно на письменные матеріалы

(*) Ст. 113-я не помѣщается по случаю недействительности изложеннаго въ оной правила, по той причинѣ, что арестанты не нанимаются уже въ работы внѣ тюрьмы, но занимаются таковыми на тюремныхъ фабрикахъ.

(**) *Примѣчаніе.* Распоряженіемъ Правительственной Коммисіи отъ 25 Ноября (7 Декабря) 1839 г., за № 6,952/9,563, предписана форма вѣдомости расходамъ на содержаніе тюремъ арестантскихъ исправительныхъ ротъ и detenціонныхъ арестовъ и назначенъ трехмѣсячный срокъ для представленія оной. Распоряженіе это помѣщено ниже въ главѣ X-ой настоящаго Сборника, а форма приложена къ тюремной инструкціи 1859 г., напечатанной отдѣла IV, главы I, подъ № 3.

Wysokość summ szczegółowych tytułów przez frakcyę trzechletnią pobranych dochodów i dokonanych wydatków, w miarę istotnego uznania Kommissyi Wojewódzkiej, projektowana zostanie.

Art. 112.

Takowy etat jest tylko zasadą do pobierania dochodów i czynienia wydatków, ale nie jest nieodstępne ograniczeniem, ażeby koniecznie tyle, a nie więcej wpłynęło lub wydano, ile w ogólności etat wskazuje; potrzeba bowiem mniejszego lub większego wydatku, przez samą tylko liczbę więźni wskazaną być może; a zatem jak skoro tylko liczba utrzymywanych więźni dostatecznie udowodnioną będzie, i jak skoro szczególne zasady, do utrzymywania wskazane, przestąpione nie zostaną, tѣm samѣm przychody lub wydatki, choćby z zakresleniem etatowѣm w ogóle niezgodne, niepotrzebując dalszej approbacyi i jako upoważnione przyjęte będą. Na zastąpienie zaś takowych nadwydatków, przy szczególnych etatach będzie fundusz ogólny rezerwowy, na cały kraj corocznie wskazany.

Art. 114. (*)

Różne tytuły wydatków, w likwidacyi miesięcznej (**) zamieszczonych, usprawiedliwiane być mają następującymi dowodami:

a) Należytość za odzież, opał i pranie od głowy przypadająca, udowodnioną być powinna kontrolą stanu ludności i kwitem Nadzorcy.

b) Na drzewo deputatowe i drzewo dla odwachu, oraz świa-

(*) Art. 113 został tu pominięty, albowiem przepis nim objęty uległ zmianie, z powodu, że więźnie nie są wynajmowani do robót zewnętrznych, gdyż zostali zajęci pracą po fabrykach w więzieniach.

(**) *Uwaga.* Rozporządzenie Kommissyi Rządowej z dnia 25 Listopada (7 Grudnia) 1839 r. Nr. 6,952/9,563 przepisało wzór do wykazu wydatków na utrzymanie więźni, kompanij poprawczych i aresztów detencyjnych, oznaczając termin kwartalny do ich składania. Rozporządzenie to zamieszczone jest poniżej w tytule X-m niniejszego Zbioru, a wzór przy instrukcyi więziennей z 1859 r. w dziale IV-m, tytule I-m, pod Nr. 3-m.

и текущие расходы, не нужно других документов, кроме квитанции Смотрителя, который, в соразмерности с сметным назначением, имеет право получать причитающиеся по этим статьям платежи в месячные сроки, в безотчетное распоряжение.

c) В удостоверение издержек на лекарства, должна быть приложена расчетная ведомость Аптекаря, подкрепленная рецептами, вместе с его квитанцией.

d) Выдачи жалования чиновникам и служащим должны быть удостоверены росписками получателей.

e) Расходы на заготовление мебели и посуды должны быть удостоверены счетом и квитанцией ремесленника, и свидетельством Смотрителя в том, что заготовленная мебель или посуда внесена в инвентарную опись, со ссылкой на статью оной; причем постановляется, что на заготовление предметов, стоимость которых превышает 100 злотых, должно быть предварительно исходатайствовано разрешение Воеводской Комиссии, которое должно быть приложено к расчетной ведомости.

f) Значительнейшие постройки и починки в тюремном здании должны быть удостоверены: контрактом, сметой, приемным протоколом, разрешением Воеводской Комиссии и квитанцией получателя, а равно должны основываться на сметном назначении, или же, еслибы расход превышал сметное назначение, — на особом разрешении Правительственной Комиссии Внутренних Дел и Полиции; маловажные же починки до 100 злотых включительно, если только эта сумма не превышает сметного назначения, должны быть удостоверены квитанцией ремесленника и свидетельством Коммисара в действительной необходимости починки, а равно и в том, что она действительно произведена.

g) Лежания на тюремном здании повинности, как-то: подати должны быть удостоверены казначейскими квитанциями, плата за очистку дымовых труб — трехмесячными квитанциями трубчиста, за чистку отхожих мест — такими же квитанциями чистильщика, при чем с трубчистами и чистильщиками отхожих мест, следует заключать контракты, определяя в них размер постоянной платы.

то, tudzież materiały piśmienne i potoczne wydatki, nie potrzeba innego dowodu, jak tylko kwitu Nadzorcy, który, w stosunku do etatu, opłatę na te tytuły w miesięcznych ratach, bez wyrachowania się, pobierać ma prawo.

c) Na należytość za lekarstwa, likwidacya Aptekarza, poparta receptami, wraz z jego kwitem, dołączoną być ma.

d) Pensya officyalistów kwitami percypientów udowodnioną być ma.

e) Wydatki na sprawienie utensyliów udowodnione być powinny rachunkiem rzemieślnika, kwitem tegoż, i poświadczeniem Nadzorcy, iż sprzęt sprawiony zapisany został do inwentarza z odwołaniem się do pozycyi; stanowi się, iż na przedmioty których wartość przenosi złotych 100, przed sprawieniem onych, approbacya Kommissyi Wojewódzkiej uzyskana być musi, i ta do likwidacyi dołączoną być winna.

f) Budowle i reparacye większe około gmachu mają być udowodnione kontraktem, anszlagiem, protokołem odbiorczym, approbacyą Kommissyi Wojewódzkiej, i kwitem percypienta, oraz opierać się na etacie, lub gdyby wydatek przewyższał etat, na szczególnym upoważnieniu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji; mniejsze zaś do włącznie złotych 100, jeżeli tylko ta summa nie przechodzi etatu, kwitem rzemieślnika i świadectwem Kommissarza, tak że reparacya potrzebną była, jako też że istotnie dopełnioną została, udowodnione być powinny.

g) Ciężary do domu przywiązane, jako to: podatki, — kwitami kassowemi; za wycieranie kominów — kwitami kwateralnemi kominiarza, i za czyszczenie kloak, — takiemiż kwitami czyściciela, udowodnione być mają, pamiętając, aby z kominiarzem i czyścicielem kloak na stałą zapłatę kontrakty zawierane były.

h) Экстраординарные расходы должны быть удостоверяемы слѣдующимъ порядкомъ: пособие для отпускаемыхъ на свободу арестантовъ — распоряженіемъ Воеводской Коммисіи и роспискою получателя, засвидѣтельствованною Коммисаромъ и подлежащимъ Судомъ; издержки на оковку арестантовъ — счетомъ кузнеца, посвидѣльствованнымъ Коммисаромъ и Судомъ и его же квитанціею; причемъ присовокупляется, что съ кузнецомъ на счетъ оковки должно быть заключено постоянное условіе.

Для удостовѣренія издержекъ на погребеніе умершихъ достаточно одной только квитанціи Смотрителя, засвидѣльствованной Коммисаромъ и Судомъ, съ тѣмъ, чтобы въ смѣтѣ была назначена за сіе постоянная плата, и чтобы не было представляемо особыхъ расчетовъ за каждыя отдѣльныя похороны.

Расходы по приведенію въ исполненіе приговоровъ надъ преступниками должны быть удостовѣряемы разрѣшеніемъ Воеводской Коммисіи, подробнымъ счетомъ или расчетною вѣдомостію и квитанціями получателей. Расходы на пересылку арестантовъ тоже должны быть удостовѣряемы разрѣшеніемъ Воеводской Коммисіи, подробнымъ счетомъ и росписками получателей.

Ст. 115.

Еслибы Смотритель упустилъ изъ виду, тотчасъ или не позже восьми дней по истеченіи каждаго мѣсяца, представить въ Главное Казначейство отчетъ въ деньгахъ, вырученныхъ изъ заработковъ, для вычета оныхъ изъ производимыхъ ему ежемѣсячныхъ выдачъ, то за сіе упущеніе онъ подвергнется денежному взысканію.

Ст. 116.

Такъ какъ, при такомъ порядкѣ нѣтъ никакой надобности представлять отчеты въ оборотѣ тюремныхъ суммъ, то остается только къ представленію инвентарная опись движимости. Опись эту Смотрители обязаны съ окончаніемъ каждаго года представлять, по прилагаемой формѣ лит. G, въ Воеводскую Коммисію, которая, повѣривъ оную, приобщаетъ ее къ счету формулярей.

h) Extraordynarya udowodnione będą jak następuje: wsparcie dla wychodzących więźni,—dyspozycją Kommissyi Wojewódzkiej i kwitem percypienta, widymowanym przez Kommissarza i właściwy Sąd; okucie więźni,—rachunkiem kowala, przez Kommissarza i Sąd poświadczonym, i jego kwitem; nadmienienia się, że z kowalem stała ugoda o okucie zawierana być powinna.

Na pochowanie zmarłych potrzebnym jest tylko kwit Nadzorcy, Kommissarza i Sądu, pamiętając aby w etacie stała opłata bez wyrachowania się za każde w szczególności pogrzebanie, wyznaczoną była.

Koszta exekucyi delikwentów,—approbacją Kommissyi Wojewódzkiej, szczególnym rachunkiem czyli likwidacją, i kwitami percypientów udowodnione być mają. Koszta transportu więźniów podobnież powinny być udowodnione approbacją Kommissyi Wojewódzkiej i szczególnym rachunkiem i kwitami percypientów.

Art. 115.

Gdyby Nadzorca zaniedbał zaraz po upłynieniu każdego miesiąca, i to najdalej w ośm dni, odesłać do Kassy Głównej regestr pobranego wpływu z zarobków, dla potrącenia onego w miesięcznej należitości, pro persoluto, ulegnie karze pieniężnej.

Art. 116.

Gdy tym sposobem ustaje potrzeba składania rachunków kass więziennych, zatém pozostaje tylko inwentarz utensyliów do podawania, ten więc Nadzorcy z końcem każdego roku podług załączonego wzoru G, do Kommissyi Wojewódzkiej podawać będą, która takowy sprawdziwszy, dołączy go do rachunku formularzy.

Ст. 117.

Еслибы, по неожиданному стечению обстоятельств, произошла слишком большая разница въ цѣнахъ на жизненные припасы, на дрова и на одежду противъ цѣнъ, принятыхъ на-стоящею инструкціею за основаніе къ исчисленію дневныхъ расходовъ по числу головъ, то, по усмотрѣнію Воеводской Ком-мисіи, при представлении въ Правительственную Коммисію Вну-треннихъ Дѣлъ и Полиціи проекта ежегодной смѣты, можетъ быть сдѣлано въ немъ соотвѣтственное предположеніе объ уве-личеніи или уменьшеніи производимой Смотрителямъ платы за продовольствіе, одежду, отопленіе и стирку бѣлья, съ тѣмъ однакожъ условіемъ, что таковое увеличеніе или уменьшеніе не будетъ опредѣляемо поголовно, такъ какъ установленная на-стоящею инструкціею цѣна должна служить разъ навсегда постояннымъ основаніемъ, но вознагражденіе Смотрителей или вычетъ будутъ производимы посредствомъ прибавки или сбав-ки извѣстныхъ процентовъ на причитающейся за каждый вы-шеозначенный предметъ общей суммѣ.

Варшава, 17 Сентября 1823 года.

Министръ Предѣдательствующій (подписано) *Θ. Мостовскій*.

№ 2.

Распоряженіе, утверждающее инструкцію для главной слѣд-ственной тюрьмы.

(26 Ноября (8 Декабря) 1835 года.)

Мазовецкой Воеводской Коммисіи.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Препровождая въ приложеніи новую инструкцію для главной слѣдственной тюрьмы (*), составленную собраніемъ

(*) Изданными впоследствии постановленіями названіе: „инквизиціонная тюрь-ма“, замѣнено названіемъ: „слѣдственной тюрьмы.“

Art. 117.

Gdyby, przez szczególny zbieg okoliczności, zbyt wielka za-chodziła zmiana w cenach produktów, drzewa i artykułów ubior-czych, naprzeciw cenom w niniejszej instrukcyi, za zasadę do wy-rachowania zapłaty na dnie od głowy, przyjętą; natenczas po-dług uznania Kommissyi Wojewódzkiej przedstawioném być może w każdorocznym etacie, do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnę-trznych i Policji, stosowne podwyższenie lub niżenie opłaty dla Nadzorców, za żywność, odzież, opał i pranie; — takowe jednak podwyższenie lub niżenie nie będzie zastosowaném do głowy, bo ustanowiona niniejszą instrukcją cena służy za stałą raz na zaw-sze zasadę, ale wynagrodzenie dla Nadzorców lub potrącenie na-stępować będzie, przez dodanie lub ujęcie pewnych procentów na ogólniej z każdego powyższego obiektu przypadającej summie.

w Warszawie, dnia 17 Września 1823 roku.

Minister Prezydujący (podpisano) *T. Mostowski*.

№ 2.

Rozporządzenie zatwierdzające instrukcyę dla więzienia głównego inkwizycyjnego (na teraz więzienia głównego ba-dań).

(d. 26 Listopa (8 Grudnia) 1835 r.)

Do Kommissyi Województwa Mazowieckiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH I OŚWIE-CENIA PUBLICZNEGO.

Przesyłając w załączeniu nową instrukcyę dla więzienia głównego inkwizycyjnego (*) przez Deputacyę urzędników sądo-

(*) Późniejszymi przepisami zmieniono nazwę „więzienie inkwizycyjne“ na „wię-zienie badań“.

депутатовъ отъ Судебнаго и Административнаго вѣдомствъ, и утвержденную Правительственною Коммисією, предписыва-
етъ Воеводской Коммисіи привести оную въ исполненіе, за ис-
ключеніемъ главы IV, которая, по случаю невоспослѣдовавшаго
еще учрежденія Тюремнаго Попечительнаго Совѣта, въ настоя-
щее время не можетъ быть исполнена. Такъ какъ настоящая
инструкція относится преимущественно къ внутреннему по-
рядку и тюремной дисциплинѣ и вовсе не измѣняетъ прежней
тюремной инструкціи относительно контроля и отчетности, то
само собою разумѣется, что эти правила остаются и напредъ
въ своей силѣ и должны быть исполняемы Воеводскою Комми-
сією существующимъ доселѣ порядкомъ.

Въ заключеніе Правительственная Коммисія присовокуп-
ляетъ: что еслибы вслѣдствіе опыта оказалось необходимымъ
сдѣлать въ настоящей инструкціи какія либо измѣненія или
дополненія, то Воеводская Коммисія обязана представить свои
предположенія на разрѣшеніе Правительственной Коммисіи.

Варшава, 26 Ноября (8 Декабря) 1835 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ

(подписано) *Любовидзкій.*

№ 1,885/59,806.

Приложеніе къ № 2-му.

Инструкція для главной слѣдственной тюрьмы.

*Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.*

Такъ такъ существующія доселѣ правила относительно
управленія, порядка и тюремной дисциплины, изложенныя въ
общей инструкціи, изданной бывшею Правительственною Ком-
мисією Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи 17 Сентября 1823 года,
оказались недостаточными, въ примѣненіи своемъ къ тѣмъ
правиламъ, на основаніи которыхъ построена новая слѣдствен-
ная тюрьма, то Правительственная Коммисія, отмѣняя озна-

wych i administracyjnych ułożoną, a przez siebie zatwierdzoną,
poleca Kommissyi Wojewódzkiej wprowadzić ją w wykonanie,
wyjawszy tytułu IV, który dla nieuorganizowanej jeszcze Rady
Opiekuńczej więzień, na teraz wykonywanym być nie może; gdy
żas instrukcyja ta tycze się głównie porządku wewnętrznego i kar-
ności więziennej i nie zmienia dawniejszej instrukcyi więziennęj
co do kontrolli i rachunkowości, samo się przez się rozumie, iż też
przepisy nadal są zachowane i podobnie jak dotąd przez Kommis-
syę Wojewódzką załatwiane być mają.

W końcu dodaje Kommissya Rządowa, iż gdyby w doświad-
czeniu okazała się potrzeba jakich zmian lub uzupełnień przesyła-
jącej się instrukcyi, takwce Kommissya Wojewódzka do decyzyi
Kommissyi Rządowej przedstawić jest w obowiązku.

w Warszawie, dnia 26 Listopada (8 Grudnia) 1835 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Lubowidzki.*

Nr. 1,885/59,806.

Annex do Nr. 2-go.

INSTRUKCYA DLA WIĘZIENIA GŁÓWNEGO INKWIZYCYJNEGO.

*Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświe-
cenia Publicznego.*

Gdy dotychczasowe przepisy zarządu, porządku i karności
więziennęj, zawarte w ogólnej instrukcyi, w dniu 17 Września 1823
roku przez byłą Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Po-
licyi wydanęj, okazują się być niedostateczne, w zastosowaniu swo-
jem do zasad, podług których nowe więzienie inkwizycyjne wy-
stawione zostało, Kommissya Rządowa, uchylając takowe co do te-
goż więzienia, po zniesieniu się z Kommissyą Rządową Sprawie-

ченныя правила относительно той же тюрьмы, по соглашенію по сему предмету съ Правительственною Коммисією Юстиціи, издаетъ исключительно для нея слѣдующую инструкцію.

Г л а в а I.

Общая положенія.

Ст. 1.

Слѣдственная тюрьма предназначена исключительно для обвиненныхъ въ преступленіи лицъ, которыя, на основаніи судебного опредѣленія, должны во время слѣдствія находиться въ тюремномъ заключеніи, равно для неимущихъ контрабандистовъ, кои, согласно постановленію Князя Намѣстника отъ 10 Февраля 1824 г., и рѣшенія Совѣта Управленія отъ 13 Апрѣля 1832 года, должны быть задержаны въ слѣдственныхъ тюрьмахъ, для производства объ нихъ Судебно-Административною властью надлежащаго изслѣдованія.

Ст. 2.

Приговоренные къ смертной казни преступники должны оставаться въ тюрьмѣ до приведенія надъ ними въ исполненіе приговоровъ, или же до воспослѣдованія помилованія.

Ст. 3.

Кромѣ поименованныхъ выше преступниковъ, всѣ прочіе приговоренные, въ наказаніе, къ какому бы то ни было тюремному заключенію, должны быть въ самопослѣднѣйшемъ времени, согласно дѣйствующимъ законамъ, препровождаемы въ подлежащія мѣста заключенія.

Ст. 4.

Обвиненные, отправленные въ слѣдственную тюрьму, не испытывая еще послѣдствій наказанія тюремнымъ заключеніемъ, могутъ содержать себя въ тюрьмѣ на свой собственный счетъ и пользоваться удобствами, согласными съ помѣщеніемъ, порядкомъ этого заведенія и безопасностью, но обязаны безусловно подчиняться всеѣмъ обязательнымъ въ тюрьмѣ правиламъ порядка и дисциплины, и не въ правѣ требовать ничего такого, что было бы явнымъ нарушеніемъ тѣхъ же правилъ.

Ст. 5.

Всякій обвиненный, отправленный въ слѣдственную тюрь-

длиности в тѣй мѣрѣ, выдаетъ наступающее, для него исключительно служить мажаче, учрежденіе.

Т и т у л.

Zasady ogólne.

Art. 1.

Więzienie inkwizycyjne przeznaczone jest wyłącznie dla osób o przestępstwa obwinionych, które z mocy decyzji sądowej z więzienia odpowiadać mają, tudzież dla ubogich defraudantów, którzy, stosownie do postanowienia Księcia Namiestnika z dnia 10 Lutego 1824 roku i decyzji Rady Administracyjnej z dnia 13 Kwietnia 1832 roku do badania przez Władzę Sądowniczo-Administracyjną w więzieniach inkwizycyjnych zatrzymani być mają.

Art. 2.

Zbrodniarze, na karę śmierci skazani, pozostawać mają w tém więzieniu, aż do spełnienia wyroku, lub otrzymania ulaskawienia.

Art. 3.

Prócz wyżej wymienionych zbrodniarzy, wszyscy inni na karę jakiegokolwiek więzienia skazani, powinni być najspieszniej, jak obowiązujące prawa pozwalają, odstawiani do właściwego miejsca kary.

Art. 4.

Obwinieni, do więzienia inkwizycyjnego odesłani, niedoznając jeszcze skutków kary więzienia, mogą utrzymywać się swoim kosztem w więzieniu, i doznawać wygod, jakie się z lokalnością, z порядkiem zakładu tego i z bezpieczeństwem zgadzają; obowiązani zaś są poddać się bezwarunkowo wszystkim przepisom porządku i karności, w więzieniu obowiązującym, i nie mają prawa domagać się niczego takiego, coby się z temi przepisami nie zgadzało.

Art. 5.

Każdy obwiniony, do więzienia inkwizycyjnego odesłany,

му, отказывающийся подчинить себя безусловно вышеозначенным правилам, или же подчинившийся тюремному уставу, но неисполняющий оного и нарушающий обязательныя правила, теряет право на должное къ обвиненному снисхождение, будетъ признанъ виновнымъ въ нарушении настоящей инструкции и тѣмъ самымъ уже подвергнетъ себя строгимъ мѣрамъ взысканія, опредѣленнымъ ниже въ главѣ о дисциплинѣ.

Ст. 6.

Судъ, производящій слѣдствіе, постановляетъ: о мѣрахъ предосторожности, какія слѣдуетъ принять въ отношеніи каждаго обвиненнаго; объ отдѣленіи, въ которомъ должны быть помѣщены обвиненные; о переводѣ ихъ изъ одного отдѣленія въ другое, и о свиданіяхъ съ ними постороннихъ лицъ. Никакое однакожь судебное мѣсто не въ правѣ своими распоряженіями нарушать правила, изложенныя въ настоящей инструкціи, ни же признавать подлежащими тюремному заключенію лицъ, изъятыхъ отъ оного этою же инструкціею.

Ст. 7.

Смотритель, ни же какое либо другое лицо, принадлежащее къ тюремной администраціи, не въ правѣ отмѣнять, смягчать или же усиливать распоряженія Суда относительно размѣщенія и способа содержанія арестованныхъ; въ случаѣ же, если оказанныя распоряженія будутъ несогласны съ настоящею инструкціею, долженъ обратить на это вниманіе Суда и донести о томъ непосредственному своему начальству.

Ст. 8.

Самая существенная обязанность по завѣдыванію слѣдственною тюрьмою состоитъ въ томъ: что никто изъ обвиненныхъ, содержащихся по опредѣленію Суда въ строгомъ уединеніи, не долженъ имѣть свиданій съ другими арестантами, ни же какихъ либо съ ними сообщеній; и что каждый содержащійся по рѣшенію Суда въ менѣ строгомъ заключеніи, можетъ имѣть свиданія и связи съ тѣми только изъ своихъ товарищей, которые принадлежатъ вмѣстѣ съ нимъ къ одному отдѣленію, и кромѣ ихъ никакого другаго арестанта знать не долженъ.

Ст. 9.

Никакое постороннее лицо, не принадлежащее къ составу тюремной администраціи или начальства, либо къ числу чле-

которыбы się nie chciał poddać bezwarunkowo dopiero wzmiankowanym przepisom lub poddawszy się im, takowych nie zachowywał i wykroczeń przeciw nim się dopuszczał, traci prawo do względnosci, jaka się obwinionemu należy, poczytany zostanie za przestępcę niniejszych urządzeń i ulegnie tѣm samem surowemu obchodzeniu się, poniżej pod tytułem karnosci wymienionemu.

Art. 6.

Sąd inkwizycyję prowadzący stanowi: względem środków ostrożności, z każdym obwinionym użyć się mających, względem oddziału w którym ma być umieszczony, względem przenoszenia go z jednego oddziału do innego i widywania się z nim osób obcych; żadne jednakże rozporządzenie sądowe nie może przekraczać przepisów niniejszem urządzeniem objętych, ani przyznawać uwięzionym tego, co im przez toż urządzenie wzbronionem zostało.

Art. 7.

Nadzorca, ani żadna osoba do administracyi więzień należąca, nie jest mocną zmieniać, łagodzić lub obostrzać rozporządzeń Sądu, tyjących się umieszczenia i sposobu utrzymywania uwięzionego; a w razie gdyby się też rozporządzenia nie zgadzały z niniejszą instrukcyą, zwrócić na to uwagę Sądu i złożyć o tѣm raport przełożonej władzy.

Art. 8.

Główna zasada zawiadywania więzieniem inkwizycyjnem jest ta, iż każdy obwiniony, z mocy decyzyi sądowej na ścisłem odosobnieniu trzymany, z żadnym innym współuwięzionym, ani widywać się, ani żadnych stosunków mieć niepowinien, i że każdy z mocy decyzyi Sądu mniej ścisłe osadzony, z tymi tylko współuwięzionymi widywać się i stosunki mieć może, którzy do jednego z nim oddziału należą i prócz tych, żadnego innego więźnia znać nie powinien.

Art. 9.

Żadna osoba obca, nie należąca do administracyi lub zwierzchności więziennęj, niebędąca członkiem inkwizującego lub prze-

новъ, производящихъ слѣдствіе, или высшаго Суда, не можетъ входить въ подлежащія отдѣленія или корридоры и тюремныя камеры, за исключеніемъ развѣ если оно получить на это отъ высшаго начальства письменное дозволеніе.

Ст. 10.

Воспрещается Смотрителю впускать кого бы то ни было въ тюрьму, кромѣ лицъ, имѣющихъ на это право, на основаніи предыдущей статьи. Для тѣхъ изъ числа посѣтителей заведенія, кои получили на это разрѣшеніе высшаго начальства, Смотритель не въ правѣ приказывать отпирать камеры строго уединенныхъ арестантовъ, ни же позволять имъ заглядывать въ тѣ камеры чрезъ находящіяся въ дверяхъ окошка, или отверстія, устроенныя для наблюденія за арестантами.

Ст. 11.

Ни одинъ изъ арестантовъ во все время пребыванія своего въ тюрьмѣ ни подъ какимъ предлогомъ не можетъ быть выводимъ за предѣлы оной, за исключеніемъ, если, по весьма важнымъ причинамъ, поступить о томъ письменное требованіе отъ производящаго слѣдствіе или высшаго судебного мѣста, или же отъ члена Суда.

Ст. 12.

Такъ какъ тюремныя кельи и камеры обезпечены надлежащимъ образомъ, такъ что побѣгъ и взломъ изъ оныхъ слишкомъ затруднительны, то не принимается за правило, что арестанты должны быть заковываемы въ кандалы, но предоставляется Суду опредѣлить, слѣдуетъ ли, по особенно уважительнымъ причинамъ, наложить оковы на отправленнаго имъ арестанта.

ГЛАВА II.

О назначеніи тюремныхъ помѣщеній и о содержаніи въ нихъ чистоты и порядка.

Ст. 13.

Все зданіе слѣдственной тюрьмы раздѣляется на средней корпусъ, назначенный для судебного мѣста и тюремной администраціи, и на два трехэтажные флигеля, составляющіе собственно тюремное помѣщеніе.

Ст. 14.

Судебное помѣщеніе состоитъ изъ двухъ присутственныхъ

лозонаго Саду не може входить до właściwych oddziałów, czyli korytarzy i izb więziennych, wyjąwszy, gdyby od zwierzchniej władzy pozwolenie na piśmie na to otrzymała.

Art. 10.

Nadzorca nie jest mocen wpuszczać nikogo do więzienia prócz osób, na mocy poprzedniego artykułu prawo do tego mających. Tym z pomiędzy odwiedzających instytut, którzy na to pozwolenie od zwierzchniej władzy otrzymali, nie jest mocen kazać otwierać cel więźni ściśle odosobionych, ani nawet może dozwalać im zaglądać do tych cel przez zagładniki czyli otwoy, do dozorowania we drzwiach umieszczone.

Art. 11.

Żaden z uwięzionych, przez cały czas pobytu swego w więzieniu, po za obręb jego, pod żadnym pozorem wyprowadzonym być nie może, wyjąwszy gdyby Sąd inkwiryjący lub przełożony, albo członek Sądu dla ważnych powodów na piśmie tego zażądał.

Art. 12.

Ponieważ cele i izby więzienne należycie są obwarowane, tak dalece, iż ucieczka i wyłamanie się z nich są nader trudne, nie przyjmuje się przeto za prawidło, iż więźniowie mają być kowani w kajdany, lecz zostawia się Sądowi uznanie, czy dla szczególnych okoliczności odesłany więzień ma być okuty.

TYTUŁ II.

O przeznaczeniu lokali więziennych i o utrzymaniu w nich czystości i porządku.

Art. 13.

Cały gmach inkwizytoryatu dzieli się na średni korpus, dla sądownictwa i administracyi więziennej przeznaczony, i na dwa skrzydła w trzech piętrach, właściwe więzienie stanowiące.

Art. 14.

Lokal sądowy składa się z dwóch sal audyencyonalnych, ze

залъ съ среднею приемою залю, изъ четырехъ комнатъ для канцеляріи и подручнаго архива въ первомъ этажѣ надъ низомъ, изъ 17 комнатъ для Слѣдственныхъ Засѣдателей и Помощниковъ Прокурора, равно изъ двухъ залъ для архива и двухъ для свидѣтелей во второмъ этажѣ. Кромѣ того, въ подземельномъ отдѣленіи будутъ отданы въ распоряженіе Суда три помѣщенія, устроенныя для судебныхъ депозитовъ.

Все это помѣщеніе, кромѣ депозитовъ и архивовъ, находится подъ надзоромъ и въ завѣдываніи Тюремнаго Смотрителя, для чего будутъ ему назначены въ помощь два служителя, по одному изъ каждаго отдѣленія.

Для предупрежденія всякихъ столкновеній и споровъ, могущихъ произойти при поставкѣ дровъ и другихъ мѣстныхъ потребностей для разныхъ властей, Судебное мѣсто должно уплачивать годичное вознагражденіе въ возмѣщеніе издержекъ, произведенныхъ изъ общихъ тюремныхъ суммъ, на содержаніе помѣщенія и на отопленіе.

Ст. 15.

Въ подземельномъ помѣщеніи должны быть помѣщены всѣ хозяйственныя заведенія, какъ-то: кухни, кладовыя, прачечныя, сушильни, купальни и склады, равно квартиры для тюремныхъ стражниковъ и строгіе аресты для арестантовъ, наказываемыхъ за нарушеніе правилъ внутренняго тюремнаго порядка. Въ нижнемъ помѣщеніи будутъ отведены: квартира для Смотрителя, помѣщеніе для тюремной канцеляріи вмѣстѣ съ квартирой Писаря, комната для принятія и посѣщенія арестантовъ, квартира привратника и гауптвахта, вмѣстѣ съ офицерскою комнатою.

Ст. 16.

Остальныя части всего зданія, надлежаще отдѣленныя отъ исчисленныхъ выше помѣщеній, составляютъ собственно слѣдственную тюрьму, такимъ образомъ: что нижній этажъ надъ подземельемъ, въ обоихъ флигеляхъ долженъ быть предназначенъ для содержанія отдѣленія строго уединенныхъ арестантовъ, съ тѣмъ однакожъ условіемъ, что еслибы нижнія кельи оказались для нихъ недостаточными, то известное число оныхъ должно быть занято для этой цѣли на одной половинѣ перваго этажа, и на оборотъ, что внизу могутъ быть помѣ-

средnią ustępową salą, z czterech izb dla kancelaryi i podręcznego archiwum, na pierwszym piętrze, z 17-tu izb dla Inkwirentów i Podprokuratorów, tudzież z dwóch sal na archiwum i dwóch dla świadków na drugim piętrze. Prócz tego oddane zostaną do dyspozycji Sądu, w podziemnym oddziale, trzy lokale, na depozyta sądowe urządzone.

Cały ten lokal, prócz depozytów i archiwów, zostaje pod dozorem i zarządem Nadzorcy więzienia, do czego dodanych mu będzie dwóch posługaczy, po jednym z każdego wydziału.

Dla zapobieżenia wszelkim kollizyom i zatargom z dostawy drzewa i innych potrzeb miejscowych dla różnych władz wyniknąć mogącym, Władza Sądowa zwracać będzie roczne wynagrodzenie do ogólnych funduszów więziennych za utrzymanie lokalu i za opał.

Art. 15.

W lokalu podziemnym umieszczone będą wszelkie zakłady gospodarskie, jako to: kuchnie, spiżarnie, pralnie, suszarnie, kąpiele i склады, tudzież mieszkania dla strażników więziennych i ściśle areszta dla więźni, za przestąpienie przepisów wewnętrznych ukaranych. W dolnym lokalu będzie mieszkanie Nadzorcy, kancelarya więzienna wraz z mieszkaniem Pisarza, izba do przyjmowania i odwiedzania więźni, mieszkanie odźwiernego i odwach, wraz z izbą oficerską.

Art. 16.

Reszta całego gmachu, od wyliczonych dotąd lokarów należycie oddzielona, stanowi właściwe więzienie inkwizycyjne i to w ten sposób, iż piętro dolne nad podziemnem przeznaczone być ma w obudwóch skrzydłach na oddział ściśle odosobnionych; z tem wszakże zastrzeżeniem, iż gdyby dolne cele dla tamtych nie wystarczały, pewna ilość na jednej połowie pierwszego piętra na ten cel zajęta zostanie i na odwrot, że na dole mogą być mieszczeni

щаемы менѣе строго уединенные, еслибы они не могли помѣститься въ первомъ этажѣ.

Весь второй этажъ, въ обоихъ флигеляхъ, предназначается для допрошенныхъ уже арестантовъ и ожидающихъ постановленія о нихъ окончательнаго приговора, равно для приговоренныхъ къ тюремному заключенію и ожидающихъ отправки къ мѣсту наказанія.

Ст. 17.

Указанное для каждой части помѣщенія назначеніе не можетъ быть измѣнено ни Воеводскою Коммисіею, а тѣмъ менѣе Тюремнымъ Смотрителемъ. Воспрещается также производить какую бы то ни было перемѣну, то есть пристройку, перестройку, перегородку, или другое какое нибудь устройство, какъ въ самомъ зданіи, такъ равно и въ окружающихъ оное дворахъ, безъ положительнаго на то дозволенія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Ст. 18.

Смотритель обязанъ содержать всегда, все тюремное зданіе въ самомъ исправномъ состояніи и доносить Воеводской Коммисіи о всякомъ поврежденіи въ помѣщеніяхъ, которое не можетъ быть починено безъ большихъ издержекъ и чрезъ посредство арестантовъ. Съ этою цѣлью Смотритель при ежедневныхъ ревизіяхъ долженъ обращать вниманіе, не повреждены ли въ чемъ либо стѣны, окошка, полы, печныя трубы и т. д.; при чемъ всякія поврежденія, которыя не требуютъ особыхъ расходовъ, должны быть по мѣрѣ надобности починены Смотрителемъ. Никакое по сему предмету съ его стороны оправданіе не будетъ принято въ уваженіе и не освободитъ его отъ отвѣтственности, если посѣщающій тюрьму найдетъ непочиненными подобнаго рода поврежденія.

Ст. 19.

Не принимается также отъ Смотрителя никакого оправданія, если какая нибудь часть тюремнаго или экономическаго помѣщенія не будетъ содержиما въ величайшей чистотѣ; напротивъ того постановляется правиломъ, что въ общественномъ учрежденіи, гдѣ помѣщается значительное число людей, нечистоту и беспорядокъ собственно только можно отнести

менѣе сѣіе одособнени, gdyby ich liczba na pierwszym pięttrze pomieścić się nie mogła.

Całe drugie piętro w obudwóch skrzydłach przeznaczone jest dla więźni wybadanych i zapadnięcia wyroku oczekujących, niemniej skazanych na więzienie i odprowadzenia do miejsca kary oczekujących.

Art. 17.

Przeznaczenie, jakie każdej części lokalu nadane zostanie, nie może być zmienione, ani przez Kommissyę Wojewódzką, ani tem mniej przez Nadzorcę więzienia. Niewolno także uskutecznić żadnej zmiany, dobudowania, przebudowania, przeformsztowania, lub jakiego bądź urządzenia, tak w samym gmachu, jako też w otaczających go dziedzińcach, bez wyraźnego na to zezwolenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

Art. 18.

Obowiązkiem jest Nadzorcy utrzymywać cały gmach więzienny zawsze w jak najlepszym stanie, donosić Kommissyi Wojewódzkiej o wszelkiem takim uszkodzeniu lokalu, któreby bez nakładów i za pośrednictwem więźni naprawionem być nie mogło. Dla tego zwracać będzie Nadzorca przy rewizjach codziennych uwagę swoją na ściany, okna, podłogi, rury piecowe i t. d., czy nie są w jaki bądź sposób uszkodzone; wszelkie uszkodzenia, którym bez osobnych nakładów zaradzić można, przez Nadzorcę, w miarę potrzeby, naprawiane być mają;—żadna wymówka z jego strony przyjęta nie będzie, i od odpowiedzialności go nie uwolni, gdyby zwiedzający tego rodzaju uszkodzenia niezreparowanemi zastał.

Art. 19.

Nie przyjmuje się także żadnej wymówki ze strony Nadzorcy, gdyby jakakolwiek część lokalu więziennego lub ekonomicznego w największej czystości nie miała być utrzymywana; przeciwnie przyjmuje się za zasadę, że w instytucie publicznym, gdzie się znaczna ilość ludzi mieści, nieczystość i nieporządek jedy nie tylko winą Nadzorcy być mogą i na niego samego odpowiedzialność

Лазаретныя палаты не должны быть ничемъ другимъ выкуриваемы какъ только укусомъ. Предписывается также содержать въ высшей степени чистоту въ отхожихъ мѣстахъ и имѣть надзоръ за исправною вывозкою изъ нихъ нечистотъ.

Ст. 23.

Разрѣшается Смотрителю, для содержанія надлежащей чистоты и должнаго порядка въ домѣ, употреблять ежедневно, въ опредѣленномъ разѣ навсегда числѣ, арестантовъ, уже допрошенныхъ, содержащихся на казенный счетъ и обвиненныхъ въ маловажныхъ проступкахъ, а равно и контрабандистовъ. Въ смѣтѣ ежегодно будетъ назначаемъ къ отпуску въ безотчетное распоряженіе Смотрителя общая сумма въ возмѣщеніе произведенныхъ имъ текущихъ расходовъ на содержаніе чистоты и порядка; свыше этого вознагражденія онъ не въ правѣ простираť никакихъ претензій на возвратъ понесенныхъ имъ текущихъ издержекъ.

ГЛАВА III.

О распредѣленіи арестантовъ на разряды, о принятіи и посещеніи ихъ и объ отпускѣ ихъ на свободу.

Ст. 24.

Смотритель не имѣетъ права: ни принимать арестанта въ тюрьму, ни отпускать его изъ оной, ни же позволять кому нибудь имѣть съ нимъ свиданіе, иначе, какъ только вслѣдствіе приговора, или распоряженія о томъ подлежащаго Суда.

Ст. 25.

Всякое лицо, присланное въ слѣдственную тюрьму, должно быть прежде всего раздѣто и обыскано, въ предназначенной для сего особой комнатѣ. Для обыска женщинъ должна быть употребляема женщина, назначенная для надзора за ними. Затѣмъ слѣдуетъ отправить арестованнаго въ купальню для омовенія, послѣ чего уже онъ получитъ тюремную одежду, если, согласно нижепомѣщеннымъ правиламъ, онъ не можетъ имѣть своей собственной. Одѣтый такимъ образомъ онъ долженъ быть отведенъ въ тюремную канцелярію, для внесенія его въ статейную книгу и въ контроли, и для прочтенія ему правилъ о внутреннемъ порядкѣ, къ которымъ онъ во все время пребыванія своего въ тюрьмѣ долженъ примѣняться.

octem. Zaleca się także zachowanie największej czystości w kloakach i czuwanie nad regularnem wywożeniem z nich nieczystości.

Art. 23.

Nadzorca upoważniony jest do użycia codziennie do utrzymania porządku i czystości domu, w ilości raz na zawsze oznaczonej, aresztantów już wybadanych, na koszcie skarbowym utrzymywanych, o małe przestępstwa obwinionych, i defraudantów. Na etacie przeznaczone będzie corocznie wynagrodzenie ryczałtowe dla Nadzorcy, za wydatki gotowe na utrzymanie czystości i porządku czynione, bez wyrachowania się; prócz tego zaś wynagrodzenia, więcej żadnych potocznych wydatków likwidować nie jest mocen.

TYTUŁ III.

O klasyfikacyi więźniów, ich przyjmowaniu, odwiedzanii i wypuszczaniu na wolność.

Art. 24.

Nadzorca nie jest mocen więźnia ani przyjmować do więzienia, ani z niego wypuszczać, ani dozwalać komubądź widywać się z nim inaczej, jak za wyrokiem lub dyspozycyą właściwego Sądu.

Art. 25.

Każda do więzienia inkwizycyjnego odesłana osoba, ma być naprzód rozebrana i zrewidowana w osobnej do tego przeznaczonej izbie. Do rewizyi kobiet użytą będzie kobieta do dozoru onychże przeznaczona, następnie zaprowadzony zostanie aresztowany do łazienki, celem umycia się, poczem dostanie ubiór instytutowy, jeśli własnego, stosownie do rozporządzeń poniżej umieszczonych, mieć nie ma. Będąc przybrany, zaprowadzony zostanie do kancelaryi więziennój, celem zapisania go do księgi rodowodowej, do kontroll i odczytania mu wewnętrznych urządzeń, do których przez cały czas pobytu swego stosować się powinien.

Ст. 26.

Принесенныя арестантомъ съ собою вещи должны быть записаны въ особую шнуровую книгу и сложены въ назначенномъ для сего складѣ, если онъ получитъ казенную одежду, или, въ противномъ случаѣ, отданы ему самому для употребленія, но только въ количествѣ, нужномъ для одной перемѣны. Вѣдомость этимъ вещамъ, вырѣзанная изъ шнуровой книги, должна быть вручена каждому арестанту.

Въ эту вѣдомость должны быть также включены деньги, найденныя у арестованнаго лица, которыя должны храниться у Смотрителя, впредь до выѣзда арестанта.

Ст. 27.

Лица, желающія содержать себя въ тюрьмѣ на собственный счетъ, обязаны вручить Смотрителю причитающіяся на ихъ содержание деньги, или же указать источникъ, изъ котораго этотъ расходъ можетъ быть удовлетворенъ. Если эти лица будутъ находиться въ тюрьмѣ менѣе мѣсяца, то остальные деньги должны имъ быть возвращены при выпускѣ.

Ст. 28.

Задержанныя въ слѣдственной тюрьмѣ лица раздѣляются на три главныхъ отдѣленія; къ первому принадлежатъ обвиненные, находящіеся подъ судебнымъ слѣдствіемъ; ко второму — арестанты, надъ которыми уже окончено слѣдствіе и которые ожидаютъ постановленія приговора; къ третьему — преступники, приговоренные къ смертной казни.

Ст. 29.

Главное отдѣленіе обвиненныхъ, находящихся подъ слѣдствіемъ, раздѣляется на два разряда: 1) строго уединенныхъ и 2) отдѣльно заключенныхъ безъ строгого уединенія. Арестанты обоихъ этихъ разрядовъ должны помѣщаться въ отдѣльныхъ кельяхъ, то есть первые на низу, а послѣдніе на первомъ этажѣ.

Ст. 30.

Всякій вновь поступающій арестантъ причисляется непременно къ первому отдѣленію, а Судъ долженъ опредѣлить, въ которомъ изъ двухъ разрядовъ онъ долженъ быть помѣщенъ, смотря по важности преступленія, въ которомъ обвиняется. Постановляется правиломъ: что подсудимые, имѣющіе

Art. 26.

Rzeczy, które więzień z sobą przyniesie, mają być zapisane do osobnej księgi sznurowej, i albo złożone w właściwym składzie, jeżeli otrzyma odzież skarbową, albo oddane jemu samemu do użycia, lecz tylko w ilości do jednego ubrania potrzebnej. Wykaz tych rzeczy, z księgi sznurowej wycięty, każdemu aresztowanemu oddany zostanie.

Do tego wykazu wciągnięte być mają także pieniądze, przy aresztowanym znalezione, które w depozycie Nadzorcy, aż do wyjścia aresztowanego zostawać mają.

Art. 27.

Osoby, które o własnym koszcie w więzieniu chcą się utrzymywać, złożyć powinny na ręce Nadzorcy pieniężną należność na utrzymanie własne, lub wskazać fundusz, z którego ta należność ma być zaspokojona.

Gdyby króciej jak miesiąc pozostały w więzieniu, nadpłata przy wyjściu zwróconą im będzie.

Art. 28.

Osoby w więzieniu inkwizycyjnym zatrzymane, składają trzy główne oddziały: pierwszy — obwinionych, pod badaniem sądowym będących, drugi — już wybadanych i oczekujących zapadnięcia wyroków, trzeci — winowajców, na karę śmierci skazanych.

Art. 29.

Główny oddział obwinionych, pod badaniem będących, dzieli się na dwie sekcye: 1) ściśle odosobnionych, 2) pojedynczo zamkniętych, bez ściśłego odosobnienia. Obie sekcye zajmują cele pojedyncze, to jest pierwsza na dole, a druga na 1-em piętrze.

Art. 30.

Każdy nowo wchodzący więzień należy koniecznie do pierwszego oddziału, Sąd zaś stanowi do której z dwóch sekcji ma być umieszczony, a to stosownie do ważności przewinienia, o które jest obwiniony. Przyjmuje się za zasadę, iż obwinieni mający wspól-

въ той самой тюрьмѣ соучастниковъ, равно задержанные за совершенные во второй разъ проступки, и всѣ обвиненные въ уголовныхъ преступленіяхъ, должны помѣщаться въ первомъ разрядѣ, то есть строго уединенныхъ.

Ст. 31.

Переводъ изъ перваго отдѣленія, 1-го разряда, во 2-ой разрядъ того же отдѣленія, или же во второе отдѣленіе, зависитъ отъ постановленія Слѣдственнаго Суда.

Ст. 32.

Назначенный въ первый разрядъ перваго отдѣленія долженъ быть заключенъ днемъ и ночью въ отведенной ему кельи и лишенъ всякой возможности сообщенія и какихъ бы то ни было связей съ другими лицами, задержанными въ слѣдственной тюрьмѣ. Онъ не будетъ имѣть права выходить изъ кельи, за исключеніемъ уединенной прогулки подъ надзоромъ стражника, въ назначенное для сего Смотрителемъ время. Въ случаѣ болѣзни, онъ долженъ оставаться въ своей кельи, а въ случаѣхъ тяжелой болѣзни, назначается къ нему прислужникъ, для ухаживанія за нимъ и подачи нужнаго пособія.

Кромѣ лицъ, на которыхъ возложенъ надзоръ и ревизія въ отдѣленіи, равно судебныхъ защитниковъ, особо уполномоченныхъ къ тому Судомъ, онъ можетъ видѣться только съ Священникомъ и тюремнымъ Врачемъ. Никакое постороннее лицо, состоящее съ нимъ въ родствѣ или въ дружескихъ отношеніяхъ, не можетъ посѣщать арестанта въ кельи, за исключеніемъ случая близкой его кончины, въ которомъ, по удостовѣренію Врача, ближайшій родственникъ или другъ, по желанію больного и съ разрѣшенія Суда, можетъ быть допущенъ къ свиданію съ нимъ.

Ст. 33.

Еслибы производящій слѣдствіе Судъ дозволилъ обвиненному, заключенному въ строгомъ уединеніи, имѣть свиданіе съ постороннимъ лицомъ, въ такомъ случаѣ его слѣдуетъ привести въ пріемную комнату, для разговора съ посѣщающимъ его лицомъ, но не иначе, какъ въ присутствіи Смотрителя, или тюремнаго Писаря, или же лица, назначеннаго для сего Судомъ.

Ст. 34.

Назначенный во 2-й разрядъ перваго отдѣленія, или въ раз-

никów w tém samym więzieniu, tudzież za powtarzane przestępstwa zatrzymani, i wszyscy o zbrodni obwinieni, do sekcij pierwszych ściśle odosobnionych mają być odsyłani.

Art. 31.

Przenoszenie z oddziału pierwszego sekcji 1-jej do sekcji 2-jej tegoż oddziału, lub oddziału drugiego, zawisło od postanowienia inkwizycyjnego Sądu.

Art. 32.

Do sekcji pierwszej oddziału pierwszego przeznaczony, zamknięty będzie dniem i nocą w właściwej sobie celi i pozbawiony wszelkiej komunikacji i jakiegobądź stosunków z innemi osobami, w więzieniu inkwizycyjnem uwięzionemi. Nie będzie miał prawa wychodzić z celi inaczej jak na przechadzkę samotną, pod dozorem strażnika, w czasie przez Nadzorcę oznaczonym. W razie choroby, pozostanie w celi swojej i w przypadkach ciężkiej słabości mieć sobie będzie dodaną osobę do pielegowania i pomocy.

Prócz osób dozorem i rewizją oddziału zajętych, tudzież Obronców Sądownych, szczególnie do tego przez Sąd upoważnionych, będzie mógł widywać Kapelana i Lekarza instytutu. Żadna osoba obca, spokrewniona lub w przyjacielskich stosunkach z nim będąca, nie może go odwiedzać w celi, wyjąwszy jedynie w przypadku bliskiego zgonu, w którym to razie, za zdaniem Lekarza, najbliższy krewny lub przyjaciel, na żądanie chorego i za дозволеніем Sądu, do niego przypuszczony być może.

Art. 33.

Gdyby Sąd inkwizycyję prowadzący miał pozwolić obwinionemu, na ściśle odosobnieniu będącemu, widzieć się z osobą obcą, wówczas przyprowadzony zostanie obwiniony do izby odwiedzin, celem rozmówienia się z odwiedzającą osobą, w obecności Nadzorczy lub Pisarza więziennego, albo też osoby przez Sąd do tego przeznaczonej.

Art. 34.

Do sekcji drugiej oddziału pierwszego, czyli do mniej ściśle

рядъ менѣе строго уединенныхъ, можетъ иногда имѣть свиданіе съ товарищами заключенія одного съ нимъ разряда, но ночью всегда долженъ оставаться въ уединенномъ заключеніи въ занимаемой имъ кельи.

Свиданіе арестантовъ этого разряда можетъ происходить во время прогулки по тюремному двору и въ корридорѣ того разряда, въ ненастное время, въ назначенные для сего часы. Въ случаѣ легкой болѣзни, арестантъ этого разряда долженъ оставаться въ своей кельи, въ случаѣ же тяжелой и продолжительной болѣзни, переводится въ тюремный лазаретъ. Онъ не можетъ принимать въ своей кельи никакихъ посѣтителей, кромѣ Священника, Врача и Судебнаго Защитника, съ особаго на то разрѣшенія Суда. Въ случаѣ разрѣшенія Судомъ пестороннему лицу свиданія съ арестантомъ, должно быть съ нимъ поступлено согласно правиламъ предыдущей статьи.

Ст. 35.

Кельи втораго разряда должны быть отпираемы:

- a) во время утренней и вечерней очистки онѣхъ;
- b) во время раздачи обѣденныхъ порцій;
- c) во время выхода арестантовъ на прогулку по дворамъ или корридорамъ.

Ст. 36.

Ни въ какомъ изъ вышеозначенныхъ случаевъ не дозволяется отпирать одновременно болѣе 10 келій; въ первыхъ двухъ случаяхъ онѣ отворяются на время необходимое для совершения указанныхъ дѣйствій, въ третьемъ же — неболѣе, какъ на одинъ часъ.

Во время выпуска арестантовъ изъ 10-и келій въ корридоръ, воспрещается имъ разговаривать съ другими запертыми въ своихъ кельяхъ, ни же заглядывать къ нимъ, или посредствомъ условныхъ знаковъ имѣть съ ними какое нибудь сообщеніе. Не дозволяется также собираться по кельямъ, но всѣ выпущенные арестанты должны оставаться въ корридорѣ.

Ст. 37.

Арестанты перваго отдѣленія могутъ заниматься работами въ собственныхъ своихъ кельяхъ, съ тѣмъ условіемъ, чтобы не употребляли при этомъ острыхъ орудій или опасныхъ предметовъ. Арестанты 2-го разряда, перваго отдѣленія, могутъ да-

odosobnionych, przeznaczony, będzie mógł niekiedy widywać się ze współwięzionymi, jednejże z nim sekcji, lecz odosobniony będzie zawsze nocną porą w właściwej sobie celi.

Widywanie się więźni tej sekcji następować może podczas przechadzki po podwórzu więzienném i w korytarzu sekcji w czasach słotnych, w godzinach na to przezn. zonych; w razie choroby lekkiej, pozostanie więźni tej sekcji w swojej celi, przeniesiony zaś zostanie do lazaretu więziennego w przypadkach cięższej i dłuższej choroby. Odwiedzin w celi nie może odbierać żadnych, prócz Kapelana, Lekarza i Obrońcy Sądowego, za szczególném Sądu upoważnieniem. W razie udzielonego osobie obcej przez Sąd dozwolenia widzenia się z więźniem, postąpiom z nim będzie stosownie do przepisów poprzedzającego artykułu.

Art. 35.

Otwieranie cel sekcji drugiej ma miejsce:

- a) podczas rannego i wieczornego czyszczenia onychże;
- b) podczas rozdawania objadów;
- c) w czasie wyjścia więźni na przechadzkę po dziedzińcach lub po korytarzu.

Art. 36.

W każdym z powyżej wymienionych razów, nie można otwierać więcej nad 10 cel razem, w pierwszych dwóch — na czas do odbycia wskazanych czynności potrzebny, w trzeczej niedłużej jak na godzinę.

W czasie wypuszczenia więźni z cel 10-ciu na korytarz, nie wolno im rozmawiać z innymi w celach zamkniętymi, ani zaglądać do nich, lub przez umowne znaki utrzymywać jakąbądź komunikację. Niewolno także zbierać się po celach, lecz wszyscy wypuszczeni na korytarzu pozostać winni.

Art. 37.

Więźniowie pierwszego oddziału mogą zatrudniać się robotami w własnych celach, z zastrzeżeniem, aby narzędzi ostrych lub niebezpiecznych przedmiotów nie używali; więźniowie 2-jej sekcji

же, на основаніи общаго разрѣшенія Суда, быть употребляемы къ услуженію внутри тюрьмы.

Ст. 38.

На прогулку, по тюремному двору могутъ выходить арестанты, заключенные на одномъ корридорѣ, не болѣе какъ 10 человекъ вмѣстѣ. Воспрещается прогуливаться въ одно и то же время и по тому же двору арестантамъ разныхъ отдѣленій, а равно и арестантамъ одного разряда, въ большемъ противъ, опредѣленнаго выше числѣ. Время прогулки для разныхъ отдѣленій и разрядовъ должно быть назначено такимъ образомъ, чтобы всѣ арестанты втораго разряда, перваго отдѣленія, и всѣ арестанты втораго отдѣленія, по очереди, могли ежедневно пользоваться прогулкой.

Ст. 39.

Второе отдѣленіе должно заключать въ себѣ обвиненныхъ, надъ которыми окончено слѣдствіе, и кои ожидаютъ постановленія приговора или перевода въ другое мѣсто для выдержанія наказанія, контрабандистовъ, находящихся подъ административнымъ слѣдствіемъ, а равно больныхъ того отдѣленія и втораго разряда перваго отдѣленія, переведенныхъ оттуда согласно 34 статѣ.

Ст. 40.

Арестанты этого отдѣленія должны быть размѣщены по палатамъ на основаніи слѣдующаго распредѣленія, и могутъ занимать болѣе или менѣе палатъ соразмѣрно ихъ числу, находящемуся въ каждомъ классѣ:

a) женщины помѣщаются безъ различія всѣ вмѣстѣ въ одной палатѣ, если ихъ будетъ мало, и въ двухъ, отдѣляя больныхъ и менѣе преступныхъ, а равно контрабандистокъ отъ другихъ

b) несовершеннолѣтніе мальчики до 20-и лѣтъ, за исключеніемъ тѣхъ, которые прежде того находились уже въ тюрьмѣ;

c) совершеннолѣтніе преступники изъ Варшавы и другихъ городовъ, съ подраздѣленіемъ на арестованныхъ въ первый разъ и на такихъ, которые задержаны за повторенные проступки;

d) преступники изъ деревень, кои размѣщаются въ отдѣльныхъ палатахъ, по тѣмъ же различіямъ, если сіе дозволить обширность помѣщенія и число ихъ;

перwszego oddziału mogą nawet, za ogólnem zezwoleniem Sądu, być używani do posług wewnętrznych.

Art. 38.

Na przechadzkę po dziedzińcu więziennym wychodzić mogą więźniowie na jednymże korytarzu osadzeni, nie więcej jak w liczbie 10-ciu razem.

Nie mogą także przechodzić się o jednymże czasie na tem samem podwórzu więźnie różnych oddziałów, ani nawet więźniowie jednej sekcji, w liczbie przewyższającej dopiero oznaczoną. Czas przechadzki tak dla różnych oddziałów i sekcji ma tu być oznaczonym, aby codziennie wszyscy więźniowie sekcji drugiej pierwszego oddziału i wszyscy drugiego oddziału kolejno przechadzki używali.

Art. 39.

Oddział drugi mieścić ma w sobie obwinionych wybadanych, zapadnięcia wyroku oczekujących, lub przeniesienia do miejsca kary defraudantów, pod badaniem administracyjnem będących, tudzież chorych tego oddziału, i 2-jej sekcji oddziału pierwszego, stosownie do 34-go artykułu ztamtąd przeniesionych.

Art. 40.

Więźniowie tego oddziału pooddzielani być mają w salach, podług następującej klasyfikacyi, zajmując mniej lub więcej sal, stosownie do liczby w każdej klassie znajdującęj się:

a) kobiety, bez różnicy razem w jednej sali, gdyby ich było mało, a w dwóch, oddzielając słabe i mniej występne, tudzież defraudantki od innych;

b) chłopcy małoletni do lat 20-tu z wyłączeniem tych, którzy już poprzednio byli w więzieniu;

c) przestępcy pełnoletni z Warszawy i innych miast, rozróżnieni na pierwszy raz uwięzionych i na takich, co za powtarzanie przewinienia są zatrzymani;

d) przestępcy z wsiów podobnie rozróżnieni i oddzieleni w salach, jeśli lokalność i liczba ich na to pozwala;

е) евреи, съ подраздѣленіемъ ихъ на арестованныхъ въ первый разъ и на возвратившихся;

ф) все вмѣстѣ контрабандисты, съ тѣмъ условіемъ: чтобы причастные къ одному дѣлу не были смѣшиваемы между собою, какъ въ палатахъ, такъ и на прогулкѣ.

Ст. 41.

Вышеизложенное распредѣленіе должно быть постоянно соблюдаемо, за исключеніемъ тюремнаго лазарета, и времени Богослуженія, отправляемаго для этого отдѣленія. Прогулка по тюремному двору должна происходить поочередно, указанными выше классами, или же въ одно время, но въ особыхъ отдѣленіяхъ двора. Такая же самая очередь должна быть соблюдена и при отпирании камеръ, для выпуска арестантовъ въ корридоръ, такъ, чтобы никогда два класса вмѣстѣ не находились въ корридорѣ, исключая, если который либо изъ нихъ будетъ столь малочисленъ, что его невозможно отдѣлять отъ другихъ, въ каковомъ случаѣ нужно наблюдать только за тѣмъ, чтобы лица, арестованные въ первый разъ, не находились вмѣстѣ съ арестантами, задержанными во второй разъ и болѣе.

Ст. 42.

Опасные преступники, которые, во время пребыванія своего въ первомъ отдѣленіи, оказали безпокойный характеръ, или покушались на побѣгъ, не могутъ быть вовсе переведены во второе отдѣленіе, и въ случаѣ, еслибы Судъ сдѣлалъ распоряженіе относительно ихъ перевода, — Смотритель обязанъ представить противъ этого свои возраженія въ тотъ же Судъ, а еслибы они остались безуспѣшны — войти о томъ съ представленіемъ въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, и въ высшій Судъ.

Ст. 43.

Арестанты, приговоренные къ смертной казни, не могутъ быть переводимы во второе отдѣленіе, и должны всегда оставаться въ первомъ разрядѣ перваго отдѣленія.

Ст. 44.

Арестанты, помѣщенные во второмъ отдѣленіи, которые оказались непослушными и безпокойнаго характера, или же покушались на побѣгъ, должны быть немедленно переведены Смотрителемъ въ первый разрядъ перваго отдѣленія, о чемъ

е) żydzi, oddzieleni na raz uwięzionych i na powracających;

ф) defraudanci wszyscy razem, z tém zastrzeżeniem, aby do jednej sprawy wpływający łączeni nie byli, tak w salach, jak i na przechadce.

Art. 41.

Klasyfikacya powyższa zachowaną być ma ciągle, wyjawszы w lazarecie więziennym i podczas nabożeństwa dla tegoż oddziału odbywanego. Przechadzka po dziedzińcu więziennym kolejno, klassami powyżej wymienionemi, lub w jednym czasie lecz w oddzielnych przedziałach dziedzińca odbywać się ma. Taż sama kolej zachowaną zostanie w otwieraniu numerów, celem wypuszczania więźni na korytarz, a to tak, aby nigdy dwie klasy razem na korytarzu się nie znajdowały, wyjawszы w przypadku, gdyby która z nich tak była nieliczna, iż odesobnioną byćby nie mogła w którym to razie na to tylko baczyć należy, ażeby osoby pierwszy raz uwięzione nie przebywały razem z więźniami po drugi raz i więcej aresztowanemi.

Art. 42.

Winowajcy niebezpieczni, którzyby, podczas pobytu swego, w pierwszym oddziale, dali dowody niespokojności swojej lub usiłowали dokonąć ucieczki, nie zostaną wcale przeniesieni do oddziału drugiego, a w razie gdyby Sąd wydał decyzję względem ich przeniesienia, Nadzorca obowiązany jest zrobić przeciwko temu przedstawienie do tegoż Sądu, a gdyby to nie skutkowało, do Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego i do przełożonego Sądu.

Art. 43.

Więźniowie na śmierć skazani nie mogą być przeznaczani do oddziału drugiego, i pozostawać winni zawsze w pierwszej sekcji pierwszego oddziału.

Art. 44.

Więźniowie w oddziale drugim umieszczeni, którzyby się okazali nieposłusznymi, niespokojnymi, lub usiłowали dokonąć ucieczki, przeniesieni zostaną natychmiast do sekcji pierwszej oddziału.

Смотритель, съ объясненіемъ причинъ, обязанъ донести подлежащему Суду.

Ст. 45.

На основаніи постановленій закона и примѣнительно къ статьѣ 4 настоящей инструкции, задержанные въ тюрьмѣ обвиненные должны еще раздѣляться на такихъ: 1) которые содержатся на счетъ Казны, и 2) на такихъ, которые содержатся на свой собственный счетъ.

Ст. 46.

Арестанты, содержащіеся на счетъ Казны, должны довольствоваться такою пищею, одеждою и постелью, какія, на основаніи общихъ правилъ, будутъ имъ доставляемы въ заведеніи, и не имѣютъ права требовать большихъ удобствъ, или другихъ какихъ либо предметовъ, кромѣ того, что имъ назначено. Они обязаны исполнять всѣ мелкія работы, относящіяся къ содержанію чистоты и порядка, въ томъ помѣщеніи, въ которомъ они заключены всѣ по очереди во второмъ отдѣленіи, и каждый изъ нихъ въ собственной кельи перваго отдѣленія. Окончательно допрошенные изъ втораго отдѣленія, не могутъ уклоняться отъ работъ, въ какія заблагоразсудится Смотрителю употребить ихъ внутри дома и въ предѣлахъ тюремнаго зданія.

Ст. 47.

Содержащіеся на свой собственный счетъ раздѣляются относительно удобствъ, которыми они имѣютъ право пользоваться, на два класса: 1-й— въ которомъ арестанты, уплачивая по два злота въ сутки, получаютъ вареный завтракъ, три кушанья къ обѣду и одно къ ужину, а также фунтъ пеклеваннаго ржаного хлѣба на весь день; 2-ой классъ, въ которомъ, за одинъ золотый въ сутки, арестанты получаютъ вареный завтракъ, два кушанья къ обѣду, четыре раза въ недѣлю съ говядиною, и фунтъ пеклеваннаго хлѣба на весь день. Оба класса могутъ получать легкое пиво, но не болѣе одной кварты въ день, съ тѣмъ, что второй классъ долженъ платить за это Смотрителю, особо въ концѣ каждаго мѣсяца.

Виноградное вино можетъ быть имъ доставляемо только въ такомъ случаѣ, когда это будетъ признано необходимымъ тюремнымъ Врачемъ, но не болѣе полкварты въ день, при чемъ

ѣзду перваго черезъ Надзорца, который о тѣмъ właściwemu Sądowi, z wyłuszczeniem powodu, rapport zdać jest obowiązany.

Art. 45.

Stosownie do dozwolenia prawa i w odwołaniu się do artykułu 4-go niniejszego urządzenia, dzielić się jeszcze mają obwinieni, w tem więzieniu zatrzymani, na takich: 1) co są utrzymywani kosztem skarbowym, i 2) na takich co się własnym kosztem utrzymują.

Art. 46.

Więźniowie, kosztem skarbowym utrzymywani, poprzestać winni na żywności, odzieży i posłaniu, jakie im w instytucie, stosownie do ogólnych przepisów, dostarczone będą, i nie mają prawa żądać więcej wygod lub przedmiotów jakich bądź nad to, co dla nich jest przepisane. Są oni obowiązani wykonywać wszystkie drobne czynności, ściągające się do utrzymania porządku i czystości w lokalu, w którym są osadzeni, kolejno w oddziale drugim, a każdy w własnej celi w oddziale pierwszym.

Wybadani z drugiego oddziału nie mogą się wymawiać od posług, do jakichby ich Nadzorca wewnątrz domu i w obrębach więzienia chciał używać.

Art. 47.

Utrzymujący się kosztem własnym dzielą się na dwie klasy co do wygod, do jakich mogą mieć prawo: 1) opłacająca dwa złote dziennie, otrzyma śniadanie gotowane, trzy potrawy na obiad i jedną na wieczrę, tudzież funt chleba żytniego pytlowego na cały dzień; 2) opłacająca złoty jeden dziennie, otrzyma śniadanie gotowane, dwie potrawy na obiad, cztery razy w tydzień mięsne, i funt chleba pytlowego na cały dzień. Obie klasy mogą dostawać piwa lekkiego nie więcej nad jedną kwartę dziennie, lecz za co druga osobno opłatę Nadzorcy w końcu miesiąca składać będzie.

Wino dostarczane im tylko być może w razie, gdyby tego Doktor instytutowy uznał potrzebę, nie więcej nad pół kwarty na

предваряется, что двухдневная порція не должна быть имъ выдаваема сразу. Горячаго же вина ни подъ какимъ предлогомъ употреблять имъ не дозволяется.

Ст. 48.

Обвиненные, содержащіеся на свой собственный счетъ, должны имѣть всю одежду и обувь, и по крайней мѣрѣ двѣ перемѣны бѣлья. Они могутъ имѣть свою постель, но таковая должна быть сложена на койкахъ, на которыхъ они и спать обязаны. Только въ случаѣ болѣзни, и признанной Врачемъ необходимости, можетъ быть внесена въ келью кровать вмѣсто койки. Для подметанія келій, для выноски ряжекъ и другихъ тому подобныхъ работъ, должны быть употребляемы служители, кои вообще должны заступитъ мѣсто арестантовъ этихъ классовъ, въ занятіяхъ по содержанию чистоты и порядка.

Ст. 49.

Арестантамъ, содержащимся на свой собственный счетъ, освѣщеніе, въ зимнее время, можетъ быть доставляемо тогда только, когда на сіе будетъ выдано Судомъ дозволеніе отдѣльно для каждаго изъ нихъ. Въ такомъ случаѣ они будутъ платить за освѣщеніе особо.

Ст. 50.

Если не будетъ достаточнаго числа допрошенныхъ уже арестантовъ, содержащихся на свой счетъ, для того, чтобы они могли занимать во второмъ отдѣленіи особую залу, то они должны оставаться во второмъ разрядѣ перваго отдѣленія, даже и по окончаніи надъ ними слѣдствія, если только это дозволитъ обширность помѣщенія, и если они сами того пожелаютъ.

Ст. 51.

Посѣщеніе арестантовъ всѣхъ классовъ и отдѣленій можетъ происходить не иначе: 1) какъ съ разрѣшенія Суда, согласно статьѣ 34 настоящей инструкции; 2) въ предназначенной только для сего комнатѣ, гдѣ посѣщающее лицо остается отдѣленнымъ отъ арестанта двойною рѣшеткою; 3) только въ присутствіи командированнаго Судомъ лица и стражника, находящагося во время посѣщенія между двумя комнатными рѣшетками; 4) только днемъ и въ такое время, когда Суды не исполняютъ своихъ дѣйствій; 5) не болѣе одной четверти часа.

дзень, з застрэжэннем, абы запас двудниовы од разу не быў даваны. Водкі под жадным позорем ўжываць не могу.

Art. 48.

Obwinieni, o własnym koszcie żyjący, powinni mieć odzież i obuwię całe, tudzież przynajmniej podwójną zmianę bielizny. Mogą mieć pościel, lecz takową na hangematach kłaść i na tychże spać powinni. Jedynie w razie choroby i uznaniej przez Lekarza potrzeby, łóżko w miejscu hangematy do celi wniesione być może. Do zmiatania cel, do wynoszenia kubłów i do innych tym podobnych posług, używani będą posługacze, dla zastąpienia tych klass aresztantów w czynnościach utrzymania czystości i porządku.

Art. 49.

Swiatło zimową porą więźniom o własnym koszcie żyjącym o tyle tylko dostarczane być może, o ile na to Sąd oddzielnie dla każdego pozwolenie udzieli. W tym razie osobno za światło płacić będą.

Art. 50.

Jeżeliby więźni, o własnym koszcie utrzymujących się, nie było dosyć już wybadanych, aby jedną salę drugiego oddziału zajmować mogli, w ówczas pozostaną w drugiej sekcji oddziału pierwszego, nawet po skończonem badaniu, jeżeli miejscowość na to pozwoli i jeżeli sobie tego życzyć będą.

Art. 51.

Odwiedzanie więźni wszystkich klass i oddziałów nie może inaczej następować:

- 1) jak za pozwoleniem Sądu, stosownie do artykułu 34-go niniejszego urządzenia wydanem;
- 2) jak w izbie na to urządzonej, gdzie osoba odwiedzająca od aresztowanej podwójną kratą jest oddzielona;
- 3) jak w obecności osoby od Sądu delegowanej i strażnika, znajdującego się między dwoma kratami izby, podczas odwiedzin;
- 4) jak we dnie i to w czasie, gdy Sądy czynności swoich nie odbywają;
- 5) niedłużej jak przez kwadrans jeden.

Ст. 52.

Посѣщающее лицо должно подвергнуться ревизіи, при входѣ своемъ въ приемную комнату, для удостовѣренія, не принесло ли оно съ собою какихъ либо запрещенныхъ предметовъ. Всякіе предметы, не составляющіе принадлежности одежды посѣтителя, должны быть имъ оставлены въ канцеляріи возлѣ приемной комнаты. Во время посѣщенія посѣтитель обязанъ разговаривать громко и не иначе, какъ по польски; въ случаѣ же незнанія этого языка, при посѣщеніи долженъ присутствовать чиновникъ или служитель, знающій языкъ, на которомъ объясняется посѣтитель. Не дозволяется ни подѣ какимъ предлогомъ употреблять посѣтителямъ никакихъ перемиговъ и тайныхъ знаковъ, равно разговаривать о дѣлѣ обвиненнаго.

Ст. 53.

Смотритель, подѣ личною своею отвѣтственностью, долженъ наблюдать, чтобы арестантъ, освобожденный рѣшеніемъ Суда, немедленно былъ выпущенъ изъ тюрьмы, даже и въ праздничный день, за исключеніемъ случая, еслибы это рѣшеніе получено имъ было подѣ конецъ дня, такъ, что, по причинѣ наступившихъ сумерекъ, освобожденное лицо не могло бы быть отведено куда слѣдуетъ. То же самое относится и къ арестантамъ, пересылаемымъ въ исправительныя тюрьмы, на основаніи послѣдовавшихъ объ нихъ приговоровъ.

Ст. 54.

Всякому освобожденному арестанту, оставляющему тюрьму, должны быть до выхода его возвращены всѣ вещи, составляющія его собственность, и въ полученіи ихъ арестантъ обязанъ росписаться въ подлежащей шнуrowой книгѣ, о которой сказано въ статьѣ 26-й. Арестанты, отправляемые въ исправительную тюрьму, должны быть одѣты въ собственную одежду, и имѣть при себѣ всѣ принесенныя ими съ собою вещи, врученная же имъ, на основаніи той же 26 статьи, шнуrowая квитанція, заключающая подробное описаніе всѣхъ найденныхъ при нихъ при поступленіи въ тюрьму предметовъ, должна быть препровождена къ Смотрителю исправительной тюрьмы, который, сдѣлавъ на ней надпись о полученіи вещей, присланныхъ съ арестантамъ, долженъ возвратить оную Смотрителю слѣдственной тюрьмы, для приобщенія къ дѣлу.

Art. 52.

Osoba odwiedzająca powinna się poddać rewizji przy wejściu swoim do izby wizytowej, czyli jakich zakazanych przedmiotów z sobą nie przynosi. Wszelkie zaś przedmioty do ubioru jej nie należące, w kancelaryi, przy izbie odwiedzin zostawić powinna. Podczas odwiedzin obowiązana jest mówić głośno i nie innym językiem, jak polskim; w razie, gdyby tego języka nie umiała, powinien być obecnym jej odwiedzeniu urzędnik lub officyalista, właściwy jej język rozumiejący.

Pod żadnym pozorem mig i tajnych znaków odwiedzającym używać, ani w sprawie obwinionego mówić nie wolno.

Art. 53.

Nadzorca pod osobistą odpowiedzialnością przestrzegać tego będzie, aby obwiniony, decyzją Sądu uwolniony, bez żadnej zwłoki z więzienia wypuszczony został, chociażby był dzień świąteczny; wyjąwszy jedynie, gdyby też decyzja w końcu dnia rąk jego doszła, tak dalece, iż dla nastąpionego zmroku, osoba uwolniona gdzie wypadnie odprawdzoną być nie może. Toż samo tycze się także więźni na mocy zapadłych wyroków do więzień karnych odsyłać się mających.

Art. 54.

Każdy więzień opuszczający na wolność więzienie, powinien przed wyjściem mieć sobie zwrócone wszystkie rzeczy, własnością jego będące i pokwitować z ich odbioru w właściwej księdze sznurowej, o której jest wzmianka pod artykułem 26-m. Więźniowie, odsyłani do więzienia karnego, przybrani będą w odzież własną, do niej dołączone być mają rzeczy, jakieby z sobą byli przynieśli, a kwit sznurowy, zawierający specyfikację wszystkiego przy ich wejściu do więzienia przy nich znalezione, stosownie do powołanego artykułu 26-go, im doręczony, ma być przesłany Nadzorcy więzienia karnego, który zakwitowawszy na nim z odbioru rzeczy z sobą odesłanych, wspomniany kwit Nadzorcy więzienia inkwizycyjnego do akt zwróci.

Ст. 55.

Обвиненный, признанный невиннымъ, и на основаніи судебного рѣшенія долженствующій быть отпущеннымъ на свободу, не долженъ быть отводимъ куда слѣдуетъ подъ карауломъ, исключая развѣ если о томъ будетъ сдѣлана Судомъ положительная оговорка; онъ можетъ даже требовать, чтобы его отвезли такимъ образомъ, чтобы онъ не былъ никѣмъ замѣченъ, если только въ состояніи удовлетворить расходы на эту перевозку. При томъ предваряется объ исполненіи правилъ рекрутскаго и полицейскаго уставовъ.

ГЛАВА IV.

О обязанностяхъ и дисциплинѣ арестантовъ.

Ст. 56.

Обвиненный, посланный въ слѣдственную тюрьму, долженъ безусловно подчиняться правиламъ и положенію этого заведенія, а равно и своему начальству, какъ Смотрителю, такъ и всѣмъ другимъ лицамъ, принадлежащимъ къ составу тюремной администраціи.

Ст. 57.

Хотя всякій арестантъ, заключенный въ этой тюрьмѣ, не считается еще наказаннымъ, но только обвиненнымъ въ проступкѣ, это однакожъ не должно служить ему поощреніемъ къ предосудительнымъ и буйственнымъ поступкамъ, а равно къ замысламъ на преждевременное освобожденіе себя изъ тюрьмы; напротивъ того, смотря на свое заключеніе, какъ на необходимую мѣру предосторожности, предписанную закономъ, онъ долженъ со всею покорностью подчинить себя требованіямъ закона и суда, и не питать злобы къ тѣмъ, которые являются только исполнителями воли закона.

Ст. 58.

Всякій арестантъ, получившій какимъ бы то ни было образомъ свѣдѣніе о заговорѣ и о намѣреніи другихъ арестантовъ совершить побѣгъ, обязанъ донести о томъ Смотрителю, и съ этою цѣлью имѣетъ право, посредствомъ подлежащаго стражника, требовать прибытія къ нему Смотрителя.

Ст. 59.

Всякій арестантъ, заключенный либо въ отдѣльной кельи,

Art. 55.

Obwiniony, za niewinnego uznany i z mocy decyzji sądowej na wolność wypuścić się mający, nie ma być odprowadzony pod strażą dokąd wypadnie, wyjąwszy, gdyby Sąd to wyraźnie zastrzegł, może nawet żądać, aby był odwieziony w taki sposób, aby nie mógł być widziany, jeśli za koszt z przewozu zapłacić może. Przytém zastrzega się dopełnienie przepisów zaciagowych i policyjnych.

T Y T U Ł IV.

Obowiązki i karność więźni.

Art. 56.

Obwiniony, do więzienia inkwizycyjnego odesłany, winien jest bezwarunkową uległość przepisom i urządzeniom tego instytutu, zwierzchnikom swoim, tak Nadzorcy, jako i wszystkim innym osobom, do administracji więziennej należącym.

Art. 57.

Lubo każdy aresztowany w tém więzieniu nie jest jeszcze ukaranym, lecz tylko o przestępstwo obwinionym człowiekiem, nie powinien wszelakoż brać ztąd potuchy do złego i niespokojnego sprawowania się, ani do zamiarów wydobyć się przed czasem na wolność. Przeciwnie, upatrując jedynie w swoim zatrzymaniu skuteczny środek ostrożności, przez prawo upoważniony, winien się poddać z pokorą woli prawa i Sądu, i nie przejmować się niechęcią ku tym, co tylko woli prawa są wykonawcami.

Art. 58.

Każdy więzień, któryby powziął jakimbaż sposobem wiadomość, o knowaniu spisków i o zamiarze dokonania ucieczki, przez innych współwięzionych, obowiązany jest donieść o tém Nadzorcy, i to w tym celu ma prawo żądać przez właściwego strażnika aby go tenże Nadzorca odwiedził.

Art. 59.

Każdy aresztowany, czy na osobności, czy też wspólnie z in-

либо совместно съ другими, долженъ вести себя смирно, не дѣлать никакого шума, не кричать, не стучать, не пѣть, не употреблять ругательныхъ словъ, не ссориться со служителями или своими товарищами, не подговаривать никого къ худому, и не подавать собою никому худого примѣра.

Ст. 60.

Всякій арестантъ, содержащійся на свой или на казенный счетъ, обязанъ соблюдать величайшую опрятность и чистоту, какъ въ отношеніи себя самаго, такъ равно и въ отношеніи своей одежды и другихъ вещей, данныхъ ему для употребленія, преимущественно же воспрещается ему: пачкать и скоблить стѣны, равно писать и рисовать на нихъ.

Съ этою цѣлью, всякій арестантъ, вставъ утромъ, долженъ: умыться, причесаться, вычистить свою одежду, подмести комнату, сложить порядочно свою постель и очистить всякую посуду. Въ сихъ послѣднихъ занятіяхъ, арестанты, содержащіеся на свой собственный счетъ, могутъ быть выручаемы служителями.

Для соблюденія опрятности, арестанты должны быть ежедневно выбриты, за исключеніемъ такихъ, которыхъ по важнымъ причинамъ запретять брить Суды, и для которыхъ носеніе бороды составляетъ предметъ религіознаго или народнаго обычая.

Ст. 61.

Куреніе табаку, игра въ кости, въ карты, или другія какія нибудь игры, даже въ свободное отъ работъ время, или же во время прогулки безусловно запрещаются.

Ст. 62.

Никто изъ арестантовъ не можетъ имѣть при себѣ никакихъ острыхъ орудій, ни какихъ бы то ни было предметовъ, могущихъ служить къ вредному употребленію; если арестантъ принесетъ съ собою что нибудь подобное, то все это должно быть у него отнято, при обыскѣ, и положено въ тюремномъ складѣ. Деньги же, найденныя при арестантѣ, или полученныя имъ откуда нибудь, должны быть также отъ него отобраны и, до времени выпуска его, оставаться въ сохраненіи у Смотрителя, количество же оныхъ должно быть записано въ квитанціи, вырѣзанной изъ шнуrowой книги.

ными осадзены, повиненъ się zachować spokojnie, nie robić żadnych hałasów, nie krzyczeć, nie stukać, nie śpiewać, nie używać słów zelżywych, ani się kłócić z osobami służby lub współwięźniemi, nie namawiać nikogo do złego, ani im złym przewodniczyć przykładem.

Art. 60.

Każdy więzień, tak własnym jako i skarbowym kosztem utrzymywany, obowiązany jest do zachowania największej czystości osoby swojej, ubioru swego i innych rzeczy, sobie do użytku danych, mianowicie zakazuje się wszelkiego walań ścian, skrobania onych, pisania i rysowania po nich.

W tym celu, ma każdy wstawszy z rana umyć się, uczesać, ochędożyć suknie swoje, izbę zamieść, posłanie porządnie ułożyć i naczynia wszelkie wyczyścić. W tych ostatnich czynnościach wyręczani być mogą przez posługaczy więźniowie, którzy się własnym kosztem utrzymują.

Dla utrzymania czystości, powinni więźnie być co tydzień goleni, wyjąwszy takich, którychby Sądy dla ważnych przyczyn golić zabroniły, i którzyby ze zwyczajów religijnych lub narodowych, brody nosili.

Art. 61.

Palenie tytoniu, granie w kości, w karty lub jakiebądź gry, chociaż w chwilach wolnych od robót, lub podczas przechadzki, zupełnie są zakazane.

Art. 62.

Żaden więzień nie może mieć przy sobie żadnych narzędzi ostrych, ani jakichbądź przedmiotów do szkodliwego użytku służyć mogących; co tylko takowego więzień z sobą przyniesie, przy rewizyi odebranem i do składu więziennego złożonem będzie. Pieniądze zaś, jakieby miał przy sobie, lub jakieby zkaд bądź dostał, zostaną mu odebrane i aż do chwili wyjścia, w depozycie u Nadzorcy zostawione, a wartość ich w kwiecie, z księgi sznurowej wyciętym, zapisaną zostanie.

Ст. 63.

Воспрещается арестантамъ смотрѣть чрезъ окошко, и тѣмъ болѣе чрезъ окошко съ кѣмъ нибудь разговаривать или громко, или же посредствомъ перемиговъ, подъ опасеніемъ: въ первый разъ — запертія окошка на висячій замокъ (съ условіемъ, что таковое должно быть отворяемо для освѣженія воздуха въ комнатѣ, послѣ выхода арестанта на прогулку); во второй же разъ, подъ опасеніемъ ниже опредѣленныхъ взысканій, съ соблюденіемъ въ нихъ должной постепенности, смотря по болѣе или менѣе частому повторенію проступковъ.

Ст. 64.

Наказанія за нарушеніе предыдущихъ правилъ суть слѣдующія: 1) замѣчаніе; 2) лишеніе обѣда; 3) строгій арестъ въ подвальной кельи, усиливаемый постепенно лишеніемъ освѣщенія, постели и теплой пищи; 4) приковка въ уединенной кельи къ цѣпи; 5) тѣлесное наказаніе.

Назначеніе этихъ наказаній, принадлежитъ къ тюремной администраціи, когда дѣло идетъ о наказаніи виновнаго въ нарушеніи правилъ внутренняго устройства и порядка, и къ Суду — въ случаѣ совершенія арестантами болѣе важныхъ проступковъ.

Ст. 65.

За нарушеніе правилъ, изложенныхъ въ статьяхъ 59, 60, 61, 62 и 63, во второй разъ, виновный, еслибы не подѣйствовало замѣчаніе, долженъ быть наказанъ лишеніемъ обѣда на одинъ день, въ третій же разъ — строгимъ арестомъ до восьми дней, съ усиленіемъ строгости онаго въ постепенности, указанной въ статьѣ 64, въ пунктѣ 3, или же тѣлесно, въ особенныхъ случаяхъ, приведенныхъ въ статьяхъ 59 и 63.

За неповиновеніе или дерзость противу начальства, виновный подвергается строгому аресту, или же тѣлесному наказанію до десяти ударовъ, если только не подѣйствовало сдѣланное ему въ первый разъ замѣчаніе. Наказаніе это должно быть усиливается по мѣрѣ повторенія проступка.

Если арестантъ бросится на стражника или другое начальствующее надъ нимъ лицо, то за это онъ будетъ наказанъ: въ первый разъ, строгимъ и темнымъ арестомъ, на хлѣбъ и во-

Art. 63.

Niewolno jest więzniom wyglądać oknem, ani tém bardziej rozmawiać z kimbaż przez okno, czy to w głos, czy to na migi, pod karą, za pierwszym razem zamknięcia okna na kłódkę, (z zastrzeżeniem, aby gdy wyjdzie na przechadzkę, do wietrzenia celi było otwierane); za drugim zaś ulegnie karom poniżej wymienionym, a stopniowanym według mniej więcej częstego powtarzania przewinienia

Art. 64.

Kary na przestępujących poprzedzające przepisy są następujące: 1) napomnienie, 2) odjęcie objadu, 3) areszt ścisły w celi suterynowej, stopniowany za pomocą odjęcia światła, posłania i ciepłej żywności, 4) przykucie na łańcuchu w celi samotnej, 5) kara cielesna.

Wymierzanie tych kar należy do Administracyi więzienniej, gdy idzie o ukaranie za przestąpienie urządzeń wewnętrznych porządkowych, a do Sądu, w razie dopuszczenia się przez więźni większych przestępstw.

Art. 65.

Przestąpienie artykułów: 59, 60, 61, 62 i 63-go, za powtórny raz, gdyby napomnienie nie skutkowało, karaniem być ma odjęciem objadu przez dzień jeden. Za trzecim razem zaś aresztem ścisłym do dni ośmiu, z obostrzeniami objętymi artykułem 64-m pod liczbą 3, lub chłostą, w przypadkach szczególnie artykułem 59 i 63-m przywiedzionych.

Nieposłuszeństwo lub zuchwałość przeciw zwierzchnikom, ściągnię na winnego karę aresztu ścisłego lub chłosty do 10-ciu razów, jeśli napomnienie za pierwszym razem nie skutkowało. Kara ta obostrzona będzie w miarę powtarzania przestępstwa.

Porwanie się na strażnika, lub innego przełożonego, karane będzie za pierwszym razem ścisłym i ciemnym aresztem, o chlebie i wodzie przez dwadzieścia cztery godzin, za drugim razem, jako

ду въ продолженіи двадцати четырехъ часовъ, во второй же разъ, а равно и въ случаѣ частаго повторенія этого проступка, должно быть донесено о томъ Суду, который присуждаетъ виновнаго къ наказаніямъ, опредѣленнымъ статьею 64, въ пунктахъ 4 и 5-мъ.

Покушеніе на совершеніе взлома или побѣга, подлежитъ на основаніи дѣйствующихъ законовъ разсмотрѣнію Суда, для предоставленія же Суду возможности дѣйствія, Смотритель обязанъ о всѣхъ подобныхъ случаяхъ доносить Слѣдственному Суду.

Ст. 66.

Арестанту не можетъ быть возбуждено приносить жалобу административному или судебному начальству въ случаѣ, если онъ будетъ чувствовать себя обиженнымъ Смотрителемъ или другими лицами, принадлежащими къ составу администрации или тюремной службы. Подобныя жалобы должны быть приносимы непосредственно чиновникамъ, производящимъ ревизію въ тюрьмахъ.

ГЛАВА V.

О внутренней тюремной службѣ.

Ст. 67.

Внутренняя тюремная служба раздѣляется: на административно-хозяйственную, на духовную и на медицинскую.

Къ первой принадлежатъ: Смотритель, Писарь, старшій стражникъ, одиннадцать стражниковъ и привратникъ.

Вторая поручена тюремному Священнику, съ правомъ избранія одного изъ стражниковъ для церковной прислуги.

Третья исполняется тюремнымъ Врачемъ и фельдшеромъ.

Ст. 68.

Смотритель есть начальникъ внутренней административно-хозяйственной службы и вмѣстѣ съ тѣмъ управитель и хозяинъ тюрьмы; онъ имѣетъ непосредственный надзоръ надъ всѣми прочими лицами, принадлежащими къ этой службѣ, и отвѣчаетъ за всѣ служебныя упущенія, происходящія по его собственной и его подчиненныхъ винѣ.

Ему не предоставляется никакой власти надъ тюремнымъ Священникомъ и Врачемъ, но онъ долженъ наблюдать, чтобы,

i częstszem powtarzaniem, donoszone będzie Sądowi, który kary ostatnie w artykule 64-m, pod liczbami 4 i 5 wymienione, na winnego wymierzać będzie.

Usiłowanie dokonania wyłomu lub ucieczki należy do rozpoznania Sądu, stosownie do obowiązującego prawa; dla postawienia zaś Sądu w możności działania, jest ścisłym obowiązkiem Nadzorcy, o wszelkich podobnych wypadkach Sądowi inkwirującemu donosić.

Art. 66.

Więźniowi nie można wzbraniać zanoszenia zażaleń do zwierzchności administracyjnej lub sądowej, gdyby się sądził być ukrzywdzonym przez Nadzorcę lub inne osoby, do administracyi i służby więziennej należące, a mianowicie wprost do urzędników re wizyę więzienia odbywających.

T Y T U Ł V.

O służbie wewnętrznej więziennej.

Art. 67.

Służba wewnętrzna więzienna dzieli się na administracyjno-ekonomiczną, na duchowną i lekarską.

Do pierwszej należą: Nadzorca, Pisarz, starszy strażnik, jedenastu strażników i odźwierny.

Druga poruczona jest Kapelanowi więzienia, z wolnością wybrania sobie jednego ze strażników do posługi kościelnej.

Trzecia wykonywana jest przez Lekarza i chirurga więziennego.

Art. 68.

Nadzorca jest Naczelnikiem służby wewnętrznej administracyjno-ekonomicznej, jest rządcą i gospodarzem więzienia, ma bezpośredni dozór nad wszystkimi innemi osobami, do téj służby należącymi, i odpowiedzialnym jest za wszelkie uchybienia służbowe, tak z własnej, jako i z winy podwładnych pochodzące.

Niema on żadnego zwierzchnictwa nad Kapelanem i Lekarzem więziennym, lecz przestrzega, aby się jeden i drugi ściśle do prze-

какъ тотъ, такъ и другой строго примѣнялись къ правиламъ внутренняго порядка и безопасности, и предварять ихъ о всякомъ отступленіи отъ нихъ, чтобы за неисполненіе оныхъ не навлечь на себя отвѣтственности; въ случаѣ же безуспѣшности его предвареній, Смотритель долженъ доносить о подобныхъ упущеніяхъ непосредственному своему начальству.

Ст. 69.

Никто изъ тюремныхъ чиновниковъ и служителей не можетъ отлучаться за предѣлы тюремнаго зданія, безъ положительнаго на то разрѣшенія Смотрителя, который не имѣетъ права выдавать подобныя дозволенія болѣе какъ на одинъ день, то есть съ семи часовъ утра до девяти вечера.

Если Смотритель самъ отлучается изъ тюрьмы, что безъ разрѣшенія начальства можетъ послѣдовать тоже не болѣе какъ на одинъ день, то онъ долженъ увѣдомить о томъ Писаря, и поручить ему надзоръ на время своего отсутствія. Смотритель и Писарь, никогда вмѣстѣ не должны отлучаться изъ тюрьмы.

Ст. 70.

Смотритель обязанъ производить тюремныя ревизіи въ такомъ порядкѣ, чтобы осмотрѣть по крайней мѣрѣ одинъ разрядъ или одно отдѣленіе. Кромѣ этого указанія, не предписывается ни срока, ни очереди, когда именно онъ долженъ посѣщать разныя тюремныя отдѣленія и помѣщенія, а постановляется только: что за всякую неопрятность, безпорядокъ и за всякое неисполненіе правилъ, а равно и за случаи побѣга или же сдѣланнаго арестантами взлома, отвѣтственность падаетъ преимущественно на него, и что ни въ какомъ случаѣ онъ не можетъ оправдываться оплошностью или упущеніемъ подчиненныхъ ему лицъ.

Ст. 71.

Будучи отвѣтственнымъ за подчиненныхъ ему стражниковъ, Смотритель имѣетъ право представлять кандидатовъ къ опредѣленію на вакантныя мѣста стражниковъ, и къ увольненію тѣхъ изъ нихъ, которые не исполняютъ своихъ обязанностей. Старшимъ стражникомъ можетъ быть назначенъ только тотъ, кто будетъ представленъ на эту должность Смотрителемъ.

писовъ, внутренняго порядка и безопасности тучающихся сѣ, стосовали, и острзга их о вселкием збосzeniu od onychże, aby sam uniknął odpowiedzialności za ich niedopełnienie; w razie nieskutkowania tych ostrzeżeń, donosić ma Nadzorca przełożonej władzy o podobnych uchybieniach.

Art. 69.

Żaden z officyalistów i sług więziennych nie może się oddalać po za mury więzienia, bez wyraźnego na to pozwolenia Nadzorca, który nie ma prawa udzielać podobnego pozwolenia na dłużej, jak na dzień jeden, to jest od siódmej z rana, do dziewiątej wieczorem.

Jeżeli się sam oddala z więzienia, co także na nie dłużej, jak na dzień jeden, bez pozwolenia zwierzchniej władzy, nastąpić może, wówczas winien uprzedzić o tém Pisarza i zalecić mu, aby go w nadzorze zastąpił. Nigdy z więzienia Nadzorca i Pisarz razem oddalać się nie powinni.

Art. 70.

Nadzorca obowiązany odbywać rewizye więzienne tak, aby przynajmniej jedną sekcję lub oddział zrewidował. Prócz tego nie przepisuje się, ani czasu, ani kolei, w jakich różne oddziały i lokale więzienne ma zwiedzać, lecz stanowi się, że wszelka nieczystość, wszelki nieporządek, wszelkie niedopełnienie przepisów, jako i przypadki ucieczki, lub wyłomu więźni, na niego głównie odpowiedzialność ściągają i że się w żadnym przypadku niedbalstwem lub uchybieniem podwładnych składać nie może.

Art. 71.

Będąc odpowiedzialnym za podwładnych sobie strażników, ma Nadzorca prawo przedstawiania kandydatów do nominacyi na wakujące miejsca strażników, i do dymissyi tych z pomiędzy nich, którzy obowiązków swoich nie dopełniają. Strażnikiem starszym ten tylko mianowany być może, którego Nadzorca na to miejsce przedstawi.

Неженатымъ стражникамъ, на сколько это возможно, должно быть даваемо преимущество предъ женатыми, при опредѣленіи ихъ.

Ст. 72.

Воспрещается Смотрителю, а равно и всѣмъ стражникамъ, содержать въ предѣлахъ тюремнаго зданія: рогатый скотъ, свиней, домашнихъ птицъ, голубей, а равно и другихъ домашнихъ животныхъ.

Ст. 73.

Смотритель обязанъ ежедневно наблюдать, чтобы арестантамъ, содержащимся на счетъ Казны, была выдаваема хорошая и сообразная съ правилами пища.

Такъ какъ на обязанности Смотрителя лежитъ продовольствованіе арестантовъ, содержащихся на свой собственный четъ пищею, на какую они, по смыслу ст. 46 настоящей инструкции, имѣютъ право, то онъ обязанъ подъ отвѣтственностью доставлять имъ пищу: здоровую, хорошо приготовленную, въ достаточномъ количествѣ и соотвѣтственно положенію.

Ст. 74.

Смотритель долженъ обходиться со всѣми арестантами безъ всякой поблажки и лицепріятія, но на столько кротко и снисходительно, на сколько они исполняютъ все то, что по отношенію къ нимъ предписано настоящею инструкціею.

Онъ долженъ воздерживаться отъ всякихъ порывовъ гнѣва и насильственныхъ дѣйствій, а равно и отъ употребленія ругательныхъ словъ, даже и тогда, когда будетъ подвергать виновныхъ наказанію.

Ст. 75.

Тюремный Писарь долженъ вести всю переписку, контроль и тюремную отчетность, при содѣйствіи назначеннаго ему въ помощь для этихъ занятій писца. Онъ подвергается отвѣтственности, за невѣрное внесеніе въ контроль, какъ всѣхъ свѣдѣній, относящихся къ лицамъ присланнымъ въ тюрьму, такъ равно и принесенныхъ ими съ собою вещей, за исключеніемъ денегъ, передаваемыхъ на храненіе Смотрителю, подъ его же квитанцію. Кромѣ канцелярскихъ занятій, Писарь обязанъ оказывать Смотрителю содѣйствіе въ главномъ - надзорѣ за тюрьмою.

По долгу своей службы, въ случаѣ отсутствія Смотрите-

Ile możności strażnicy bezzenni pierwszeństwo przed żonaty-mi do nominacyi otrzymywać mają.

Art. 72.

Nadzorca, ani sam trzymać nie będzie w obrębach więzienia, ani żadnemu z strażników nie dozwoli trzymać: bydła, świń, drobiu, gołębi, ani żadnych innych domowych zwierząt.

Art. 73.

Obowiązkiem jest Nadzorcy czuwać codziennie nad tem, aby dobra i zgodna z przepisami żywność więźniom, publicznym kosztem żywionym, dostarczana była. Ponieważ zaś sam winien dostarczać więźniom, na własnym koszcie żyjącym, żywność, do jakiej stosownie do artykułu 46-go niniejszego urządzenia prawo mają, obowiązany jest pod odpowiedzialnością dostarczać im żywność zdrową, dobrze sporządzoną, w ilości dostatecznej i odpowiednią przepisom.

Art. 74.

Bez żadnego pobłażania, ani sprzyjania jednemu więcej jak drugiemu, winien się Nadzorca obchodzić ze wszystkimi więźniami łagodnie i względnie, o tyle, o ile wypełniają wszystko co niniejszem urządzeniem jest względem nich przepisaniem.

Wystrzegać się powinien wszelkich uniesień i gwałtowności, jako i używania wyrazów obelżywych, nawet i wtenczas gdy kary na przekraczających wymierzać będzie.

Art. 75.

Pisarz więzienny utrzymuje całą korespondencyę, kontrolę i rachunkowość więzienną, mając sobie dodanego do pomocy w tej czynności kancellistę. Jest on odpowiedzialnym za rzetelne zaciągnięcie do kontroll, tak wszystkich szczegółów, dotyczących się osób do więzienia odesłanych, jako i rzeczy, które z sobą przynoszą, prócz pieniędzy, za kwitem Nadzorcy do jego depozytu składanych. Prócz czynności biurowych, pomocnym być winien Pisarz Nadzorcy, w prowadzeniu zwierzchniego dozoru nad więzieniem.

Jest on z urzędu zastępcą jego w każdym razie nieobecności

ля, онъ заступаеъ его мѣсто, и тогда уже отвѣчаетъ за всѣ случившіяся во время этого отсутствія произшествія и служебныя упущенія.

Ст. 76.

Старшій стражникъ есть хозяинъ и ближайшій блюститель дневнаго въ тюрьмѣ порядка.

Къ нему принадлежить:

a) содержаніе подвижнаго склада одежды, согласно правиламъ статьи 16-й новаго положенія объ одеждѣ, обуви и постели, отъ 3 Ноября 1834 года;

b) надзоръ за кухнею, за выдачею туда припасовъ для варенія, за приготовленіемъ пищи, и за раздачею порцій по отдѣленіямъ;

c) наблюденіе за тишиною, спокойствіемъ порядкомъ и чистотою, въ той части тюремнаго зданія, которая не находится подъ непосредственнымъ надзоромъ отдѣльныхъ стражниковъ, равно во дворѣ для гулянья и въ хозяйственныхъ подворьяхъ;

d) наблюденіе за цѣлостью и исправнымъ содержаніемъ всякой мебели, посуды и тюремнаго имущества. Независимо же отъ сего онъ долженъ наблюдать, вмѣстѣ съ прочими должностными лицами, за безопасностью и порядкомъ въ цѣломъ заведеніи.

Ст. 77.

Каждый стражникъ есть непосредственный блюститель безопасности, порядка и цѣлости имущества въ подлежащей тюрьмѣ. Существенная его обязанность состоитъ въ наблюденіи за поведеніемъ ввѣренныхъ его надзору арестантовъ, чтобы заблаговременно предупредить всякіе ихъ замыслы, противные безопасности, и не допустить нарушенія изданныхъ объ нихъ правилъ и запрещеній. Съ этою цѣлью, каждый стражникъ долженъ постоянно имѣть надзоръ за арестантами ввѣреннаго ему отдѣленія, дѣлать замѣчанія тѣмъ изъ нихъ, кои не соблюдаютъ правилъ, доносить Смотрителю о замѣченныхъ съ ихъ стороны преступныхъ намѣреніяхъ и о всякомъ арестантѣ, пренебрегающемъ его замѣчаніями и поступающемъ вопреки правиламъ.

Не дозволяется ни въ какомъ случаѣ стражнику ругать арестантовъ оскорбительными выраженіями, а тѣмъ болѣе на-

Nadzorcy, i odpowiada za wszelkie wypadki i uchybienia służbowe, w czasie tego zastępstwa wydarzone.

Art. 76.

Strażnik starszy jest gospodarzem i bliższym dozorcą porządku dziennego w więzieniu. Do niego należy:

a) utrzymywanie ruchomego składu ubiorów, stosownie do przepisów artykułu 16-go nowego urządzenia o odzieży, obuwiu i pościeli z dnia 3 Listopada 1834 r.;

b) dozór nad kuchnią, wydawaniem do niej wiktuałów do gotowania gotowaniem onychże i rozdawaniem porcyj dla oddziałów

c) przestrzeganie spokojności, porządku i czystości w tej części gmachu więziennego, która nie zostaje pod bezpośrednim dozorem oddzielnych strażników, tudzież na dziedzińcu spacerowym, i w podwórzach gospodarskich;

d) pilnowanie całości i dobrego utrzymania wszelkich sprzętów, naczyń i utensyliów więziennych; prócz tego winien czuwać wraz z innymi officyalistami nad bezpieczeństwem i porządkiem całego zakładu.

Art. 77.

Strażnik każdy jest bezpośrednim stróżem bezpieczeństwa, porządku i całości w właściwym więzieniu. Głównym jego obowiązkiem jest czuwać nad postępowaniem więźni, straży jego poruczonych, aby zapobiedz wcześniej wszelkim ich zamiarom bezpieczeństwa przeciwnym i nie dopuścić przekroczeń przepisów i zakazów względem nich wydanych. W tym celu powinien każdy strażnik dozorować ciągle więźni właściwego sobie oddziału, napominać tych, którzy nie zachowują przepisów, donosić Nadzorcy o dosłyszanych zamiarach występnych i o każdym więźniu, któryby nie chciał zważać na jego napomnienia i wbrew przepisom postępował.

W każdym razie nie wolno jest strażnikowi używać obelżywych wyrazów względem więźni, a tém mniej cielesnie ich karać

O aresztach i więzie.

казывать ихъ тѣлесно, за исключеніемъ когда арестантъ бросится на него; въ какомъ случаѣ онъ въ правѣ отразить силою насильственное нападеніе, и даже употребить оружіе, которое онъ носить, для собственной защиты.

Ст. 78.

Всякому стражнику строго воспрещается: разговаривать съ арестантами, оказывать имъ услуги, не указанныя внутренними правилами, исполнять ихъ порученія относительно другихъ арестантовъ, или третьихъ лицъ, принимать отъ нихъ подарки, дѣлать ссуды, или входить съ ними въ какія нибудь сдѣлки о покупкѣ и продажѣ, и доставлять имъ что либо изъ за предѣловъ тюрьмы.

Виновные въ нарушеніи запретительныхъ правилъ, постановленныхъ въ настоящей статьѣ, подвергаются: въ первый разъ — вычету четвертой части изъ половиннаго оклада мѣсячнаго жалованья, во второй — назначенію на одинъ мѣсяцъ къ низшимъ хозяйственнымъ работамъ съ лишеніемъ половиннаго или полнаго оклада мѣсячнаго жалованья, и въ третій разъ — удаленію отъ должности.

Произведенные въ наказаніе за упущенія вычеты изъ жалованья стражниковъ должны быть употреблены въ концѣ года, согласно опредѣленію Тюремнаго Совѣта, на награды для усерднѣйшихъ стражниковъ.

Ст. 79.

Опредѣленные выше взысканія, и въ подобной постепенности, налагаются на стражника:

a) который отлучится изъ тюрьмы безъ позволенія Смотрителя;

b) который напьется до пьяна, во время исполненія своихъ обязанностей.

Такимъ же самымъ взысканіямъ за подобныя упущенія подвергнутся старшій стражникъ и привратникъ.

Ст. 80.

Ежедневная служба стражниковъ распределяется слѣдующимъ образомъ:

шесть стражниковъ исполняютъ службу на корридорахъ въ такой очереди, что двое изъ нихъ смѣняются ежедневно, и назначаются къ болѣ легкой службѣ;

выяwszy jedynie przypadku porwania się więźnia na niego, w którym to razie mocen jest odeprzeć siłą napasć gwałtowną i użyć nawet broni jaką nosi, w obronie swojej.

Art. 78.

Zakazuje się jak najmocniej każdemu strażnikowi rozmawiać z więźniami, czynić im wysługi, wewnątrzni przepisami nie wskazane, wypełniać ich zlecenia względem innych więźni lub trzeciej osoby dane, przyjmować od nich datki, czynić im pożyczki, lub w jakiejkolwiek zmiany o kupno i sprzedaż z nimi wchodzić, i dostarczać im czego bądź z po za obrębów więzienia.

Przekroczenie zakazów w niniejszym artykule zawartych pociąga za pierwszym razem potrącenie czwartej części połowy miesięcznej płacy, za drugim razem przeznaczenie przez miesiąc do posług niższych gospodarskich, z odjęciem od połowy do całkowitej płacy, a za trzecim razem oddalenie ze służby.

Kwoty za karę od płacy uchybiających strażników potrącane używane być mają na wynagradzanie lepszych strażników, a to w końcu roku, stosownie do decyzji Rady więziennej.

Art. 79.

Dopiero wymienione kary w podobnymże stopniowaniu wymierzane będą na strażnika:

a) któryby się oddalił z więzienia bez pozwolenia Nadzorcy;

b) któryby się upił w czasie pełnienia swoich obowiązków.

Też same kary za podobne przekroczenia czekają starszego strażnika i odźwiernego.

Art. 80.

Służba codzienna strażników rozkłada się w sposób następujący:

Sześciu strażników odbywa służbę korytarzową w takiej kolei, iż codziennie dwóch z pomiędzy nich zmienianych i do lżejszej służby używanych bywa.

два стражника ежедневно назначаются для привода въ Судъ, или къ Судебнымъ Слѣдователямъ, и для обратнаго препровожденія въ подлежащія отдѣленія тюрьмы затребованныхъ судебными властями арестантовъ;

одинъ стражникъ имѣетъ надзоръ за отопленіемъ и освѣщеніемъ тюремнаго зданія, равно и разноскою служителями по корридорамъ обѣдовъ;

два стражника имѣютъ присмотръ за тюремнымъ дворомъ и гуляющими по немъ арестантами; наконецъ,

одинъ назначается для посылокъ и внѣшней прислуги.

Ст. 81

Привратникъ долженъ имѣть надзоръ за главными входами всего зданія, то есть: за входною дверью, при которой онъ имѣетъ квартиру, и за дверями, которыя ведутъ на дворъ для прогулокъ и переднюю часть фронтоваго двора, между зданіемъ и желѣзною рѣшеткой.

Какъ ворота, такъ и входная дверь, должны быть отперты только во время присутствія Суда; въ праздничные же дни во все продолженіе дня, а въ будничные дни лѣтомъ съ 7-и, а зимою съ 6-ти часовъ вечера до 8-ми часовъ утра, привратникъ долженъ запирать таковыя, и ключи отъ нихъ хранить при себѣ: зимою до 7-и, а лѣтомъ до 8-и часовъ вечера, и въ это время отнести оныя Смотрителю, у котораго они должны оставаться до слѣдующаго утра.

Задняя дверь, ведущая на дворъ для прогулокъ, должна быть постоянно заперта, и ключъ отъ нея въ теченіе дня долженъ находиться у привратника, чтобы онъ могъ отперть ее во всякое время при выходѣ арестантовъ на прогулку, и при возвращеніи ихъ оттуда; чрезъ эту дверь привратникъ не долженъ впускать на дворъ никого, кромѣ арестантовъ, караула, и лицъ, принадлежащихъ къ тюремной службѣ.

Кромѣ того, привратникъ долженъ наблюдать: чтобы лица, входящія въ составъ Суда, или призванныя въ тотъ Судъ, входили прямо по лѣстницѣ на верхъ, не заходя ни на низъ въ подваль, ни же въ который нибудь изъ двухъ боковыхъ корридоровъ.

Прибывшаго вновь арестанта, а равно и всякое постороннее лицо, за исключеніемъ призванныхъ въ Судъ, привратникъ обязанъ отводить въ тюремную канцелярію.

Двѣхъ стражниковъ назначенныхъ jest codziennie do przeprowadzania przed Sąd lub inkwientów i do odprowadzania nazad do właściwych oddziałów więźni, których władze sądowe żądają.

Jeden strażnik ma dozór nad ogrzaniem i oświeceniem więzienia, tudzież nad roznoszeniem objadów przez posługaczy do korytarzy.

Dwѣхъ strażników pilnuje dziedzińca i przechodzących się po nim więźni. Jeden nakoniec przeznaczony jest do posyłek i posługi zewnętrznej.

Art. 81.

Odźwierny pilnuje głównych wchodów do całego gmachu, to jest drzwi wchodowych, przy których mieszka, tych które wychodzą na dziedziniec spacerowy i przód frontowego dziedzińca, między gmachem a kratą żelazną.

Tak brama jako i drzwi wchodowe, jedynie tylko w czasie urzędowania Sądu otwarte będą; w dni świąteczne zaś przez dzień cały, a w dni powszednie do godziny ósmej z rana od godziny 7-jej latem a od 6-jej zimą z południa zamykać je ma odźwierny, i klucz od nich mieć u siebie aż do godziny 7-jej w zimie, a w lecie do 8-jej z wieczora, w którym to czasie odnosi je do Nadzorcy, gdzie aż do następnego rana pozostaną.

Drzwi wychodowe na dziedziniec spacerowy są ciągle zamknięte, klucz od nich jest przy odźwiernym w ciągu dnia, aby je otwierał w każdym czasie wychodzenia na przechadzkę i wracania z onéjże; temi drzwiami nie będzie odźwierny wpuszczał na dziedziniec nikogo, prócz więźni, warty i osób do służby więziennéj należących.

Prócz tego, pilnowac tego będzie odźwierny, ażeby osoby do Sądu należące, lub obce, do tegoż Sądu powołane, wchodziły prosto schodami na górę i nie udawały się, ani na dół do suterrenów, ani do żadnego z dwóch bocznych korytarzy.

Nowo-przyprowadzonego aresztanta, jako i każdą osobę obcą przybywającą, wyjąwszy do Sądu powołaną, obowiązany jest odźwierny odprowadzać do kancelaryi więziennéj.

Ст. 82.

Такъ какъ на обязанности всей тюремной службы лежить особенный надзоръ за тѣмъ, чтобы никто изъ арестантовъ не совершилъ побѣга, то привратникъ обязанъ неусыпно слѣдить, чтобы никто изъ арестованныхъ не пробрался подъ какимъ либо предлогомъ за тюремную дверь.

Съ этою цѣлью, онъ не долженъ ни впускать, ни выпускать никого изъ тюремнаго зданія безъ особаго письменнаго дозволенія, кромѣ лицъ, принадлежащихъ къ составу Суда и судебной прислуги, а равно Смотрителя, Писаря, Священника, Врача и фельдшера. Лица, призванные въ Судъ въ качествѣ свидѣтелей, должны быть впускаемы и выпускаемы по предьявленіи полученныхъ ими письменныхъ повѣстокъ; тюремные стражники и всѣ прочія лица, кои, не имѣя разрѣшенія, желали быть впущенными въ тюрьму и на основаніи предыдущей статьи были отведены въ канцелярію, должны быть выпускаемы не иначе, какъ по предьявленіи привратнику выданнаго въ канцеляріи билета на выпускъ.

Ст. 83.

Привратникъ не долженъ позволять никому останавливаться на фронтовомъ дворѣ, а тѣмъ болѣе заглядывать въ окошка тюремныхъ камеръ и разговаривать съ арестантами громко, или перемигиваться съ ними.

Ст. 84.

Для исполненія ежедневныхъ служебныхъ обязанностей по надзору за порядкомъ и безопасностью, Смотритель долженъ употреблять, кромѣ стражниковъ, еще отъ шестнадцати до восемнадцати арестантовъ, избранныхъ изъ числа бѣдныхъ контрабандистовъ, и лицъ обвиненныхъ въ маловажныхъ проступкахъ, надъ которыми окончено уже слѣдствіе, и которые ожидаютъ постановленія приговора, или отправленія къ мѣсту наказанія. Изъ числа такихъ содержащихся на казенный счетъ арестантовъ, должно быть употреблено 12 для прислуги въ корридорахъ, по два человѣка на каждый корридоръ, а четыре или болѣе для хозяйственной прислуги, по назначенію Смотрителя. Служба по содержанію порядка должна начинаться: лѣтомъ съ 6-и часовъ утра, зимою же съ наступленіемъ дня; оканчиваться лѣтомъ въ 7, а зимою въ 5 часовъ по полудни,

Art. 82.

Gdy głównie na to bacznosc całej służby więziennęj zwróconą być winna, aby żaden z więźni ucieczki nie dokonał, obowiązkiem jest odźwiernego mieć baczne oko na to, aby się pod jakim bądź pozorem która z aresztowanych osób za drzwi więzienne nie dostała.

W tym celu nie ma wpuszczać i wypuszczać nikogo innego z domu, bez osobnego pozwolenia na piśmie, prócz wszystkich osób do składu Sądownictwa i do posługi jego należących, tudzież Nadzorcy, Pisarza, Kapelana, Lekarza i chirurga.

Osoby, na świadków powołane do Sądu, wpuszczane i wypuszczane będą za okazaniem wezwań swoich na piśmie; strażnicy więzienni i osoby wszelkie bez upoważnienia wchodzić chcące, stosownie do dyspozycji poprzedniego artykułu, do kancelaryi odprowadzane, wypuszczane będą za oddaniem odźwiernemu biletu wypuszczenia, w kancelaryi otrzymanego.

Art. 83.

Odźwierny nie dozwoli nikomu zatrzymywać się na dziedzińcu frontowym, a tém mniej oglądać w okna numerów więziennych i rozmawiać głośno lub na migi z aresztantami.

Art. 84.

Do odbywania służby dziennęj, porządku i bezpieczeństwa, używać będzie Nadzorca, prócz strażników, szesnastu do ośmnastu aresztantów, wybranych z pomiędzy ubogich defraudantów i o małe przewinienia obwinionych, już wybadanych i zapadnięcia wyroku, lub odstawienia na miejsce kary oczekujących, więźni, ko sztem skarbowym utrzymywanych, będzie użytych do posługi po korytarzach 12-tu, po dwóch na każdy korytarz, a czterech lub więcej do posługi gospodarskiej, podług przeznaczenia Nadzorcy. Służba porządkowa zaczyna się w lecie o godzinie 6-ěj z rana, w zimie zaś w czasie nastania dnia, kończy się w lecie o godzinie 7-ěj a w zimie o godzinie 5-ěj z południa, tak aby posługacze

такъ, чтобы избранная изъ числа арестантовъ прислуга, не исполняла никакой обязанности съ наступлениемъ сумерекъ.

Находящийся на дворѣ колоколь долженъ служить для подачи знаковъ и для повѣщенія объ очередныхъ занятіяхъ внутренней службы.

Ст. 85.

Дневной порядокъ въ первомъ разрядѣ перваго отдѣленія назначается слѣдующій:

Утромъ всѣ арестанты встаютъ по данному знаку; служители готовятъ воду къ умыванью, стражникъ отпираетъ кельи одну за другою, не отпирая однакожь никогда слѣдующей, пока не запретъ предшествующей. Служители должны вынести ряжку изъ кельи и подать арестанту тазъ съ водою для умыванія, равно наполнить свѣжею водою для питья находящийся въ кельи кувшинъ. Послѣ очереднаго исполненія въ 20-ти кельяхъ этой прислуги и послѣ очистки ряжекъ, они должны отнести таковыя по очереди въ тѣ же кельи и убрать тазы, которые, въ другомъ ряду келій, должны быть поданы арестантамъ въ такомъ же самомъ порядкѣ.

Въ обѣденный часъ, доставленную изъ кухни пищу служители разносятъ по кельямъ, отпираемымъ поочередно стражникомъ, съ соблюденіемъ вышеуказанныхъ предосторожностей, и наливаютъ свѣжею водою келейные кувшины. По истеченіи часа времени, убираются изъ келій чаши и ложки, хотя бы таковыя и не были опорожнены, моются служителями и кладутся въ шкафы. Вечеромъ вторично выносятся ряжки, и гдѣ нужно, наливается по кельямъ свѣжая вода въ кувшины.

Воспрещается служителямъ разговаривать съ арестантами и даже отвѣчать на ихъ вопросы. Стражникъ долженъ постоянно находиться въ корридорѣ и не отлучаться изъ онаго; но когда того будетъ требовать служба, то, отлучаясь, долженъ всякій разъ наблюдать, чтобы задвижки отъ дверныхъ окошекъ не были оставлены открытыми; вообще эти задвижки должны быть всегда закрыты, и отпираться только въ случаѣ надобности заглядыванія.

Имѣя постоянный надзоръ надъ лицами закрытыми въ кельяхъ, стражникъ долженъ напоминать имъ въ случаѣ замѣченнаго нарушенія правилъ, и еслибы это напоминаніе оста-

з pomiędzy aresztantów wybrani za zmroku żadnej posługi nie odbywali.

Dzwon, na dziedzińcu umieszczony, służy do dawania znaków i oznaczania kolejnych czynności służby wewnętrznej.

Art. 85.

Porządek dzienny w sekcji pierwszej oddziału pierwszego jest następujący:

Rano za danym znakiem powstać powinni wszyscy aresztowani; posługacze przyspasabiają wodę do mycia, strażnik otwiera cele, jedną po drugiej, nieotwierając nigdy następnej póki poprzedzającej nie zamknie. Posługacze wynoszą kubel z celi, a podają więźniowi miednicę z wodą do umycia i napełniają świeżą wodą do picia dzbanek w celi będący. Po kolejnem odbyciu tej posługi w 20-tu celach i po wyczyszczeniu kubków, odnoszą je kolejno do tychże cel i odbierają miednice, które w drugim rzędzie cel, tak kolejną, więźniom podane zostaną.

W godzinę obiadową dostarczone jedzenie z kuchni roznoszą posługacze po celach, z podobnem jak wyżej zastrzeżeniem, kolejno przez strażnika otwieranych, i nalewają świeżą wodą dzbanki celowe. Po upływie godziny odbierają się miski i łyżki z cel choćby nie były wypróżnione, myją je posługacze i chowają do szaf. Wieczorem następuje powtórne wynoszenie kubków i daje się po celach świeża woda gdzie potrzeba.

Nie wolno posługaczom rozmawiać z aresztantami, ani odpowiadać na ich zapytania. Strażnik pozostaje ciągle na korytarzu i nie oddala się z niego, jak gdy tego służba wymaga; za każdym oddaleniem się swoim, baczyć na to powinien, aby zasuwki od zagłazników otwartych nie zostawił, w ogólności zasuwki te zawsze powinny być zamknięte i tylko w razach potrzeby zaglądania otwierane.

Prowadząc ciągły dozór nad osobami w celach zamkniętymi, winien strażnik napominać ich, w razie dostrzeżonego jakiego prze-

лось безъ успѣха, немедленно долженъ донести о томъ Смотрителю.

Если арестантъ стучить въ дверь, стражникъ долженъ подойти къ ней и, не входя ни въ какіе разговоры съ арестантомъ, выслушать его желаніе и удовлетворить оному, на сколько это будетъ согласоваться съ правилами.

Онъ не имѣетъ права отпирать келій, исключая для утренней, обѣденной и вечерней прислуги, а равно случаевъ внезапной болѣзни, или замѣченныхъ преступныхъ замысловъ, которые быстро слѣдуетъ предупредить, а именно, въ случаѣ покушенія на взломъ или самоубійство.

Ключи отъ келій должны быть прикрѣплены къ поясу, котораго не дозволяется стражнику отстегивать во время службы; они должны быть имъ каждый вечеръ передаваемы Смотрителю, по окончаніи дневной службы.

Ст. 86.

Дневныя занятія и служба во второмъ разрядѣ, перваго отдѣленія, должны быть исполняемы указаннымъ въ предыдущей статьѣ способомъ и съ соблюденіемъ такой же очереди, съ слѣдующими измѣненіями:

Вмѣсто отдѣльнаго отпирания келій утромъ, къ обѣду и вечеромъ, стражникъ долженъ отпирать онныя по 10-ти вмѣстѣ. Арестанты, содержащіеся на счетъ Казны, должны сами, безъ исключенія, отправлять всѣ обязанности по содержанію чистоты; содержащіеся же на свой собственный счетъ могутъ употреблять для этихъ прислугъ наемныхъ служителей. По приведеніи въ этихъ десяти кельяхъ всего въ должный порядокъ, слѣдуетъ запереть онныя и, для такой же самой надобности, отпереть другія десять келій.

Во время отпирания келій, арестанты могутъ ходить въ отхожее мѣсто. Они не получаютъ тазовъ съ водой, но умываются, по нѣскольку человекъ по очереди, въ общихъ умывальникахъ.

При совершеніи въ корридорѣ Богослуженія, кельи арестантовъ подлежащихъ исповѣданій должны быть отперты; воспрещается арестантамъ выходить изъ келій, но каждый можетъ слушать изъ своей кельи молебствіе или же поученіе Священника.

стапенія przepisów, a gdyby napomnienie jego nie skutkowało, donieść o tém natychmiast Nadzorcy.

Gdy aresztant sztuka do drzwi, powinien się zbliżyć do nich i bez wdawania się w żadne rozmowy z więźniem, wysłuchać jego żądania i uczynić mu zadość o tyle, ile się zgadza z przepisami.

Nie ma on prawa otwierania do cel, wyjąwszy: do rannej, objadowej i wieczornej posługi i w przypadku słabości gwałtownej lub spostrzeżonych jakich występnych zamiarów, którym nagle zapobiedz należy, jako to zamiaru wyłomu lub samobójstwa.

Klucze od cel przymocowane są u pasa, którego strażnikowi odpinać nie wolno w czasie służby; odnosi on je Nadzorcy co wieczór, po skończonej służbie dzienniej.

Art. 86.

Porządek dzienny i służba sekcji drugiej oddziału pierwszego odbywają się w kolei i w sposób w poprzednim artykule wymienionych, z odmianami następującemi:

Zamiast pojedynczego otwierania cel z rana, w objad i wieczór, otwierać ich będzie strażnik 10 razem. Aresztanci, na koszcie skarbowym będący, sami odbywają bez wyjątku posługi czystości; ci którzy się własnym kosztem utrzymują mogą być w tej posłudze zastąpieni przez posługaczy; po odbytej każdorazowej posłudze zamyka się dziesięć cel, a otwiera drugie dziesięć.

Podczas otwierania cel, mogą chodzić na kloakę. Nie otrzymują miednic z wodą, lecz umywają się po kilku kolejno w umywalnikach wspólnych.

Podczas odbywania nabożeństwa na korytarzu, cele właściwego wyznania aresztantów są otwarte, nie wolno im wychodzić z celi, lecz każdy z niej nabożeństwa lub nauki Kapelana słuchać może.

На прогулку арестанты должны выходить на дворъ по 20 человекъ вмѣстѣ, изъ тѣхъ келій, которыя отпираются въ одно время; въ ненастную погоду, вмѣсто прогулки по двору, дозволяется прогуливаться по корридору, не болѣе какъ 10-ти арестантамъ вмѣстѣ, съ соблюденіемъ указаннаго въ статьѣ 36-й правила; непримѣняющіеся къ этому правилу должны быть немедленно заперты въ кельи.

Ст. 87.

Во время засѣданій Суда, должны постоянно находиться одинъ или два стражника въ томъ корридорѣ, на который выходятъ слѣдственные комнаты; по колокольчику, стражникъ долженъ немедленно отправиться въ ту комнату, изъ которой слышался звонокъ, затѣмъ доставить требуемаго арестанта, который изъ тюремной кельи непосредственно долженъ быть приведенъ въ слѣдственную комнату. По окончаніи допросовъ, Слѣдователь долженъ вторично позвонить, на этотъ знакъ стражникъ опять войдетъ въ слѣдственную комнату для взятія арестанта, и за тѣмъ немедленно отведетъ его въ арестантскую келью.

Для соблюденія въ точности указанныхъ выше правилъ, Судебные Слѣдователи тогда только обязаны требовать доставленія арестанта, когда онъ дѣйствительно можетъ быть допрошенъ.

Въ корридорѣ надъ дверью каждой слѣдственной комнаты долженъ находиться колокольчикъ.

Ст. 88.

Во второмъ отдѣленіи, служба должна быть отправляема по правиламъ изложеннымъ въ предыдущей статьѣ, съ тою только разницею, что при отпираніи палатъ и выводѣ изъ нихъ арестантовъ, сіи послѣдніе должны быть выпускаемы отдѣльно, по классамъ, установленнымъ статьею 39-ю, съ соблюденіемъ предосторожностей указанныхъ въ статьѣ 40-й.

Ст. 89.

Жена одного изъ стражниковъ назначается для обысковъ, прислуги и надзора за заключенными женщинами; для чего она ежедневно, по утрамъ, должна посѣщать ихъ помѣщеніе.

Ст. 90.

Порядокъ прогулокъ по двору долженъ быть слѣдующій:

На прехадзкѣ wychodzą na dziedziniec po 20 razem, z tych cel, które razem otwierane bywają; w słotę zamiast przechadzki po dziedzińcu, dozwolona będzie przechadzka po korytarzu, nie więcej jak 10-ciu razem, z zastrzeżeniem w artykule 36-m wymienioném; każdy niestosujący się do tego zastrzeżenia będzie natychmiast zamknięty w celi.

Art. 87.

Podczas odbywania posiedzeń Sądu, jeden lub dwóch strażników będzie ciągle się znajdowało na korytarzu, na którym są izby inkwizycyjne; na zadzwonienie powinien natychmiast udać się do izby w której dzwoniono, a następnie dostawić zażądanego więźnia, który z celi więziennnej bezpośrednio powinien być do izby inkwizycyjnej wprowadzony. Po skończeniu badania, inkwizyent zadzwoni powtórnie i strażnik wchodzi do izby inkwizycyjnej i zabiera z sobą więźnia, którego niezwłocznie do celi więziennnej odprowadzi.

Dla zachowania powyższego przepisu, inkwizenci są w obowiązku wtenczas dopiero polecać dostawienie więźnia, gdy rzeczywiście wysłuchanym być może.

Nad drzwiami każdej izby inkwizycyjnej na korytarzu będzie dzwonek.

Art. 88.

W oddziale drugim odbywać się będzie służba podług przepisów poprzedzającego artykułu, z tą jedynie różnicą, iż w każdym razie otwierania sal i wypuszczania z nich aresztantów, wypuszczani być mają oddzielnie klassami artykułem 39-m ustanowionemi, z zastrzeżeniem w artykule 40-m zawartém.

Art. 89.

Żona jednego ze strażników użyta będzie do rewizyi, posługi i dozoru kobiet uwiezionych, i w tym celu codzień rano ich lokal zwiedzać jest obowiązana.

Art. 90.

Porządek w odbywaniu przechadzki po dziedzińcu ma być

стражники, назначенные по статьѣ 77 къ сопровожденію арестантовъ, получаютъ ежедневно по утрамъ приказанія отъ Смотрителя, изъ какихъ именно номеровъ перваго разряда перваго отдѣленія слѣдуетъ вывести арестантовъ на уединенную прогулку и, согласно этому приказанію, обязаны затребовать отъ подлежащаго корридорнаго стражника выдачи подъ надзоръ сказанныхъ арестантовъ, отвести ихъ по одиначкѣ на низъ и сдать тамъ подъ надзоръ стражника, исполняющаго службу на дворѣ; сей послѣдній долженъ перваго изъ доставленныхъ арестантовъ проводить въ послѣдній запертый дворъ и, по истеченіи назначеннаго для прогулки времени, отвести арестантовъ обратно въ тюрьму, начиная съ послѣдняго, такъ, чтобы ни одинъ изъ нихъ, отправляясь на прогулку, не могъ видѣть другаго арестанта.

Такой же самый порядокъ и тѣ же самыя предосторожности должны быть соблюдаемы при препровожденіи арестантовъ втораго разряда перваго отдѣленія, а равно и арестантовъ втораго отдѣленія, съ тою однакожь разницею, что здѣсь не одинъ арестантъ другаго, но одно идущее вмѣстѣ отдѣленіе не должно видѣть другаго отдѣленія, отправляющагося на прогулку.

Прогулка должна продолжаться одинъ часъ; начало и конецъ оной, равно случаи занятія всѣхъ перегородокъ двора, повѣщаются колокольными сигналами.

Дежурный стражникъ и часовой должны наблюдать, чтобы прогуливающіеся арестанты не покушались на совершение побѣга чрезъ ограду двора, чтобы не садились на землѣ, но прохаживались, и чтобы не дѣлали шума, ни другихъ непристойностей.

Арестантъ, нехорошо ведущій себя на прогулкѣ, долженъ быть немедленно отведенъ въ свой номеръ.

Медицинская служба.

Ст. 91.

Ни одинъ больной не можетъ быть переведенъ въ тюремный лазаретъ до тѣхъ поръ, пока тюремный Врачъ не составитъ объ немъ по сему предмету своего мнѣнія. Въ этомъ мнѣніи Врачъ долженъ примѣняться къ правиламъ, изложеннымъ въ статьяхъ 32 и 34-й, и во всякомъ случаѣ, обращать стро-

наступающаго: стражники, według artykułu 77-go do prowadzenia więźni przeznaczeni, odbierają codziennie z rana rozkaz od Nadzorcy z których numerów sekcji pierwszej oddziału pierwszego więźni do samotnej przechadzki przeprowadzić mają, i stosownie do tegoż rozkazu żądają od właściwego strażnika, korytarzowego wydania pod swój dozór wymienionych więźni, których pojedynczo na dół sprowadzają i tam oddają pod dozór strażnika, na dziedzińcu służbę mającego. Ten odprowadza najpierwszego z dostawionych więźni do ostatniego podwórza zamkniętego, a po upływie czasu przechadzki odprowadza do więzienia najpierwej ostatniego, tak zawsze aby żaden więzień na przechadzkę idący innego więźnia nie widział.

Ten sam porządek i taż sama ostrożność zachowana będzie w przeprowadzaniu więźni z sekcji drugiej pierwszego oddziału i więźni drugiego oddziału, z tą jedynie różnicą, że tu nie pojedynczo więzień innego, lecz jeden razem idący oddział drugiego na przechadzkę idącego widzieć nie powinien.

Przechadzka trwać ma godzinę, na jej zaczęcie i koniec, na każdym raz zajęcia wszystkich przedziałów dziedzińca, dany będzie znak w dzwon.

Strażnik dozór mający i szyldwach pilnować tego mają, aby przechadzający się więźniowie nie usiłowali dokonać ucieczki przez mur dziedzińca, aby nie siadali na ziemi, lecz przechadzali się, aby nie czynili hałasów, ani żadnych nieprzyzwoitości.

Więzień, źle sprawujący się na przechadzce, zostanie natychmiast odprowadzony pod swój numer.

Służba Lekarska.

Art. 91.

Żaden chory nie może być przeniesiony do lazaretu więziennego, póki Lekarz więzienny względem niego decyzji swojej w tej mierze nie wyda. W decyzji tej stosować się zaś będzie Lekarz do przepisów w artykułach 32-m i 34-m zawartych i w każdym

гое вниманіе, чтобы никто изъ арестантовъ притворною болѣзнію не облегчилъ себѣ пріема въ лазаретъ.

Ст. 92.

Тюремный Врачъ обязанъ ежедневно посѣщать лазаретъ по утрамъ. По прибытіи въ тюрьму, онъ долженъ тотчасъ отправиться въ лазаретъ и посѣтить кельи, въ которыхъ находятся больные, равно прописать лекарства и діету, которые ежедневно должны быть записаны—или на доскѣ, находящейся при кровати каждаго больного, или же въ скорбномъ листѣ. Окончивъ посѣщеніе больныхъ оставшихся съ прошедшаго дня, Врачъ долженъ приказать представить себѣ всѣхъ требующихъ медицинскаго пособія и, по изслѣдованіи состоянія ихъ здоровья, обязанъ записать въ журналъ больныхъ, заведенномъ имъ въ тюремной канцеляріи, фамиліи вновь прибывшихъ, съ означеніемъ тѣхъ изъ нихъ, которые должны быть переведены въ лазаретъ. Наконецъ, онъ долженъ составить медицинскій актъ о такихъ арестантахъ, о которыхъ Судъ требуетъ его мнѣнія.

Въ случаѣ опасной болѣзни одного или нѣсколькихъ арестантовъ, тюремный Врачъ обязанъ вторично посѣтить тюрьму по полудни; а также въ случаяхъ, требующихъ скорого пособія, прибыть къ больному на всякое востребованіе Смотрителя.

Ст. 93.

Въ помощь Врачу назначается тюремный фельдшеръ, который обязанъ исполнять всѣ приказанія Врача, смотрѣть, чтобы больные принимали лекарства и соблюдали предписанную діету, и посѣщать по крайней мѣрѣ два раза въ день тюремный лазаретъ. Къ нему принадлежитъ также наблюденіе за содержаніемъ чистаго воздуха, порядка, чистоты и надлежащей температуры въ лазаретныхъ палатахъ.

Къ внутренней прислугѣ, въ тѣхъ же палатахъ, должны быть назначаемы арестанты, избранные изъ числа допрошенныхъ.

Богослуженіе.

Ст. 94.

Священникъ слѣдственной тюрьмы обязанъ:

a) отправлять Богослуженіе и читать религіозныя поу-

разіе najstaranniej na to zwracać będzie uwagę, aby żaden więzień, przez zmyślenie choroby, przyjęcia do lazaretu sobie nie ułatwił.

Art. 92.

Lekarz więzienny obowiązany jest bywać codziennie w więzieniu w godzinach przedpołudniowych. Pierwszą czynnością jego za przybyciem jest wizyta lazaretu i cel, w których się chorzy znajdują i przepisanie środków kuracyjnych i diety, które bądź na tablicy przy łóżku każdego chorego umieszczonej, bądź też na szemacie codziennie zapisane być powinny. Po skończonej wizycie chorych, z dnia zeszłego pozostałych, każe sobie Lekarz przedstawić tych, którzy się o pomoc lekarską zgłaszają i, po rozpoznaniu ich stanu zdrowia, zapisze na dzienniku chorych, przez siebie w kancelaryi więziennej utrzymywanym, nazwiska tych, którzy do ich liczby przybyli, z różnieniem takich co do lazaretu przeniesieni być mają. W końcu da opinię lekarską względem tych więźni, o których Sąd zdania jego zasięgnie.

W każdym przypadku niebezpiecznej choroby jednego lub kilku więźni, winien jest Lekarz więzienny drugą wizytę odbyć w więzieniu w godzinach popołudniowych.

Obowiązany jest także przybyć do niego na każde wezwanie Nadzorcy, w przypadkach nagłego ratunku wymagających.

Art. 93.

Do pomocy Lekarza dodany jest chirurg więzienny, którego obowiązkiem jest wykonywać wszelkie polecenia Lekarza, dopilnować tego, aby chorzy zażywali lekarstwa i zachowali dietę przepisaną. Powinien on przynajmniej dwa razy dniem bywać w lazarecie więziennym; do niego należy czuwanie nad utrzymaniem czystego powietrza, porządku i czystości i przyzwoitej temperatury w salach lazaretowych.

Do wewnętrznej usługi w tychże salach przeznaczeni być mają więźniowie, z pomiędzy wybadanych wybrani.

Służba Boża.

Art. 94.

Kapelan więzienia inkwizycyjnego obowiązany jest:

a) odbywać nabożeństwo i udzielać nauki religijne tym z po-

ченія тѣмъ изъ числа арестованныхъ, которые могутъ вмѣстѣ слушать обѣдню, равно исповѣдывать всѣхъ;

b) посѣщать въ кельяхъ арестантовъ, осужденныхъ къ строгому заключенію, для возбужденія въ нихъ раскаянія и смиренія и для принесенія имъ религіозныхъ утѣшеній;

c) умирающихъ причащать Святыхъ Таинъ.

Для совершенія Богослуженія, Священникъ будетъ имѣть подвижныя часовни, въ которыхъ, послѣ помѣщенія ихъ въ корридорахъ втораго разряда перваго отдѣленія, или же втораго отдѣленія, онъ долженъ служить по очереди мессу арестантамъ этого разряда и отдѣленія, одинъ разъ въ одномъ, а другой разъ въ другомъ корридорѣ.

Онъ долженъ стараться обезпечить себѣ помощь другихъ Священниковъ, такъ, чтобы въ торжественные праздники могли быть отслужены обѣдни въ нѣсколькихъ часовняхъ вмѣстѣ.

По окончаніи обѣдни, Священникъ долженъ читать арестантамъ религіозное поученіе, примѣненное къ ихъ положенію и клонящееся къ возбужденію въ нихъ раскаянія и упованія на Бога.

Въ каждомъ изъ шести тюремныхъ корридоровъ, Священникъ долженъ избрать одного изъ стражниковъ для чтенія въ слухъ утреннихъ и вечернихъ молитвъ, и обязанъ дать имъ соотвѣтственное по сему предмету наставленіе, наблюдая лично, чтобы чтеніе молитвъ совершалось исправно и съ должнымъ уваженіемъ.

Ст. 95.

Къ строго заключеннымъ арестантамъ, Священникъ можетъ входить во всякое время, или слѣдуя собственному своему побужденію, или же по ихъ востребованію. Ему не указывается способа, какъ онъ долженъ исполнять обязанности своего сана, такъ какъ святость его призванія и сознаніе важности предмета должны уяснить ему лежащій на немъ долгъ, но предвѣщается, чтобы, посѣщая арестантовъ, онъ имѣлъ всегда въ виду правила настоящей инструкціи, относительно безопасности и строгаго уединенія арестованныхъ, и чтобы никогда не принималъ на себя никакого посредничества въ ихъ сношеніяхъ съ лицами, находящимися на свободѣ, въ которое, при всей своей честности и добросовѣстности, онъ можетъ быть

между арестованныхъ, którzy razem mszy słuchać mogą, słuchać wszystkich spowiedzi;

b) odwiedzać w celach aresztantów ściśle osadzonych, aby wzbudzić w nich żal i pokorę i nieść im pociechy religijne;

c) udzielać Ś-y Sakrament konającym.

Co do pierwszego, mieć będzie kaplice przenośne, które umieszczone w korytarzach sekcji drugiej oddziału pierwszego lub oddziału drugiego, służyć będą Kapelanowi do odbywania kolejno mszy dla więźni tej sekcji i tego oddziału, raz w jednym, drugi raz w drugim korytarzu.

Staraniem jego być powinno, aby mógł zapewnić sobie pomoc innych Księży tak, aby w wielkie święta na kilku kaplicach razem msze odbywać się mogły.

Po mszy dawać powinien Kapelan naukę religijną uwięzionym, stosowną do ich położenia, a zmierzającą do wzbudzenia w nich skruchy i ufności w Boga.

W każdym ze sześciu korytarzy więzienia, obierze Kapelan jednego ze strażników lub z więźni do odmawiania w głos porannych i wieczornych modlitw, i da mu stosowną w tej mierze instrukcję, dozierając osobiście tego, aby to odmawianie modlitw odbywało się regularnie i z należytym poszanowaniem.

Art. 95.

Do osób pod ścisłym zamknięciem będących, może Kapelan wchodzić o każdym czasie, bądź to z własnego natchnienia, bądź też na ich żądanie. Nie przepisuje mu się sposobu, w jaki ma pełnić tutaj obowiązki swego powołania, bo te mu sama świętość tego powołania i przejęcie się ważnością przedmiotu wskażą, lecz zastrzega się, ażeby przytém odwiedzaniu więźni miał zawsze baczność na przepisy instrukcyi niniejszej, dotyczące bezpieczeństwa i ścisłego odosobnienia osoby aresztowanej, i aby nigdy nie stał się pośrednikiem jakich stosunków onychże z osobami na wolności będącemi, — do czego, przy najlepszych nawet chęciach, w skutku przewrotności zbrodniarzy, wciągnionym być może.

вовлеченъ закошнѣлыми преступниками. Поэтому, въ случаѣ заявленнаго ему кѣмъ либо изъ арестантовъ желанія, онъ долженъ предупредить о томъ Смотрителя и потребовать его мнѣнія по сему предмету, или же обратиться въ Судъ, если просьба арестанта покажется ему особенно важною.

Г л а в а VI.

О высшемъ тюремномъ начальствѣ.

Ст. 96.

Слѣдственная тюрьма состоитъ подъ завѣдываніемъ и высшимъ надзоромъ учрежденнаго Правительствомъ Попечительнаго Совѣта Варшавскихъ Тюремъ.

Ст. 97.

Главная обязанность Попечительнаго Совѣта, по слѣдственной тюрьмѣ, состоитъ въ наблюдении за строгимъ исполненіемъ правилъ настоящей инструкции и въ исправлении замѣченныхъ упущеній, или въ представленіи о нихъ подлежащему начальству для предотвращенія оныхъ. Съ этою цѣлью онъ долженъ производить въ этой тюрьмѣ ревизіи, назначая для сего каждый разъ двухъ своихъ членовъ, или же командированныхъ отъ себя чиновниковъ, то есть: одного по судебному, а другаго по административному вѣдомству. Эти ревизіи не должны быть періодическія, но должны производиться въ сроки, назначенные по усмотрѣнію Попечительнаго Совѣта, съ предвареніемъ, что одна такая ревизія должна быть совершена по крайней мѣрѣ разъ въ мѣсяцъ.

О произведенной ревизіи составляется въ особой книгѣ протоколъ, который долженъ заключать въ себѣ только замѣчанія ревизующихъ, какъ предметы, которые слѣдуетъ внести въ засѣданіе Попечительнаго Совѣта, равно жалобы арестантовъ на медленность или упущенія въ порядкѣ судопроизводства и требованія ихъ на счетъ призыва въ Судъ, которыя должны быть препровождаемы въ Судъ, въ извлеченіи, при соотвѣтственномъ предложеніи.

Кромѣ мѣсячныхъ ревизій, производимыхъ командированными для сего лицами, предоставляется каждому Члену Совѣта право посѣщать тюрьму, если сіе будетъ имъ признано нужнымъ, и записать въ книгу тюремныхъ посѣщеній свои замѣчанія, которыя будутъ имѣть случай сдѣлать.

Для tego winien w każdym razie żądania jakiego, do siebie przez którego z więźni zanesionego, uprzedzić o tém Nadzorcę i zasięgnąć jego zdania w tej mierze, lub też udać się do Sądu, jeżeli przedmiot żądania większej jest wagi.

Т Ю Т У Ѣ VI.

O władzy zwierzchniej więziennej.

Art. 96.

Zwierzchnictwo i nadzór wyższy więzienia inkwizycyjnego jest przy Radzie Opiekuńczej więzień Warszawskich, przez Rząd mianowanej.

Art. 97.

Główną czynnością Rady Opiekuńczej w więzieniu inkwizycyjnem jest czuwać nad ściśłym wykonaniem przepisów niniejszego urządzenia, prostować uchybienia dostrzeżone lub donosić o nich właściwej władzy, celem zaradzenia onymże, i w tym celu odbywać będzie rewizye tegoż więzienia, przeznaczając do tego za każdym razem dwóch członków swoich lub urzędników do tego przez siebie delegowanych, to jest: jednego z linii sądowej, drugiego z linii administracyjnej. Rewizye te nie powinny być peryodyczne, lecz w czasach według woli Rady Opiekuńczej oznaczonych, z zastrzeżeniem, aby przynajmniej co miesiąc jedna taka rewizya się odbyła.

Protokół takiej rewizyi zapisany być ma do osobnej księgi i zawierać tylko spostrzeżenia rewidujących, jako przedmioty na sessyę Rady Opiekuńczej wniesć się mające, tudzież uzalania więźni na zwłokę, lub jakieś uchybienia w postępowaniu sądowym, oraz żądania przywołania do Sądu, które w stosownym wyciągu oraz przełożeniu Sądowi przesyłane będą.

Prócz tych rewizyj miesięcznych osób ad hoc delegowanych wolno jest każdemu z członków Rady zwiedzać więzienie, gdy tego uzna potrzebę i zapisać do tejsze księgi wizyt więziennych spostrzeżenia, jakieby uczynić miał sposobność.

Эта книга представляется въ засѣданія Попечительнаго Совѣта, который обязанъ представлять въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія мѣсячные рапорты, составленные на основаніи ревизіонныхъ протоколовъ и собственныхъ соображеній.

Ст. 98.

Кромѣ указанныхъ выше главныхъ обязанностей, Попечительный Совѣтъ долженъ имѣть попеченіе объ арестованныхъ, или же освобожденныхъ изъ тюрьмы лицахъ на столько, на сколько они будутъ требовать его предстательства у властей, или же посредничества въ частныхъ отношеніяхъ; онъ долженъ принимать отъ нихъ жалобы, принесенныя чрезъ посредство ревизующихъ членовъ, и дѣйствовать въ этомъ отношеніи смотря по справедливости жалобъ и примѣняясь къ общимъ правиламъ.

Ст. 99.

Всѣ дѣла, касающіяся контроля, отчетности и завѣдыванія тюремными суммами, подлежатъ вѣдѣнію Мазовецкой Воеводской Коммисіи, которая и впредь должна исполнять таковыя въ слѣдственной тюрьмѣ, примѣняясь къ правиламъ прежней тюремной инструкціи отъ 17 Сентября 1823 года и къ изданнымъ впослѣдствіи распоряженіямъ, а именно отъ 3 Ноября 1834 года, относительно одежды, обуви и постели.

Ст. 100.

Такъ какъ, согласно статьѣ 100-ой прежней тюремной инструкціи, Воеводскій Коммисаръ долженъ былъ производить періодическую мѣсячную ревизію тюрьмы обще съ членомъ Суда, во время которой, кромѣ дѣйствій надзора, онъ повѣрялъ мѣсячные контроли числа арестантовъ, реестры, счетныя вѣдомости и документы, наблюдалъ за безостановочнымъ производствомъ платежей интересовавшимся лицамъ, исправлялъ самъ замѣченные недостатки или представлялъ въ Воеводскую Коммисію о упущеніяхъ, происшедшихъ по нерадѣнію, или изъ своекорыстныхъ видовъ, съ ущербомъ арестантовъ по какимъ бы то ни было статьямъ смѣтнаго назначенія; то, для исполненія всѣхъ этихъ дѣйствій, за исключеніемъ указанныхъ въ ст. 60 прежней инструкціи, Воеводская Коммисія должна командировать изъ среды себя чиновника, который, послѣ повѣрки

Księga ta przedstawiana będzie na sessjach Rady Opiekunczej, która składać będzie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego rapporta miesięczne, z protokółów rewizyjnych i własnych dostrzeżeń ułożone.

Art. 98.

Prócz powyższej głównej czynności, zajmować się będzie Rada Opiekuncza osobami aresztowanymi lub z więzienia uwolnionymi, o tyle, o ile te potrzebować będą jej pośrednictwa u Władz lub w stosunkach prywatnych; przyjmować będzie zażalenia z ich strony, za pośrednictwem rewidujących członków do siebie zanoszone, i postępować w tej mierze stosownie do uznania słuszności uzalenia i do przepisów ogólnych.

Art. 99.

Wszelkie czynności dotyczące się kontrolli, rachunkowości i zarządu funduszów więziennych, należą do Kommissyi Województwa Mazowieckiego, która wykonywać je będzie nadal w więzieniu inkwizycyjnem, tak podług przepisów dawniej instrukcyi więziennej z dnia 17 Września 1823 roku, jako i według urzędzeń później wydanych, a mianowicie z dnia 3 Listopada 1834 roku co do odzieży, obuwia i pościeli.

Art. 100.

Gdy stosownie do artykułu 60-go dawniej instrukcyi więziennej, Kommissarz Wojewódzki odbywać miał peryodyczną miesięczną rewizyę więzienia, wspólnie z Członkiem Sądu, podczas której, prócz czynności nadzoru, sprawdzał Kommissarz kontrolle miesięczne stanu ludności, rejestra, likwidacye i dowody, pilnował, aby interesantom wypłaty nie były zatrzymywane, prostował sam lub przedstawiał Kommissyi Wojewódzkiej uchybienia, pochodzące z niedbalstwa lub chęci zysku i pokrzywdzenia więźni w jakichkolwiek etapach objętych przedmiotach; do odbywania przeto wszystkich tych czynności, z pominięciem innych, w artykule 60-m dawniej instrukcyi wymienionych, delegować będzie Kommissya Wojewódzka z

мѣсячныхъ разсчетовъ вѣдомостей, обязанъ будетъ представлять оныя въ Комисію вмѣстѣ съ соотвѣтственнымъ рапортомъ о своихъ дѣйствіяхъ. Хотя этотъ чиновникъ обязанъ производить ревизіи въ тюрьмѣ относительно порядка внутренней службы, такъ какъ это лежитъ на обязанности Попечительнаго Совѣта, однакожъ онъ въ правѣ записывать въ книгу посѣщеній свои замѣчанія, которыя найдетъ нужнымъ сдѣлать по сему предмету.

Варшава, 26 Ноября (8 Декабря) 1835 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій
(подписано) *Е. Головинъ.*

Примѣчаніе. Настоящая инструкция препровождена къ исполненію и всѣмъ прочимъ Воеводскимъ Комисіямъ отъ 7 (19) Декабря 1835 г., № 18,861/59,816.

КОНЕЦЪ I ТОМА.

своего гона урѣдника, который sprawdzone przez siebie likwidacye miesięczne i rapport stosowny z odbytej czynności tejże Komisji składać będzie. Lubo urzędnik ten nie ma obowiązku odbywania rewizji więzienia, pod względem porządku służby zewnętrznej, skoro ta czynność do Rady Opiekuńczej należy, mocen jest wszelakoż zapisać do księgi wizyt spostrzeżenia, jakieby pod tym względem mógł uczynić.

в Варшавіе, дня 26 Listopada (8 Grudnia) 1835 r.

Директоръ Глѣвный, Презыдуяцый
(podpisano) *E. Gołowin.*

Uwaga. Instrukcyę tę przesłano do wykonania i wszystkim innym Komisjom Wojewódzkim pod dniem 7 (19) Grudnia 1835 roku Nr. 18,861/59,816.

KONIEC TOMU I.

86403